ἀλλ' ἐκ τ ἰδίας ἕξεως θεωρῆσαι θαυμάσεις δ' ἄν τις τ τοιαύτης ἀβελτηρίας τὸν εἰς τὰ φαῦλα φιλοπονίαν, δι' ἧς πένες περιῶσι τοῖς κ τ ἄλλων βλασφημίαις ἰδίαν εὐδοξίαν * διαφέρεσθαι. * εἰσὶ γάρ τινες, οἶμαι, φύσεως σκαιότητι βλάπτεσθαι, καθάπερ ἐκπαίειν τὰ καλὰ τ γεννημάτων πάχναι, καὶ χιόνες. καὶ γὰρ ἀφ' ἁπλῶν τὸν αὐτὸν ἔχει τὸν χιόνα λευκότητα· αἱ μαυρομένη ἡ ὄψις, τ ἀκριβῆ θεωρίας ἀποστερεῖται· καὶ τοιαιρέσεις ἀνθρώπων ἀξιόλογον μὲν ἔργον ἔτι βουλόμενα δρᾶν ἔτι δυνάμενα, τὰ δι' ὑπὸ τ ἄλλων πεποιημένα διαφύρουσι. διὸ * σὺν εὐφρονοῦντας * σὺν μὴ διὰ φιλαυτίαν κατορθοῦντας ἀρετὴν, ἀποτιμᾶν τ ἔπαινον· τοῖς δὲ ἀναιδῶς κατορθοῦσι, μὴ συνεφαιτεῖν ἀνθρωπίνης φύσεως τὸν ἀσθένειαν. περὶ μὲν οὖν τῶν βασκαίνειν δεινοδοκούντων ἱκανὸν ἡμῖν εἰρήσθω.

Καθάπερ γὰρ ἀθλητὴς ἀγαθὸς πολὺν χρόνον * γυμνασιωθείς, ἐπὶ τ ἀγῶνα καταστὰς * ἐμπειρίαν μεγάλην, καὶ δύναμιν πεποιημένον.

Μενόδοτος δὲ ὁ περίνθιος τὰς ἑλληνικὰς πραγματείας ἔγραψεν ἐν βιβλίοις ιά. Σώσιλος δὲ ὁ * ἴλιος τὰ περὶ Ἀννίβαν ἔγραψεν ἐν βιβλίοις ζ'.

Κατὰ δὲ ῥωμαίους ἡ λεγεὼν ε, ἐστίν.

Φύσει μὲν ἄνθρωποι ταῖς ἡμέραις προστρέχουσι, τῇ δὲ τῶν * φθαρτῶν τύχῃ συνεπιτίθεται * τὸν γὰρ ψυχὴν, ἀμεταβόλον ὄσαν φύσει, ταχὺ τὸν ἐναντίαν εἰσάξειν μεταβολήν.

Ῥόδος γὰρ ὑπὸ σεισμῶν μεγάλων καταπεπωθείσης, Ἱέρων ὁ συρακούσιος ἔδωκεν εἰς οἰκοδομὴν τ τείχους * ἀργυρικὸς τάλαντα. καὶ ἀργυρίους λέβητας ἀξιολόγους, χωρὶς τ νομίσματος, καὶ ἀτέλειαν τοῖς σιτηγοῖς πλοίοις.

ἡ νῦν ἡ καλουμένη Φιλιππόπολις, κατ' τ θετταλίαν Φθιῶτιδες θῆβαι ἐκαλοῦντο.

Τρυφῆς γὰρ σωτηρίας, καὶ μαλακῆς εὐνῆς, καὶ μύρων παντοίων * καὶ παντοίας τρυφῆς πολυτέλεια τ μὲν μαλακὴν καὶ σωτηρίαν τ δεινῶν ὑπομονὴν ἐξέλυσε· τὰ δὲ σωματικὰ καὶ ψυχικὰς εἰς γυναικώδη καὶ τρυφερὰν διάθεσιν μετέστησεν. ἡ μὲν γὰρ ἀνθρωπίνη φύσις τ ἀσωμάτων τ πόνων ἄσκησιν, καὶ διαιτὰν εὐπλῆ, δυσχερῶς προσίεται· τ δὲ ῥαστώνην, καὶ τρυφὴν, ὁμοίως διώκει. Ἀννίβας γὰρ κακοτυχίαι πολλῇ κατὰ τὰς πόλεις τ Ῥώμης * βρεττιανοῖς προσλαβὼν, ὕστερον καὶ τ κρότωνα εἷλε, καὶ τὸ ῥήγιον πολιορκήσων. ἀπὸ δυσμῶν γὰρ ἀρξάμενος * τ ἡρακλεωτικῶν στηλῶν, πᾶσαν τῶν ῥωμαίων χώραν ὑπέταξε, πλὴν Ῥώμης καὶ Νεαπόλεως, πολεμήσας ἔτη κροτώνης.

φ ἀπορρίπτεσθαι· οἱ γ. τ. οἱ. φύσεως στ. βλ. τὴν παθ.

ϕ λοιπὸν ἔσ. χρὴ * τοῖς μ. δι' ἐπανορθωσίαν

β'. * γυμνασιωθείς.

γ'.

† ἰλιεὺς

δ'.

ε'.

* ἁπλ. τ. συνεπιτίθεται.

ϛ'.

ϕ ἀργυρίου σ' πλ δοντα

ζ'.

η'.

* χρῆσις, καὶ δὲ παντ. τροφῆς

* καὶ βρεττίας ἢ τῶν

τῷ τρίτῳ πολέμῳ καταχράτος ἐνίκησαν ῥωμαῖοι, καὶ ἀνεῖλον μυριάδας δ' καὶ τὰς ὑπολοίπας ἐζώγρησαν. * ὥστε καὶ τ μέγιστον αὐτῶν βασιλέα ἑαυτῷ θηρίων τ τραχηλον τ ἕν δεύτερον * αὐτῷ ζῶντα ποιῆσαι. ἐκ δὲ τούτου ξ ἀνδραγαθήματος ἀνθύπατος γενόμενος Αἰμήλιος, κατέδραμε τ χώραν τ γαλατῶν καὶ κελτῶν, καὶ πολλὰς πόλεις καὶ φρούρια εἶλε, καὶ ὠφελείας πολλῆς ἐπλήρωσε τ ῥώμην. γ.

Ἱέρων ἦ, ὁ βασιλεὺς συμαχίσας, εἰς τ κελτικὸν πόλεμον ῥωμαίοις σῖτον ἀπέστειλε, βοηθῶν ῥωμαίοις· ἅ καὶ τ τιμὴν ἔλαβε μὴ τ ξ πολέμου κατάλυσιν. δ.

Μετὰ δὲ τὴν σφαγὴν Λσδρούβα ξ καρχηδονίων ἀναρχίας ὕσης, τ μείζονα υἱὸν Αμίλκα Αννίβαν στρατηγὸν ἐχειροτόνησαν. ζακανθαίων ἦ ἡ πόλις πολιορκουμένη ὑπὸ Αννίβα· σωναγαγόντες τε ἱερὰ, (καὶ) τ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, τ ἐν τοῖς οἴκοις, καὶ τὰ τ γυναικῶν κόσμια, καὶ ἐνώτια, καὶ ἀργύρεα χωνεύσαντες, ἔμιξαν χαλκὸν καὶ μόλιβδον καὶ ἄχρηστον ποιήσαντες τ χρυσὸν, ἐξῆλθον. καὶ ἡρωϊκῶς ἀγωνισάμενοι, πάντες κατεκόπησαν· πολλὰς δὲ καὶ αὐτοὶ φονεύσαντες. αἱ ἦ γυναῖκες τὰ τέκνα φονεύσαντες, ἑαυτὰς * διὰ χόνης ἀπέπνιξαν. οὕτως ἀνέρδη τ πόλιν παρέλαβεν Αννίβας. τ ἦ Αννίβαν ῥωμαῖοι ὡς δίκην αἰτήσοντες δι' ὧν παρηνόμησε, καὶ μὴ λαβόντες, πόλεμον τ ἀννιβαϊκὸν καλούμενον ἔστησαν. * δι' ἀγχόνης

ΒΙΒΛΙΟΝ κς'.

Ὅτι ποιητὴς, ὅτι συγγραφεὺς, ὅτι ἀλλως τεχνίτης ὑδεὶς ὡφελείας τινὸς λογικῆς, δύναται πᾶσι τοῖς ἀναγινώσκουσι καὶ πᾶν ἀρεσῆσαι. θνητῇ δὲ φύσει, καὶ ὅλως ἀπαπυγμὴ γένηται, ἀδύνατον ἐφικέσθαι τῆς ἀμέμπτου πάντων ἀρεσκείας. ὅτι γὰρ φειδίας, μάλιστα θαυμασμένος ἀπὸ τῶν τ ἐλεφαντίνων ἀγαλμάτων κατασκευὴν, ὅτι Πραξιτέλης, ὁ καταμείξας ἄκρως τοῖς λιθίνοις ἔργοις τὰ τ ψυχῆς πάθη, ὅτι Απελλῆς, ἢ Παράσιος, οἱ τοῖς ἐμπειρικῶς κεκραμένοις χρώμασι * ὡσάγοντες εἰς ἀκρότατον ζωγραφικὴν τέχνην, ὥστε καὶ πᾶν ἄμεμπτον ἀπιδείξασθαι τὸ τ ἐμπειρίας ἀποτέλεσμα. τίς γὰρ ἀπαφανέστερος τῶν μὲν ποιητῶν Ὁμήρου; τ δὲ ῥητόρων Δημοσθένους; τ δὲ ἐν βεβιωκόσιν Αρχιλόχου καὶ Σόλωνος; ἀλλ' ὅμως ταῖς τούτων εὐφημίαις καὶ δυνάμεσι ὡσῆλθεν ὁ μεμφόμενος καὶ τὰς ἀγνοίας * ἔλεγχον λόγου. ἄνθρωποι γὰρ ὄντες, καὶ ταῖς τ ἐγχειρουμένων ὑπεροχαῖς ἀπογχάνοντες, ὅμως διὰ τὴν ἀνθρωπίνων ἀσθένειαν διέπεσον ἐν πολλοῖς. ἐστὶ γάρ τινα τ ἀνθρώπων φιλόσοφα, καὶ μικρόσοφα· τὰ μὲν ἀπέπτωκε μὴ τὰ καλῶς ἔχοντα τ ἐπιπολαιοτέρων, ὡς ὠλεκόμενα δὲ πῖς ἀπιδεχομένοις διαφορὰν τινα καὶ πίθανὴν μέμψιν. ἐξ ὧν φιλοτιμῶν τις διὰ τ τ ἄλλων κατηγορίας τ ἰδίαν αὐξήσειν ἐμπειρίαν· ἀγνοῶν, ὅτι πᾶσα δύναμις οὐκ ἐκ τῆς ἀλλοπαθείας ἀθενεῖ, ἀλλ' * ἐλέγχων

θρίσας πεντακισμυρίους, καὶ πρὸν πολέμου ἅψασθαι, καὶ φυγὼν εἰς λέφον τινὰ, καὶ πολιορκηθεὶς ὑπ' Αμίλκα, καὶ νυκτὸς πάλιν φυγὼν· τὸ πλεῖστον αὐτοῦ κατέκοψε. αὐτὸς δὲ ἰνδόρτης καὶ ζωγρίας ἐλήφθη. ὧν τὸν Φλώσας Αμίλκας, καὶ τὸ σῶμα αἰκισάμενος, ἀνεσταύρωσε. τοὺς δὲ ἄλλους αἰχμαλώτους, ὄντας μυρίων πλείους, ἀπέλυσε· πολλὰς δὲ πόλεις τῇ πειθοῖ προσηγάγετο, πολλὰς δὲ καὶ καταπολεμήσας. Ασδρύβας δὲ, ὁ γαμβρὸς Αμίλκου, περιφθεὶς τοὺς τῆδε κήδεσι εἰς καρχηδόνα, εἰς πόλεμον τὸν νομάδων, τὸν ἐπανεστάντων καρχηδονίοις· κατέκοψεν ἡ, ζωγρίας δὲ ἔλαβεν β'. οἱ δὲ λοιποὶ ἐδελώθησαν φόρους πλείστους. ὁ δὲ Αμίλκας τοὺς ἰβηρίας πόλεις πολλὰς ὑποτάξας, ἔκτισε πόλιν μεγίστην, καλέσας αὐτὴν ἀπὸ τοῦ τόπου θέσεως ἄκραν λευκήν. Αμίλκας δὲ ἑλικῇ τῇ πόλει τοὔνομα θήμενος, καὶ πολιορκῶν· τὸ πλεῖστον στράτευμα, καὶ τοὺς ἐλέφαντας, εἰς τοὔνομα χειμασίας ἐν τῇ ὑπ' αὐτοῦ κτισθείσῃ πόλει λευκῇ ἄκρᾳ ἀποστείλας, μὴ τὸν λοιπῶν παρέμεινε. συνεκβοηθήσαντος δὲ τοῦ Ορσωνὼν βασιλέως τοῖς πολιορκουμένοις, δόλῳ φιλίαν συνεπιθέμενος, καὶ συμμαχήσας, ἔτρεψεν Αμίλκαν. τοῦτο δὲ φεύγοντος, τοῖς υἱοῖς καὶ τοῖς φίλοις τὴν σωτηρίαν κατασκευάσας, διὰ ἄλλης ὁδοῦ ἐκκλίνας. καταδιωκόμενος γὰρ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, εἰς ποταμὸν μέγαν σὺν τῷ ἵππῳ ἐμβὰς, ὑπὸ τοῦ ῥεύματος διεφθάρη ὑπὸ τοῦ ἵππου. οἱδε δὲ τοὺς Αννίβαν καὶ Ασδρύβαν τοὺς υἱοὺς διεσώθησαν εἰς τὴν λευκὴν ἄκραν. Αμίλκας μὲν οὖν, καίπερ πολλοῖς ἔτεσι τοῦ πρότερον τὴν ἡμετέρας ἡλικίας πεπλουτηκὼς, ἐχέτω τοῦτο τῆς ἱστορίας ὥσπερ ἐπιτάφιον τὸ ἴδιον ἔπαινον. Ασδρύβας δὲ, ὁ γαμβρὸς Αμίλκα, μαθὼν τοῦ κήδεστοῦ τὸ ἀπλήτευμα· ταχέως ἀναζεύξας, πρὸς τὴν λευκὴν ἄκραν ἦλθεν, ἔχων θηρία πλέον τῶν ρ'. ἔτος ἦν στρατηγὸς ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ λαοῦ καὶ καρχηδονίων, ἐμυρίους ἐμπείρους πεζοὺς συνέλεξε, καὶ ἱππεῖς ς', ἐλέφαντας ἓ διακοσίους. πολεμήσας δὲ, πρῶτον τὸν Ορσωνὼν βασιλέα κατέσφαγε· πάντας τοὺς αἰτίους τοῦ Αμίλκα φυγῆς μικαγῆς. παρέλαβε δὲ τὰς πόλεις αὐτῶν ὅσας ιβ', καὶ πάσαν τὴν πόλεως ἰβηρίας. γήμας δὲ γυναῖκα ἔσχε θυγατέρα βασιλέως ἰβήρου· ὑπὸ πάντων τῶν ἰβήρων ἀνηγορεύθη στρατηγὸς αὐτοκράτωρ. ὅθεν ἔκλισε καὶ θαλασσίαν πέλιν, ἣν προσηγόρευσε νέαν καρχηδόνα. καὶ ἑτέραν πόλιν, ὕστερον θέλων τὸν Αμίλκα δύναμιν ὑπερβῆναι. καὶ ἐστράτευσεν ς' μυρίους, ἱππεῖς η, ἐλέφαντας σ'. ὑπὸ δὲ οἰκέτου ἐπιβουλευθεὶς ἐσφάγη, στρατηγήσας ἔτη ϟ'.

γ'.

Κελτοὶ δὲ μετὰ γαλατῶν τῶν ῥωμαίων πόλεμον ἀθροίσαντες, σύνταξαν λαὸν μυριάδας κ'. καὶ πρῶτον μὲν πόλεμον ἐνίκησαν. καὶ δεύτερον προσβαλόντες ἐνίκησαν. ἀνεῖλον δὲ καὶ τὸν ἕνα ῥωμαίων ὕπατον. ῥωμαῖοι δὲ καὶ αὐτοὶ ἔχοντες πεζῶν μυριάδας δ' ἱππέων ἓ. ἐπακισμυρίους τοὺς δύο πολέμων ἡττημένων ῥωμαίων, τῷ πρὸ-

* ἀπλήτευμα

* Αμίλκα φυγῆς

† ἰβήρων. ὑπὸ πάντων δ' Ιβ.

‡ ἄγων πεζοὺς

* ὅσ ἐ. * ὡς ἐπτακισχιλίους. ὡς δύο δὲ

Λιγάτιν☉ δὲ ὑπατ☉ ναυσὶ μακραῖς τ', καὶ πλοίοις κ πορίοις ψ', ὁμοῦ χιλίοις, εἰς σικελίαν ἔπλευσε, κ εἰς τὸ ἱερὸν ὄρμον καθωρμίσθη. Ἀννων δὲ κ αὐτὸς ἐκ παρχηδόν☉ ναυσὶ σὺν μακραῖς, κ τοῖς φορτηγοῖς, εἰς τὴν ἧσσον τ ἱερὰν ἦλθεν. εἶτα δὲ ἐξ αὐτῆς πρὸς τ Ἔρυκα ἐχώρησε☉ * κ τ ῥωμαίων ὑπαντησάντων· παρ' ἀμφοτέρων πόλεμ☉ ἐγένετο μέγας. κ ἦ τοῦτον τ πόλεμον ἀπέβαλον καρχηδόνιοι ναῦς ρκζ, αὐτάνδρους μὲν τούτων κ' ῥωμαῖοι δὲ π' λ' μὲν εἰς τέλος, ν δὲ εἰς ὑπερεσμόν, αἰχμαλώτους δὲ (ὡς φιλῖνος ἀνέγραψε) καρχηδονίων ς, ὡς δέ τινες, δ μ'. αἱ δὲ ἄλλαι νῆες, πνεύματος ὑπονεύσαντος ἐρίκι, εἰς καρχηδόνα ἔφυγον. * οὐδὲν γὰρ ὄφελος ἀνδρείας, ὅτ' αὐτὸς σκάφος βυθισθέντος, τὸ σῶμα τ βάσεως * ἀποστερηθέντος, ὑπὸ τ θαλάσσης τοῖς πολεμίοις ἐγχειρίζεται. κ δ' * ἔτη πολεμήσαντες οἱ ῥωμαῖοι καρχηδονίοις, λιλυβαῖον δὲ δεκαετῆ χρόνον πολιορκήσαντες, πρὸς ἀλλήλους διελύθησαν.

δ'.

† ἀποστερηθέντος

† δι' ἔτους

ΒΙΒΛΙΟΝ κέ.

ΕΠίκυρος ὁ φιλόσοφ☉ περὶ ταῖς ἐπιχειρημένας ὑπ' αὐτοῦ κυρίας δόξας ἀπεφήνατο, τ μὲν δίκαιον βίον ἀταράχον ὑπάρχειν, τ δὲ ἄδικον πολλῆς ταραχῆς γέμειν. βραχεῖ παντελῶς λόγῳ πολὺν ἀληθῆ νῦν προλαβὼν, κ (τὸ σύνολον) δυνάμενον τ κακίαν τ ἀνθρώπων διορθοῦσθαι. ἡ γὰρ ἀδικία, μητρόπολις οὖσα τ κακῶν, οὐ μένει τοῖς ἰδιώταις, ἀλλὰ κ συλλήβδην ἔθνεσι κ δήμοις κ βασιλεῦσι τὰς μεγίστας ἀπεργάζεται συμφοράς. ὑπῆρχον γὰρ οἱ μ καρχηδονίων στρατευσάμενοι ἴβηρες, κελτοί, βαλεαρεῖς, λίβυες, φοίνικες, λιγυστῆνες, κ μιξέλληνες δοῦλοι * οἱ κ εὐπατρίδαι. * τότε συνιδεῖν ἐστιν ἐπ' αὐτοῦ τ πείρας, ἡλίκην ὑπεροχὴν ἔχει στρατηγικὴ σύνεσις ἰδιωτικῆς ἀπειρίας, κ τριβῆς ἀλόγου κ στρατιωτικῆς. ὅτου τ κ' ἔτους * ἁμαρτίας ὄντων μεγάλην ἔσχε διαφοράν ἡ μετριότης, κ μηδὲν ὑπὲρ ἄνθρωπον ἐπιτηδεύσῃ, * μ' ἦ τ ἐκ σικελίας ἀπαναχώρησιν οἱ μισθοφόροι καρχηδονίων ἐποιήσαντο αὐτοῖς διὰ τοιαύτας αἰτίας ὑπὲρ τ ἵππων τ θαυσίων ἐν σικελίᾳ, κ τ σφαγίων ἀνδρῶν ὑμὰς ὑπερβαλλούσας * κ ἐπολέμησαν ἔτη δ', κ μῆνας δ'. σφάξοντες ἦ ὑπὸ [Ἀμίλκα] τοῦ Βάρκα στρατηγοῦ, ὃς κ ἐν σικελίᾳ εἰς τὸς ῥωμαίους ἀνδρικῶς * ἐκρατύνατο.

† ἀποστερηθέντος

† δι' ἔτους

† ἐστρατεύσατο.

Ἀμίλκας δὲ στρατηγήσας κ' καρχηδόνα, ταχὺ τὴν πατρίδα ἤυξησε, κ εἰς τὰς ἡρακλείους στήλας, κ εἰς τὰ γάδειρα, κ εἰς τ ὠκεανὸν κατέπλευσεν. ἔστι δὲ τὰ γάδειρα πόλις, ἄποικος φοινίκων· κεῖται μὲν εἰς τὰ ἔσχατα τ οἰκουμένης, κ' αὐτὸν τὸν ὠκεανὸν ὅρμον ἔχουσα. πολεμήσας δὲ * ἴβηρας κ ταρτησίους, † ἰσολατίνῳ στρατηγῶ [καὶ] τῶν κελτῶν καὶ ᾧ ἀδελφῷ αὐτοῦ, πάντας κατέπαυσεν. ἐν οἷς καὶ σὺν δύο ἀδελφοῖς, σὺν ἄλλοις δὲ φανεστάτοις ἡγεμόσι. κ γ, ζῶντας ἀφ' ἁλαβὼν, ἔπεμψεν εἰς τὰς ἰδίας στρατιάς. Ἰνδόρτης δὲ πάλιν ἀ-

† ἰσολατίνου στρατηγοῦ

κατέπλευσαν εἰς τὴν Φινικάδα, καὶ τὰ πλοῖα τὰ τ' ἀγορὰν κομίζοντα καὶ τὰς λοιπὰς ναῦς ἀπέλιπον ὑπὸ τὴν γῆν. τ δὲ καρχηδονίων καταπλευσάντων, συνέζευξαν πρὸς ἀγών. τέλος δὲ οἱ καρχηδόνιοι τ σκαφῶν τ μεγάλων κατέδυσαν ι. τ δὲ μακρῶν ἐβύθισαν ιζ. συντρίψαντες δὲ ἁπάσας, ἀχρήστους ἐποίησαν. μὴ δὲ παῦλαν οἱ καρχηδόνιοι ἐπὶ τ ἄλυκον ποταμὸν ὡδαγενόμενοι, σὺν τραυματίαις ἀνέπαυσαν. ὁ δὲ ὕπατος Ιάνιος, ἰδὼν τ γεγενημένων εἰδὼς, ὅτι τ μεσήνης ἀνήχθη ναυσὶ μακραῖς λ ς' φορτηγοῖς οὐκ ὀλίγοις. πλεύσας δὲ τ πάχυνον, καθορμισθεὶς πλησίον Φινικάδος, κατέλαβε τὰ γεγενημένα. μὴ δὲ παῦλαν καρχηδονίων παντὶ σθόλῳ πρὸς αὐτοὺς ἐλθόντων· φοβηθεὶς ὁ ὕπατος, τὰς μὲν ι γ' τὰς ἀχρήστους ἐνέπρησεν, ὅτι δὲ συρακόσας τ πλοῦν ἐποιεῖτο, νομίζων Ἱέρωνα παρέξεσθαι τὴν ἀσφάλειαν. καταληφθεὶς δὲ γενόμενος πρὸς τὴν γῆν τ καμαρίνας, εἰς τὴν γῆν κατέφυγε πρὸς τέκνα τραχεῖς καὶ ὑφαλώδεις. ζ δὲ πνεύματος βιαιότερον ἐπιπέσοντος· οἱ μὲν καρχηδόνιοι κάμψαντες τ πάχυνον, εἰς ὑπήνεμον τόπον καθωρμίσθησαν: οἱ δὲ ῥωμαῖοι, κινδύνου μεγάλου γεγενημένου, τὰ μὲν στρογγύλα πλοῖα ἀπώλεσαν πάντα, τὰς δὲ μακρὰς ναῦς ὅσας ῥᾳδίως * ἢ δύο μόνας σωθῆναι, τὰ δὲ πλεῖα σώματα ἀπολωλέναι. ὁ δὲ Ιάνιος τὰς δύο ναῦς ἀπολαβών, καὶ σὺν ἀπολειφθέντας ἄνδρας, εἰς τὸ στρατόπεδον ἦλθε τὸ λιλυβαῖον. νυκτὸς δὲ ὕστερος ἐπιπεσὼν τ ἔρυκα, παρέλαβε· καὶ τ αἰγίθαλλον ἐτείχισεν, ὅπερ νῦν ἄκελλον καλοῦσι, καὶ στρατιώτας ὀκτακοσίους εἰς φυλακὴν κατέλιπε. καρθάλων δὲ πυθόμενος σὺν περὶ τ ἔρυκα τόπους προκαταλήφθαι, νυκτὸς ἐν ᾗ ναυσὶ παρεκόμισε δύναμιν. ἐπιπεσὼν δὲ τοῖς φρουροῖς ζ αἰγιθάλλου, ἐκυρίευσε ζ χωρίου. καὶ πολεμούμενος, ὃς μὲν ἀπέκτεινεν, ὃς δὲ ἐφυγάδευσεν εἰς τ ἔρυκα. καὶ τὸ μὲν φρούριον γ, στρατιώτας ἐφύλαξαν. ἐν δὲ τῇ πρώτῃ ναυμαχίᾳ ῥωμαῖοι ἔπεσον τρισμύριοι καὶ ε, τῶν δὲ ἁλόντων οὐκ ἔλαττον τούτων.

* ὅτι δύο

β'. * Εἰς δὲ τ Λόγγωνα Κατάνης φρούριον ὑπῆρχε, καλούμενον ἰτάλιον. ὅπερ πολεμήσας Βάρκας ὁ καρχηδόνιος * τὰ γὰρ τ στρατηγῶν βουλεύματα καὶ στρατηγήματα διαδιδόμενα τοῖς * φίλοις, τοῖς πολεμίοις γνώριμα γίνεται διὰ τῶν αὐτομόλων· καὶ τοῖς στρατιώταις δειλίαν * ἐντίκτοντα, προσδοκίαν μεγάλου κινδύνου ἐντίθησι. Βάρκας δὲ νυκτὸς καταπλεύσας, καὶ τ δύναμιν ἀποβιβάσας, αὐτὸς πρῶτος ἡγησάμενος τ ἀναβάσεως τ πρὸς ἔρυκα, ὅσους σταδίων λ', παρέλαβε τ πόλιν· καὶ πάντας ἀνεῖλε. μετῴκισε δὲ σὺν τοὺς λοιποὺς εἰς τὰ ὄρεινα. * ἐν παντὶ γὰρ καιρῷ καὶ πράγματι συμβαίνει τ εὐταξίαν γίνεσθαι μεγάλων ἀγαθῶν αἰτίαν.

4 φίλοις

* ἐντίκτοντα

Λιγά-

πνέυσαντος, καὶ τὴν θαλάσσης ἀχρίαν θείσης, πάντα κατέλυσεν. ἐποίησαν δὲ ῥωμαῖοι * πετροβόλον ὄργανον. ἔκτισαν δὲ ἔνδοθεν ἄλλο τεῖχος καρχηδονίοις. τὴν δὲ τάφρον τῆς πόλεως ἔχωσαν ῥωμαῖοι ἔχουσαν τὸ πλάτος ξ πήχεις, καὶ τὸ βάθος μ. πόλεμον δὲ συνάψαντες εἰς τὸ πρὸς θάλασσαν τεῖχος, ἔσησαν καὶ πρόσωπον * ἴσορας. καὶ ξ λαὸς εἰς τὸ πρὸς θάλασσαν πόλεμον κενωθέντος· οἱ * τὰς ἐνέδρας κλίμακας ἑτοίμους ἔχοντες ἀνέβησαν, καὶ τὸ πρῶτον τεῖχος εἷλον. ἀκούσας δὲ ὁ καρχηδόνιος στρατηγὸς, ἅπαντας αὐτοῖς ἐν ἑνὶ τόπῳ ἐφόνευσε μυρίους, καὶ τοὺς ἄλλους ἠνάγκασε φεύγειν. πάντα δὲ πολεμικὰ ὄργανα, χειρώνας, πετροβόλους, κελῆτας, χωρίδας, πνεύματος μεγάλου ἐπιπνεύσαντος, ἐνέπρησαν ῥωμαίων. ἰδόντες δὲ οἱ καρχηδόνιοι ὀλίγον ὠφελοῦντας τοὺς ἱππεῖς αὐτῶν ἐν τοῖς στενοῖς τόποις, ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς εἰς τὰ δρέπανα. καὶ πολλὴ βοήθεια καρχηδονίοις ἐγένετο. ἐξαπορηθέντες δὲ οἱ ῥωμαῖοι διὰ τοὺς καῦσιν τῶν ὀργάνων, καὶ διὰ τὴν ἀπανίαν τῶν τροφῶν, καὶ τὴν λοιμικὴν νόσον (* κρεωβρωτοῦντες γὰρ μόνον ῥωμαῖοι καὶ οἱ σύμμαχοι) εἰς τὴν νόσον ἔπιπτον, ὡς ἐν ὀλίγαις ἡμέραις μυρίους τεθνάναι. ὅθεν καὶ τὴν πολιορκίαν ἠθέλησαν καταλύσαι. Ἱέρων δὲ, ὁ βασιλεὺς συμμαχίας, σῖτον πολὺν ἀπέστειλε αὐτοῖς, ἀνεθάρρησεν αὐτοὺς πρὸς τὴν πολιορκίαν πάλιν. τὸν δὲ ῥωμαίων τὕπατον διαδεξαμένων, τὴν ἀρχὴν παρέδωκαν Κλαυδίῳ ὑπάτῳ τῷ Ἀππίου υἱῷ. καὶ συναλαβὼν τὰς δυνάμεις, πάλιν τὰ λιμένα ἔχωσεν, ὥσπερ καὶ οἱ πρὸ αὐτοῦ, καὶ πάλιν ἡ θάλασσα * κατεσκόρπισε. ξ δὲ Κλαυδίου μεγαλοπαρθέντος, τὰς ἀρίστας ναῦς ἐξήρτησε σὺν, καὶ εἰς τὰ δρέπανα πρὸς καρχηδονίους ἀπῆλθε πολεμήσων * αὐτοὺς· καὶ ἡττηθεὶς ἀπολέσας ναῦς ρκζ, καὶ ἄνδρας δισμυρίους. ναυμαχίαν * δὲ κρατεῖν, καὶ νίκην λαμπροτέραν, οὐκ καρχηδονίοις, ἀλλ' οὐδὲ ἄλλοις, τοιαύτην γεγενημένην ῥᾳδίως * περὶ τούτους τοὺς χρόνους. καὶ τὸ πρόσδεξον, ἐν τηλικούτῳ κινδύνῳ ὄντας καρχηδονίους, καὶ μὴ νεωνί, ἀ μόνον ἀνηρέθη μυρίους, ἐτραυματίσθησαν δὲ ὀλίγοι. μὴ δὲ ταῦτα ἀπέστειλεν Ἀννίβας τριηράρχην εἰς πάπερμον μὴ λ' νεῶν, * καὶ τὴν ἀγορὰν τῶν ῥωμαίων ξ σίτου ἔφερον εἰς δρέπανα. καὶ τῆς λοιπῆς ἀγορᾶς τὴν χρείαν ἐκ τῆς δρεπάνης λαβόντες, εἰς τὸ λιλυβαῖον ἦλθον, καὶ τοὺς πολιορκουμένους ἐνέπλησαν πάντοιων ἀγαθῶν. ἔφθασε δὲ καὶ Καρθάλων στρατηγὸς ἐκ καρχηδόνος μὴ νεῶν μακρῶν ὁ, καὶ σιτηγῶν ἴσων. ἀπιόντων δὲ καὶ αὐτῶν ῥωμαίοις τινὰς μὴ ναῦς ἐβύθισε τῶν νεῶν, * τὰ ὁρμοῦσαν εἰς γῆν ἀπέπαυσε. ἀκούσας δὲ, τὸν στόλον τῶν ῥωμαίων ἐκ συρακουσῶν ἀφορμήσαντα· πείσας τοὺς συνάρχοντας, ἀνήχθη ναυσὶ ρκ τὰς ἀρίστας. τοὺς δὲ σὺν ἀνέμοις εἰς σύνοψιν ἐλθόντων· καὶ τὴν Γελῴαν χώραν οἱ ῥωμαῖοι φοβηθέντες

κατὰ

* πετροβόλον

ἰνίδρας.

* κατὰ τὰς

ν κρεωβρωτοῦντες

ξδ μόνοι ἐσωμ.

+ αὐτοῖς

+ δ' ἔτι καρτερὰν

ϡ αὐτοῖς πιεζ.

† αὐτὴν

+ τῶν δ' ἐρέτ.

* ἀΡώμην ὁρμῆσαι· ὑποστρέφοντες ἦλθον εἰς πάνορμον. ἐκεῖθεν ἀπάραντες * ἐν ῥώμῃ δεύτερον ἐναυάγησαν, χειρῶν τε αὐτὸς καταλαβόντε καὶ ἀπώλεσαν ναῦς μακρὰς ῥ', καὶ τἄλλα ἅπασαν * τῶν ἐπαγωγῶν καὶ λαφύρων. ἡ δὲ θερμῶν πυλῶν τὰ ἔξω γενομένη εἰς ἀναγκαίας * χεῖρας, ὑπὸ δ' ῥωμαίων στρατῷ συνελήφθη· καὶ ἐπέσβυσε τοὺς τ' ἄρχοντα, ὅτι ἐὰν ἀπολύσῃ αὐτὸν, ἀνοίξειν αὐτῷ τὴν πύλην τ' πόλεως νυκτός. ἡ δὲ ἀπολύσαντες, καὶ συνθεμένου καιρὸν, ἀπέστειλεν ὁ ἄρχων α νυκτός. * καὶ φθάσαντες ὁμὲν κ' τ' ὡρισμένην ἤνοιξε πύλην. τ' δὲ οἱ πρῶτοι οἱ καὶ Πιφανεῖς εἰσῆλθον· καὶ εἶπον τῷ πυλωρῷ κλεῖσαι καὶ μηδένα * ἄγγελον ἐᾶσαι [καὶ] εἰσελθεῖν θέλοντες * μόνους τ' πολίτην δ' πόλεως ἆραι. ὅτι πάντες κατεκόπησαν, ἄξιον τῆς πολεμίξ θάνατον ὑπομείναντες. ἐν ἄλλῳ δὲ καιρῷ τὰς θέρμας καὶ τὴν λίπαραν ῥωμαῖοι παρέλαβον ἄμφω. πολιορκήσαντες δὲ ῥωμαῖοι κ' ἐρκτὴν φρούριον, * μυριάς τίσαρσι καὶ χιλίοις ἱππεῦσιν * σὺν ἴχνυσιν. * Ανδρίβας δὲ ὁ στρατηγὸς τ' καρχηδονίων βλασφημήμῳ ὑπὸ τ' ἰδίων, διὰ τὸ μὴ πολεμεῖν· ἀναζεύξας μ' πάσης δυνάμεως, διὰ δ' σελινυντίας δυχωρίας ἦλθεν εἰς τὸ πάνορμον. καὶ διαβιβάσας τ' ποταμὸν τ' σύνεγγυς, ὡς ἐπὶ τὸ τείχη ἐστρατοπέδευσε, μήτε χαράκωμα μήτε τάφρον τάξας, διὰ τὸ καταφρονεῖν. πάλιν δὲ κ' τ' ἐμπόρων πολὺν οἶνον Πιφερομένων· οἱ κέλητες μεθυσθέντες, κ' ραυγῆς κ' ἀταξίας πληρώμοι, * ὑποστάντες Καικιλίου δ' ὑπάτου αὐτοῖς, κατακράτε αὐτὸς νικήσας, κ' τ' ἐλεφάντων ξ' κρατήσας, εἰς ῥώμην ἀπέστειλε· καὶ θαῦμα ῥωμαῖοι ἔσχον.

* ὑποστάντος

ΒΙΒΛΙΟΝ. κδ'.

ά. Τὴν δὲ σελινυντίων πόλιν καρχηδόνιοι καταισκάψαντες, μετῴκισαν εἰς τὸ λιλυβαῖον. ῥωμαῖοι δὲ ναυσὶ μακραῖς σμ', κ' κερκύροις ξ', κ' πολλοῖς πλοίοις παντοδαποῖς κατέπλευσαν εἰς τ' πάνορμον, ἐκεῖθεν εἰς τὸ λιλυβαῖον, * τ' πολιορκεῖν ἤρξαντο. τ' μὲν γῆν ἀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν τάφρῳ ἀπετείχισαν· καταπέλτας δ' κ' κελεὺς κ' χωρίδας κ' χελώνας κατεσκεύασαν. τὸ δὲ στόμιον τ' λιμένος εἰ * κερκυραϊκὰς ναῦς λίθων πληρώσαντες κατέχωσαν. ἦν δὲ ὁ λαὸς ὁ τ' ῥωμαίων ὡς μυριάδες. τ' δὲ πολιορκουμένων πεζοὶ ζ, ἱππεῖς δ' ψ'. πολιορκουμένων δὲ αὐτῶν, ἦλθεν αὐτοῖς βοήθεια ἀπὸ καρχηδόνος ἄνδρες δ', κ' σῖτος, κ' ἀνεθάρσησαν μ' τ' Ατάρβε. οἱ δὲ ῥωμαῖοι θεασάμενοι τ' εἰσβολὴν τῆς δυνάμεως, λίθους καὶ χώματα ἐκ δευτέρου τὸ στόμιον τ' λιμένος ἔχωσαν. καὶ ξύλοις μεγίστοις καὶ ἀγκύραις τὰ βάθη ἐσαύρωσαν. πνεύματος δὲ βιαίου πνεύ-

* περκύρεις ναυσὶ

* λιὼ

θαυμαςὸν, ἡ ςρατηγῆ σύνεσις καὶ πραγμάτων ἐμπειρία τ̃ ἀδυνάτων δοκούντων ωδιεγένοντο. πάντα γὰρ τῇ σωίσει * βάδημα καὶ δυνατὰ, [ἄγειν] τ̃ τέχνης ἐν πᾶσι χειρωμένης τὸν βίον. *καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα τ̃ ψυχῆς ἐςὶ δῆλον, ὅτως αἱ μεγάλαι δυνάμεις τῇ τ̃ ἡγεμόνων ὑπείκυσι φρονήσει. * ἔτ ωρὸς τ̀ συμφέρον βελτιτηρίαν * ωαντὸς καπηχύοντ@. * φίλις@ δὲ ἰσορικὸς ἦν.

* βάσιμα

* πάντα κατευθύνοντ@

Οἱ δὲ ρωμαῖοι, οἱ εἰς τὸν λιβύην διαπεράσαντες, καὶ τ̃ πόλεμον μ τ̃ καρχηδονίων νέων ποιήσαντες, καὶ νικήσαντες, ᾗ ναῦς κ δ ωδαλαβόντες καρχηδονίας, ςὺν ὀπὸ ἔ πεζικ πολέμ διασωθέντας ρωμαίους ἀναλαβόντες, ᾗ ωρὸς σικελίαν διαπερῶντες, ἐξ αὐτῆς καμαρίνας κινδύνδσαν ᾗ ἀπώλεσαν μικρὰς ναῦς τ μ, ἰπαγωγὰς δὲ * ωλοῖα ἑπτὰ τ. ὀπὸ δὲ καμαρίνης ἕως πεχύνς τὰ σώματα καὶ τὰ ἄλογα καὶ τὰ ναυάγια ἔκεντο. ςὺν δὲ διασωθέντας ἱέρων φιλανθρώπως ωδαλαβών, ἐσθῆτι καὶ τροφῇ ᾗ τῇ λοιπῇ χρεία ἀναπαύσας, ἕως μετιώης δίσωσι. καρθαλών μὲν ὁ καρχηδόνι@, μ τὸν ναυαγίαν τ ρωμαίων, πολιορκήσας ἀκράγαντα, ταύτην εἶλε καὶ τὸν μὲν πόλιν ἐπέτρεψε, τὰ δὲ τείχη καθεῖλεν. οἱ δὲ καταλειφθέντες ἔφυγον εἰς τὸ ὀλύμπιον. οἱ δὲ ρωμαῖοι ἕτερον ςόλον μ τὸ ναυάγιον ναυπηγήσαντες, καὶ σ ναυσὶν εἰς τὸ * κεφαλύδιον ἐλθόντες, τὸ πρῶτον διὰ ωροδοσίαν παρέλαβον. ἐπὶ δὲ τὰ ὄρεπανα ἐλθόντες, καὶ πολιορκήσαντες, ᾧ καρθαλῶν@ βοηθοῦντ@, ἐξέπεσον, καὶ ἦλθον εἰς τὸν πάνορμον καθορμισθέντες ἐν τῷ λιμένι ωλησίον τ τειχῶν, ᾗ τὸν δύναμιν * ἐμβιβάσαντες, ἐχαράκωσαν καὶ ἐτάφρευσαν τὸν πόλιν. καταδένδρα γὰρ τ χώρας μέχρι τ πυλῶν ἦσης, ὀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν τὰ χώματα ἐχαρακώθησαν, καὶ ἐταφρεύθησαν. εἶτα ρωμαῖοι συνεχεῖς ωροσβολὰς ποιούμενοι ᾗ μηχανὰς, κατέβαλον τὸ τεῖχ@· καὶ τ ἐκτὸς ωόλεως κυριεύσαντες, ωολλοὺς ἀνεῖλον. οἱ δὲ ἄλλοι ἔφυγον εἰς τὸν ἀρχαίαν πόλιν· καὶ πέμψαντες πρέσβεις ωρὸς ςὺν ὑπάτους, ἠξίουν τῆς σώμασι ἀσφάλειαν. τ δὲ * συμφώνων δύο μνᾶς τῷ σώματι διδόντας ἐλευθέρους εἶναι· παρέλαβον τὸν πόλιν οἱ ρωμαῖοι, καὶ μέγα δ σώματι τιμῆς συνεχωρήθη τῷ ἐυρεθέντι ἀργυρίῳ ᾗ ἀπιλύθη. ςὺν δὲ λοιπὰς μυρίας γ, ὄντας, καὶ τὸν ἄλλον ὀπασκευὴν ἐλαφυροπώλησαν. ἑτέροι δὲ ἐκβάλλοντες τ τῶν φοινίκων φρυρὰν, τ πόλιν ρωμαίοις ἔδωκαν. ωᾶσα ωλησίως δὲ τὰ πόλις ἐποίησαν σολυντίνοι, ᾗ πετρῖνοι, ᾗ ἡνατταρῖνοι ᾗ τυνδαρίδαι. οἱ δὲ ὕπατοι φρυρὰν ἐν πανόρμῳ λιπόντες, * ἀπῆλθον ἐν μεσήνῃ. ᾧ δὲ ὀπιγενομένου ἔτους ωλεύσαντες οἱ ρωμαῖοι δεύτερον εἰς λιβύην, ᾗ τ καρχηδονίων μὴ ἐασάντων αὐτὸς

* ἐπῆλθον εἰς Μεσήνην

ἐλεῖν οὐκ ἐδυνήθη. ὕστερον δὲ παρ' Ἱέρωνος πολεμικὰ ὄργανα μεταπεμψάμενος, τὴν πόλιν εἷλε, καὶ τὰ σώματα τῶν * πλείονα καὶ μᾶλλον ἀναίων ἐπάλησεν. εὐθὺς δὲ ὑπὸ προδοτῶν καὶ τὴν ἄνω εἷλε· καὶ τῶν Φρυγῶν οἱ μὲν ἀνῃρέθησαν, οἱ δὲ ἐξέφυγον πρὸς τοὺς συμμάχους. εἶτα δὴ στρατὸν ἐλθὼν, κατακρατήσας τούτων εἷλε. εἶτα ὁμοίως τὰς ἄλλας πόλεσι Φρυγῶν καταστήσας, δὴ κἀμοὶ ἦλθε, Φρύγιον ἀναγαντίνων· εἷλε * καὶ αὐτὸ προδοσίᾳ. τὸ δὲ τόπον ἔμφρουρον κατέστησεν. ἐξελείφθη δὲ καὶ τὴν τὸν χρόνον καὶ * ἔρκησας. ἐπὶ δὲ παταμὸς ἄλυκος καὶ * ἄλλαις ἔχρατος.

* πλείονα vel πλείω

* δὲ καὶ

* ἴρβησος † ἄλλων

"Οτι δεῖ τοὺς ἀγαθοὺς ἢ νικᾶν, ἢ εἴκειν τοῖς ὑπερέχουσιν.

"Οτι καὶ τὰς ἀτυχίας πάντες ἄνθρωποι μᾶλλον εἰώθασι τοῦ θεοῦ μεμφόμενοι, καὶ πολλάκις· ὃν δὲ τὴν εὐημερίαις καὶ εὐπραξίαις ὡς μύθων πεπλασμένων * τῷ θεῷ καταφρονοῦντες, καὶ τὰς ἐλαττώσεις ἀναστέχουσιν δὴ τὴν φυσικὴν εὐλάβειαν.

* τοῦ θεοῦ

"Οτι ῥᾴδιόν ἐστι τινὰ * ἐχθροὺς γενέσθαι, ἐὰν μόνον ἀγαθῷ συμβούλῳ χρήσαιτο, πειθόμενος τὰ μὲν τὰ ἡμαρτημένων κατηγορίαν διορθοῦσθαι. καὶ συμβαίνει τοὺς δὴ τὴν ὁμοίαν καταφερομένους * ἄγαν δὲ * δὴ τὰ ἀγαθῶν δὴ πτημάτων εὐφημίαν προτρέπεσθαι πολλῶν τὰς ψυχὰς πρὸς ἀρετήν. * τὴν γὰρ εὐτυχίαν, ὥσπερ βαρὺ φορτίον, ἐπιεγκεῖν δεξίως ὁ δυνηθεὶς, ἑαυτὸν μὲν ἀπεσήρησε τῆς μεγίστης δόξης, τὴν δὲ πατρίδα μεγάλοις προεβάλε συμπτώμασι.

* ὑπὲρ τοὺς

† τὴν δὴ τῶν

ἰδ. * ἐς λιβύην

Τῶν δὲ ῥωμαίων * ἐν λιβύῃ Δαβάντων μεγάλῃ δυνάμει σὺν Ἀτιλίῳ ὑπάτῳ, τὸ μὲν πρῶτον καρχηδονίους ἐνίκησαν, καὶ πόλεις καὶ Φρούρια εἷλον πολλὰ, καὶ δύναμιν πολλὴν κατέκτειναν. ὕστερον δὲ Ξανθίππου στρατηγοῦ μισθοφόρου, ἐλθόντος ἀφ' ἑλλάδος· ἐνίκησαν καταφρόνως καρχηδόνιοι ῥωμαίους, καὶ κατέκτειναν μεγάλην δύναμιν. ἔκπλους ναυμαχίαι [ἐγένοντο,] καὶ πολλῶν σκαφῶν καὶ ἀνδρῶν ἀπώλεια ῥωμαίοις ἐγένοντο, ὡς εἶναι τῶν ἀπολωλότων ἀριθμὸν δέκα μυριάδας. ἀντὶ μὴν τοῦ προϋπαρχούσης * αὐτοῦ δόξης πολλαπλασίως τὴν ἀτιμίαν καὶ τὴν αἰσχύνην ἠλάττωσε· τοῖς δὲ ἰδίοις συμπτώμασι τοὺς ἄλλους ἐδίδαξε μετριοφρονεῖν ἐν τῇ ἐξουσίαις. τὸ δὲ μέγιστον, ὧν ὑπερηφάνησε τὴν ἀτυχίαν, τούτων ἠναγκάσθη τὴν ὕβριν καὶ τὴν ἐξουσίαν Φέρειν προσαφῃρημένου * ἑαυτοῦ τὴν συγγνώμην καὶ τὸν * συγκεχωρησμένων τοῖς ἐπαικόσιν ἔλεον. * τοὺς γὰρ πᾶσι κρατοῦντας τοῖς πᾶσιν ἠλάττωσε: τοὺς δὲ Δαβὰς τῆς ἥττης προσδοκῶντας τὴν ἀπώλειαν, τῷ μεγέθει τοῦ προπράγματος ἐποίησε καταφρονῆσαι τῶν πολεμίων. * οὐδὲν γὰρ θαυ-

* αὐτοῦ

* συγκεχωρημένων

Digitized by Google

Ὅτι αἰγεσταῖοι πρῶτον κρατήσαντες τοῦ καρχηδονίων, εἰς ῥωμαίους ἀπέκλιναν. ὥστε καὶ ἡσίονα δὲ καὶ ἀλιναῖοι ἐποίησαν. ἱλαρὸν δὲ καὶ τυνδαρίτην καὶ τὴν ἄσκελον ἐξεπολιόρκησαν. τυνδαρίται δὲ ἰδόντες αὐτοὺς ἀπολελειμμένους, φόβῳ συνεχθέντες ἠβουλήθησαν καὶ αὐτοὶ δῶναι. ἐπεὶ πεύσαντες δὲ φοίνικες τὴν τῶν αἱρέσιν αὐτῶν, τὰς ἐπιφανεστάτας ἔλαβον ὁμήρους εἰς τὸ λιλυβαῖον, καὶ σίτον, οἶνον καὶ τἄλλα ὧν ἔδει χορηγοῦντες ἀπεκόμισαν.* ξ.

Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς ἔγραψε δράματα ϛ΄, βιώσας ἔτη ϛ΄θ΄.

Οἱ δὲ πολιορκοῦντες ἀκράγαντα τὴν πόλιν σὺν τοῖς ῥωμαίοις, καὶ τὰ φροντιστήρια ποιοῦντες, καὶ χάρακας βάλλοντες, δέκα μυριάδες ὑπῆρχον. πολλὰ δὲ οἱ φοίνικες ἀντιμαχόμενοι, τὴν πόλιν ἀκράγαντα τοῖς ῥωμαίοις παρέδωκαν.

Ὁ δὲ Ἄννων ὁ πρεσβύτερος [ὁ] ἐκ τῆς λιβύης μετὰ τὴν πολιορκίαν ἀκράγαντος ἐπέρασε μεγάλῃ δυνάμει * ἐν σικελίᾳ, πεζῶν μυριάδας ἑπτὰ, ἱππεῖς δὲ ϛ, ἐλέφαντας δὲ ξ. φιλῖνος δὲ ὁ ἀκραγαντῖνος ἰσχυρὸς ἀνεχράψατο. ὅθεν δὲ Ἄννων ἀναζεύξας μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐκ τοῦ λιλυβαίου, παρῆλθεν εἰς τὴν ἡρακλείαν. καθ' ὃν καιρὸν ἦλθόν τινες, ἀπαγγέλλοντες τὸ ἔρβησον παραδώσειν. Ἄννων δὲ πολεμήσας, ἐν δυσὶ μάχαις ἀπέβαλε στρατιώτας πεζοὺς μὲν γ, ἱππεῖς σ΄. ζωγρίας δὲ δ, ἐλέφαντας * ἡ θανεῖν, τριάκοντα τρεῖς δὲ καταυχμαπωλῶσι. ϛ. * εἰς Σικελίαν * δισχιλίων μίαν

Ὅτι πόλις λιλυβαῖον ἡ ἐν σικελίᾳ. * ὁ δὲ Ἄννων βαλλσάμῳ ἐμφρόνως, ἐνὶ στρατηγήματι τοῦ ἐχθροῦ ἅμα καὶ τοῦ πολεμίου ἀνεῖλεν. ἐξ δὲ μῆνας παρακαθίσαντες, ὕστερον παρέλαβον ἀκράγαντα. δοῦλος δὲ ἄραντες ἅπαντας ὡς ἐπὶ τὰ δισμυρίων καὶ ε. ἀπέβαλον δὲ καὶ ῥωμαῖοι πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἱππεῖς δὲ μ, Φ΄. Ἄννωνα δὲ οἱ καρχηδόνιοι ἐζημίωσαν χρυσοῦς ς, ἀπαιτοῦντες. αὐτὸ δὲ τοῦτο στρατηγὸν ἀπέστειλαν εἰς σικελίαν Ἀμίλκαν. μύστρατον δὲ πολιορκήσαντες ῥωμαῖοι, καὶ πολλὰς μηχανὰς ποιήσαντες, μῆνας ζ ἀνεχώρησαν ἄπρακτοι: πολλοὺς στρατιώτας ἀποβαλόντες. Ἀμίλκας δὲ τοῖς ῥωμαίοις συναντήσας εἰς θέρμας, καὶ πολεμήσας, ἐνίκησε, καὶ ἀπέκτεινεν ς. παρ' ὀλίγον δὲ ὅλῳ τῷ δυνάμει. ἦν γὰρ τὸ μάζαιν φρούριον τῶν ῥωμαίων ἐξηνδραποδισμένον. Ἀμίλκας δὲ ὁ καρχηδόνιος καμαρίναν τῶν προδοτῶν παρέλαβε δεύτερον. μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας καὶ τὴν ἔννης ἐκυρίευσεν, οὗ τρόπου καὶ καμαρίνης. τὸ γὰρ θρέπανον τεῖχίσας, καὶ πόλιν κατασήσας, μετῴκισε τοὺς * ἐληνοὺς, καὶ τὴν ἔρυκα καθεῖσκαψε τὴν ἐν περὶ * τὸ ἱερὸν τόπον. τέλος γὰρ πολιορκήσαντες τὴν μέσραν οἱ ῥωμαῖοι, εἶλον καὶ κατέσκαψαν τὴν πόλιν, καὶ τὰ ἐνόντα φθείραντα σώματα λαφυροπωλήσαντες. μετὰ ταῦτα γὰρ εἰς καμαρίναν * ἦλθον, καὶ ταύτας ὡσαύτως καθίσαντες + ἐλεῖν * ἰγκυκλίους * τὸ ἱερὸν + ἦλθεν ὁ στρατηγὸς καὶ ταύτην

ων δῆμ☉. * πειθόμω☉ ἀπέστειλε τὸν ἕτερον ὕπατον καλούμενον Ἄππιον Κλαύδιον μ῀ δυνάμεως ἀδρᾶς, ὃς εὐθὺς ἦλθεν εἰς ῥήγιον. πρὸς δὲ τ῀ Ἱέρωνα κ῍ καρχηδονίους πρέσβεις ἐξέπεμψε περὶ διαλύσεως τ῀ πολιορκίας. * προσεπηγγέλλετο. δημοχαρῆν δὲ πρὸς Ἱέρωνα πόλεμον μὴ ὑποβήσεσθαι. ὁ δὲ Ἱέρων ἀπεκρίνατο, διότι μαιερτίνοι καμερίναν κ῍ γέλαν ἀνας άτους πεποιηκότες, μεσήνιον δὲ ἀσεβέσατα κατειληφότες δικαίως τολιορκῆνται. * ῥωμαίοις δὲ, θρυλλοῦντες π῀ τ῀ πίστεως ὄνομα παντελῶς, οὐκ ὀφείλουσι τοῦτ῀ μαίνεσθαι, μᾶλλον πίστεως καταφρονήσαντες, ὑπερασπίζειν. εἰ δὲ ὑπὲρ * ἀσεβεσάτων τηλικοῦτον ἐπαναιρῶνται πόλεμον, φανερὸς ἔσεσθαι πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι τῆς ἰδίας πλεονεξίας πρόφασιν περίζονται τ῀ τ῀ κινδυνευόντων ἔλεον, π῀ δὲ ἀληθῆ συμμαχίας ὑποψυμοῦσιν.

4 πυθόμ.

4 δημογερῶν δὲ ἀποστειλαντος, πρὸς Ἱέρωνα πολέμ(vel πολεμῶν) μὴ † ῥωμαίοι

† πεσεβεσάτων

κ΄. Οἱ ῥωμαῖοι πρῶτον ἀσπίδας πεζαγώνους εἶχον εἰς τ῀ πόλεμον· ὕστερον δόντες τυρρηνικὰς χαλκᾶς ἀσπίδας ἔχοντας, ποιήσαντες ἄτως ἐνίκησαν αὐτούς.

κ΄. Ὅτι διαπεράσαντ☉ τ῀ ὑπάτω εἰς μεσήνιον, ὁ Ἱέρων νομίζων προδοθῆναι τὴν διάβασιν ὑπὸ καρχηδονίων, ἔφυγεν εἰς συρακούσας. καρχηδονίων δὲ πολεμησάντων, κ῍ ἡττηθέντων, τὴν αὔγεσκε ὁ ὕπατ☉ ἐπολιόρκησε· κ῍ γραπτὰς πολλὰς ὑποβαλὼν εἰς μεσήνιον ἀπέζευξεν.

κ΄. Ὅτι τ῀ ὑπάτων ἀμφοτέρων εἰς σικελίαν ἐλθόντων, κ῍ τὴν ἀδρανιτῶν πόλιν πολιορκησάντων, εἷλον καταχράτ☉. εἶτα τὴν κεντοριπίνων πολιορκοῦντων, κ῍ πρὸς τ῀ χαλκαῖς αὐλαῖς * καθημένοι, ἦκον πρέσβεις πρῶτον παρὰ λαισίνων. εἶτα δηλίας * πεσούσης, κ῍ [ὑπ῀] τ῀ ἄλλας πόλεσι· κ῍ αὐτοὶ πρέσβεις ἀπέστειλαν περὶ εἰρήνης, κ῍ παραδόσειν τὰς πόλεις ῥωμαίοις *. ἦσαν δὲ ξ ζ. ὧν προσλαβόντες τὰς δυνάμεις, εἰς συράκουσαν ἦλθον πολιορκήσοντες Ἱέρωνα. ὁρῶν δὲ τὰς συρακουσίους ἀχαναστοῦντας, πρέσβεις ἀπέστειλε πρὸς τὰς ὑπάτους περὶ διαλύσεως. οἱ δὲ πεισθέντες πρὸς μόνους καρχηδονίους διαπολεμεῖν, ἀσμένως ὑπήκουσαν. κ῍ σπονδὰς ἐποιήσαντο εἰρήνην ἐτῶν ρ, λαβόντες δραγμῶν ρ μυριάδας, κ῍ τοῦτ῀ αἰχμαλώτους ἀποδόντι * κυρίους συρακουσίους κ῍ τῶν ὑπ῀ * αὐτῶν πόλεων, ἄκρων, λεοντίνων, μεγαρέων, αἰλώρων, νεαιτίνων, ταυρομενιτῶν. τούτων πραττομένων, κατέπλευσεν Ἀννίβας μ῀ ναυτικῆς δυνάμεως εἰς τὴν ξιφωνίαν, βοηθήσων τῷ βασιλεῖ. μαθὼν δὲ τὰ πεπραγμένα, ἀνεχώρησε.

† λείπει ἴσ. ἐπαγγείλαντο vel ὑπίσχοντο.

4 συνεχάρησαν. Συρακούσης † αὐτῆς

Ὅτι ἀδράνωνα κώμην κ῍ μάκελλαν πολλὰς ἡμέρας πολιορκήσαντες ῥωμαῖοι ἀπῆλθον ἄπρακτοι.

Ὅτι

Ὅτι αἰγεσταῖοι πρῶτον κρατήσαντες τοῦ καρχηδονίων, εἰς ῥωμαίους ἀπέ- ε.
κλιναν. ὥστε τοῦτο μὲν αὐτοὺς ἀλλιναῖοι ἐποίησαν. ἱλαρὸν δὲ καὶ τυρτῖνον καὶ τ' ἄσκελον ἐξεπολιόρκησαν. τυνδαρεῖοι δὲ ἰδόντες αὐτὸς ἀποπελειμμένους, φόβῳ συνεχθέντες ἠβουλήθησαν καὶ αὐτοὶ δῶναι. ἀποπέμψαντες δὲ φοίνικες τοῦ προαίρεσιν αὐτῶν, τοὺς ὑπερφανεστάτους ἔλαβον ὁμήρους εἰς τὸ λιλυβαῖον, καὶ σίτον, οἶνον καὶ τοῦ ἄλλου ὠφελησκοῦ ἀπεκόμισαν.*

Φιλήμων δὲ ὁ κωμικὸς ἔγραψε δράματα ς, ζ, βιώσας ἔτη ϟ, θ'.

Οἱ δὲ πολιορκῆντις ἀκράγαντα τοῦ πόλιν σὺν τοῖς ῥωμαίοις, καὶ ταφροποιῆντις, καὶ χάρακας βάλλοντις, δέκα μυριάδες ὑπῆρχον. πολλαὶ δὲ αἱ φοίνικες ἀντιμαχήσαντις, τοῦ πόλιν ἀκράγαντα τοῖς ῥωμαίοις παρέδωκαν.

Ὁ δ' Ἄννων ὁ πρεσβύτερος [ὁ] ἐκ τῆς λιβύης μετὰ τοῦ πολιορκίαν ἀκράγαντος ἐπέρασε μεγάλῳ δύναμιν * ἐν σικελίᾳ, πεζῶν μυριάδας ἑ, ἱππεῖς δὲ ς, ἐλέφαντας δὲ ξ. φιλῖνος δὲ ὁ ἀκραγαντῖνος ἱστορικὸς ἀνεγράψατο. ὅδε ὁ Ἄννων ἀναζεύξας μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐκ τοῦ λιλυβαίου, παρῆλθεν εἰς τοῦ ἡρακλείαν. καθ' ὃν καιρὸν ἦλθόν τινες, ἀπαγγέλλοντις τῷ ἔρβησον παραδώσειν. Ἄννων δὲ πολεμήσας, ἐν δυσὶ μάχαις ἀπέβαλε στρατιώτας πεζοὺς μὲν γ, ἱππεῖς σ'. ζωγρίας δὲ δ', ἐλέφαντας * ἡ θανεῖν, τριάκοντα τρεῖς δὲ καταπαυματιθῶσι. * εἰς Σικελίαν

Ὅτι πόλις λιῶν καὶ ἡ ἐντελλίνα. * ὁ δὲ Ἄννων βαλδσάμῳ ἐμφρόνως, ἐνὶ στρατηγήματι τοῦ ἐχθροὺς ἅμα καὶ τοῦ πολεμίους ἀνεῖλεν. ἐξ δὲ μῆνας παρακαθίσαντες, ὕστω παρέλαβον ἀκράγαντα. δοῦλους δὲ ἅπαντας ἁπλέον τῶν δισμυρίων καὶ ε. ἀπέβαλον δὲ καὶ ῥωμαῖοι πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἱππεῖς δὲ μ, Φ'. Ἄννωνα δὲ οἱ καρχηδόνιοι ἐζημίωσαν χρυσοῦς ς, ἀπιμάσαντες. αὐτὸ δὲ τοῦτο στρατηγὸν ἀπέστειλαν εἰς σικελίαν Ἀμίλκαν. μύστραγον δὲ πολιορκήσαντες ῥωμαῖοι, καὶ πολλὰς μηχανὰς ποιήσαντες, μετὰ μῆνας ζ ἀνεχώρησαν ἄπρακτοι: πολλοὺς στρατιώτας ἀποβαλόντες. Ἀμίλκας δὲ τοῖς ῥωμαίοις συναντήσας εἰς θέρμας, καὶ πολεμήσας, ἐνίκησε, καὶ ἀπέκτεινεν ς. παρ' ὀλίγον δὲ ἄλλῳ τοῦ δύναμιν. ἵν' ᾖ καὶ τὸ μάζαιν φρύγιον ἀπὸ ῥωμαίων ἐξηνδραποδισμένον. Ἀμίλκας δὲ ὁ καρχηδόνιος καμαρίναν ἀπὸ τοῦ προδοτῶν παρέλαβε δεύτερον. μετ' ὀλίγας δὲ ἡμέρας καὶ τ' ἔννης ἐκυρίευσεν, ὃν τρόπον καὶ καμαρίνης. τὸ ᾖ θρέπανον τέχισας, καὶ πόλιν κατασήσας, μετῴκισε τοὺς * ἐλεηνὺς, καὶ τ' ἔρυκα καθέσκαψε πλὴν τοῦ περὶ * τοῦ ἱερᾶ τόπου. τρίτον ᾖ πολιορκήσαντες τ' μήτραν ῥωμαῖοι, εἷλον καὶ κατέσκαψαν τ' πόλιν, καὶ τὰ ἀπολειφθέντα σώματα λαφυροπωλήσαντις. μετὰ ταῦτα ᾖ εἰς καμαρίναν * ἦλθον, καὶ παύτας ὠφελησαθίσας * ἰγκυκλίους * τὸ ἱερὸν + ἦλθεν ὁ στρατηγὸς καὶ ταύτην

ων δῆμ☉. * πειθόμω☉ ἀπέστειλε τὸν ἕτερον ὕπατον καλούμενον Ἄππιον Κλαύδιον μ᾽ δυνάμεως ἀδρᾶς, ὃς εὐθὺς ἦλθεν εἰς ῥήγιον. πρὸς δὲ τ᾽ Ἱέρωνα χ᾽ καρχηδονίους πρέσβεις ἐξέπεμψε περὶ διαλύσεως τ᾽ πολιορκίας. * προσεπηγγέλλετο. δημογερῶν δὲ πρὸς Ἱέρωνα πόλεμον μὴ ὑπιδησεσθαι. ὁ δὲ Ἱέρων ἀπεκρίνατο, διότι μαυρτίνοι καμερίναν καὶ γέλαν ἀνασάτους πεποιηκότες, μεσήνιν δὲ ἀσεβέσατα κατειληφότες δικαίως πολιορκοῦνται. * ῥωμαίοις δὲ, θρυλλοῦντες π᾽ τ᾽ πίστεως ὄνομα παντελῶς, οὐκ ὀφείλουσι τοῦτ᾽ μαίφονες, μᾶλισα πίστεως καταφρονήσαντες, ὑπερφατίζειν. εἰ δὲ ὑπὲρ * ἀσεβεσάτων τηλικοῦτον ἐπαναιροῦνται πόλεμον, φανερὸς ἔσεσθαι πᾶσιν ἀνθρώποις, ὅτι τῆς ἰδίας πλεονεξίας πρόφασιν ποριζονται τ᾽ τ᾽ κινδυνευόντων ἔλεον, π᾽ δὲ ἀληθεῖς σικελίας ὑπιυμοῦσιν.

κ. Οἱ ῥωμαῖοι πρῶτον ἀσπίδας πεζαγώνους εἶχον εἰς τ᾽ πόλεμον· ὕστερον ἰδόντες τυρρηνικὰς χαλκᾶς ἀσπίδας ἔχοντας, ποιήσαντες ἴτως ἐσίκησαν αὐτούς.

κα. Ὅτι διαπεράσαντ☉ τ᾽ ὑπάτου εἰς μεσήνιν, ὁ Ἱέρων νομίζων πρόθυμον τὴν διάβασιν ὑπὸ καρχηδονίων, ἔφυγεν εἰς συρακόσας. καρχηδονίων δὲ πολεμησάντων, καὶ ἡττηθέντων, τὴν αὔγεσαν ὁ ὕπατ☉ ἐπολιόρκησε· καὶ γραπτὰς πολλὰς ἀποβαλὼν εἰς μεσήνιν ἀπέζυξεν.

κβ. Ὅτι τ᾽ ὑπάτων ἀμφοτέρων εἰς σικελίαν ἐλθόντων, καὶ τὴν ἀδρανιτῶν πόλιν πολιορκησάντων, εἷλον κατακράτ☉. εἶτα τὴν κεντοριπίνων πολιορκοῦντων, καὶ πρὸς τ᾽ χαλκαῖς αὐλαῖς * καθημένοι, ἦκον πρέσβεις πρῶτον παρὰ λαισίνων. εἶτα δειλίας * πεσούσης, καὶ [ἐν] τ᾽ ἄλλαις πόλεσι· καὶ αὐτοὶ πρέσβεις ἀπέστειλαν περὶ εἰρήνης, καὶ παραδόσειν τὰς πόλεις ῥωμαίοις *. ἦσαν δὲ ξ ζ. ὧν προσλαβόντες τὰς δυνάμεις, εἰς συράκουσαν ἦλθον πολιορκήσοντες Ἱέρωνα. ὁρῶν δὲ τὴν συρακοσίους ἀναναιτοῦντας, πρέσβεις ἀπέστειλε πρὸς τοὺς ὑπάτους περὶ διαλύσεως. οἱ δὲ πεύσαντες πρὸς μόνους καρχηδονίους διαπολεμεῖν, ἀσμένως ὑπήκουσαν. καὶ σπονδὰς ἔτη ἑ, λαβόντες δραγμῶν ἑ μυριάδας, καὶ τοῦτ᾽ αἰχμαλώτους ἀποδόντ * χυελεύκην συρακοσίοις καὶ τῶν ὑπ᾽ * αὐτῶν πόλεων, ἄκρων, λεοντίνων, μεγαρέων, αἰλώρων, νεαιτίνων, ταυρομενιτῶν. τούτων πραττομένων, κατέπλευσεν Ἀννίβας μ᾽ ναυτικῆς δυνάμεως εἰς τὴν ξιφωνίαν, βοηθήσων τῷ βασιλεῖ. μαθὼν δὲ τὰ πεπραγμένα, ἀνεχώρησε.

Ὅτι ἀδράνωνα κώμην καὶ μάκελλαν πολλὰς ἡμέρας πολιορκήσαντες ῥωμαῖοι ἀπῆλθον ἄπρακτοι.

Ὅτι.

4 πυθίμ.

4 δημογερῶν δὲ προσεπηγγέλλετο, πρὸς Ἱέρωνα πολίμην (vel πολεμῶν) μὴ + ῥωμαίοις

† ἀσεβεσάτων

4 διαπεραιωθέντ.

† λείπει ἴσ. ἐπηγγείλαντο vel ὑπίσχοντο.

4 συνεχώρησαν. Συρακούσης † αὐτῆς

τίων παρεμβολήν. ὑ βασιλέως δὲ θέλοντος ἐκεῖ πολλὸν διατρῖψαι τὸν κίνδυνον ἦκόν τινες, ἵππους φέροντες ἐκ τῆς πολέμιας εἰς τὴν βασιλέα. ὁ κίων δὲ, ἀπαγγὲς τὴν ἰδίαν υἱὸν ἵππον, ὑπέλαβεν ἀνηρῆσθαι τὸν νεανίσκον. ἐκαλγὴς δὲ γενόμενος, τὰς ῥαφὰς τῶν τραυμάτων διέρρηξε, τὴν ἀπώλειαν τῆς τέκνου θανάτῳ τιμησάμενος. οἱ δὲ μαμερτῖνοι, ἀπαγγελίας γενομένης, ὅτι σὺν τῷ στρατηγῷ κίωνι καὶ οἱ λοιποὶ στρατιῶται πάντες ἀπολώλασιν· ἔκλυναν μεθ' ἱκετηρίας ἀπαντᾶν τῷ βασιλεῖ. ὑ μὴν ἡ τύχη εἴασε παντελῶς πεσεῖν τοὺς μαμερτίνους πράγματα. Αννίβας γὰρ, ὁ τῶν καρχηδονίων στρατηγὸς, ἔτυχεν ὁρμῶν ἐν τῇ Λιπάρας * νήσοις. ἀκούσας δὲ τὸ ὡδόξον, ἦκε καταπλέων εἰς τὴν βασιλέα, τῷ μὲν λόγῳ συγχαίρων, τῷ δὲ ἔργῳ ἀπεύδων τὸν Ἱέρωνα καταστρατηγῆσαι δι' ἀπάτης. ὁ μὲν βασιλεὺς πεισθεὶς τῷ Φοίνικι, τὰς ἡσυχίας ἔσχεν. ὁ δὲ Αννίβας παρελθὼν εἰς μεσήνην, καὶ καταλαβὼν μαμερτίνους, μέλλοντας παραδιδόναι τὴν πόλιν, ἀνέπεισε. καὶ ποιησάμενος βοήθειαν, εἰσήγαγεν εἰς τὴν πόλιν στρατιώτας μ'. οἱ μὲν οὖν μαμερτῖνοι ἀπογνόντες ἑαυτῶν, διὰ τὴν ἧτταν, πάλιν ἀπεκατεστάθησαν εἰς ἀσφάλειαν, τὸ εἰρημένον τρόπον. ὁ δὲ Ἱέρων καταστρατηγηθεὶς ὑπὸ τοῦ Φοίνικος, τὴν πολιορκίαν ἀπογνούς, ἐπανῆλθεν εἰς συρακόσας, ἐκβιβὼν τὴν ἡμερίαν ἐκστρατοπεδεύσας. οἱ δὲ καρχηδόνιοι καὶ Ἱέρων, ἀποπεπαυκότες τῆς μεσήνης, συνῆλθον εἰς σύλλογον, καὶ συμμαχίαν πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι συνέθεντο κοινῇ πολεμῆσαι * μεσσήνην.

* ἐπὶ λίπαρ

* ἐπὶ μεσσήνην

ΒΙΒΛΙΟΝ κγ'.

ΟΤΙ σικελία πασῶν τῶν νήσων καλλίστη ὑπάρχει, ὡς μεγάλα δυναμένη συμβάλλεσθαι πρὸς αὔξησιν ἡγεμονίας. α.

Ὅτι Ἄννων ὁ Ἀννίβα εἰς σικελίαν ἐλθὼν, καὶ τὰς δυνάμεις ἀθροίσας εἰς τὸ λιλυβαῖον, προῆλθε μέχρι σολοέντος, καὶ τὴν πεζὴν στρατιὰν ἀπέλιπε πλησίον τῆς πόλεως παρεμβεβληκυῖαν· αὐτὸς δὲ παρελθὼν εἰς τὴν ἀκραίανται, τὴν ἄκραν ἐτείχισε, πείσας τὸν δῆμον, φίλον ὄντα συμμαχῆσαι * καρχηδονίοις. ἐπανελθόντος δὲ αὐτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν στρατοπεδείαν, ἦκον πρὸς Ἱέρωνος πρέσβεις περὶ συμφέροντος. ἐποιήσαντο γὰρ κοινῇ συμμαχίαν ῥωμαίους πολεμῆσαι, ἐὰν μὴ τὴν ταχίστην ἐκ τῆς σικελίας ἀπαλλάττωνται. ἀμφοτέρων δὲ τὰς δυνάμεις ἀγαγόντων ἐπὶ τὴν μεσσήνην· Ἱέρων μὲν * ἀπὸ τοῦ λόφου, τοῦ καλουμένου χαλκιδικοῦ, κατεστρατοπέδευσεν· οἱ δὲ καρχηδόνιοι τῇ πεζῇ στρατιᾷ παρενέβαλον εἰς τὰς καλουμένας εὐνεῖς, τῇ δὲ ναυτικῇ κατέσχον τὴν ἄκραν τὴν καλουμένην πελωριάδα. συνεχῶς * δὲ πολιορκούντων μεσσήνην. ὁ δὲ ῥωμαίων δῆ-

β'.

* καρχηδονίους

* ἐπὶ

* γ' ἐπολιόρκουν τὴν μεσσήνην.

ιί.

Τῶν δὲ τὴν μεσόγειαν οἰκούντων μαμερτίνων ἠυξημένων· πολλὰ μὲν φρόνημα * αὐτοὶ δὲ ἐυζωνον ποιήσαντες τ̃ δύναμιν, ἦκον ἐν τάχει βοηθήσαντες τῇ μεσηνίᾳ πολεμουμένῃ. ὁ δὲ Ἱέρων, ἀπαλλαγεὶς ἐκ τ̃ πολεμίας, μύλας καταλαμβάνει ἐλών, ἐκυρίευσε τραπιτῶν α φ'. ἐυθὺς δὲ καὶ τἄλλα χωρία χειρούμενος, κατελύτησεν ἐπὶ τ̃ ἀμήσελον, κείμενον μεταξὺ κεντοριπίνων καὶ * ἀγυραίων. ἐχυρᾶ δὲ ὄντα, καὶ πολλὰς τραπίτας ἔχοντα· ἐκπολιορκήσας τὸ χωρίον, τοῦτο μὲν κατέσκαψε· τοὺς δὲ φρουροῦντας ἀπολύσας τ̃ ἐγκλημάτων, ἔταξεν εἰς τὰς ἰδίας τάξεις. τ̃ δὲ χώρας τ̃ μὲν τοῖς κεντοριπίνοις, τ̃ δὲ τοῖς ἀγυραίοις ἐδωρήσατο. μετὰ δὲ ταῦτα Ἱέρων, ἔχων δύναμιν ἀξιόλογον, ἐστράτευσεν ἐπὶ μαμερτίνους, καὶ τὴν μὲν ἄλεσιν * ἀβδαδὼς προσηγάγετο. τὴν δὲ τ̃ ἀβακαινίνων καὶ τυνδαρειτῶν προθύμως προσδεχθεὶς, ἐκυρίευσε τ̃ πόλεων τούτων· καὶ εἰς σεσηλασε τοὺς μαμερτίνους. ἀπὸ μὲν γὰρ τ̃ σικελικ̃ πελάγους τὴν ἐγγὺς * μεσήνην εἶχον πόλιν τ̃ τ̃ ταυρομενιτῶν, ἀπὸ δὲ τ̃ * τυρρηνικ̃ τὴν τυνδαρειτῶν. ἐμβαλὼν δὲ εἰς μεσσηνίην, καὶ στρατοπεδεύσας ἀβδὴ τ̃ λείπουσαν ποταμὸν, πλέθρ̃ ἔχων μυρίους, ἱππεῖς δὲ α φ'. ἀντιστράτευσαν δὲ καὶ μαμερτῖνοι ἔχοντες πλέθρ̃ η, ἱππεῖς δὲ.. μ'. στρατηγὸν δὲ εἶχον Κίωνα. ἔτα δὲ μάντεις ἀθροίσας ἱεροσκόπους, * θύσαι ἐπερώτησε περὶ τ̃ μάχης. τ̃ δὲ ἀποφηναμένων, ὅτι ἀβδὲ τῶν ἱερῶν οἱ θεοὶ σημαίνουσι, νυκτερεύσειν ἐν τῇ παρεμβολῇ τ̃ πολεμίων· περιχαρὴς ἦν, ὡς κυριεύσων τ̃ βασιλέως στρατοπεδείας. ἐυθὺς * ἐκτάξας τ̃ δύναμιν, ἐπειρᾶτο διαβαίνειν τὸν ποταμόν. Ἱέρων δ' ἔχων τοὺς φυγάδας μεσήνης σ'. συστρατεύοντας, διαφόρως τ̃ ἀνδρείας καὶ ἀρετ̃ς, προθεὶς αὐτοῖς ἄλλους ύ. ἅπλεκτους, προσέταξε τὸ πλησίον λόφον τ̃ ὀνομαζομένου θώρακα περιελθεῖν, καὶ τοῖς πολεμίοις κατὰ νώτου προσπεσεῖν. αὐτὸς δὲ τὴν δύναμιν ἐκτάξας, κατὰ στόμα ἀπήντα. γενομένης δὲ περὶ τὸ ῥεῖθρον ἱππομαχίας, ἅμα καὶ τ̃ πεζῶν διατάξεως τ̃ βασιλέως προκαταλαμβανόντων ὁ φρούραρχος τινα περὶ τὸν ποταμὸν, καὶ τὴν εὐκαιρίαν τ̃ τόπου πλεονεκτοῦντα· μέχρι μέν τινος ἰσόρροπος ἦν ὁ κίνδυνος. * ἐπὶ δὲ τὸν λόφον διελθόντες, ἐπέῤῥαξαν ἀβδαδὸς τοῖς μαμερτίνοις· καὶ νεαλεῖς ὄντες τοῦτο κάμνοντας τῇ μάχῃ ῥαδίως ἀνήρουν. τότε δὴ παντοχόθεν κυκλωθέντες πρὸς φυγὴν ὥρμησαν. ἐπικειμένων * τ̃ συρακοσίων δυνάμει, πάντας κατέκοψαν· ὁ δὲ στρατηγὸς τ̃ μαμερτίνων ἀγωνιζόμενος ἐκουσίως, καὶ πρόπεσὼν πολλοῖς τραύμασι, καὶ λιποψυχήσας, * διωχρήθη. ἔτα ἀνεκομίσθη ἔμπνους εἰς τ̃ τ̃ βασιλέως παρεμβολὴν, καὶ παρεδόθη ἰατροῖς εἰς θεραπείαν· καὶ τ̃ μαντείαν, καὶ τὴν τ̃ ἱεροσκόπων * προσέρησιν, νυκτερεύσαντα αὐτὸν εἰς τ̃ τ̃ ἐναντίων

* videNotas

* ἀγυραίων

† παραδίδοσι

* μεσσηνίης εἶχε

† τυῤῥηνικ̃

* θύσαι.

* ἀβῤῥησιν, νυκτερεύσαι αὐτὸν ἐν τῇ τ. ἰ. παρεμβολῇ.

πρὸς τ̃ Αἰγίνων πόλιν ὀχυρότητι διαφέρουσαν, καὶ κατ̃ εὔορμον καλῶς κειμένην. τ̃ δ̃ *ἱππέων ἐκκρίσιος προσχωρησάντων εὐθὺς ἦκεν ἐπὶ τ̃ παυορμιτῶν πόλιν, ἔχουσαν λιμένα κάλλιστον * τῶν κατὰ κ̃ σικελῶν, ἀφ' οὗ καὶ τ̃ πόλιν συμβέβηκε πυνθάνεσθαι ταύτης τ̃ προσηγορίας. εἷλε δὲ καὶ ταύτην κατακράτ̃. καὶ τ̃ ἑρκτῶν καταρχὼν τὸ ὀχύρωμα, πάσης τ̃ καρχηδόν̃ ἐπεκράτησε δυνάμεως, καὶ κύρι̃ ἐγένετο, πλὴν τοῦ λιλυβαίου. αὕτη γὰρ ἡ πόλις ὑπὸ καρχηδονίων ἐκτίσθη, μετὰ τὴν ἅλωσιν τ̃ καρχηδονίων μετὰ Διονυσίου τ̃ τυράννου. τοὺς γὰρ ἐκ ταύτης ὑπολειφθέντας ἀθροίσαντες κατῴκισαν εἰς τὸ λιλυβαῖον. τ̃ δὲ Πύρρου περὶ τὴν παρασκευὴν ταύτης πραγματευομένην, διεβίβασαν ἐκ τ̃ λιβύης οἱ καρχηδόνιοι δύναμιν ἀξιόλογον εἰς τὸ λιλυβαῖον. πολὺν δὲ σῖτον ἐκόμισαν θαλασσοκρατοῦντες, μηχανὰς δὲ καὶ βέλη πλῆθ̃ ἄπειρον. ὅσης δὲ τ̃ πόλεως τὸ πλεῖστον μέρ̃ ἐν θαλάσσῃ τὰς ἀπὸ τ̃ γῆς προσόδους εἰστήκεισαν, καὶ πύργους πυκνοὺς ἐποίησαν· καὶ τάφρον ὀρύξαντες μέγαν, διεπρεσβεύσαντο πρὸς τὸν βασιλέα ὑπὲρ διαλύσεως καὶ εἰρήνης, * συνθέσθαι, καὶ χρημάτων πλῆθ̃ δοῦναι. τοῦ βασιλέως χρήματα λαβεῖν μὴ προσδεχομένου, πεισθέντος δὲ τὸν λιλυβαῖον συγχωρῆσαι τοῖς καρχηδονίοις: οἱ μετέχοντες δ̃ συνεδρίου φίλοι, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων, ἀποκαλοῦντες * μηδενὶ τρόπῳ συγχωρεῖν τοῖς βαρβάροις ἑστίαν ἔχειν κατὰ τ̃ σικελίας, ἀλλ' ἐξ ἁπάσης αὐτῆς ἐξελάσαι τοὺς φοίνικας, καὶ διορίσαι τῷ πελάγει τὴν ἀρχαίαν. εὐθὺς ὁ βασιλεὺς πλησίον τῶν τειχῶν καταστρατοπεδεύσας, τὸ μὲν πρῶτον συνεχεῖς τοῖς τείχεσιν ἐποιεῖτο προσβολάς, ἐκ διαδοχῆς· ἐμύναντο δὲ οἱ καρχηδόνιοι διὰ τὸ πλῆθ̃ τῶν ἀγωνιζομένων, καὶ τὸ μέγεθ̃ τῆς παρασκευῆς. τοσοῦτον γὰρ πλῆθ̃ κατεπελτῶν ὀξυβελῶν τε καὶ πετροβόλων * ἤθροιστο παρὰ καρχηδονίων, ὥστε τὸ πλῆθ̃ μὴ χωρεῖν τὸ τεῖχ̃ τ̃ παρασκευῆς. διὸ καὶ βελῶν παντοδαπῶν * ἀχθομένων ἐπὶ τὰς πολιορκίας, * πολλῶν πιπτόντων, πολλῶν δὲ τραυματιζομένων, ἠλαττοῦτο Πύρρ̃· ἐπεβάλετο * καὶ αὐτὸς μηχαναῖς ὁ βασιλεὺς καταπολεμίζειν, τ̃ ἐκ συρακούσης ἐναχθεισῶν αὐτῷ. καὶ διὰ τ̃ μεταλλείας ἐπεβάλετο διὰ τείχη σκαλεύειν. τ̃ δ̃ καρχηδονίων ἀντιμαχομένων· διὰ τὸ πετρώδη εἶναι τ̃ τόπον, δύο μὲν τὰς πολιορκήσας, καὶ ἀπογνοὺς τ̃ ἐκ τ̃ βίας ἅλωσιν, ἔλυσε τ̃ πολιορκίαν. κρίνας δὲ ὅλον μέγαν κατασκευάζειν, καὶ διὰ * τοῦτο θαλασσοκρατήσας δυνάμεις πρὸς λιβύην διαβιβάζειν, ἔτρεπε τ̃ ὁρμήν.

* τῶν κατὰ

vide Notas.

* ἑτοίμοι συνθέσθαι

* ἴλιγγον

* οὗ ἀ

+ ἠθροίζετο

+ ἀγομένων

+ καὶ πολλῶν μὲν.

+ διὰ καὶ αὐτὸς μηχαναῖς ὁ β. π. χωρεῖς

4 τούτου

Τῶν

ον, θέλων ἀποσυλῆσαι αὐτό. καὶ πολλῶ πολέμω γενόμενος, μυριάδας ἐκεῖσε στρατιωτῶν ἀποβαλὼν, ἐωλήγη καὶ αὐτὸς Βρέννος τρισὶ ωληγαῖς. βαρυνόμενος δὲ καὶ ωρὸς θάνατον, σωαγαγὼν τ λαὸν αὐτῦ, διελάλησε τοῖς γαλάταις, συμβουλεύσας αὐτοῖς ἑαυτὸν καὶ τοῦτ τραυματίας ἅπαντας ἀποκτεῖναι, καὶ τὰς ἁμάξας καύσαντες ἐυζώνως εἰς τὰ οἰκεῖα ἐπανελθεῖν· βασιεία δὲ κατασῆσαι Κιχώριον. Βρέννος δὲ ἄκρατον πλὺν ἐμφορησάμενος, ἑαυτὸν ἀπέσφαξε. Κιχώριος δὲ τὸν θάψας, τοῦτ τραυματίας, καὶ τοῦτ ἀποχειμῶνος καὶ πείνης ταλαιπωρήσαντας ἀνεῖλεν, ὄντας ωεὶ δισμυρίους. καὶ ἄτως * τοῖς λοιποῖς ἀφ᾽ τ αὐτῆς ὁδὸς ωρὸς οἶκον τὸν πορείαν ἐποιεῖτο. κ τὰς δυσχωρίας οἱ ἕλληνες ἐπιτιθέμενοι, τὰς * ἀργίας ἀπέκοπον, καὶ τ ἀποσκευὴν ἦραν ἅπασαν. πορευόμενοι δὲ ωρὸς θερμοπύλας, καὶ ἀναιζόσης αὐτῦ τροφῆς, ἀπέλιπον ἄλλους δισμυρίους. ἀφ᾽ οὗ * τ δαρδάνων διερχόμενοι, ἅπαντες διεφθάρησαν, καὶ ὐδεὶς ὑπελείφθη ἀπελθεῖν οἶκον.

* ἅμα τοῖς
* ἐργίας
* τῶν δαρδάνων

Ὁ Πύρρος τὰ κ συρακόσους καὶ λεοντίνους κατασησάμενος, μ δυνάμεως ἐπὶ τὴν ἀκράγαντα ωορῆλθεν. ὄντος δὲ αὐτῦ ωεὶ τὴν ὁδοιπορίαν, ἦκον ἐν ναυσὶ, λέγοντες, τὴν Φρυρὰν τὴν καρχηδονίων ἐκβεβληκέναι, ὧ εἶχον, ὅπως μὴ φοντίας δυνασεύσῃ αὐτῶν, λέγοντες, τὴν πόλιν ωαραδώσειν καὶ συμμάχους γενέωαι. αὐτὸς δὲ ἀναλαβόντος τὴν στρατιὰν, εἰς ἀκράγαντα ωαραγενόμενος, τὴν μὲν πόλιν ἔλαβε ωαρὰ Σωσιστράτου, καὶ τοῦτ στρατιώτας, πεζοὺς μὲν η. ἱππεῖς δὲ ώ. πάντας δὲ ἐπιλέκτους, ὐδὲν ἀποληπομένους τῶν ἠπειρωτῶν. παρέλαβε δὲ καὶ τριάκοντα πόλεις, ὧν ἦρχε Σωσίστρατος. μ δὲ ταῦτα ἀποστέλλας εἰς συρακόσας ἤγαγεν ὄργανα πολιορκητικὰ, καὶ βελῶν ωλῆθος. * ἐστράτευσεν ἐπὶ τ τ καρχηδονίων, ἐπικράτειαν ἔχων πεζοὺς τρισμυρίους, ἱππεῖς δὲ α, Φ, καὶ ἐλέφαντας. καὶ πρώτην πόλιν ἡράκλειαν * ἠγάγετο, Φρυρουμένην ὑπὸ καρχηδονίων. μ δὲ ταῦτα αἰζῶνας παρέλαβεν. εἶτα σελινούντιοι τῷ βασιλεῖ ωροσεχώρησαν, εἶτα ἀλικυαῖοι, καὶ αἰγεσταῖοι, καὶ ἄλλαι ωλεῖσται πόλεις. Ερυκίνης δὲ ἐχέσης Φρυρὰν ἀξιόλογον καρχηδονίων, καὶ φύσιν ἐχέσης ὀχυρὰν καὶ δυσπολιόρκητον· ἐκέλευε ὁ Πύρρος βία ταύτην ἐξελεῖν ἀφ᾽ πολιορκίας. διὸ καὶ τοῖς τείχεσι ωροσαγαγὼν μηχανὰς, καὶ πολιορκίας μεγάλης γενομένης καὶ ἰσχυρᾶς, ἐπὶ πολὺν χρόνον, βουλόμενος φιλοδοξῆσαι ὁ βασιλεὺς, καὶ τὸν Ἡρακλέους τάξιν ἀμιλλώμενος, πρῶτος τοῖς τείχεσιν ἐπέβαλε. καὶ μάχην ἡρωϊκὴν συσησάμενος, τοῦτ ἐπιῤῥάξαντας καρχηδονίους ἀπέκτεινε. συνεπιλαβομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων φίλων, κατακράτος εἷλε τὴν πόλιν. Φρουρὰν δὲ καταση̃σας ἐν αὐτῇ, ἐπῆρε

* λείπει ἴσ. μεθ. ὧν
* ἀπηγάγετο

ωρὸς

πρὸς τ̃ Αἰγίνων πόλιν ὀχυρότητι διαφέρουσαν, καὶ κατ̃ εὔορμα καλῶς κειμένην. τ̃ δὴ *ἱππέων ἐκκρίσιος προσχωρησάντων εὐθὺς ἦκεν ἐπὶ τ̃ παραλιτῶν πόλιν, ἔχουσαν λιμένα κάλλιστον * τῷ κατ̃ σικελῶν, ἀφ' οὗ καὶ τ̃ πόλιν συμβέβηκε πεπυκνέναι ταύτης τ̃ προσηγορίας. εἷλε δὲ καὶ ταύτην κατακράτος. καὶ τ̃ ἑρκτῶν καταρχὰς τὸ ὀχύρωμα, πάσης τ̃ καρχηδόνος ἐπεκράτησε δυνάμεως, καὶ κύριος ἐγένετο, πλὴν τοῦ λιλυβαίου. αὕτη γὰρ ἡ πόλις ὑπὸ καρχηδονίων ἐκτίσθη, μετ̃ τὴν ἄλωσιν τ̃ καρχηδονίων μετὰ Διονυσίου τ̃ τυράννου. τοὺς γὰρ ἐκ ταύτης ὑπολειφθέντας ἀθροίσαντες κατῴκισαν εἰς τὸ λιλυβαῖον. κατ̃ δὲ Πύρρου τὴν πολιορκίαν ταύτης πολλαπλασιαζομένην, διεβίβασαν ἐκ τ̃ λιβύης οἱ καρχηδόνιοι δύναμιν ἀξιόλογον εἰς τὸ λιλυβαῖον. πολὺν δὲ σῖτον ἐκόμισαν θαλασσοκρατοῦντες, μηχανὰς δὲ καὶ βέλη πλῆθος ἄπειρον. ὅσης δὲ τ̃ πόλεως τὸ πλεῖστον μέρος ἐν θαλάσσῃ τὰς ἀπὸ τ̃ γῆς προσόδους εἰχίσαν, καὶ πύργους πυκνοὺς ἐποίησαν· καὶ παράφορον ὁρύξαντες μέγαν, διεπρεσβεύσαντο πρὸς τὸν βασιλέα ὑπὲρ διαλύσεως καὶ εἰρήνης, * συνθέσθαι, καὶ χρημάτων πλῆθος δοῦναι. τοῦ βασιλέως χρήματα λαβεῖν μὴ προσδεχομένου, πεισθέντος δὲ τὸν λιλυβαῖον συγχωρῆσαι τοῖς καρχηδονίοις· οἱ μετέχοντες δ̃ συνεδρίου φίλοι, καὶ οἱ ἀπὸ τῶν πόλεων, ἀποκαλοῦντες * μηδενὶ τρόπῳ συγχωρεῖν τοῖς βαρβάροις ἐμβαθρον ἔχειν κατὰ τ̃ σικελίας, ἀλλ' ἐξ ἀπάσης αὐτῆς ἐξελάσαι τοὺς φοίνικας, καὶ διορίσαι τῷ πελάγει τὴν ἐπαρχίαν. εὐθὺς ὁ βασιλεὺς πλησίον τῶν τειχῶν καταστρατοπεδεύσας, τὸ μὲν πρῶτον συνεχεῖς τοῖς τείχεσιν ἐποιεῖτο προσβολὰς, ἐκ διαδοχῆς· ἐμύναντο δὲ οἱ καρχηδόνιοι διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀγωνιζομένων, καὶ τὸ μέγεθος τῆς κατασκευῆς. τοσοῦτον γὰρ πλῆθος καταπελτῶν ὀξυβελῶν τε καὶ πετροβόλων * ἤθροιτο κατὰ καρχηδονίων, ὥστε τὸ πλῆθος μὴ χωρεῖν τὸ τεῖχος τ̃ κατασκευῆς. διὸ καὶ βελῶν παντοδαπῶν * ἀχθομένων ἐπὶ τὰς πολιορκίας, * πολλῶν πιπτόντων, πολλῶν δὲ τραυματιζομένων, ἠλαττοῦτο Πύρρος· ἐπεβάλετο * καὶ αὐτὸς μηχαναῖς ὁ βασιλεὺς καταστασιάζειν, τ̃ ἐκ συρακουσῶν ἐναχθεισῶν αὐτῷ. καὶ κατ̃ τ̃ μεταλλείας ἐπεβάλετο κατὰ τείχη σαλεύειν. τ̃ δὴ καρχηδονίων ἀντιμαχομένων· κατὰ τὸ πετρώδη εἶναι τ̃ τόπον, δύο μοίρας πολιορκήσας, καὶ διώξας τ̃ ἐκ τ̃ βίας ἄλωσιν, ἔλυσε τ̃ πολιορκίαν. κρίνας οὐ σόλον μέγαν κατασκευάζειν, καὶ διὰ * τοῦτο θαλασσοκρατήσας δυνάμεις πρὸς διβύλλαν διαβιβάζειν, ἔτρεπε τ̃ ὁρμήν.

* τῶν κατοικ. vide Notas.

* ἑτοίμοις συνθέσθαι

* ἐμβολον

* οὐδὲ

+ ἠθροίζετο.

+ ἀγομένων

+ καὶ πολλῶν μὲν.

+ διὰ καὶ αὐτὸς μηχαναῖς ὁ β. κ. χρεὼν

4 τούτου.

Τῶν

ον, θέλων ἀποσυλῆσαι αὐτό. καὶ πολλῷ πολέμῳ γενόμενος, μυριάδας ἐκεῖσε στρατιωτῶν ἀποβαλὼν, ἐωλήγει καὶ αὐτὸς Βρέννος τρισὶ πληγαῖς. βαρυνόμενος δὲ καὶ πρὸς θάνατον, σωαγαγὼν τὸ λαὸν αὐτοῦ, διελάλησε τοῖς γαλάταις, συμβουλεύσας αὐτοῖς ἑαυτὸν καὶ τοῦτο τραυματίας ἅπαντας ἀποκτεῖναι, καὶ τὰς ἁμάξας καύσαντας εὐζώνους εἰς τὰ οἰκεῖα ἐπανελθεῖν. βασιλέα δὲ καταστῆσαι Κιχώριον. Βρέννος δὲ ἄκρατον πολὺν ἐμφορησάμενος, ἑαυτὸν ἀπέσφαξε. Κιχώριος δὲ τοῦτον θάψας, τοῦτο τραυματίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ χειμῶνος καὶ πείνης ταλαιπωρήσαντας ἀνεῖλεν, ὄντας πρὸς δισμυρίους. καὶ ἅμα τοῖς * τοῖς λοιποῖς ἀφ' ἑαυτῆς ὁδὸν ποιεῖσθαι τὴν πορείαν ἐποιεῖτο. καὶ δὲ τὰς δυσχωρίας οἱ Ἕλληνες ἀπιπτέμφθοι, τὰς * ἀργίας ἀπέκοπον, καὶ τὰ ἀποσκευὴν ἅπασαν. πορευόμενοι δὲ πρὸς θερμοπύλας, καὶ στανιζόντες αὐτοῦ τροφῆς, ἀπέλιπον ἄλλους δισμυρίους. ἀφ' οὗ δὲ * τῶν δαρδάνων διεχόμενοι, ἅπαντες διεφθάρησαν, καὶ οὐδεὶς ὑπελείφθη ἀπελθεῖν οἴκαδε.

* ἅμα τοῖς
* ἀργίας
* τῶν δαρδάνων

Ὁ Πύρρος τὰ καὶ συρακοσίους καὶ λεοντίνους καταστησάμενος, μετὰ δυνάμεως ἐπὶ τὴν ἀκράγαντα πρόσηλθεν. ὄντος δὲ αὐτοῦ πρὸς τὴν ὁδοιπορίαν, ἦσαν ἐν ναυσὶ, λέγοντες, τὴν φρουρὰν τὴν καρχηδονίων ἐκβεβληκέναι, ἣν εἶχον, ὅπως μὴ φοινίσσας δυνασεύσῃ αὐτῶν, λέγοντες, τὴν πόλιν παραδώσειν καὶ συμμάχους γενέσθαι. αὐτοῦ δὲ ἀναλαβόντος τὴν στρατιὰν, εἰς ἀκράγαντα παραγενόμενος, τὴν μὲν πόλιν ἔλαβε παρὰ Σωσιστράτου, καὶ τοῦτο στρατιώτας, πεζοὺς μὲν η. ἱππεῖς δὲ ω. πάντας δὲ ἁπλέκτους, οὐδὲν ἀπολιπομένους τῶν ἡπειρωτῶν. παρέλαβε δὲ καὶ τριάκοντα πόλεις, ὧν ἦρχε Σωσίστρατος. μετὰ δὲ ταῦτα ἀποστείλας εἰς συρακόσας ἤγαγεν ὄργανα πολιορκητικὰ, καὶ βελῶν πλῆθος.

* λείπει ἐν. μεθ. ὧν
* ἐστράτευσεν ἐπὶ τοὺς καρχηδονίων, ἐπικράτειαν ἔχων πεζοὺς τρισμυρίους, ἱππεῖς δὲ α, φ', καὶ ἐλέφαντας. καὶ πρώτην πόλιν ἠράκλειαν * ἠγάγετο, φρουρουμένην ὑπὸ καρχηδονίων. μετὰ δὲ ταῦτα ἀζῶνας παρέλαβεν. εἶτα στελινούντιοι τῷ βασιλεῖ προσεχώρησαν, εἶτα ἀλιναῖοι, καὶ αἰγεσταῖοι, καὶ ἄλλαι πλεῖσαι πόλεις. Ερυκίνης δὲ ἔχων φρουρὰν ἀξιόλογον καρχηδονίων, καὶ φύσιν ἔχων ὀχυρὰν καὶ δυσπολιόρκητον. ἔκρινεν ὁ Πύρρος βίᾳ ταύτην ἐξελεῖν ἀφ' ὁλοκληρίας. διὸ καὶ τοῖς τείχεσι προσαγαγὼν μηχανὰς, καὶ πολιορκίας μεγάλης γενομένης καὶ ἰσχυρᾶς, ἐπὶ πολὺν χρόνον, βουλόμενος φιλοδοξῆσαι ὁ βασιλεὺς, καὶ τὸν Ἡρακλέους τάξιν ἀμιλλώμενος, πρῶτος τοῖς τείχεσιν ἐπέβαλε. καὶ μάχῃ ἡρωϊκὴ συνησάμενος, τοῦτο ἐπιβάξαντας καρχηδονίους ἀπέκτεινε. συνεπλαβομένων δὲ καὶ τῶν ἄλλων φίλων, κατεκράτησε τὴν πόλιν. φρουρὰν δὲ καταστήσας ἐν αὐτῇ, ἐπῆρε πρὸς

συρακοσίους· καὶ τὴν χώραν αὐτῶν καταστρέχοντες, ἔρημον κατεσκεύασαν. διὸ τῷ πολέμῳ κάμνοντες οἱ συρακόσιοι, τὰς ἐλπίδας εἶχον ἐν τῷ Πύρρῳ διὰ Μάναστον τὴν γυναῖκα, τὴν θυγατέρα Ἀγαθοκλέους, ἐξ ἧς ἐγέννησεν Ἀλέξανδρον υἱὸν· καὶ διὰ τοῦτο καθ' ἡμέραν ἄλλους ἐπ' ἄλλοις πείσβεις * στέλλειν πρὸς αὐτόν. ἐμβιβάσας δὲ τὸν λαὸν εἰς τὰς ναῦς καὶ τοὺς ἐλέφαντας, καὶ τὴν ἄλλην παρασκευήν, ἐξέπλευσεν ἐκ τοῦ Τάραντος, καὶ δεκατεῖος εἰς Λοκροὺς κατῆρεν ἐντεῦθεν καταπλεύσας τὸν πορθμόν, καὶ διάρας * σκελίαν κατῆρεν εἰς τὴν Ταυρομένιον. ἐκεῖθεν προσλαβόμενος εἰς συμμαχίαν Τυνδαρίωνα, τὸν δυνάστην Ταυρομενίας, καὶ λαβὼν παρ' αὐτοῦ στρατιώτας, κατέπλευσεν εἰς τὴν Κατάνην· καὶ προσδεχθεὶς ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων * μεγάλως, καὶ χρυσοῖς στεφάνοις στεφθεὶς ἀπεβίβασε τὴν πεζὴν δύναμιν. ταύτης δὲ πορευομένης εἰς συρακούσας, καὶ ὁ στόλος συμπαρέπλει κεκοσμημένος πρὸς ναυμαχίαν. ὡς δὲ πλησίον ἐγένοντο συρακούσης· εἰ μὲν χαρᾶς ἡδόνιοι προσαπεσάλπιζον αἱ ναῦς, διά τινας χρείας ἀναγκαίας, τὰς καταλελειμμένας ὑπ' ἐτόλμησαν πολεμῆσαι. διόπερ Πύρρος ἀκινδύνως διέπλευσεν εἰς συρακούσας, καὶ * προσλαβὼν τὴν νῆσον προσέβαλε Θυνίωνι, τὴν δὲ ἄλλην πόλιν προσέβαλε * συρακοσίοις, καὶ Σωσιστράτῳ. ἔστι δὲ ἐκυρίευσεν ἀκραγαντος, καὶ πολλῶν ἄλλων πόλεων, ἔχων στρατιώτας ὑπὲρ τοὺς μυρίους. καὶ τὰ μὲν Θυνίωνα καὶ Σωσίστρατον καὶ τοὺς συρακοσίους κατήλλαξε καὶ εἰς ὁμόνοιαν ἤγαγεν, ὡς μεγάλης ἀποδοχῆς διὰ τὴν εἰρήνην * ὁ δὲ βασιλεὺς προσλαβὼν τὰ τῶν βέλη, καὶ τὰς μηχανὰς, καὶ τὰς ἐν τῇ πόλει προσβολάς· αἱ δὲ ναῦς, ἃς παρέλαβεν ἐν ταῖς συρακούσαις, * κατάφρακτοι ἑκατὸν εἴκοσι, καὶ ἄφρακτοι εἴκοσι· ἡ μὲν βασιλικὴ * θ' ἥρης, ὁ δὲ σύμπας στόλος σὺν τοῖς μετ' αὐτοῦ κομισθεῖσαις πλοίοις σ'. ἐν τούτῳ δὲ ὄντος αὐτοῦ ἦκον πείσβεις ἐκ λεοντίνων παρὰ Ἡρακλείδου τοῦ δυνάστου, * λέγοντος προδώσειν τῷ βασιλεῖ τὴν πόλιν, καὶ τὰ φρούρια καὶ στρατιώτας πεζοὺς δ', ἱππεῖς δὲ φ'. ἦκον δὲ καὶ ἕτεροι πολῖται εἰς συράκουσαν, λέγοντες τὰς πόλεις προδώσειν, καὶ συνεργήσειν τῷ Πύρρῳ. ὁ δὲ πάντας φιλανθρώπως ἀποδεξάμενος, ἀπέλυσεν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας, ἐλπίζων καὶ λιβύης τυχεῖν.

Ὅτι ὁ λιμνὴ ὁ κερκυναῖος λεχαῖος καλεῖται.

Ὅτι Βρέννος, ὁ βασιλεὺς γαλατῶν, μετὰ * μυριάδας θυρεοφόρων, καὶ ἱππέων μυρίων, καὶ ἑτέρας ἀγοραίας ὄχλου, καὶ ἐμπόρων πλείστων, καὶ ἁμαξῶν β' εἰς μακεδονίαν ἐλθὼν πόλεμον ἐποίησεν. ἐν ᾧ πολλὰς στρατοπέδας ἀποβαλὼν, ὡς μὴ * ἰσχύσας, ὕστερον εἰς τὴν ἑλλάδα ἐλθὼν, καὶ εἰς τὸ ἐν δελφοῖς μαντεῖον, θέ-

† ἴσειλαν

† ἴσ. εἰς Σ. vel ἀσβάς.

† μιγάλως

† παρέλαβε

† Συρακοσίοις καὶ Σωτ.

† λείπει ἴσ. τὸν τυχόν.

† ἦσαν κατάφρ.

† ἱππέας

† λέγοντες

" ιβ'. ιγ'.

" μυριάδων

† ἰσχύσας

* οἰκίσας * παραθαλάσσιον. καθ. γὰρ τοῦ

τὴν Φιντιάδα, γελῶντας ἀνασάτους ὄντας * οἰκήσας ἐν αὐτῇ. ἐστὶ δὲ αὐτὴ * παραθαλασσίους καθαιρῶν τὸ τεῖχος, καὶ τὰς οἰκίας· [καὶ] τὰς λαοὺς τῶν γέλωτας εἰς τὴν Φιντιάδα μετήνεγκε, κτίσας τεῖχος καὶ ἀγορὰν ἀξιόλογον, καὶ ναοὺς θεῶν. * ὅθεν μιαιφόνος γεγονότος, ὑπὸ πασῶν τῶν πόλεων ἐμισήθη τῶν ὑπ' αὐτῷ· καὶ τὰς πρὸς Θρᾴκην ὄντας ἐδίωξαν, ἐν οἷς πρῶτον ἀπέστησαν Ἀγυραναῖοι.

χ'. "Οτι ὑπὸ Γαλατῶν Πτολεμαῖος ὁ βασιλεὺς ἐσφάγη, καὶ πᾶσα ἡ μακεδονικὴ δύναμις κατεκόπη καὶ διεφθάρη.

γ. "Ολη ἡ καδμεία νίκη παροιμία ἐστίν. ἐστι δὲ ὅτε * τοῖς οὖν νικήσασιν συμφορὰν ἔχειν, οὖν δὲ ἡττημένους μηδὲν κινδυνεύειν διὰ τὸ μέγεθος τῆς ἡγεμονίας.

ί. "Οτι Φιντίας ὁ Φιντιάδος * κτήτωρ, ἀκραίαντος τύραννος, εἶδεν ὄναρ δηλοῦν τὸν τοῦ βίου κατεστροφὴν· ὃν ἄχριον * κυνηγοῦντα ὁρμήσαι κατ' αὐτοῦ τὸν ὄν, καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ τοῖς ὀδοῦσι παταξαι, καὶ διελάσαντα τὸν πλευρὸν κτεῖναι.

ά. "Οτι Ἰκέτας θ' ἔτη δυνασεύσας * συρακόσας, ὑπὸ Θυνίων τῶν μαμέρων ἐκβάλλεται τῆς τυραννίδος.

ζ. "Οτι Θυνίων καὶ Σώστρατος διαδεξάμενοι Ἰκέτην, ἔτος πάλιν ἐπεκαλέσαντο Πύρρον τὸν βασιλέα εἰς σικελίαν.

ή. "Οτι μαμερτῖνοι, οἱ * μεστηνίους δολοφονήσαντας, συμμαχίαν μὲν καρχηδονίων ποιήσαντες ἔκρυπτον κοινῇ διακωλύειν Πύρρον τὴν εἰς σικελίαν διάβασιν. Τυνδαρίων δὲ ὁ Γαυρομενίας τύραννος ἔκλινε πρὸς αὐτόν, καὶ ἐπιμελῶς * δέξασθαι τῇ πόλει τὰς μετ' αὐτοῦ δυνάμεις.

θ'. "Οτι καρχηδόνιοι συμμαχίαν ποιήσαντες μὲν ῥωμαίων, Φ' ἄνδρας ἔλαβον εἰς τὰς ἰδίας ναῦς· καὶ εἰς τὸ ῥήγιον διαβάντες, πρόσβολὰς μὲν ποιοῦνται τῆς πολιορκίας ἀπέστησαν· τὸν δὲ παρεσκευασμένον ὅλεθρον εἰς ναυπηγίαν * ἐπείρασαν, καὶ διέμειναν φυλάττοντες τὸν πορθμὸν ὡς τηροῦντες τὸν διάβασιν Πύρρου.

ι. "Οτι Θυνίων τὴν νῆσον κυριεύοντος, καὶ Σωστράτου τὸν συρακόσης τυραννοῦντος, ἔχοντες στρατιώτας μυρίους διεπολέμουν * ἀλλήλοις· ἀμφότεροι δὲ καμόντες ἐν τῷ πολέμῳ, διέπεμπον πρὸς Πύρρον.

ια. Ὅτι Πύρρος ἐν ἰταλίᾳ ἐπολέμησεν ἔτη δύο, καὶ μῆνας δ'. "Οτι τούτου παρασκευαζομένου πρὸς τὴν ἔκπλουν, τὰς συρακόσας καρχηδόνιοι ἐπολιόρκουν καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν· ῥᾳδίως δὲ ναυσὶν * ἐφορμοῦντες τῷ μεγάλῳ λιμένι, * πεζοὶ δὲ πάντη μυριάσι πλησίον τοῦ τειχῶν στρατεύοντες, τειχήρεις σφᾶς εἶχον. οὖν

συρ-

* οἰκίσας * παραθαλάσσιον. καθ. γὰρ τοῦ

* κτίσαν

† κυνηγοῦντα

† συρακούσης * Μαμερίνους

* μεσσηνίους δολοφονήσαντας.

† δέξασθαι.

† ἐπείρασαν.

† ἀλλήλοις.

† ἐφορμοῦντες † πεζοὶ.

α. Ὅτι ἔμφυτος ἅπασι τοῖς ἀνθρώποις ἡ τοῦ πλείονος ἐπιθυμία, τοιαύτης ὕλης ὑπ' ὄλως ἀφίζεται. * δεῖ γὰρ τὸ τῆς ὑπερφανίας μέγεθος καὶ τὸ τῆς ἐνθήτου τυραννικὸν οἶκοι φυλάττειν· εἰς δὲ πόλιν ἐλευθέραν εἰσιόντα τοῖς ἐνθάδε νόμοις πείθεσθαι. * ὃ γάρ τις τοῦ γένους καὶ τῆν βασιλείαν κεκληρονόμηκε, τοῦτο θελήσει καὶ τῆς εὐδοξίας γενέσθαι διάδοχος. αἰσχρὸν γάρ ἐστι τὸ μὲν ὄνομα φέρειν Πύρρου τοῦ Ἀχιλλέως, τοῖς δὲ πράξεσι φαίνεσθαι θερσίτου. ὅσῳ γάρ τις πλείονος κυρίευει δόξης, τοσούτῳ * μείζονος χάριν ἕξει τοῖς αἰτίοις τῶν εὐτυχημάτων. ὥστε ὢν δύναταί τις τυγχάνειν μὴ δόξης καὶ χάριτος, τούτων οὐκ ἂν ἐπιθυμήσαι μὴ ἀδικίαν καὶ ὀνείδους κυρεῦσαι. * καλὸν δ' ἐστίν, ὦ ἄνθρωποι, ἐν τοῖς ἀλλοτρίοις ἁμαρτήμασι τὴν ἰδίαν ἀσφαλείας λαμβάνειν τοῦ πέρας.

* μείζονα

β. Ὅτι δὲ δεῖ προκρίνειν τινὰ τῆς μὲν συγγενείας τοῦ ἀλλοτριότητα, τῆς δὲ τῶν συμμάχων εὐνοίας τὴν τῶν πολεμίων μίσος.

ΒΙΒΛΙΟΝ. κβ'.

α. ΟΤΙ πάτριόν ἐστι τοῖς ἡπειρώταις, μὴ μόνον ὑπὲρ τῆς ἰδίας πατρίδος ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ τῶν φίλων καὶ συμμάχων κινδυνεύειν.

β. Ὅτι Δέκιος ὁ ῥωμαίων χιλίαρχος, φύλαξ γενόμενος ῥηγίου, λαβὼν Πύρρου τοῦ βασιλέως, κατέσφαξεν αὐτούς, καὶ τὰς κτήσεις, καὶ τὰς γυναῖκας ἰδιοποιήσατο. καμπανοὶ δέ τινες ἦσαν, καὶ ἐποίησαν κατὰ τὸ ὅμοιον τρόπον μαμερτίνοις, ὥσπερ * ἐκείνους μισήσαντες σφάξαντες. εἶτα τὴν διαίρεσιν τῆς κτήσεως τῶν ἠτυχηκότων ἄδικον ποιησάμενος, ἐξέπεσεν ἐκ τοῦ ῥηγίου, φυγαδευθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων καμπανῶν. συνήργησαν δὲ καὶ μαμερτῖνοι * μὴ τῶν λειφθέντων χρημάτων στρατηγὸν ἐποίησαν. καὶ δὴ ὀφθαλμίας νόσῳ αὐτὸν περιεχούσης, τῶν ἰατρῶν τὸν δόκιμον μετασκευαμένου αὐτοῦ· τῷ ὕβρει τῆς πατρίδος ἐκδικῶν, * καὶ θάρσει ὑπήλειψε τὸν Δέκιον· καὶ τοῦ ὁράσεως αὐτὸν ἐπεστέρησε, καὶ φεύγει ἐκ μεσσήνης. κατὰ δὲ σικελίαν ἦσαν τύραννοι Ἱκέτας ἐν συρακόσῃ, φιντίας * εἰς ἀκράγαντα, Τυνδάριος ἐν ταυρομενίῳ, καὶ ἕτεροι τῶν ἐλαττόνων πόλεων. φιντίας δὲ καὶ Ἱκέτας πρὸς ἀλλήλους πόλεμον ἐνεστήσαντο, παρετάξαντο περὶ τὸν ὕβλαιον, καὶ τὴν νίκην Ἱκέτας ἀπηνέγκατο. καταφρονήσας δὲ πρὸς ἀλλήλους πιάσθαι, τὰς κτήσεις διήρπασαν, τῷ δὲ χώραν ἀμισθὶ ἐποίησαν. Ἱκέτας δὲ τῇ νίκῃ ἐπαιρόμενος, παρετάξατο πρὸς καρχηδονίους καὶ ληφθεὶς πολλὰς στρατιώτας ἀπέβαλε περὶ τὸ τηρίαν ποταμόν. κτίζει δὲ φιντίας πόλιν ἐνθμάσας αὐτὴν

* ἐκεῖνοι μισήσαντες

* εἰς Ακράγαντα

καὶ Τυνδάριος

καταγεῖν τὰς Φυγάδας. τ δημιοφόρων ἀπιμαζομένων ἐν τ ἀρχιερέως ἀρχιερίαις· σωίβη ς άσεως πληρωθῶμι τὴν πόλιν. * Διαφάντης ἂν ἐν τοῖς ὅπλοις τ τε συρακοσιῶν, καὶ τ μισθοφόρων: οἱ πρεσβύται διαφερόντως ἀκμάζοντες, καὶ πολλὰ δεηθέντες ἀμφοτέρων, μόγις κατέπαυσαν τὴν παραχλὴ. ὅτι * τοὺς τὰς μισθοφόρους ἐν πακτῷ χρόνῳ τὰς ἑαυτῶν * κτίσεις ἐκποδομένους ἀπελθεῖν ἐκ σικελίας. τούτων δὲ κυρωθέντων· οἱ μὲν ξένοι καὶ τὰς ὁμολογίας ἐκλιπόντες τὰς συρακοσίας, καὶ ὡς ἀγεννηθέντες ὅτι τ πορθμὸν, ὑπεδέχθησαν ὑπὸ τ μεσσηνίων ὡς ἂν φίλοι καὶ σύμμαχοι. ὑπὸ γὰρ τ πολιτῶν φιλοφρόνως ἀγαληφθέντες εἰς τὰς οἰκίας, νυκτὸς ἐφόνευσαν τοὺς ὑποδεξαμένους· καὶ τὰς τούτων γυναῖκας γήμαντες, κατέσχον τὴν πόλιν. ἐκάλεσαν δὲ αὐτὴν μαμερτίνην, ἀπὸ τ Ἄρεως· διὰ τὸ τὸν καὶ τ ἐκείνων διάλεκτον μάμερτον καλεῖσθαι· * οἷς γὰρ ἡ μέπεσι τ δημαρχίας, τούτους ἐρεῖ τ ὑπὸ δημάρχου καὶ κυρωμένης ψήφου κοινωνεῖν [αἰσχρὸν γάρ ἐστι τὸ μὲν ὄνομα φέρειν Πύρρου τ Ἀχιλλέως υἱόν, ταῖς δὲ πράξεσι φαίνεσθαι Θερσίτην.]

vide Notas

ιδ'. Ὅτι δεῖ τοῖς μὲν πολεμίοις ἀνάγκας φοβερὰς παρεῖναι, τοῖς δὲ φίλοις διαμένειν βέβαια προσωπεῖα.

ιε. Ἐπειδὴ κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν ἀγνοήσαντες τὸ συμφέρον, τοῖς μὲν χάριν λόγοις ἐπηκολουθήσαμεν· νῦν τοῖς ἔργοις ἐωράκοτες τὰ καὶ τὴν χώραν ἀτυχήματα, μεταδιδάσκεσθαι. * τὸ μὲν γὰρ ἀγνοῆσαί ποτε * καὶ τὸν βίον, ἐστὶν ἀνθρώπου: τὸ δὲ ὅτι τοῖς αὐτοῖς πράγμασι πολυπλανῶς ἁμαρτάνειν, τέλεον ἐξεστηκότος τοῦ λογισμοῦ. ὅσῳ γὰρ πλείοσιν ἐλαττώμασι περιπεπώκαμεν, τοσούτῳ μείζονος τιμωρίας ἄξιοι τυγχάνειν ὑπάρχομεν. * ὅτι τοσοῦτον γάρ ἐσμεν τῶν πολιτῶν προελελύθασι πλεονεξίας, ὥστε βάλλεσθαι τοὺς ἰδίους οἴκους λαμπρὰς κατασκευάζειν ἐκ τ τῆς πατρίδος ἀτυχημάτων. * οἱ δὲ περὶ τοὺς βοηθοῦντας τοῖς ἄλλοις ἀνομήσαντες, πῶς ἂν χρήσαιντο * περὶ αὐτῶν.

* τοῖς περὶ

ις'. Ὅτι δεῖ τοῖς μὲν ἡμαρτημένοις δόξαν συγγνώμης, εἰς δὲ τὸν λοιπὸν χρόνον ἔχειν εἰρήνην.

ιζ. Ὅτι δὲ δεῖ σοῦ ἁμαρτήσαντας ἐκ παντὸς τρόπου κολάζειν, ἀλλὰ τοὺς ὅτι τοῖς ἡμαρτημένοις μὴ μεταδιδασκομένους,

ιη. Ὅτι προτρεπτὸν καὶ τοῖς ἀνθρώποις ἡ μὲν ὅτι εἰκαία τ ὀργῆς, ἡ δὲ ἐνεργὰ σία τῆς τιμωρίας.

ιθ. Ὅτι καλὸν καὶ εὐθετόν ἐστι, λύειν μὲν τὴν ἔχθραν, ἀντεισάγειν δὲ φιλίαν. ὅταν γὰρ εἰς ἀπορίαν ἔλθῃ ὁ ἄνθρωπος, ὅτι πρώτην τὴν τ φίλων ἀποκλεῖσαι σωτηρίαν εὑρήσει.

Ὅτι

αὐτὸς δὲ ἔν τινι νήσῳ θυσίαν * ἐπιτελεύσας, καὶ καταπλεύσαντα τὸν νεώτερον * ἐπιτελέσαι
Ἀγαθοκλέα φοβηθεὶς εἰς τὴν ἰσχύν, νυκτὸς καταμεθύσας ἀπέσφαξε. καὶ δὲ σώματος ῥιφθέντος εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ εἰς τὴν γῆν ὑπὸ τῶν κλύδωνος * ἐπιγόντες τινὲς ἀπεκόμισαν εἰς συρακούσας. ὁ δὲ βασι- † ἐκβεβλῆτος vel ἐξενηχθέντος.
λεὺς ἐωθὼς μὴ τὸ δεῖπνον ἀεὶ πρωῒ βουλόμενος τοὺς ὀδόντας, ἀπολυθεὶς τοῦ πότου, τὸν Μαίνωνα τὸν πρεσβύτην ἤτησεν. εἶτα ὁ μὲν φαρμάκῳ σηπτικῷ χρίσας ἀπέδωκεν. ὁ δὲ χρησάμενος αὐτῷ φιλοτιμώτερον, διὰ τὴν ἀγνοιαν, ἥψατο πανταχόθεν τῆς περὶ τοὺς ὀδόντας σαρκός. καὶ πρῶτον μὲν πόνοι συνεχεῖς ἐγένοντο, καὶ καθ' ἡμέραν ἐπιτάσεις ἀλγηδόνων· ἔπειτα σηπεδόνες ἀνίατοι πάντη τοὺς ὀδόντας εἶχον. ἐπὶ δὲ τῷ πλούτῳ γενόμενος, ἐκκλησιάσας τὸν λαὸν, κατηγόρησε τῆς ἀσεβείας Ἀρχαγάθου. καὶ τὰ μὲν πολλὰ παρέξυνε πρὸς τὴν * αὐτοῦ τιμωρίαν, τῷ δὲ δήμῳ τὴν δημοκρατείαν ἔφησεν ἀποδιδόναι. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν βασιλείαν λαβόμενον ἐξ ἄτου ἤδη κατέθηκεν ἐπὶ τὰς πυρᾶς Ὀξύθεμις, ὁ πεμφθεὶς ὑπὸ Δημητρίου τοῦ βασιλέως, καὶ κατέκαυσεν ὅτε μὲν ἔμπνουν ἔτι, διὰ δὲ τὴν ἰδιότητα τῆς φύσεως τὴν τοῦ σηπεδόνα συμφορᾶς ἃ δυνάμενον φωνὴν * προεῖσθαι. Ἀγαθοκλῆς μὲν πολεμίους καὶ ποικιλωτάτους φόνους ἐπιτελεσάμενος τῆς τυραννίδος, καὶ τῆς τῶν ὁμοφύλων ὠμότητι προσθεὶς καὶ τὴν εἰς θεοὺς ἀσέβειαν, πεπουσαν παρέχεται τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ βίου καταστροφήν· δυναστεύσας μὲν ἔτη β' τῶν τριάκοντα λείποντα, βιώσας δὲ δύο πρὸς τοῖς ὀκτὼ ἔτη, καθὼς Τιμαῖος ὁ συρακόσιος συγγράφει, καὶ Καλλίας καὶ αὐτὸς συρακόσιος κβ' βίβλους συγγράψας, καὶ Ἀνταν δρος ὁ ἀδελφὸς Ἀγαθοκλέους καὶ αὐτὸς συγγραφεύς. οἱ δὲ συρακόσιοι τὴν δημοκρατείας τυχόντες, τοῦ Ἀγαθοκλέους ὁσίαν ἐδήμευσαν, τὰς δὲ εἰκόνας τὰς ἀναπεθείσας ὑπ' αὐτοῦ κατέσπασαν. Μαίνων δὲ ὁ ἐπιβουλεύσας τῷ βασιλεῖ διέτριβεν ἐν τοῖς περὶ Ἀρχάγαθον * πεφευγὼς ἐκ τῶν συρακοσίων. πεφρονηματισμένος δὲ ἐπὶ * τὸ δοκεῖν καταλελυκέναι τοῦ βασιλείαν, τὸν μὲν Ἀρχάγαθον ἐδολοφόνησε· καὶ δὲ στρατοπέδου κυριεύσας, καὶ τοὺς πολίτας λόγοις φιλανθρώποις ἰδιοποιησάμενος, διέγνω πολεμεῖν τοῖς συρακοσίοις καὶ δυναστείας * ἀνέχεσθαι. * πεφυγὼς vel πεφυγὼς * τῷ

Ὅτι Ἰκέτην στρατηγὸν ἀπέλυσαν συρακόσιοι μετὰ δυνάμεως πρὸς Μαίνωνα πολεμήσαι· καὶ μέχρι μέν τινος διεπολέμει, φυγομαχούντων τῶν ἐναντίων, καὶ εἰς παράταξιν ἀδαμῶς καταβαινόντων. τῶν δὲ Καρχηδονίων συμπλαβομένων τοῖς περὶ Μαίνωνα, * πολὺ τῇ δυνάμεσιν ὑπερεχόντων· ἠναγκάθησαν οἱ συρακόσιοι, δόντες ὁμήρους τοῖς Φοίνιξιν ὑ, διαλύσασθαι τὸν πόλεμον, καὶ * ἀντίχ. ιγ'. * καὶ πολὺ

κατα-

γ. Ὅτι οἱ πλεῖστοι τ̃ ἀγόντων στρατόπεδα, καθ' ὃς ἂν καιρὸς ἐν ἀτυχήμασιν ὑπάρχωσι μεγάλοις, ἀναλαβεῖν τ̃ τ̃ πολλῶν ὁρμαῖς, φοβέμενοι τὰς ἐναντιώσεις αὐτῶν.

ι. Ὅτι Δημήτριος ὁ βασιλεὺς, τὸ δεύτερον * ἀποστατήσαντος Θηβῶν, πολιορκίᾳ τὰ τείχη καθελὼν, τὴν πόλιν κ̃ κράτος εἷλε, δέκα μόνους ἄνδρας ἀνελὼν σὺν τ̃ τὴν ἀποστασίαν παροξύναντας.

* ἀποστασάντων Θηβαίων

ια. Ὅτι Ἀγαθοκλῆς ἀπέστειλεν Ἀγαθοκλῆ τ̃ υἱὸν πρὸς Δημήτριον τ̃ βασιλέα, φιλίαν συνθέσθαι κ̃ συμμαχίαν. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσμένως δεξάμενος τ̃ νεανίσκον, * σὺν πολλῇ τιμῇ βασιλικῇ, κ̃ δῶρα δοὺς μεγαλοπρεπῆ, συναπέστειλεν ὀξυθύμῳ τ̃ φίλων ἕνα· τὸν μὲν, δοκεῖν τὰ πιστὰ λαβεῖν τ̃ συμμαχίας, τῷ δὲ ἔργῳ κατασκεψόμενον τὴν παρασκευήν.

* σὺν πολλῇ τιμῇ βασιλικῇ, κ̃ δώρα δοὺς μεγαλοπρεπῆ, συναπέστειλεν

ιβ. Ὅτι Ἀγαθοκλῆς ὁ βασιλεὺς, πολλῷ χρόνον εἰρηνεύων πρὸς καρχηδονίους μεγάλῃ ἐπεποίητο παρασκευασίᾳ ναυτικῶν δυνάμεων. διενοεῖτο γὰρ πάλιν εἰς τὴν λιβύην διαβιβάζειν στρατόπεδα, κ̃ ταῖς ναυσὶν ἔργειν τὰς Φοινίκας * τ̃ ἀπὸ τ̃ σιτηρεσίων κ̃ σιτοπομπίων. κ̃ ἐν τῷ παρεγενόμην κ̃ τ̃ λιβύῃ πολέμῳ θαλαττοκρατοῦντες οἱ καρχηδόνιοι διέσωσαν ἐκ τ̃ κινδύνων τ̃ πατρίδα. εἶχε δὲ ναῦς Ἀγαθοκλῆς ὁ βασιλεὺς ἐξηρτυμένας σ', πεντήρεις κ̃ ἑξήρεις· ὁμοῦ εἰς πέρας τὴν παραίρεσιν οὐκ ἤγαγε, διὰ τοιαύτας αἰτίας. Μαίνων μὲν * Αἰγυπλαιεὺς τὸ γένος· ἐν δὲ τῇ καταλήψει τ̃ πατρίδος ἡλωκὼς, δοῦλος ἐγένετο διὰ τὴν ἐυπρέπειαν τ̃ σώματος τῷ βασιλεῖ. κ̃ μέχρι μὲν ἦνος * ἐυδοκιμεῖν παρεσκεύαστο, τ̃ ἐρωμένων κ̃ φίλων εἰσαεὶ θαυμάζων. διὰ δὲ τὴν τ̃ πατρίδος συμφορὰν, κ̃ τὴν περὶ αὐτὸν ὕβριν, ὑπόπλους ἔχων πρὸς τ̃ δυνάστην, καιρὸν ἔλαβε τ̃ κ̃ αὐτὸν ἡμῶν. ὁ γὰρ βασιλεὺς ἤδη γεγηρακὼς τὰς * ὑπαίθρους δυνάμεις Ἀρχαγάθῳ παραδεδώκει. ἦν δὲ τοῦ Ἀρχαγάθου * μὲν υἱὸς, τ̃ κ̃ λιβύῃ σφαγέντος, υἱωνὸς δὲ τ̃ βασιλέως Ἀγαθοκλέους, ἀνδρεία δὲ κ̃ ψυχῆς εὐτολμίᾳ πολὺ * τ̃ κ̃ λόγου ὑπεραίρων. στρατοπεδεύοντος * αὐτοῦ παρὰ τὴν αἰτίαν· ὁ μὲν βασιλεὺς βουλόμενος * παραγαγεῖν δηλαδὴ τὴν διαδοχὴν τ̃ βασιλείας τ̃ υἱὸν Ἀγαθοκλῆ, πρῶτον μὲν ἐν ταῖς συνεχέσαις συνέσεσι τ̃ νεανίσκον, ἀποφαινόμενος διάδοχον ἀπολείψειν τ̃ ἀρχῆς· μ̃ δὲ ταῦτα ἐξέπεμψεν αὐτὸν δηλαδὴ τὸ στρατόπεδον. χαλάσας * δηλαδὴ τὴν τ̃ Ἀρχαγάθου, παρεσκεύαζε * τοῦτον παραδιδόναι τὰς πεζικὰς κ̃ ναυτικὰς δυνάμεις. δι' ἃς * ὁ μὲν Ἀρχαγάθου ὁρῶν τ̃ βασιλείαν εἰς ἕτερον καταντῶσαν, ἀμφοτέροις δηλῶσαι διέγνω. πρὸς Μαίνωνα * τ̃ αἰγυπλαιεῖν διαπεμψάμενος, ἔπεισεν αἱρεῖν τ̃ βασιλέα διὰ φαρμάκου· αὐτὸς

ἀποστασάντων Θηβαίων

παραγαγεῖν

παραδιδόναι

αἰτίαν ὁ γοῦν (vel χδ) τὸν Αἰγυπ.

Ὅτι Ἀγαθοκλῆς τὰς ναυτικὰς δυνάμεις ἀθροίσας, διέπλευσεν εἰς Ἰταλίαν. διανοούμενος * ὅπως κρότωνος κρατύνειν, πρὸς Μενέδημον τὸν κροτωνιάτην τύραννον, ἑαυτῷ φίλον ὄντα, * πέμψας αἰκλίσφορον μὴ θορυβεῖσθαι αὐτὰς ψευδῶς, θέλων αὐτῷ πολιορκῆσαι, λάσασαν τὴν θυγατέρα λέγων πέμπειν πρὸς τὸ ἤπειρον ὅπως τὸν γάμον ὅλῳ κεκοσμημένῳ βασιλικῷ. καὶ ὕστερον ἀπατήσας εὗρεν ἀνεπίμους. εἶτα πολιορκήσας ἀπὸ θαλάσσης εἰς θάλασσαν περιέβαλε τεῖχος. καὶ διὰ πετροβόλων καὶ διορυχῆς τὸ μέγιστον οἶκον καταῤῥάξας, ὡς εἶδον οἱ κροτωνιάται, φόβῳ τὰς πύλας ἀνοίξαντες ἐδέξαντο τὸν Ἀγαθοκλέα καὶ τὸ στράτευμα. εἰσπεσόντες δὲ εἴσω τῆς πόλεως, τὰς μὲν οἰκίας διήρπαζον, τοὺς δὲ ἄνδρας κατέσφαξαν. πρὸς δὲ τοὺς * ὁμόρους βαρβάρους καὶ ἰάπυγας καὶ Μεσσαπίους συμμαχίαν ἐποιήσαντο. καὶ ναῦς ληστρικὰς χορηγῶν αὐτοῖς, καὶ μέρη τῶν * νεῶν ἐλάμβανε. καὶ φρουρὰν ἀπολείπων * εἰς κρότωνα, εἰς συράκουσαν ἐπανῆλθεν.

Ὅτι Δίαλλος, ἀθλοθέτης συγγραφεύς, τὰς κοινὰς πράξεις συντάξας ἔγραψε βιβλία κδ'. Φανὸς δὲ ὁ * πλατεὺς τὰς ἀπὸ τούτου διαδεξάμενος πράξεις ἔγραψε βιβλία λ'.

Ὅτι ὅπως ἐκ πολέμου τῶν τυρρηνῶν καὶ γαλατῶν καὶ σαμνιτῶν, καὶ τῶν ἑτέρων συμμάχων, ἀνῃρέθησαν ὑπὸ ῥωμαίων φασὶν ὑπατεύοντος δέκα * μυριάδες, ὡς φασὶ Δοῦρις.

Ὅτι Ἀντίπατος διὰ φθόνον τὸν ἰδίαν μητέρα ἀνεῖλε. ὅτι Ἀλέξανδρος ἀδελφὸς Ἀντιπάτρου, προσκαλεσάμενος Δημήτριον βασιλέα εἰς βοήθειαν, δολοφονεῖται ὑπ' αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ Ἀντίπατρον τὴν μητραλοίαν ἀδελφὸν αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ αὐτὸν ἐδολοφόνησεν, ὃ βουλόμενος σύνεδρον ἔχειν τῇ βασιλείᾳ.

Ὅτι Ἀγαθοκλῆς συναθροίσας δυνάμεις, εἰς Ἰταλίαν διεπέρασεν ἔχων πεζοὺς τρισμυρίους, ἱππεῖς τρισχιλίους. τὸν δὲ ναυτικὸν δύναμιν Στίλπωνι παραδοὺς, λεηλατεῖν ἐπέταξε τὴν Βρεττίων χώραν. οὗτος * πορθοῦντας παραθαλασσίους κτίσεις, χειμῶνι προσπεσὼν τὰς πλείους τῶν νηῶν ἀπέβαλε. ὁ δὲ Ἀγαθοκλῆς πολιορκήσας τὴν * ἱππωνιακῶν πόλιν καὶ διὰ μηχανῶν πετροβόλων τὸ τείχους * κυρίαν καὶ ταύτην εἷλον. τῶν δὲ Βρεττίων καταπλαγέντων, πρέσβεις ἀπέστειλαν ὑπὲρ διαλύσεως. καὶ λαβὼν παρ' αὐτῶν χ' ὁμήρους, καὶ φρουρὰν ἀπολιπών· εἰς συράκουσας ἐπανῆλθεν. οἱ δὲ Βρέττιοι τῆς ὁρκους μὴ ἐμμείναντες, ἀλλὰ παδημεὶ στρατεύσαντες ἐπὶ τοὺς ἀπολειφθέντας στρατιώτας, τούτους κατέκοψαν. τοὺς δὲ ὁμήρους ἀνασώσαντες ἀπῆλθον τῆς Ἀγαθοκλέους δυνάμεως. συγγνώμη τιμωρίας αἱρετωτέρα.

Ὅτι

ιδ'
+ δ' ἐπὶ Κρ.

+ ἔπεμψεν αἰσχυλιφόρον μ. δ. αὐτὸν· ψευδῶς. θέλων δ' αὐτ. π. λ. τ. θ. λίγω.

+ ὁμήρους

+ λαιῶν
ἐν Κρότωνι

ιε.

+ πλαταιεὺς

ις'.

+ μυριάδες, ὡς φησι Δοῦρις.

ιζ

ιη

τόπι Μαυρικίῳ ἐν γράμμασι δηλοῖ Ζαχαρίας, ἀφικέσθαι ἐς τὰ περὶ Κωνσταντίνης πεδία, οἷα δὴ ἐκεῖσε τὸ πόλεμον ξυγκροτήσοντι. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Ταχοσδρὼ κινήσας τὰ περσικὰ στρατεύματα, ἐπαγόμενος ἴοι ἐς τὰ πρὸς Κωνσταντίνην.

Ὅπι δὴ τρεῖς ἡμέρας πόλεμος ῥωμαίοις καὶ ἀβάροις συνεχροτήθη, μηδεμιᾶς δυνάμεως ῥωμαϊκῆς τῆς πρὸς δαλματίᾳ γένεσθαι δηφανίσης, καί τι σωθρόπερα ἐχούσης. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὁ Αψίχ, καὶ τὸ κατ' αὐτὸν ἀβαρικὸν, αὐτὰ ἐφεδρεύοντες πρόπαρ, τοσούτῳ καταφρόνησιν ἐπεδείξαντο τῶν ῥωμαίων, ὥστε μεπινεχθῆναι σφᾶς τῶν δὴ τὴν ἑτέραν γένεσθαι, ἄλλως τε δύναμιν προσπεσθῆναι τῇ δυνάμει Βαϊανοῦ, πιεζομένων τοιαρεῖν ἐν τῷ σιρμίῳ λοιμῷ μεγίστῳ, ἤδη τε ἀπομένων ἀθεμίτων τροφῶν, τῷ ἐστερῆσθαι τὸν ἀναγκαίων, καὶ γεγενῆσθαι τὴν διάβασιν τοῦ σαῦ· καὶ Σολομῶνος τὴν καὶ αὐτὸν προεστῶτος τοῦ σιρμίου, σκμελέσθαί πως Δαπλαῦντος, καὶ μηδὲν ὁ, τῶν στρατηγίας ἐχόμενον δηδεικνυμένου· πρός γε καὶ τὸ τῆς πόλεως ἀπειρηκότων τοῖς χαλεποῖς, ὀλοφυρομένων τε καὶ ἐς τὰς ἐσχάτας ἐλπίδας ἐξολισθηκότων· καταμεμφομένων τε τοῖς ῥωμαίων ἡγεμόσι· Θεόγνιδός τε αὖτε ὀλιγοχειρίαν νοσοῦντος· ταῦτα Τιβέριος ὁ βασιλεὺς κατέμαθεν· αἱρετώτερον ἡγησάμενος, μὴ συναμαλωθῆναι τῇ πόλει τὸ οἰκητόρων τὸ ὅμιλον· ἐν γράμμασι κελεύει Θεόγνιδι καταλῦσαι τὸ πόλεμον δηδὲ ἀσονδαῖς, ὡς ὑπεξελθεῖν παμπληθεὶ τοὺς τῇδε οἰκοῦντας, μηδὲν δηφερομένους τὸ οἰκείων, ἢ μόνον τὸ ζῆν, καὶ ᾠδαχὲν ὅτῳ πρεσβόλαιον ἔν. καὶ δὴ συνέβησαν δηδὲ ταῖς τοιαῖσδε ξυνθήκαις, καὶ τὰ τοῦ πολέμου ἐλόφησεν· ἐφ' ᾧ ᾠδαχωρῆσαι μὲν ῥωμαίους ἀβάροις τῆς πόλεως, ἀβάρους δὲ ῥωμαίοις τοῦ ἐν τῇ πόλει πλήθους, ἄνδρα τῶν ὅσοι ἑκάστῳ ἐν πρεσβείᾳ ὑπῆρχεν. ἐπεζήτει δὲ ὁ Χαγάνος καὶ τριῶν ἐτῶν παρῳχημένων χρυσίον, ὧν σὺν εἰλήφει τι τοῦ τὸ σύνηθες, τῶν παρεχομένων αὐτῷ ὑπὲρ τοῦ μὴ χρῆσθαι ὅπλοις. ἦσαν δὲ τὰ εἰρηναῖα χρήματα ἑκάστῳ ἔτει, ἀμφὶ χιλιάδας ὀγδοήκοντα χρυσίου νομισμάτων. εἶπε μὲν καὶ ἕνα τινὰ τῶν ὑπ' αὐτῷ ταπεινούμενον, ὃς * προσεώρησε τῇ ῥωμαίων πολιτείᾳ· καθὰ λέγεται τῇ γυναικὶ τοῦ Βαϊανοῦ ἐς ἀφροδίσια συνελθών. ταύτη τοι καταδήλον ἐποίησε Θεόγνιδι, ἑκλογιθῆναι οἱ τὸ αὐτόμολον. ἦ γὰρ ἂν ἄλλως μὴ ἀνέξεσθαι ἰδεῖν ἐς ἀσονδάς. ὁ δέ γε ἀντεσήμηνεν, ὡς ἡ γῆ τοῦ ῥωμαίων βασιλέως μεγίστη τέ ἐστι καὶ ἄπλετος· καὶ ὡς δυσεύρετόν τι φυγὰς ἀνὴρ ἐν αὐτῇ ἁλώμενος· τυχὸν δὲ ὅλη καὶ ὁλέθρῳ ἥλω. πρὸς ταῦτα ἀντέλεξεν ὁ Βαϊανὸς, ὁμνύναι τοὺς ῥωμαίων ἡγεμόνας, ὡς ἀναμασεύσωσι· καὶ εἴ πέρ οἱ εὑρεῖν τὸν φυγάδα, ἀποκρύψοιντο δόλῳ,

γεγραμμένοις καὶ ἐκπλαγησόμενος, ὡς τῷ ἀγγελιαφόρῳ, ἅτε ἄρτι ἀφιγμένῳ ἐκ τῆς ὁδοιπορίας, συμπεπλασμένου τι καὶ ἐνιζάνων πολὺς περὶ τὸν κόμπον ὑπῆρχεν· ἅμα δὲ καὶ ὁ Ανδίγαν διαλεγόμενος τῷ ἤθει ὑπεκρίνετο, καὶ τῇ ἄλλῃ κινήσει τοῦ σώματος ὑπεφαίνετο, οἷα μὴ ἐφιέμενος πολέμου. τὸ μὲν πρῶτον δὴ τὸν ξύλλογον ἑαυτὸν ἀναμιγνὺς, καὶ ἔφασκε Ζαχαρίᾳ ὡς ἐκποδὼν ὑπὸ τοῦ Ταχοσδρὼ καὶ ὡς ἐσήμηνέν οἱ, τὴν προθυμίαν τοῦ στρατοῦ εἶναι ἀφόρητον, ἐγχαλινοῦσθαί τι ἀδύνατον· τοῦτο μὲν ἐν πολλαῖς μυριάσι ξυνισταμένης τῆς περσικῆς δυνάμεως, τοῦτο δὲ καὶ ἐς τὰ μάλιστα ἱεμένης τὴν ῥωμαίων ἅπασαν· καὶ δὴ καὶ παραυτίκα πυρπολήσειν· καὶ ὡς εἰ μὲν ῥωμαῖοι ἔλοιντο, καθ' ὃν ἂν βούλοιντο τρόπον πέρασι, ἐμπεδῶσαι τὰς σπονδὰς, ἀφέξεσθαι τῶν ὅπλων· εἰ δέ γε μὴ βούλοιντο, ξυγχωρήσειν αὐτῷ ἐμβαλεῖν παραχρῆμα ἐς τὴν ἑῴαν ῥωμαίων. μὴδὲ γὰρ ἀνθέξειν αὐτὰς καὶν γῦν τὸ κύτος τῶν Φαρέτρων τοῦ περσικοῦ ἀκόσεσθαι πλήθους· ἄλλωστε δὲ δεδιέναι τὴν τοῦ κατ' αὐτὰς βασιλέως ὀργὴν ἐς χρόνον τοσόνδε ἀναβαλλομένους τὸν πόλεμον. οὕτω μὲν δὴ ὁ Αδίγαν δολερώτατά τε καὶ ἀλαζονικώτατα τῷ κόμπῳ χρησάμενος τῶν ῥημάτων, ἐπλάττετο ἑκόντι μὴ προσίεσθαι τοῦ πολέμου τὸ αὐτοπρόσωπον. σοφὸς δὲ καὶ Ζαχαρίας τὸ ἀπατηλὸν τῶν εἰρημένων, καὶ τὴν κομπολογίαν παραπέτασμα εἶναι τοῦ ψεύδους· ὦ Ανδίγαν, ἔφη, σὺ ἐν τῷ ἀπατᾶν τὸ ἐχέφρον δηλοῖς, μάλιστα τοῦ ἀπατωμένου ξυνειδότος· ἢ γὰρ οἴει με μὴ ἐξεπίστασθαι, ὡς πλάσματά ἐστι τὰ ὑπὸ περσῶν πρασσόμενά τε καὶ λεγόμενα, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἢ δόκησις καὶ ἀποσκιάσματα καὶ φαναρισμοί· καὶ ὡς σὺ αὐτὸς ἅπαντα ταῦτα ἐδραματούργησας, ἐννοῶν ἐκφοβῆσαι ῥωμαίους. ὡς ἂν ἔν βούλει, καὶ ἀρεστόν σοι εἴη, ἐφίημι ποιεῖν. πολλοῦ ἔνι ἴσθι, ὡς ἐν ἀρχαῖς τοῖσδε τοῦ πολέμου ῥωμαίοις τὸ ὁπλοφορεῖν φορτικώτατόν τι ἐφαίνετο· ὥστε ἀμέλει καὶ ἱκετείαις χρώμεθα ὡς ὑμᾶς, μὴ ἀναγκασθῆναι σφᾶς ὅπλα βάλεσθαι ὅπλων. καὶ τοσοῦτον γὰρ ἐς τὸ πόλεμον ὑπῆρξε πίστεως εἶχον, ὡς καὶ ἄχρις ἀπαμείας ἐλάσαι πέρσας, καὶ ᾗ ἂν ἄχει αὐτῆς γε δή που ἀντοχείας· ὑμῶν τι πρὸς ταῦτα μὴ ὑποχαλασάντων, ἀφ' οὗ ἠπατήσατο ῥωμαῖοι τὸ ἐθελοκίνδυνον, οἷμαι μὴ ἀγνοεῖν πέρσας, ὡς ὧδε μέχρις αὐτῶν τῶν μεθορίων ἀναιμωτὶ οἷοι ἐγένεσθε ἀφικέσθαι. νῦν γοῦν πεπαιδαγωγημένων ἀκριβῶς ῥωμαίων τὸν πόλεμον· θαρραλέοι τε ἐσμὲν, καὶ εὐέλπιδες, ὡς, εἴ γε κινήσοι ὁ Ταχοσδρὼ, ὑπαντιάσειν οἱ ἐν αὐτοῖς γε δή που τοῖς ὁρίοις· δόρυ ῥωμαϊκὸν εὖ μάλα πεπηγυῖαν, *διατετρανοῦσα λαπάρας οἵοντι οὐ αὐτό, ὡς ἂν εὖ ἐξεπισταμένων ῥωμαίων τὰς περσῶν δόλους, πράττε οὕτω. τούτων δὴ, καὶ ἑτέρων πλείστων, εἰρημένων μὲν, μάτην δὲ ὅμως· προῆλθε γὰρ οὐδὲν ὁ λόγος· τότε

*διατετρανοῦσα τὰς

καθ' ἡμᾶς πολιτείαν οὐκ ἄπο τρόπου Ῥωμαῖοι γινώσκουσι μηδενὶ τῶν πάντων ἀνθρώπων νῦν πολεμοῦσαι, ἢ Ῥωμαίοις μόνοις. ὡς οὖν ὑμῶν μὲν πολλοῖς ἔθνεσι μαχομένων, ἡμῶν δὲ μόνοις ὑμῖν, οὕτω καὶ τὰς ξυνθήκας ἀνάγκη διαφθεῖραι. βέβαιον γὰρ ἂν γένοιτο Ῥωμαίοις τι τὸ πρεῖναι, καὶ πρὸς πολλὰ διαγωνιζομένοις ἔθνη, καὶ πρὸς μίαν τῶν περσῶν πολιτείαν· καθάπερ καὶ ἡμῖν ἐς βεβαίωσιν γενήσεται τὸ κρατεῖν, πρὸς οὐδένα τῶν ἄλλων, ἢ πρὸς Ῥωμαίους μόνους ἔχουσι τὴν διαφοράν, καὶ τῷ πρὸς ἕνα καὶ τὸν αὐτὸν πολέμου. ταῦτα εἰπεῖ ἔλεξεν ὁ Ἀνδίγαν, ἀκηκοὼς Ζαχαρίαν λέγειν ὑπομιμνήσκοντα, καὶ ὥσπερ εἰπεῖν· Εὖ σοι γένοιτο, ὦ Ἀνδίγαν, καὶ πέρσῃ πρεφυκότι, καὶ μαρτυροῦντι Ῥωμαίοις τῆς ἀνδρείας, καὶ πολεμήσαντι τὴν ἀλήθειαν οὐδαμῶς. εἰ γὰρ μή, ὡς ἔφης, ἡ Ῥωμαίων πρεσβυτάτη δύναμις, καὶ τὴν πολυχειρίαν τοῦ κατ' αὐτὴν στρατοῦ πολλὰ οἰκουμένης ἐξέτεινεν ἔθνη· καὶ ὡς ἐνέφυρωσε τῇ δυνάμει τὴν θάλατταν, καὶ τὰς * ἠπειρίζευξε τῷ πανταχοῦ παρεῖναί τε καὶ πρεῖναι: τί ἂν οἴει πεπονθέναι πέρσας, ἢ ὅπῃ πόσον ἀντισχεῖν τῷδε τῷ πολέμῳ; οἶμαι μὲν ἔγωγε καὶ αὐτό γε δὴ τοῦτο συμφαρῶσαι πέρσαις, καὶ μόνῳ νικῆσαι τῷ μηδέποτε φέρεσθαι τὴν μνήμην. Τούτων Ζαχαρίᾳ εἰρημένων· ὁ Ἀνδίγαν τῇ σιγῇ ἐδήλωσε * τῷ νενικῆσθαι τῷ λόγῳ. σταῦτα μὲν οὖν ἄμφω διελεγέσθην. ἐν τοσούτῳ δὲ ὁ Ταχοσδρὼ περσῶν στρατηγὸς, ἅμα τῇ περσικῇ στρατιᾷ, ἐς τὰ ἱππάσιμα τὰ πρὸς τὴν νίσιβιν ἐστρατοπεδεύετο, κατὰ τὸν μαγδόνιον ποταμόν· Μαυρίκιος δὲ χαρακώσας ὑπῆρχε τὰς ἀμφ' αὐτὸν δυνάμεις, ἐν τῷ δὴ λεγομένῳ μονόκαρτον, ἐν ἀγχιθύρῳ Κωνσταντίνης τῆς πόλεως. ἔστι γὰρ δή που τὰ πρὸς τὸ μονόκαρτον ἅπαντα ἔνυδρά τε καὶ ἱππόβοτα, ᾗ στρατῷ ἐσκηνῆσθαι ἀγαθά. ἄτω μὲν οὕτω ἀμφὶ ταῦτα φρόνουν. ἀτὰρ ὁ Ἀνδίγαν, ἔτι ξυνεσώσης τῆς ἐκκλησίας, ἐχρᾶτο καὶ πλοίαις πισὶ καὶ φρυκτοῖς, Ζαχαρίᾳ ὑποδηλῶν, ὡς αὐτὸς εἴη μόνος, ὁ διακωλύων τὸν Ταχοσδρὼ τὴν Ῥωμαϊκὴν γῆν καταστεῖσαι ἅπασαν. τυχὸν γὰρ, ἐν ᾧ διαλεγόμενοι ἦν, ἀνεφαίνετό τις τούτων δὴ τῶν ἐς τάχος ἱππαζομένων τι καὶ τὰς ἀγγελίας τῷ τάχει τῶν ἵππων διαπεμπόντων, πλατόμενον ἐκ τοῦ Ταχοσδρὼ ἐσάλθαι. καὶ δὴ τὸν Ἀνδίγαν ἰδία λαμβάνων, ἐπεχείρει οἱ ἐπισολὴν, ἐν ᾗ ἐπέφερε, ὡς Ταχοσδρὼ δῆθεν γεγραφότος, οἷα * καθέκαστα ὅσης τ' περσῶν στρατιᾶς, μάλα τι ὁρμώσης μὴ δὴ ἐμβαλεῖν ἐς τὴν Ῥωμαϊκήν. σταῦτα ψευδομένης τῆς ἐπιστολῆς, πανεψεύδετο τοῖς γε-

* ἠπειρίζευξε

+ τὸ νενικῆσθαι

4 ἀκαθέκτου

σῶν ἐκπέμπει Ανδίγαν. ὅτ᾽ δὲ αὐτὴ κ᾽ τοσοῦτον ἐχέφρων τι ἦν, καὶ πρά-
γμασι παλαίοις ὁμιλήσας, * καθόσον τι αὐτῷ ἐπὶ μακρότατον κ᾽ τὰ ὄχρονα ξυνέ-
* καθόσον ἐπειδὴ δὲ βαινεν ὑπισχνούμενα τῷ πάνυ γηραλέῳ τὰ νενεχές. * ἔτ᾽ δεῖ ἦ συμπλεῖσθαι
ἀγχοῦ τ᾽ πόλεως ὄ᾽ δάρας, ξὺν τοῖς κ᾽ οἱ τ᾽ ἐκείνη πόλεων ῥωμαίων τι κ᾽ περσῶν
ἡγεμόνες: οἱ μὲν δὴ ἐξηρτύοντο ἕκαστοι διαλεχθησόμενοι ὡς ὅ᾽ ὅπως δέον
καταθέσθαι τ᾽ πόλεμον· ὁ δέ γε τ᾽ μεθορίων λεγόμενος ἐστίκτωρ (δηλοῖ δὲ
καὶ ῥωμαίοις τ᾽ ἐς τοῦτο καταλεγόμενον ἀξίας, τ᾽ βασίλειον ἐσκεπασμένον)
οὕτω δὴ οὖν κατασκέψασθαι καλύβας, ἐν αἷς ἔμελλον ἑκατέρας πο-
λιτείας πέσβεις τὰ εἰρημένα διασκέπεσθαι. τοῦτο γὰρ τὸ λειτούργημα
ἄνωθέν τι κ᾽ ἐξαρχῆς τῷ ἐστίκτορι ὑπῆρχεν. διασκοπουμένων
οὖν τῶν τοιῶνδε ἐν διαιτημάτων, καὶ γενομένων ἐν τῷ αὐτῷ τοῦ Ανδίγαν τε κ᾽
Ζαχαρίου, καὶ τῶν τ᾽ ἐπιοικίδων ἀρχόντων· ὃ μὲν Ανδίγαν τὸν συνέλθου-
σιν ποιησάμενον ἐκ τοῦ δάρας, Ζαχαρίου δὲ ἐκ τοῦ Μάρδου· κ᾽ αἴθις οὐχ
ἧττον ταῖς αὐταῖς χρωμένων διαλογίαις, αἵπερ καὶ ἐν ταῖς πρεσβείαις
πρεσβείαις· καὶ τῶν μὲν περσῶν βουλομένων νομίζεσθαι ὑπὸ ῥωμαίων
τὰ ὁπόσα ἐκ παλαίου χρόνου εἰώθεσαν χρήματα τοῦ διομολογηθέν-
τος, ὑπὸ τῶν Ιουστινιανῶν χρόνων, πρὸς τούτοις ἔχειν καὶ τὸ δάρας·
τῶν δὲ δὴ ῥωμαίων ἐξεναντίας ἀντιχυριζομένων, ὥστε μηδὲν καταθέ-
ναι, μήτε μὲν ὥσπερ τιμήματός τινος πρίασθαι τὴν εἰρήνην· ἀλλὰ γὰρ κ᾽
ἀνασώσασθαι ὑπὸ περσῶν τ᾽ δάρας, ἀντάλλαγμα μέν τοι παρέχοντας τὴν
ἐξαρχῆς περσαρμενίαν τε καὶ ἀρζανηνὴν, ἄνδρ᾽ τ᾽ ἀμφοτέρας χώρας οἰκητό-
ρων, τῶν ὅσοι τῇ ῥωμαίων προεχώρησαν πολιτείᾳ· πολέμων οὖν, ὥσπερ
εἰκὸς, ὑπὸ τηλίκῳ πράγματι προενηνεγμένων λόγων, καὶ ἥκιστα εἰς ἔρ-
γον ἀχθέντων, μήτε μὲν τῇ συμφωνίᾳ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν ξυμβαινόντων
ἀλλήλοις: τ᾽ Ανδίγαν ὠδακρύσασθαι Ζαχαρίᾳ, ὑποτρησαντα ἐφ᾽ ᾧ θέ-
σθαι συνθήκας, ἃς ἐς τὸ εὐπρεπὲς, ἀλλὰ γὰρ πάνυ ἀσυμφόρους τῇ ῥωμαίων
ἀρχῇ. Φάναι λέγεται τοιάδε· Τείχη κ᾽ πύλαι, κ᾽ εἴ τι τοιοῦτον, ὦ ἄνδρες, Φυ-
λακτήριον, Φυλάττειν μὲν (ὡς εἰκὸς) δύνηται κ᾽ πόλιν, κ᾽ πολιτείαν ἅπαν. ἐν οἷς
δὲ τυγχάνουσιν οἱ τούτοις περιπεφραγμένοι, κρύπτειν ῥᾴδιον. φήμη γὰρ αἰεὶ
χειροῦται τὰ πράγματα· κ᾽ τὰ δοκοῦντα· ὡς ἄδηλα καθεστάναι, ποτίθη-
σι τοῖς ἀκούουσιν, ὥσπερ ἐν ἀγορᾷ ἐν φανερῷ τῷ βουλομένῳ πρίασθαι ὠ-
νια. τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς ἐξεπισάμεθα τὴν ῥωμαίων ἀρχὴν, πολέμοις
ἀντιρρέπουσαν πολλοῖς, καὶ πολλαχόσε τῆς οἰκουμένης ὅπλα κινοῦσαν,
καὶ τῇ δυνάμει μεμελισμένην σχεδὸν ἐφ᾽ ἑκάστῳ βαρβάρῳ γένει, καὶ τὴν

καθ᾽

πάλιν αὐτοῖς ἐποίησε καταδηλον, ὡς δπί τινι μέγα φρονοῦντες, ἀξιοῦσι πρὸς ἡμῶν ἀναθεμίζεσθαι τὰ δάρας; ποῖον νενικηκότες πόλεμον; ποίοις ἐγκαλλωπιζόμενοι τροπαίοις; ποῖ δῆτα καθυπέρτεροι γενόμενοι περσῶν; ἀλλ' ὅτι ἀπειρίας δραξάμενοι ᾧ Ταχοσδρὼ, καὶ πρόσω ἀγαγόντες αὐτὸν ἐς ἄλλοτε ἄλλας χώρας· ἐπειδὴ περιπλανωμένην ἐξ ἁρμενίας ἐκείνης εἰς ἀρζανήνην, καὶ ἀπὸ ἀρζανήνης ἐς ἁρμενίαν, ἄδειαν ἔχον οἱ ῥωμαῖοι καταδραμεῖν τὴν ἑῴαν περσῶν: τῷ τοι ἄρα * βρενέουσι ἴσως καὶ μεγαλαυχέουσιν, ὑποπτήσσοντες, ἐν ἐλάττονι μοίρᾳ τὰ ἡμέτερα κεῖσθαι. ἴσασιν δή, ἔφη, ῥωμαῖοι, ὡς οὐδὲ ἄλλων ἀνέξομαι τὴν εἰρήνης, εἰ μή πω καταλυθέναι μέλλοιεν καὶ τὰ ὅσα πρὸς * βασιλέα Ιυστινιανὸν ἐκομιζόμεθα χρήματα * ἄνετον. τοσαύτη μεγαληγορία χρησαμένου Ὁρμίσδα· μόλις ἀφείθησαν Ζαχαρίας τε καὶ Θεόδωρος, ἄρτι τριῶν ἤδη φθινόντων μηνῶν ἐκεῖσε ἐνδιατρίψαντες. πάντων δὲ τῶν δυσχερῶν ἐς πεῖραν ἐλθόντων (καὶ γὰρ οὐδὲ ὅσον ἀέρα καθαρὸν ἀναπνεῦσαι, οὐ μὴν προκύψαι ἐκ τοῦ τέγους, ἵνα ἐνδιαιτώμενοι ἦσαν, ξυνεχώρουν οἷς ἡ φυλακὴ τῶν πρέσβεων ἀνθρώπων ἐτύγχανε· τό, τι δωμάτιον αὐτοῖς ζοφῶδές τι λίαν καὶ * διάπυστον, καὶ ὥρα θέρους ἐς τὰ μάλιστα ἀναρμόδιον, ὡς δοκεῖν εἶναι τὸ χρῆμα εἱρκτῆς:) τοῖς τοιοῖσδε πόνοις δεινοῖς ἐκπεπιεσμένους διαφῆκαν, πολλῷ δυσκολώτερον αὖθις πρὸς τὴν ἐπάνοδον αὐτοῖς χρησάμενοι· ὡς μήτε τῶν ἀναγκαίων ἐς τὸ ἀπόχρων σφίσι μεταδιδόναι, τρίβειν τε τὸν χρόνον, καὶ μακροτέραν αὐτοῖς τὴν πορείαν ἐργάζεσθαι. μιᾶς γὰρ ἡμέρας ὁδὸν σφᾶς ἀγαγόντες ἐπὶ τὰ πρόσω, τῇ ἐφεξῆς δι' ἑτέρας ἀπράκτους ἐς τὰμπαλιν ἐπανῆγον· ἕως, πολλῶν ἀναλωμάτων αὐτοὺς ἀναλώσαντες, ἐπὶ τὰ πρόσω τῇ ἐφεξῆς, ὡς καὶ ἑκάτερον ἀμέλει νόσῳ βαρυτάτῃ περιπεσεῖν, * ἐξώθησαν τῆς περσῶν. ἀφικομένης δὲ παύτης τῆς ἀγγελίας τῷ βασιλεῖ ῥωμαίων, καὶ τῷ τὴν πάντων ἐλπίδα προσπεσούσης· ὡς γὰρ ᾠήθη πώποτε πέρσας, ἐπὶ σμικροῖς ἔτι καὶ λίαν συμμέτροις, τὴν εἰρήνην μὴ προσδέξασθαι· Μαυρικίῳ μὲν εἰκότως ἐσήμαινεν ἔχεσθαι τοῦ πολέμου. κατὰ τὸ προχωροῦν τρόπον, καὶ τὰ ἄλλα προμεσκόπει, ὡς ἂν ἀμηχάνῃ οἱόστε ἔσοιτο βοηθῆσαι τοῖς πεπραγμασιν. οἱ δὲ τὰ μὴ ἄλλα σὺν εἶχε κακῶς τὸ πράπυμα· καὶ γὰρ τὴν διανομὴν τῶν χρημάτων ἐπεποίητο.

Οὐ παρεσκεύαζετο ὁ Τιβέριος διαλῦσαι τὸν πρὸς πέρσας πόλεμον: τριταρῶν ἔτους ἀρέσαντα βασιλεῖ, ἀφίησιν ἐπὶ τούτῳ Ζαχαρίαν ἐν τοῖς ῥωμαίων τε καὶ περσῶν μεθορίοις πρεσβεύσόμενον καὶ αὖθις· ὃν δὴ καὶ πολλάκις ἐπὶ ταῖς τοιαύταις ἐχειροτόνησε χρείαις. ὁ δὲ ἀφικόμενος, καὶ δῆλον καταστήσας, ἐφ' ᾧ ἐποιήσατο ὡς πέρσας τὴν ἄφιξιν: ὁ μὲν ὑπῆρχεν ἐν τούτοις· βασιλεὺς δὲ περ-

τάτῳ πα᾽ * κάκεινα πίσι προεδήλω᾽ κ᾽ ἐδείκνυ τῇ πρεῖ τ᾽ ὁδοιπορίαν πλάνη, κ᾽ δέν τι φιλοφροσύνης ἐχόμενον, ἢ τ᾽ προσηκούσης αἰδοῦς πέισβεσιν. λιῶ γ᾽ τὸ πραλτόμφυον ἐξ ἀπιβυλῆς π᾽ κ᾽ μελέτης, ὥστε ἀπιχεῖν σφᾶς, ὅσον ἂν χρόνον οἷοίπω ὦσιν ἐν τούτῳ τλῶ κ᾽ δύναμιν ποιησομένους ἐξ πολέμου ᾠδασκάλιῶ, πα᾽ ἀπιτήδεια τι συναθροίζοντας ἀποπιθεισόμφα· κ᾽ δή τ᾽ ὅσον ὅπω ἀναγκαῖον, ἐς νίσιβιν τι κ᾽ τ᾽ δάρας τὰς πόλεις, ἔπ γε μλῶ κ᾽ πα᾽ πέραν ἐξ τίγριδ@ ποταμοῦ, κ᾽ πα᾽ τῆδε φρούρια ἀνάπλασα θέσθαι τ᾽ εὐδωδίμων· ὡς ἀκρίδ@, οὕτω ξυμβάν, καταδηλησαμένης σοῦ᾽ ἐκείνη καρπούς, καὶ ἅμα ἐρημωθέντων, κ᾽ τλῶ προλαβοῦσαν ῥωμαίων ἀπιδρομλῶ, ἁπάντων τ᾽ κ᾽ παῦτα χωρίων, λιμοῦ τι σφοδροτάτου τοῖς ἐκεῖσε ἐνοκήψαντ@, προὸς δέ γε ἐφ᾽ ᾧ κ᾽ στρατολογῆσαι, * ἤπι πολεμήσει ὄντος ἐς τ᾽ ἐμβεβλθὸς ἐξ βασιλέως περσῶν. ἐπεὶ δὲ ταῦτα αὐτοῖς ἐβεβούλευτο· μόλις μετὰ πολείσας ὅσας ἡμέρας ἐδόθη τοῖς πέισβεσιν ἐς τὰ βασίλεια ἐσφοιτῆσαι, κ᾽ πα᾽ μὲν πρῶτα, καθα᾽ τῇ συνηθείᾳ ἐδόκει, θοινησάμφοι, κ᾽ τ᾽ ἐκ βασιλέως γράμμα ἐγχειρίσαντες, προός γε κ᾽ τὰς δορυαλώτους ἀποδεδωκότες, ἐνθένδε ἀνεχώρησαν, φιλοφροσύνης μηδὲν ὀλιγὸν εἰρηκότες. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὁ ᾠδᾷ πέρσαις τ᾽ αὐλῆς ἡγεμὼν καὶ Μεβώδης ἐπυνθανέσθλιω τλῶ δύναμιν τ᾽ πρεσβείας; τ᾽ δὲ εἰπόντων, ὅτι δὴ πρεῖ εἰρλύης ἥκοιεν πρεσβευσόμφοι· αὐτίκα οἵ γε ἀ δὴ προσίεντο τὰς πρεῖ τούτων αὐτῶν λόγους, φάσκοντες, οὐκ ἀπιτραφθῆναι τὶ * χιῶτον δὲ· ἀλλὰ συλλαβὰς ἀποδόντας, ἀνλαβεῖν χρῆναι, κ᾽ ὡς θᾶττόν γε δή πω τ᾽ περσῶν ὑπαλλαγῆναι. ἐν φανερῷ τοίνυν ποιησαμένων τλῶ ἐφιεῖσαν αὐτοῖς τοῦτο κέλευσιν· ἔγνωσαν ἐν βραχεῖ ὅλ δύνατ᾽ ἡ ἀπιστλὴ ἐξ ῥωμαίων αὐτοκράτορ@, κ᾽ τλῶ ἄφιξιν τῆς πρεσβείας ἅπασαν· ὡς ἕτοιμ@ εἴη καταστενύναι τὰ ἐκ ξ πολέμου χαλεπά᾽, κ᾽ τλῶ πρειμάχητον αὐτοῖς ἁρμονίαν ἅπασαν ἀμαχητὶ ἐνδοῦναι, ᾠδαχωρῆσαι δὲ σφίσι κ᾽ ἀρζανηνῆς, ἀντιχαριζόμφος ξ δάρας τὸ ἀφυλμῶν φρούριον. ἐδέξατο μλὶ ἂν κ᾽ αὖθις αὐτὰς βασιλεὺς ὁ περσῶν. τραχύτηλι δὲ χρώμφος, πρὸς ἕκαστα τ᾽ φιλανθρώπως γεγραμμένων, ὅτι ἀποστήσεσθαι ἔφη πώποτε ξ δάρας, ἀ μᾶλλόν γε ἢ τ᾽ νισίβι@, ἢ σηγγάρων, ἅπερ κ᾽ αὐτὰ ἐκ ῥωμαίων ἀπιχυρίζετο ἔχειν πέρσας· ὅτι μὴ ἐλαττώσειν τι τ᾽ πατρώων κτημάτων· ἀλλ᾽, εἰ μὲν οἰόντέ ἐσιν, ἐς αὔξησιν αὐτὰ ἐνεγκεῖν: εἰ δὲ μή· ἀλλὰ γὰρ καταλελειμμένα φυλάξειν. χοσρόην μὲν γὰρ τ᾽ πατέρα, ἔφη, ὡς εἰ γε πρεῖλιῶ, ἴσως τὸ τοιόνδε ἔπραξεν ἄν, κ᾽ τὸ δάρας ἐφῆκε ῥωμαίοις. τῷ γὰρ προσκτησαμένῳ λι, κ᾽ τοῦτο ἀποβεβληκότι, οὐχ ὅτως αἰσχρὸν· αἰσχύνη δὲ ὁμοίως ἅπασιν ἀνθρώποις, καπὶ προέσθαι τὰ πατρῷα. ταῦτα εἰρηκὼς, ᾠδᾷ Μεβώδου πάλιν

* πάπισα σφίσι

* ἄτι πολεμησόντ@

* σωιόνδι

Ὅτι ῥωμαῖοι καὶ πέρσαι ξυνεσήσαντο ἀν τῳ εἰρώνην, εἰ μὴ Χοσρόης ὤχετο ἐξ ἀνθρώπων, καὶ Ορμίσδας ὁ Χοσρόυ, ἀνοσιουργὸς* ἄτως ἀνὴρ, τῳ κίδαεν ἀνεδήσατο. οἶμαι ὡν ἄν ἔγωγε σὺκ ἄλλως, τῳ ἀλλὰ καὶ ὡς ἐκυρώθη· ἅτι Χοσρόου ἔτι ὠξιόντος, Ζαχαρίαν τε καὶ Θεόδωρον ἐς Φοιτῆσαι ἐς τῳ περσῶν πρεσβευσομένους. ἅτω γὰρ τὰ σύρων ὡδαμεψάμωοι ἦσαν, καὶ οὐδὲν ὅ, τι ῥωμαίων ἐνηλάγη πρεσβείας· διὸ καὶ ἐκ βασιλέως αὐτοῖς γράμματα ἐς άλη, ἔχοθαι τῆς ὁδοιπορίας. ἅπι τοῖς αὐτοῖς γνῶναι μὲν γὰρ ἐν μέσῳ τῳ Χοσρόυ πλούτῳ, ὅμως δὲ καὶ πρὸς τὸν ἐκείνυ παῖδα, σὺκ ἄλλως φρονεῖν, ἑτοίμως τε ἔχειν τὸν πόλεμον ἅπι τοῖς ἤδη Χοσρόῃ γραφεῖσι καταλῦσαι· ἔτι γε μὴν καὶ τὰς ἀφεθέντας αἰχμαλώτυς ὡς ἂν ἐγχειρίσωσι τῷ περσῶν βασιλεῖ. πρόσημήναντες πίνυν οἱ ῥωμαίων πρέσβεις σὺν πολλῇ τε τιμῇ καὶ εὐφημίᾳ, καὶ τὰ νίσιβιν ἐγένοντο· ἐν θαύματί τε μεγίστῳ ἐποιοῦντο πέρσαι τὰ ῥωμαίων ἀμφὶ τὰς δορυαλώτυς φιλανθρωπίαν. ἐν τούτῳ δὴ καὶ Τιβέριος ὁ αὐτοκράτωρ στέλλει αὖθις, ἕῃρος ἀρχομένυ, Μαυρίκιον, καὶ τὰ πρὸς ἑσπέραν ἤλιον, ἀποκαραδοκήσοντα τὸ ἐσόμωον· ἐγκελευσαμένος οἱ, πρὸς ὅπερ ἂν ὁ περσῶν βασιλεὺς τραπῇ, ὑπαντιάζειν τε, καὶ ὡδασκυάζειν πρὸς ἑκατέραν τῶν πραγμάτων ῥοπήν. καὶ ὁ μὲν, κατὰ βασιλεῖ ἐδόκει, ἀνὰ τὰ ἑῶ ἔμενε, τὸ πρακτέον ἅπι τηρῶν. προϊόντων δὲ τὰ πρέσβεων ἐς τὰ ἤθη περσῶν, ἐπιγομένων τε θεάσασθαι τὰ ἂρ λι τῷ βασιλείῳ θρόνῳ ἐπιβεβηκότα· οἰομένων τε ἐς τὰ μάλιστα πύξασθαι μὴς, ἃ μὴν ἀλλὰ καὶ τὰ ὡνυδαζομένων ἅπ ἀπὸ πύξεως (οἷα μὴ τοσαύτην νίκην πράξας τε καὶ πάσης αὐθαδείας ἀπηλλαγμένης ὑπ ῥωμαίων βασιλέως ἐπιθυμίζομοι λόγυς· καὶ ὡς ὑ μόνον ἄχρι ῥημάτων αὐτῷ τὸ φιλάνθρωπον, μᾶλλον μὲν ὡν ἔργοις ἐπιδεικνυμένυ, τῷ τοσύτυς δορυαλώτυς τοῖς πέρσαις αὐτὸς ἐπαναγαγεῖν) τούτων ἐλπίζοντων γε αὐτῶν κυρῆσαι ἀναμφιβόλως· ἐς τὐναντίον ξυνέβη ἅπαν. πρῶτον μὲν γὰρ καὶ μέσον τὰ ὁδοιπορίας, τὰ τις ὡδὲ πέρσαις τοῖς βασιλικοῖς τε καὶ δημοσίοις πράγμασιν ἐξυπηρετυμένων (ὅς, εἴ τις τῇ λατίνων χρήσοιτο φωνῇ, ἀσηκρῆτις τε προσαγορέυσθεν) ὑπαυλιάσας εἴρετο σφᾶς, ὅ, τι βέλοιντό τι; καὶ ὅ, τι ἥκοιεν; καὶ ὁποίαν ἀπαιτομίζοιεν ἀγγελίαν; ἀλλὰ τούτῳ μὲν οἵ γε ἀμφὶ Ζαχαρίαν τε καὶ Θεόδωρον ὧδε ἀπεκρίναντο. ὡς τὰ παίδε τῷ παρὰ πέρσαις μαγίστρῳ (καθὰ τὸν καλοῦσι ῥωμαῖοι) ῥητέον, καὶ ἀχὶ αὐτῷ. ταῦτα εἰπόντες, εἶχοντο τῆς ὁδοῦ. ἐξ ἐκείνου ἦκεν ἔπρός τις ἐκ περσῶν, ὃς ἔτριβε τῳ ὁδοιπορίαν αὐτοῖς, καὶ διαμέλλειν ἐποίει, βραδυτῆτι χρώμωι ἅπινοίας, ἵνα τι ἐς τὰ πρόσω μὴ συγχωρῶν. σαθμοῖς τε γὰρ πλησιαιτέροις, καὶ ὡδαμάγγαις ὀλίγοις ἐχρῆτο, ἄλλοτε ἄλλας χώρας πειφέρων τε καὶ ἀποπλανῶν, καὶ

τύτυ

* ὅτως

ἐτίμως ἔχω τ̃ περσαρμ̃ίας τε πάσης ἀφίσαθαι καὶ ἰβηρίας· ἃ μὲν τῶν βυλομένων ἡμῖν ὑπακούειν περσῶν ἁρμ̃ίας τε καὶ ἰβήρων. ἀναδίδωμι δὲ καὶ τὸ ἀφυλῶν φρούριον· καὶ τ̃ ἀρζανικῆς ὑμῖν ἀπ̃αχωρήσω, τὸ δάρας μόνον ἀντὶ τ̃σούτων ἀναπομιζόμ̃ος ὑμῶν. ταῦτα Τιβέριος ὁ αὐτοκράτωρ Χοσρόῃ σημήνας, ἐφῆκε Ζαχαρίᾳ τε καὶ Θεοδώρῳ καὶ μεγίστων πέσβεων ἔχειν ἰσχύν, καὶ τ̃ εἰρήνην ὡς ἂν οἷοίτε ἔσοιντο διαλυθέναι. μ̃ ταῦτα τ̃ ὁδοιπορίας ἕλκομ̃ον, σαλέντε ἄνδρε ἄτω ἀπ̃αχόν. καὶ Χοσρόης ὁ περσῶν βασιλεὺς καταπλαγεὶς τοῖς ξυμβεβηκόσι, πεμφθάσας ἐκπέμπει ὡς τ̃ ῥωμαίων αὐτοκράτορα πέσβυτὼ, καὶ ἀφικνεῖται χειμῶνος ἀρχομένου ἤδη. ὃς ἐπὶ τῇ πέσβειᾳ ἐχειροτονήθη πέρσης ἀνὴρ, τοὔνομα Φερογδάθης, οὐχ ἧττον καὶ αὐτὸς φιλανθρωπολάτης ἐν πίστει διακομίζων λόγους πρὸς τ̃ περσῶν βασιλέως, ἐν ᾗ ἐγέγραπτο ὧδε. Εἰ μὲν τ̀ δίκαιον ποιῆσαι βουληθείης, ὦ ῥωμαίων βασιλεῦ, καλῶς ἂν πράξοις, τούς τε τ̃ ἀποστασίαν τ̃ περσαρμ̃ίας βουλεύσαντας γενεάρχας ἐκδιδοὺς ἡμῖν ὑφέξοντας ποινὰς, ἐν τοῖς ὁρίοις τε τ̃ περσῶν τι καὶ ῥωμαίων ἀναρτηθησομένους· δίδους δὲ καὶ τ̃ ἐντεῦθεν συμβᾶσαν ζημίαν πέρσαις. εἰ δὲ πρὸς ταῦτα ἐναντίως ἔχεις, πρᾶξαι τὸ φίλοις πρέπον· τοῦτο δέ ἐστι ξυνδραμεῖν ἐν τοῖς ὁρίοις αὖθις σὺν ἑκατέρας ἄρχοντας πολιτείας, τὰ τ̃ εἰρήνης ὡς ἂν δύναιντο μεταξὺ τ̃ ἀλλήλων διαθησομένους. ἐφ' ᾧ δὲ τὰ τοιαῦτα πρᾶξαι, ἀναπομπὴν γενέσθαι μοι. ὧδε μὲν οὖν καὶ ἡ Χοσρόου ἐδήλου πίστις. πλείους δ' ἡμερῶν κ̃ τ̃ βασιλίδα πόλιν διαγενομένων, ἐν ταῖς ἐν μέσῳ συνουσίαις Τιβερίου βασιλέως, καὶ Φερογδάθους τ̃ περσῶν πρεσβυτοῦ· γράφεται μὲν ἀπιέναι ὑπὸ τὴν πρεσβείαν, Ζαχαρίᾳ τε καὶ Θεοδώρῳ τοῖς πρέσβεσιν, ἐν διατρίψαι κατὰ τὴν ἑῶ· καὶ οὔ τι μάλα ἐν σπουδῇ θέσθαι δηλῶσαι σφῶν αὐτῶν τὴν παρουσίαν βασιλεῖ τῶν περσῶν, πρὶν ἢ ἐκ τ̃ βασιλίδος ἀφεθείη Φερογδάθης, ὁ περσῶν πρεσβυτής. πρεσελθόντων δὲ, καὶ κεκινημένων ἐς ὅτι πλείστων λόγων· ἐκπέμπει τὸν Φερογδάθην ὁ βασιλεὺς ὑπὸ τούτοις, οἷς δὴ καὶ πρό του ἐγεγράφει, διὰ τῶν ῥωμαίων πρέσβεων· ἐπεχείρησαν δέ τι ᾧτε δεῖν ὑπὸ μήκιστον χρόνον ἐκδιδόναι πέρσαις. ἀπεχρῆν γὰρ, ἔφασκε, τῷ βουλομένῳ τὴν εἰρήνην καὶ μὴ διὰ τῆς τοῦ χρόνου πλείονος ἀπάτης προμηθουμένῳ πᾶσκοδῆς ἀφορμὴν, καὶ δύο μηνῶν ἢ τριῶν πᾶσαδρομήν. καὶ οὖν ἀπῆρεν ὑπὸ τοῖς πιοῖσδε ὁ Φερογδάθης ἐκ τ̃ Βυζαντίου.

Ὅπ.

τυφήσαντ@ αὐτοῖς. ὕστερον δὲ ἐς τὰ αὖτ᾽ ἐλθεῖν, καὶ δεηθήσεσθαι ῥωμαίους Χοσρόης ἐλπίσας, εἴ γε κατέσχε πρησσοι τ᾽ τ᾽ ἐφόδε καιρὸν, τ᾽ σπονδῶν ἀφροντίσησας, ἢ καὶ δράσειν ἴσως τι μέγα, καὶ καταστολαγίνζα τ᾽ καίσαρα, πλέως τ᾽ περσῶν ἁρμοίας τε καὶ ἰβηρίας, καὶ τῶν ἐκείνη χωρίων ἀποσήσεσθαι, ὡς δὴ πολὺ τοῦ τ᾽ ἑῴου δήωσιν, τ᾽ * ὠκεανοῦ σαρμοίων τε καὶ ἰβήρων σεσχωρήσεως ἡγεμόνα. ἅμα δὲ καὶ ἐπέπυστο Χοσρόης, ὡς δαμοκλαύζειν στρατιὰν ἐς τὰ μάλιστα πολλὴν τ᾽ καίσαρα, καὶ ἤδη στέλλειν κ᾽ τοῦ ἑῴου ἱππαγωγὰς ὁλκάδας ὀλίγῳ σεπρον ἢ αἱ τριετηρίδες σπονδαὶ πλουτήσεσθαι ἔμελλον, σεὶ ἡμερῶν δή που μ᾽ ἐπαφίσει κ᾽ τ᾽ ῥωμαίων γῆς, τ᾽ ἐκ τῶν ὁρίων ᾧ δάρας, ἐς τοῦ μέσου τ᾽ ποταμῶν στρατιὰν ἱππικὴν, ἀμφὶ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας· ἧς σερὶ τὰς ιβ᾽ μὲν ἦσαν πέρσαι, θυρεοφόροι τε καὶ ἱπποτοξόται· σαραχλωοὶ δὲ καὶ σαβῆροι, σὺν τοῖς ῥωμαίων ἄρχουσι, σεὶ ᾧ πῶς δεῖ σεσελθεῖν τοῦ ἐν γένει ὁρεινοῦ διασκεπτόμενοι. ὁ δὴ καὶ μάλιστα ἀλαζονείας τε κ᾽ ἀναισχυντίας ὑ μικρὰν σεσῆψε τῷ Χοσρόῃ δόξαν· τάς τε ξυνθήκας ὕτω πως * ἀναίδειν σὺν οἰκήσαντι ξυγχέαι. κ᾽ ταῦτα ὀλίγης σεὸς τὰ πέρας αὐτῷ ἐνδαιμονουμένης παεαδρομῆς ἡμερῶν· καὶ ὅτι γε τὸν αὐτὸν, ἅ τε δὴ ἐσεγγελῶν ῥωμαίοις, ἅμα τε κ᾽ σεὶ εἰρήνης διαλεχθησόμενον, ἐν τοῖς ὁρίοις ἐχειροτόνησεν, καὶ ἅμα ἐν τοῖς αὐτοῖς χωρίοις, ἐν αὐταῖς (ὡς εἰπεῖν) ταῖς ἡμέραις πολέμε τε καὶ ταεαχῆς κ᾽ σπονδῶν συγχύσεως αἴτιον. τοῦτον δὴ ὄν τὸν Μεβώδη, βυλευμάτων τε ἡγεμόνα, κ᾽ ᾧ παντὸς ἔχοντα κύρ@, ὁ ὠλίσιος ἐξέπεμψε· σεός γε καὶ Σαπώριον τ᾽ Μεαιράνε, ἀνδρὸς σὺν ἀγεννεῖ ἀπενεγκάμενον δόξαν.

* ἀναίδεια

* σιεγαμνίαν

Ὅτι ὁ Τιβέριος καὶ ἕτερόν τι σεοστίθησι τῷ δεδογμένῳ, καὶ ἐς τὸ μάλιστα θεῷ κεχαρισμένον. πολλοὺς γὰρ τ᾽ ὠμοῦ ῥωμαίοις δορυκτήτων περσῶν, μάλιστα τοὺς ἐν τέλει, ὧν ἔνιοι καὶ τῷ βασιλείῳ γένει ξυνημμένοι ἦσαν, ἔσειλε Χοσρόῃ, δωροφορήσας. εἶτα πείσβεις ὅτι τῷ σιῷδε ἐξέπεμψε Ζαχαρίαν τε αὖθις, τ᾽ βασίλειον ἰατρὸν, ἅτε σολλάκις χρησιμώτατά τε καὶ εὐνόως ἐξυπηρετησάμενον ταῖς κ᾽ τ᾽ πόλεμον τοῦτον σείσβειαις. τοῦτον δὴ ὄν τ᾽ ἄνδρα τῆ λεγομένῃ ἀσὸ ἐπάρχων ἀξίᾳ διαθεσμήσας, ἐχειροτόνησε καὶ πάλιν. καὶ δὴ σρεσβευσόμενον ἀφῆκεν (οἷα δὴ καὶ αὐτὸ Ζαχαρίᾳ τοῦ σρεσβείαν ταύτην γενέσθαι ξυνωθήσαντ@)σὺν τῷ καὶ Θεόδωρόν τινα, ἕνα τ᾽ βασιλείων μαχαιροφόρων, ἀξίωμα καὶ αὐτῷ στρατηγᾶ σεριθείς. τούτῳ τῷ ἀνδρὶ σρεσβευομένῳ ἀσονείμας Χοσρόης ἐξέσειμψεν, ἔγραψέ τε σπιστολὰς ἀνάσαλιν ῥήματα. ὁ δὲ νῦς τ᾽ σπιστολῆς· Ἐγὼ κ᾽ βούλομαι τοῦ εἰρήνην, κ᾽ διὰ τ᾽ θεόσδοτον ὕσυν ἀσασάζομαι· κ᾽ ὥσσερ φύσει σινὶ σροσιζάνει μοι τὰ τ᾽ φιλίας ὑμῶν. σοιγαροῦν ἐτοί-

ὐδενός πω τ̃ ἐκεῖσε βαρβάρων θαῤῥήσαντός οἱ ἐς χεῖρας ἐλθεῖν, ἐς τὰ λάσια δὲ κ̀ κατηρεφῆ τ̃ ὕλης καταπεφυγότων. ἡ δὲ τ̃ ἀβάρων κίνησις κ̃ σκλαβήνων ἄλλα γε μόνον τ̃ γ̃ καίσαρ ἕνεκα πρεσβείας, κ̀ τῷ βάλεσθαι τ̃ Βαϊανὸν ῥωμαίοις ἐκτίσαι χάριν, ἀνθ' ὧν ἐς τὰ μάλιστα ἐφιλοφρονεῖτό γε αὐτὸν ὁ καίσαρ: ἀλλ' ὅτι γε αὖτῳ κ̀ ἐχθροὶ ὑπῆρχον, ἰδίας ἕκατι δυσμφείας. ἔσεισε γὰρ ὡς αὐτὸν Δαυρέντιον, κ̀ τὰς ὅσοι ἐν τέλει γ̃ ἔθνας, ὁ τ̃ ἀβάρων ἡγέμων, σφᾶς τε ὑπακούειν κελεύων ἀβάροις, κ̀ ἐς φόρου ἀπαγωγὴν ἑστάναι ἀναγράπτους.

* αὖτ῟ Δαυρίτας δὲ, κ̀ οἵ γε ξὺν αὖτῳ ἡγεμόνων, κ̀ τίς ἄρα, ἔφασαν, * ἄτως πέφυκεν ἀνθρώπων, κ̀ ταῖς τ̃ ἡλίκα θέρεσιν ἀκτῖσιν, ὃς τὴν καθ' ἡμᾶς ὑπήκοον ποιήσεται δύναμιν; κρατεῖν γὰρ ἡμεῖς τ̃ ἀλλοτρίας εἰώθαμεν, κ̀ οὐχ ἕτεροι τῆς ἡμεδαπῆς. κ̀ ταῦτα ἡμῖν ἐν βεβαίῳ, μέχρι πόλεμοί τε ὦσι κ̀ ξίφη. ὅτως ἀπαυθαδιασαμένων τ̃ σκλαβήνων, ἐκ ἄλλως κ̀ οἱ ἄβαροι διετέλουν χρώμενοι μεγαληγορίᾳ· εἶτα ἐκ τούτου ποτὲ πηλακισμοὶ κ̀ ὕβρεις· κ̀, ἅτε βάρβαροι, τὰ σκληρά τε κ̀ ὀγκώδη φρονήματα ἔχειν, τὴν ὡς ἀλλήλους ἀνεσόβησαν ἔριν. κ̀ οἱ σκλαβηνοὶ τὸ σφῶν αὐτῶν ὀργίλον οὐκ οἷοίτε ὄντες ἐγχαλινῶσαι, τὰς ἐκεῖσε ἀφιγμένους πρέσβεις ἀναιροῦσιν, ὡς ἑτέρωθεν ἀμέλει ἐκπυσθησόμενα γενέσθαι ταῦτα Βαϊανῷ. τοῦτο τοιγαροῦν κ̃ σκλαβηνῶν ἐπίκλημα ποιούμενος ἐκ πολλοῦ ὁ Βαΐνος, κ̀ ὑποκρύφιον ἔχων ὡς αὐτοὺς τὸ ἔχθος, κ̀ ἄλλως ἀφ' ἁλλῶν, ὅτι αὐτῷ ὑπήκοοι οὐκ ἐγένοντο, μή πι γε πρὸς αὐτῶν κ̀ τὰ ἀνήκεστα πεπονθέναι· κ̀ ἅμα μὲν χάριν εἰδέναι βουλόμενος τῷ καίσαρι, ἅμα κ̀ πολυχρήματον τὴν χώραν εὑρήσειν οἰόμενος· ἅπα ἐκ πολλοῦ τ̃ ῥωμαίων ὑπὸ σκλαβηνῶν, τ̃ δὲ κατ' αὐτὰς γῆς πρὸς * ἑπτόνην πάντων ἐθνῶν ὐδαμῶς.

* ἑτέρου

Ὅπι Ἰώνικα Τρεβιανὸς κ̀ Ζαχαρίας ὁ βασιλεὺς ἰατρὸς τὰς σπονδὰς ἐτίθεντο παρ' ἕκαστον, τὴν καὶ ταῦτα τ̃ ὁπωσοῦν προϊόντων λόγων ἢ καὶ γραφομένων ἐν ταῖς ξυνθήκαις, εἴ γε Τρεβιανὸς ἢ Ζαχαρίας, ἐφ' οἷς εἰ πέρασι ἔπεσσον· οἵ γε οὐκ ἠβούλοντο ξυνομολογεῖν. Μεβώδη τὴν καὶ ταῦτα ἢ σιωπᾶν, κ̀ μόνον τὸ προστατούμενον δέχεσθαι κελεύοντος· ἢ τυπτὴν τ̃ ἄνδρα ἀπειλοῦντος αὐτοῖς ἐπαφήσειν· κ̀ ἅμα τῷ λόγῳ ἐπιδεικνύντος τὸν Ταναχοσρὼ τὴν καὶ ταῦτα τοῖς ὁρίοις ἐφεστηκότα τ̃ ἐώας· κ̀ δὴ τέλος ἐπαφέντος, κ̀ τὴν εἰς ὅσας κώμας τε κ̀ ἀγρὸς ἐμπρήσαντος· ἕως οἵ γε ἀμφὶ Τρεβιανὸν, αὐτοῖ τὸ χρυσίον ὃν ἦκον κομίζοντες τ̃ σπονδῶν. κ̀ τοσαύτη δή πα * χρησάμενοι κ̃ ῥωμαίων ὕβρει Μεβώδη, ὡς μηδὲ ἀξιῶσαι τὰ εἰρηναῖα χρήματα ἐν τοῖς μεθορίοις κομίσασθαι, ἐγκελεύσασθαι δὲ ῥωμαίοις, ἐς τὴν * νίσιμιν ἀποσῶσαι· ἕτερά τε οὐκ ἀνεκτὰ πρὸς τὴν τ̃ χρυσίου προβολὴν καταυθαδιασάμενα τε κ̀ ἐπευτυφή-

* χρησαμένου

* νίσιβα

ετο φωνῇ, ἐκεῖσε ἀπιῶσιν ἀναγγεῖλαι Διλζιβύλῳ τῷ πατρὶ, ὁπόσῳ αὐτῷ. ἐπειδὴ δὲ πὸ τ πατρῴας ἀφῆς ἐπετέλεσεν ὁ Τύρξανθος, ἔπρα ωλεῖσε ὅσα Δραλεχθεὶς Οὐαλεντίνῳ· εἶτα ἀφῆκεν ἐς τὰς ἐνδοτέρω ἡγεμόνας τ τύρκων, ἔπι τε ἢ ὡς τὸν αὐτὸ ὅμαιμον, τ λεγόμῳον Τάρδα, ποιούμῳον τὰς διαίτας, κατὰ δὴ τ ἐκτέλ ὄρ. δύναπ δὲ τ ἐκτέλ χρυσῆν. ἐκεῖσε τοίνυν ἢ τ ἐκτέλ ὄρ ἀπιόντ Οὐαλεντίνε, ἠπείλησεν ὁ Τύρξανθ, ἢ μὴ αὐτίκα ἐκπολιορκήσειν τ βόσπορον. ἀρξαμένων πιχαρῶν ωδ᾽ αχρῆμα ὅ γε, σὺν ωλείσῃ δυνάμει τύρκων, ἐξέπεμψε τ Βώχανον καθαιρήσονπα βόσπορον· Αναγαίε ἤδη ωρὶ τὰ ἐκεῖσε σρατοπεδευομένα σὺν ἑτέρᾳ δυνάμει τύρκων. ὅπ ἐν ᾧ ἡ πόλις κἢ ὁ βόσπορ ἤλω, οἱ πρέσβεις ἔτυχον ωδ᾽ ἀὰ τύρκας οἱ τῶν ῥωμαίων. κἀκ τύτε γέγονε δῆλον, ὡς τῦρκοι ἐξεπολεμήθησαν ῥωμαίοις. τῷ τι ἄρα κἢ τὰς *τὰ λέντας, ἐν οἷς Οὐαλεντῖνος ὑπῆρχε, κατέχειν ὁ Τύρξανθος, ἐφυβρίζων τι ἐς αὐτὰς κἢ ἀποφενακίζων, κἢ τὰ ἄλλα κακῶς χρώμῳος, εἶτα ὕτως ἀφῆκεν. * galiotas

Ὅ τι κεραϊζομένης τ ἑλλάδος ὑπὸ σκλαβήνων, κἢ ἁπανταχόσε ἀλλεπαλλήλων αὐτῇ ἐπηρτημένων τ κινδύνων· ὁ Τιβέρι ὐδαμῶς δύναμιν ἀξιόμαχον ἔχων, ὐδὲ ωρὸς μίαν μοῖραν τ ἀνπιπάλων, μή π γε κἢ ωρὸς πᾶσαν· ὅπ μὴ οἷός π ὢν πολέμοις σφίσιν ὑπαντιάζειν, τῷ ἀνὰ τὰς ἑώας πολέμας τὰς ῥωμαίων πιρᾴφη δυνάμεις: πρεσβεύεπ ὡς Βαϊανὸν τ ἡγεμόνα τ ἀβάρων, τηνικαῦτα ὐ δυσμῳῶς ἔχονπα ωρὸς ῥωμαίας· ἄλλως δὲ τῇ καθ᾽ ἡμᾶς πολιτείᾳ χαίρειν ἐθέλονπα δῆθεν εὐθὺς ἐκ ωροιμίων τ αὐτ Τιβερίε βασιλείας. ταύτῃ τοι κἢ πείθει γε αὐτὸν, κἢ σκλαβήνων ἄρασθαι πόλεμον. ὡς ἂν ὁπόσοι τ ῥωμαίων δῃῶσι, τοῖς οἰκείοις ἀνθελκόμῳοι κακοῖς, ἐπαρκέσαι π βυλόμῳοι τῇ πατρῴᾳ κἢ τὸ μᾶλλον, παύσαιντο μὲν τὸ τ ῥωμαϊκὸ λεηλατεῖν· οἱ δὲ ωρὶ τ οἰκείας τ κίνδυνον ἀναδέξονπαι. ἔ καίσαρος τοίνυν τ τοιάνδε ὡς αὐτὸν σείλαιος πρεσβείαν, ἅ ἠπείθησεν ὁ Βαϊανὶς. ἐκπέμπεπαι δ᾽ ἂν ὑπὸ τούτων Ιωάννης, ὃς δὴ τ νήσων διήνυε τὸ ωρῶπον τοιαῦτα, κἢ τὰς ἰλλυρίδ ἰθύνειν ἔλαχε πόλεις. ὅτ ωδ᾽ ἀγενόμῳος ἐν παιονίᾳ τῇ χώρᾳ, μετήγαγεν ἐς τὸ ῥωμαίων αὐτόν τε τὸν Βαϊανὲν, κἢ τὰς τ ἀβάρων δυνάμεις, ἐν ταῖς δὴ λεγομέναις ὀλκάσι μακραῖς τὰ βαρβαρικὰ Δραβιβάσας πλοίῳη. κἢ λέγεπαι ἀμφὶ τὰς ξ χιλιάδας ἱππέων θωρακοφόρων ἐς τ ῥωμαίων διαπρεσβευθῆναι. ἐνθένδε αὖθις διὰ τ ἰλλυρικῶν Δραγαγὼν, εἶτα ἐς τ σκυθῶν ἀφικόμῳος, ἔμπαλιν διελθεῖν παρεσκεύασε τ ἴσρον, ἐν ᾧ καλυμέναις ἀμφιπεύμνοις τ νεῶν. ἐπὰδὴ ᾗ ἐπαιρεώθη ἐς τὸ κατάντικρυ ἔ ῥεῖθρου· ωδ᾽ αχρῆμα τάς τε κώμας ἐνεπίμπρα τ σκλαβήνων, κἢ ἐσίνεπο τὰς ἀρᾶς, ἥ τε κἢ ἔφερεν ἅπανπα·

λαιοι, τὰ ἀλαστικὰ ἔθνη· ἔτι γε μὴν καὶ τὰ Φῦλα τὰ ὑπὲρ Ἴστρου· οἵ γε δὴ πολὺ θαρραλέοι τέ πινες ὄντες, καὶ τῇ οἰκείᾳ πίσυνοι δυνάμει, ἀντετάξαντο μὲν τῷ ἀκαταμαχήτῳ τῶν Τύρκων, οὐκ ἀπώναντο δὲ τῶν ἐλπίδων· ταῦτη γοι καὶ ὑπακούσιν ὑμῖν, καὶ ἐν μοίρᾳ καθεσήκασι δούλων. ποσοῦτον μὲν οὖν τῷ Τυρξάνθῳ ἐκεκόμπασο. ὑψαγόρας γάρ τις ἀνὴρ, καὶ ἀλαζονείᾳ χαίρων. ὁ δὲ Οὐαλεντῖνος ἀκηκοὼς, ἔλεξεν ὧδε· Εἰ μὴ χαλεπώτατόν πως καὶ ἀνιαρὸν ὑπῆρχεν, ὦ Τύρκων ἡγεμών, καὶ παντὸς ὀλεθριώτερον θανάτου, τὸ πιθανὰ ἡμᾶς ὑπὸ σοῦ· ζῶσαν δὲ ὥδε πᾶσιν ἀνθρώποις τὴν κακηγορίαν περιοσεῖν·
4 καινοτομήμενον καὶ τοῦτο δὴ μὴ πώποτε πεπαχθὲν, * καινοτομήμενον ὑπὸ σοῦ, τῇ πράξει τὴν μαρτυρίαν διαφθείρειν ἔμελλεν, ὡς ἀπέκτεινας ἄνδρας πίσβεις· καὶ τὸ τῇ ἀληθείᾳ καὶ μένη φοβερὸν, ἔργῳ δειχθήσεται φοβερώτερον: εὐξαίμην ἂν τῷ κατὰ σὲ ξίφει τήμερον τὴν πλουσίαν ἰδεῖν, τοῦτο μὲν ψυδολογίαν χαίρειν ἀληθῶς τὸ κατ' ἐμὲ βασιλέα· τοῦτο δὲ ψυδομένους αὐτοὺς τοὺς πίσβεις. διὸ δὴ ἐκλιπαρῶμεν, πρόσθεν ἡμῖν εὐβλέψαι, καὶ ὑπερχαλᾶν τῆς ὀργῆς, καὶ τὸ λίαν ὀξύθυμον φιλανθρώπῳ καταμαλάττειν, ἔτι γε μὴν τῷ κοινῷ τῶν πίσβεων πείθεσθαι νόμῳ. εἰρωνίης γὰρ ἐσμὲν ἐργάται, καὶ πραγμάτων ὁσίων ταμεῖα καθεσήκαμεν. ἄλλως τε δεῖ σε καὶ τὸ πατρῴας κληρονομοῦντα γῆς τε καὶ τύχης, καὶ σοῦ πατρῴους διαδέχεσθαι φίλους, καὶ ὥσπερ ἡγεῖσθαι καὶ αὐτοὺς κτῆμα πατρῷον εἶναι. ὁπόθεν καὶ Διλζίβουλος ὁ πατὴρ ὁ σὸς, αὐθαίρετα σωσδραμὼν τῇ καθ' ἡμᾶς πολιτείᾳ, τὸ Φιλορώμαιος μᾶλλον, ἢ Φιλοπέρσης ἠσπάσατο. μεμένηκε παρ' οὖν ἡμῖν τὰ ἐκ τοῦ καθ' ἡμᾶς ἄχρι καὶ νῦν ἄφθαρτά τε καὶ ἀσάλευτα. καὶ δὴ τῆς αὐτῆς ἐχόμενοι φιλοφροσύνης διαπλέκομεν ἡμεῖς. οὐκ ἄλλως δὲ καὶ τὰ καθ' ὑμᾶς, εὖ οἶδα, τῷ βεβαίῳ σήσεται. ὀρθότατα γὰρ διάνοια σωσφερομένη σὺν τὸν πέλας, καὶ μὴ ἐκπεσοῦσα τοῦ πρέποντος, οὐκ ἀγνωμονηθήσεται τῷ * ἀδείλῳ τῆς ψυχῆς ἀνταλλάγματι.
* ἀθήλῳ
Ἔτω δὲ Οὐαλεντίνου εἰρηκότος· ὁ Τούρξανθος ἔφη, ὡς δέον ὑμᾶς ἐνταῦθα ἀφιγμένους, ὦ Ῥωμαῖοι, ἐν μεγίστῃ τε πένθει εὑρόντες ἐμὲ (ἀρτιθανὴς γάρ μοι Διλζίβουλος ὁ πατὴρ) καταχαράττειν τὰ σώματα ταῖς μαχαίραις, ἑπομένους τῷ παρ' ἡμῖν ἐπὶ τοῖς πενθεῦσιν ἰσχύοντι νόμῳ. καὶ δὴ αὐτίκα Οὐαλεντῖνος, καὶ ὅσοι γε αὐτῷ ἐπηκολούθησαν, τοῖς αὐτῶν ξιφιδίοις διεχάραξάν τε τὰς σφᾶς αὐτῶν παρειὰς. τότε δὲ ἐν μιᾷ τῶν πενθίμων ἡμέρᾳ, τέτταρας δορυαλώτους ἵππους δεσμώτας ἀγαγὼν, κατοιχομένῳ ἤδη τῷ πατρὶ (δόχια δὲ τῇ οἰκείᾳ γλώττῃ σωσαγορεύουσι τὰ ἐπὶ τοῖς πενθεῦσι νόμιμα) τούτους δὴ ἔντὸς δειλαίους ἐς μέσον ἀγαγὼν, ἅμα τοῖς πατρῴοις ἵπποις, τῇ βαρβάρῳ συνεκιλεύ-

ἦπον ἐν βεβαίῳ ἔσοιτο, καὶ αἱ μεταξὺ ῥωμαίων τι καὶ τύρκων πρεσβευσομένας ἀπονδαὶ, ἃς ἔθετο Διλζίβυλος τι καὶ Ισσὶν ὁ βασιλεὺς, Ζημάρχου πρώτου ἐκεῖσε ποιησαντος· ἰώνικα ἐσήμαινεν ὁ Διλζίβυλος, ὡς ῥωμαίων φίλος, οὐκ ἦπον καὶ αὐτῷ ἐπιτήδειος καὶ δυσμενὴς ὁμοίως, καὶ ὅπως τὰ τριάδε ἄτρωτά τι καὶ ἀπρίαστα μένοι. τῷ τοι ἄρα ἐπειδὴ τηνικαῦτα ῥωμαῖοι πέρσας ἐπολέμουν· ἐπὶ τῇ πρεσβείᾳ ἔφη Οὐαλεντῖνος δέον εἶναι ἐν καιρῷ καὶ αὐτὸν ἐπιθέσθαι πέρσαις. ταῦτα πρεσβεύοντος· αὐτίκα ὁ Τύρξανθος, ἆρα οὖν οὐχὶ ὑμεῖς, ἔφη, ὅτοι ἐκεῖνοι ἐστὲ ῥωμαῖοι, δέκα μὲν γλώσσαις, μιᾷ δὲ χρώμενοι ἀπάτῃ; καὶ ἅμα λέγων, ἐπέβυσε τοῖς δέκα δακτύλοις τὸ στόμα τὸ ἑαυτοῦ, εἶπε ἔλεξεν αὖθις· ὥστερ νῦν ἐπὶ τῷ κατ' ἐμὲ στόματι, δάκτυλοί εἰσι δέκα· ὡσαύτως δὲ καὶ ὑμεῖς οἱ ῥωμαῖοι πολέμιοι *κεχρῆσθαι γλώσσαις· καὶ ταύτῃ μὲν ἐμὲ ἀπατᾶτε, τῇ δὲ ἄλλῃ τὰ κατ' ἐμὲ ἀνδράποδα τὼς ὄντας· καὶ ἀπλῶς ἅπαντα τὰ ἔθνη, ῥημάτων τε ποικιλίᾳ, καὶ τῷ δολερῷ τῆς διανοίας, εἰρωνευόμενοί τι καὶ ὑποθωπεύοντες αὐτὰ μὲν ὥστερ ἐπὶ κεφαλὴν· * ὡς θέντα τῇ βλάβῃ σφᾶς φρονεῖτε, ὑμῖν δὲ αὐτοῖς τὸ λυσιτελὲς σκοπίζετε. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὑμεῖς οἱ πρέσβεις, ἡμφισμένοι τὸ ψεῦδος, ἥκετε ὡς ἐμὲ· καὶ ὁ στόλος ὑμᾶς οὐχ ἥκιστα πέφυκεν ἀπατᾶν. καὶ ὑμᾶς μὲν διαχειρίσομαι ὥσπερ χρῆμα καὶ σὺν ἐς ἀναβολήν. ὀθνεῖον γάρ τι καὶ ἔκφυλον, ψεύδεσθαι τύρκῳ ἀνδρί. ὁ δὲ καθ' ὑμᾶς βασιλεὺς σκέψεται μοι δίκας ἐν δέοντι, ἐμοὶ μὲν φιλίας ἐχόμενα διαλεγόμενος, τοῖς δὲ δὴ οὐαρχωνίταις τοῖς ἡμετέροις δούλοις (ἐδήλωσε δὲ τὰς ἀβάρεις) ἀποδράσασι τὰς δεσπότας, γενόμενος ἐναντίος. οἱ μὲν οὐαρχωνῖται, ἅτε κατήκοοι τύρκων, ἡνίκα βούλεται, ὡς ἐμὲ ἥξουσι· καὶ, εἴ γε τινὲς κατ' ἐμὲ ἀπειλὰς ἐσαθροίσουσι, μάσιγα ὡς αὐτὰς σκιμφθεῖσαν, ἐς τὰ κατώτατα φεύξονται τῆς γῆς· ἀντιβλέποντες δὲ ἡμῖν, ὡς εἰκὸς, ἀφόνευτοι ἔσονται ξίφεσι· μᾶλλον μὲν ἂν ταῖς ὠμαῖς καταπατηθήσονται τῶν ἡμετέρων ἵππων, καὶ δίκην ἀπολοῦνται μυρμήκων. καὶ σοὶ μὲν τῶν οὐαρχωνιτῶν ταῦτα ὑμῖν ἐν βεβαίῳ. ὑμεῖς δὲ, ὦ ῥωμαῖοι, τί δῆτα ἄρα τὰς κατ' ἐμὲ πρέσβεις διὰ ξ καυκάσου ὁδοιπορήσαντας ἐπὶ τὸ βυζάντιον ἄγετε ὡς ἐμὲ· φάσκοντες μὴ εἶναι ἑτέραν ἀτραπὸν, δι' ἧς αὐτοῖς ἔσται ἡ πορεία; ταῦτα δὲ ἐπιπλήττω, ὡς ἂν εἴποιμι, διὰ τὰς δυσχωρίας, ἐπιθέσθαι τῇ ῥωμαίων ἐπικρατείᾳ. πολλοὶ γοῦν ἐξεπίσταμαι μάλα ἀκριβῶς, ὅποι τε ὁ δάναπις ποταμὸς, καὶ μιλὼ ἀλλὰ καὶ ὁ ἶστρος ἔνθα καταῤῥεῖ, καὶ ἵνα ὁ ἕβρος· ὁπόθεν τι ἐπεραιώθησαν ἐς τὸν ῥωμαϊκὸν τὸ ἡμέτερον δουλικὸν οἱ οὐαρχωνῖται· σὺν ἀγνοῶ τὸν καθ' ὑμᾶς δύναμιν. ἐμοὶ γὰρ ὑποκέκλιται πᾶσα ἡ γῆ, ἀρχομένη μὲν ἐκ τῆς ξ ἡλίου πρώτων ἀκτίνων, καταλήγουσα δὲ ἐς τὰ πέρατα τῆς ἑσπέρας. ἐσαθρήσατε, ὦ δεί-

* κέχρησθε

* ὠσθῆτε

ΕΚ ΤΟΥ ἡ ΛΟΓΟΥ.

ΟΤΙ περὶ τὸ δεύτερον ἔτος τῆς Τιβερίου καίσαρος ἡγεμονίας, μικρῷ πρότερον ἢ τάδε ξυνενεχθῆναι τὰ περὶ Χοσρόην, πρεσβεία ἐστάλη αὖθις ἀπὸ Ῥωμαίων ὡς τούρκους, Οὐαλεντίνου ἐς τοῦτο χειροτονηθέντος. εἷς δὲ ἕκαστος τῶν βασιλείων ξιφηφόρων. καὶ οὖν, ἐπεὶ αὖτις ἐπετέθη ἡ πρᾶξις, ἄρας ὤχετο ξὺν τοῖς καὶ αὐτὸν ὁπαδοῖς, ἐπὶ μὲν τοὺς τούρκους ῥᾳστώνης τῆς ἕξ. ἐνεδήμουν γὰρ τηνικαῦτα τοῦρκοι καὶ τὸ βυζάντιον ἤδη ἐκ πολλοῦ ὑπὸ ξυμφορᾶς ἄλλοτε ἄλλοι ἐκπεμφθέντες ἔθνους. ἐνίους μὲν γὰρ αὐτῶν Ἀναγκάσης ἐνταῦθα ἐπεκόμισεν, ἐς πρεσβείαν ἐκεῖσε ἀφικόμενος· τινὲς δὲ ἅμα Εὐτυχίῳ τῷ ἄφιξιν ἐποιήσαντο καὶ τὴν βασιλίδα πόλιν· ἄλλοι δὲ ἐτύγχανον καὶ τὸ βυζάντιον διαῤῥίβοντες, μετ' αὐτὰ δὴ τὰ Οὐαλεντίνου πρότερον ἀφιγμένοι. δὶς γὰρ Οὐαλεντῖνος ἐπρεσβεύσατο ὡς τούρκους. ἄλλοι δὲ σὺν Ἡρωδιανῷ, ὁμοίως δὲ καὶ ἅμα Παύλῳ τῷ κίλικι. ὡς ἐξ ἁπάντων τούτων ξυναθροισθῆναι σκύθας ἄνδρας ἐκ τῆς φύλης τῆς ἐπιλεγομένων τούρκων ἕξ πρὸς τοῖς ῥ'. ὃς δὴ ἅπαντας ἀναλαβὼν Οὐαλεντῖνος, * ἀπεῖρε τῆς βασιλείας ἄστεος. χρησάμενος δὲ τοῖς ἰσχυλοῖς τοῦ ὁλκάδων, διά τι σινώπης καὶ χερσῶνος, ἥ ἐστιν ἄνιπερ * ἡ ἰόν.. τῆς ἡλίου ἀνατολῶν πέφυκεν ἱδρυμένη· οὐ μὲν ἀλλὰ καὶ ἀπατούρας ἔπι τι καὶ διὰ φύλων. κατὰ δὴ † τῆς ψαμαθῶδες τὸ ..... παρέθεσαν τὰ ὄρη τὰ ταυρικῆς τὰ νέμοντα δὴ τὴν μεσημβρίαν. ἐκεῖνα δὴ οὖν τὰ ἐκ τῶν λιμναίων ὑδάτων φειδόμενα πεδία οἵ γε ἀμφὶ Οὐαλεντινιανὸν ἱππασάμενοι, καὶ ἑτέρους δὲ πλείστους δονακώδεις τε καὶ λοχμώδεις, ἔτι τε καὶ ὑδατώδεις διελήλυθότες χώρους· ἀμέλει καὶ διὰ τοῦ λεγομένης Ακκάγας (ὄνομα δὲ γυναικὸς, ἀρχούσης τῶν ἀνὰ τὰ ἐκείνη σκυθῶν, χειροτονηθείσης τηνικαῦτα ἐς τοῦτο ὑπὸ Ἀναγαίου, ὃς ἐκράτει τῆς φύλου τῶν Οὐϊτιγούρων) ὡς δὲ ξύμπαν εἰπεῖν, πολλαῖς ἀτραπωῖς ὁμιλήσαντες καὶ δυχωρίαις, παρεγένοντο ἔνθα περ πολεμικὰ σύμβολα τοῦ Τουρξάθου ἐτύγχανεν ὄντα. ἔτος δὲ εἷς τοὺς διὰ τὰ τούρκοις ἡγεμόνων· ἐν ὀκτὼ γὰρ μοίραις διεδάισατο τὰ ἐκείνη ἅπαντα· οἷς γε τῆς φύλου τῶν τουρκῶν ἔλαχε πρωτεύειν, Αρσίλας δὲ ὄνομα τῷ παλαιτέρῳ μοναρχῷ τούρκων. ὁ γὰρ Οὐαλεντῖνος διὰ τὰ Τύρξαθον ἀφικόμενος, ὃς περὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων ὑπανιάζων ἐτύγχανε τοῖς ἐκεῖσε διὰ γενομένοις· εἶτα σωηθῆναι φράσας τῷ καίσαρι Ῥωμαίων. ἐς τοῦτο γὰρ ἀφῖκτο ἐκεῖσε, πρεσφθεγξόμενος τὰς πρεσβεύτας τῆς φύλης τῶν τούρκων, Τιβερίου ἤδη ἐς τὸ τέταρτον ἀναβεβηκότος κράτος· πρὸς τοῖς καὶ, ὡς ἂν ἡ φιλοφροσύνη οὐχ

ἧττον

δὲ δὴ ῥωμαίων στράτευμα, αὐτό γε δή που τὸ σωματοειδὲν, ὡς πρὸς ἄρκτον περὶ τὸ κλίμα τὸ καλούμενον σωαγόμενον, ἐς ὑπώρειάν τινα ὄρους. ἀτὰρ ὁ Χοσρόης αὐτὸς ἐπὶ θεοδοσιούπολιν, ἐπ' ὄψεσι Θεοδώρου, ἐξέταττε τὰς ἱππικὰς δυνάμεις, ἐς * λόγχας τε καὶ φάλαγγας διακρίνων τε καὶ μετακοσμῶν. καὶ αὐτὸς τὸν ἵππον διελαύνων, ἐνδεικνύμενος ἦν, οἷα δὴ οὐκ ἀπαρτηνοίας τινὸς, ὡς ἔπ' ἔρρωται αὐτῷ καὶ σφριγᾷ τὸ σῶμα. διενοεῖτο δέ πως θεοδοσιούπολιν ἐκπολιορκῆσαι. ἔννοια γὰρ οἱ ἐπεφοίτησε, μὴ οἷόν τε ἔσεσθαι ἂν ἄλλως τὴν πέρσῶν ἀρμενίαν ἀνακτήσασθαι καὶ ἰβηρίαν· εἰ μή πω ὀχυρωτάτην ἐς ὅπη ῥωμαίων χειρώσοιτο πόλιν, ἐκεῖσέ τι καθεδούμενος ἀναδώσῃ τε τὴν ἐς τὰ πίσω λοιπὸν ἐγκαταλελειμμένην περσαρμενίαν τε καὶ ἰβηρίαν. τοιγαροῦν ἀναμφιβόλως εἶχε θεοδοσιούπολιν αἱρήσειν. ὥστε καὶ φαίνοντό τι καὶ αἰνιττόμενοι, ὡς ἁλώσεταί γε αὐτῷ πάντως ἡ πόλις: εἴρετο θεόδωρον, ὁποία δὴ καὶ τὸ μᾶλλον ἀνάλωτον εἶναι δοκεῖ πόλις; τὸ δάρας, ἢ δῆτα ἡ θεοδοσιούπολις * ὡς εἴ γε ἄτως ἀσφαλεστάτη; ἐδήλου * δὲ τὸ δάρας ἐξεῖλε, πότερον μᾶλλον τὴν ἀχ ἄτως ἰσχυρὰν ὑπολαμβάνοιτο θεοδοσιούπολιν. θεόδωρος μὲν οὖν ἀπεκρίνατο ἐμφρονέστερόν πως, ἀνάλωτον εἶναι ἐκείνῳ φήσας τὴν πόλιν, τὴν ἰσαεὶ φρουρουμένην ὑπὸ θεοῦ. ὁ δὲ βασιλεὺς ὁ περσῶν, πρὶν ἢ θεόδωρον πρὸς αὐτοῦ ἀφεθῆναι, ὡς ἐγένετο ἀγχοῦ θεοδοσιούπολεως, κατενόησε τὴν πόλιν εὖ μάλα καὶ ὡς ἀληθῶς ἐς τὰ πολέμια παρεσκευασμένην. καὶ ἡνίκα μεταξὺ γινομένων· ἀφίησι βασιλεὺς ὁ περσῶν θεόδωρον ἐς βυζάντιον ἐλαυνόμενον· ἐν γράμμασι μὲν καταδηλον ποιήσας τῷ καίσαρι, ὡς ἤδεσαν καὶ αὐτὸς * τὴν εἰρήνην· καὶ ὡς εἰ, πρὶν ἐκράτευσι, ἀφίκετο θεόδωρος· οὐδὲ ἐξετάξατο ἂν αὐτὸς, οὐδέ γε ἐκίνησε τὰς δυνάμεις. νῦν δὲ ἀκλεὲς αὐτῷ εἶναι δοκεῖ, ἐκστρατευσαμένῳ ἤδη διαλῦσαι τὸ στράτευμα. τὸν γὰρ ἀνθρώπους, ἢ ξὺν κερδαλαίᾳ γε ἕκαστοι, ἢ δόξης ὀρεγομένους, ἅπαντας πείσειν. ἐπηγγέλλετο δὲ, ὡς ἀπονοσήσας ἐς τὰ οἰκεῖα, ἐκπέμψοι τοὺς ἐπιτηδείους αὐτῷ ἄρχοντας ἐν τοῖς ὁρίοις τοῦ ἕω, διαλεχθησομένους τε καὶ διαθήσοντας τὰ ὧδε τῆς εἰρήνης, ἅμα τοῖς ἐκπεμφθησομένοις ῥωμαίων ἡγεμόσιν. ταῦτα μὲν ἔν ἐσήμηνε τῷ καίσαρι. ἐκλιπαροῦντος δὲ αὐτὸν θεοδώρου, ὥστε ἐπισχεῖν τὴν εἰσβολὴν, ἔδοξεν ἐπινεύειν, εἴ γε ἄχρι λ' ἡμερῶν ἀγγελία φοιτήσοι ὡς αὐτὸν, καλοῦσι ἐκ τοῦ καίσαρος, τὰ δέοντα βουλευσαμένου. ἐπειδὴ δὲ θεόδωρον ἀφῆκεν· ὡς ἔγνω, μήτε ἐξ ἐφόδου τὴν θεοδοσιούπολιν οἷόντε τε ὄντα αὐτῷ ἐξελεῖν, μήτε γε μὴν πολιορκίᾳ τε καὶ μηχανήμασιν ἔσεσθαι οἱ ἐς τὸ λυσιτελὲς, ἀποπεφαθῆναι δὲ τείχους· ξυνελέσθαι γὰρ ἐν τοσούτῳ τὰς ῥωμαϊκὰς δυνάμεις· καὶ δὴ ἀφῆκε τὴν θεοδοσιούπολιν.

* λοχαγάς

* αἰσθόμενοι ὄντως

* δ' αὐ τὸ

γρ. τῇ εἰρήνῃ

πρὸς κατέλημμά τους καὶ ὑφυστερήσαντας τὰς ῥωμαίους δι' ὅλης ἔτους ἀδὲν ὠφελῆσαι σφᾶς βλαπτόμενα. ἔτι γὰρ τὸ στράτευμα ξυνήθροιστο τὸ ῥωμαϊκὸν· ἀλλ' οἱ μὲν περὶ Κῦρσον καὶ Θεόδωρον τοὺς στρατιώτας, ἐπειδὴ αὐτοῖς ἀπήγγελλον, ὡς νεμεσᾶ τι καὶ ἀγανακτεῖ ὁ καίσαρ, ὅτι δὴ ἐσβαλόντες ἐν ἀλβανίᾳ, μὴ ἀνέσπασαν ἅπαντας σαβείρους τι καὶ ἀλβανοὺς, ἀλλ' ἔτι ὁμήρους ποιοῦντες, ἐξεχώρησαν· καταγνόντες τι ἐξ αὐτῆς τῆς πείρας, τῷ ἀφηνιάσαι αὐτίκα ἀπὸ ῥωμαίων τοὺς σαβείρους, ὡς ἂν καὶ τὸ δέον ἐπιτρέψαιεν· παρώφθη τε ὑπὸ σφῶν τὸ σωτήριον. ὥσπερ ἀμέλει ἐκ μεταμελείας αὖθις ἐλάσαντες ἐν ἀλβανίᾳ, πρεσβείας ἦγον, τοὺς σαβείρους τε καὶ ἀλβανοὺς, παροικίᾳ σφᾶς μετοικίζοντες, ἐς τὰ τῇδε τοῦ κύρου πεδία, ὡς λοιπὸν ἐν τῇ ῥωμαϊκῇ διαιτᾶσθαι χώρᾳ. ἔτι οὖν Θεόδωρός τε καὶ Κοῦρσος ἐν τούτοις ἐνησχολημένοι ἐτύγχανον. εἶτα ἐγκαλεσαμένου καίσαρος Ἰουστινιανὸν, τὸ τέως στρατηγὸν, μεταφοιτῆσαι, καὶ ἐν ἀρμενίᾳ γενέσθαι αὐτὸν ἡγησόμενον τοῦ πολέμου· ἀδὲν ἦττον καὶ Ἰουστινιανὸς ἔτι παρῆν, τῷ σημῆναι τοῦτο αὐτῷ τὸ καίσαρα· οὐδὲ, καὶ σὺν ἐν καιρῷ τοῖς πράγμασι χρήσασθαι. ὡς γε καὶ, τὸ σωπηθὲν διανομῆς τοῦ χρυσίου τοῖς ἑῴοις καταλόγοις γενομένης οὐκ ἐπικαίρως, ἀλλὰ δῆτα ἐφυστερησάσης. ἐπ' ἀδείας οὖν ὅτῳ πως καὶ ἀκηνιτὶ ἐλάσαντος ἐν περσαρμενίᾳ Χοσρόου, μηδενὸς οἱ ἀντικαθεσταμένου· εἰ μὴ δασμοφόροι τῆς ἤπείρου ἀρμενίας ὅτι ἐχρήσαντο φυγῇ, σκηλεποιοῦντες τὰς ἀγρὰς οἵ γε· ἀλλ' ἀγαρὰς καὶ τὰ ἑαυτῶν ἀπιτήδεια ξυνεκόμιζον τῷ στρατῷ. περιβαίνοντι δὲ Χοσρόῃ ἀνὰ τὰ πρόσω, οἱ ἐν τῷ κλίματι μακεδόνων καὶ περαινῶν ἤκιστα ἔμφρον· ὡς μηδένα πάμπαν, μήτε ἄνθρωπον, μήτε μιᾶς ὑποζυγίου τι ὀφθῆναι. ἔτι γὰρ πολεμίου βασιλέως ἐπελθόντος, ἀπέδρασε πᾶν τὸ γεηπονοῦν, καὶ πάντη τὰ ἐκείνη ἐχήρωσεν ἀνθρώπων. ἀλλὰ καὶ γηράσαι βουλόμενον μηδένα τῶν πάντων
* ζῶον ἔτυχεν. * ζώειν ἐντυχεῖν. ἐν τούτῳ καὶ Θεόδωρος ὁ Βάκχου ἐφοίτησεν ὡς αὐτὸν, ἐδέξατό τε τὸν ἄνδρα, καὶ ξυνόμιλος οἱ ἐγένετο [πως] ἡμερώτατά πως· τὸ μὲν καίσαρος δὶ εὐφημίας ἄγων, φάσκων τε ἀπαύζεσθαι τὸ ὡς αὐτοῦ εἰρήνευσε τε καὶ φιλοφροσύνην. μηδὲ γὰρ γεγονέναι τὸ ἔχθος τοῦ πονδῶν αἴτιον Ἰουστῖνον τὸ βασιλέα ἐς τἀναντίον λέγων κακῶς. εἶτα εἰς τὰ πρόσω ἤλαυνε βλαδῆ τὸ καλουμένης βαλδανῆς, ἑπομένου οἱ καὶ Θεοδώρου· ἐσβάλλει τε εἰς τὸ ῥωμαίων ἀρμενίαν καὶ θεοδοσιόπολιν, λήγοντος ἤδη τοῦ ἔαρος· ὥστε κατ' αὐτὸ ξυνεχθῆναι, τούς τε ἀγγελιαφόρους ἀφικέσθαι ἐν βυζαντίῳ, τὰς δηλώσοντας ὡς ἀπροσδόκητα ἐπέσχε τὴν ῥωμαίων ἀρμενίαν βασιλεὺς ὁ περσῶν· καὶ ἔσον ἔτι πρόσω ξυνεχθῆναι θεοδοσιόπολει· καὶ αὐτὸ ἐκεῖσε παρεῖναι. ἐπεὶ δὲ ἐγένετο αὐτοῦ, ἐστρατοπεδεύσατο ἐς τὸ ἀρραβηστῶν ὑπεκκλημένον χωρίον, ἀμφὶ τὸ μεσημβρινὸν κλίμα τοῦ ἄστεος. τὸ δὲ

δαῖς ἀ σέργουσι ῥωμαῖοι: ἐπαφίησι τ Ταχόσδρω χ τ ῥωμαίων ἀπικρατέ-
ας. χ ὃς ἀθρόον ἀπίδραμὼν, ἐνέπεσε τὰ ὄσα πολισίοχωρα χ δάρας, ἕως ἐπεί-
θη Μεβώδης δέξασθαι τὰς τριάκοντα χιλιάδας τ χρυσῶν νομισμάτων αἰ ἔ-
τ τ τριετηρίδ, ἕνεκα εἰρήνης· ἐφ' ᾧ ἐν τοσούτῳ τὺς ἄρχοντας ἑκατέρας
πολιτείας εἰς ἓν ξυνιόντας βουλεύσασθαι, ὅπως δὴ τὰ ὅπλα καταθέσθαι πολέ-
ως. τοσοῦτοι δὲ δή τινι σοχαζόμθ χ σωσίσοντ, τὰ τριάδε ἐπετέλει ὁ καί-
σαρ· ἠπίστατο γὰρ, ὡς ἄχει ἑαυτῶν τριῶν ἀποχρῶσα αὐτῷ ἔσαι ἡ παρασκευὴ πέρσαις τι ἀξιόμαχ ἀναφανήσεται. ξυνισάντο δὲ χ πέρσαι τ τριάδε
προμηθείας χ καίσαρ, ὡς ἀδένος ἑτέρᾳ ἕνεκα γίνεται αὐτῷ ἀναβολὴ, ἢ τοῦ-
τορωμένῳ χ μέλλοντ, ὅπως ἐς τὸ δέον αὐτῷ τοῦτο παρασκευασθήσονται αἱ δυ-
νάμεις. καταφρόνουν δὲ ὅμως τ ῥωμαίων, ἅτι ἀναμαχήσασθαι οὐ δυναμέ-
νων, εἰ χ πλέον αὐτοῖς ἐνδοθείη χρόνος. ἐπεὶ ἤν ἀνακωχὴ ἐγεγόνει ἀνὰ τὸν ἕω, μετανήνεκτο ἢ ἅπας ἀπὸ τὸν ἀρμενίαν ὁ θόρυβ, ἀλλ' ἄλλα αὐτῆς διακληρωσαμένων, ἦρ ἀρχομένη σπονέση πόλεμ.

Ὅτι ὁ Τιβέριος ὁ καίσαρ στέλλει Θεόδωρον τ Βάκχου πρεσβευσόμθον ὡς
βασιλέα περσῶν, τῷ δοκεῖν μὲν ὁμολογήσοντα χάριτας, ἀνθ' ὧν τ μέγιστον
ῥωμαίων πρεσβυτὸν ἐς τὰ μάλιστα ἐτίμησε Τιβέριον, ἡνίκα ἔναγχός γε δή-
που τὸν δι αὐτῆ ἐδέξατο πρεσβείαν· ἔκπαλαι τ τοιόνδε νομισθὲν ὡς ἀμφοτέ-
ρας πολιτείας, ὥστε μ τὺς μεγάλης πρέσβεις στέλλεσθαι ἑτέρᾳς ἤπειρονας, τ τ
μεγίστων πρέσβεων ἀποδοχῆς τε ἕκαλε χ φιλοφροσύνης. ἅμα δὲ ἐνετείλατό
οἱ μαλεχθῆναι, ὡς ἐτοιμότατα ἔχοι, χ τ ἤδη ἐμπεδωθὲν, ἐν τοῖς ὁρίοις τ
ἕω στεῖλαι τὺς ῥωμαίων ἄρχοντας, γνωματεύσοντας ξὺν τοῖς ὑπ' αὐτῆ σκε-
πτεμφθησομένοις ἡγεμόσι περσῶν ἀμφὶ τ εἰρήνης, χ τὰ ἀμφίβολα διευ-
κρινήσοντας. Θεόδωρον μὲν αὐτῆ ἀφικόμθον βασιλεὺς ὁ περσῶν κατέλειπεν ἐν τῷ δάρας τῇ πόλει· τύς τε τ ἄνδρα ἄξοντας ἐγκαλεσάμθ, ἔνθα ἂν
μάθωσιν τ βασιλέα εἶναι ἀπικαταλαβεῖν, ὡς ἂν μὴ τὰ εἰθισμένα ἀπὸ πρεσ-
βυτῇ πάσαν, ἀναβολῇ χρήσοιτό τινι. ἅμα γὰρ ἠβούλετο χ πολέμοις ὁμι-
λεῖν, καὶ δέχεσθαι τὸν πρεσβείαν· ταύτην γὰρ σκοπεῖν ὤετο ἐς τὰ μάλιστα ῥωμαίους. τῷ τοι ἄρα τὸν ὁδοιπορίαν μανύσας, μα χ λεγομένου αἱ-
ρεσῶν κλίματ, χ χ μαρεπικῶν, ἀφίκετο ἐν περσαρμενίᾳ, σὺν οἰομένων
τ ῥωμαίων, ἕτω γε δήπου θᾶττον ἥξειν αὐτόν. εἰωθότων γὰρ τ περσῶν ἐν τοῖς
ἔμπροσθεν χρόνοις ἀμφὶ τ πέρας χ τὸν ἐπωνυμίαν αὐγούστου κληρωσαμέ-
νου μηνὸς, ἀναφαίνεσθαι χ δὴ τ περσῶν ἁρμονίας, χ τηνικαῦτα τ πόλεμον
συγκροτεῖν· ὥσπερ ἐκεῖνος αὐτὸς εἰσήρρησεν αὐτόθι. ξυνηνέχθη τριακονθ,

τ᾽ ἕω ἐναυσιαίας, ὡς ἂν ἔσοιτο ἐκεχειρία. ἐν τοσούτῳ γὰρ, ἔφασκε, σκοπήσασθαι πρὸς τ᾽ βασιλίδος μέγιστον πρεσβευτὴν, τ᾽ πλεῖστά πως πρὸς ἁπάντων διαλεχθησόμενον· ἐπὶ μὲν γὰρ τὸν πόλεμον ἀμβάλλουσιν. τυχὸν ἐν μέσῳ γ᾽ Ῥωμαίων βασιλέως μεταβαλόντος εἰς τ᾽ ἐῤῥωμένον· οὕτω μὲν τὰς ἐπ᾽ ἐναυτὸν ποιησάμενον σπονδὰς, πρὸς τ᾽ χ᾽ τῶν ἕω ῥωμαίων ἐπικρατείας. ὁ μὲν γὰρ πρὸς τ᾽ ἐν ἀρμενίᾳ καταθέμενος δήπουθεν αὐτὸ καὶ μόνου ἕνεκα, μέ. χιλιάδας χρυσῶν νομισμάτων, ἐπαυῆκεν. ἐμπεδωθέντων δὲ ἄρα τ᾽ πιστῶν, Εὐσέβιος ὁ στρατηγὸς εἰς Βυζάντιον μεταστέλλεται.

Ὅτι δὴ στέλλεται χ᾽ τῶν περσῶν χώραν πρεσβευτὴς Τραϊανὸς ἐν τοῖς βασιλείοις πατράσι πλῶν, καὶ τῶν λεγομένων Ἑρμαίσορος διέπων ἀρχῶν· ὧν οἶμαι ἐκ᾽ ἀναζητεῖν ὧδε λελέχθαι ῥωμαίοις. ξυναπεστάλη δὲ καὶ Ζαχαρίας, ὃν ἔναγχος ἐμνήσθην, ἐφ᾽ ᾧ, εἰ μὲν * οἷοι ἔσονται, ἅμα ἐμπεδῶσι καταῦτῶν πίστιν καὶ τῶν ἀρμενίαν ἐντὸς τριῶν ἐναυτῶν ἐκεχειρίαν. ἐν τοσούτῳ ξυνέλθοιεν ἐξ ἑκατέρας πολιτείας ἐν τοῖς ὁρίοις, ὁ διαλύσουσι τὰ ἀμφίβολα, βουσεύσαντό τι, καὶ τρόπῳ τῳ καταθήσουσι τὰ ὅπλα εἰς τέλεον· εἰ δέ γε μὴ οὕτω συγχωροῖεν· τοῖς γὰρ πρὸς ἥλιον οἰκοῦσιν τῶν τριάνδε ἐκεχειρίαν παντὶ τρόπῳ ποιήσασθαι. συναγενόμενοι τοίνυν οἱ πρέσβεις πρὸς βασιλέα περσῶν, εἰς ἐκκλησίαν τε καταστάντες, ἐλεξάτην τοιάδε. * πολλῶν δὲ κεκινημένων λόγων· καὶ τῶν μὲν περσῶν μακροτέραν ποιεῖσθαι τῶν εἰρήνην ἐμένων, ἄχρι δὲ ἐναυτῶν βεβαιῶν τῶν ἐκεχειρίαν· τῶν δὲ ῥωμαίων τριετηρίδας εἶναι βουλομένων τὰς σπονδὰς: τέλος δὲ ἔτι ἴσχυσαν οἱ πρέσβεις, καθὰ ἐπετέταλτο, [σφᾶς] ποιήσασθαι τὰς συνθήκας ἐπὶ ἐναυτοὺς εἶναι ἐῤῥωμένας. συνήρεσεν ἀμφοτέρᾳ πολιτείᾳ κατὰ δὴ τῶν ἕω μόνον, τριάκοντά τι χιλιάδας νομισμάτων χρυσῶν καταθέναι ῥωμαίους ἔτει ἑκάστῳ· ξυνήρεσε δὲ τοῖσδε, εἰ βασιλεὺς ὁ ῥωμαίων ἐπιψηφίσοιτο.

Ὅτι, ἐπειδὴ Τιβερίῳ ἤδη τε᾽ πολιτείας διεκέχυτο πράγματα, Τραϊανός τε καὶ Ζαχαρίας τῷ πρέσβει ὡς αὐτὸν ἐνεγράφεσαν, μὴ βούλεσθαι πέρσας ἄχρι τριῶν ἐτῶν ποιήσασθαι τὰς ξυνθήκας, πενταετηρίδας δὲ εἶναι μᾶλλον. καὶ ὃς οὐκ ἐπένευσας· (ἠ γὰρ αὐτὸν ἤρεσκε μακροτέραν ποιεῖσθαι τὴν ἐκεχειρίαν) ἐσήμαινεν, ὡς αὐτοὺς μάλιστα μὲν ἄχρι δύο ἐναυτῶν τὰς τριάσδε βεβαιῶσαι σπονδὰς· εἰ δέ γε ἀδύνατα ἔχοιεν, περαιτέρω μὴ ἀνέξεσθαι ἡ τριετίας. σκοπείσης δὴ ἔν ὡς τοῖς πρέσβεσι τ᾽ τριάσδε ἐπιστολῆς, καὶ δὴ ἀναλεξαμένων ὅ, τι ἐδήλου τὸ χρῆμα· Μεβώδης ἐπὶ τούτῳ ἀφικόμενος, ἐν τοῖς ἀμφὶ τὸ δάρας ὁρίοις, αἰσθανομένους τι ὡς ταῖς ἤδη ὑπὸ Τραϊανῷ καὶ Ζαχαρίᾳ δοκιμασθείσαις σπονδαῖς

+ οἷοιτ᾽

Ζήτει ἐντῷ περὶ δημηγοριῶν.

οἰκὸς, ξυνεπελαβόμεθα ϗ κινδύνῳ τοῖς οἰκείοις. ϗ ἂν ἐκράτων οἱ γήπαιδες τῇ ῥωμαίων χειρὶ· εἰ γε μὴ ἀνδραποδώδης ὤφθησαν, ϗ τῷ τ γνώμης δολερῷ τοὺς ἐυεργέτας ἐλύπησαν, ἀνθ' ὧν ἐπιβεβλεύσαντας ἡμῖν ἀσύγγνωστε, ῥωμαίοις ἔδοξε μεπιθεῖν τὰς ἀγνωμοσύνας. οἷς ἔνεστι μὴ ἀντιδύναι τὰς ἁμωρίας ἰσορρόπως τοῖς ωλημμελήμασι, μᾶλλον ἂν ὦν ἐλεεῖδεῖν, ὡς ἂν ὑφ' ἑτέρων ἐς τὸ παντελὲς διαφθαρήσοιντο. εἰ γοῦν ἄλλως οὐκ ἔχει ταῦτα· ἐπεί περ ἡμεῖς ἐπεγκαλεῖν ἄξιοι καθεσήκαμεν, ὅτι τὰς ἡμῖν ἀνήκοντας ἔχει γήπαιδας: ἀντέγραπται καθ' ἡμῶν τὰ τ ἐγκλημάτων. ὑμεῖς μὲν γὰρ τ Οὐσδίβαδον, ἡμεῖς δὲ ϗ τὰς γήπαιδας, ὑμᾶς τὰς λοιπὰς οἰκεῖσθαι ἀξιοῦμεν. ῥωμαῖοι γὰρ ἄνωθέν τε, ϗ ἐξ ἀρχῆς, σωφρονίζειν ἐτάχθημεν τὸ ἀνόητον· ἡμεῖς δὲ ἀνόητοί τινες εἶναι νομίζεσθε. ἀλλὰ τὸ σίρμιον ἐγχειρίσωμεν βαρβάροις; οὐκ ἀρκεῖ γὰρ ὑμῖν τὸ ωλείονας μέχρις ὅωλα κινεῖν; ἡ βέλοιντο ῥωμαῖοι. ἀλλ' ἐρεῖς, ὦ Ταργίτα, ὅτι διαβήσεται ἴστρον ὁ Χάγανος, ἴσως γε μὲν ϗ τὸν ἔμβρον· ϗ ὅτι τὰς ὑπὸ θράκης αὐτοβοεὶ παρασήσεται πόλεις. ἀλλὰ σωφθάσασιν αἱ ῥωμαϊκαὶ δυνάμεις, ϗ τ ἐλπίδα αὐτὸν ἀφαιρήσονται· ϗ μᾶλλον αὐτοὶ σκυλαγωγήσασι τὰ ἀβάρων· ϗ ἡ παυσόμεθα καταβάλλοντές τι ϗ χειρούμενοι, ἕως ἂν ἐφυβρίσῃ τὸ βάρβαρον, λυσιτελήσει δὲ ῥωμαίοις ἀντὶ τ εἰρήνης ὁ πόλεμος. ἀβάρων γὰρ τ νομάδων τὲ ϗ ἐπηλύδων καθεσάναι φίλους, τ ὡς αὐτὰς δυσμηχάνους βαρύτιμον· ἄλωστε ϗ φιλίας ὑπέλυσε καθεστώσης. κρεῖσσον ἐν τοῖς σώμασι, καὶ ϗ χὶ ταῖς ψυχαῖς φέρειν τὰ τραύματα. ωρὸς ταῦτα, ὦ Ταργίτα, καὶ τόξα καὶ ἵπποι καὶ μυρίαι δυνάμεις ὁπλιτῶν ἔστωσαν ἐν ωυθμένι. οὐ γὰρ ἰσυχία, ϗ σωσίσοντος αἱρετώτερον. Τοσαῦτα εἰπὼν ὁ αὐτοκράτωρ, μεγαληγορίᾳ τι χρησάμενος πολλῇ, τῶν ἀβάρων ἀφῆκε τοὺς πέσβεις· ωρότερον Βώνῳ τῷ στρατηγῷ ἐν γράμμασι ωλεῖστα ἐπιμεμψάμενος, ὅτι γε ὅλως * αὐτὸν τοιάδε ωρόφασιν ἐσχεμμένους ἔσειλεν ἐς βυζάντιον· ωρός γε καὶ σημήνας, * ἔργον ἔχεσθαι, καὶ ωάντα τὰ ωολεμιστήρια ὄργανα ἐπισκευάζειν, σαφῶς ἐπισάμενον, ὡς ξυγκροτηθήσοιτο ὁ ωρὸς ἀβάρας πόλεμος, καὶ μάλα αὐτίκα. καὶ δὴ ὁ Βῶνος, ἐπεὶ τὸ βασίλειον ἀνελέξατο γράμμα, τὰ ωρὸς τὸν πόλεμον ἐξηρτύετο.

* ὡς αὐτὸν

* ἔργου

ΛΟΓΟΣ ς'

Ὅλη ἡ βασιλὶς Σοφία Ιουστίνα πρέσβιν στέλλει ὡς τ περσῶν βασιλέα Χοσρόην, ἐν ἅλοις βασιλείοις ἰατροῖς καταλαβόμενον· ϗ ἕτος μὲν αὐτὸ ἀφικόμενος, λεοσαράκοντα πέντε χιλιάδας χρυσᾶ νομίσματος ωροσαχών, λιθέλαις τὰς ξυνθήκας ἀνὰ

* ζωύτη κακόσια, παρέχετο τῷ Βαϊανῷ. * τούτῳ τοι καὶ ἔσειλε τὸ Ταργίτιον ὁ τῶ Ἀβάρων ἡγεμὼν, ξὺν τῷ καὶ Βιταλιανὸν τὸν ἑρμηνέα τῷ βασιλεῖ λέξοντας, ὥστε τὸ σίρμιον οἱ ἐνδοθῆναι. καὶ τὰ σωθέντα χρήματα οἱ κατεῖγοροι καὶ ἀτίγυροι ὡς ἰδιωτικὰ ἐκομίζοντο βασιλέως, οἷα δὴ αὐτὸ ἄμφω τὼ φύλω τούτω καθελόντος ὡς τοὺς καὶ Οὐσδίβαδον τὸν γήπαιδα. ἔφασκε γὰρ τὰς γήπαιδας ἅπαντας αὐτῷ ἀνήκειν, ἅτε δὴ καὶ αὐτὸ ὡς αὐτὸ καταπολεμηθέντος. ἀφικομένων δὴ ἂν τὸν πέσβεων, καὶ δὴ τὸν Βασιλίδα πόλιν, παρελθόντων τις ὡς τὸν αὐτοκράτορα, ἔφη ὁ Ταργίτης· ὦ βασιλεῦ, πάρδμι σε ἐλεεῖς ὑπὸ τοῦ σοῦ παιδὸς· πατὴρ γὰρ αὐτὸς ἀληθῶς Βαϊανὸς καθ' ἡμᾶς δεσπότης. πέποιθα δὴ ἂν, ὡς ἀπιδεῖξαι τοῦ ὠθυμηθείης τὸν ὠθὶ τὸν παῖδα στοργὴν τῷ δοῦναι τὰ τοῦ παιδός. ἄτω τοίνυν ἐχόντων ἡμῶν, τάχα δέ σε καὶ ἡμῶν· ἆρα ἀχὶ ὠθαχωρήσεις αὐτῷ τῶν γερῶν; ἀ γὰρ ἐς ἀλλότριον, ἔτι μὲν πολέμιόν τινα, τὰ δίδομεν μεταθήσοις οὐχ εδὸν· ἀδὲ μεταβήσεται τῶν παρεχομένων ἡ κυριότης, * ἢ πάλιν εἰς σὲ ἀναδραμεῖται διὰ τοῦ παιδός, εἴ γε ὠθάρχοις αὐτῷ τε ἐφ' οἷς ἥκω, τήν τε πόλιν τὸ σίρμιον, καὶ τὰ χρήματα κατ' ἔτος, ὅσα βασιλεὺς Ἰασιανοῖς τοῖς κατεαγύροις καὶ ἀτιγύροις ἐδίδου, Βαϊανῷ τήμερον δεσπόζοντος· τούτων γε δὴ πατρίδων· ἐπὶ Οὐσδίβαδον τὸν γήπαιδα, καὶ τὰς ὠθὶ αὐτόν. ἀδὲ γὰρ ὠθὶ τούτων ἀνθρεῖλις, ὡς ἀχὶ πεφύκασιν ἀνδράποδα Βαϊανοῦ. ταῦτα ὁ Ταργίτης ἔλεξεν. αὐτὰρ ὁ βασιλεὺς, ἀ πεσβευσόμενος ἥκεις, ὡς ἔοικεν, ὦ Ταργίτα· μᾶλλον μὲν ἂν πρὸς ἀγνοοῦντας ἡμᾶς πεμπελώσαιο βουλόμενος τὸν ἀβάρων ἦθος τρόπους. εἰ γὰρ (ὡς φατὲ) δοίημεν ὑμῖν τὰ ὅσα τοῖς πρώην ἔτεσι, οἴκτῳ μᾶλλον καὶ ἀ φόβῳ, τῷ μὴ ἐθέλειν αἷμα ἐκχεῖν, Ἰασιανοὺς ἐδίδομεν· γελοῖόν γε ἂν εἴη, καὶ οἷς τὸ φιλάνθρωπον ἀπονέμειν δεῖ, καὶ οἷς ἀνιτάτιος φαινώμεθα οἱ αὐτοὶ· ἐπότε οἱ δείλαιοι κατεάγυροί τε καὶ ἀτίγυροι, ὡς βεβαιοῦσθε πρὸς ἡμῶν κομίζεσθαι χρήματα· τοῦτο μὲν φυγόντες ἡμᾶς, τοῦτο δὲ πεπωκότες ὑφ' ἡμῶν τυγχάνουσιν ἄρδην ἠφανισμένοι. τί ἂν ὠθέλοιμεν ὑμῖν τὸν τῶν ἠσωμένων; ἀλλ' οὐ τῇ φύσει ξυνάδει τὰ πράγματα, καὶ κλαίειν ἅμα, καὶ ὑπὲρ τῶν κεκρατημένων ἑτέροις χρήματα καταθέναι. ἀ γὰρ ἀποχρῶν, εἰ φαινείημεν ἅπαξ γε τὰ δέοντα φρονεῖν ἐστρημένοι. ἀλλὰ γὰρ καὶ εἰς σωφθῆναι ἔλκειν τὴν ἀφροσύνην οἴεσθαι δεῖν τί ἂν ποιοῖμεν τὸν Οὐσδίβαδον, ὑμῖν ἀποδοίημεν; ἀχ ἅτω πεφύκαμεν ἠλίθιοι, ὥστε τὰ ἡμέτερα καταπροΐεσθαι, καὶ ταῦτα βαρβάροις, καὶ λυμαινομένοις τὴν καθ' ἡμᾶς πολιτείαν. ὁ γὰρ ὠθ' ἡμῶν τὸ βασίλειον ἀναδεδεγμένος κράτος, γήπαιδας * ἐπιλύδας ὄντας εἰσεποήσατο, καὶ χώραν αὐτοῖς ἀπένειμε τὴν ὠθὶ τὸ σίρμιον. εἶτα καὶ πολέμου κινηθέντος αὐτοῖς ὡς λογγοβάρδους, ὥσπερ εἰκὸς,

* ζωύτη
* ἐπιλύδας

τὰς δὲ ἄλλας ῥωμαίας ἐπαναστρέφοντας, κ᾽ δὴ τὴν χώραν τ᾽ * χολιάτων, ἀναμένειν τὴν Ζημάρχε ἐπάνοδον. κὴ δὴ ὃς [τῷ] πεύθη, δώροις τε φιλοφρονησάμ@ αὐτὰς ἀφῆκε· τ᾽ δὲ Ζήμαρχον κὴ θεραπαίνη ἐτίμησε δορυαλώτῳ, ἡ δὲ ἰὼ ἐκ τ᾽ λεγομένων χερχίς. κ᾽ ὁ Ζήμαρχ@ σὺν τῷ Διζαβύλῳ ἐπορεύετο, μαχησομένῳ πέρσαις. ἐν ταύτῃ δή που τῇ πορείᾳ γενόμενοι· ἐν χώρῳ τινὶ καταλυσάντων αὐτῶν ἅπαλουμένῳ τάλας: ὑπαντιάζει τῷ Διζαβύλῳ περσῶν πρεσβυτής. κὴ τοίνυν ξυνεκάλεσε παρ᾽ αὑτῷ ἑστιασομένους τὰς τε ῥωμαίων κ᾽ περσῶν πρέσβεις. κ᾽ δὴ ὡ᾽δε γενομένων αὐτῶν, τὰς ῥωμαίας ὁ Διζάβουλος ἐν τιμῇ πλείονι ἐποιήσατο, ὡς κ᾽ κ᾽ τὴν ἅπικυδεστέραν ἀνακλῖναι σιβάδα. πρός γε κὴ πλεῖστα ἅπιμεμφόμ@ ἦν τὰς πέρσας, ἅτι δὴ πρὸς αὐτῶν ἄδικα πεπονθὼς, κ᾽ ὡς τούτου ἕνεκα ἔρχεται πολεμήσων. ὁ δὲ περσῶν πρεσβυτὴς, ᾧ Διζαβύλου σωτηρώτερον ἐπεγκαλοῦντ@, πρὶν φρονήσας τ᾽ νόμον τ᾽ σωπῆς, τ᾽ ἰσχύοντα παρ᾽ αὐτοῖς ἐν ταῖς ἑστιάσεσιν, ἅπιτρεχάδην ἤρξατο διαλέγεσθαι, ᾧ Διζαβύλε γενναίως τ᾽ ἅπιτηδεύματα ἀπωθούμ@· ὡς κὴ θαυμάσαι τὰς παρόντας τὸ ὑπερβάλλον τ᾽ αὐτοῦ ὀργῆς, ὡς παρ᾽ ὐδὲν θέμ@ τὸν νόμον, πολλοῖς τε κ᾽ ἀκολάστοις ἐχρήσατο. ἐν τούτοις ἀπαλλαγέντων: ὁ μὲν Διζάβουλος παρεσκευάζετο τὴν ἅπὶ πέρσας, τῷ τοι ἄρα τὰς ἀμφὶ Ζήμαρχον μετακαλεσάμ@· κ᾽, ὡς ἐρῆν, πρὶν τὰς ῥωμαίας φιλίας ἐμπεδώσας, ἀφῆκεν αὖθις ἀπονοσήσαντας· ἕτερον πρεσβευτὴν αὐτοῖς σωτηροσείλας, τῷ τ᾽ πρότερον λεγόμενον Μανιὰχ πυθέναι· ἰὼ δὲ ἐπίκλησις τῷ μετ᾽ ἐκείνων * πρεσβευτὴν Τάγμα αὐτῷ, ἀξίωμα δὲ παρχάν. ὅτ@ δὴ ὃν ἐσάλη ὑπὸ Διζαβύλε ὡς ῥωμαίας πρεσβευσόμ@. κ᾽ μὲν ὃν σὺν αὐτῷ, * ὅτε ἤδη ἀποιχομένε παῖς φημὶ δὴ ᾧ Μανιὰχ ἡμιδὴ μειράκιον. ὅμως δὲ τὸ πατρῷον Διαδεξάμενος γῆρας, ἐπὶ μιᾷ κ᾽ τὴν μ᾽ τ᾽ Ταγμὰ παρχὰν κληρωσάμενος ἀξίαν. οἶμαι δὲ τ᾽ ἅπιτηδειότατόν τε κ᾽ εὐνούστατον γενέσθαι τῷ Διζαβύλῳ, τὸν Μανιὰχ ᾧ πατρώαν τ᾽ παῖδα τυχεῖν ἀξιώματ@. ἐπεὶ ὃν ὁ Διζάβυλ@ Διαφῆκε τὸν πρὸ Ζήμαρχον, ἅπικαταλαμβάνουσι τὸν πρότερον ἀφειθέντας ῥωμαίων, ᾧ ἰὼ ξυνπιθεμένου αὐτοῖς. κὴ τοίνυν ἐν τῷ αὐτῷ γενέμενοι, τῆς ἐς τὰ οἰκεῖα ὁδοιπορίας ἀπήρξαντο. κ᾽ δὴ καταλειποπότις τὴν πρωτεύουσαν πόλιν τ᾽ χοαλιτῶν, Διὰ φρυγίων ἐπορεύοντο.

Ὅτι ὁ Βαϊανὸς, ὁ τῶν ἀβάρων ἡγεμὼν, ἐν βουλῇ ἐποιήσατο πρεσβεύσασθαι, κὴ πρὸς πρὸς σπονδῶν λόγους προσαγαγεῖν· τ᾽ δὲ Βιταλιανὸν ἐζήτει χρυσίον οἱ ἀποδοῦναι, ὡς ἂν μὴ λεηλασία χρήσοιτο κ᾽ δὴ τ᾽ ἐκεχειρίας καιρόν. ὁ δὲ Ιοβυλήθας, κὴ εἰληφὼς ἐκ ᾧ τῆς ἰλλυρίδ@ ὑπάρχα νομίσματα οὐ μεῖον ἢ ὁ-

4 πρισβευτὴν

* ὁ τοῦ

καὶ πίνων αὐτὸς ἀφικόμενοι, ὅπη τυγχάνοι τῷ Διζαβύλῳ ὄντες αἱ Δαρειβαὶ, καὶ δὴ καὶ λάθρα τινὰ τῶν προσαγορευομένων χρυσᾶ ὄρυς. ἐπεὶ δ' ἦν οἱ ὡς Ζήμαρχον ἐκεῖσε ἐφοίτησαν· μετάκλητοι γενόμενοι, ὡς δῶρα τῷ Διζαβύλῳ ἦλθον εἰς ὄψιν. ἐν δὲ ἄρα ἔνδον σκηνῆς, καθῆστο δὲ ἐπὶ δίφρου καθέδρας χρυσῆς, ἐλεφαντίνης, ἐπηνίκα ἔδει, ὑπὸ ἵππων ἑνός. προσελθόντες δὲ τὸ βάρβαρον, ὡς ἔθος αὐτοῖς· τὰ δῶρα προὔθεντο. καὶ πίνων οἷς γε τῶν ἐν φρουρίοις ἐν ὑπεδέξατο. ἀτὰρ ὁ Ζήμαρχος, Σοὶ δῆτα, ἔφη, ὦ τοσούτων ἐθνῶν ἡγεμών, ὁ παρ' ἡμᾶς βασιλεὺς ὁ μέγας, ἀγγελοφόρῳ χρησάμενος ἐμοὶ, ἐσήμηνεν, εἶναι ἐσαεὶ τὴν τύχην αἰσίαν τε καὶ ἀγαθὴν, ἐν ἡδονῇ ποιούμενός σοι τὰ Ῥωμαίων, καὶ προς γε φιλοφρονούμενος ἡμᾶς. ἔγωγε δέ σοι κρατεῖν αἰεὶ τῶν δυσμενῶν, καὶ λαφυραγωγεῖν τὸ πολέμιον. ἀπέσω δὲ βασκανία τις ὡς τορρωτάτω ἡμῶν, οἵατι ὅσοι διαρρηγνύναι τὰς τῆς φιλίας θεσμὰς· ὅπιτήδεια ἔμοιγε τῶν τύρκων τὰ φῦλα, καὶ ὅσοι κατήκοα τύρκων. ἔξεστι δὲ τὴν καθ' ἡμᾶς καὶ ὑμεῖς σὺν ἄλλως. τοιαῦτα ἄττα ἔλεξεν ὁ Ζήμαρχος, ὁ δὲ δὴ Διζάβουλος καὶ αὐτὸς προσρήσεσιν ἐχρήσατο ὁμοίαις. εἶτα τὸ λοιπὸν ἐτράπησαν ἐς θοίνην, καὶ παννυχίαν εὐωχούμενοι διετέλεσαν ἐν αὐτῇ δὴ πύλῃ σκηνῇ. κατεσκεύασε δὲ αὐτῷ ἐξ ὑφασμάτων σηρικῶν τι, καὶ διαπεποικιλμένων τοῖς χρώμασι ἀτεχνῶς. οἴνῳ δὲ μὲν οὐκ ἐχρήσατο, οὐχ ὁμοίῳ τῷ παρ' ἡμῖν ἐκθλιβομένῳ ἐκ τῆς ἀμπέλου· οὐ γὰρ δὴ ἀμπελοφόρος αὐτοῖς ἡ γῆ, ὅδε μὲν ἐγχωριάζει παρ' αὐτοῖς τὸ τοιόνδε γένος· ἑτέρου δέ τινος βαρβαρικοῦ ἐνεφορήθησαν γλεύκους. καὶ ἀνεχώρησαν, ὅποι αὐτοῖς ἡ κατάλυσις ἦν. εἶτα, ἐς τὸ αὔριον ἐν ἑτέρᾳ τινὶ καλύβῃ ξυνῆλθον, ἠμφιεσμένη δὲ καὶ καταπεποικιλμένῃ οὐκ ἄλλως ἐξ ἱματίων σηρικῶν· ἔνθα καὶ ἀγάλματα διάφορα τῇ μορφῇ εἰστήκει. ὁ δὲ Διζάβυλος ἐνίζανεν ὅπη κλίνης πνέοι, ὅλης ἐκ χρυσοῦ. καὶ δὲ δὴ τὸ μέσον ἦν ἐν Δαιτήματος, κάλπεις τε χρυσαῖ καὶ πωτηρανθηρα, ἔτι τε πίθοι χρυσοῖ. θοινησάμενοι δ' ἦν καὶ αὖθις, καὶ τὰ ὅσα ἐχρῆν ἐν πότῳ ἀπάντες τε καὶ ἀκηκόατες, ἀνεχώρησαν. τῇ ἐξῆς ἐν ἑτέρᾳ ἐγένοντο δίαιτῃ, ἔνθα ξύλινοι κίονες ἦσάν τινες, ἐνδεδυμένοι χρυσῷ· χρυσήλατός τε κλίνη ὁμοίως, ἧπτινά γε δή που καὶ τάωνες χρυσοῖ τέτταρες ἠώρουν. κατὰ δὲ δὴ τὸ ἐμπρόσθιον τῆς Δαίτης ὅπη πολὺ παρετέταντο ἅμαξαι, ἐν αἷς πολύ τι χρῆμα ἀργύρου ἐπῆν, δίσκοι τε, καὶ κανᾶ· ἁ μὲν ἀλλὰ καὶ πτερωτόδων ἐνδάλματα πλεῖσα, καὶ αὐτά γε δὴ πόθεν ἀργυροποιηθέντα, οὐδέν τι ἀποδέοντα τῶν παρ' ἡμῖν.* ἅτε μὲν οὖν ἐν τῷ τῶν τύρκων ἡγεμόνι ἔνεστι χλιδῆς. τὸ δὲ ὡς Ζήμαρχον ἔτι ἐκεῖσε ἐν Δαιτριβόντων· ἔδοξε τῷ Διζαβύλῳ, ὥστε αὐτὸν μὲν Ζήμαρχον, ἅμα εἴκοσι θεραπόντων τε καὶ ἀπαδοῖς, ἔπεσθαί οἱ ἐκπρεπομένῳ τῶν ἑσῶν·

* τοῦτο μὲν

τὰς

Ὅτι Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς, ἐπεὶ ἐπύθετο ὡς ἐν σουανίᾳ εἴη πέμψας, καὶ ὅτι τοῖς ῥωμαίων οὐ πειθόμενοι σκάνοι: ἐχαλέπαινεν, οἷα εἰκός. καὶ ἀδοκήτως ἐπὶ βεία ἐκρίνετο Ἰωάννης, ἅτε οὐ πρὸς τὸ συνοῖσον τῇ πολιτείᾳ διαπραξάμενος. οὐδὲ γὰρ χρῆναι αὐτὸν, ἔφασκε, φείλαι, εἰ μὴ τοῦτο ἐνεκελεύσατο ὁ βασιλεύς· καὶ τοῦτο δεῖναι πρόφασιν πέρσαις, τὸ ἀδίκημα ξυσκιάζειν, καὶ προφέρειν λόγους, ὡς αὐτοὶ σουάνοι ἀπηνήναντο τὰ ῥωμαίων. ἀλλ' ὑδὲ ἐν ἀρχῇ τῷ τοιούτῳ προσδέξασθαι πρόκλησιν· ἢ σκάνους προτρέψασθαι εἶναι ὑπὸ ῥωμαίους, ἢ τούτου γε ἕνεκα πρεσβυτὴς ἐν βυζαντίῳ γενέσθαι. ὑδέτερον γὰρ ἐξ ἀμφοῖν ἐυπρεπὲς εἶναι τῇ πολιτείᾳ ἡγήσατο. Ἰωάννῃ δὲ νεμεφρονήσας ὁ αὐτοκράτωρ, ἐν τῇ τ' ἀνεπιτηδείων τάξει μοίρᾳ ἐγνωμάπυσε δὲ ὅπως τὰ ἡμαρτημένα ἐν διαθείῃ.

Ὅτι τ' τούρκων, τ' σάκων καλουμένων τὸ πάλαι, πρεσβείας ποιησαμένων πρὸς Ἰουστῖνον περὶ εἰρήνης ἐν βυλῇ ἐποιήσατο ὁ βασιλεὺς, ἐκπέμψαι πρεσβείαν ὡς τούρκους. καὶ δὴ Ζημάρχῳ τῷ κιλίκι ἔλεγε σκοπεύεσθαι ἐπὶ τούτῳ, ὃς τῶν πρὸς ἕω πόλεων τιμιώτατος ὑπῆρχε στρατηγός. ἐπεὶ δὲ ἅπαντα αὐτῷ, τὰ ὅσα πρὸς μακρὰν ὁδὸν, ἐξηρτημένα ἦν· ἵππα πρὸς τὸ πέρας ἦν τοῦτο, τ' Ἰουστίνου βασιλείας τὸ τέταρτον ἔτος· τῷ δευτέρῳ ἑαυτῷ τ' πεντεκαιδεκαετηρίδος πρεσφορᾶς, πρὸ τὰ προοίμια δ' σκοπὸ λατίνοις αὐγούστου μηνός· ὁ μὲν Ζήμαρχος ἀπῆρεν ἐκ βυζαντίου, ξὺν * αὐτῷ μαιόχον, καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτόν. * σὺν τῷ Μαιοχῷ.

Ὁλίγων πολλῶν ἡμερῶν ἑδὸν διανύσαντες οἱ περὶ Ζήμαρχον, ἐπέδη παρῆσαν αὐτοῖς τ' σογδαϊτ' τόποις, ὁπόσοι τ' ἵππων ἀπέβησαν τ' τούρκων ἔνιοι (ὡς ἔοικεν, ἐς τοῦτο ἀνθμῶοι) ὤνιον σφίσι προίσχοντο σίδηρον, οἷμαι τῷ ποιήσασθαι ἔνδοξίν τινα, ὡς μέγα τι αὐτοῖς ὑπάρχει σιδηρᾶ. λέγεται γὰρ, ὡς παρ' αὐτοῖς μὲν ἐυπόριστόν τι χρῆμα ὁ σίδηρος. ταύτῃ ἔνεστι πλημμελῶσαι, ὡς ὑπαινιττόμενοι ἔχειν γε σιδηροφόρον τῷ τοιῷδε ἐχρήσαντο * κόπῳ. ἕτεροι δὲ ἦσαν ἐξ φύλης τ' σφᾶς αὐτοὺς ἀναφαίνοντες, ἅς εἶναι ἔλεγον τ' ἀπισθίων ἑλατῆρας, ἀγχοῦ ἦλθον τ' περὶ Ζήμαρχον. καὶ τοίνυν ἅπαντα ὅσα * ἐάτλα ῥήματα ὑπεψιθύριζον. ἐπιπαταγοῦντες ἐν κώδωνί τινι καὶ τυμπάνῳ ὄπισθεν ἐξ φόρτου, πρὸ φέρον τὸ φυλλῶδες ἐξ λιβάνου τῇ φλογὶ λακιζόμενον· καὶ ἅμα γινόμενοι μανιώδεις, καὶ ἐμβεμυμένοι, τὰ πονηρὰ ἀπλάυνεν ἐδόκουν. οὕτω γὰρ ἀποτρόπαιοί τινες εἶναι καὶ ἀλεξίκακοι ἐδόκουν. ἀποδιοπομπησάμενοι δὴ οὖν, ὡς ᾤοντο, τὰ δυσχερῆ· Ζήμαρχόν τε αὖτ' δι' αὖτ' παρήγαγον τ' φλογός· ὧδέ τι ἔδοξαν καὶ σφᾶς ἀφαγνίζειν. τούτων δὲ ταύτῃ γεγενημένων· ἔνθα ἐπορεύοντο, ξὺν τοῖς ἐς τὸ τοιόνδε πεπαυμένοις, ἵνα ὁ Χαγάνος αὐτὸς ἦν, ἐν ὄρει τινὶ λεγομένῳ ἐκτάγ· ὡς ἂν εἴποι χρυσοῦν ὄρος ἕλλην ἀνήρ.

καὶ

ξ δῶρα τοὺς σαραπλωοὺς, ϗ ἀϗ ὡς ὑπὲρ ἀποινδῶν, ὥς φασι, κομίζεσθαι τὰ τοιαῦτα χρήματα· καὶ αὐτὸς ἀντιδωροφορεῖν τὸν καθ' ἡμᾶς βασιλέα. καὶ πρὸς ταῦτα μὲν οἶμαι μηδ' ὀνίναῦν ἀντερεῖν. εἰ γε ϗ δοίημεν, ὡς ἰκετικιανὸς αὐτὸς κατὰ ξυνθήκας ἐφιλοφρονεῖτο τοῖς χρήμασι σωμετρήθη τῷ βίῳ τοῦ δωρυμένου βασιλέως. ϗ σωαναπαύσατο τούτῳ τῇ πλούτῳ τὸ δωρύμενον. ἀ γὰρ ἑνὸς ἀνδρὸς ἔθει, φημὶ δὲ (τὸ πλέον) ϗ νόμῳ μὴ λυσιπλεῖν, ϗ εἰ πέφυκε βασιλεὺς, ὁ τὸ ἔθος ἰσχυροποιήσας, ἤγουν νομοθήσας, πολιτεία καταδικαθήσεταί ποτε. ἡμεῖς δὲ πρῶτον ἀπέχομεν ξ διδόναι τι τὸ λοιπὸν σαραπλωοῖς· καθόσον Ἰουστινιανὸς μὲν ϗ πρὸς τοὺς βαρβάρους ἡπιώτατος, ἐφ' ἧ νῦν ῥωμαίων αὐτοκράτωρ πρὸς πάντας εἶναι βέλτιστος φωβερώτατος. ἀ χρεὼν ἂν ταῦτα τοὺς σαραπλωοὺς ὀνεροπολεῖν, ἀ γάρ τι χεῖρον ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς ἕλοιτο ποιεῖν ἐυκτὸν δὲ ἡμῖν γενήσεται, τὸ τ' εἰρωνεύεσθαι αὐτὸν ἐθέλειν ἐρρῶσθαι· ϗ μὴ οἴεσθαί γε αὐτὸν ἔλαττον ἔχειν ῥωμαίους ἐν ταῖς ἤδη γεγενημέναις ἀποινδαῖς. ταύτῃ γὰρ ἀνέξεται μὴ ὅσια κινεῖν. οὗτος μὲν ἂν ἄτως ἔλεξε. καὶ πρὸς μὲν τῶν σαραπλωῶν τὸ λοιπὸν οὐδεμία τις ἐφέρετο μνήμη. ἐπιτηρήσας δὲ τῷ δοκεῖν οὐκ ἐργωδῶς ἀμφὶ σουανίας ἀπέρριψε λόγους, ὡς δέον ὑπὸ ῥωμαίους αὐτὴν καθεσθῆναι, εἴ γε καὶ λαζικῆς ἐπελάβοντο ἐπομώματα αὐτοί. ὁ δὲ περσῶν βασιλεὺς τοὺς πρὸς σουανίας μὲν λόγους ἔδοξε πρᾴδεχεσθαι· χρῆναι δὲ αὐτὸν, ἔφη, πρὸς ταύτῃς ἅμα τοῖς ἐν τέλει τῶν μήδων βουλεύεσθαι. μεῖ ταῦτα ὁ Ἰωάννης λόγους προσήκατο τῷ Ζιχ, τῷ καὶ ἱεσδεγουνάφ. ϗ μὲν οὖν ἑτέροις ποτὲ τ' πρᾴδα πέρσαις ἡγεμόνων. οἱ δὲ ἔλεξαν, ὡς ἑτοιμόταται ἔχοιεν σουανίας πρᾴδα χωρῆσαι ῥωμαίοις, οὕτω μέν τοι, ἐφ' ᾧ χρήματα λήψεσθαι, καὶ ὤνιον θέσθαι τὴν ἀπαλλαγήν. καὶ πρός γε συνθήκας ἄλλας τινὰς δεῖν ἔφασκον γενέσθαι, αἰσχράς τε καὶ ἀναξίας τ' ῥωμαίων ἀρχῆς. καὶ βεβαιούσας εὐδαιμῶς τὴν πρὸς βασιλέως Ἰουστίνου κρατήσασαν δόξαν, ὡς ἔστι μάλα ἐμβελθής τε καὶ κατηρεμβωλής. Ἰωάννης δὲ τὰ τοιάδε ἀκηκοὼς, καὶ οὐ σφόδρα τῆς τοῦ αὐτοκράτορος στοχαζόμενος γνώμης, ἀβουλόταται διεπέξαγε· ἔσεσθαι γὰρ πρᾴδα σουάνους, τὸν σφῶν βασιλέα βουλόμενος δεξιώσασθαι. δελεάσαντες οὖν αὐτὸν ἐς τοῦτο ἀγορίας ἐλθεῖν αὐτὸ Χοσρόου. ἐσκήπτετο δὲ τὸ τοιόνδε ϗ ἐμηχανάτο· ἔπως ὅσοι τε γε αὐτῷ ἐς δικαιολογίαν ἴοιεν, ὡς αὐτοὶ σουάνοι, καὶ τοι στρατιῶται, οὐκ ἀνάξια ποιοῦντα ῥωμαίοις ὑπακούειν. ἐξηπίσατο γὰρ ὅ, τι οὖν ὤνησαν οἱ πρὸς Ἰωάννην καλέντες μεῖ ταῦτα ἐπηγγείλατο Χοσρόης σίλλην πρεσβεύτην ὡς βασιλέα ῥωμαίων, τ' ταῦτα ἅπαντα * ἐνδέον κατασησόμενον· ϗ ἀνέζευξεν Ἰωάννης ἐς τὸ βυζάντιον.

* ἐν λίαν

Ὅπ

ἀ κὴ τ̃ περσῶν ὑπήκοα πολιτείας. ὅτω δὲ διακεχειρισμένων αὐτῶν· Ιυστινιανὸς, μεγαλόφρων ἀνὴρ κὴ βασιλικώτατ@, τὰς μηδίζοντας σαρακηνῶν δώροις ἐδεξιῶτο, κρατύσης εἰρήνης· ὁ δὲ Ιυστινιανὸς ἐμβεβλημένος πῶν, κὴ βαρβάρων φρονήματα ἡκιστα ἀνασχαλῶν, ἐν ὀλίγοις λόγῳ ἐποιήσατο τοῦς ὅσοι ἐμήδιζον τ̃ σαρακηνῶν. οἱ δὲ (πλεονεκτικώτατον γὰρ τὸ φῦλον) ἀποκτιννῦσι τὸν ἡγησάμενοι· τῷ βασιλεῖ ἀνέκειντο περσῶν, μὴ βουλόμενοι αὐτὰς αὐτῷ ἀνακειμένους. τῷ τι ἄρα κὴ ἕτερου ἐκεῖσε πρεσβευσαμένου, ὥσπερ τοῖς σαρακηνοῖς ὑπόθυνους ὄντας ῥωμαίους ἔλεγε δεῖν ὁ Χοσρόης, ἀποδιδοὺς σφίσι τὸ χρέ@. εἶτα κὴ ἰωάννου αὐτόσε ἀφικομένου, τοῖς αὐτοῖς ἐχρήσατο ῥήμασι. διϊσχυρίζοντο γὰρ πῶς οἱ σαρακηνοὶ, ὡς ὑπὲρ τ̃ εἰρήνην ἄγειν, κὴ μὴ καταθέειν τὴν ῥωμαίων, τὰ τοιαῦτα ἐνομίζοντο χρήματα· ἐπιῦθέν τε ἐβιάζοντο τὸν τ̃ πράγματος φύσιν. ὁ δὲ ἰωάννης ὡς εὐφραδὴς ἀνὴρ κατὰ τὸ δέον τὸ ἐπίκλημα ποιημένους· εἶπεν. Εἰ μὴ ἔπρεπε, κὴ οὐχὶ Χοσρόης ὁ πάνυ, ξυνεπιλαμβάνετο τοῖς ἀδίκως ἐπεγκαλοῦσι σαρακηνοῖς: ἦν ἂν ὑπῆρχε δεινόν. τοσοῦτον γὰ βασιλέα περσῶν, ὡς ὠλείσυ ποιούμενον τὰ μὴ ἐναντία τ̃ τ̃ πραγμάτων φύσεως, ὡσεσθήσω δὲ κὴ τὰ ῥωμαίων ἀπαιτοῦμεν, συνηγορεῖν τοῖς ἐθέλουσιν ἀδικεῖν· ῥωμαίοις μὲν λίαν κὴ ὑπερεκπλαγείλω. ὅμως δὲ ῥαθυμίᾳ τ̃ νῦν σὸκ ἐπιτρέψω, ῥωμαί@ πεφυκὼς, ἀναδιδάξω δὲ τὸ πᾶν. καί τοι τοῦ βασιλέως οὐ δεομένου διδασκαλίας, ἀλλ' ἐν εἰδόσι τ̃ δικαιοσύνης. ὁ γὰρ ὡσεγνωκὼς ἤδη τὰ ὅσια τῷ δικαίῳ * ξὺν αἰδεῖ, ταῦτα πάλιν ἀναδιδαχθεὶς, ἐπιῤῥώσει τῷ ἀδεκάστῳ τὸ συνειδός. πέτρος μὲν γὰρ, ὁ ὡσὸ ἡμῶν πρεσβευτὴς, ὃς ἔναγχ@ ὠδε γενόμ@ ἐβεβαίωσε τὰ τ̃ εἰρήνης, ἐμπειρία λόγων, κὴ δεινότητι πειθοῦς, κὴ τὰ ὡσὶ τ̃ νῦν ἐπεγκαλούντων σαρακηνῶν, κὴ ἕτερα ὅσα διημφισβητήθη, οἷ@ ἐγένετο ὠδε κρῖσις. ἐγὼ δὲ ῥητορεύειν τε κὴ πείθειν ἠσκημέν@ ὐδαμῶς· ὅμως * τῷ ὠφελεῖν τῇ δίκῃ τ̃ σαρακηνῶν ἔξω ὡσὸς ὑμῶν, τῷ μὴ σίργειν ὑμᾶς ἀντὶ ῥωμαίων σαρακηνοὺς, κὴ ταῦτα τοὺς ἀδικωτάτους, κὴ ἀντὶ τ̃ σωσίσοντ@ τοῖς καθ' ἡμᾶς πολιτεύμασι τὸ ἀξύμφορον. οἱ καθ' ἡμᾶς γὰρ σαρακηνοὶ (ὅταν δὲ λέγω σαρακηνοὺς, ἀναλογίζεσθε ὡ μηδοὶ τὸ ἀλλόκοτόν τε κὴ παλίμβολον τ̃ ἔθνους) ὅτοι δῆτα ἂν ὡσὸς βασιλέως Ιυστινιανὸν δῶρα μὲν λαμβάνειν εἰώθεισαν, τὸ δὲ ἔθν@ αὐτοῖς τῷ τ̃ παρέχοντ@ ἐβεβαιοῦτο βουλήματι. ὑπερειδόμενος γὰρ τῇ εἰρήνῃ, κὴ οἷς σὸκ ἐχρῆν τὸ μεγαλέδωρον ἐπεδείκνυτο. κὴ μᾶλλον ἐκαίνιζεν ἐκουσίως, φιλανθρωπίας ὑπερβολῇ, ὡσὸς τὸ μὴ ἀναγκαῖον τὰ πράγματα, εἴπερ ἀκουσίως (εἰ θέμις εἰπεῖν) ἐποιεῖτο τ̃ ἀναγκαίων τ̃ σύστασιν. μαρτύρων δέ μοι σαφέστατον

* ξυνᾴδω

* ἴσ. τὸ π. τ. δ. τ. σ. ἴξω

Ὅτι οὐδὲν προέβη πρὸς τὰ σκυθικά, ἀλλ' ὁ πέτης ἄπρακτος ἀνεχώρησε τῶν μηδικῶν ὁρίων. ὅμως δ' ὑπέστησαν πέρσαις, καὶ κατέθεντο τὸν πόλεμον ἀμφότεραι πολιτεῖαι. καὶ οἱ μὲν μῆδοι ἐκ τῆς τῶν κόλχων γῆς ἐπ' οἴκου ἀνεχώρησαν· αὐτὰρ ἐς τὸ βυζάντιον ἀφικόμενος ὁ πέτης, οὐ πολλῷ ὕστερον κατέλυσε τὸν βίον.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ

πρὸς πέρσας.

ΟΤΙ Ἰουστῖνος, ὁ ἀνεψιὸς Ἰουστινιανοῦ, κατ' ἐκεῖνο καιρὸν ἰωάννου τοῦ δομεντιόλου ἐς τὰ περσῶν ἤθη ἔσελε πρεσβεύσόμενον. παρενεγύησε δέ μοι, ἐκ μὲν ὧν ἐμφανῶς ἀναχήρυξιν ποιήσεσθαι τὸν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν βασιλείαν ἀναγορεύσεως, καὶ τὸ εἰωθὸς, ῥωμαίοις τε καὶ πέρσαις· ἐν ταὐτῷ δὲ, εἴ γε καλέσοι καιρὸς, καὶ ἀμφὶ σκυθίας κινῆσαι λόγους. ταῦτην γὰρ ὅπως Χοσρόης ἀπειράτητος ῥωμαίοις καὶ τοι τὸ λαζικῆς ἀφαιρεθεὶς ὑπήκοος ἔσοιτο, ἐσκοπεῖτο. ἀλλ' αἱ μὲν πεντηκοντόπιδες σπονδαὶ ἦσαν, ἃς ἔθετο πέτης ὁ τοῦ πρὸς βασιλέα καὶ λόγον ἡγεμών· τὰ δὲ πρὸς σκυθίας ἐπ' ἀμφιβόλῳ εἶναι. Ἰουστῖνος δὲ ὁ βασιλεὺς ἐκάλεσε τὸν ἰωάννην, ὡς, εἴ γε βούλοιντο πέρσαι, καὶ ὤνιον ἀποδίδοσθαι τὴν χώραν, ἑτοίμους αὐτοὺς φῆσαι ἔχειν. ἡ γὰρ σκυθία ἀξιόλογος μὲν ὠδαμῶς, ὅμως δὲ ἀπιτηδείως ἔχουσα θέσεως ἐς τὰ μάλιστα, ἐνίησι τοῖς ῥωμαίων ἀρχηγοῖς, τῷ μὴ λίαν τοὺς ἀπιτιθεμένους πέρσας τὰ τῶν κόλχων ὅρια λυμαίνεσθαι. ἰωάννης μὲν ἐκ βυζαντίου ἄρας, καὶ ὡς τάχιστα τὴν πορείαν ἀνύσας, ἐν ταῖς καὶ τὴν πάροδον πόλεσι τὰ ἀναγκαῖα φροντίδα θέμενος πολλὴν, τῶν προσιρημένων αὐτῷ ἐκ βασιλέως, ἀφίκετο ἐς τὸ δάρας. ἐνταῦθα καὶ πόλιν ὀλκὸν καὶ ὕδατος ἐπισκευάσας, καὶ ὑδροχεῖα ἐπενόησε· καὶ μὲν δὴ καὶ ἄλλα ἄττα τῶν ἐς ἄσκησιν ἀναγκαίων εἰργάσατο. διήγαγε δὲ αὐτοῦ ἡμέρας δέκα, τῷ τὴν ἐν τῇ νισίβῃ τῇ πόλει πανηγυρίζειν τε καὶ ἄγειν ἑορτὴν, καὶ κατὰ τοῦτο τὴν πρεσβείαν μὴ ἀποδέξασθαι. ὁ δὲ ἰωάννης δεχθεὶς μετὰ τὴν ἑορτὴν, τὴν Φυρδίαν προσαγορευομένην, ἥ ἐστιν ἑλλησὶ νεκυία· ἐκ τῶν ἐν τῇ νισίβῃ ἀρχόντων ἐξεπέμφθη, σὺν τῇ νομιζομένῃ τιμῇ, πρεσβεύειν ἐς τὰ βασίλεια περσῶν· καὶ οἱ πάντων ἕνεκα ἔσαλτο, ἐν δέοντι καταστήσασθαι ἐν τούτοις ὑπῆρχεν. ὁ δὲ Χοσρόης ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν, τὰ σκηνικὰ τῶν πρέσβεων αὐτῷ ἐκίνησε λόγους. τὰ γὰρ σκηνικὰ φῦλα μυριάδες ταῦτα, καὶ τὸ πλεῖστον αὐτῶν ἐρημονόμοι εἰσὶ, καὶ ἀδέσποτοι. καὶ μὲν δὴ τῆς ῥωμαίων ἐστὶν

ἃ καὶ

* πατριάρχου

ἀντέλεξας ἂν τίν Θ χάριν; καὶ εἴπερ αὖθις ἔφην, ἐπεὶ λαζικῆς ἐστι κατήκοος, ἀπεκρίνω· τίνα γάρ σε γνωρίζομεν λαζικῆς; καὶ λοιπὸν ἀντρεῖν εἴχομεν τὸ παράπαν ἰδεῖν. τοῦτο φῆς, εἶπεν ὁ βασιλεύς, ὅτι σκανία λαζῶν ἐστιχειρος ἦν; εἴπερ ἐν γράμμασιν οἶσθα εἰ πεπαιδευμένος τὸ τοιόνδε, ἥκιστα ἀποπέπτωκας δέοντος. καὶ ὁ πέτρος, ἃ μὲλλήσω, ἀναδιδάξω δέ σε τἀληθές. ἀρχαῖον ἔθος, ὦ δέσποτα, τοῦδε ἐκράτησε τοῖς λαζοῖς, ὁ σκανίας ἡγεμὼν ὑπήκοος ἦν τῷ λαζῶν. καὶ ἀναγραπτὸς οἱ ἐπεφύκει δασμοφορίαν. καὶ τοίνυν ἐκομίζετο παρ' αὐτοῦ ὁ λαζὸς καρπούς τε μελιττῶν καὶ δέρρεις, καὶ ἕτερα ἄττα· ὁπηνίκα δ' ἂν ὁ σκάνιος ἄρχων ἀπεβίω· ἐχειροτόνει ὁ τοῖς λαζοῖς ὑφεσὼς τὰ Ῥωμαίων φυλάττοντα καὶ ἀποτιχομένην τὴν ἀρχήν. ἐν τούτῳ γράμμασιν ἐχρῆτο ὡς τῶν Ῥωμαίων αὐτοκράτορα τὸν ξυμβεβηκότων πέρι· καὶ αὐτὸς ἀντεγράφω ὅπως ἂν ἐκεκέλευστο οἱ ἐκπέμψαντες σύμβολα τοῦ σκάνων ἡγεμονίας ὅτῳ μὲν βούλοιτο, σκάνῳ δ' ὅμως ἀνδρί. τοῦτο τὴν ἰσχὺν ἔλαβεν ἐκ τῶν Θεοδοσίου τοῦ καθ' ἡμᾶς βασιλέως χρόνων, μέχρι Περόζου τοῦ ὑμετέρου πάππου, καὶ Λέοντος Θ τοῦ καθ' ἡμᾶς. εἶτα ἐκ τοῦ χλαμύδος ὁ πέτρος Θ ἐν φανερῷ ποιούμενος βιβλίδιόν τι, ἐν ᾧ στιχίδιόν τι καὶ διηρημένως ἐδηλοῦτο λαζῶν βασιλεῖς, οἱ σκάνων ἐχειροτόνησαν ἡγεμόνας. εἶχε δὲ ὧδε τοῦ γράμματος ἡ δύναμις· εἰ καὶ μὴ ὧδε τὰ ῥήματα. Οἱ δὲ λαζῶν βασιλεῖς, εἴ γε βασιλίσκους ἐπέθεντο σκάνοις, ἐξ οὗ χρόνου Θεοδόσιος τὸ Ῥωμαίων διήνυσε κράτος Θ, καὶ Οὐαράτης τὸ περσῶν, ἄχρι Λέοντος αὐτοκράτορος Θ καὶ Περόζου. καὶ διεξελθὼν ὁ πέτρος Θ ἔφη· ἄχρι τούτων ἴσμεν ἐν γράμμασι, λαζῶν τε βασιλεῖς, καὶ τοὺς ὅσοι ὑπὸ λαζοῖς ἄρχοντες ἐγένοντο σκάνων. Καὶ ὁ βασιλεύς, εἰ ξυγχωρήσομεν ὅτι, τὸ ὧδε σοι πεποιῆσθαι γράμμα ξυναιρήσομεν τῇ κατά σε πολιτείᾳ ἔχειν τὸ πιστόν· ἄρα καὶ τὰ ἡμέτερα συμβόλαια πιστευθήσονται δικαίως, εἰπέ μοι. ὧλλην* ἤδειν ἐ βασιλεύς, ὅπερ ἔφης ἔχειν πεισθῆς, ὅτι δῆτα οὗτοι οἱ βασιλεῖς, οἱ μὲν οὕτως οἱ δ' ἄλλως ἐγένοντο ἐπειδὴ δὲ νῦν ὧδε ἀμφηρίστως διαλεγόμεθα δύλα εἰ μὲν ἐναργέστατά πως δυνηθείης ἀποφῆναι, ὡς πέφυκε σὸς λήψῃ γε αὐτὸ· εἰ δὲ τοιόνδε οὐκ* οἶσθ' εἰ πιστώσασθαι, καὶ ἄλλως δύλεται ὁ σκάνος ὑπὸ τὰ χθαμαλὴ Ῥωμαίων ἀρχὴ ἥκιστα ἔσεσθαι ἐμποδὼν τούτου περαιτέρω ἰδεῖν ὁ, τῶν δυνήσεσθαι ποιεῖν. ὁ δὲ πέτρος· οὐκ ἀπιστήσω, ὦ δέσποτα, ὡς ἐπὶ σκάνοις, ἔπει δύλεται εἶναι, ἐξισταζῇ γὰρ αὐτοῖς, ὅσον ἐπὶ ταύτῃ γε δὴ πολλῇ μοίρᾳ ἄθρει δὲ ὁ βασιλεύς, ὡς ἂν δύλοιμεν ὧδε σκανίας τὰ χώρας τὰ πρὸς τὰ σκάνων. ἐπεὶ καὶ ὅδε ὅσιον, εἴπερ μὲν ἄλλως δίκαιον τὰ περὶ τὰ γῆς αὐτῆς ἐν δούλῳ κινδυνεύεσθαι κρίσει. οἵδε μὲν ἂν οἱ λόγοι ὡρμήθησαν ἐξ ἀμφοῖν.

* οὕτως

* εἰδότα

δήπυθεν αὐτὰς ἀπεκύησεν τῷ νῷ τὰς ἐννοίας ὁ περσῶν βασιλεὺς, ϗ ἐν τούτοις ὁ λόγος ἐπέπαυτο πρὸς βραχὺ περὶ σωσιπάτρου. καὶ αὖθις, ὥσπερ ἐν μεταξυλογίᾳ τινὶ, περὶ Ἀμβρακὶδος τοῦ ἀλαμανδάρου τοῦ σπαρκηνοῦ διελεγέσθην ἄρα-
4 Ἀμβρακὶς φω, τοῦ βασιλέως ἄτω πως ἀρξαμένου. Ὁ καθ' ἡμᾶς * Ἀμαρτος, ὁ σπαρκηνὸς, οὐχ ἥκιστα ἀπημύνατο τὸν Ξέρξην, καὶ καταβολὴν πεποίηται τοῦδρὸς οὐκ ἐλαχίστην, ἄπερ εἴδέν τι ἐνήνοχεν τοῦτον γε αὐτὸν, ἡνίκα ἐσπενδόμεθα ὡς ὑμᾶς. καὶ ὁ πέτρος, ἐν εἰδεὶ χρόνῳ πώποτε, ἔφη, ῥητόν τι χρυσίον ἐκομίσαντο ἐκ ῥωμαίων οἱ καθ' ἡμᾶς σπαρκηνοὶ· ἄπερ μὲν ἀνάγκη τινὶ, ἅπερ καθ' ὁμολογίαν τινά: ἀλλὰ δήπου ὁ πατὴρ Ἀμβρακὶς ἀλαμάνδαρος ἔσχε δῶρα τῶν ῥωμαίων αὐτοκράτορι, ϗ ὅγε δεχόμενος ἀντιδωρεῖτό γε αὐτόν. ὅπερ ἐφ' ἑκάστῳ ἑαυτῷ τοιοῦτος ἐγίγνετο εἰκότως. ἀλλ' ἔστιν ὅτε ϗ ὁ παρωχημένων ἐστί. τοῦτο γὰρ διεσώθη τε ϗ διεφυλάχθη Ἀλαμανδάρῳ τε ϗ ἡμῖν ὅτι χρόνον ἥκιστα ὀλίγον. ἐξεπίστευτο γὰρ τὸ κρεῖττον, οὗ μὴ χὶ δήπου ἐῤῥωμένα φρονῶν ἐς πέρσας τὰ τριάδε ἔπεισεν Ἀλαμάνδαρος. τοιγαροῦν διεβεβαιοῦτο, ὡς, εἰ ϗ ἡμεῖς πόλεμον κινήσοιμι καθ' ἡμῶν, ἀλαμανδάρῳ γε ἄπρακτός τι ϗ ἀνενέργητος ἔσοιτο ἡ μάχαιρα, τὸ ῥωμαίων ἑκάλλι πολιτείας. Ταῦτα μὲν ἦν ὅτι * τινι διέμενε χρόνον. νῦν δὲ ὁ σὸς μὲν ἀδελφὸς, δεσπότης δὲ ἐμὸς, ἔδοξε δὲ ἐν τῷ ἐμοὶ φρονεῖσθαι εἶναι, ὦ βασιλεῦ, ἔφη τις, εἰ βεβαίως ἔχει τὰ πολιτεύματα τὰ ἐκείνου, τί δή ποτε ἄρα λυσιπλήσει μοι τοῦ λοιποῦ, ὑπηκόοις τε ϗ δήλοις τοῖς φθόγγοις περσῶν, οἷς ἂν * κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον κεκτημένων τὰ πράγματα· ἦν γὰρ πορίζειν τι αὐτοῖς, ἢ πορίζοιεν ἂν ἀφ' ἑαυτῶν; εἰ μὲν τὰ εἰρήνης, ἔλεξεν ὁ βασιλεὺς, ἑκατέρωθεν ἐστέλλοντο πρεσβεῖαι, ϗ ἀμοιβαίοις ἐφιλοφρονεῖσθε δώροις ἀλλήλους· χρῆναι οἶμαι ἄττα εἶναι τὰ ὅσα εἰσέρχεται πρός γε. ταύταις μὲν ἦν αὐταῖς ϗ ἐκεῖ Ἀμβρακὶς τὰς δικαιολογίαις ἐχρησάσθην, ϗ αὖθις ἀντιλογίζοντο περὶ σωσιπάτρου. ὁ δὲ βασιλεὺς εἶπεν, ὁπηνίκα ἐγὼ παρεσπάμην σπένδεις τι ϗ σάρα παρ' ἐμοῦ λαζικοῦ, ὑμεῖς δ' ἐφάτε τινὶ καὶ ταῦτα σωσιπάτρου ἐν ὑπηκόων εἶχεν μοῖραν. ἔνθηλον ἦν ἐντεῦθεν, ὡς οὐκ ἐτύγχανον ὄντες ὑπὸ λαζούς. * ἢ γὰρ μοῦ ϗ αὐτοὶ ξὺν τοῖς κρατοῦσιν ἡμῖν ὑπεχώρησαν. ὁ πέτρος ἔφη ἀμοιβαδὸν, τοῦτο οὐ γέγονεν, ἐπεὶ ὁ σώπατρος οὐκ ἀπέστη, καθὰ δήπυθεν ὁ δοῦλος μοῦ ὁ λαζός. Φημὶ δὲ, ὡς ἐγὼ καθ' ἡμᾶς δοῦλος ὁ δοῦλος ἀφηνίασεν ὑμῶν. Τὴμερον, * εἶδεν ὁ βασιλεὺς, δέκα ἤδη παρωχήκασιν ἑαυτοῦ, ἐξ οὗ σωσιπάτρου ἐν κατοχῇ ἐποιησάμην, πέρσης πολλάκις ἐδεξάμεθά τε ϗ ἐξεπέμψαμεν ὡς ῥωμαίους· ϗ τί δήπου ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἕνεκα σωσιπάτρου; ἐπειδὴ τηνικαῦτα, ἔλεξεν ὁ πέτρος, ϗ λαζικῆς κύριος ἐγεγόνεις. ϗ εἴπερ ἔφην, ὡς δὴ ὦ χωρῆσαι μοι σωσιπάτρου,

αὐτὸ-

Digitized by Google

σωτ ὐκ ἀναγκῶ, ἀνάγκην· ϗ τῷ γενναίῳ τ μεγαλοφροσύνης, ἐψηφίσω ϗ σαυτῷ· ϗ νικᾶν ἠξίωσας ἡπτημένος ϗ πρέποντος ϗ ἀωλῶς ἀπεκατέστησας ἡμῖν λαζικῷ, ὥσπερ οἰκεῖόν τι κτῆμα μεταθεὶς, ϗ τῶν ἐξουσίαν μεταγαγὼν ἐφ' ἡμᾶς. οὐκ ἄλλως δὲ ϗ πρὸ συμμαχίας ἀντιβολῶμεν, τ οἰκεῖον προῖκα λαβεῖν· ϗ χάριν * σε ὁμολογήσειν ἡμᾶς ὑμῖν, ἵν μὴ ἐζημιῶσθαι τ οἰκεῖον· ὑμᾶς ϗ τῷ κρείττονι, τῷ δύνασθαι πλεῖστον, ὥστε δωρεῖσθαι δοκεῖν ϗ τὸ μὴ ὕστερον. ϗ ὁ βασιλεὺς ἔλεξεν ὧδε. Οὕτω δή τι ψυχῶν λόγων χρήσιμον, ϗ ϗ πεῖθειν ἕρμημον, εὑρεῖν ἡ τ σοφίας δύναμις, πρὸς φρονοῦσα τὸ ἀσθενὲς καταγωνίζεται· ὥσπερ φάρμακον ἐν ἕλκει προσπαλαίομον καταβιβρώσκει μὲν τὸ νοσοῦν, συναναζωπυρεῖ δὲ τῶν ὑγιείαν τῷ κάμνοντι. εἰ γὰρ τὸ δίκαιον οὐκ εἶπε πᾶσιν, εἰ πῆ δὲ τὸ ἁρμόδιον; ἁδὲν ἦττον ϗ ἅτερα νικήσει. τοιγαροῦν ἡ σοφία τούτου ἕνεκα τ ἰσχύος τ ὅπλων κρατεῖ, ὅτι τὸ πολέμου μὲν δύναμις οὐχ οἵα τε φύναι ϗ πρακτέα γενέσθαι, εἰ μή πως ϗ ἑαυτῷ αὐτῇ διαχρήσεται· τὸ δὲ τ σοφίας ἀσώματον, ϗ φρούριον καθέστηκεν ἑαυτῆς· πρός γε ϗ φρουρεῖ τ κεκτημένον αὐτῶν. ἐντεῦθεν δὴ κἀδε αὐτὸς, ὦ ῥωμαίων πρεσβευτά, ὥσπερ εἰκὸς ἐν τοσαύτῃ φιλοσοφίᾳ τεθραμμένος, * εἴπερ εἶναι τοῖς ῥήμασι μεμάθηκας, μεμφθείλῃ πρός τινος ἐγωγε, μὴ πείθειν μαθών. τοῖλυ ὡς ἂν οἷός τε ὦ, καὶν * εἰμὶ τοῖς ῥήμασι τηλαυγῶς, ἀλλ' ὅμως τῷ βουλομένῳ τῆς γνώμης, ὡς ἔνεστιν, ἐν φανερῷ προθείλῳ τ δίκαιον· δοίημεν ὡς ἰδικαιολογήσω πρὸ συμμαχίας τῶν ἀληθείαν ἅτερ ἔχειν, λαζικῷ μὲν ἐχειρωσάμεθα, σοὶ ἀνοις δὲ ὧδε προσέβαλον, ἢ μόνη ἀκρᾷ τῷ τ Μερμερόλῃ ἡμῖν σημᾶναι, ὡς οὐκ ἔστιν ἀξιόλογον, ὧδε μὲν προσμάχητος ἡ χώρα, ὧδε βασιλικῆς ἔργον ἐκστρατείας· ἀλλ' ἐνυπάρχει τῶν ἐθνῶν τ πρὸς τ καίκασον· ϗ ὡς ἔχουσι βασιλίσκον· ϗ ὡς ὁ χῶρος ἐστὶ σκυθῶν πάροδος. ἀπεβίω Μερμερόης, εἶπα ὁ Ναχόεργαν ὑπῆλθε τῇ στρατηγίᾳ. γέγραφε τοίνυν ἡμῖν ϗ αὐτὸς οὐκ ἄλλως πρὸς αὐτῶν, * ὅτι τοῦ καυκάσου τὰς ἀκρωρείας οἰκοῦσι· ϗ ὅτι δή τι κλωπές τε ϗ λαφυραγωγοὶ, ϗ * χαλεπῶς ἔργων ϗ ἀνοσίων καθεστήκασιν ἐργάται· ἠβουλόμην ἂν ϗ σφῶν ἐλάσαι στρατείαν. οἱ δὲ καταῤῥωδήσαντες ἀντὶ σκαιῶν ἐγένοντο πέρσαι. ὡς εἶναι δῆλον ἐντεῦθεν, ἀνήκειν μοι τοῖς χώραν. ϗ ἔχειν οὐκ ἀρνοῦμαι. ϗ τοίνυν δηλοῦσιν ὑπαχθέντες ἡμῖν ἀσμενίσαι τε τῷ ϗ τοῖς δούλοις ἄρχεσθαι τοῖς ἡμῶν· ἀμέλει ϗ τοῦ Ζίχ ἐν γράμμασι δηλώσαντ, ὡς ῥωμαίοι σκαιᾶν ὀπίζητοῦσι λαβεῖν· τοσοῦτον πῤῥωθεν ᾠήθην ὑμᾶς ϗ δικαίᾳ φῆσαι, καθόσον ἐγγύτατα ἐγενόμην ϗ πείθεσθαι τῷ σοφῷ λόγῳ τ ἀκοῆς. τοῖλυ ἠπιθήσεμεν ϗ δυνατοῖς, καθέξον ᾠηθείλῃ προεῖσθαι, μὴ ὀχὶ ταὐτὰ φρονεῖν τοῖς καθ' ὑμᾶς βασιλεῖ. ταύτας

* δι ὁμολογ.

* ἤπερ

* εἰ μὴ τοῖς

* χαλεπῶν

ἐπιθειάσων τῇ γενεθλίᾳ ἑορτῇ χρισῦ ξ θεῦ. ἤδη γὰρ ϖϱοσεπέλαζε τ ἡμέρας τὸ σέβας. ἔπ δὲ κ τῇ ξ θεῦ ἐπιφανείᾳ τὰ νόμιμα ἀγισεύσας, μ παῦπα ἐπέβη τ περσῶν. κ ἐν τοῖσδε πέρας εἰλήφει τὰ τ ξυνθηκῶν. ϖϱὸ δὲ δὴ τ ἀναχωρήσεως τ πέρσβεων, ϖϱοαγενομένων λινῶν περσῶν εἰς τὸ δάφας, οἷς τὸ τοιόνδε ἐν φροντίσιν ὑπῆρχεν, ἅμα ἑνίοις τ ἑρμωέων κ τοῖς τ ϖλασίγγων ἐπισάταις· ἀπικατέση τοῖς ϖϱὸ τ ζιχ τὰ ὀφειλόμενα χρήματα τ ζ ἑνιαυτ, ἐφ' οἷς * ἐξωθῆ κ ϖϱοῆλθον. ὡς δὲ πέτρ ἀφίκετο ϖϱὸς βασιλέα περσῶν, ἐν τῷ ϖϱοσαγορδυομένῳ βιθαρμαΐς, διαλεχθησόμενος οἱ ϖϱὸ * σκάνας· ἐς τὰ βασίλεια * ϖϱοελθεῖν ἔλεξεν ὧδε. Ἤκομεν ὦ βασιλεῦ ϖϱός σε, τὸ μὲν ἐν βεβαίῳ τιω εἰρωίω ἔχειν εὐτυχήσαντες ἤδη, τὸ δὲ κ ὀψὲ γῦν πυξόμβοι τ δικαιοτέρων ϖϱός σε μὴ ἀχθησόμενοι. ὁ γὰρ τὸ παρὸν εὖ διαθεὶς, κ χεδιάσας (ὡς εἰπεῖν) τὸ σωοῖσον: πῶς ὐχὶ τ μελλόντων ϖϱομηθεύεται πολλῷ τῷ διαφόρῳ, καθόσον κ χρόνῳ τῷ πλείονι; μεγίστ τοίνυν πέφυκε βασιλέως, τὸ δύνασθαι μὴ πλέον ἔχειν, μὴ βέλεσθαι δέ. τὸ γὰρ ὑπερβάλλον τ ἰσχύος, ἐν σώφρονι κολάζεται λογισμῷ. ἐπεὶ ἤν τὸ ζέον ξ πολέμ κατέσβεσται νῦν ἡμῖν, κ ὥσπερ ἀνεπνεύσαμεν· εἷς δὲ μόνος ὑπολείπεται ἀσινθὴρ (φημὶ δὲ ἀσινθῆρα κακῶν, τ σκανίαν, ἀπειλοῦσαν ἡμῖν, μεγίστ ἐσταγ δυσμενείας ἐμπύρωσιν:) γενῆ κώλυμα τ δεινῶν, κ ϖϱοκατάπαυσον ἡμῖν ἐλπίδα τ κακῶν. ἐν σοὶ γὰρ τ ἀμηχάνων * τὸ ἄπορον ἀνεθέμεθα, * μηχανησαμένῳ τὰ δέοντα. μία γάρ τίς ἐσι πλεωτάτη ξ πολέμ κατάλυσις, τὸ ϖϱοσπθῆναι κ σκανίαν ἡμῖν, εἴπερ λαζικῆς κύϱοι καθεσήκαμεν. ὁ γὰρ δεσπόσας ξ ἡγεμονικῆ, πῶς ὐχ ἕξει τὸ ὑποβεβηκός; ὅπ γὰρ λαζοὶ, ὅπ μὴ αὐτοὶ σκανοὶ, ϖϱὸς ἀμφισβήτησιν * ἴδοιεν, ὡς ὐχ ὑπήκοος ἡ σκανία λαζῶν ἀνέκαθεν ἦ· κ ὅλ ψήφῳ ξ λαζῶν βασιλέως ὁ σκανίας ἄρξων, τὸ * κύϱος ἐδέχετο. ταῦτ εἰπὼν πέτρ, ἐν χάρτασιν ἐπεδείκνυ Χοσρόη παλαιτέρας λαζῶν βασιλεῖς, κ ἄλλας ὑπὸ ἄλλων χειροτονηθέντας σκανῶν * βασιλέας. εἶτα κ αὖθις ἔλεξε. Τὸ δικαίᾳ τοίνυν ἡμῖν, ὦ βασιλεῦ, κ σκανίαν παρέχοντος: ὐχὶ σὺ ϖϱοτιμήσας ἐν κέρδει, χήσεις ἀμφότερα, κ τὸ δόξαι μὴ ἀδικεῖν, κ τὸ δοκεῖν δωρεᾶς τὸ ϖϱοσῆκον πᾶσιν. οὕτω γὰρ ἂν κ ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς οἰοιτο ἀδικεῖσθαι, εἴγε τὸ οἰκεῖον ὥσπερ δῶρον λήψεται παρ' ὑμῶν· ἐπεὶ κ λαζικὼ οἴεται σὸκ ἄλλως ἔχειν. διαβεβαιωμένων γὰρ ἡμῶν, κ ἐναργέσται δεικνύντων, ὡς Ῥωμαίων ἐκ πλείσ χρόνου κτῆμα: ἀντεῖπας αὐτὸς, τῷ τοῦ πολέμου νόμῳ λαζικὼ οἰκειώσασθαι. κ ἐμοὶς, τῷ βέλεσθαι τιω δίκω ἄτρωτον εἶναι, πϱὸ γε αἰπτερον ἔθ, σώφρονα κεκτῆσθ λογισμὸν, ἢ χεῖρα δυνατιώ. τοιγαροῦν ἐποιήσω

* αἱ ξυνθῆκαι ϖϱοῆλθον
* σκανίας
* ϖϱοελθὼν
* τὸν πόρον
* μηχανησαμένῳ
† ἔπεσιν
† κῦρος
† γρ. ἡγεμόνας

ὡς τ βασιλέα ᾧ ἠδικηκότ@. εἶτα, εἰ μηδὲ ὑπὸ ᾧ βασιλέως γενήσεται οἱ τὰ ἀποχρῶν· ᾗ διωλῦν τ ὀφληθὲν ἀναλήψεται κατὰ τ ὡρισμένον ἐντὸς ἐνιαυτ : ὅσα ἐπ' ἐκείνῳ τῷ δόγματι διαλελύσθω τὰ τ σπονδῶν. Δευτέραν ιβ'.
πρὸς τῇ δεκάτῃ μοῖραν τ σπονδῶν καταγνόησις τὰς πρὸς θεὸν ἱκετείας, ἐπὶ τὰ ᾗ τὰς ἀρὰς· οἷον, τῷ μὲν στέργειν τὴν εἰρήνην, εἶναι τ θεὸν ἵλεών τε ᾗ ξύμμαχον διαπαντὸς: τῷ δὲ ἀπατηλῷ, τ τε ἐμπεδωθέντων νεοχμῶσαί τι βουλομένῳ, τ θεὸν ἔσεσθαι ἀντίπαλόν τε ᾗ πολέμιον. Τρίτην πρὸς τῇ δεκάτῃ τῶν ιγ'.
νομισθέντων ἰσχύς, πεντηκοντάτριδας εἶναι τὰς σπονδὰς, ἐρρῶσθαί τε τὰ τ εἰρήνης ἐπὶ πεντήκοντα ἐνιαυτούς· ἀριθμουμένου δ ἐνιαυτοῦ κ τὸ ἀρχαῖον ἔθος, ἑκάστου ἔτους τῇ τριακοστῇ ᾗ ἑξηκοστῇ ᾗ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ περατουμένου. ἰσχύσαι δὲ ᾗ τοῦτο, καθὰ ἔφην, ὥστε ἐξ ἀμφοῖν ἀποχρησθῆναι συλλαβὰς ἑκατέρους, δηλώσας, ὡς ᾗ ἄμφω στέρξαι *τ τὰ ἐφ' οἷς ἐβεβαίωσαν οἱ πρέσβεις. τέρας τε δεξαμένων τ σωθησῶν, ἀντιδέδοσθαι αἱ λεγόμεναι σάκραι. Τούτων δὲ δοξάντων, ᾗ ἰσχυροποιηθέντων: ἐκτὸς ἐνομίσθη τὰ πρὸς τῶν ἐν περσίδι χριστιανῶν, ὥστε ᾗ νεὼς εἰσδεμεῖν, ᾗ ἐπιθηκάζειν σφᾶς αὐτοῖς, ᾗ τοὺς χαλκηρίους ὕμνους, καθὰ νενόμισται ἡμῖν, ἀκωλύτως ἐπιτελεῖν. ἀλλὰ γὰρ μήτε καταναγκάζεσθαι [εἰς] μαγικὴν μετέπειτα θρησκείαν, μήτε μὴν θεοκλυτεῖν ἀκρισίως τὰς ὧδὰς μήδοις νενομισμένους θεούς. ᾗ οἱ χριστιανοὶ δὲ, ὥστε ἤκιστα ᾗ οἵδε τολμῶεν μεταπιθέναι μάγους ἐς τὸν καθ' ἡμᾶς δόξαν. ἐκράτησε δὲ, ὥστε ᾗ τὰς θησκούσας πῖς χριστιανοῖς, ἐπ' ἐξουσίας εἶναι θάπτειν ἐν τάφοις, * ἢ νενόμισται παρ' ἡμῖν. Τούτων δ' ὕτω προελθόντων, ᾗ ἐν κόσμῳ ᾗ τάξει γενομένων: ἐπεὶ ἀνεδέξαντο οἵ γε ἐς τὸ τὰ παγμένοι τὰς συλλαβὰς τῶν δυοῖν βιβλίοιν, ᾗ ἀπηκρίβωσαν τῷ ἰσορρόπῳ τε ᾗ ἰσοδυνάμῳ τ ῥημάτων τὰ ἐνθυμήματα· αὐτίκα οἵγε ἰσόγραφα ἕτερα ἐπετέλεσαν. ᾗ τὰ μὲν κυλώτερα ξυνειλημένα τε ᾗ κατασφαλισθέντα σκμαγείοις τε κηρίνοις, ἑτέροις τ οἷς εἰώθασι πέρασι χρῆσθαι, ᾗ σκτυπώμασι δακτυλίων ὑπὸ τ πέσβεων· ἔτι μὲν ᾗ ἑρμωνέων δέκα πρὸς τοῖς δυό· ἓξ μὲν ῥωμαίων, ἓχ ἧττον δὲ περσῶν: ἀμοιβαία τῇ δόσει τὰ τῆς εἰρήνης βιβλία παρέχοντο ἀλλήλοις. τὸ μὲν τῇ περσῶν φωνῇ γεγραμμένον ἐνεχείρισε πέτρῳ ὁ Ζὶχ, ᾗ πέτρ@ δὲ τῷ Ζιχ τὸ τῇ ἑλληνίδι. ᾗ αὖθις ᾧ Ζὶχ τὸ ἰσόρροπον τῇ ἑλληνίδι βιβλίον, γράμμασι περσικοῖς διαστιγμασμένον, ἄνευ τῆς τῶν σκτυπωμάτων ἀσφαλείας, εἰληφότος, τὸ σωθήσεσθαί οἱ τὰς μνήμας· ᾗ πέτρος ὡσαύτως ἐπετέλεσεν ἀμοιβαίως. εἶτα ἐπὶ τούτοις διελύθησαν, τ μὲν ἑρίων ἀποχωρήσαντος, ᾗ ὁ Ζὶχ εἰς τὰ πάτρια ἤθη ἐπορεύετο. ἀτὰρ ὁ πέτρος ἔμεινεν αὐτοῦ,

ἐπι-

* ταῦτα ἰφ'

* ἧ

ε'. ῥωμαῖα, ϖᾶσαδίδοσθαι εὐθύνας ὑφέξοντας. Ὡς, εἴ τινες, ἐν ᾧ χρόνῳ ὁ πόλεμος ξυνεισήκει, ἠτομόλησαν, τοῦτο μὲν ὡς πέρσας ἀπὸ Ῥωμαίων, τοῦτο δὲ [ἀπὸ] περσῶν ὡς ῥωμαίους, εἴγε βούλοιντο οἱ ϖροκεχωρηκότες εἰς τὰ οἰκεῖα ἐπανασέφειν, μὴ γίνεσθαι σφίσιν ἐμποδὼν, μήτε μιᾷ κωλύμῃ χρήσασθαι τινί. τοὺς μὲν γέ τοι ἐν καιρῷ εἰρήνης αὐτομόλους, ἤγουν καταφεύγοντας ἐξ ἑτέρων εἰς ἑτέρους, μὴ ἀποδέχεσθαι· ἀλλ' ἐκ παντὸς τρόπου καὶ ἄκοντας ἐγχειρίζεσθαι * τοὺς ἐξ ὧν καὶ ἀπέδρασαν. μέρος τῶν σπονδῶν, ὥστε τοὺς ἐπεγκαλοῦντας ϖεῖ ϖσίνεσθαί τι σφᾶς, τοὺς ἀντιπολιτευομένους δίκῃ τέμνεσθαι τὸ φιλονεικούμενον ἢ δι' ἑαυτῶν τῷ βλάβῃ πεπονθότων, ἢ δι' οἰκείων ἀνθρώπων, ἐν τοῖς μεθορίοις ϖᾶσι τοῖς ἄρχουσιν ἑκατέρας πολιτείας ξυνιόντων· ἄτω δὲ τὸν ζημιώσαντα ἀκέσασθαι τὸ σκάζον. ϛ'. Ὥστε δὲ λοιπὸν μὴ ἐγκαλεῖν πέρσας ῥωμαίοις, ἕνεκα δὲ ἀπικτίζεσθαι τὸ δάρας· ἔδοξε καὶ ἀμφοτέραν πολιτείαν τοῦ λοιποῦ μηδαμῶς ἀπειτειχίζειν, ἤγουν ϖερικῆ τινὶ κατασφαλίζειν τι τῶν ἐν τοῖς ὁροθεσίοις χωρίων· ἵνα μὴ ϖρόφασις ἐντεῦθεν ἔσοιτο ταραχῆς· καὶ ἐκ τούτου διαλυθήσονται αἱ σπονδαί. ζ'. Μὴ ἐπιέναι ἢ πολεμεῖν ὑπηκόῳ ἔθνει, ἢ χώρᾳ ἑνὶ ἄλλῃ, τὰς ἑτέρας πολιτείας· μᾶλλον μὲν ἂν ἄνευ βλάβης καὶ κατ' οὐδένα τιῶν τὰ μὲν ὁμοίους, ἐν τῷ αὐτῷ μένειν· ὡς ἂν καὶ οἷόν τε ἀπολαύοιεν τῆς εἰρήνης. η'. Ὥστε μὴ ϖολυωληθίαν στρατεῦσαι εἰς τὸ σλάρας ἐνιζάνειν, ϖολλοὺς ὅσοι γε ἀρκέσει ϖρὸς φυλακὴν τοῦ ἄστεος. μήτε σλὲ τὸν τῆς ἕω στρατηγὸν κατὰ ταὐτὰ ἐνιδρῦσαι, ϛ' μὴ ἐκ ϛ' τοιῶνδε ἀποδρομὰς ἢ βλάβας γίνεσθαι κατὰ ϖέρσων. εἰ δέ γε ἄρα τι τοιοῦτον ξυνενεχθείη· ἐπαγιώθη, τὸν ἄρχοντα τοῦ σλάρας διαπιθέναι τὸ ϖληημεληθέν. θ'. Μία ϖρὸς τῇ σλειόνῃ τῶν σπονδῶν βεβαίωσις, ὥστε εἰ ϖόλις ἑτέρα ζημιώσει πόλιν, ἢ ὁπωσοῦν διαφθείρει τι τῶν αὐτῆς, μὴ τῷ νόμῳ ϛ' πολέμῳ, μήτε μιᾷ δυνάμει στρατιωτικῇ· ἄλλως δὲ, δόλῳ τινὶ καὶ κλοπῇ (εἰσὶ γὰρ τοιῶνδε τινες ἀνοσιουργοὶ, οἱ ταῦτα πράσσοντες, ὡς ἂν πολέμου ἔσοιτο ϖρόφασις:) ἐβεβαιώθη τοιαῦτα μὲν τοιαῦτ' ἔστω ἀναζητεῖν εἰς τὸ ἀκριβές, καὶ ἐπανορθοῦσθαι τοὺς δικασὰς τὰς ἐν τοῖς πέρασιν ἑκατέρας πολιτείας ἱδρυμένους. εἰ δέ γε αὐτοὶ οὐκ ἔσονται ἱκανοὶ ἀνασέλλειν τὰς ϖρὸς ἀλλήλους τῶν ἀσυγγιτόνων φθοράς: ἐσέρχθη, ὥστε τὰ * διὰ δικαίων ἀναπέμπεσθαι ὡς τὰ τῆς ἕω στρατηγὸν, ὡς, εἴ γε εἴσω μιᾶς ἐξ μὴ τμηθείη τὰ δ' ἀμίλλης, καὶ ὁ ζημιωθεὶς μὴ λήψεται τὸ ἀπολωλὸς· τὰ ἀδικήσαντα λοιπὸν ἀπὸ ϖοινῆς εἰς τὸ διπλάσιον τῷ ἠδικημένῳ εἶναι ὑπεύθυνον, ὡς, εἴ γε μηδὲ ἄτω πέρας ἔξοι· διευπώθη, τὸ ϖονᾶν μέρος πρεσβείαν στέλλειν ὡς

ε'. περὶ τυ δίκης Χεσρόν καὶ Ιουστινιάνου.

* τοῖς ἐξ

* διαδικασίαν

Φρονῆτε διατάττης. τοιγαρῦν ἐστέλετο ἐν τάχυτητι τ δημοσίων ἵππων ὀχούμενος ἀνὴρ ἀγγελιαφόρος ὡς τ συραχηνὸν, ὅπως καταπαύσῃ οἱ, τ ὅτερ ἐτύγχανεν αὐτῷ πεμφθὲν πρὸς τ ῥωμαίου βασιλέως. ἄτω τε ἐς τὔμπαλιν ἐκ τ συραχωνῦς ὡς βασιλέα τ ἡμεδαπὸν ἐπέμπετο δωροφορῶν πρεσβευτής. εἶτα ἀντιδώρῳ αὖθις ἐφιλοφρονῆτο τ συρακωνὸν ὁ καθ' ἡμᾶς αὐτοκράτωρ. εἰ βούλεται ἄν κ Ἄμβρος τ ταῦτα ποιεῖν· εἰ δοκεῖ κ τῷ καθ' ἡμᾶς βασιλεῖ: εἰ δέ γε ὐ βούλεται· κινεῖ τηνάλλως, πρός γε κ ἠλιθιώτατα φρονεῖ. ἀπίστατο γὰρ ὐδὲν ὁ, τιῶν. τούτων διαμφισβητηθέντων κ ἑτέρων, ἐγράφησαν αἱ πεντηκοντάπηδες αὐτονδαὶ πρὸς τὴν κ ἑλληνιστὶ· μεθερμηνεύθη τε τὸ ἑλληνικὸν εἰς περσίδα φωνὴν κ τὸ περσικὸν εἰς ἑλληνίδα. οἱ ἧλας ξυνθήκας βεβαιῶντες, ῥωμαίων μὲν πέτρος ὁ τ πρὸς βασιλέα καταλόγων ἡγεμὼν, κὴ Εὐσέβιος, κὴ ἕτεροι· περσῶν δὲ, ὁ Ἰεσδεγερσνὰφ κ Σεργίνας, κ ἕτεροι. τ ἂν ἐξ ἑκατέρας μέρους ὁμολογιῶν ἐν συλλαβαῖς ἀναληφθεισῶν· ἀντιπαρεβλήθησαν ἀλλήλαις, τῷ ἰσοδυνάμῳ τ ἐνθυμημάτων τε κὴ ῥημάτων. ὅσα δὲ ἐσήμηνε πρὸς τ εἰρήνης γραμματεῖα, λελέξεται. κὴ δὴ δόγματα ἐγράφη πρῶτον· ὡς διὰ τ στενοπορίας τ εἰσόδου ἧς λεγομένου χοραντζὸν, κὴ τῶν καστίων πυλῶν μὴ ἐφεῖναι πέρσας ἢ ἄννας, ἢ ἀλανὰς, ἢ ἑτέρους βαρβάρους πάροδον ποιεῖσθαι κατὰ τ ῥωμαίων ἐπικρατείας· μήτε δὲ ῥωμαίους ἐν αὐτῷ δὴ πω τῷ χώρῳ, μήτε μὴν ἐν ἄλλοις μηδενὸς ὁρίοις γράπτυμα σίλλειν κ πέρσῶν. Δεύτερον· ὡς ἂν οἱ σύμμαχοι συραχηνοὶ ἑκατέρας πολιτείας ἐμμένοιεν κ οἱ τοῖς βεβαιωθεῖσι, κὴ μήτε τὰς περσῶν κ ῥωμαίων, μήτε τὰς ῥωμαίων ὠνὶζεσθαι κ πέρσῶν. Κατὰ τρίτην τάξιν, ὡς τὰς ἐμπόρας ῥωμαίων τε κ περσῶν τ ἐποιωνῶν φορτίων, τούτους δὲ κ τὰς τοιάσδε πορείας, κατὰ τ ἐξ ἀρχῆς κρατῆσαν ἔθος ἐμπορεύεσθαι. Διὰ τῶν εἰρημένων δεκατευτηρίων. Ὡς ἂν οἱ πέρσαι, κ οἱ τῇ ταχυτῆτι χρώμενοι τ δημοσίων ἵππων πρὸς τὰς ἀπαγγελίας, ὁ μὲν ἐς τὰ ῥωμαίων, ὁ * δὲ τὰ περσῶν ἤδη ἀφικνούμενοι, κ παύτην ἀξίαν κ τ πρόσηκον ἕκαστοι τιμηθεῖεν, κ τ δεούσης τύχοντες ἐπιμελείας· ἀπαλλάττεσθαι ἀσφαλῶς, μὴ χρονοτριβοῦντες· ἀλλὰ γὰρ κ τὰς ἐμπορίας, ἃς ἐπιφέρονται, ἀμοιβάζειν ἀκωλύτως τε κ ἄνδυ σωτηρίας πυός. Διετυπώθη, ὥστε τὰς συραχηνὰς, κ τὰς ὁποιασῶν βαρβάρας ἐμπόρας ἑκατέρας πολιτείας, μὴ διὰ ξένων ἀτραπῶν ποιεῖσθαι τὰς πορείας· μᾶλλον μὲν ἂν διὰ τ νισίβεως, κ ζ δάρας, μήτε μὴν ἄνδυ κελεύσεως ἀρχικῆς εἶναι κατὰ τὴν ἀλλοδαπὸν. εἰ μέν τι ὧδε τ δοκῶν τολμήσωσί τι ἧττον, τ λεγόμενον, κλεπτοπλωνήσουσιν· ἀνιχνευομένους * ἐκ τῶν ἐν τοῖς ὁρίοις ἀρχόντων, ξὺν τοῖς ὅσα ἐπιφέρονται, εἴτε ἀσύλα φορτία εἶεν, εἴτε

καὶ ῥωμαῖοι σκάνοις ἐκέλευον, ἀμέλει Τζαθὶς σκάνων ἐξηγημένου. δείσατός τις ῥωμαῖος ἀνὴρ, τῶν ἐκεῖσε ῥωμαϊκῶν καταλόγων ἐτύγχανε πρεσβεύς· ἀλλὰ καὶ ἕτεροί τινες ῥωμαίων ἐν σκάνοις ἐπιῶντο τὰς Δαρειβάς. δυσμενείας δέ τινος* μεταξὺ τοῦ λαζῶν βασιλέως καὶ Μαρτίνα τοῦ ῥωμαίων τηνικαῦτα ἐκεῖσε στρατηγοῦντος: τούτου ἕνεκα ὁ Κόλχων οὐκ ἀπέστειλε σκάνους τὸ σύνηθες αἰτηρέσιον. ἔθος γὰρ πέμπεσθαι σῖτον ἐκ τοῦ κόλχων βασιλέως. διὸ δυσανασχετοῦντες οἱ * σκῆνοι τῷ τὸν νενομισμένων ὑστερηθῆναι, καταδηλον ἐποιήσαντο τοῖς πέρσαις, ὡς εἰ γενήσοιντο αὐτοῦ * σκανιῶν ἐγχειρίσουσιν αὐτοῖς. ἐν τοσούτῳ ἐξισάτω καὶ τοῖς ἑτέροις ἡγεμόσιν τῶν ῥωμαϊκῶν πραγμάτων ἔφησαν· ὅτι πολυανθρώπια περσῶν ἀγαλλεται χωρῶν καὶ σκάνων. πρὸς μὲν ἀξιόμαχον οὐκ ἔχομεν δύναμιν, ἀλλὰ τὸ σωφρονεῖν βουλεύεσθαι ξὺν τοῖς ἐν αὐθαδίᾳ ῥωμαίων καταλόγοις, ὑποχωροῦντες τῇ μηδικῇ στρατιᾷ. τοσούτῳ χρησάμενοι * σκάνιοι δόλῳ, καὶ δώροις ἀναπείσαντες τοὺς τῶν λόγων ἀπιστάτας· ἀπεβάλοντο ἀθρόοι σφῶν τὸν ῥωμαίων φυλακήν. οἱ δὲ πέρσαι ξὺν τάχει ἀθροισθέντες, σκανίαν ἔλαβον. πλησίον ἦν ἐκεῖθεν, ὡς καὶ ῥωμαίων ἀνέκαθεν ὑπῆρχον, καὶ ῥωμαίοις ἁρμόζει τήμερον. εἰ γὰρ δικαιοπραγίαν λαζικῆς κύριοι καθεστήκαμεν, καθὰ δήπουθεν ὑμεῖς ἐψηφίσασθε, σκανίας τῆς ἀπὸ λαζικοῦ οὐκ ἄπο τρόπου δεσπόσομεν. ὁ δὲ Σκρήνας ἔφη, ἄρχεσθε μᾶλλον ῥωμαῖοι, ὅπου ἔθνος αὐθαίρετον καὶ ἑκουσίως προσεπέλασεν ἡμῖν. ὁ Ζίχ ὑπολαβὼν ἔφη, αὐτόνομοι γεγόνασι σκάνοι, καὶ ὑπό τινα τῇ κόλχων ὑπεκλίθησαν ἀρχῇ. αὖθις ὡς τὸν Ζίχ ἔλεξεν ὁ Πέτρος· εἰ γε μὴ βάλει, ὦ Ζίχ, ἐν τοῖς τῆς εἰρήνης συμβολαίοις ὀνόματι σκανίας ἐγχαράξαι· σήμανον· ὡς ἀποδίδωμι λαζικοῦ ξὺν τοῖς ὑποτεταγμένοις ἔθνεσιν αὐτῇ. ὁ Ζίχ, εἰ τοῦτο, ἔφη, ποιήσω· ἄδειά σοι δοθήσεται καὶ περὶ ἰβηρίας ἀμφισβητεῖν, κατ' ἐξουσίαν τι εἴπῃς ἂν, ὡς καὶ αὐτὴ κατήκοος ἐγεγόνει λαζῶν. ἐν δηλώσει δὲ, ὁ πέτρος, γενέσθαι ὦ Ζίχ, ὡς ἃ βάλει πᾶσαν ἡμῖν ἀποδῶναι λαζικοῦ, ἀλλά τινα μοῖραν αὐτῆς. πολλὰ μὲν δὴ καὶ ἕτερα ῥωμαῖοί τε καὶ πέρσαι, εἰπόντες τε καὶ ἀκηκοότες σκανίας πέρι, ὅμως δὲ ξυνέβησαν. δοκεῖ γοῦν αὐτοῖς περὶ τοιοῦδε τὸ βασιλέα ἀπισπόσασθαι περσῶν. καὶ ὅρκῳ ἀπισώσασθαι ὁ Ζίχ, * ἣν νενόμισαν πέρσαις ὀμνύειν, ξυνεπιλαβέσθαι Πέτρῳ ὡς Χοσρόου ἀφικνουμένῳ ἕνεκα σκανίας. εἶτα δὲ Ζίχ τὸν περὶ Ἀμβρου καὶ Ἀλαμούνδρου τῶν σαρακηνῶν ἡγεμόνα, κινήσαντος λόγους, φάσκοντός τε ὅτι γε δὴ καὶ αὐτὸν, ὥσπερ καὶ τὸν περὶ αὐτὸν ἡγεμόνα τοῦ σαρακηνικοῦ, κομίζεσθαι χρεών, τὰς χρυσίου λίτρας: ἀντεῖπεν ὁ πέτρος· ὥστε τὸν Ἄμβρου ἡγεμόνα δωρεᾷ τινὶ ἀγαθῷ, ὅσῳ ἂν ἠβούλετο χρυσίῳ, καὶ ὑπηνίκα ὁ καθ' ἡμᾶς ἐφιλε-

φρονεῖτο

χρωμένου, φάσκοντός τε· Ὡς ἀμαχώτατός τέ ἐστι, καὶ νίκας ὠδιεβάλετο πολλὰς· καὶ ὡς, ἐξ οὗ χρόνου τὴν κίδαριν ἀνεδήσατο, ἀμφὶ τὰ δέκα ἔθνη καταγωνισάμενος κατέστησεν ἐς φόρου ἀπαγωγήν· καὶ ὅπη τὴν τῶν ἐφθαλιτῶν κατερρίψατο δύναμιν· καὶ μὴν οὐν βασιλεῖς ἐχειρώσατο πολεῖς· καὶ ὡς ἄγαν ταί τε αὐτὸν καὶ τιθήπασιν οἱ ἐκεῖνοι βάρβαροι· καὶ ὡς κῦρος τὸ πρόσηκον, καὶ σὺν ἀπεικὸς, οὕτω ἡ ἐπωνυμία κεκόμψευται τὸ βασιλέα προσαγορεύεσθαι βασιλέων. ταῦτα καὶ τὰ τοιάδε Ὑ Ζιχ ὠδὶ Χοσρόου μεγαληγορίᾳ χρησαμένου· ἐν διηγήματι ἐξῆλθεν ὁ Πέτρος τοιάνδε ἱστορίαν τινά· Ὡς ἐγένετό ποτε ἐν τοῖς πάλαι τε καὶ ἀνωτάτω χρόνοις βασιλεὺς αἰγυπτίοις, ὄνομα Σέσωστις. καὶ ἦν γε, συμπνεύσης αὐτῷ τῆς τύχης, μεγάλα ἐφύσει, καὶ ἔθνη μέγιστα καθεῖλεν, ὡς δουλαγωγῆσαι καὶ βασιλεῖς· καὶ ὅπη προσῆκον ἀρθῆναι ἀλαζονείας, ὡς καὶ ὄχημα χρυσοκόλλητον ξυμπήξασθαι· καὶ ἀνθ' ὧν ἵππους δεῖν ἢ ἕτερα ἐλκυστήρια ζῶα, τοὺς δορυαλώτους ἐκείνους βασιλεῖς ὑπαγαγεῖν τῷ ζυγῷ. ἔτι τι διφρευόμενον διὰ τῶν λεωφόρων, ὅπη φέρεσθαι τοῖς ὑπηκόοις. τοῦτο ἐπεὶ ὁσημέραι ἐπετέλει· τῶν τοὺς βασιλέων τὸ ὄχημα ἑλκόντων, καὶ τὸ ἄκρον ἐζυγμένος, συνεχέστατά πως καὶ λεληθότως εἰς τὰ πίσω τὸ βλέμμα διαστρέφων, ἐθεᾶτο τὸ τροχὸν κυλινδούμενόν τε, καὶ τῇ τοῦ κινήσεως συνεχείᾳ, ἐν ἑαυτῷ ὠδιελιπέσθων. ἐποχήμενος δὴ ἦν ὁ Σέσωστις, ἐπίσκηψε γὰρ, τί δῆτα ἔφη ἦτο ποιεῖς ὦ οὗτος; ὁ δ' ἀμοιβαδὸν ἔφη, ὦ δέσποτα, ὁρῶν τὸ τροχὸν, ὡς θαμὰ ὠδινύμενος, οὐκ ἐπὶ τὰ αὐτῆς βάσεως μένῃ ἕδει, ἀλλὰ γὰρ ἄνω κάτω φερόμενος τὰ ἁρμάτεια ἐργάζεται. τοῦτο ἀκηκοὼς ὁ αἰγύπτιος, καὶ μὴν ἦν πεπαιδευμένος, ὡς ὑπαινίττεται τὸ ἀσάθμητόν τε καὶ παλίμβολον τῆς τύχης· καὶ ὡς τροχῷ κυλισθμῷ ἔοικε τὰ ἀνθρώπεια· ξυνῆκε, μὴ ἄρα καὶ αὐτὸς χρόνου ποτὲ τοιούτου προσπαίσῃ δυσυχήματι. τὰ λοιπὰ τε ὑπαύσατο καὶ τὰ προλεχθέντα πρέπον ἁρματηλατεῖν πρὸς τοῖς, δεδιδαγμένους οἱ βασιλεῖς ἀφῆκε, καὶ ταῖς σφῶν αὐτῶν ἡγεμονίαις ἐνεβίβασεν αὖθις. ἐνταῦθα Πέτρῳ ἐπαύσατο τὸ ἱστορίας ὁ λόγος, ἐγκαλινώσαντι τὰ Ὑ Ζιχ ὠδὶ Χοσρόου μεγαληγορίαν. εἶτα διελέγοντο αὖθις ὠδὶ τὰ πρακτέα. ἅπαντα μὲν γὰρ, ὡς ἐνῆν, ἀμφίβολα ἐν τάξει καὶ κοσμίῳ καθίστηκε τὰ ἂν περὶ σωτηρίαν ἔλθῃ ἐν μετεώρῳ ὑπῆρχε, καὶ ὑπελέλειπτο σφίσι * μόνη ἐπ' ἀμφιβόλῳ. τῷ τοι ἔλεξεν ὧδε Πέτρος. πολεῖσων ἐπαίνων ἄξιος ἐστὶν ἀνὴρ, ὃς τέλεα βουλεύμενος, τέλειον θαπιθήσοι ταῖς πράξεσι τὸ πέρας. εἰ γὰρ ἐλλείπῃ τι τῶν δεόντων, ἐλλιπὲς εἶναι καὶ τῷ βουλευομένῳ φρόνημα. σὺν εἰκῇ δὲ καὶ μάτην εἴρηται νῦν ἡμῖν ὁ λόγος· πρὸς σὲ δὲ φερόμενος, ὦ Ζιχ, ῥωμαίοις τε καὶ πέρσαις φανήσεται λυσιπλέστερος. εἶποιμι δὲ πῶς φανερώτερον. σωτηρία ῥωμαίοις ὑπῆρχε,

† μόνα

†ἐπιχείρισαι

σπονδησάντων· καὶ ἐν καπχῇ τότε ἤδη γενομένων, τείχει τὲ κατησφαλισμένων τὸ ἱλαστήριον. οἱ δὲ ἀλλὰ γὰρ ὅπως ἐς τέλεον κατέσκαψαν, ὅπως μὴν * ἐνεχείρησε ῥωμαίοις. ταῦτά τοι καὶ ἐν ταῖς σπονδαῖς ἐμφέρεται· ἐσήρχθη δὲ, ὥστε τὰς λεγομένας τῇ λατίνων Διαλέκτῳ σάκρας ἐξ ἀμφοῖν τοῖν βασιλείοιν αὐτὸ ὑπομοιωθῆναι, ὑπιβεβαιώσας ἅπαντα, ὅσα πρὸς τ̄ πείσβεων ἐμπεδωθέντα ἐτύγχανε. καὶ τοίνυν τὰ τριάδε ἐσάλη αὐτόθι. ξυνέβησαν δὲ καὶ ἐς τάδε, ὥστε κ̄ μίαν μοῖραν προσελθεῖν τῷ καλουμένῳ σάκρᾳ ἐκ τ̄ ῥωμαίων βασιλέως, ὑπιψηφιζομένῳ πρὸς τ̄ προδοθησομένων χρημάτων τ̄ τιμήν, μ̄ τ̄ ἕβδομον ἑαυτὸν, ὡς καταθήσωσι ταῦτα ῥωμαῖοι πέρσαις. ἐκυρώθη ὥστε καὶ ἐκ τ̄ βασιλέως περσῶν ὁμολογίαν ἐν γράμμασι προσελθεῖν· ὡς, ἡνίκα πορίσαιντο πέρυσι τ̄ τριῶν ἐτῶν τὸ ὀφειλόμενον χρυσίον, βασιλεῖ ῥωμαίων τὸ πρὸς τ̄ τριάδε βεβαιωτικὸν ἀναδοθήσεσθαι γράμμα. ἡ μὲν τ̄ ῥωμαίων αὐτοκράτορος πρὸς τ̄ εἰρήνης ὁμολογία, τ̄ συνήθη φέρουσα προγραφὴν, γνώριμος ἡμῖν ἐς τὰ μάλιστα τυγχάνει. ἡ δὲ τ̄ περσῶν βασιλέως γράμμασι μὲν ἐγράφη περσικοῖς, τῇ δὲ ἑλληνίδι φωνῇ κ̄ ταῦτα δή πῃθεν ἰσχύοντα ῥήματα. Θεὸς, ἀγαθὸς, εἰρηνοπάτριος, ἀρχαῖος Χοσρόης, βασιλεὺς βασιλέων, εὐτυχὴς, εὐσεβὴς, ἀγαθοποιὸς, ᾧπερ οἱ θεοὶ μ̄ τ̄ ψυχὴν κ̄ μεγάλην βασιλείαν δεδώκασι, γίγας γιγάντων, ὃς ἐκ θεῶν χαρακτηρίζεται, ἰσοστασιαστὴς καίσαρι ἀδελφῷ ἡμετέρῳ. ἡ μὲν δὴ προγραφὴ ὅτῳ πῃ ἐδήλου. αὐτὰρ ἡ δύναμις τ̄ λεχθέντων τοιάδε ὑπῆρχε. ἐπίσταμαι δὲ αὐτοῦ γε δή πῃ τῶν λόγων τ̄ συνθήκην. ἀναγκαῖον γὰρ ἔγωγε ᾠήθην χρῆναι σὺν ἄλλοις, ὡς ἂν μὴ ἰσοτοπήσοι τις ἑτέρᾳ φράσει ᾠδὲ πῃ τὰ φθαί τι * τῶν ἀληθῶς εἶχεν ὅτῳ. Χάριν δὲ πονέμομαι τῇ ἀδελφότητι τοῦ καίσαρος καὶ τῆς χρείας τῆς εἰρήνης, τῆς μεταξὺ τούτων τῶν δύο πολιτειῶν. ἡμεῖς μὲν Ἰεσδεγουστάφ, θείῳ κουβικουλαρίῳ, ἐκελεύσαμεν, καὶ ἐξουσίαν δεδώκαμεν· ἡ ἀδελφότης δ̄ καίσαρος Πετρῷ μαγίστρῳ τ̄ ῥωμαίων καὶ Εὐσεβίῳ ἐκέλευσε καὶ ἐπέτρεψε, καὶ ἐξουσίαν δεδωκε λαλῆσαι καὶ πρᾶξαι. καὶ ὁ Ζὶχ, καὶ ὁ λεγόμενος ᾠδὲ ῥωμαίοις μάγιστρος, καὶ Εὐσέβιος τὰ πρὸς τ̄ εἰρήνης καινῶς ἐλάλησαν, καὶ ἐπράξαντο, καὶ ἐτύπωσαν τ̄ εἰρήνην πεντήκοντα ἑαυτῶν· καὶ ἔγραφα πάντες ἐσφράγισαν. ἡμεῖς δὲ ὁ Ζὶχ καὶ ὁ μάγιστρος τ̄ ῥωμαίων, καὶ Εὐσέβιος ἐποίησαν βεβαίως ἔχωμεν τ̄ εἰρήνην, καὶ ἐμμένομεν αὐτοῖς. ὅτῳ μὲν ὑπὸ λέξεως εἶχεν. ὁμοιοτρόπως δὲ καὶ ἡ δ̄ ῥωμαίων βασιλέως ἐτύγχανεν ὅσα ὁμολογία, ἀπὸ τ̄ προγραφῆς, ἧς εἶχε τὸ βασίλειον γράμμα τὸ περσικόν. καὶ ἐν τοιοῖσδε ὁ ξύλλογος διελύθησαν. ἐν δὲ δὴ ἑτέρᾳ ξυνελεύσει μεγαλαυχοῦντος δ̄ Ζὶχ, καὶ ὑπὲρ Χοσρόη βασιλεῖ κομπολογίᾳ

χρωμένου,

φοβερὸν ὑμῖν καὶ ἐργωδέστατον εἶναι δοκεῖ τὸ παρ' ἡμῶν πραχθὲν· ὅμως ἡμεῖς πάρεργον ἡγούμεθα, τὸν ὀνπναῖν τῶν πολεμίων νικᾶν. πεπαιδεύμεθα γὰρ ἀκριβῶς τὸ κρατεῖν, καθόσον τὰ λοιπὰ τῶν ἀνθρώπων γένη κρατεῖσθαι μεμαθήκασιν ὑφ' ἡμῶν. ὅτι μὴν ἑτέρας ῥωμαϊκῆς πόλεως καταστροφὴ πρὸς ὄγκον ἡμᾶς ἐξαίρει ποτέ. τὸ γὰρ προχειρότατον, ἡμῖν ὑ θαυμαστόν. καὶ ταῦτα μὲν ἀρκέσει πρὸς ἔλεγχον τῆς μάτην ἀπερριμμένης παρ' ὑμῶν ἀδολεσχίας. Ῥωμαῖοι δὲ τὸ σύνηθες πράττουσι, πρὶν ἀπονδῶν προτεῖναι διαλεγόμενοι πέρσαις: ἠσθήθησαν πρὸς ἡμῶν, νενικήκατε τῷ τάχει· προτιμήσαντες τὴν εἰρήνην αἰτεῖν. καὶ ταύτῃ τὴν ἐν τοῖς πολέμοις ἀδοξίαν ὑπικαλύπτει, τῷ δῆθεν μὴ ἐφιέμενοι μάχης ὑπεικεῖς εἶναι δοκεῖν. ὅπερ ἂν ἡμεῖς, εἴπερ ἐμελήσατο, καὶ κρατοῦντες ἐπράξαμεν. ὅμως δεχόμεθα τὰς λόγους, τὴν εἰρήνην πρὸς πολέμου ποιούμεθα. Φρόνημα γὰρ εὐγενὲς, τῷ πρέποντι ξυμμετρυθμίζειν τὰ πράγματα. ὅτω δὲ καὶ ἔχει εἰπόντος· οἱ ἀμφοτέρων ἐρμηνεῖς διασαφήσαντες ἑφ' ἑκάτερα μέρη τὰ ῥήματα, διδάσκαλοι τῶν νοημάτων ἐγίγνοντο, πολέσων καὶ ἑτέρων ἀπερριμμένων λόγων· νῦν μὲν αὐτὸ τοῦ χρειώδους χάριν, νῦν δὲ καὶ κόμπου ἕνεκα, καὶ ὡς μὴ δοκεῖν ἧττον ἔχοντας τῆς εἰρήνης ἐφίεσθαι. πέρσαι μὲν διηνεκεῖς ἠξίουν ἔσεσθαι τὰς σπονδὰς· πρὸς δέ γε καὶ χρυσίον ῥητὸν ἑφ' ἑκάστῳ ἑνιαυτῷ ὑπὲρ τοῦ μὴ κεχρῆσθαι τοῖς ὅπλοις, κομίζεσθαι δὲ παρὰ ῥωμαίων· καὶ πεντακόσια μὲν ἐτῶν, τὸ γοῦν ἐλάχιστον τριάκοντα, προειληφότας ἐκτὸς σωτηλεσθησομένων ἐν ἑνὶ ξυναθροισμῷ, ὅτω βάλεσθαι κατατιθέναι τὰ ὅπλα. ῥωμαῖοι δὲ τἀναντίον, ὀλιγοχρονίους τὰς ξυνθήκας εἶναι ἐβούλοντο· πρὸς τοῖς μήτε μὴν κατατιθέναι τι ὑπὲρ τῆς εἰρήνης. ἀμίλλης δὲ περὶ τούτου ὑπὸ μέγα κινηθείσης, καὶ λόγων προσελθόντων ἤκιστα ὀλίγων· τέλος ἔδοξεν, ὥστε ὑπὸ μὲν ἔτη ξυνεσάναι τὴν εἰρήνην, ῥωμαίοις δὲ ὑποδοθῆναι τὴν λαζικήν· σεβάς τε εἶναι καὶ ἐρρωμένας τὰς συνθήκας, καὶ κρατεῖν ἑκάσαχόσε· τοῦτο μὲν κατὰ τὴν ἑῴαν, τοῦτο δὲ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ἐν ἀρμενίᾳ, ἀλλὰ γὰρ καὶ ἐν αὐτῇ δή που τῇ λαζικῇ· ὅτω μέν τοι, ὡς λ' χιλιάδας ἐτησίας χρυσίου νομίσματος ἀποφέρειν * πέρσαις τῆς εἰρήνης ἕνεκα ὑπὸ ῥωμαίων. ἐβεβαιώθη δὲ τοῦτο, ὥστε ῥωμαίους * ἐνομάδ. δεκαετίας ποσότητα προθεσμίαν εἶναι· ὅτω προσχρῆμα μὲν ἔνια τῶν ἐπιτηδείων, καὶ μὴν τὴν τῶν ζ' ἐτῶν προθεσμίαν, οὐκ ἐς ἀναβολὴν, κατατιθέναι τῶν λοιπῶν τριῶν ἐτῶν τὴν συντέλειαν· εἶθ' ὅτω καθ' ἕκαστον ἔτος πορίζεσθαι πέρσαις τὸ ὡρισμένον ἐνιαυσιαῖον. ἔδοξε δὲ καὶ τοῖς ἔσεσθαι κατασκαφῆναι τὸν μοναστήριον οἶκον, τὸ λεγόμενον σεβανὸν, καὶ ἱδρυμένον ἐν τοῖς μεθορίοις, καὶ ἀπολήψεσθαι ῥωμαίους τὸν τόπον· ῥωμαίων μὲν καθεστῶτα ἀπ' ἀρχῆς, πρισῶν δὲ πρα-

σπονδη-

* πέρσας

οἶμαι τ̃ νενικηκόϛα κάκιϛα ζῆν, ἐξ ὧν δακρύουσιν ἕτεροι. ἄτω δή που κ̀ τὸ κρατεῖν λυπηρὸν, μήτι γε τ̀ κρατεῖσθαι λυπηρότερον. διὸ τίνυν ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεὺς ἀπέϛαλκε παρεισομένους ἡμᾶς, κ̀ πρότερους ἱκετεύσοντας καταθέσθαι τ̃ πόλεμον. οὐχ ὡς δεδιὼς μὲν τὰ πολέμια· φοβούμενος δὲ μὴ προφθάσωσιν ἀλεγόμενοι πρὸς τ̃ εἰρήνης τ̃ φιλτάτης ἡμῖν. μὴ δῆτα ἄν, ὡς πρὸς τ̃ τ̃ θορύβων ἀπαλλαγῆς, τὰς καθ' ἑαυτῶν ἐπεκτείνωμεν δυσμενείας. πολιτείας γὰρ εὖ πολιτευομένης ἀλλότριον πέφυκέ πως, τὸ μὴ σχάζεσθαι τῶν ξυμβησομένων ἐκ πολέμου. διαγραφέτω τις ὑμῶν ἐν ταῖς ψυχικαῖς θεωρίαις ὥσπερ παρόντας, τοὺς πεπωκότας καὶ λοφυρομένους· ἀναλογιζέσθω κ̀ τὰς καιρίας τ̃ πληγῶν, ἐπιδεικνύντας ἐποικτιζομένους τε, κ̀ ἐπεγκαλοῦντας, ὡς τῇ τ̃ κρατούντων ἀβυλίᾳ διέφθαρται τὸ ὑπῆκοον· εἶτα τοὺς περιόντας, εἰσπεσόντας ἡμᾶς τοὺς ἀπολωλότας τυχὸν μὲν γονεῖς, τυχὸν δὲ παῖδας· ξυμβὰν δὲ, τοὺς φιλτάτους, ἢ τ̃ ὀνπναοῦν. κ̀ ἁπλῶς ἄνθρωπον ἐνθυμηθῶμεν, χηρωθείσας τὰς οἰκίας ἀνδρῶν, κ̀ τὸν νεωτάτων ἡλικίαν ὀρφανισθεῖσαν, κ̀ παντα χ̃ μεμιγμένον τὸν θρῆνον, ἐφ' ἑκάστῳ συγγενείας ὀνόματι. εἰ γὰρ κ̀ δοίημεν, τὸ πίπτειν ὑπὲρ πατρίδος, εἶναι καλὸν· πάσης ἀφροσύνης ἐϛὶν ἀνάπλεως, δύνασθαι μὲν ἄνευ κινδύνων χάριν ἐκτίνειν τῇ θρεψαμένῃ, τῷ δὲ δοκεῖν μεμονεκτεῖσθαι τ̃ ἀντιπάλων μὴ βούλεσθαι. οἶμαι κ̀ τὸν περσίδα γλῶν, κ̀ τὸν ῥῶμλον αὐτὸν, εἴπερ ἠδύναντο φωνὰς ἀφιέναι, ταῦτα δήπουθεν ἡμᾶς ἀντιβολεῖν. μὴ ἄν αἰσχυνθῶμεν ξ̃ πολέμου καταθέσθαι τὸ φορτίον. τὸ γὰρ ὀπκαίρως ἅπαντα πράττειν, μᾶλλον ἡμῖν * πρέπει τῆς ἀνδρείας τὸν ἔυκλειαν. μηδέ τις ὑμῶν, ἐς πρόκλυμμα τὸ μὴ ἐθέλειν καταπαθέναι τὰ ὅπλα, τοῦτο δὴ τὸ κάλλιϛον τὴν εἰρήνλω δυσεύρετον εἶναί π χρῆμα κ̀ δυσπόριϛον, εἶπον. οὐ γὰρ, ὡς εἴωνται πολλοὶ, τὰ κάκιϛα μὲν πρόχειρότατα κ̀ αὐθαίρετα πρόϛιπτον τοῖς ἀνθρώποις· τὰ δὲ αὖ βέλτιϛα τ̃ πράξεων διαδιδράσκει τι, κ̀ διολισθαίνει, κ̀ δυσάλωτα πέφυκέ πως. πᾶν γὰρ ἀγαθὸν εἰρήνη δοκεῖ. ἐγὼ δὲ καταγλάγλω ἂν τ̃ κωμῳδολογίαις· εἰ μὴ Ῥωμαῖοι μὲν ὑμεῖς, ἡμεῖς δὲ πέρσαι τυγχάνομεν ὄντες. μὴ ἄν οἴεσθε πρειόδῳ ῥημάτων λήσειν ἡμᾶς, ὁποῖοί τινες καθεσῶτες ἥκετε * εὐξόμενοι τὸ σωθέντος. ἐπειδὴ δὲ προβάλλεσθε τὸν εἰρήνλω, ὥσπερ προκατάπτασμα τῆς δειλίας· κ̀ τοῦτο τὸ φανερώτατον τ̃ ἀτιμίας ὑποκιάζειν οἴεσθε: βραχέα διαλεχθείλω. ἐὰν γὰρ σύνηθες ἀνδρὶ πέρσῃ, πρεσβολογίᾳ διεξιέναι τ̃ πραγμάτων τὸ καίριον. Χοσρόης ὁ πάντων ἀνθρώπων (εἴπερ βούλεται) βασιλεὺς, ὅτι τ̃ ἀντοχείας ἄλωσιν, ἐγκαλλώπισμά τι κ̀ ἐγκώμιον ἑαυτῷ προτίθησιν. εἰ γὰρ κ̀

φοβη-

* προσοίσει

* τυχόμενοι

καὶ τοίνυν ἀφικομένης ἐν τοῖς ὁρίοις τῆς Δάρας, καταδηλόν τι ποιήσαντος τῷ τῶν ἑῴων βαρβάρων βασιλεῖ, ὡς πάρεσιν ὀπικρυκδυσάμβος ἀμφὶ ἣν κατεθέοντα τὰ ὅπλα ἐκασεχόσε· ἐκπέμπεται αὐτόθι καὶ πέρσῶν πρεσβύτης. ᾧ δῆτα ὑπῆρχε μὲν * ἀξιώματι ζιχ, μέγιστόν τι τῶν τοῦδε τοῖς πέρσαις γέρας, † ἀξίωμα τὸ + αὐτὸν
προηγορία δὲ αὐτῷ Ισσδεγερσνάφ. ὅτος δὲ παρθυναστὴρ τοῦ καὶ * αὐτῷ βασιλέως ὑπῆρχε. καὶ τοίνυν ἐν αὐτῷ γενόμενοι οἱ πρέσβεις, καὶ τῶν κατ' αὐτὸν ὀπιχωρίων ἀρχόντων εἰς ἓν ξυναθροισθέντων, κατέστησαν ἐς ἐκκλησίαν. καὶ Πέτρος ὁ τῶν ῥωμαίων πρεσβύτης, ἀποχρώντως ἔχων τῆς τε ἄλλης παιδείας, καὶ τῆς τῶν νόμων, ἔλεξεν ὧδε. Πάρεσμεν, ὦ ἄνδρες πέρσαι, πρὸς ἣν ῥωμαίων βασιλέως καλέντες. ὁποῖος δὲ ὁ καθ' ἡμᾶς βασιλεύς, πρεπτὸν ἂν εἴη λέγειν, πραγμάτων τὸν ἄνδρα διηγουμένων ὑμῖν. πάρεσμι μὲν δὴ ἐφ' ᾧ τὰ τὴδε γεγενημένης ἐς πλεωτάτην εἰρήνην μεταστήσουσα. ἀναδιδάξαι δὲ βούλομαι πρότερον, πρὸς * οἵα ὑμῖν πολιτεία καὶ ὅσον 4 οἵαι
αἱ σπονδαὶ βεβαιωθήσονται. ἀλλ' εἰ καί τις μεγαλορρήμων εἶναι δόξω· τὸ σπουδαῖον ἀμφοτέραις ταῖς πολιτείαις θηρώμενος, μὴ ἀχθεσθῆτε τῇ πρεπτολογίᾳ. οὐκ ἐς μακρὰν γὰρ ἐν δέοντι δείξει τὰ τοιαῦτα λελέχθαι· ἐπαινεθήσομαί τε πρὸς ὑμῶν, τῶν πραγμάτων ὑμᾶς ἀναδιδασκόντων τὸν ἐκ τῶν λόγων ὠφέλειαν. γενήσονται τοίνυν ὑμῖν αἱ ξυνθῆκαι πρὸς ῥωμαίους, ἀρκέσει δὲ ῥωμαίους εἰπεῖν· δηλοῖ γὰρ ἡ προηγορία τὰ λειπόμενα χρεών οὖν ὑμᾶς, ὡς πρὸς τοσαύτην πολιτείαν ἀπεισομένους, καὶ οὐ πρὸς βραχέων βουλομένους, τὰ κάλλιστά τε καὶ σπουδαιότατα μᾶλλον ἐλέσθαι· καὶ ἀντὶ τῶν ἀδήλων τοῦ πολέμου, τὸ προδηλότατον πᾶσιν ἀνθρώποις, τὸν εἰρήνην, ἀγαθὸν ἀσπάζεσθαι. καὶ μή τις ὑμᾶς ἀπατάτω λογισμὸς, ὡς νενικήκαμεν ῥωμαίους, ἐπηρμένοι τῷ τὸν ἀντίοχειαν ἁλῶναι πρὸς ὑμῶν, καὶ ἅπαντα ῥωμαϊκὰ χωρία. τὸ γὰρ ὑπερβάλλον τῆς ῥωμαϊκῆς εὐτυχίας ὁ θεὸς ἐπόλασεν ἐν τούτῳ, τῷ μὴ νομίζειν ἄνθρωπον ἀνθρώπου πολὺ διαφέρειν. καὶ εἰ μὲν τὸ φύσει δίκαιον κρατεῖ· ἔστι ῥητόρων, ἔστι νόμων ἀκριβείας, ἔστι μὴν ἐκκλησίας, καὶ τῆς πρὸ τοῦτο ποικιλίας τῶν λόγων, ἔδει. ἀνθαίρεται γὰρ τοῖς βιωφελέσι τῶν πραγμάτων προσετέθη μοι. ἐπειδὴ δὲ πάντες ἄνθρωποι δίκαια καθεσάναι νομίζομεν, πρὸς δὴ καὶ τῆς ἐκ τῶν λόγων πειθοῦς ἡμῖν· τοιγαροῦν καὶ ἐς ἐκκλησίαν ξυνελεληθάμεν, ὡς ἂν πείσοιμι ἕκαστοι τὰς δεινότητι λόγων ἀπιεικεῖς εἶναι. ὅτι μὲν οὖν ἀγαθὸν εἰρήνη, καὶ τἀναντίον πονηρὸν ὁ πόλεμος· οὐδεὶς ἀντερεῖ. εἰ γὰρ καὶ παρὰ τὸν κοινὸν τῶν ἀνθρώπων δόξαν βέβαιον ἡγησόμεθα τὸ νικᾶν·

εἶμαι

τέλος δὲ ἔδοξε ῥωμαίοις τε καὶ πέρσαις, ἂν μὲν ἐν κατοχῇ ὑπῆρχον, εἶπε φρέαρ, εἶπε ἔπερα ἄλλα, ἅ πι μεταθεῖναι· εἶναι δὲ ἐν τῷ αὐτῷ, μέχρις οὗ ἀσφαλέστερον διευκρινηθείη * τὰ τῆς διαφορᾶς. καὶ τοίνυν ἐδόκει σὺν ἄλλῳ. ἐκεχειρία τέ τις ἐγεγόνει, ὅσον οὔπω, πλεωτάτης εἰρήνης ἔχεσθαι ἐλπίδα· τάπι μέγιστα τῶν πολιτευμάτων ἡσυχίαν ἦγον. ἐπεὶ δὲ ταῦτα τῇδε ἐχώρει· καὶ οἵ γε ἀμφὶ τὸν Ζαβέργαν ἤννοι πόρρω που τῆς ῥωμαίων ὑπηκρατείας ἀπεληλαμένοι ἐτύγχανον: τηνικαῦτα Ἰουστινιανὸς (ἐν * ᾧ γὰρ εἶχεν, ὡς ἐλέυσοντας καὶ αὖθις οἱ κοτραγῆροι δηώσοντες τὰ ὑπὲρ θράκης) ἐγκείμενός πι ἦν τῷ Σανδίλχῳ τῷ τῶν οὐτιγὔρων ἡγεμόνι· ἀνίει δὲ ὑδαμῶς ὠδωσίνων, πρεσβείας τε συχνὰς ἐκπέμπων, καὶ ἄλλοτι ἄλλῳ τρόπῳ ἀνερεθίζων, ὡς ἂν ἀμωσγέπως ἐκπολεμώσῃ γε αὐτὸν, ὡς τὸν Ζαβέργαν· * πρόσταθι δὲ ταῖς ὡς τὸν Σάνδιλχον ἀγγελίαις ὁ αὐτοκράτωρ, ὡς, εἰ γε καταγωνίσοιτο τοὺς κοτραγήρους, καὶ τὰ ὅσα ἐτήσια χρήματα, ἐκ τῆς ῥωμαίων ὑπηκρατείας, ἀποτεμηθέντα ἦσαν τῷ Ζαβέργᾳ, μεταθήσειν ὡς αὐτόν. καὶ τοίνυν ὁ Σανδίλχος, ῥωμαίοις γὰρ ὑπιτήδειος ἐβούλετο εἶναι, βασιλεῖ * σεσήμανεν, ὡς πέφυκεν ἐχθίστιον μὲν, οὐδὲ ἄλλως εὐπρεπὲς, τοὺς ὁμοφύλους ἀφανίσαι ἄρδην· * μή ποτε ὁμόγλωσσοί τέ εἰσι καὶ * ὁμόσκηνοι ἡμῖν, καὶ ὁμοίᾳ χρῶνται στολῇ καὶ διαίτῃ· ἀλλ' ὅτι καὶ συγγενεῖς καὶ ἑτέροις ἴσασι πτάχαται ἡγεμόσιν. ὅμως δ' οὖν, Ἰουστινιανὸς μὲν γὰρ ὁ τὰ τοιάδε ἐγκελευσάμενος, καὶ αὐτίκα τῷ ἵππον τοὺς κοτραγήρους ἀφελόμενος, οἰκεῖον ποιήσομαι * κτῆμα, ὡς ἂν μὴ ἔχοιεν ὅτῳ ὀχούμενοι σίνοιντο τοὺς ῥωμαίους.

Ὅτι Ἀμμιγος ὁ Φράγγος ἐστρατοπεδεύσατο ἄντικρυ τοῦ ποταμοῦ Ἀττίσα, * ἃ πρόσθοκιμοι ἦσαν οἱ ῥωμαῖοι διαβήσεσθαι. ὁ δὲ Ναρσῆς τοῦτο ἐγνωκὼς, Παμφρόνιον, ὃς ἐν τοῖς βασιλέως πατράσιν ἐτέλει, καὶ Βῆνον πρεσβεύσαντα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως πρεσβευσαμένῳ ἄμφω ὡς Ἀμμιγον· ἐδήλωσέ τι αὐτῷ ἐκ ποδῶν γενέσθαι, καὶ μηδαμῶς πόλεμον αὖθις κινῆσαι κατὰ ῥωμαίων. ἐκεχειρία γὰρ * τις ἦν τοι

† ἦ

* τις ἦν τοι

τοῖς Φράγγοις τε καὶ ῥωμαίοις· ὁ δὲ Ἄμμιγος διὰ τῶν πρέσβεων ἀπεκρίνατο, ὡς οὐκ ἐνδώσοι ποτὲ ἐς ἂν αὐτῷ τὸ ἀκόντιον οἷά τέ ἐστι κεραδαίνειν ἡ χείρ.

Ὅτι ἀνὰ τὴν ἕω τε καὶ ἀρμενίαν πλεωτάτη τις εἶναι εἰρήνη ἐδόκει· κατὰ δὲ τὴν λαζικὴν ἐκεχειρία ἦν ῥωμαίοις τε καὶ πέρσαις. ἐπεὶ δὲ ὥσπερ ἡμιτελὴς πω τῆς εἰρήνης ὑπῆρχεν, ἐδέδοκτο δὲ ῥωμαίων τε καὶ περσῶν τοῖς βασιλεῦσι πληρεστάτην ἡσυχίαν ἄγειν: τούτου ἕνεκα Ἰουστινιανὸς στέλλει Πέτρον, ὃς τὰ καθ' τὴν αὐλικὴν παγμάτων ἡγεῖτο, διαλεχθησόμενον Χοσρόῃ περὶ τὰ καθόλου σπονδῶν.

καὶ

νας καὶ λοχαγὸς σέλλων, τὰς μὲν ἀφ' τ̃ ἰλλυρικῶν, τὰς δὲ ἀφ' δαλματίας, ὡς ἂν τῇ πόλιν ἀφ' φρυρᾶς ἔχοιεν.

Ὅτι Θεόγνις, ἐπεὶ ἐν κασίᾳ καὶ καρβωναρίᾳ τ̃ νήσοις ἐγένετο, λόγων αὐτῷ κινηθέντων πρὸς ἀπονδῶν, προσεδέξατο. ὡς δ' ἀγενομένου τι τ̃ Βαΐανε, καὶ τοῦ ἵππου ἀποβεβηκότος, πιθείσης οἱ καθέδρας χρυσῆς· ἐπιζάνει αὐτῷ, ἐκ * δύο λίθων ὑφασμάτων σκληθείσης αὐτῷ ὥσπερ καλύβης τινός. ἀλλὰ γὰρ καὶ, ὥσπερ αὖ ἐρύματος, πρὸ τῶν στέρνων αὐτῷ, καὶ τοῦ προσώπου περιβάλλοντο θυρεούς, ἀφ' τὸ μὴ ἐκτοξεύσαι ῥωμαίους τυχὸν ἄτω δὴ ἀθρόον ἐς αὐτόν. ἀτὰρ οἵγε ἀμφὶ Θεόγνιν ὡς δ' ἀγενόμενοι, βραχύ τι ἀφεστῶτες τ̃ χωρίου, ἵνα ὁ Βαΐανος ἐφεζόμενος ἦν * διελέγετο· ἑρμωνέων Οὔννων τὰς πίστεις διεσαφήνιζον πρὸς ἀπονδῶν. καὶ ὁ μὲν Βαΐανος ἔφασκε, δεῖν ὑπείκειν οἱ ῥωμαίους ἀμαχητὶ τ̃ στρατοῦ, οἷα δὴ τὸ λοιπὸν μηδεμιᾶς ὑπολελειμμένης μηχανῆς ἐς τὸ μὴ ἁλῶναι τὸ ἄστυ. πρὸς τὸ καὶ * τῶν ἀναγκαίων θᾶττον ὑποβληθήσεσθαι· τοῦτο μὲν ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μεροῖν κεκωλυμένης αὐτῇ τ̃ σιτοπομπίας, τοῦτο δὲ καὶ τῆς τ̃ ἀβάρων δυνάμεως τῷ πολέμῳ μὴ ὑποχαλώσης, ἄχρις ἂ ὑποχείριον ποιήσοιντο τῇ πόλιν. προσβάλλετο δὲ καί τινα εὐπρόσωπον αἰτίαν τ̃ ἰμείρειν δεσπόσαι τ̃ ἄστεως, διὰ τὸ μὴ αὐτομόλως ἐκ τ̃ ἀβαρικῆς στρατιᾶς, ἀγχιθύρου οὔσης τ̃ πόλεως, ἑαυτὸς ἐνδιδόναι ῥωμαίοις. τούτων οἱ διαλεγομένων, ἀντεῖπε Θεόγνις· ὡς πρῶτον μὲν οὐδὲ αὐτῷ ἐνδώσει τῷ πολέμῳ πρότερον, ἢ τὸ ἀβαρικὸν ἐνδῦναι· ἄλλως τε μὴ ἐλπίζειν, τὸν Βαΐανον τοιούτους εὑρήσειν ῥωμαίους, οἱοίους καὶ βούλεται. ταῦτα αὐτῶν καὶ διὰ τοιαῦτα διαφλυαμένων, καὶ ξυμφωνησάντων ὁδαμῶς πρὸς εἰρήνην· διαῤῥήδην Θεόγνις ἀπειρηκὼς τ̃ ἀπονδῶν, ἔφη ὡς τὸν Βαΐανον, ἀναχωρεῖν τι αὐτὸν, καὶ πρὸς πολέμου παράταξιν ἐξοπλίζεσθαι· ἄπαυστον, καὶ οὐκ ἐς ἀναβολὴν, ἀναῤῥήξοντος αὐτοῦ τὴν μάχην. ὅθι τούτοις ἀπηλλάγησαν.

* διελίθων

* διελίγοντο

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ
Μενάνδρου.

ΕΤΙ, ἐπειδὴ μῆδοι τῇ πολεμαχήτῃ τῶν κόλχων χώρᾳ προσκαθεζόμενοι, ὡς ἂν ποιήσωνταί γε αὐτὴν κατήκοον, μετὰ πολλοὺς ὅσους ἀγῶνας, χρόνου τι συχνὸ τριβέντος αὐτοῖς, οὐδέν τι περαιτέρω ἔδρασαν· ἀλλὰ γὰρ τά τε πλείονα τ̃ λαζικῆς, καὶ ὁ φάσις ἡ πόλις, ἔνθα λέγεται εἶναι τὸ τ̃ Αἰήτου βασίλεια, οὐδὲν ἧσσον ὑπὸ ῥωμαίοις ἐτύγχανον ὄντα·

μᾶλλον δὲ χύτρας, (ταύτῃ γὰρ αὐτῇ δήπουθεν ἐχρήσατο τῇ λέξει) ἀβάρης τὴ κῆ τ̃ τ̃ ἀβάρων Χαγάνου: ἀλλ' ἐξαναγόντα σώους ἅπαντας τὲς ἐν αὐτῇ σρατιώτας τὲ κῆ οἰκήτορας, οὐ μὴν ἀλλὰ κῆ ὅσα ἐσὶν αὐτοῖς τῶν Φέρεσθαι δυναμένων κτημάτων, ὥδε χωρῆσαι τῷ Χαγάνῳ τ̃ πόλεως, γυμνῆς τι κῆ ἐρήμου τὸ λοιπὸν καθεσώσης. δεδοικέναι γὰρ αὐτὸν, μὴ νῦν μὲν ταῖς τ̃ εἰρήνης ἐμμένειν ὡροσποιῆται ῥωμαῖοι σωθήκαις, μέχρι τὸν κ̃ περσῶν διαθεῖντο πόλεμον· διαπεθέμενοι δὲ, μετέπειτα παρασρατιᾷ κ̃ ἀβάρων χωρήσοιεν· ἐπιμότατον ὄπιτείχισμα ταύτῃ γε δή που τὴ πόλιν ἔχοντις καὶ αὐτῶν, κῆ οὔτε ποταμῷ μεπιξὺ μεγίσῳ, ὅτι μὴ ἑτέρᾳ τινὶ δυσχωρίᾳ παντελῶς διειργόμενοι. σαφές τι εἶναι κῆ φανερώτατον, ὡς οὐκ ὄπι καλῷ τῷ ἀβάρων, εἰρήνης τῷ αὐτοκράτορι ὡὲς αὐτὲς σαθερᾶς σωνεσώσης, τηλικαῦτα ὠὲι τὴ πόλιν τὸ σιρμιον ὠκοδομήσαιτο τείχη. χαίρειν μὲν γὰρ ἔφασκε τὸν χαγάνον κῆ ὄπι τοῖς καθ' ἕκασον ἔτ῀ σελλομένοις αὐτῷ ὥδε βασιλέως δώροις. κἂν γὰρ ὑπάρχειν κτῆμα, κῆ χρυσὸν, κῆ ἄργυρον, κῆ μὲν ὃν ἐθῆτα σηρικὴ· ἁπάντων δ' ὃν ἀξιοκτητότερον εἶναι τούτων κῆ τιμιώτερον τὴ ψυχῆ. περὶ ἧς φοβέμενον αὐτὸν κῆ ἀναλογιζόμενον ὡς τὰ πολλὰ, τῶν εἰς τ̃ φθάσαντα χρόνον καὶ ἐκείνῃ δή που τὴ χώρᾳ ἐπελθόντων ἐθνῶν, πιςοῖς δώροις ῥωμαῖοι ὡεκαλέσαντο, τέλ῀ ἐς καιρὸν ὄπιθέμενοι, πανωλεθρίᾳ διέφθειραν· οὐκ ἀποσήσεσθαι τ̃ ὁπιχειρήσεως, ὑ δώροις, οὐκ ἐπαγγελίαις ἀλλ ἑτέρῳ τινὶ τ̃ πάντων, πρὶν ἂν τὴ πόλιν τὸ σίρμιον χειρωσάμενος, τὴ *σιρμισιανὴ ἅπασαν οἰκειώσηται νῆσον. ἣν δικαιώματα, κῆ ὡοσήκειν αὐτῷ· γηπαίδων ὡότερον κτῆμα γενομένην, αὐτῶν δὲ τῶν ἀβάρων πολεμηθέντων. ὡς ἐντεῦθεν κῆ τὰ κτήματα, κ̃ τὸ εἰκὸς, αὐτῷ μᾶλλον, κῆ ὑ ῥωμαίοις, ἁρμόζειν. ταῦτα ἐτάραξε μὲν, κῆ τὴ διάνοιαν δεινῶς τῶ τι ὀργῆς κῆ λύπης σωέχει ᾧ αὐτοκράτορ῀. τοῖς εἰκόσι δὲ, ὡς ἐρῶ, λόγοις κῆ αὐτὸς χρησάμῳ῀, ἀντέλεξεν ὧδε· Ὡς ὅτι δυνάμει κῆ ἀνδρείᾳ χειρὸς, ὅτι σοφίᾳ ὡεῖηλθεν ὑμᾶς ὁ Χαγάν῀· ἀλλὰ εἰρήνας τὲ κῆ σωθήκας, κῆ θεὸν τὸν ὁμοθέντα καθυβρίσας: παντί που δῆλον. ὡλέον δὲ ἔμοιγε ὁδὲ αὐτῷ τὴ αἰτίαν οἶμαι παρέξειν. θᾶτον γὰρ ἂν αὐτῷ μίαν τ̃ θυγατέρων κατεγγυήσω, δυοῖν ὑπαρχόσων, ἢ τὸ σίρμιον τὴ πόλιν ἐκὼν ὥδε δώσω. εἰ δέ γε δυνάμει κῆ βίᾳ ταύτῃ ἐξέλοι· κῆ ἄτω τ̃ ὑβρισμένου παρ αὐτοῦ θεὸν ἐκδικῆν ἀναμένων, αὐτὸς ἤκιςά τι καταωεόεσθαι τ̃ ῥωμαίων πολιτείας ἐννοηθείῃ ποτέ. ὄπι τούτοις τ̃ πρεσβευτὴ ἀποπεμψάμῳ῀, παρασκευάζετο ἐκ τῶν ἐνόντων τῇ πόλει ἀμύνειν· σρατιὰν μὲν (ὡς ἔφθην εἰρηκὼς) ὁδὲ βραχεῖαν τινα ἔχων, σρατηγὸς δὲ κῆ ἡγεμόνας

Digitized by Google

χαγάνον, ἐς τὴν φιλίαν τὴν αὐτῶ, τὴν γέφυράν τε ἐς τὸν σάον ἐργάζεσθαι ποταμὸν, καὶ βούλεσθαι τοὺς χριστοὺς ἐχθροὺς αὐτῶ τε καὶ ῥωμαίων σκλαυηνοὺς ἐκτρίψαι·) ταῦτα ἀπαγγειλάντων· εὐθὺς μὲν τὸ ἐπιχείρημα καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ χαγάνου διέγνω σαφῶς ὁ αὐτοκράτωρ, ὡς τὴν πόλιν τὸ σίρμιον ἐξελεῖν βουλόμενος, ἐργάζοι τὴν γέφυραν· ἀποκωλύσαι βουλόμενος τὴν τῶν ἀναγκαίων εἰσκομιδὴν, ὅπως λιμῶ ῥᾳδίως ἁλῴη τὴν πόλιν. ἐπεὶ γὰρ ἐπιχρώσας δαπάνας εἰς αὐτὴν ἐποιήσατο, τῇ συνεχώσῃ πρὸς ἀβάρους εἰρήνῃ θαῤῥῶν. *ἀπορῶν ἢ στρατιᾶς. ἔτι λέγω πρὸς τὰ ἀβάρων δύναμιν ἀντιτασσομένης, ἀλλ' ἐδὲ ὀλιγίστης ὅλως ὑπαρχούσης αὐτῷ· πάντων τῶν στρατιωτικῶν καταλόγων εἰς τὸν πρὸς πέρσας πόλεμον, ἐν ἀρμενίᾳ τε καὶ τῇ μέσῃ τῶν ποταμῶν, ἐνηχολημένων: ἀπεικοσποιεῖτο δῆθεν, ὡς ἐ συνοήσας τὸ βουλευθὲν τῷ χαγάνῳ ἔφασκε δὴ, βούλεσθαι μὲν καὶ αὐτὸς κατὰ σκλαυηνῶν αὐτοὺς χωρῆσαι, πολλὰ τ' ῥωμαίων ἐπικρατείας δηούντων· ἐ μὴν καὶ τ' ἐπιχειρήσεως τὸν καιρὸν ἀβάροις συμφέροντα, τούρκων ἤδη πρὸς χερσῶνα ἐστρατοπεδευμένων, καὶ ταχεῖαν αἴσθησιν αὐτῶν, ἣν τὸ ἧττον διαπεραιωθῶσι, δεξομένων. ἀλλὰ ἐπιχεῖν γὰρ νῦν εἶναι καλὸν αὐτοὺς, καὶ ὑπερβαλέσθαι τὴν ἐπιχείρησιν. αὐτὸς δὲ ἐ πολλῷ τὴν διάνοιαν γνώσεσθαι τούρκων, ὅποι δὴ καὶ τὴν ἐφόδου τὴν ἔννοιαν ἔχοιεν· καὶ ταύτῃ δήλῳ ποιήσειν τῷ χαγάνῳ. ταῦτα δὴ ἔλαθε τὸν ἀβάρων πρεσβευτὴν ἐξεπίτηδες πρὸς τὸ βασιλέως συμπεπλασμένα, καὶ ὡς τὰ ἀπὸ τούρκων αὐτῆς προβαλλόμενος φόβον, ἐφέξειν ἤλπιζε τὴν ἐπινοίας αὐτοῦ. ἔδοξε δὴ πείθεσθαι· καὶ συνετίθετο πάντως ἐπιχήσειν τὸν χαγάνον. ἦν δὲ ἕτερος, ὁ μάλιστα ἐνάγων αὐτὸν ἀεὶ, καὶ παροτρύνων ἐς τὸν κατ' ῥωμαίων πόλεμον καὶ ἕτερος μὲν δῶρα, ἐφ' οἷς ὑπέσχετο, πολλὰ καὶ μισάμενος, ἐξώρμησε τὸ βασιλίδος. καὶ συνέβη κατὰ τὴν ἰλλυριῶν αὐτὸν διοδεύειν, τὰ μετὰ τῶν προπεμπόντων ὀλίγων ῥωμαίων, πρὸς τῶν καταπεχόντων τὴν χώραν σκλαυηνῶν ἀναιρεθῆναι. ἐ πολλὰς δὲ διέδραμον ἡμέρας, καὶ ῥᾳδιουργικά τις ἥκεν ἐκ τοῦ χαγάνου, σπεύσας εἰς τὴν βασιλίδα πρεσβευτὴς, σόλαχος τοὔνομα. ἐς εἴσοδον πρὸς βασιλέα τυχών, φανερώτατα ἤδη καὶ μετὰ γυμνῆς τὸ ἀναιδείας ἔφη ὧδε. Ὡς ὁ σὸς μὲν ἤδη διαπέφρακται ποταμὸς γεφυρωθεὶς, ἡλίθιόν τι νομίζω διαβεβαιοῦσθαι. τὸ γὰρ προδηλότατον ἐν εἰδόσι λέγειν, ψόγος τῷ λέγοντι· καὶ ἐδεμιᾷ μηχανῇ ῥωμαίους ἐπαρκέσαι στρατιᾷ τῇ πόλει, μήτε τροφῆς, μήτε μὴν ἑτέρας τινὲς βοηθείας, διὰ τὸν ποταμὸν τὸ λοιπὸν ἐς αὐτὴν ἐσπλεόμενης, πλὴν εἰ μή τοσαύτη ῥωμαίων ἀφίκοιτο πληθὺς, ὡς δυνάμει καὶ βίᾳ τὴν τῶν ἀβάρων ἀπελάσαι στρατιὰν, καὶ διαλύσαι τὴν γέφυραν. χρῆναι γὰρ τὰ αὐτοκράτορα μηδαμῶς ἐκπολεμῶσαι μιᾶς ἕνεκα πόλεως εὐτελοῦς,

καὶ δρομάδων νεῶν πολλῶν καὶ παρασκῶν· οἷα τ' κινήσεως ταύτης ἐξαίφνης, τῷ κ' ἀπροσδοκήτως, γενομένης· ἅμα τι τ' Χαγάνου διαπτᾶναι ἀρξαμένου, κ' διαμαρτύρασθαι, ὡς αὐτὸς μὲν τ' πρὸς ῥωμαίους συνθεμένους αὐτῷ περὶ τῆς εἰρήνης ἐμμένοι συνθήκαις· κατὰ δὲ τῶν ἑαυτ' τε καὶ ῥωμαίων πολεμίων σκλαυηνῶν χωρῶν, οὐκ ἀφέξεται τ' ἔργων τ' γεφυρώσεως. εἰ δέ τις θαρρήσοι ῥωμαίων ἐν γῇ ἀφεῖναι βέλος κ' τ' ἐπιχειρέντων πηγνύναι τὴν γέφυραν, γινώσκειν αὐτὸς ὡς αὐτὸν τ' αἰτίας τ' τ' σπονδῶν ἤρξαντο καταλύσεως. κ' τ' ἐντεῦθεν, ἀπὸ σκηπολεμώσαντας αὐτοὺς τὸ ἀβάρων ἔθνος μὴ μέμφεσθαι, ὅτι ἂν παρ' αὐτῶν ἡ ῥωμαίων ἡγεμονία πάθῃ. ταῦτα δείσαντες οἱ ἐν σιγγηδῶνι, τοὺς ὅρκους γῆν αὐτὸν ὀμνύναι προεκαλοῦντο. καὶ ὃς παραυτίκα τούς τ' ἀβαρικοὺς ὤμνυεν ὅρκους, ξίφος ἀσασάμενος, καὶ ἐπισασάμενος ἑαυτῷ τε καὶ τῷ ἀβάρων ἔθνει* παντὶ, ὡς, εἰ κατὰ ῥωμαίων τι μηχανῷμεν φαύρων βουλεύοιτο τὸν σάον, ὑπὸ ξίφους μὲν αὐτός τε καὶ τὸ ἀβάρων ἅπαν ἀναλωθείη φῦλον· τὸν δὲ οὐρανὸν ἄνωθεν αὐτοῖς, καὶ τὸν ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ θεὸν πῦρ ἐπαφήσειν· καὶ τὰ πέριξ ὄρη, καὶ τὰς ὕλας * αὐτῆς ἀπαφεῖσθαι· καὶ τὸν σάον ποταμὸν ὑπερβλύσαντα, συγκαλύψειν αὐτούς. ταῦτα βαρβαρικῶς ἀπομοσάμενος ὁ Χαγάνος, νῦν ἔφη καὶ τοὺς ῥωμαίους ὅρκους ὀμνύναι βέλομαι. καὶ ἅμα ἤτει παρ' αὐτῶν, τί δὴ πρεπὸν τε καὶ σεβάσμιον ἔχειν νομίζοιεν καθ' αὐτούς, ἐμνύντας τὴν θεὸν μόνην, * ἢ ἀπορρεῖν, μὴ ἐκφεύξεσθαι. παραχρῆμα δὴ ὁ τ' σιγγηδόνος πόλεως τὴν ἀρχιερωσύνην λέγων, τὰς θεσπεσίας βίβλους αὐτῷ μὲν τ' ἐν μέσῳ τὰς ἀγγελίας διαπομπεύοντων, * καὶ ὃς δολερώτατά πως ἀπικρυψάμενος τ' νῶν, ἀνίσχει τι ἐκ τ' καθέδρας, καὶ σὺν φόβῳ δῆθεν πολλῷ καὶ σεβάσματι ταῦτα προσποιησάμενος δέχεσθαι· καὶ προσκυνήσας προθυμότατα, ὄμνυμι κατὰ τ' λαλήσαντος τὰ ἐν τ' ἁγίαις διφθέραις ῥήματα θεοῦ, μηδὲν εἰρημένων παρ' αὐτοῦ διαψεύσεσθαι. δέχεται τοιγαροῦν ὁ Σῆθος τὰς παρ' αὐτοῦ πίστεις, καὶ ἀποστέλλει εἰς τ' βασιλίδα Τιβερίῳ τῷ αὐτοκράτορι. ἕως ἢ οἱ πρέσβεις τ' βασιλεύουσαν πόλιν ὁδὸν * διῆνον, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ ἔμελλε ταῦτα ἀκούσεσθαι· ὁ Χαγάνος ἐν μέσῳ διαμελλήσας ὁδὸν, πάσῃ σπουδῇ καὶ πολυχρόνιον, συμπάσης αὐτῷ τ' ἀβάρων (ὡς εἰπεῖν) στρατιᾶς συμπονήσας, ἐγεφύρα τ' ποταμὸν θεῖναι βαλόμενος, πρὶν ἢ ὁ αὐτοκράτωρ αὖθις συνοήσας τὸ βάλευμα διακωλύσῃ αὐτ' ἐκ τ' ἐνόντων ἐπιχειρήσει.

Ὅτι ἀφικομένων τ' πρέσβεων τ' ἀβάρων εἰς τὴν βασιλίδα, καὶ αἰτούντων τὸν αὐτοκράτορα παρασκευάσαι τὰς ναῦς τῷ Χαγάνῳ, καὶ τῇ στρατιᾷ τῶν ἀβάρων εἰς τὸν ἴστρον διαβησομένῃ κατὰ σκλαυηνῶν (θαῤῥοῦντα γὰρ ἤδη τὸν Χαγά-

* al. παντοίως, εἰ

* αὐτοῖς

* ἀν ἢ, ἰὼ

* ἐπιχείρησι

* διέπλευσεν

Digitized by Google

καὶ ϖροδιδάσκεσθαι ταῦτα βουλόμενος· δόντας δὲ, μὴ διακωλυθείη ϖρὸς τῶν ῥωμαίων τῶν ἐπὶ φυλακῇ ὄντων ἐν σιγγηδῶνι· καὶ τὴν ἐκ ϖολλοῦ χρόνου ϖεῖραν τε καὶ ἐπιτήμην ἐν ταῖς ἐκ ϖοταμοῦ ναυσὶν ὑφειδόμενος, βουλόμενος τε ϖρὸς τὴν βουλὴν ἐς τὸ φανερὸν ἐκπεσεῖν τὸ ἐγχείρημα πλεύσεσθαι· ϖλοῖα συναγείρας κατὰ τὴν ἄνω ϖαννονίαν εἰς τὸν ἴστρον ϖολλὰ βαρέα, καὶ οὐ κατὰ λόγον τῆς ναυπηγικῆς τέχνης· ὅμως ἐκ τῶν ἐνόντων μακρὰς * ἀμπηξάμενος τριακοντόρους ναῦς, καὶ ϖολλοὺς ἐν αὐταῖς ἐπιβιβάσας ὁπλίτας· ἱρέτας τε, ἢ κατὰ κόσμον, ἀλλὰ βαρβαρικῶς τε καὶ ἀνωμάλως ταῖς κώπαις τύπτοντας τὸ ὕδωρ· κινήσας ἀθρόον ταῖς τε ἐπακτρίσι τὸν ϖοταμὸν, καὶ αὐτὸς μετὰ ϖάσης τῆς ἀβάρων τριακοντόρου ϖεζῇ διὰ τῆς σιρμιανῆς ϖορευόμενος νήσου, ϖροσγίνεται κατὰ τὸ σάον ϖοταμόν. διαταραχθέντων δὲ τῶν ἐν ταῖς ϖόλεσι ταύταις ῥωμαίων, καὶ τὸ ἐγχείρημα συνοησάντων· τοῦ τε ἐν * σιγγιδόνι τριηγοῦ, Σήθου τὄνομα, τείλαντος ϖρὸς τὸν Χαγάνον, καὶ ἐπερωτῶντος, ὅ,τι * δεῖ καὶ βουλόμενος, εἰρήνης βεβαίας τε καὶ φιλίας συνεχώσης αὐτῷ τε καὶ ῥωμαίοις, ϖρὸς τὸ σάον ἀφίκετο ϖοταμόν; ἅμα δὲ λέγοντος, ὡς οὐ ϖείσεται γε φυροῦν ἐπιχειροῦντος αὐτὸ τὸν ϖοταμὸν, οὐκ ἐπιτρέποντος ὅλως τοῦ αὐτοκράτορος· οὐ κατὰ ῥωμαίων τι μηχανώμενος ἔφη βούλεσθαι πηγοῦναι τὴν γέφυραν, ἄλλως δὲ καὶ σκλαβηνῶν χωρεῖν. καὶ διαπεραιώμενος τὸν σάον, ἐπιβαίνων τε ἐς τὴν ῥώμην, αὖθις τὸν ἴστρον διαβήσεσθαι καὶ αὐτὸς· ϖλοίων αὐτῷ ϖολλῶν ϖαρὰ τῶν ῥωμαίων αὐτοκράτορος ἐς τὴν διάβασιν ϖαρασκευαζομένων. τάχα γὰρ δὴ καὶ ϖρότερον ϖρὸς χάριν τῶν ῥωμαίων βασιλέως πρᾶξαι, καὶ ϖολλὰς αἰχμαλώτων μυριάδας ἐκ τῶν ῥωμαίων γῆς, σκλαυηνοῖς δεδουλωμένων, ἐλευθέρας αὖθις ῥωμαίοις ἀποδοῦναι. νῦν δὲ ὑβρίσθαι μὲν ἔλεγε ϖρὸς αὐτῶν, οὐ βουλομένων τὸ σπουδαχθὲν τηνικαῦτα τέλος ϖαρὰ σφῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ἐπ' αὐτὸν καταπιθέναι. καὶ πείσβεις δὲ ἀβάρων σταλέντας, ϖρὸς αὐτῶν ἀνηρῆσθαι. διὰ ταῦτά τε ἥκειν ἐς τὸν σάον, καὶ ὅπι τούτῳ πείσβεις ἐκέλευε δέχεσθαι ϖαρ' αὐτὸ τὸ * δῆθεν σταλησομένους δι' αὐτὸ ὡς τὸν αὐτοκράτορα, καὶ αἰτήσοντας ϖαρασκευάσαι τὸν ἴστρον αὐτῷ τὰ ϖλοῖα, διαπεραιοῦσθαι μέλλοντι τὴν σκλαβηνῶν. ὁμνύναι τε, ἔλεγεν, ἔχειν ἑτοίμως σὺν νομιζομένοις μεγίστοις ὅρκοις παρά τε ἀβάροις καὶ ῥωμαίοις ὅρκους, ὡς ἀδεμίαν τινὰ κατὰ ῥωμαίων ἢ τὴν σιρμίου ϖόλεως μηχανώμενος βλάβην, ἀλλ' ὅπι τῇ τοῦ ἔθνους τῶν * σκλαβηνῶν ἐφόδῳ τὴν γέφυραν βούλοιτο ϖήξασθαι. ταῦτα οὐ ϖιστὰ μὲν ὅτι Σήθῳ αὐτῷ, ὅτι τοῖς ἐν σιγγιδῶνι ἐδόκει ῥωμαίοις. ὅμως δὲ ὅτι ϖαρασκευὴ ἱκανὴ ἔχειν οἰόμενοι, στρατιωτῶν τε ὀλίγων αὐτοῖς ϖαρόντων,

* συμπεξάμενος

* al. σιγγηδόνι

* δεῖ

* Σῆθον

al. δῆθεν

al. σκλαυηνῶν

ὡς Μαυρίκιον· καθάπερ ἀμέλει λύτρα τούτου ἔ φρυρίς ταῦτα ὑποδέχεσθαι ἀντιβολῶν, τὴν πολιορκίαν καταλύσοντα. ἀτὰρ ὁ στρατηγὸς, ἐπειδὴ ταῦτα ἐθεάσατο, ἀ προσήκατο, καί τι * ἐρύτημα τυγχάνοντα. ἤξειν γὰρ ἔφασκεν ἀ τὰ ἱερὰ σκυλεύσων, ἅπ μὴν χρισῷ μαχησόμενος· ἀλλὰ σὺν χρισῷ πολεμήσων, καὶ μᾶλλον ἐξαιρησόμενος τὰς ὁμοδόξους προὸς τῶν σὺν ὀρθὰ φρονούντων περσῶν. εἶτα ἐν ἀποῤῥήτῳ ἔλεξε τῷ ἱερεργῷ, ὅσα ἐχρῆν, συνεχώρησέ τι αὖθις εἶσω γενέσθαι ἔ φρυρίου. ὡς δὲ ἐπαυῆκε τὸ πλευσαῖον ὁ ἱερεὺς ὁ βάρβαρος, καὶ ἤδεν ὁ, πῶν ἐς τὸ ἰσθὺ τ γνώμης ἐφθέγξατο· ἐς τἀναντίον μὲν ἅπ τὰ περσῶν ἐπεφώρατο ἀπαζόμενος: ξυλλαμβάνεται μὲν ὅ γε, καὶ οἱ ξὺν αὐτῷ, αὖθις ἐγκελευσαμένου τοῦ στρατηγοῦ· εἶχον τ πολιορκίας οἱ ῥωμαῖοι.

Ὅπ Ἰταλία ὅπὶ τῶν λογγιβάρδων σχεδὸν ἅπασα ἐπεπόρθητο. διὸ δὴ καὶ ἐκ τ συγκλήτου βουλῆς τ πρεσβυτέρας ῥώμης, ἅμα ἱερεῦσιν ἐκ τ προεστώτων τ ἐν ῥώμῃ τ ἱερῶν πεμφθέντων πινῶν, παρεγένοντο πρεσβευόμενοι ὡς τ αὐτοκράτορα, τῆς ἑκεῖσε μέρεσιν ἐπαρχέσαι. ἀλλ' ὁ περσικὸς πόλεμος ἐν ἀρμενίᾳ τι κ ταύτην καὶ ἐς τὰ πρὸς τὴν ἑῴαν ξυνεσηκώς τε, κ σὺν ἀπολήγων· μᾶλλον μὲν ἂν ὅπὶ τὰ μείζονα δυχερῆ ἐκτεινόμενος, ἀδεμίαν ἀξιόλογον συνεχώρησε στρατιάν τε τὸν αὐτοκράτορα, ἀδὲ μὴν ἀποχρῶσαν τῆς ἑκεῖσε πράγμασι δύναμιν στεῖλαι. ὅμως δὲ κ ἐκ τ παρόντων τε κ ἐνδεχομένων στράτευμα ξυναγείρας, ἔστελλεν ὁ βασιλεὺς· καὶ τὴν ἄλλην ἐπιμέλειάν τε καὶ αὐδὴν, εἴ πως πινὰς τ ἡγεμόνων ἔ λογγιβάρδων ἔθνους δεξιώσηται, δώροις ἀναπείθων, καὶ μεγίστας ἐπαγγελλόμενος χάριτας. ἤδη τε πολεῖσι τῶν δυνατῶν μεπιτίθεντο ὡς ῥωμαίους, τὴν ἐκ τοῦ αὐτοκράτορος ὠφέλειαν προσδεχόμενοι.

* ἀβάρων Ὅπ [Βαϊανὸς ὁ τ * ἀράβων] χαγάν ἀδεμιᾶς ἀφορμῆς ἢ σκήψεως λαβόμενος, ἀδὲ ψευδῆ γοῦν κ ῥωμαίων αἰτίαν ἀξιώσας πινὰς σωθῆναι· ἀλλὰ γὰρ καὶ κ τόδε ὁμοίως τὸ ἔτος Ταργίτιον πρὸς βασιλέα στείλας, ὡς πὰ σωταχθέντα κομίσαιτο τῶν χρημάτων· (ὠγδοήκοντα δὲ χιλιάδες ὑπῆρχον εἰς ἔτος ἑκατὸν νομισμάτων) ἐπειδὴ τόν τι ἄλλον φόρτον, ὃν ἐκ τῶν χρημάτων ἐνεπορεύσατο, καὶ τὸ χρυσίον ἔχων ἐπανῆκεν ὡς αὐτὸν: ἐκεῖνος ἀναισχυντέστατα καὶ βαρβαρώτατα ἄφνω ἀναλύσας τὰς συνθήκας, ἃς πρὸς Τιβέριον, τ καίσαρος ὅπιβάντα τύχης, εὐθὺς ἐν ἀρχαῖς ἐποιήσατο· καὶ παστρατιᾷ κινήσας, ἀφικνεῖται κ δὴ τὸν σάον ποταμὸν, μεταξὺ σιρμίου πόλεως κ σιγγηδόνος. καὶ γεφυρᾶν ἐπιχείρει τὸν ῥοῦν· ὅπιβουλεύων μὲν σιρμίῳ τῇ πόλει,

καὶ

μαϊκῆς ἀπικουρίας, ἐν καιρῷ ἐποιήσαντο· καὶ ἐπ' οἴκου ἀνεχώρησαν, μηδὲν τῶν ὠφελίμων τῆς ἀναιχύντου τῶν περσῶν ξυγχύσεως ἄξιον πεοεισάμενοι, μήτε μιλῶ μέγα τι ῥωμαίους βλάψαντες, ὡς ὑπωπτεύθησαν τῷ ἀρχιλῷ.

Ὅτι τὰ Χοσδρῶ σαφῶς ἐξεπισάμενος, καὶ αὐτὸς τὸν Χοσρόου βυλλῶ ὡς Μεβώδης ἀναπεροῶσας αὐτὸν εἴη, μὴ μείνας τὸ πέρας τῶν τριετηρίδων σπονδῶν· αἵ γε ἀμφὶ τῷ ἑῶ ἐμπεδωθεῖσαι ἐτύγχανον. καὶ ὅτι ἄτω δοκοῦν αὐτῷ ἀναμφιβόλως ἐμβαλεῖν αὐτόν τε Μεβώδλῳ καὶ Σαπωΐλῳ τὸν Μαιράνου, κατὰ τῆς πρὸς τῷ ἑῶ τῶν ῥωμαίων ἀπικρατείας· εἶτα * προσπαγμένον οἱ τὸν παῖδα ἐκ Χοσρόου, εἶτα καὶ αὐτομάτως τοῦτο σκοπῶν * ἐφ' ἑαυτοῦ· ὥσπερ ἀμέλει δευτέραν ἀφεὶς ἄγκυραν, ἐκπεσὼν ἀπὸ τῆς καθαρίζειν, ὥρμησε καὶ αὐτὸς κατὰ τῶν ῥωμαίων ἐν ἀναπλῇ χώρας· ἀπὸ τῆς ἀρμενίας ἐμβολῶν διαλλῶ ἐκεῖσε τῷ ἀρχιλῷ ποιησόμενος.

* ἀφ'

Ὅτι πολιορκούντων ῥωμαίων τὸ χλωμάρων, καὶ προσβολὰς ἐν κύκλῳ ποιουμένων· τὰς τε ἑλεπόλεις μηχανὰς πλείσας ἀνίστων· πρὸς δέ γε καὶ ὑπονόμους ἔνερθεν ὑπορυττόντων ἐς τὸ ἄφαυστον· ἔφη Βιγγάνης ὡς Μαυρίκιον, τὸν τοῦ Φρουρίου ἀρχιερέα. χριστιανοὶ γὰρ ἦσαν οἱ τῆς ἀρξαμηνῆς ἅπαντες. ταύτῃ τοι, ὡς αἰδοῦς ἀξιωθησόμενον πρὸς ῥωμαίων χριστιανῶν ὄντων, τὸν πρεσβύτατον τῶν ἱερῶν τοῦ χριστοῦ ἱκετεύειν ἐπέτρεψε τῷ μυσταγωγῷ, εἰληφότας ὁπόσα οἱ αὐτῆς χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἅπαν ἀσῆναι, καὶ μὴ πέρα πονεῖν. ἅτε γὰρ ἐνδώσειν ποτὲ Βιγγανοῦ τὸν ἥλιον ὁρῶντος, τοὺς ὅσοι γε ἐς τὸ χλωμάρων εἰσὶ ῥωμαίοις ἑαυτοὺς· πρὸς μενόντων τε τῇ πολιορκίᾳ χριστιανῶν ἔσεσθαι τὸ διαφθειρόμενον πλῆθος. καὶ ἀσεβήσειν ῥωμαίους πρὸς θεὸν περιορῶντας ἀναιτίως τοὺς ἔνδον ἀπολλυμένους. ταῦτα Βιγγάνης ἐδήλου. Μαυρίκιος δὲ πολλά τε καὶ ἀπαγωγὰ τῷ ἱερεῖ διαλεχθείς, καὶ πῖς ἅμα αὐτῷ πρὸς ἱκετείαν ἀφικομένοις· πίστεις τε εὐνοίας πρὸς τοῦ ἱερέως εἰληφὼς· ἀπαγγέλλειν ἐκέλευσε Βιγγάνῃ, ὡς, εἴπερ ἑαυτὸν ἐνδώσει ῥωμαίοις, ἀξιώματός τε μείζονος, ἥπερ ἐφ' ᾧ νῦν ἐστὶ πάρεστι, ἀξιωθήσεται πρὸς ῥωμαίων, κτήσεώς τε βασιλείας, καὶ ἄλλης ἐμπορίας γενήσεται κύριος. καὶ ἔπειτα ἢ, ὁπόσα οἱ ἐφολκὰ, εἰπὼν, ἀφίησιν αὖθις ἔνδον τοῦ Φρουρίου γενέσθαι τὸν ἱερέα καὶ τοὺς ξὺν αὐτῷ· ἀλλὰ γὰρ ὁ Βιγγάνης ἐυνόσταλτα ἔχων ὡς βασιλέα περσῶν, καὶ ἐς τὸν καθ' αὐτὸν πολιτείαν, * ἐπιμοίγε τῷ χώρῳ πίσυνος, ἤκιστα τῶν μεγίστας ὑποχέουσι Μαυρικίῳ τὰ ὦτα ὑπέσχε, καὶ ταῦτα βάρβαρος ὤν· ἅτε οὐκ ἀφηνίαστα τῷ πρέποντος, τὸ μὴ ἐξ ἀρχῆς δουλείαν ἡμιωτέραν ἡγήσασθαι πολίτου. σέλμα δὲ αὖθις τὰ ἐς ἀγιστείαν τοῦ θεοῦ ἀνειμένα, περιῤῥαντήρια τε, καὶ ἐκπώματα, καὶ ἄλλα ὅσα τιμαλφίσασθαι σκεύη,

* ἴτι γε μὴ τῷ

ὡς

δηλ. ὧν ἦν ἐντεῦθεν, μὴ ἐῤῥωμένα φρονῶν τῇ ῥωμαίων ἀρχῇ· ἀλλὰ πόῤῥω τ ἀληθείας φθεγγόμενος. βουλόμενός τι ῥωμαίους μὲν ἀμαχητὶ ὑπαναχωρῆσαι τ περσαρμενίας καὶ ἰβηρίας· πλευτᾶιον δὲ ἀμφὶ ξ ἅλατας αἰτεῖν, καὶ τ ἐπηγγελμένων ἥκιστα τυγχάνειν. εἶτα τιὼ ἐν ὑστέρῳ βυλλιῶ, καθὰ δήπου τὸ ὠφελούμενον ἐκεῖνο, φησὶ μὴ ἔχειν ἰσχύν· ὥσπερ κ σουανίας πέρι ἐν τῷ πρώτῳ ἠπατήθη Πέτρος ὁ ξ Ζίχ. ὁμοίως ἂν κ ὁ Μεβώδης ἠβούλετο δράσειν. ἐπεὶ δὲ ἐώρα Ζαχαρίαν ἐσόπτρου ἐμφρονέστατον, καὶ οὐκ οἷόν τε ὂν αὐτῷ ὠφελήσασθαι τὸν ἄνδρα: ὁ δὲ τιὼ ἑτέραν ἐπεράτωτο, ὡς ἂν πρόσω τῇ ἀπάτῃ ὠφελήσοι τοὺς ῥωμαίους. ἅτε χρόνον γάρ τινα ξυνῆκεν ἐς ταὐτὸ τοῖς ἀμφὶ Ζαχαρίαν, ἐλπίσι σωτηρωνὺς, ὡς ἔσοιτο εἰρήνη, κ ὡς ἅπινεύσοι ὁ περσῶν βασιλεὺς ἐνδοῦναι ῥωμαίοις τὸ ἅλατας. ταύτῃ οἰόμενος ἐκλύσειν τιὼ εἰς τὸν πόλεμον προθυμίαν τοῦ καίσαρος· καὶ οὖν ἐν * τοιοῖσδε τριβομένου τοῦ χρόνου· καὶ τῶν ἐξ ἑκατέρας πολιτείας πρέσβεων ὠφελίᾳ ταῦτα ἐπηρολημένων· οὕτω τι φερομένου τοῦ ἐώου πολέμου ἐπ' ἀδήλοις. κατὰ δὲ τὸ τέταρτον ἔτος Τιβερίου Κωνσταντίνου καίσαρος βασιλείας, ἐν τῇ θράκῃ ξυνηνέχθη τὸ σκλαυηνῶν ἔθνος μέχρι που χιλιάδων ἑκατὸν, θράκων κ ἄλλα πολλὰ ληίσασθαι.

* al. τοῖσδι

Ὅτι ὁ καίσαρ ἔστειλε κατὰ τιὼ ἰταλίαν χρυσίον συχνὸν, ἄχρι κεντηναρίων τριάκοντα, ἅπινά γε δή που Παμφρόνιος ἔνεμα, ἀξίωμα βασιλέως πατὴρ ἐνομίσατο ἐκ τ πρεσβυτέρας ῥώμης· κατὰ δὴ τιὼ βασιλίδα τηνικαῦτα ἀφιγμένος ἅπι τούτῳ, ἐφ' ᾧ δείσεις τῷ καίσαρι προσαγαγεῖν, τῇ ἰταλίᾳ ἐκπτυχωμένῃ ταῖς τ λογγιβάρδων ἅπιδρομαῖς ἐναμῦναι. ὁ δὲ καίσαρ, ἐπεὶ αὐτῷ ὁ πόλεμος ὁ περσικὸς ἅπαντα λιῶ, καὶ ἐνέκειτό γε ὅλος· ἐκεῖσε στρατιὰν οὐκ οἷός τι λιῶ ἐκπέμπειν. ὠδὲ μιὼ ἅμα τῇ ἑῴᾳ καὶ κατὰ τιὼ ἑσπέραν πολεμητέα γε αὐτῷ εἶναι ἐδόκει. χρήματα δὲ ἄλλως ἐπέδωκε Παμφρονίῳ, ἐφ' ᾧ τινὰς τ ἡγεμόνας ξ λογγιβάρδων ἔθνους (εἰ πως γε ἔσοιτο αὐτῷ δυνατὰ) πείσοι ξ κέρδους * ἰμείρειν ξ μεταβαλέσθαι ὡς ῥωμαίους ξὺν τῇ καθ' αὑτὼς δυνάμει. καὶ τοῦτο τῇ ἰταλίᾳ μὴ ἐνοχλεῖν· τοῦτο δὲ καὶ κατὰ τιὼ ἑῴαν πολεμησείοντας, καὶ τῇ ῥωμαίων ἅπικρατείᾳ ἅπικυρῆσαι. ἀπειθούντων δὲ τῶν λογγιβάρδων, οἷα εἰκὸς· τιὼ ἑτέραν ἰέναι, καί τινας τ φραγγικῶν ἡγεμόνων λαβὼ τ τῶν χρημάτων ἅπιδόσεως ἑταιρίσασθαι. κ ταύτῃ * σελειῆναί τι κ ἐκτρίψαι τῶν λογγιβάρδων τιὼ δύναμιν.

* ἰμείρουτας μιταβαλ

* δλιῆναί

Ὅτι οἱ μῆδοι δεδιότες τιὼ τῶν ῥωμαίων ἐκβολιὼ κατὰ τ περσῶν ὅσον ἅπω ἰσομένιω, κ ἐπανιόντες τ λεγόμενον ἰωνάειος φρέαρ, χηρεῦον ῥωμαϊκῆς

ρίζετο· τὰς δὲ γε ῥωμαίας περσαρμενίαν τὲ καὶ ἰβηρίαν ἀπιστῆναι ὠδικαιονδήσαντας, πρὸς δὲ γε καὶ ἀφλωιάσιους τὰς ταύτη οἰκοῦντας ὑπὸ περσῶν ὑποδέξασθαι. καὶ τοίνυν αὖθις ὁ βάρβαρος θρασύς τε καὶ ὑψαύχην ὢν, καὶ μὲν δὴ τοῖς ξυνενεχθεῖσιν ἐβρενθύετο μέγα. ἠπείλει δέ τι καὶ πρὸς τὰ πέρατα τῶν τριῶν ἐτῶν, τὰ ἤδη ξυνεσώσης ἐκεχειρίας, οἷς ἐντὸς ἐδόκει τὴν εἰρήνην ἀνὰ τὰ ἕω ἐρρῶσθαι, τὰ ὅπλα κινήσειν, καὶ καὶ αὐτὴν γε δὴ πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα χώραν ξυγκροτήσειν τὸν πόλεμον· πρότερον καταλυόμενον ῥωμαίοις τὸ ὑπὲρ τῶν τοιαύτης ἀνακωχῆς δεδομένον χρυσίον, λύσιμα Ζαχαρίας ὁ ἰατρὸς καὶ τόδε ἐμπεδώσας ὑπῆρχεν. ἔφασκε δὲ τὰ χρήματα ἀποδώσειν κατὰ τοσοῦτον, καθόσον ἐνέλιπε τῇ τριετίᾳ· εἰ δ' ἄτως πόλεμος ἀπάρξαιτο αὖθις. ταῦτ' ἦν Μεβώδῃ, οἷα δὴ ἐκ βασιλέως περσῶν, ἀπαγγείλαντος τὴν γνώμην· οἱ τῶν ῥωμαίων ἄρχοντες ὠδαβήσαιτο μὲν οὐδὲ τὰς ξυνθήκας ἡκίστα ἔλεγον. ἀδὲ γὰρ ξυνταράχθαι ἐν τῷ ἐξεῖναι θατέρῳ βλομένῳ τῶν μερῶν, ἐκ δὲ χρυσίῳ πάντες ἤγων μοίρας πινὸς· ὡς τὸν ὠδαχόμενον ἄνδρα μέσης διαῤῥηγνῦναι τὰς σπονδάς. ὅμως δ' ἂν ἐπὶ τούτων αὖθις ἐν διαῤῥήτῳ ἀλλήλοις Μεβώδης τε καὶ Ζαχαρίας ἐν τῷ αὐτῷ ξυνερχομένω * διελέσθην· ἐκοινολογοῦντό τι, καὶ πρότιθεσαν τὰ ὅσα ἄμφω τὼ ἄνδρε ᾤοντο χρῆναι εἰρῆσθαι· ἐπειρῶντό τε ἕτερος ἑτέρου, ὅπως ξυνέλθοιεν ἐς καταλλαγὰς αἱ πολιτεῖαι· καὶ Μεβώδης μὲν ἰσχυρότατά πως ἀποδυόμενος λύσιμα, ὡς βούλεται τῷ καίσαρι χρησιμώτατα ἐξειπεῖν αἰτήσασθαι, χρὴ μὲν δὴ ὅπη δεῖ ὅτι * εἶναί οἱ. Ζαχαρίας δ' εἰ οἷόν τε * εἰ λαθραιότατα καὶ ἥκιστα ἐξεπισταμένου τινὸς ὑπὲρ τῆς πόλεως δοῦναι ῥητόν τι περιορᾶσθαι χρυσίον. Ζαχαρίας δὲ ἔφασκε, τὰ τοιάδε ὅπη πραττόμενον αὐτῷ πρὸς τοῦ καίσαρος ὁπωσοῦν ἐς τὸ ἐμφανὲς, ἀδὲ μεῖναι ἑτέρα ἐξεπισταμένα τινός, ἢ Μαυρικίου τοῦ παύλα τὰ μάλιστα, ἐννέποντα ὡς τὸν καίσαρα ἔχοντος, ὡς ἐν τῷ τότε τὸ βασίλειον ἰθύνειν ἐκπληρώσαιτο λόγον. ὥστε ἀμέλει μηδὲ πρὸς τὰ βασιλείων γραφέων τὰ ἐκεῖ τοῦδε γεγράφθαι, τῷ μάλα ἐν ὠδαβύσῳ εἶναι τὰ βεβουλευμένα τῷ καίσαρι. γράφει δ' ἂν Ζαχαρίας, ὡς εἴποις σὺ Μεβώδης λύτρα δηθὲν τοῦ δάρας τὸν βασιλέα κομίσασθαι περσῶν, αὐτῷ πειθήσεται ὁ καίσαρ τὰ χρήματα καταθήσειν, καὶ δὴ ἐκ ἐς ἀναβολήν. ταῦτα τοίνυν Ζαχαρίᾳ, εἰ καὶ μὴ ἀναφανδὸν, ὑπαινιττομένῳ δὲ ὅμως τῷ Μεβώδῃ· ἅδεν ὅγε ἔφασκε ἐκεῖ τάδε ὅπη πράφθαι πρὸς τὰ βασιλέως περσῶν, ἀδὲ μὴν ἀνέξεσθαι ὅλως ἐπὶ χρήμασι μεταθεῖναι τὸ δάρας. διεβεβαιοῦτο ἔμπης, καὶ ὅρκοις πιστὸν ἐπετίθει τὸ πιστόν· ὡς νῦν εἰ προέλθοιεν αἱ ξυνθῆκαι, ὕστερον αὐτοῦ τῷ καίσαρι δώσειν ὥσπερ ἐξαίρετόν τι δῶρον τὸν βασιλέα περσῶν τὴν πόλιν. πρόδηλος

* διελέχθησαν

* al. οἱ εἶναι

πὸ κ᾽ ἰβήρων, τὴν σφετέραν ἐκλιπόντας, ἀνασκευάσασθαι ἐς τ᾽ ῥωμαίων. λέγον γὰρ ἤκιστα ἐποιεῖτο πολὺν ὁ καίσαρ τ᾽ ὁμωμοσμένων τῷ Ιουστινιανῷ τῷ βασιλέως παῖς περσαρμένιος, κ᾽ παῖς μετακωρήσασιν ἰβήρων. ὁμωμόκει γὰρ ὁ βασιλεὺς, ὡς καθόσον οἱόντέ ἐστιν αὐτῷ ἅπαντα ἀνακινήσειν τρόπον, ὡς ἂν κ᾽ αὐτὸν γε δὴ πᾶν τὸν θρεψαμένην σφᾶς ποιήσεται ἀκώχειρον. εἰ δέ γε ἀχερτέλως ἤ πῃ ἔσοιτο δυνατὸς, ὡς ἐς τ᾽ πόλεμον ἀνθέξειν. ἀλλὰ τὰς αἰτίας τ᾽ ὅπως ἀστεως, κ᾽ τὰς τῷ αἵματι σφίσι προσήκοντας, ξύνολον τάδε εἰπεῖν, τὰς ὅσοι βάλονται ῥωμαϊκῆς μεταχρεῖν πολιτείας, ἀ πώποτε παύσεσθαι ἐκδότας. ἐδόκει γὰρ κ᾽ βασιλεὺς ὁ περσῶν ἤδεσθαι δὴ τοῖσδε, ὡς ἂν ῥωμαῖοι μὲν ἐκκήσοιντο τῆς περσῶν ἁρμενίας τε κ᾽ ἰβηρίας, ἐξουσίαν δὲ αὐτὸς προσνέμοι, ὅποι ἐθέλουσιν οἱ τῇδε οἰκήτορες ἴέναι. ἅ πᾶσι τρόπον γε οἷμαι. ἠπίστατο γὰρ, πλὴν ὀλιγίστων τ᾽ ἐν τέλει, οἱ τ᾽ ὅπως ἀστεως ἦρξαν, ὡς ἅδεις περσαρμενίων κ᾽ ἰβήρων πόθῳ τῆς θρεψαμένης, ὅς φύσει τοῖς ἀνθρώποις ἐνιζάνει τε καὶ προσπέπηγεν, ἀνασκευάσοιντο ἐς τὴν ὀθνείαν. ἄλλως τε κ᾽ ἅμα ἤλπιζε, ἢν πολέμου λωφήσαντος, ἐν δέοντι θέσθαι τὰ περσαρμενίας τε κ᾽ ἰβηρίας. αἵδε γὰρ αὖτῳ αἱ χῶραι, πάμφοροί τε ὑπῆρχον, κ᾽ πλεῖστα ἐς ὅ, τι ἐδασμοφόρων. τοιγαροῦν διὰ ταῦτα ἤρεσκε, ἢν βασιλέως περσῶν ὑπὸ τοῖσδε τ᾽ πόλεμον καταθέσθαι. προσῆλθε γὰρ τῷ καίσαρι διανοεῖσθαι, ὡς ἂν τ᾽ λοιπὸν μηδεμία ἐπολείποιτο ἢν πολέμου αἰτία, τ᾽ περσαρμενίας τε κ᾽ ἰβηρίας ἑκάτι, πλὴν πόλιν τ᾽ δάρας ὧνδε σφῶν ἀνειλήψεσθαι. ἤκιστα μὲν ἢν κερδαλέως χάριν. ἀ γὰρ δὴ καὶ τ᾽ δάρας ἡ πόλις ἐς ἕτερόν τι ὀνησιφόρον, ἢ τῷ ἀσφαλέστατα ἔχειν, κ᾽ τ᾽ ἐπὶ ῥωμαίους ἐῶσαι ὥσπερ τι ἔρυμα προβεβλῆσθαι. ἅμα ἂν τ᾽ αὐτύχημα ἀκέσασθαι βουλόμενος, τῷ ἀπλῆσαι ῥωμαίους τὰ οἰκεῖα· ἅμα δὲ κ᾽ μηδένα αὖ νιν θῆρα ἢν πολέμου καταλιπεῖν ἐθέλων· ἔγνω ἀνασώσασθαι τὸ δάρας ἢ χρήμασιν, ἤγουν ἑτέρῳ τρόπῳ τινί. ὅθεν μὲν ἂν ἢν χρῆναι ἐξ ἰσοτιμίας τῷ εἰρήνῃ προελθεῖν, πρὶν ἢ διακριθῆναι τὸν ἐν ἁρμενίᾳ πόλεμον· ἐδόκει κ᾽ ξυνέθεντο πέρσαι. μελλόντων δὲ ὅσον ἅπω ἀναχωρῆσαι ῥωμαίους κ᾽ ἢν δάρας, ἢ ἅδενος, ἤγουν ὀλιγίστης χρυσίου ποσότητος· ἔυδηλον ἦν προτέρων ἀφισαμένων ῥωμαίων περσαρμενίας κ᾽ ἰβηρίας. ἐν ᾧ τὰ τοιάδε οἱ ἐξ ἑκατέρων διαλεγόμενοι πρέσβεις, γέγονε τι κατὰ τὴν ἀρμενίαν ξυμπλοκή. ἐν ᾗ προσπαίσαντες οἱ ῥωμαῖοι μεγάλως ἀνὰ πολὺ τ᾽ ἐλπίδος, ἐς τ᾽ ἧττον ὠλίσθησαν. διὸ δὴ, τῶν περσῶν τ᾽ εὐπραγίαις ἐπηρμένων, ὁ σφῶν βασιλεὺς ἔφασκεν· ὅλως περὶ τὸ τὴν πόλιν τὸ δάρας ἐνδοῦναι ῥωμαίοις, μὴ ἐνδέξασθαι λόγον τινά. αὐτὸς μὲν γὰρ κ᾽ τ᾽ κοινὸν ἢν πολέμου θερμὸν, βίᾳ κ᾽ δυνάμει ἐξελεῖν κ᾽ προσκτήσασθαι τὸ δάρας ἀπιχυρίζετο.

ρίζεπ· τὰς δέ γε ρωμαίας περσαρμενίαν τε καὶ ἰβηρίαν ὑπισῆναι ᾠδε παρονδήσαντας, πρὸς δέ γε καὶ ἀφωμιάσαντας τὰς ταύτη οἰκοῦντας ἀπὸ περσῶν ὑποδέξασθαι. καὶ τοίνυν αὖθις ὁ βάρβαρος θρασύς τε καὶ ὑψαύχην ὢν, καὶ μὲν ἤδη τοῖς ξυνενεχθεῖσιν ἐβρενθύετο μέγα. ἠπείλει δέ τι καὶ πρὸς τὰ πέραν τοῦ τριῶν ἐτῶν, ἃ ἤδη ξυνεσώσης σκεχειρίας, οἷς ἐντὸς ἐδόκει τὴν εἰρήνην ἀνὰ τὸ ἑῷον ἐρρῶσθαι, τὰ ὅπλα κινήσειν, καὶ καθ' αὑτὴν γε δὴ τὴν πρὸς ἥλιον ἀνίσχοντα χώραν ξυγκροτήσειν τὸν πόλεμον· πρότερον καταλιθέμενον ρωμαίοις τὸ ὑπὲρ τοσαύτης ἀναισχησίας δεδομένον χρυσίον, ὃ δὴ καὶ Ζαχαρίας ὁ ἰατρὸς καὶ τόδε ἐμπεδώσας ὑπῆρχεν. ἔφασκε δὲ τὰ χρήματα ἀποδώσειν κατὰ πρᾶτον, καθόσον ἐνέλιπε τῇ τριετίᾳ· εἶτα ἄτως πολέμου ἀπάρξασθαι αὖθις. ταύτην ἔν Μεβώδῃ, οἷα δὴ ἐκ βασιλέως περσῶν, ἀπαγγείλαντος τὴν γνώμην· οἱ τῶν ρωμαίων ἄρχοντες ᾠδε βήσεσθαι μὲν οἵδε τὰς ξυνθήκας ἤκιστα ἔλεγον. ἅδε γὰρ ξυντετάχθαι ἐν τῷ ἑξεῖναι θατέρῳ βουλομένῳ τῶν μερῶν, ἐκ δὲ χρυσίου πάντες ἤγουν μοίρας τινὸς· ὡς τὸν ᾠδε ἀφιγμένον ἄνδρα μύσης διαρρηγνῦναι τὰς σπονδάς. ὅμως δ' ἂν ὧδε τούτων αὖθις ἐν ἀπορρήτῳ ἀλλήλοις Μεβώδης τε καὶ Ζαχαρίας ἐν τῷ αὐτῷ ξυνερχομένω * διελέσθην· ἐκοινολογοῦντό τι, καὶ πρὸς τίθεσθαι τὰ ὅσα ἀμφὶ τὼ ἄνδρε ὄντε χρῆναι εἰρῆσθαι· ἐπειρῶντό τε ἕτερος ἑτέρου, ὅπως ξυνέλθοιεν ἐς καταλλαγὰς αἱ πολιτεῖαι; καὶ Μεβώδης μὲν ἰσχυρότατά πως ἀποκνούμενος ὧδε, ὡς βούλεται τῷ καίσαρι χρησιμώτατα ἐξεπεῖν αἰτήσασθαι, καὶ μὲν δὴ σπουδαιότατος * εἶναί οἱ. Ζαχαρίας ἢ εἴ οἷόν τε * εἰ λαθραιότατα καὶ ἤκιστα ἐξεπισταμένου τινὸς ὑπὲρ τὸν πόλεμον ἢ δάρας ῥητόν τι παρασχέσθαι χρυσίον. Ζαχαρίας δὲ ἔφασκε, τὰ τοιάδε σπουδασθέντα αὐτῷ πρὸς τὸν καίσαρα οὐκ ἐς τὸ ἐμφανὲς, ὧδε μένειν ἑτέρου ἐξεπισταμένου τινός, ἢ Μαυρικίου τε καὶ παύλου τὰ μάλιστα, ἐννοεῖσθαι ὡς τὸν καίσαρα ἔχοντος, ὡς ἐν τῷ τόπῳ τὸ βασίλειον ἰθύνειν σκληρώσαντα λόγον. ὥστε ἀμέλει μηδὲ πρὸς τὸν βασιλείων γραφέων τινὰ ὧδε τοῦ γραφῆναι, τῷ μάλα ἐν ᾠδαίῳ εἶναι τὰ βεβουλευμένα τῷ καίσαρι. γράφει δ' ἂν Ζαχαρίας, ὡς εἶπεις σὺ Μεβώδης λύτρα δῆθεν τοῦ δάρας τὸν βασιλέα νομίσασθαι περσῶν, αὐτὸ πεισθήσεσθαι ὁ καίσαρ τὰ χρήματα καταθήσειν, καὶ δὴ οὐκ ἐς ἀναβολάς. ταῦτα τοίνυν Ζαχαρίᾳ, εἰ καὶ μὴ ἀναφανδὸν, ὑπαινιττομένῳ δὲ ὅμως τῷ Μεβώδῃ· ἅδε γὰρ ἔφασκε ὧδε τάδε σπουδάσθαι πρὸς τὸν βασιλέως περσῶν, ἅδε μὲν ἀνέξεσθαι ὅλως ἐπὶ χρήμασι μεταθεῖναι τὸ δάρας. διαβεβαιοῦτο ἔμπης, καὶ ὅρκοις πιστὸν ἐπετίθει τὸ πιστόν· ὡς νῦν εἰ προέλθοιεν αἱ ξυνθῆκαι, ὕστερον αὐτοῦ τῷ καίσαρι δώσειν ὥσπερ ἐξαίρετόν τι δῶρον τὸν βασιλέα περσῶν τὴν πόλιν. πρόδηλος

* διελίχθησαν

* al. οἱ εἶναι

τὴ καὶ ἰβήρων, τὴν σφετέραν ἐκλιπόντας, ἀνασκευάσασθαι ἐς τὴν ῥωμαίων. λέγον γὰρ ἀχ ἤκιστα ἐποιεῖτο πολὺν ὁ καίσαρ τὸν ὑμωμοσμένων ὑπὸ Ιουνιανὸν τὸν βασιλέως τοῖς περσαρμένιοις, καὶ τοῖς μετηχωρήσασιν ἰβήρων. ὁμωμόκει γὰρ ὁ βασιλεὺς, ὡς καθόσον οἷόντέ ἐσιν αὐτῷ ἅπαντα ἀνακινήσειν τρόπον, ὡς ἂν καὶ αὐτὸν μὲ δή πᾳ τὴν θρεψαμένην σφᾶς ποιήσεται ὑποχείριον. εἰ δέ μὲ ἄχει τέλους ἔτι ἔσοιτο δυνατὸς, ὡς τὸν πόλεμον ἀνθέξειν. ἀλλὰ τὰς αἰτίας τῆς ἀποστάσεως, καὶ τὰς τῷ αἵματι σφίσι προσήκοντας, ξύνολον τάδε εἰπεῖν, τὰς ὅσοι βάλονται ῥωμαϊκῆς μετέχειν πολιτείας, ἁ πώποτε ποιήσεσθαι σκοπὸς ἦν. ἐδόκει δὴ καὶ βασιλεὺς ὁ περσῶν ἥδεσθαι ἐπὶ τοῖσδε, ὡς ἂν ῥωμαῖοι μὲν σκηπτοῦνται τῆς περσῶν ἀρμενίας τε καὶ ἰβηρίας, ἐξουσίαν δὲ αὐτὸς ποιήσειεν, ὅποι ἐθέλουσιν οἱ τῆδε οἰκήτορες ἴεναι. ἔτι αὖθις γε οἶμαι. ἠπίστατο γὰρ, πολὺ ὀλιγίστων τὸν σὺν τέλει, οἱ τὴν ἀποστάσεως ἦρξαν, ὡς οὐδεὶς περσαρμενίων καὶ ἰβήρων πόθῳ τῆς θρεψαμένης, ὃς φύσει τοῖς ἀνθρώποις ἐνίζάνει τε καὶ προσπέπηγεν, ἀνασκευάσοιντο ἐς τὴν οἰκείαν. ἄλλως τε καὶ ἅμα ἤλπιζε, ἢν πόλεμος λωφήσαντος, ἐν δέοντι θήσεσθαι τὰ περσαρμενίας τε καὶ ἰβηρίας. οὕτω γὰρ αὐτῷ αἱ χῶραι, ἀμφορεῖς τε ὑπῆρχον, καὶ πολεῖσι ἐς ὃ, τι ἐδασμοφόρων. τοιγαροῦν διὰ ταῦτα ἤρεσκε, ἢν βασιλέως περσῶν ἐπὶ τοῖσδε τὸν πόλεμον καταθέσθαι. προσῆλθε δὴ τῷ καίσαρι διανοεῖσθαι, ὡς ἂν τὸ λοιπὸν μηδεμία ὑπολείποιτο ἢν πολέμου αἰτία, τὰ περσαρμενίας τε καὶ ἰβηρίας ἑκάτι, τὴν πόλιν τὸ δάρας σφῶν ἀνιλέσθαι. ἤκιστα μὲν ἢν καρδαλέως χάριν. ἁ γὰρ δὴ καὶ τὸ δάρας ἡ πόλις ἐς ἔπρόν τι ὀνησιφόρον, ἢ τῷ ἀσφαλέστατον ἔχειν, καὶ τὰ ὑπὸ ῥωμαίοις ἐῶσας ὥσπερ τι ἔρυμα προβεβλῆσθαι. ἅμα δὲ καὶ τὸ αὐτύχημα ἀκέσασθαι βουλόμενος, τῷ ἀπλῆφέναι ῥωμαίους τὰ οἰκεῖα· ἅμα δὲ καὶ μηδένα ἀσινθῆρα ἢν πόλεμον καταλιπεῖν ἐθέλων: ἔγνω ἀνασώσασθαι τὸ δάρας ἢ χρήμασιν, ἤγουν ἑτέρῳ τρόπῳ τινί. ὡς μὲν ἂν ἢν χρῆναι ἐξ ἰσοτιμίας τὴν εἰρήνην προελθεῖν, πρὶν ἢ διαπεληθῆναι τὸν ἐν ἀρμενίᾳ πόλεμον· ἐδόκει καὶ ξυνέθεντο πέρσαι. μελλόντων δὲ ὅσον ἄπω ἀποχωρῆσαι ῥωμαίους καὶ τὸ δάρας, ἢ ὀλίγους, ἤγουν ὀλιγίστης χρυσίου ποσότητος· ἐυδήλον ἦν προτέρου ἀφισεμένων ῥωμαίων περσαρμενίας καὶ ἰβηρίας. ἐν ᾧ τὰ παιδὸς οἱ ἐξ ἑκατέρων διαλεγόμενοι πρέσβεις, γέγονε τι κατὰ τὴν ἀρμενίαν ξυμπλοκήν. ἐν ᾗ προσπαίσαντες οἱ ῥωμαῖοι μεγάλως ἀποδὰ πολὺ τὸν ἐλπίδος, ἐς τὸ ἧττον ὠλίσθησαν. διὸ δὴ, τῶν περσῶν τὴν εὐπραγίαις ἐπαρμένων, ὁ σφῶν βασιλεὺς ἔφασκεν· ὅλως περὶ τὸ τὴν πόλιν τὸ δάρας ἐνδοῦναι ῥωμαίοις, μὴ ἐνδέξασθαι λόγον τινά. αὐτὸς μὲν γὰρ κοινὸν τὸν πολέμου θερμὸν, βίᾳ καὶ δυνάμει ἐξελεῖν καὶ προσκτήσασθαι τὸ δάρας ἀπεθυμρίζετο.

μενοι· γλαφυρά τι καὶ ποικίλα ῥήματα ἕκαστοι ἀποῤῥίψαντες, εἰπόντες τε καὶ ἀκηκοότες τὰ ὅσα χρεών, τυχὸν καὶ τὰ ὅσα μὴ χρεών. τέλος ξυνῆκαν οἱ πρέσβεις, ὡς διὰ μὲν τὸ Δαρδανῆναι τὰς σπονδὰς τίς αἰτία; καὶ ὅτι τοιόνδε συγγεγράφθαι, διερευνῆσαι δὲ τὸ πρόσπορον, ὅτι ἐμπεδωθήσεται τὰ εἰρηναῖα ἅπαντα τοῦ λοιποῦ, καὶ αἱ ἀμφήρεστοι πολιτεῖαι κατάθοιντο τὰ ὅπλα. εὐθὺς οὖν Μεβώδου κατὰ τὰς πρώτας ξυνθήκας, αἳ ξυνέστησαν ἐπὶ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ, τὰς τριακοντα χιλιάδας τῶν νομισμάτων φήσαντος χρῆναι τοὺς ῥωμαίους τῇ πολιτείᾳ περσῶν καταπιθέναι ἀν' ἔτος· ἔπι γε μὴν ἀποχωρῆσαι ὡς ἀρμενίας τε καὶ ἰβηρίας· ὡς δέ γε καὶ αὐτοὺς τοὺς, ὅσοι γε αἴτιοι τῆς ἀποστασίας, ἀποδοθῆναι βασιλεῖ τῶν περσῶν χρησομένῳ σφίσι ταῖς προσηκούσαις φωναῖς. τοιαῦτα τοῦ Μεβώδου καταστήσαντος· οἱ τῶν ῥωμαίων πρέσβεις τὸ τοιόνδε ἐκ τοῦ καίσαρος παρεγγυηθὲν αὐτοῖς, αὐτίκα οἵ γε τοῦτο αὐτὸ ᾠδὲ τύνομα προσεῖσθαι ἔφασαν τῆς εἰρήνης. εἴπερ ἐπὶ σωτηρίᾳ τινὶ, καὶ ἄτε ἐς φόρον ἀπαγωγὴν πέρσαι ἐλπίζοιεν ῥωμαίους ἔξειν τοῦ λοιποῦ. μηδὲ γὰρ ἀνέξεσθαι τοιῦδε τοῦ καίσαρός τι ὠδαχέσθαι, μήτι μὴν ὥσπερ ἀμέλει ὠνίου τι χρῆμα πρίασθαι τὴν εἰρήνην. ἅτε δὴ γὰρ εἰ ἔσοιτο, ἅπαξ εἶναι μόνιμον ᾠδὲ βεβαίαν. χρῆναι τοίνυν, ῥωμαίων ἔλεγον οἱ πρέσβεις, πρόσπορον τοιῦδε ἀπειπεῖν· ἅτε τε ἐφ' οἷς δέοι τὰς τῆς εἰρήνης προϊέναι, διασκέψασθαι καὶ αὖθις ἐκάλει τοιῦδε, περθρείας λέγων ἀπερριμμένης πολλῆς ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μερῶν, καὶ ἀχυπαλώντων ἐν ἀρχῇ τε περσῶν, ἀλλ' ἢ τὰς ἀνέκαθεν τριακοντα χιλιάδας τοῦ χρυσοῦ νομίσματος, ἢ προσάπαξ ὡς χρὴ μέγα τι καταθέσθαι δικαιολογημένων· τὸ πλευστέον ἔδοξεν ὁ Μεβώδης ἐπιδεικνύναι δὴθεν αὐτοῖς ἐκ τοῦ καθ' αὐτὸν βασιλέως γράμμα ἄρτι σαλεύον· ἐν ᾧ προσείχετο, ὡς χάριν τῆς πρὸς καίσαρα φιλίας ἀποίσοιτο, καὶ χρημάτων ἐκτὸς, ἐξ ἰσοπολίας ἀναθαῤῥῶσαι τὴν εἰρήνην. τοῦτο ἐπεὶ οἱ κατὰ τὴν βασιλίδα διεθρυλλήθη πόλιν· ἄσαι τε ἀνεπερώθησάν τε, καὶ ἐδόκουν οἱ τε ἐν τέλει, καὶ ὅσοι ἐπρόμιλος, ἤδη ἀργύσειν τὰ ξίφη, καὶ *ἐμπεδοῦν ταῦτα καθέξειν τὴν εἰρήνην. ἐπεὶ ὁ καίσαρ περσαρμενίας τε, καὶ δὴ ἰβηρίας αὐτῆς, ἑτοιμότατα εἶχε *παραῤῥῆσαι πέρσαις· σαφέστατα ἐξεπισάμενος, ὡς ἀπώποτε ἐκδώσοιεν τοσούτους ἑστημένοι χώρας, ᾠδέ γε ἡ πλέως καταλιθήσοι καὶ ἐξίτηλα ἔσοιτο τὰ πράγματα περσῶν. τοὺς μέν τοι γε ναύαρχας περσαρμενίων, ἀλλὰ γὰρ καὶ τοὺς τῷ γένει σφῶν ἡνωμένους, καὶ ἁπλῶς τὸν ἐντιναῦν, οἵ γε αὐτομολήσαντες ἦσαν ὡς ῥωμαίους, ἅτε ἐκδώσειν· ἀλλ' ᾠδὲ ἑτέρως ἐμπεδώσειν ἔφασκε τὴν εἰρήνην, εἴ γε μὴ ἄδεια ἔσοιτο τοῖς βουλομένοις περσαρμενίων

* ἐμπεδοῦσθαι
* al. παρεῖσθαι πέρσας

† αὐτὸς

ὁ καίσαρ, ὡς πρεσβυτέρῳ τυγχάνοντι βασιλεῖ περσῶν * αὐτῆς ἐπι νέῳ ὢν, καὶ ὅσον ἀπὸ τῆ ἀκμῆ τῆς ἡλικίας χοσρόα παῖς καθεσὼς, ἕτοιμος εἴη ἐφ' ὅπερ ἂν ἐκεῖνος ἡγήσοιτο, ἕπεσθαί οἱ· καὶ εἴ τε τὰ ξίφη βάλοιτο, εἴτε τὴν ἡσυχίαν, ἀνθελοίθησειν. ἀποπέμψας δὲ ἀπὸ τοιῆσδε τὸν Ναδώλαν ὁ καίσαρ, ἐκ ἐς μακρὰν ἢ αὐτὸς ἔσειλε κατὰ τὴν ἑῴαν τὰς ἐν Δαβήσοντας τὰ ἀμφίβολα, ἐς ταὐτὸν συνελευσόμενος τῆς περσῶν ἡγεμόσιν. ἦσαν δὲ οἱ σαλέντις Θεόδωρος ὁ πρῶτος (ὃς τὸν ἐν τῇ αὐλῇ καταλόγων μετὰ τοῦτον γενόμενος ἡγεμὼν, τὴν ἱππαῦτα τὸ βασιλεῖ ἀνειμένων μεθηρήκει θησαυρῶν, οἵγε ἀπὸ τὸ δαυλείας τῇ ῥωμαίων μεθαγορέουσι φωνῇ· λαργὰς γὰρ οἱ λατῖνοι τὸ δαυλὰς ὀνομάζουσιν) ἰωάννης τε ὁ πέτρος, ἄμφω τῇ τὸ ὑπάτων πεπιμημένοι ἀξίᾳ, μεθ' οὓς γε καὶ Ζαχαρίας ἐν τοῖς βασιλείοις καταπατόμενος ἰατροῖς. οἱ δὴ γενόμενοι ἐς

* Κωνσταντίνου πόλιν, τὴν

* Κωνσταντίναν πόλιν τῆς μεταξὺ τῶν ποταμῶν, ἀνέμφων ἐλευσόμενον ἐκ τοῦ Χοσρόα ἐς τὰ περὶ νίσιβιν καὶ τὸ δάρας Μεβώδην τὸ Σαναχοιρύγαν, ᾧ δὴ τὸ κῦρος τῶν μετὰ τὴν εἰρήνην ἐπέθηκε Χοσρόης. καὶ αὐτὸν δὲ τὸ χρόνον καὶ Ασέριος (ἐς τῶν βασιλείων Δαμιτητῶν, ὃς δὴ ἀντιγραφέας ἀποκαλέσοις) δορυάλωτος ὢν, ἀνῃρέθη ὑπὸ Χοσρόου· φωραθεὶς ὡς κρύβδην ἐγγεγράφοι βασιλεῖ τῶν ῥωμαίων, ἐπιβάλλοντα κακακωμένοις νῦν πέρσαις. Μεβώδης δὲ ἀφικομένης ἐν τοῖς ὁρίοις· ἄμιλλα μέν τις γέγονε μετρον αὐτῷ τι καὶ τοῖς ἀμφὶ Θεοδώρῳ καὶ Ζαχαρίᾳ περὶ ὅτου δέον ποιήσασθαι τὴν ξυνέλευσιν. ῥωμαῖοι μὲν γὰρ ἠξίουν ἐν τοῖς πλέσσιν ἀπὸ τὸ δάρας χωρίοις, οἷα δὴ οἰκείοις καθεσῶσι, ξυγκροτεῖσθαι τὴν ἐκκλησίαν. ἀτὰρ οἱ πέρσαι ἔφασκον, ἐπεὶ ἡ πόλις αὐτοῖς τῷ θεσμῷ τοῦ πολέμου ὑπεκλίθη· οὐκ ἄπο τρόπου, καὶ πὸ ὅσον γε ἀπὸ τὴν πόλιν, ἁρμόζειν αὐτοῖς. καὶ οὐ δέον ἐκεῖσε ξυνιέναι, οἷα μὴ καθεσώτων ὁροθέσιον. μετὰ ταῦτα πῶς οὕτω δοκοῦν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι, ξυνῆλθον ἐν τῷ δὴ λεγομένῳ ἀθραήλων· μεθ' οἷς καὶ οἱ ἐπιχώριοι ἄρχοντες, πολιτείας ἀμφοτέρας. καὶ τοίνυν πρὸ τίθεσαν, ὡς γε δήπουθεν ὤοντο καὶ ἀλλήλων τῆς πολιτείας ἔχειν αἰτίας, ὡς τῆς ἑτέρας τὴν ἑτέραν ἀδικά τι καὶ ἀχ ὅσια εἰργασμένης, ὥστε καὶ πολεμον ἄδικον εἱλομένης. πολέσεων δὲ ὅσων ῥημάτων ἐξ ἀμφοῖν τοῖν μερῶν, ὡς πη ἔτυχεν, ἐῤῥιμμένων· χύδην τε πεισθῶν τῶν δικαιολογιῶν, τῷ ἑκάστου ἐθέλειν τῇ καὶ αὐτὸν πολιτείᾳ, οἷα εἰκὸς, εὐνόητον ἑαυτὸν ἀποφῆναι· τέλος ἐς δημηγορίαν πρῶτοι ῥωμαῖοι κατέστησαν.

Ὅτι οἱ πέρσαι ξυνελθόντες τε καὶ εἰς ἓν γενόμενοι, καὶ δὴ τὰ ὅρια τῆς ἕω, ἐξ ἀμφοτέρας πολιτείας, τὴν εἰρήνην ὅπως βεβαιωθῆναι δέον διασκεψάμενοι·

ἂν ἐθελήσωσι πέρυσι αὐτοί. ἡ δὲ ϛαλεῖσα πρὸς αὐτὸν ὡς * Ιυϛινιανὸν ἐπι- * γρ Ιουϛῖνον
ϛολὴ, ὅτι τ ἡλικίας ἦν ϛ περσῶν βασιλέως (μειρακιώδης ἅπαν τοῦτο) ὅτι
δὲ ἄλλα τινὲς οἶμαι ἐμφρονέϛατα. ἕτερον γὰρ τ ὀνειδίζεσθαι, ϛὸκ
ἀπ τρόπου λῶ· ἐκεῖνον μέν τι ἀ βρενθύεϛθαι ἴσως ἐχρῆν, ἀδὲ ὑψαγέραν τινὰ
εἶναι, καὶ ἀπειρόκαλον. ἡ γὰρ ἐπιϛολὴ, ὕβρεώς τι μεϛὴ, κ ὀνειδισμῦ, καὶ
μεμεθυσμένων ῥημάτων, ὑπῆρχε· καὶ ἡ μὲν ἐπιϛολὴ ὑπερηφανίας τι λῶ καὶ
ἀλαζονείας πλήρης. εἰσάγεται δ' ἔν ἰάκωβ ϛ., ἀ μὲν ὡς Ιυϛῖνον, ἅπ νοσώδη
τυγχάνοντα, ἀλλὰ γὰρ ὡς τὸν βασιλίδα· ἐπεὶ αὐτὴ ξὺν Τιβερίῳ ἅπαντα ἐ-
πραττεν. ἀναλεξαμένη τοίνυν τὰ γράμματα, ἐπηγγείλατο κ αὐτὴ * σέλλει * σίλλαν
τ πρεσβευσόμενον ὡς βασιλέα περσῶν, κ ἀμφὶ τ ὁπωσοῦν κεκινημένων δι-
αλεχθησόμενον. σέλλεται δ' ἔν Ζαχαρίας, ἐν τοῖς βασιλείοις καταϛρώμν ϛ
ἰατροῖς, ἐπιφερόμν ϛ γράμμα ἐκ τ βασιλίδ ϛ.

Ὅτι ἐπὶ Τιβερίου καίσαρ ϛ οἱ τ ῥωμαίων ϛρατηγοὶ εἰσβολὴν ἐς ἀλβανίαν
ποιησάμενοι, καὶ ὁμήρους λαβόντες σαβείρων καὶ ἄλλων ἐθνῶν, ἦκον ἐς βυζάν-
τιον. ἀφικομένους δὲ ἐν βυζαντίῳ τὰς πρέσβεις τ ἐνδεδωκότων ἑαυτὰς ἀλα-
νῶν τε κ σαβείρων ὁ καίσαρ δέχεται ἐπιεικῶς, καὶ πάνυ φιλανθρώπως· πυ-
θόμενός τε παρ' αὐτῶν, ὁπόσα χρήματα αὐτοῖς ἐδίδου ὁ περσῶν βασιλεύς. δε-
δωκώς τι ἐξουσίας σφίσιν ἐς ὅσον ἠβούλοντο ἐξαίρειν τῇ ψευδολογίᾳ τὸ χρῆμα,
καὶ τῷ κόμπῳ τἀληθὲς ἐπικαλύψαι· διωλάσια τούτων ἔγωγε παρέξω, ἔφη,
τοῖς π ἐν τέλει ὑμῶν, πρὸς δὲ δὴ κ ὑμῖν αὐτοῖς. ἐπὶ τούτοις ἥδησάν τε οἱ βαρ-
βαροι, καὶ εὐδόκιμον χαρὰν εἰδέναι τῷ κρείττονι, ἀνθ' ὧν ὑπήκοοι ῥωμαίων ἐγένον-
το. ἤγγελον δὲ ὡς ὁ αἰβηρ ἀπέϛη ἀκ ἐς μακράν· ὀλίγα τε φροντίσας τ ὁμήρων,
πέρσαις προσετέθη. τοῖς μὲν δὴ πέρσαισιν αὖθις ἐν σπουδαῖς γενόμενος ὁ καί-
σαρ, τὰ ὅσα ἁρμόδια διελέχθη, κ ἔφη· τοὺς τε προσχωροῦντας αὐτῷ ἑκόντι μᾶ-
λα εὐεργετήσειν· τοὺς δέ γε ἀβουλομένους, καὶ ἄκοντας ἕξειν ὑπὸ τῷ αὐτοῦ
χεῖρα βίᾳ καὶ δυνάμει.

Ὅτι τ ϛρατηγῶν δηούντων τὴν περσῶν ἀρμενίαν, ἐν τούτῳ παρεγένετο Να-
δούης, ἐς τὸν λεγομένην σμικρὰν χειροπονηθεὶς πρεσβείαν, πρὸς Χοσρόην ἐκ-
πεμφθείς. * ὅσις διὰ θεοδώρα τ βάκχα πρεσβείας ἔδοξεν ἀμοιβαίαν ἀποκο- * ὃς τῆς
μίζειν ἐκ τ Χοσρόου ἀγγελίαν· κυρίως δὲ, ὡς ἐπιμέλεια ἔχοι καὶ αὐτὸς σεῖ-
λαι τοὺς ἄρχοντας κ δὴ τὰ ὅρια τ ἕω. ὡς ἂν ἐν τῷ αὐτῷ γενόμενοι τοῖς ἐκ ῥω-
μαίων ἐκπεμφθησομένοις, σκοπήσοιεν τι κ διασκέψοιντο, ὅπως χρὴ τὰ ὅσια κ τ-
θέσθαι; ἀναπεμνομένου τούτου πρώτου, * τ ἄρα πολιτείας τ λύσεως τ παντηκον- + τὶς ἄρα πο-
τουτιδῶν ἀσυνδῶν αἰτία ἐγένετο; ὥϛινί γε δή πω ἐμφρονέϛατά πως ἀπεκρίνατο λιτεία

βασιλικῶς μετεπέμπετο. ὁ δὲ σοβαρευόμενος πολλῷ μᾶλλον καταβρενθύετο, οἷα προπηλακιζόμενος τῷ ἀναξίῳ τοῦ δωρήματος. ἀπεπέμπετο δὲ πρὸς τὸν αὐτοκράτορα, ὡς ὑπλίς τι καὶ ἄκομψον τὸν χρυσῆν ἀλαζονευόμενος κλίνην. ναὶ μὴν ἠξίκ καὶ πρὸς τοὺς ὀγδοήκοντα τοῦ χρυσοῦ χιλιάσι καὶ ἑτέρας εἴκοσιν ἀν' ἔτος ἕκαστον πρὸς ῥωμαίων ὑποίσεσθαι. καὶ δὴ τὰ δυσαναχετοῦντος τοῦ αὐτοκράτορος, πρεφρονεῖ τὰς συνθήκας, καὶ τοὺς ὅρκους ταῖς αὔραις φέρειν ἐοίδου. ἀθρόον τι τὸν πολέμῳ φίλιον ἁράμενος σάλπιγγα, τὰς δυνάμεις συνήθροιζεν.

Ὅτι ὁ Χαγάνος Ταργίτιον σὺν Ελπιδίῳ τῷ ῥωμαίων πρέσβει ὡς βασιλέα Μαυρίκιον ἔστειλεν, εἴκοσι χιλιάδας χρυσοῦ πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα ἀναβιβάσας λαμβάνειν ἀν' ἔτος. ἦκον δὲ ἄμφω ὡς βασιλέα. ῥήτρα τε καὶ ὁμολογία ἐγίγνετο· ἢ μὴν εἴκοσι χιλιάδας πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα καταθεῖναι ῥωμαίους χρυσῶν, ἢ πόλεμον ἀντιλαμβάνειν πρεμελήσαντας. τοι γάρ τοι αἱ συνθῆκαι δοκοῦσί πως ἀναθάλπεσθαι, καὶ ὁ πόλεμος ἐκχειρίαν ἐλάμβανε. μετά τινα δὲ βραχεῖαν χρόνου ῥοπὴν, ἡ τῆς εἰρήνης εὐεξία νοθεύεται, καὶ πάλιν ῥωμαίοις τὸ τῶν ἀβάρων ἐπιτίθεται φῦλον. ἀλλ' οὐκ ἀναφανδόν, ῥᾳδιουργικώτερον δέ πως, καὶ δολερώτερον, τὸ σκλαβηνῶν ἔθνος ἐπαφίησι· καὶ πολεῖσι τῆς ῥωμαίων γῆς ἐπικείρεται, καὶ τῶν μακρῶν μέχρι καλυμένων τειχῶν, οἷα διάπλοντις, ἀθρόον πρεσβαλόντις ταῖς ὄψεσι πολὺν ἀπεργάζονται φόνον.

Ἐκ τῆς β'. βιβλίου.

Ὅτι ἐπεὶ Ισσὶν τὰς φρένας παρεκόπη, καὶ Τιβέριον ἀνεδέξατο διοικεῖν τῆς πολιτείας τὰ πράγματα· ἐν ἀπόρῳ ἦσαν αὐτός τε Τιβέριος καὶ ἡ βασιλὶς Σοφία, ὅπως διάθοιντο τὰ τῶν πολέμων. ἀλλὰ γὰρ ἔλυσε τὸ ἄπορον σοφῶν βασιλεὺς ὁ περσῶν, ὡς τὸν ῥωμαίων αὐτοκράτορα σείλας ἰάκωβον, ὃς τὰ περσικὰ ῥήματα τῇ ἑλλωϊδὶ φωνῇ διασαφηνίζειν ἠπίστατο. συνεσήσας γὰρ ὡς ἔφατον, ὡς νῦν ἐλπίδος οἱ ῥωμαῖοι καταλιθήσαντις, ἥδιστον μὲν ἂν ἔχοιεν ὅπῃ ταῖς οἱασοῦν ξυνθήκαις διαλύσαι τὸν πόλεμον· ἀ μὴν θαῤῥήσαι πρεσβείαν τινὰ στεῖλαι, διὰ τὸ οὐκ εὐπρόσωπον εἶναι, τὸν ἀρξάμενον πολέμου, ἀπάρξασθαι καὶ ἱκετείας. πρεπρήσας ὅν ὁ περσῶν βασιλεὺς τὸν αἰχμύλον πρεσανεῖλε, καὶ τῷ καπηλεύοντι τῆς γνώμης αὐτῶν ἐπενόησε πρόφασιν· ὡς ἂν ἔλθοιεν ἐς λόγους, αἰτησόμενοι μεθ' ἱκετηρίας εἰρήνην. στέλλει τοίνυν ἰάκωβον, ἄμεινόν πως βουλευσάμενος, ὡς ἀ πώποτε ἂν εὐκλεέστερον πέρσαι τὰ πρὸς ῥωμαίους κατάθοιντο πόλεμον. τοιαῦτα γὰρ ἐνδώσειν ῥωμαίοις, ὅσα ἂν ἐθε-

καταπαύσοντα. Ιυστῖνος δὲ περσαρμενίας προφανέσται, ἔφη, εἰσδέξασθαι περσῶν ἀποχωρήσαντας, καὶ ἀ προίψεσθαι σφᾶς ἀδικημένους, οἷα δὴ ὁμογνώμονας τὰ εἰς θεόν. Σεβόχθης δὴ ἂν ἐν πέρσαις ἀγχίνους τι ἄμα, καὶ νομίζων τὰ προὶ τὸ θεῖον οὐκ ἄλλως, ἢ καθὰ νομίζουσι χριστιανοὶ· ἐπιμελέσθαι πως ἐδεῖτο τοῦ βασιλέως Ιυστίνου, μὴ κινῆσαί τι τὴν κόσμῳ· ἐν νῷ βαλέσθαι τὸ πόλεμον, ἄτως ἄδηλον πρᾶγμα, καὶ ὅτι ἐπὶ ῥητοῖς εἰωθότα χωρεῖν. καὶ ὅτι δὴ, εἰ γε ἄτω τύχοι, καὶ κρατήσαντων ῥωμαίων, ἐς τὐναντίον αὐτοῖς προισείη τὰ τῆς νίκης. ἐσιόντες γὰρ ἐς τὴν περσῶν, καὶ ἐπὶ μικρότατον ὁδοιπορίας ἐλαύνοντες, εὑρήσουσιν ἅπαντάς γε δή που προὶ τὸ θεῖον οὐκ ἄλλως, ἥπερ αὐτὸν ἐπισυδαιμονοῦντας. ὡς, εἰ γε ἔλοιντο τὰς γυάσδε ἀποκτιννῦναι, οὐδὲν ἧσσον αὐτοὶ πάλιν ἡττηθήσονται· ἃ δὴ πᾶν ἂν χρεὼν, κατὰ χριστιανῶν τοὺς ὁμοδόξους θήγειν τὸ ξίφη. ἀλλὰ γὰρ τοῖς ἄτω λίαν ὁμαλοῖς τὴ καὶ ἐπιεικέσι λόγοις Ιυστῖνος οὐκ ἤθελε χρῆναι ἕσεσθαι πειθοῦς. ἔφη δὲ, ὡς εἴ γε ὁπόσα θείη δάκτυλον ἕνα, κινηθήσεται· καὶ ὡς ἐς τὸ περσῶν ἐλάσοι θαῤῥεῖν τε, ὡς εἰ πρὸς πόλεμον ὁρμήσοι, καθελεῖ τὲ Χοσρόην, καὶ αὐτὸς βασιλέα χειροτονήσοι πέρσαις. ἄτω τοίνυν ὑπερόχια εἰπὼν, ἀπέπεμψε Σεβόχθην.

Ὅτι τὸ σίρμιον τὸ ἄρυ ἐπεὶ ἐν χερσὶν ἐγεγόνει τῶν ἄννων, προῆλθον αἱ σπονδαὶ, ὅπως ἡσυχίαν ἀπάσοιτο τὸ πόλεμον, καὶ τὴν ἠρεμίαν φιλοσοφήσοιεν. αἱ δὲ σπονδαὶ ἐπονείδιστοι ῥωμαίοις. μετὰ γὰρ τηλικοῦτον κολοφῶνα κακῶν, οἷά πως ἀγωνοθέτης καθήμενοι, ὥσπερ ἆθλον εὐδοξίας, δῶρα λαμπρὰ τοῖς βαρβάροις παρείχοντο. ὀγδοήκοντα τὰ χιλιάδας χρυσῶν καθωμολόγουν ἀν' ἕτος ἕκαστον τοῖς βαρβάροις ἐγκαταβάλλεσθαι, δι' ἐμπορίας ἀργύρου τὲ καὶ ποικίλης ἐσθῆτος· ἃ περαιτέρω ἦ *διήρυσαν τὸ δύο ἑαυτῶν αἱ σπονδαί. κατηυδιάσατο γὰρ ῥωμαίων ὁ πρὸς τοῖς ἄννοις λεγόμενος Χαγάνος. φήμη δέ τις αὐτὸν πρό τοῦ τὴν εἰρήνην διαφθαρῆναι προεκέχυτο. ὡς ζῶα τρέφεται παρὰ ῥωμαίοις, τῷ μεγέθει καὶ τῷ σώματι ἐκφαίνεται, διὸ ἐζήτησε βασιλέα Μαυρίκιον εἰς θέαν τούτων ἐλθεῖν. καὶ ψυχαγωγεῖ θᾶττον ὁ βασιλεὺς τὴν ἱστορίας τὴν ἔρωτα, καὶ δίδωσιν εἰς θεωρίαν ἐλεφάντων γενέσθαι, πέμψας ὡς αὐτὸν ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ τρεφομένων θηρίον τὸ ἐξοχώτατον. ὁπωσοῦν δὲ εἶδε τὸ ἰνδικὸν ζῶον ὁ Χαγάνος ἐλέφαντα, παραυτίκα καταλύει τὸ θέατρον, καὶ παλινοστεῖν προστάττει τὸ θηρίον πρὸς τὴν καίσαρα. ἢ καταπλαγεὶς, ἢ ὑποφαυλίσας τὸ θαυμαζόμενον, ὐκ ἔχω εἰπεῖν, ἃ γὰρ ἂν ἐκφυσήσειεν. ἐπώχλει δὲ τὴν καίσαρα, καὶ κλίνην χρυσῆν ἐκτυρεῦσαι ὡς αὐτὸν παραπέμψαι· ἐπὶ τοσοῦτον γὰρ τοῦτον μετεώριζεν ἡ τῆς παρούσης τύχης ἀκροώρεια. βασιλεὺς δὲ τὸ δῶρον ἐξεργασάμενος,

βασι-

βασιλεῖ ἅπαντα τὰ ξυνεχθέντα, καὶ περὶ ὧν βέλεται τὸ ἀβαρικὸν· καὶ εἰσεῖσαντο πλέως ῥωμαῖοι τε καὶ ἄβαροι.

Ὅτι τῶν ἀβάρων ἀπεισαμένων, καὶ εἰς τὰ οἰκεῖα ἀπερχομένων· οἱ σκαμάρδις ἐγχωρίως ὀνομαζόμενοι, ἐνεδρεύσαντες ἀφείλοντο ἵππους τε, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐτέρων ἀποσκευήν. Ἀφ' ὧν ἕνεκα πρεσβείαν ἔσχλαν αὖθις ὡς Τιβέριον, τὸν κεκλοφότων πέρι ἐπιμεμφόμενοι, ἐπὶ τὰ ἀφαιρεθέντα ἀναχθήσασθαι βουλόμενοι. καὶ δὴ ἀνερωτηθέντες οἱ τῷ κλοπῷ εἰργασμένοι, ἐν φανερῷ τι γενόμενοι, μοῖράν τινα * ἀπεκατέστησαν τοῖς ἄβάροις.

* ἀπεκατέστησαν

Ὅτι ἔτους δεκάτου ἐτελευτήσαντος τοῦ πεντηκοντατρίτου ἀπὸ ἀνδῶν, μετὰ τὸν σφαγὴν Σκρήνα· ἐν τούτῳ ὁ περσῶν βασιλεὺς στέλλει Σεβόχθῳ ἄνδρα πέρσῃ ἐς πρεσβείαν ὡς Ιουστῖνον τὸν βασιλέα, τὸν ἐν προαρμφίᾳ μὴ ξυνενεχθέντων ἄγνοιαν δῆθεν ἀποκρινόμενον, ἄλλως δὲ τὸν σωτηριαγμένον ῥωμαίοις καὶ ἀθέναν χρυσίον βουλόμενος. οἷα δὴ τὸν δεκαετίας περαιωθήσης, ἧς τὰ χρήματα ὑφ' ἓν ἠθροίσατο. εἶτα ἐμπεδώσαντα ξυνθήκαις τὴν εἰρήνην, καθάπερ ἐγεγράπτο ἐν ταῖς ξυνθήκαις. σφόδρα γὰρ ἐν ἀρχαῖς ἐτάραξε Χοσρόης, αἰσθόμενον ὡς βασιλεὺς ῥωμαίων πρὸς πόλεμον * ὥς τι τὰ εἰρηναῖα παρασάμενος· ἐδεδοίκει τε, μή πως ἐκ μεγάλης παρασκευῆς ἐπιθοῖτό τε αὐτῷ. καὶ ἄλλως οὐκ ἤκιστα φροντίδα ἐτίθετο, εἰς ἑξακοσίους γῆρας ἐληλακώς, καὶ ἤδη σκληρυμένης ὁρμαῖς τὸν πολέμου, ὥς τε εἰρήνας τὰ εἰρηναῖα, καὶ ὥσπερ ἀμέλει πατρῷον κτῆμα τοῖς γε αὐτοῦ παισὶν ἀσάλευτά τε καὶ ἄτρωτα καταλιπεῖν. Σεβόχθην μὲν ὃν Ιουστῖνος φοιτήσαντα ἐς τὰ βασιλέα ὅ τι μάλα θρασύτερον. ἐπεὶ καὶ ἄλλως, ἡνίκα εἰσῆλθε, καὶ δὴ τὸ εἰωθὸς τὸν αὐτοκράτορα προσκυνήσων, χαμαὶ ῥῖψαι ἑαυτὸν· ὅτω ξυμβὰν ὁ πῖλος, ὃς ἐπὶ τῇ κεφαλῇ καὶ τὸ γενομισμένον πέρσαις ἐπέκειτο, ἐς τὸ δάφος ἔπεσε. τούτῳ αἰσίῳ τινὶ συμβόλῳ χρησάμενοι οἱ ἐν τέλει, καὶ ὁ δῆμος· τὸν ἡλικείαις τὰ βασιλέα ἐπήρωσαν, ὡς ὅσον οὔπω ἐπιστρεῖψαι αὐτοῦ ἡ περσίς. τῷ γε ἄρα Ιουστῖνος ἐπηρμένος τῷ ἐλπίσι, καὶ μετεωρίζετο τῇ διανοίᾳ, τὰ καὶ νῦν ῥᾴστα ἐκβήσεσθαι οἰόμενος. Σεβόχθην δὲ ὃν ἀγγείλαντα ἐφ' οἷς παρεγένετο· ὁ βασιλεὺς προεῖδε μὲν αὐτὸν, καὶ ἐν ὀδενὶ λόγῳ ἐποιεῖτο τὸν ἄνδρα. ἔφη τε χαρῆναι αὐτὸν, ὡς ἡ φιλότης χρήμασι βεβαιωμένη. οὐκ ἀγαθὴ· αἰσχρὰ γὰρ καὶ ἀνδραποδώδης, ὠνητή τε ἡ τοιάδε. φιλίαν δὲ τὸν ἰσόρροπόν τε καὶ ἀκίνδυνον ὁρίζεσθαι. ἐν ᾗ καὶ τὸ βέβαιον * πέπηγε φύσει ἑνί. πρὸς τοῖσδε ἀνέπυθετό μὲ πρὸς αὐτοῦ, μή τί καὶ περὶ τὰς σφᾶς ἀρμενίας βούλοιτο διαλέγεσθαι; Σεβόχθης δὲ οὐκ ἀπεκρίνατο, ἀκηκοέναι μὲν τὰ αὐτοῦ βασιλέα, ὡς ἀνὰ τὰ ἐκείνη βραχεῖά τις ἐγένετο ταραχὴ· σφᾶλαι δὲ ὅμως ἴνα, τὸν δυνάμενον ἐν κόσμῳ θέσθαι τὰ γεγενημένα, καὶ τὸν θόρυβον κατα-

* πέπηγε

φοιτήσασαν, ὡς δηνύδαν τολέον ὄδεν, διαφῆκε τ̃ Ταργίτιον ὁ βασιλεὺς, εἰρηκὼς αὐτῷ, σέλλειν ἐκεῖσε Τιβέριον αὐτοκράτορα στρατηγὸν, ὃς δὴ πάντὸς διαλεχθησόμενον, καὶ βεβαιώσοντα τὰ ἔκασα.

Ὅτι ἄλλά τε πολλὰ αἴτια ἐγένοντο τ̃ πολέμων ῥωμαίων τε καὶ περσῶν, τὸ δὲ μᾶλλον ἀναπερῶσαν Ιεσῖνον, ὁ κινήσας κ̃ περσῶν, τὸ ἔθνος οἱ τ̃ρκοι ἐγένοντο. οἵδε γὰρ ἐς βάλλοντες ἐς τὸν μηδικὸν, τ̃ τε γῆς ἔτεμον. ἔσειλαν δὲ καὶ ὡς Ιεσῖνον πρεσβείαν, ἐφ' ᾧ συνεκπολεμῶσαί γε αὐτὸν πέρσαις, κοινῇ τε καθελεῖν ἐξαιτοῦντες ἀμφοτέρων τὰς δυσμενεῖς, καὶ τ̃ τ̃ρκων μᾶλλον ἀπασάσθαι. ἅτω γὰρ ἂν τῇ μὲν ῥωμαίων, τῇ δὲ τ̃ρκων ἐπιθεμένων· ἐν μέσῳ τὰ περσῶν διαφθαρῆναι. ταύταις τ̃ ἐλπίσιν ἐπηρμένος ἰεσῖνος, ῥᾳδίως ᾤετο τ̃ περσῶν καταπρεψεσθαι δύναμιν, καὶ ἐς τὸ μὴ εἶναι ξυνελάσειν. καὶ οὖν, ὡς οἷόντε ἦν, ἐν βεβαίῳ ἔξειν αὐτὸ τὸν πρὸς τούρκους φιλίαν ἅπαντα παρεσκευάζετο.

Ὅτι αὖθις οἱ ἄβαροι πρεσβείαν ἔσειλαν ὡς ῥωμαίους· καὶ πρὸς ὧν πολλάκις, πρὸς τῶν αὐτῶν ἐπρεσβεύοντο. ὡς δὲ ἄδην ὑπῆκτον οἱ ῥωμαῖοι (ἄ γὰρ ἰεσῖνος τὸν αὐτοκράτορα ἤρεσκε) τὸ πλευταῖον, δ̃ Αψιχ ἐς πρεσβείαν ἐλληθότος, ξυνήρεσε Τιβερίῳ, καὶ τοῖς πρὸς τὸν Αψιχ, πᾶσαν ἐθῆναι γῆν τὸς ῥωμαίους, ἵνα κατοικίζοιεν οἱ ἄβαροι, εἴ γε τ̃ πάλαι σφίσιν ἀρχόντων λήψονται τὸς παῖδας ὁμηρεύσοντας. καὶ ἦν ταῦτα τοιάδε Τιβέριος ἐσήμηνε βασιλεῖ. ἀλλὰ γὰρ τῷ αὐτοκράτορι ἅπερ ἐδόκει τοῖς πράγμασιν τ̃ ῥωμαίων εἶναι λυσιπλές. οὐκ ἄλλως δὲ εἰρηνεύσειν, ἔφασκεν, εἴ γε μὴ αὐτὸ δὴ τὰ δ̃ ῥωμαίων ἡγουμένου λάβοι τ̃ παίδων πινὰς ἐς ὁμήρους. Τιβερίῳ δὲ ἄρα ταῦτα ἐδόκει. ἐγνωμάτευε γὰρ, ὡς εἴ γε τ̃ πάλαι σκύθαις ἀρχόντων λήψονται τὸς παῖδας, οἷα εἰκὸς, βουλευομένου δ̃ Χαγάνου, τὰ ξυντεθειμένα παρώσασθαι ἂ συγχωρήσειν τ̃ ὁμηρευόντων σὺν πολέμῳ. Τιβέριος μὲν οἱ τοιάδε ὑπῆρχε γνώμης. βασιλεῖ δὲ οὐχ ἅτως ἐδόκει. ἀλλὰ γὰρ δή πῃ κ̃ ἐνεμέσησε τοῖς ῥωμαίων στρατάρχαις τ̃ πόλεμον ἀναβαλλομένοις, συλλαβαῖς πεζῇπῃ ὡς αὐτὸς διαγορεύσας, ὡς δέοι πῖς βαρβάροις ἐνδείκνυσθαι, ὅπῃ γε δή πῃ ῥωμαίοις ἀχὶ ἐς τ̃ * ἀβροδίας τὸν ὀβίον. ἄλλως δὲ, ὡς φιλοπολεμοί τέ εἰσι κ̃ φερέπονοι. ἐπεὶ δὲ τὰ τ̃ ἔρδος ἐνίκα, κ̃ ὁ πόλεμος ἠπειλεῖπ· Τιβέριος ἐσήμηνε βώνῳ ἐν γράμμασι, φυλάξασθαι τὰς διαβάσεις δ̃ ποταμῶ.

+ ἀβροδίαιτον ἢ βίος ἐστὶν

Ὅτι μετὰ τὴν νίκην τῶν ἀβάρων, ἠπιθέντος Τιβερίου δ̃ στρατηγοῦ, μετὰ τὰς ξυνθήκας σπεύδοντος πρεσβεύσασθαι ὡς τὸν ῥωμαίων αὐτοκράτορα. καὶ δὴ Τιβέριος ξυναπέστειλε τῇ πρεσβείᾳ Δαμιανὸν παξίαρχον, ἐσήμηνέ τε τῷ

al. ὀλιγοχρυσίου

μέγις & ἱερεὺς) ἔδοξεν εὔλογον μὴ εἶναι τὸ προτεινόμενον. ὅδε γὰρ πλεῖστα ἐβούλετο κομίσασθαι, ἀλλ' ἄχρι δίσκων ἑνὸς ἀργυροποιητὸς καὶ * ὀλίγων χρυσίων, ἔτι γε μὴν καὶ ἀμπεχονίων σκυθίου. πολλὰ ἐδεδίασιν οἱ περὶ Βῶνον ἰδιοβουλήσαντα, καὶ ἀκρι γνώμης τοῦ αὐτοκράτορος & ἅπαντα ἀφαρπάζασθαι. ἀντεπέμψαντο πυνθανόμενοι αὐτῶ· ὡς νῦν ἔχομεν βασιλέα φοβερόν τι καὶ ἐμβριθέστατον, καὶ οὐκ ἀνεξόμεθα, ὅδε ὅσα οἷόν τέ ἐστι, διαλαθεῖν αὐτὸν ἁπλήστως αὐθαιρέτως. ἄλλως τε καὶ ἡμεῖς, ἅτε ἐν στρατεύματι τυγχάνον, οὐκ ἀποφερόμεθα χρημάτων περιουσίαν, ἢ μόνον στρατιωτικὰ ἐφόδια, ἅπερ γε δὴ καὶ περιβεβλήμεθα. ἔτι τε τὰ ὅπλα δωροφορήσαι δὴ ἔν τῷ τ' ἀβάρει ἡγεμόνι, ἐξ ὧν ἐν ταῦθα ἥκομεν ἔχοντες εὐπλοΐαν,

* πίφυκε τις

ἄνεμος ὦ Χαγάνε, μὴ καὶ ὕβρις * πεφυκότος. ἀξιότιμον δὲ, καθὰ ἔφην, ὠδὶ οὐκ ἔχομεν. τὰ γὰρ ἡμαλφέστερα τ' ἐφόδιον ἡμῖν ἐν ἑτέροις ὑπάρχουσι τόποις, καὶ ὡς πορρωτάτω ἡμῶν. εἰ ἄρ' ὁ καθ' ἡμᾶς αὐτοκράτωρ φιλοφρονήσεταί σοι δώροις· οὐκ ἀκινήσομεν δή που καὶ ἡμεῖς γεγηθότες τε, καὶ τῷ βασιλεῖ ἑπόμενοι, ταῦτα ἀφαρπάζασθαι, καθόσον οἷόν τ' ἐστὶν, ὥσπερ φίλῳ προσφερόμενοι καὶ ὁμοδούλῳ. πρὸς ταῦτα ἀγανακτήσας ὁ Βαϊανὸς, σὺν ὅρκῳ ἠπείλησεν, ἢ μὲν στράτευμα ἐκπέμψειν, τὴν ῥωμαίων ἀποδραμούμενον. καὶ δὴ & στρατηγὸν κατάδηλον αὐτῷ ποιησάμενος & ὡς ἐξέσται μέν οἱ ποιεῖν ὅσα ἂν δυνήσοιτο· εἰδέναι δὲ, ὡς ὁ πάντως ἐπ' ἀγαθῷ τ' στελλομένων ἕξει ἡ ἀποδρομή: αὐτὸς ἔφη· ὅπ * τοιούτους ἐπαφήσω τῇ ῥωμαϊκῇ, ὡς εἰ καὶ συμβαίη γε σφίσι θανάτῳ ἁλῶναι, ἀλλ' ἔμοιγε μὴ γενέσθαι σωναίθησιν. καὶ δὴ παρεκελεύσατο δέκα χιλιάδας τ' κοντιγάρων λεγομένων ἄννων ἀφαβῆναι τὸν σάον ποταμὸν, καὶ δηῶσαι τὰ ἀπὶ δαλματίαν· αὐτὸς δὲ ξὺν πάσῃ τῇ καθ' αὐτὸν στρατιᾷ διελθὼν τὸν ἴστρον, ἐς τὰ τ' γηπαίδων διέτριβεν ὄρεα.

* τοσούτους

Ὅπ αὖθις ἦλθε Ταργίτιος & βουλόμενος πρεσβεύσασθαι ὡς βασιλέα· ἐκεῖνά πε ἔφη τῷ βασιλεῖ, καὶ ἤκουσε πρὸς αὐτοῦ, ἅπερ καὶ ἄλλοτι. πολλὰ γὰρ πόλιν τὸ σίρμιον ἐβούλετο πρὸς ῥωμαίων κομίσασθαι, ἅπ οἰκεῖον ὂν αὐτῷ κτῆμα καὶ ὅπ τὰ τ' γηπαίδων ὑπ' αὐτοῦ διέφθαρτο πράγματα· ἔτι τε καὶ χρήματα, ἅπερ Ιυστῖνος & τοῖς ἄννοις ἐφ' ἑκάστῳ ἑαυτῷ ἐδίδου· καὶ οἷα μηδὲν εἰληφέτων αὐτῶν ἐκ τ' παροιχομένων ἐτῶν: ἅπαντα ὁμοῦ Ταργίτιος & εἰσπράττειν ἠξίου· ἄτοπα τε λοιπὸν τὰς ἑαυτοῦ οὐσίας σωτάξεις ἐρρωμένας κατατιθέναι ῥωμαίοις. πρός γε καὶ τ' Οὐσδιβαδον ἐζήτει, οἷα προσῆκον τῷ τ' δορυλήπτων αὐτῷ θεσμῷ. καὶ ἕτερα δέ τινα προεβάλλετο ὁ Ταργίτιος & ὑπὲρ φανίας ἀνάπλεα, ὧν οὐδένα λόγον ἐποιεῖτο ὁ βασιλεύς. ἀλλὰ γὰρ τὰ πλεγόμενα πρὸς αὐτοῦ ἀπεφλαύριζε, καὶ μὲν ἂν βασιλικῶς ἐχρῆτο τοῖς ῥήμασιν. ἀπὶ τούτοις ἂν διάφοροι πρεσβεῖαι

φοιτή-

τῆς, τότε ἀνάγκη μὴ ὑποκρύπτειν· ὡς ἂν μὴ ὑπόνοια γένηται σφίσι δόλου βιωκέναι αὐτόν. οἱ δ', ἐπεὶ ἕτεροι περὶ τῆς εἰρήνης ἦλθον διαλεχθησόμενοι, καὶ αὐτὸς, ὑπενόησαν ὡς διάλεκτος ὁ στρατηγός. καὶ αὖτ' ἐθέλειν, ἔφασκον, ἐν σωτηρίᾳ γενέσθαι. τότε ὁ Θεόδωρος, ὃς σωφρονέστερος ἐν μάλιστα ἐτύγχανε ὤν, ἔλεξεν· ὡς τὸ λοιπὸν ἀπὸ χρεὼν ἀποκρύπτεσθαι τὸ στρατηγὸν, μᾶλλον μὲν ἂν εἰς τὰ ἔξω εἶναι τοῦ πόλεως. καὶ εἰς ὄψιν γίνεσθαι τοῦ βαρβάρου. καὶ φαρμάκῳ λύειν τὸ ἕλκος πειρᾶσθαι, ἀφίησιν αὐτόν. καὶ δὴ προελθὼν ὁ βῶνος, ἀγχοῦ τι τοῦ βαρβάρου γενόμενος, ἐφάνη σφίσι. τότε οἱ πρέσβεις τοιάδε ἀμοιβαίῳ τῷ λόγῳ ἔφασαν· ταῦτα ὑμῖν, ὦ ῥωμαῖοι, διαλεχθῆναι πρὸς ὑμᾶς ὁ τοῦ ἀβάρων σκέλευστος θεατότης, μή μοι μέμψιν τινὰ ποιήσασθαι πόλεμον ἀρχομένῳ· ὑμεῖς γὰρ πρῶτοι τοῦ αἰτίαν τοῦ πόλεμου δεδώκατε. πολλοῖς γὰρ πόνοις ὁμιλήσας, καὶ ἀποδημίας οὐχ ἥκιστα ποιησάμενος, μόλις ἐχθρῶν σάμην ταύτην τοῦ χώραν. καὶ ὑμεῖς ἀφείλεσθέ μοι δικαίως αὐτήν. πρὸς τοῖς καὶ τοῦ Οὐσδήβαδον, τῷ τοῦ δορυαλώτων ἀνήκοντά μοι νόμῳ, ἔχετε λαβόντες. ἀλλὰ γὰρ καὶ ὕβρεις εἰς τὰ μάλιστα πικρὰς ὁ καθ' ἡμᾶς κατέχει μοι βασιλεύς, οὐ μόνον ἅπαξ ἢ δίς, ἀλλὰ καὶ πολλάκις· τοῦ δεόντων τε οὐδὲν ἠβουλήθη διαπράξασθαι. εἰ τοίνυν τοιαῦτα πρὸς ὑμῶν ἠδικημένος τοῖς ὅπλοις ἐχρησάμην, οὐδαμῶς ὑπάρχω* πεμπτέος. καὶ νῦν ἂν εἴ γε βούλεσθε περὶ σπονδῶν τε καὶ εἰρήνης ἡμῖν θέσθαι λόγους· ἑτοίμως ἔχομεν. ἐν ὑμῖν τε κεῖσθαι προθυμήσομαι τὸ σωτήριον, καὶ τὰ εἰρηναῖα περὶ τοῦ πολέμου ἐλέσθαι. πρὸς ταῦτα ἀπεκρίναντο ὁ βῶνος· πρότερον μὲν ἡμεῖς οὐκ ἠρξάμεθα πολέμου, οὐδὲ γὰρ καθ' ὑμῶν ἠλάσαμεν. ἐς τοὐναντίον μὲν ἂν σὺ καὶ τοῦ ῥωμαίων ἤλασας. λοιπὸν δέ, ὅτι καὶ ὁ βασιλεὺς ἐν βουλῇ ἐποιήσατο χρήματά σοι δοθῆναι· τοιαῦτα καὶ παρέχε τοῖς κατὰ σὲ πρέσβεσιν. ἐπεὶ δὲ καταινέσειν αὐθαμαζόμενον, καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ δή που τοῦ βαρβαρικοῦ ἀλαζονείαν ἐξογκώμενον, ῥήματά τι ὑπερήφανα σημαίνοντα, καὶ τοῦ σῆς δυνάμεως καθυπέρτερα· τηνικαῦτα καὶ αὐτὸς, ὅτι αἰσχίονες. ἐπετέλεσε τὰ οἰκεῖα. καὶ τὸ νῦν δὲ ἔχον, ἡμέτερόν ἐστιν ὡς βασιλέα σε εἶναι, ὃς ἂν σὺ βουληθείης πρέσβεις, τοὺς βεβαιώσοντας τὰ περὶ τοῦ εἰρήνης. μηδὲ γὰρ ἐν ἡμῖν εἶναι νομίζε κἂν γῆν φθέγξασθαί τι, μήτι γε καὶ ἕτερος καθὰ βασιλεῖ τῷ ἡμετέρῳ δοκεῖ διαπράξασθαι. ταῦτα βώνου εἰρηκότος· εὖ ἔχειν ἔδοξε τῷ βαϊανῷ τὰ ῥήματα. ἐσήμανε δὲ αὖθις· ἐπὶ δὴ τὰς ὁμαιχμίαν ἑπόμενά μοι ἔθνη αἰσχύνομαι, αἰδοῦς τέ με ἔχει γε πάντη ἄπρακτος ἐνθένδε ἀναχωρήσω, μηδέν τι ὀνήσας ἐμαυτόν· ὡς ἂν μὴ ἂν δόξω μάτην πεπονηκέναι καὶ ἀκερδῆ τὴν ἐπιχείρησιν· βραχέα μοί τινα πέμψαι δῶρα. καὶ γὰρ ἐν τῇ σκυθίᾳ περαιωθεὶς, οὐδὲν ὁλοσχερὲς ἐκομισάμην. καὶ τὰ δυνατὰ ἐστι, καὶ ἐνθεῦτεν ἥκιστα ὠφεληθέντα με ἀπολέσθαι. βώνῳ δὲ τῷ στρατηγῷ καὶ τοῖς ὅσοι γε ἀμφ' αὐτὸν (καὶ δὲ τὸ τέλεως

* μεμπτέος

καὶ ὡς εἰ γένοιντο καθυπέρτεροι, ἥμισυ μὲν τῆς λείας ἔξουσιν αὐτοὶ· τὴν δὲ τῶν γηπαίδων χώραν εἰς τέλεον. ἃ δὴ καὶ ἐγένετο. καὶ ἐχώρουν γήπαισι πολεμήσοντες. ἐπειδὴ δὲ ἐπείθετο Κονιμοῦνδος· λέγεται δείσας, ὡς καὶ αὖθις τὸν Βασιλέα Ιυξῖνον ἔπεμψε πρέσβεις· καὶ ὡς ἤδεν ἦτον ἢ πρόπρον ξυνεπιλαβέσθαι οἱ τοῦ κινδύνου ἱκέτευε· καὶ πάλιν τὸ σίρμιον, καὶ τὴν ἔσω θράκην ποταμοῦ χώραν ἐπηγγέλλετο δώσειν. αἰδώς τι αὐτὸν οὐκ εἶχεν ἥδη περὶ τῶν αὐτῶν ὁμωμοκότα ἅπαξ, καὶ τοῖς ὅρκοις οὐχὶ ἐγκαρτήσαντα. διὸ δὴ καὶ Βασιλεὺς Ιυξῖνος, εἴ πως εἰδώς τι καὶ πεπαιρόμενος τοῖς Φθάσασιν, ὡς Κονιμόνδῳ ἔνεστι πίστεως οὐδέν, πᾶν· ἀνήναθεν μὲν οὔ τι ᾤετο χρῆναι τὴν ξυμμαχίαν· ἀναβολὴν δὲ ὅμως παρεκρούσατο τῇ βαρβάρᾳ τὴν αἴτησιν. ἔφη γάρ, ὡς διεσκεδασμένα τὰ ῥωμαϊκὰ ὑπάρχει στρατεύματα· ξὺν ᾧ δὴ δὲ ὡς οἷόν τέ ἐστιν ἀθροίσας, αὐτίκα ἐκπέμψοι. ἀκήκοα δὴ περὶ Κονιμόνδου καὶ τοιάδε, ἐμοὶ δὲ οὐ πιστά· λίαν γὰρ ἀναιδὲς ὑπῆρχε, τὸν αὐθαιρονδήσαντα περὶ τῶν αὐτῶν δεῖσθαι καὶ πάλιν. λέγεται δὲ ὡς μὴ λογγίβαδροι τηνικαῦτα ἐπεσβεύσαντο αὐθὶς Ιυξίνῳ· καὶ ὅτι γήπαιδες τῆς ὡς ῥωμαίους ἀγνωμοσύνης πολεῖσαι ὅσα κακηγορήσαντες, τὸ ἐκ ῥωμαίων μὲν θηρώμενοι συμμαχίαν, ἤνυσαν οὐδέν· καταπεσάξαντο δ' ὅμως, πρὸς βασιλέως μηδὲ ἑτέρους τῶν ῥωμαίων ἀπολαῦσαι ἐπικουρίας.

Ὅτι Βαϊανὸς, ὁ τῶν ἀβάρων ἡγεμών, ἐν ᾧ χρόνῳ τὸ σίρμιον ἠβούλετο πολιορκήσειν, Βιταλιανόν τινα τὸν ἑρμιώνα, καὶ Κομιτᾶν εἶχεν ἐν δεσμοῖς. ἄμφω γὰρ τὼ ἄνδρε τούτω Ιυξῖνος ὁ βασιλεὺς ἤδη φίλας ὑπῆρχεν ὡς αὐτὸν, αἰτήσαντες αὐτὸν, ὡς ἂν ἄπρα διαλεχθείη γε αὐτοῖς. ὁ δὲ αὐθαίρετον τὸν κοινὸν τῶν πρέσβεων θεσμὸν εἶχεν ἐν δεσμοῖς.

Ὅτι ὁ Βαϊανὸς, μετὰ τὴν τειχομαχίαν, φίλοι τινὰς ἀμφὶ τῆς εἰρήνης διαλεχθησομένους. ἔνιοι δὲ τῶν ἐν σιρμίῳ ἀνὰ τὸ ἡλίβατον τοῦ βαλανείου, ὃ δὴ τῷ δήμῳ ἐτύγχανεν ἀνειμένον, ἅπτι κατασκοπῶν τῶν πολεμίων κατὰ τὸ σύνηθες ἐνιζάνοντες, καὶ ἐν δόκῳ καραδοκοῦντές τι καὶ θεώμενοι, εἴ πως * ἐπίλυσις ἔσοιτο βαρβαρικὴ· ὡς κατανόησαν τοὺς τῶν ἀβάρων ἀγγελιαφόρους ἤδη πρησίους ὄντας· τῷ μήκει τῆς ἀτραποῦ δόκου πλανηθέντες, καὶ ὅπως καταγνωσόμενοι τὸ ἀκριβὲς ὑπετόπησαν εἶναι πλῆθος ἀβαρικὸν ἐδήλωσάν τι αὐτίκα, καὶ τὸ σημεῖον καθεῖλον. ὁ δὲ Βῶνος πρὸς τοῦτο δυσχεράνας, σαφέστερον ἔσεσθαι καὶ μαθεῖν τἀληθὲς γνοὺς, ὀλίγους εἶναι τοὺς ἀβάρους, καὶ βούλεσθαί οἱ ἐπιχειρεῖν σαφῶς· ἐξέπεμψε καὶ αὐτὸς τοὺς ποιησομένους τὰς καταγὰς εἰς τὰ ἔξω τοῦ τείχους. εἰ γὰρ ἐκ τοῦ κρύους εἰκὸς ἦν κίνδυνος εἶναι, καὶ ὁ Θεόδωρος ὁ ἰατρὸς οὐκ ἔα τὸν στρατάρχον ἐν φανερῷ γίνεσθαι τοῖς ἐναντίοις. οὐκοῦν γὰρ μηδὲ ἔφασκε * τοὺς πολεμίους, ὡς ἐβλήθη. εἰ δὲ τοῦτο καλὸν ἔστιν αὐ-

* ἐπίλυσις

* τοῖς πολεμίοις

τοῖς

Ζημάρχῳ μὲν οὖν ἐν τοιῷσδε ἔληξεν ἡ πορεία, καὶ ἀπὸ πορείας ἐπὶ τέρκους.

Ὅτι ἀβάρων καὶ Φράγκων ἀπεσταμένων πρὸς ἀλλήλους, καὶ τῆς εἰρήνης ἐμπεδώτατα ἐχόσης· ἐσήμηνε ὁ Βαϊανὲς Σιγισβέρτῳ τῷ τῶν Φράγγων ἡγεμόνι, οἷα λιμῷ πιεζομένης αὐτῷ τῆς στρατιᾶς· καὶ ὡς χρεὼν εἴη βασιλέα καθεσῶτα, καὶ πρός γε αὐτόχθονα, μὴ περιϊδεῖν στράτευμα ἔναπονδον. ἔφασκε δὲ, ὡς, εἴ γε ἐπίρρωσει τ' ἀβάρων τὸ στράτευμα τοῖς ἀναγκαίοις, ἢ πλέον ἢ τρεῖς ἡμέρας αὐτὸ ἐνδιατρίψει, εἶτα ἀπαλλαγήσεται. ταῦτα ἐπειδὴ ἀπήγγελτο τῷ Σιγισβέρτῳ: λάχρημά γε ἄλευρά τι ἔσειλε τοῖς ἀβάροις καὶ ὄσπεια, καὶ ὄϊς, καὶ βόας.

Ὅτι Αλβοῖνος, ὁ τῶν λογγιβάρδων μόναρχος, ἀ γὰρ αὐτῷ ἀπέλιπεν ἡ πρὸς Κονιμοῦντον ἀπέχθεια, ἀλλ' ὁκ παντὸς τρόπου ᾤετο δεῖν καταστρέψασθαι τὸν τῶν γηπαίδων ἔπαρχον· τάυτη τοι πείσβεις ἐξέπεμψεν ὡς τὸν Βαϊανὸν, ἐς ἐμμαχίαν προκαλῶν. προσαγομένων δὲ τῶν πείσβεων: ἠντιβόλουν μὴ περιϊδεῖν σφᾶς, ὑπὸ γηπαίδων τὰ ἀνήκεστα πεπονθότας· μάλιστα καὶ ῥωμαίων, τῶν ἄγαν ἐχθίστων ἀβάροις, συμμαχόντων τοῖς γήπαισιν. ἐδίδασκον δὲ, ὡς ἀ κατὰ τοσοῦτον πρὸς γήπαιδας τὸν πόλεμον ἀναῤῥίψωσι, καθόσον Ιουστίνῳ μαχήσονται, βασιλεῖ τῷ τῶν ἀβάρων ἔθνει ἐς τὰ μάλιστα δυσμενεσάτῳ γε ὄντι. ὃς παρωσάμενος τὰς Ιουστιναῦ τοῦ * μὴ προσαδελφου σπονδὰς πρὸς ἀβάρους ὁκ πολλῷ γεγενημένας, τῶν εἰωθότων ἐστέρησε. προσετίθεσαν δὲ, ὡς, εἴ γε ἔσοιντο ἅμα λογγοβάρδοις, ἀκαταμάχητοι γενήσονταί πως, καὶ ὡς κρεφόμφοι γήπαιδας, τὰ τε πλεῖστα σφῶν, ἔτι γε μὴν καὶ τὰ ἐκείνων κοινῇ κρατήσουσι χώρας. καὶ ὡς ἡ σκυθία τὸ λοιπὸν αὐτοῖς * ἐυημεριῶσί γε ἐς ἀεί, καὶ μὲν ἤν ἡ θράκη αὐτὴ ἔσαι ἐυεπίβατος· καὶ ἀπλῶς ξὺν ἀδενὶ πόνῳ ὁκ γειτόνων ὁρμώμενοι, τὴν ῥωμαίων καταδραμεῖνται καὶ ὡς ἄχρις αὐτά γε δή πῃ τοῦ βυζαντίου * ἐκλάβωσιν. ἔφασκον δὲ οἱ τῶν λογγοβάρδων πείσβεις, ὡς καὶ συνοίσει τοῖς ἀβάροις τ' πρὸς ῥωμαίους ἀπαράσπαστος μάχην. ἢ γὰρ ἂν ἐκεῖνοι προσπέσωσι, καὶ ὁκ παντὸς τρόπου καθελοῦσι τὴν ἀβάρων δύναμιν, ὅσῳ καὶ γῆς τυγχάνουσιν ὄντες.

Ὅτι ὁ Βαϊανὲς τοὺς τ' λογγιβάρδων πείσβεις δεξάμενος, ἐδόκει τάτε περιφρονεῖν, τῷ βούλεσθαί γε αὐτὸν κερδαλεώτερον θέσθαι ὡς αὐτῷ τὴν συμμαχίαν· καὶ πῇ μὴν τὸ μὴ δύνασθαι, τῇ δὲ * τῷ δύνασθαι μὲν προῖκτο, μὴ βούλεσθαι δέ. ξυνελόντα δὲ εἰπεῖν, ἅπαντα τρόπον ἀπάτης τοῖς δεομένοις ὑπισχόμενος, ἔδοξε μὲν πείθεσθαι μόλις· ὁκ ἄλλως δὲ, ἢ τὸ δεκατημόριον τῶν τεταπόδων ἁπάντων, ὅσα τοῖς λογγιβάρδοις ὑπῆρχεν, αὐτίκα κομίσασθαι.

* ἐυημεριοῦσι

* ἐλάσουσι

* τὸ

τὴν σφῶν κώμην ἐκ τύρκων ἐπάνοδον. καὶ ἦν ὁ Γεώργιος, ἅμα τύρκοις δέκα σὺν τοῖς δύο, ἀπήρξατο τὴν ἐπὶ τὸ βυζάντιον ὁδοῦ, ἀνύδρα τε μάλα ἔσης καὶ πάντη ἐρήμου, ὅμως δ' ἦν ἀποτομωτέρας. ὁ δὲ Ζήμαρχος κατὰ δὴ τὸ ψαμαθῶδες τὴν λίμνης παρόδευων ἀπὸ ἡμέρας δέκα καὶ δύο, δυσβάτους τε τινας χώρους ὑπεραμειψάμενος, ἐγένετο κατὰ ῥεῖθρα ὕδατος· ἃ μὲν ἄλλα καὶ κατὰ τὸν δαΐχ, καὶ * διάλιμνον ἑτέρων αὖθις ἐς τὴν Ἀτίλαν· πάλιν ὡς ἐγγύς. οἱ δὴ καὶ σφίσιν ἀπήγγειλαν, ὡς εἰς τὰ ὑπὲρ τὸ κωφῆνα ποταμὸν ἐς τὰ λάσια τέσσαρες χιλιάδες περσῶν ἀπιτηροῦσι προλελοχισμένοι, ὡς ἂν χειρώσονται παρόντας αὐτούς. ταύτῃ τοι τῶν ἀγγέλων ἡγεμὼν, ὃς διέσωζεν ἐκεῖσε τὸν Διζαβύλου τὸ κράτος· πληρώσας ὕδατος ἀσκοὺς, παρέσχε τοῖς περὶ Ζήμαρχον, ὡς ἂν ἔχοιεν ὅθεν ὑδρεύσοιντο διὰ τὴν ἀνύδρου ἰόντες. εὗρον δὲ καὶ λίμνην. καὶ παραμειψάμενοι τὸ μέγα τοῦτο ὕδωρ ἀσιον, ἀφίκοντο ἐς ἐκείνας τὰς λίμνας, ἐν αἷς ἀπομυνύμενος ἀπόλυται ὁ κωφὴν ποταμός. ἐξ ἐκείνου δὴ τὸν χώρου πέμπουσι διοπῆρας προδιασκεψομένους, εἴ γε ὡς ἀληθῶς οἱ πέρσαι ἐνεδρεύουσιν. οἱ δὴ ἀνιχνεύσαντες, ἀπήγγειλαν μηδὲν ἰδεῖν. ὅμως ξὺν μεγίστῳ φόβῳ ἀφίκοντο ἐς ἀλανίαν, κατὰ τὸ μᾶλλον δεδιότες τὸ φῦλον τῶν ὁρμουχάων. ἅπ γενόμενοι ἐν ἀλανίᾳ πρὸς Σαρώδιον τὸν ἐκείνων ἡγεμόνα, καὶ ἅμα τοῖς ἑπομένοις τύρκοις ἐς φοιτῆσαι βουλόμενοι· ὁ Σαρώδιος τιμᾷ Ζήμαρχον καὶ τοὺς ἑπομένους ἐδέξατο ἀσμένως· τοὺς δὲ δὴ πέσβεις τῶν τύρκων ἔφασκε μὴ πρότερον τοῦ ὡς αὐτὸν εἰσόδου τυχεῖν, ἢ καταθεμένους τὰ ὅπλα. τοι γάρ τοι καὶ * ἄμιλλα αὐτοῖς ἐγένετο περὶ τούτου ἡμέρας τρεῖς, καὶ Ζήμαρχος ἦν τῶν φιλονεικημένων διαλῦσαι. τέλος ἀποθέμενοι τὰ ὅπλα οἱ τύρκοι, ὡς Σαρωδίῳ ἐδόκει, ὡς αὐτὸν ἐσεφοίτησαν. ὁ δὲ δὴ Σαρώδιος παρενεγύησε τοῖς περὶ Ζήμαρχον, * τοὺς πέρσας Διὰ τῆς τῶν μινδιμανῶν ἀτραπὸν ἥκοντα ἴεναι, τῷ καὶ τὴν συμμαχίαν * τῷ πέρσᾳ ἐνεδρεύειν. ἄμεινον δὲ εἶναι διὰ τοῦ λεγομένης δαρεινῆς ἀτραπὸν οἴκοι ἀποχωρεῖν. ταῦτα ἐπεὶ ἔγνω ὁ Ζήμαρχος, διὰ τὴν μινδιμανῆς ἔστειλεν ἀχθοφόρους δέκα, μέταξαν ἀποφερομένους, ἀπαντήσοντας * πέρσαις, τῷ προεκπεμφθῆναι τὴν μέταξαν, καὶ προπῆσαι τῇ ὁδῷ. ἐκ τούτου τὴν ὑποτοπήσαι, ὡς ἐς τὸ αὔριον παρέσαι καὶ Ζήμαρχος. καὶ οἱ μὲν ἀχθοφόροι ὤχοντο ἀπόντες. ὁ Ζήμαρχος δὲ διὰ τῆς δαρεινῆς παρεγένετο ἐς ἀψιλίαν, τῇ μινδιμανῇ χαίρειν εἰπὼν, ἐς τὰ ἐνώνυμά τε ἰάσας αὐτῇ· ἦ ἐπίδοξοι ἦσαν ἀπιθήσεσθαι οἱ πέρσαι· καὶ ἦκεν ἐς τὸ ῥογατόριον, εἶτα κατὰ δὴ τὸν ἔυξεινον ὦντον. εἶτα γαυτιλίᾳ * χρησάμενος, ἐς φάσιν προσέμιξε· πάλιν ἐς τραπεζοῦντα. οὕτω τὸ δημοσίῳ ἵππῳ ἐς βυζάντιον διὰ βασιλέα εἰσελθών, ἔφασε τὸ πᾶν.

Ζημάρ-

τῶν ἑρμηνέων τὸ γράμμα τὸ σκυθικὸν, ἀσμενέστατα προσήκατο τὴν πρεσβείαν· τοιγαρῦν εἴρετο τοὺς πρέσβεις περὶ τῆς τῶν τούρκων ἡγεμονίας τί τε καὶ χώρας. οἱ δέ γε ἔφασαν, τέτταρας αὐτοῖς εἶναι ἡγεμονίας, τὸ δὲ μέγα κράτος τοῦ ξύμπαντος ἔθνους ἀνεῖδαι μόνῳ τῷ Διζαβούλῳ· πρός γε ἔλεξαν, ὡς παρεσκήσαντο καὶ ἐφθαλίτας, μέχρι καὶ εἰς Φόρου ἀπαγωγήν. πᾶσαν δή, ἔφη ὁ αὐτοκράτωρ, τὴν τῶν ἐφθαλιτῶν ἐκποιήσασθαι δύναμιν. πάνυ μὲν δή, ἔλεξαν οἱ πρέσβεις· αὖθις ὁ βασιλεὺς, καὶ πόλεις ἤ που ἄρα * κατὰ κώμης ᾤκουν οἱ ἐφθαλίται; οἱ πρέσβεις, ἀσκοῖ, ὦ δέσποτα, τὸ φῦλον. εὐδηλον δή ἦδη, ὁ βασιλεὺς, ὡς ἐκείνων δή που τῶν πόλεων * κύριαι καθεστήκατε; καὶ μάλα, ἔφασαν. ὁ βασιλεὺς, ἆρα ἡμᾶς ἀναδιδάξατε, ὡς ἡ τῶν ἀβάρων πληθὺς, τῆς τῶν τούρκων ἀφυΐας ἐν δεινοπαθείᾳ· καὶ εἴ τινες ἐπὶ παρύμνων; εἰσὶ μὲν, ὦ βασιλεῦ, οἵ γε τὰ ἡμέτερα στέργουσιν ἐπὶ τὰς δὲ δήπουθεν ἀποδράσαντας οἶμαι ἀμφὶ τὰς εἴκοσιν εἶναι χιλιάδας. εἶτα ἀπαριθμησάμενοι οἱ πρέσβεις ἔθνη κατήκοα τούρκων· τὸ λοιπὸν λιπαβόλουν αὐτοκράτορα, εἰρήνην τε ξυνεσάναι, καὶ ἐμμαχίαν ῥωμαίοις τε καὶ τούρκοις. προσετίθεσαν δέ, ὡς καὶ ἑτοιμότατα ἔχουσι κατὰ πολεμῆσαι τῆς ῥωμαίων δεσποτείας τὸ δυσμενές, ὁπόσον ἐς τὸν καθ' αὐτὰς ἀγελάζονται ἤπειρον. δεῖ τούτοις ἅμα τῷ λέξαι τὸν χεῖρα ὑψοῦ ἀνατείνας ὁ Μανιάχ, οἵ γε ξὺν αὐτῷ ὅρκῳ βεβαιώσασθαι μεγίστῳ ἢ μάλιστα ὀρθογνώμονι δόξαντα ταῦτα εἰρῆσθαι. πρός γε καὶ κατέχειν ἀρὰς σφίσιν αὐτοῖς ἔπι γε μέντοι καὶ τῷ Διζαβούλῳ, ἀλλὰ γὰρ καὶ πᾶσι τὸ ἔθνει, εἴ γε οὐχὶ τὰ ἐπηγγελμένα ἀληθῆ τε εἴη καὶ πρακτέα. οὕτω μὲν δὴ τὸ φῦλον οἱ τοῦρκοι, φίλοι ἐγένοντο ῥωμαίοις, καὶ τῇ καθ' ἡμᾶς οὐχὶ ἄλλως ἐφοίτησαν πολιτείᾳ.

Ὅτε δὲ θρᾴκην καὶ τὴν τουρκίαν, ὅσοι ἀγχίθυροι ἦσαν ὡς ῥωμαίων ἐνδήμους πρέσβεις, καὶ ὡς πορεύονται πρὸς τὸ βυζάντιον ἅμα πρεσβείᾳ τούρκων· ὁ τῶν ἐκείνης ἐθνῶν ἡγεμὼν ἐδήλωσε τῷ Διζαβούλῳ ξὺν ἱκετείᾳ, ὡς ἂν καὶ αὐτὸς ἐκ τοῦ σφετέρου πινάκος ἀποσταλοῖ ἔθνους ἐπὶ θέαν τῆς ῥωμαϊκῆς πολιτείας. καὶ τοίνυν ὁ Διζάβουλος ἐφίκετο· καὶ ἑτέροις δὲ πρεσβεσῶσι ἐθνῶν ταῦτα ἐζήτει. ὁ δὲ ἐδέησε συνεχώρησε τῶν πάντων, ἢ μόνον τῷ τῶν χιλιατῶν ἡγεμόνι. καὶ δὴ καὶ τοῦτον παρειλήφασι οἱ ῥωμαῖοι διὰ τοῦ λεγομένου ποταμοῦ ὠήχ, καὶ ἀτραπὸν διανύσαντες οὐδαμῶς ὀλίγην· ἐγένοντο κατὰ δὴ τὴν λίμνην τὴν ἄστακτον ἐκείνην καὶ εὐροίαν. ἐνταῦθα ὁ ζήμαρχος διατρίψας ἡμέρας τρεῖς, στέλλει γεώργιον· ὃς ἀνεῖτο ἐς τὴν τῶν βιτομωτέρων συλλαβῶν ἀπαγγελίαν, προδηλώσοντα τῷ βασιλεῖ

τὴν

* ἀδικῶν δόξῃ τῶν πρέσβεων τοῦτον ἀφανίσαι πυρὶ· ὡς ἂν μὴ τι * ἀδικῆ ἐν δόξῃ, μήτε μὲν βούλεσθαι χρῆσθαι τῇ ἐκ τύρκων μετάξῃ. καὶ ἡ μὲν μέταξα ἐπυρπολήθη· αὐτοὶ δὲ εἰς τὰ πάτρια ἤθη ἀνεχώρησαν, τῷ γεγενημένῳ ἥκιστα χαίροντες. ἐπειδὴ δὲ τῷ Διζαβούλῳ τὰ ξυγκυρήσαντα ἐφρόνουν· αὐτίκα ὅ γε καὶ ἑτέρα πρεσβεία ἐχρῆτο ὡς πέρσας, φιλοποιήσασθαι τὴν καθ' ὑμᾶς πολιτείαν βουλόμενος. ἐπεὶ δὲ ἡ τύρκων πρεσβεία αὖθις ἀφίκετο· ὁ βασιλεὺς, ἅμα τοῖς ἐν τέλει πρεσβεῦσι καὶ τῷ Κατούλφῳ, ἐγνωμάτευε πάντη ἀξύμφορον εἶναι πέρσαις φιλίαν θέσθαι ὡς τύρκας· τὸ γὰρ σκυθικὸν, εἶναι παλίμβολον. ταύτῃ τοι καὶ παρενεγύησε δηλητηρίῳ φαρμάκῳ ἐνίους διαφθαρῆναι τῶν πρέσβεων, ὅπως ἀπείποιεν τὰ ἐκεῖσε μετέπειτα παρουσίας. καὶ δὴ οἱ πολῖται τῶν πρεσβευσαμένων τύρκων, ἢ περὶ τὸ ἑῷον μὲν δὴν μίξαντες τῶν αἱρετικῶν φαρμάκων αὐτοῦ τὸν βίον κατέλυσαν, πολὺν τριῶν ἢ τεσσάρων. θρᾶξ ἦν ἐποίησε πέρσαις. ὡς διώλοντο τῷ πνιγηρῷ τῶν περσῶν αὐχμῷ τῶν τύρκων οἱ πρέσβεις· ἅπαν δὲ αὐτῶν χώρας θαμὰ νιφετῷ παλυνομένης καὶ ἀδύνατον ὂν αὐτοῖς ἄνευ κρυμώδους καὶ * κύματος * βιοτεῦσον. ταύτῃ τοι καὶ ἄλλως ἐπιτρέπουσιν, οἵ γε τὴν ἐπιβουλὴν διέφυγον. ὕτω * ξυμβὰν εἰς τὴν πατρῴαν ἐπανελθόντες· τὰ, ἅπερ οἱ πέρσαι καὶ οἱ * διεψιθύρισαν, ταῦτα ὅμως ὁ Διζάβουλος (ἀγχίνους γάρ τις καὶ δραστὴς) οὐκ ἠγνόησε τὸ πραχθέν· φήθη δὲ, ἅπερ καὶ ἦν, ὡς ἐδολοφονήθησαν οἱ πρέσβεις. ἔνθεν τοι χαρὰν ἡ δυσμένεια ἤρξατο πέρσῶν τε καὶ τύρκων. καὶ λαβόμβος ὁ Μανιάχ, εἰς τὴν αὐγδαΐτην ἐπρεσβεύκει, ὅδε καιρὸς· ξυμβουλεύει τῷ Διζαβούλῳ, ἄμφω εἶναι τύρκοις ἀπαράσκαλα τὰ ῥωμαίων, καὶ παρ' αὐτοὺς ὄνειον ἀποκομίζειν τὴν μέταξαν. ὥστε καὶ κατὰ τὸ πολὺν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων χρωμένους, ἑτοιμότατα καὶ ἔχειν, ἔφη ὁ Μανιάχ· καὶ αὐτὸν ἂν ἀπαίρειν τοῖς πρέσβεσιν τῶν τύρκων· καὶ ὡς ταύτῃ φίλοι ἔσονται ῥωμαῖοί τε καὶ τύρκοι. τύποις δή τοι καπνεύσας τοῖς ῥήμασιν ὁ Διζάβουλος, ἐκπέμπει αὐτόν τε, καὶ ἑτέρους πινὰς ὡς βασιλέα ῥωμαίων πρεσβευσομένους, πρεσβείας τε ἀποκομιοῦντας· καὶ δῶρα * μεταξίης μετέξεις οὐκ ὀλίγον τι χρῆμα, καὶ συλλαβάς πινας. τοιάσδε πινὰς ἐπιστολὰς ἐπιφερόμενον ὁ Μανιάχ, ἀπήρξατο τῆς ὁδοιπορίας. καὶ δὴ εἰς τὰ μάλιστα πολλοὺ διανύσας ἀγαπητὸν, χώρους τε διελθὼν εἰς ὅ, τι πολείτους, ὄρη τε μέγιστα καὶ ἀγχινεφῆ, καὶ πεδία καὶ νάπας, λίμνας τε καὶ ποταμοὺς, εἶτα τὸν καύκασον αὐτὸ τὸ ὄρος ὑπερελθὼν· τὸ πλευταῖον ἀφίκετο εἰς βυζάντιον. καὶ τοίνυν εἰς τὰ βασίλεια παρελθὼν, καὶ πρὸς βασιλέα γενόμενος· ἅπαντα ἔπραξε, τὰ ὅσα ἔπεται τῷ τῆς φιλίας θεσμῷ τό, τε γράμμα καὶ τὰ δῶρα ἐνεχείρισε τοῖς ἐς τοῦτο ἀνειμένοις· καὶ ἐδεῖτο, μὴ ἀνεπήτους αὖτῷ γενέσθαι τοὺς τῆς ὁδοιπορίας ἡγεμόνας. αὐτὰρ ὁ βασιλεὺς ἀναλεξάμενος

κεκινημένων: ὠλεῖτο μὲν κ᾽ ἄλλα ὁ βασιλεὺς τὸν σαραχηνὸν εἶπε κακῶς· κ᾽ ὡς μεταβολέυς τι κ᾽ παλιγκάπηλ@ ἦκει. ὡς δὲ τοῖσδ᾽ ἔφασκεν, ὡς ἐκ οἷός τε πέφυκε λήσειν, ὅτε ἕνεκα βασιλεῖ ἐν πυξόμεν@ ἀφίκετο. φησὶ γὰρ, ὡς ἐθέλοι τὰ σωνήθη χρήματα κομίσασθαι παρὰ ἡμῶν, ἀνθ᾽ ὧν οἴμοι κομιεῖται ξυμφορὰς ὁ κατάρατός τε κ᾽ ἀπολλύμεν@. γελοιῶδες γὰρ, εἰ σαραχηνῶν ἔθνη, κ᾽ ταῦτα νομάδων, ῥωμαῖοί γε ὄντες τασσόμεθα ἐς φόρων ἀπαγωγήν. ὁ Μεβώδης, εἶεν ἔφη, ὦ δέσποτα· εἰ κὴ ἄπεικε, ὅμως ἀπόπεμψον αὐτόν. ὁ βασιλεὺς κ᾽ εἰ μὴ παρεγένετο, ὅσον τόγε ἐφ᾽ ἡμῖν, ἀλλ᾽ ἴν᾽ ἀπίτω· κ᾽ ἐμὲ ξὺν αὐτῷ κέλευσον ἦδε ὁ Μεβώδης. εἰς τέλ@ ἐλθούσης τ᾽ πρεσβείας ἐν τάχει· τόν τε περσῶν πρεσβευτὴν, κ᾽ τοὺς σαραχηνοὺς, ὁ βασιλεὺς ἄρα ἀφῆκεν ἐς τὰ πάτρια ἤθη ἀπονοσήσοντας. ἄτω δὲ ἀπεσιγήθη ἅπαντα τῇ ξ᾽ αὐτοκράτορ@ νεμεσίᾳ, τὰ ὅσα Ἰωάννης ὅπῃ τῇ πρεσβείᾳ διεπράξατο, ἀκατὰ τ᾽ σπουδὴν. ὡς δὲ οἱ σαραχηνοὶ ἔνδον τ᾽ ἑαυτῶν ἐγένοντο, ἀπήγγειλάν τι τῷ Ἀμβρωσίῳ τοῦ βασιλέως βουλὴν τοῖς μηδίζοντας τ᾽ σαραχηνῶν· τότε ὁ Ἄμβρος * Καμβύσῃ τῷ ἀδελφῷ (ὃς Ἀλαμουνδάρῳ, τῷ τ᾽ ὑπὸ ῥωμαίους σαραχηνῶν ἡγεμόνι, ἀντικαθίσταμεν@ ἰῶ) σημαίνει καταδραμεῖν τὴν Ἀλαμουνδάρου γῆν. ἤδε δὲ ἡ γῆ ὑπὸ ἀραβίαν πλεῖ. al. Καβάδῃ

Ὅλη, ἀρχομένου ξ᾽ πέμπτου ἔτους τ᾽ Ἰουστίνου βασιλείας, πρεσβεία τ᾽ τούρκων ἀφίκετο ἐν Βυζαντίῳ. ὡς γὰρ τὰ τ᾽ τούρκων ἐπὶ μέγα ἤρθη· οἱ * σογδαῖται, οἱ πρό τε μὲν ἐφθαλιτῶν, νῦν καὶ τὰ δὲ τούρκων κατήκοοι, ξ᾽ σφῶν βασιλέως ἐδέοντο, πρεσβείαν στεῖλαι ὡς πέρσας· ὡς ἂν ἐκεῖσε ἀπιόντες οἱ σογδαῖται, ὤνιον ὠδάριον τὸ μεταξὺ τῆς μήδοις· κ᾽ ἴν᾽ πείθεται ὁ Διζάβουλ@, ἀφίησί τε πρεσβευσομένους σογδαίτας, ἐξηγεῖται δὲ τ᾽ πρεσβείας Μανιάχ. ἀφικόμενοι δὴ ἴν ὠδὰ βασιλέα περσῶν, ἐδέοντο τ᾽ μετάξης πέρι, ὅπως ἄνευ τινὸς κωλύμης αὐτοῖς προέλθοι ἐπ᾽ αὐτῇ τὰ τ᾽ ἐμπορίας. ὁ δὲ περσῶν βασιλεὺς (ἰδαμῶς γὰρ αὐτῷ ἤρεσκε τὰ τοιάδε) ὡς ἂν μὴ ἐνθένδε ἄδεια ἔσοιτο τούτοις, τοῖς περσῶν ἐμβαλέυειν ὁρίοις, ἀνεβάλετο ἐς τὸ αὖθις. κ᾽ μὲν ἴν᾽ αὐθις ἀναβολῇ ἐχρῆτο πάλιν ἑτέρᾳ. ὡς ἢ * ἄλλοι ἐάλλως τὸ παρὸν ἀπεκρούετο τ᾽ σογδαῖ τ᾽ ἐκλιπαρούντων τὰ κὴ ἐγκειμένων· τότε Χοσρόης ἐκκλησιάσῃ ἀνελογίζετο. κ᾽ ἴν᾽ ὁ Κάτυλφ@ ἐκεῖν@ ὁ ἐφθαλίτης (ὃς, ἅμα τῷ ἐκ ξ᾽ καὶ αὐτὸν βασιλέως γεγενημένῳ βιαίαν μίξιν τῇ γυναικὶ, πεῦδωκε τὸ ὁμόφυλον τοῖς τούρκοις) * ἄτως γὰρ, μεταναίσης γὰρ ἐν τῷ μεταξὺ ἐγεγόνει ξ᾽ χρόνου. κ᾽ ἐμήδιζεν ἤδη, παρήνεσε βασιλεῖ τῶν περσῶν, τῷ μέταξαν ὠδαμῶς ἀποπέμψασθαι· ἀλλὰ γὰρ κ᾽ ἀνήσασθαι, κὴ τὰ ὑπὲρ αὐτ᾽ μὲν καταθέσθαι πρήματα. θεωμένων δὲ ἄλλων τῶν

† σογδαῖται

* ἄλλῃ

† οὗτ@

ὥετο ἔξειν αἰτίαν, ὡς αὐτὸς μὲν τὰ ἁρμόδια βασιλεῖ διεπεξάξατο· ὁ δὲ σατράπης ἤκουσε ἔγνω τὰ δέοντα· εἶτα καὶ δὴ τοῦ βαρβάρου ἀνυπεραφήστου τὸ ἐπίκλημα. καὶ οὐκ ἂν ἄλλως ἀπέβη, * ἢ βασιλεὺς ἐσοχάσατο. ὁ γὰρ δὴ σατράπης ἀπειρεῶς εἶναι * τῷ παρεῖναι οἱ μόνῳ ὡς βασιλέα ἐνόησε, καὶ τὸ κρατῆσαν δῆθεν καὶ λύσον· οὐκ αἱρετέον αὐτῷ ἀπηνήνατο τὴν εἰς βασιλέα πάροδον. τότε ὁ βασιλεὺς τὸ μὲν σατράπης πλεῖστα ὠφελεφρόνησεν, ὁ δὲ εἰς τὸν Μεμβώδη παρήγαγε τὰς αἰτίας. ὁ δὲ τὸ περσῶν πεσβευτὴς· ὦ δέσποτα, ἔλεξεν, ἢ πάρειμι σωφρονῶν εἰ γε ὁ σατράπης ἐπιμελήσεταί τι, ἄλλως δὲ ἀκουσόμενος· ὅπως εἰ ἰδοὺ ἁρμόδια τῷ δικαίῳ λέγοι, μὴ ὠφελήσομαι: εἰ δέ γε εἰς τἀναντίον ὀφθήσεται ἀδίκως ἐπεγκαλῶν, αὐτὸς ἐγὼ καταδικαιτήσω τοῦ σατράπου. ὁ βασιλεὺς ὑπιτωθάζων ἤκειν, ὡς ἔοικεν, οὐχὶ πεσβευσόμενος, ἀλλὰ δικάσων. ὁ Μεμβώδης αὐτίκα ὄγε τῷ ὠφελητικῷ τοῦ λόγου συγχέας τὸ σεμνόπρον ἐφοινίσσετο. τοιγαροῦν ὠδικρῆμα τὸν αὐτοκράτορα σεσεικὼν, ἢ περ θέμις, ὕτως ἀνεχώρησεν. ὀλίγαις δὲ ὕστερον ἡμέραις αὖθις εἰς τὰ βασίλεια παρελθὼν, παρητεῖτο λιπαρῶς αὖ τὸ τοῦ σατράπου εἰσόδου. οἱ δὲ βασιλέως ἀναπύοντες· οὐχ ὅσιον ἔφασκεν εἶναι μὴ ὅσα ἐπετέλει σεσὸ τὰ ὠδικὰ ῥωμαίους πεσβευόμενος ὁ Ζιχ, καὶ ἐμὲ αὖθις ὑπιπλεῖν. οἱ γὰρ καθ' ἡμᾶς σατράπαι ἅμα αὐτῷ ὠδικὰ βασιλέα ἐγίνοντο. δεῖ δὴ καὶ ἐμὲ τὸ ἴσον ἐκείνῳ ἀπολαύειν, ὡς ἂν μὴ ὥσπερ λελωβημένας ὦσιν αἱ μεταξὺ ῥωμαίων τε καὶ περσῶν σωθῆναι. ὁ βασιλεὺς σεὸς ταῦτα ὀργίλως ἔχων, τί ἂν εἰ καὶ πεφώραται ὁ Ζιχ ἐπὶ μοιχείᾳ καὶ ἑτέρῳ ὅτῳ σλημμελήματι τῶν ἀνηκέστων ἄλλῃ, καὶ σοὶ καλῶς ἔχον ἐκείνῳ ἐτέα; ἢ ἐξυναιθάνῃ βασιλεῖ ῥωμαίων καὶ Ιυστίνῳ ἀμαλεγόμενος; τότε καταῤῥωδήσας ὁ Μεμβώδης, ὠφελείας τι γενόμενος, πρηνὴς ἔκειτο ἐπ' ἐδάφους. σεὸς ἄρνησίν τι καταφεύγων καὶ αἰνανόμενος εἰρῆσθαί οἱ τὰ τοιάδε. ταύτῃ ἀπολογίᾳ χρωμένου: ὁ αὐτοκράτωρ ἔδοξεν ὑπάγεσθαι τῇ πειθοῖ, ἔλεξέ τι· ἔοικεν ἂν ὁ ἑρμῆς ἡμῖν ἕτερα ἀνθ' ἑτέρων φράσαι. εἰ τοίνυν ἅδεν λέλεκταί σοι, ὠδικὸν τὸ σεσῆκον ἴσθι τὸ ἐπίκλημα ἀπονιψάμενος. ὕτως ὁ βασιλεὺς ἑκόντι ἀποπροσποιησάμενος τὰ λεχθέντα σεὸς αὐτοῦ εἰδέναι, τὸ εἰρημένων τλῶ ἄγνοιαν ὑπεκρίνετο· καὶ δὴ ἐς τὸ ἠπιώτερον μετηνέχθη· ὡς ἂν μὴ θρασύτερός τι καὶ κατὰ τὸ μᾶλλον ὑψαγόρας ἔσοιτο ὁ Μεμβώδης, τῷ ἐς ἔννοιαν ἔχειν σωφρονεῖσθαι τὸ αὐτοκράτορα τῆς τῶν ῥημάτων τραχύτητος. ὕτω δὴ ὧν τοῦ βασιλέως ὠδικρυσαμένου τλῶ ἀγνοίαν, εἱμοζέτω ἤδη ὁ Μεμβώδης, καὶ τὰ σατραπικὰ φῦλα ἅπαντα, καὶ Αμβρ[illegible] αὐτὸς, καὶ ἡ σεσβεία ἡ καὶ αὐτούς. ἐμοὶ γὰρ σιγὴ ἔσοιτο ἕκαστί τι αἰτῶν, οὐδ' εἴποιμί τι λοιπόν. τούτων ὕτω κεκινη-

* ἢ ὅτι

4 τὸ

ἀποκομίσαι βασιλεῖ τῶν περσῶν. ὑπαντιάζοντι δὲ, ὥσπερ εἰκὸς, τῷ πρεσβευτῇ ἐπιδεῖξαι τὴν Ἰωάννου ἐπιστολὴν, ὡς ἂν ἔσοιτο ἐξεπισάμενος ὁ Ζίχ, καὶ σαφέστατα γνοὺς τὴν βασιλέως βουλήν. Τιμόθεος δὲ τοῦτο ἐπιταραττόμενον αὐτῷ παρεγένετο ἐν τοῖς ὁρίοις. γνοὺς δὲ, ὡς ὅπως πάρεσιν ὁ περσῶν πρεσβευτὴς· ἐπορεύετο ὅ γε αὐτίκα πρὸς Χοσρόην.* ξυμβαίνει δὲ αὐτῷ τῷ Ζίχ δι' ἑτέρας ἀτραπιτὸς εἰς τὴν νίσιβιν ἀφικομένου, ἐκεῖ τι διατρίψαντος, τῷ διαπεθῆναι τὸ σῶμα ἀῤῥώστως. ἐν τοσούτῳ Τιμόθεος πρὸς τοῦ περσῶν βασιλέως ἀφεθεὶς, ἐπεὶ κατέλαβε τὸν Ζίχ, ἐπανερχόμενος καὶ δὴ τὴν νίσιβιν ἐπινοσώδης, ἅ τι γραφείη πρὸς Ἰωάννην ἐνεχείρισεν. ὁ δὲ καταμαθὼν, ὡς ἐς τἀναντίον αὐτῷ τῶν ἐλπισθέντων ἡ ὁδὸς γίνεται, καὶ ὡς οὐκ αἰσίως οἱ πρεσβήσεται τὰ τῆς πρεσβείας· δυσθυμίᾳ πρόσπεσών, καὶ τῇ νόσῳ κάτοχος ὤν, κατέστρεψε τὸν βίον. καὶ μὴν δὴ καὶ Ἰωάννῃ αὐτίκα σωίεβη πυθέσθαι. μετὰ ταῦτα ἀγγέλλεται ἐν Βυζαντίῳ, ὡς ἔπρασσε πρεσβευτὴς ὁ προσαγορευόμενος Μεβώδης. ἔστε ἐς τὴν βασιλίδα ἐπορεύετο ἐξογκώμενος, καὶ μάλα βρενθυόμενος, καὶ ἐλπίδα ἔχων, ὡς πολλὰ σταναίας αὐτῷ κινηθήσοιντο λόγοι· καὶ ὅπως * πέρσας ἀρέσκοιεν γενήσοντο ξυνθῆκαι. ταύτῃ διανοίᾳ ἐπήρμενος, ἐν Βυζαντίῳ ἦλθε. αὐθαδέστερον ἢ κατὰ πρεσβυτὴν θέμενος τοῖς κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν ἀναγομένοις (βασιλεὺς γὰρ ἤδη ἐπέπυστο Μεβώδου τὰ ἀλαζονείας πέρι, καὶ ὁποῖα ἄττα ἐλπίζων τῷ ἄφιξιν ἐποιήσατο) τὰς μὲν ἐκ βασιλέως περσῶν ἔδοξε δέχεσθαι πρεσβήσεις, καὶ τὰ εἰωθότα θεσμὸν· πρειφρόνησε δὲ ὅμως τοῦ Μεβώδου, καὶ ἀπεφλαύριζε, μηδενὸς ἄλλου οἱανοῦν σπουδαίαν ὡς αὐτὸν ποιούμενος. ὡς δὲ ἐς τἀναντίον, ἅπερ ἐβούλετο, τὰ τῆς πρεσβείας οἱ ἐχώρει καὶ τὸ παράπαν οὐδὲν αὐτῷ ἔλεξε πρὸς σταναίας ὁ βασιλεύς· ἔπειτα ἐξελιπάρει ὁ Μεβώδης τοὺς ἅμα οἱ σπαθαρηοὺς ἐς λόγους ἰέναι τῷ αὐτοκράτορι. εἵποντο γὰρ ἀμφὶ τοὺς πεντακοσίους ἑκάστῳ τινὶ πρεσβευτῇ ταττόμενοι. ὁ γὰρ τῶν σπαθαρίων φύλαρχος Ἄμβρος σκοπήσας ὑπῆρχε καὶ ὁ γε ξὺν τῷ Μεβώδῃ πρεσβείαν* διαλεχθησομένους, περὶ ὧν χρημάτων πρὸς Ἰουστινιανὸν ἐκομίζοντο. Μεβώδης δὲ τὸν σκοπὸν τῆς πρὸς σταναίας ἁμαρτὼν· ὡς ἂν μὴ πάντῃ ἄπρακτος ἀναχωρήσοι· ἐπιμελέστατά πως ἠντιβόλει τοῦ βασιλέως τυχεῖν εἰσόδου τοὺς σπαθαρίους. καὶ τοίνυν ὑπολαβὼν ὁ αὐτοκράτωρ, τί γὰρ δὴ τὰ, ἔφη, βούλονται οἱ καθ' ἡμᾶς σπαθαριοί; ὡς ἢ ἐγκείμενον ἑώρα· κατένευσε μόνῳ εἰσιέναι τῷ ἐκείνων πρεσβευτῇ. ἠπίστατο γὰρ, ὡς ἀπαυθαδιαζόμενος οὐκ ἂν ἔλοιτο ἄνευ τῶν ἑπομένων ὡς βασιλέα φοιτῆσαι· ἀλλ' ὥσπερ ἡνίκα παρὰ Ἰουστινιανὸν ξὺν ἅπασι τοῖς ἅμα αὐτοῖς τῶν σπαθαρίων οἱ πρέσβεις ἐγίνοντο, καὶ * τὸν αὖτον βάλεσθαι τὸ σύνηθες διασῴζοντα ποιήσειν. ἐπῃδήει τι ἐμπρόσωπον

* ξυμβαὶν

+ πίρσαις

* τόνδε

ὁ δὲ βασιλεὺς ἡδὲν ἕτερον ἢ ψόγον ἡγησάμενος τῶν ἀβάρων ῥήματα, ἀντέλεξεν ἅτα. Προβαλλομένων ἡμῶν σὺν ἱκετείᾳ τὴν μεγαληγορίαν, οἰομένων τε τῇ συγκράσει ταύτῃ τὸ λόγων τὸ ἀσυδαζόμενον ὑμῖν ἀνύσειν· ἀμφοτέρας, ὡς εἰπεῖν, σκῆπτρα καὶ τὴν ἐλπίδα. ἡδὲ γὰρ ἐκ τοῦ θαρσύνοντος ἡμᾶς ἀπατήσειν, ἡδὲ μὴν ἀπειλοῦντες σκοτώσειν. πλείονα δὲ ὑμῖν ἐγὼ παρέξω τοῦ ἡμετέρου πατρὸς, τὸ πέρας τοῦ δέοντος ἐπηρμένους ὑμᾶς τῷ πρέποντι σωφρονίζειν. ὁ γὰρ μεταῤῥυθμίζων τὰς ἀτάκτους τῶν λογισμῶν, καὶ ὥσπερ παιδεύων καὶ ἀνακόπτων τῆς ἐπὶ ὀλέθρῳ τῶν αὐθαδιζομένων ὁρμῆς· ὀφθήσεται κατὰ τὸ μᾶλλον ἐνεργέτης, ἤπερ ὁ χορηγὸς τῆς τροφῆς. ὃς φιλεῖν μὲν δοκεῖ· προφάσεως δὲ μικρᾶς ἁπλαβόμενος, τὸν δηθὲν ἐνεργετούμενον ἠφάνισεν εὐθέως. ἄπιτε τοίνυν πλεῖον πριάμενοι παρ' ἡμῶν, κἂν γᾶν ἐν ζωσι πλεῖν, καὶ ἀντὶ τῶν ῥωμαϊκῶν χρημάτων τὸν καθ' ἡμᾶς φόβον εἰς σωτηρίαν εἰληφότες. οὔτε γὰρ διεφθείρω ποτὲ τῆς καθ' ἡμᾶς συμμαχίας, ἔτι πλήψεσθε παρ' ἡμῶν, ἢ καθόσον ἡμῖν δοκεῖ, ὥστερ δουλείας ἔρανον, καὶ οὐχ (ὡς οἴεσθε) φορολογίαν τινά. τοιοῦτον ἐπισείσαντος φόβον τοῦ βασιλέως τοῖς πρέσβεσι τῶν ἀβάρων· καταγνωκότες ἐκ τῶν εἰρημένων οἱ βάρβαροι, ὡς οὐκ ἀνέξεται σφῶν τῆς πλεονεξίας· καὶ ὡς ἡδὲν αὐτοῖς ἐκδοθήσεται, ὧν ἐκομίζοντο πρό του· καὶ ὡς τὸ λοιπὸν ἀδεῶς οὐκ ἐπισπαμοῦνται τὴν ῥωμαϊκὴν· ἐν δυσθυμίᾳ τε ἐτύγχανον πολλῇ, καὶ ἀναλογιζόμενοι ἦσαν, ὅποι τὰ πάροντα ἐκβήσεται; καὶ ὅποι τύχης αὐτοῖς χωρήσει τὰ πράγματα; ἡδὲ γὰρ μένειν ἐν Βυζαντίῳ ἀνόητα ἤθελον, οὔτε μὴν ἄπρακτοι ἀπιέναι ἐβούλοντο. ὁμοῦ δ' ἦν τῶν κακῶν αὐτοῖς αἱρετώτερον ὑπῆρχεν, ἀπονοσῆσαι ὡς τὰς ὁμοφύλους. καὶ τούτοις ἐνωθέντες, εἰς τὴν τῶν Φράγγων χώραν ἀφίκοντο, τοῦ βασιλέως τὴν ἀποδημίαν θαυμάσαντες.

Ὅτι ἠγγέλθη Ιουστίνῳ, ὡς ἐκ τῆς περσῶν ἐπικρατείας ἐξώρμησεν ὁ Ζήχ, πρεσβευσόμενός τι, καὶ διαλεχθησόμενος περὶ σπονδῶν· ἐν ταύτῃ καὶ φιλοφροσύνης ῥήματα ἀπομισῶν βασιλεῖ, ἔτι τε καὶ τὰ, ἐφ' οἷς ῥωμαῖοι προσεγκαλοῦσιν, ἐν διαθησόμενος. ὁ δὲ Ιουστῖνος ἐν βουλῇ ἐποιεῖτο, ἢ μὴ προσδέξασθαι τὴν πρεσβείαν, ἢ προσδεχόμενον εἰδέναι τὸν Ζήχ, ὡς τὰ κατὰ νῶν αὖτω ἀνυσθήσεται ἀδαμῶς. καὶ δὴ ξυγκροτηθείσης αὖτω ἐκκλησίας, δοκεῖ κατάδηλον γενέσθαι ἔτι ὁδοιποροῦντι τῷ Ζίχ διὰ συλλαβὼν ἰωάννην, ὡς τὸ πᾶν ἡδὲν τῶν δοκηθέντων προσεδέξατο ὁ βασιλεύς. τούτου γενομένου, τὸ γράμμα ἐπεχειρίσθη Τιμοθέῳ τῷ ἅμα Ιωάννῃ γενομένῳ* εὐθέως τάδε τὴν περσῶν πρεσβευτήν. καὶ ὃν Τιμοθέῳ ἐπετελέυσατο βασιλεὺς, ῥήματα μὲν δηθὲν τῆς ἐς ῥωμαίους φιλίας

* ἰδὶ κατὰ γε

ἀπο-

ὑποτυφομένη. καὶ μάλιστα τῷ μὴ ὡς θᾶττον ἀφεθῆναι τὰς πρέσβεις. συνεχέσετο γὰρ ἐσήμηνεν ὁ Βαϊανὸς, ὡς ἂν ἐπανέλθοιεν. τὸ μελετώμενον δὲ σάφα ἐπισάμενος ὁ βασιλεὺς, ἄλλο ἄλλως διετίθει τὸ παρὸν, ἕως εἰς τὴν βασιλίδα πόλιν ἐγκαθειργμένοι εἶναι.

Ὅτι δὲ τοῦ Ἰουστίνου τοῦ νέου οἱ τῶν ἀβάρων πρέσβεις παρεγένοντο ἐν Βυζαντίῳ, τὰ συνήθη δῶρα ληψόμενοι, ἅπερ τῷ καὶ αὐτοὺς ἔθνει ἰσχυροὺς ὁ πρὸ τοῦ βασιλεὺς ἐδίδου (ἦσαν δὲ καλώδια πεχρυσῷ διαπεποικιλμένα, εἰς τὸ εἴργειν τὰ τῶν ὑποδιδρασκόντων διανενοημένα) καὶ κλίνας ὁμοίως, καὶ ἄλλα τινὰ εἰς τὸ ἀβρότερον ἀνειμένα. τότε δὴ ἂν οἱ πρέσβεις τῶν ἀβάρων εἰς πεῖραν ἰέναι τοῦ βασιλέως ἐβούλοντο· εἰ γε σὺκ ἄλλως δῶρα λαμβάνειν αὐτοῖς, καὶ τῇ ῥωμαίων ῥᾳθυμίᾳ ἐπεντρυφᾶν, καὶ τὸ ἀμελὲς αὐτῶν, οἰκεῖον τίθεσθαι κέρδος. καὶ δὴ καὶ βασιλέα φοιτᾶν ἠξίουν. καὶ οὐν τοῦτο ἐφειμένον αὐτοῖς, ἐπὶ μὲν καὶ διὰ τ' ἑρμηνέων ὅ,τι βούλονται λέγειν: τοιοῖσδε ἐχρήσαντο λόγοις· χρεών, ὦ βασιλεῦ, κληρονομοῦντά σε τὰ πατρῴας ἀρχῆς, καὶ τοὺς πατρῴους φίλους σὺκ ἄλλως ἢ περ ὁ πατήρ ὁ σὸς ἐν ποιεῖν· καὶ ταύτῃ φαίνεσθαι μᾶλλον διάδοχον εἶναι τῆς πλευτηκότος, τῷ μηδὲν ἐναλλάττειν, ὧν ἐκεῖνος ἔπραττε περιών. οὕτω γὰρ καὶ ἡμεῖς τῆς αὐτῆς ἀνθεξόμεθα γνώμης, καὶ οὐχ ἧττον τὸ τῆς εὐεργεσίας ὄνομα μεταθήσομεν. εἰ δὲ· καὶ μεῖζον ἐκείνου εὐεργέτην ἀποκαλέσοιμεν· πρός γε καὶ αἰσχυνθησόμεθα τῷ πεπονθέναι καλῶς μὴ τοῖς ὁμοίοις * ἀμείρεσθαι τὸν δι' ἐκείνου. καὶ γὰρ πατέρα τὸν σὸν δώροις ὑμᾶς φιλοφρονούμενον ἀντιδωρούμεθα. τῷ καὶ δυνάμενοι μὴ καπατρέχειν τὴν ῥωμαϊκὴν· ἀλλὰ βέλτιον ἐνδείκνυσθαί τι. τοὺς γὰρ ἐκ γειτόνων ὑμῖν βαρβάρους, τὴν θρᾴκην ἀεὶ διεκόπτοντας, ἡφανίσαμεν ἀθρόον· καὶ οὐδεὶς ὑπισχνεῖται αὐτῶν διελελεῖφθαι τὰ θρᾳκῶν ὁρίσματα καταδραμούμενος. δεδίασι γὰρ τῶν ἀβάρων τὴν δύναμιν, φιλίως ἔχουσαν πρὸς τὴν ῥωμαίων ἀρχήν. πεπείσμεθα δὴ ἂν, ὡς ἐν τούτῳ μόνῳ καινοτομήσεις ἡμᾶς, τῷ βέλτιον παρέχειν ἡμῖν, ἢ ὁ σὸς ἐδίδου πατήρ· ἀνθ' ὧν καὶ ἡμεῖς ἅπερ ἐκείνῳ γενησόμεθά σοι καὶ τὸ βέλτιον ὑπεύθυνοι, καὶ μείζονας ἐποφλήσομέν σοι τὰς χάριτας. πάρεσμεν ἂν ληψόμενοι τὰ κατὰ τὸ εἰωθός. γνῶθι γὰρ * ἐς ἄλλως σὺκ ἔστι δυνατὸν, τὸν καθ' ἡμᾶς ἡγεμόνα σοί τι καὶ τῇ ῥωμαίων εὐνοίᾳ τὸν ἔσεσθαι πολιτείᾳ, εἴ γε μὴ ἐγχειρισθείη πρότερον αὐτῷ τὰ ἐφ' οἷς ἂ κινεῖν ὅπλα καὶ ῥωμαίων ἔγνω. οἱ μὲν τῶν ἀβάρων πρέσβεις τοιαῦτα διεζήλθον, ἐπαμφοτερίζοντες τῇ γνώμῃ. τὸ μὲν γὰρ ἐδόκουν ἱκετεύειν, τὸ δὲ ἀπειλεῖν. ᾤοντο γὰρ ὡς ταύτῃ * δεδείξονταί τι καὶ ἐκφοβήσουσι τὸν βασιλέα· καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀναγκαθήσονται ῥωμαῖοι ὥσπερ ὑπάφοροι εἶναι ἀβάρων.

* ἀμοίβεσθαι

* ὡς ἄλλως

* διδίξονται

θερσύτερά πως. ταῦτα τοι ὁ Κοτράγηγος ἐκεῖνος, ὁ τοῖς ἀβάροις ἐωτιτήδει@, ὁ χ᾽ αὐτῶν τὰ ἔχθιστα βουλευσάμεν@, ἐπεὶ ὁ Μεζάμηρ@ ὑψηλότερον ἢ κατὰ πρεσβευτὴν διελέγετο: εἶπεν, ὡς τὸν Χαγάνον᾽ ἄτ@ ὁ ἀνὴρ μεγίστων ἐς ὅ,τι βεβούληται δύναμιν ἐν* αὐτοῖς, οἵος τε πέφυκε χ᾽ τ᾽ ὀπωσοῦν αὐτῷ πολεμίων ἀνιστάσθαι. δεῖ ταχαρῶν ἐκποδὼν ἀνθρώπων τοῦτον, χ᾽ τὸ λοιπὸν ἀδεῶς ἐπιδραμεῖν τὴν ἀλλοτρίαν. τούτῳ πειθόμενοι οἱ ἄβαροι παρωσάμενοι τὴν τῶν πρέσβεων αἰδῶ, ἐν ὀδενί τι λόγῳ θέμενοι τὴν δίκην, ἀναιροῦσι τὸν Μεζάμηρον. ἐξ ἐκείνου τὸ λοιπὸν τὸ * πρότερον ἔμπνουν τὴν γῆν τῶν αὐτῶν, χ᾽ οὐκ ἀνίεσαν ἀνθρωποδιζόρμους ἄγοντές τε χ᾽ φέροντες.

* ἢ πρότερον

Ὅτι ἐδέξατο Ιουστινιανὸς ὧδε ἀβάρων πρέσβεις, ἐφ᾽ ᾧ σφᾶς πρὸς αὖθις ἐῶν ἐλθεῖν, ὅποι τὸ φῦλον θήσονται τὰς οἰκήσεις. χ᾽ ὁ μὲν Βασιλεὺς, Ιουστῖνος δὲ στρατηγὸς σημήναντός οἱ, ἐς βουλὴν ἐποιήσατο ἐς τὴν ἀλλήρων χώραν κατοικίσαι τὸ ἔθνος@, ἔνθα πρότερον ὤκουν οἱ ἔλληροι (δευτέρα δὲ προσαγορεύεται παιονία) χ᾽ εἴ γε θυμῆρες αὐτοῖς ἐγένετο ἂν᾽ χ᾽ κατένευσεν ὁ Βασιλεύς. ἀλλ᾽ ἐκεῖνοι σκυθίας ἔτι ὤοντο δεῖν ἔσεσθαι ἐκτὸς᾽ αὐτῆς γὰρ δὴ πουθενὲς ἐς ὅ,τι ἐφίεντο. τὸ μὲν οὖν οὐκ ἐπράβη. ἔφειλε δὲ ὅμως Ιουστῖνος ὁ στρατηγὸς τοὺς πρέσβεις ἐς τὸ βυζάντιον, ἐδήλωσέ τι τῷ βασιλεῖ, ὡς ἂν αὐτὸς ἐν κατοχῇ ἔσοιντο ὑπὸ πολύ. ἐφιλοποιήσαντο γὰρ τῶν πρέσβεων ἕνα ὄνομα Οἰκουνίμων᾽ ἐν δὲ τῷ τε οἱ ἔλεγεν ὁ Οἰκουνίμων, ὡς ἕτερα διαλεγόμενοι, ἕτερα γνωματεύσοι᾽ χ᾽, ὡς λόγοις μὲν ἐς τὰ μάλιστα μετρίοις χρῶντο᾽ χ᾽ ὡς τὴν ὑπείκειαν ὧδε πέπασμα προβάλλοντο τοῦ δόλου, τῷ ἐμπεδῶσαι δῆθεν τὸ ἔυνον ὡς τοὺς ῥωμαίους, ὡς ἂν ταύτῃ διαπεραιωθεῖεν τὸν ἴστρον, τὸ δέ γε βουλόμενον αὐτοῖς τῆς γνώμης ἔχει ἑτέρως᾽ χ᾽, ὡς, εἴ γε διέλθοιεν τὸν ποταμὸν, βούλοντο παυστρατεὶ ὑπιθέσθαι. τούτων δὴν Ιουστῖν@ ἐγνωσμένων, αὐτῷ τῷ βασιλεῖ ἐσήμηνεν, ὡς ἂν οἱ πρέσβεις τῶν ἀβάρων ἐγκαθειργμένοι ὦσιν ἐν βυζαντίῳ. ταύτῃ γὰρ οὐκ ἀνέξοιντο διελθεῖν τὸ ῥεῖθρον, πρὶν ἢ ἀφεθῶσιν οἱ πρέσβεις. ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἔπρασσεν ὁ Ιουστῖνος᾽ ἀχθόμενον παρεσκεύαζε, ἅμα φυλάξων τὰς διαβάσεις τοῦ ποταμοῦ. βῶνον γὰρ, τὸ πρῶτος ἀπὸ τοῦ θρᾴκιος χ᾽ οἰκείως, τῇ τοῦ ποταμοῦ ἀπένειμε φυλακῇ. οἱ δὲ πρέσβεις τῶν ἀβάρων, ἐπεὶ ὀδέν τι ὤνησαν, ὧνπερ αἰτοῦντες πρὸς βασιλέα ἀφίκοντο᾽ δῶρα, ὥσπερ σύνηθες ἦν αὐτοῖς, παρ᾽ αὐτοῦ εἰληφότες. χ᾽ μὲν δὴν ὠνησάμενοι τὰ ὅσα χρεών, τοῦτο δὲ χ᾽ ὅπλων ἀφέθησαν μέν. ὅμως δ᾽ ἦν Ιουστίνῳ λάθρα ἐπεκελεύσατο ὁ βασιλεὺς τρόπῳ τῳ τὰ ὅπλα ἀφελέσθαι ὧδε χ᾽ σφῶν. χ᾽ ἦν ὁ στρατηγὸς, ἐπεὶ ἐδέξατό γε αὖθις ἐπαινέτας τοὺς πρέσβεις, χ᾽ ταῦτα ἐποίει. ἐντεῦθεν ἤρξατο ἡ δυσμένεια ῥωμαίων τε χ᾽ ἀβάρων, ἤδη ἐκ πολλοῦ

πον-

σιλεὺς τῷ στρατηγῷ στέλλειν ἐς Βυζάντιον τὴν πρεσβείαν τῶν ἐθνῶν. καὶ ὃν Καν-
διχ ὄνομά τις ἠρέθη πρεσβευόμενον ὑπὲρ ἁβάρων πρῶτον. * ἐς φοιτήσας, * ὃς ἦν
ἔλεξε τῷ αὐτοκράτορι, ὡς πάρεσι τὸ μέγιστόν τι καὶ ἀλκιμώτατον τῶν ἐθνῶν·
καὶ ὡς τὸ φῦλον οἱ ἄβαροι ἀκαταμάχητόν τέ εἰσι, καὶ τὸ ἀντίστατον οἷόν τε
ῥᾳδίως ἀπώσασθαί τε καὶ διαφθείρειν· καὶ ὡς πρόσηκόν ἐστι τῷ βασιλεῖ, ἐς ὁ-
μαιχμίαν σφᾶς ἑταιρίσασθαι, ἀλεξητῆράς τε ἔχειν ἀγαθούς· ὡς οὐκ ἄλ-
λως εὐνόστατοι ἔσονται τῇ ῥωμαϊκῇ πολιτείᾳ, ἢ δῶρος ἐς τὰ μάλιστα τιμιω-
τάτοις, καὶ χρήμασιν ἐτησίοις, καὶ γῆς εὐφορωτάτης οἰκήσει. ταῦτα τῷ αὐτο-
κράτορι ἐπειδὴ ἤγγειλεν ὁ Καν διχ αὐτίκα· * ὁ γὰρ ἐσφρίγα οἱ τὸ σῶμα, ἐπὶ * καὶ γὰρ
δὲ ἥκμαζεν ἡ ἀλκή, ὥσπερ ἀμέλει ἡνίκα Γελίμερόν τε τὸν Βάνδηλον καὶ Οὐίτιμι-
γιν τὸ γότθον ἄμφω ἐπὶ νεαίζων ἔθετο δορυάλωτον. ἀλλ' ἤδη γηραλέος τε ἦν, καὶ
τὸ ἀνδρεῖον ἐκεῖνο φρόνημα καὶ φιλοπόλεμον μετεβέβλητο ἐς τὸ ῥαθυμότερον.
παῦτα ἔγνω ἑτέρῳ τρόπῳ, καὶ οὐχὶ πολέμῳ τὴν βαρβαρικὴν ἀποκρούσασθαι δύνα-
μιν. καὶ ἀγωνίσαντο ἄν, καὶ ἄρδην ἠφάνισεν αὐτούς· εἰ μὴ τῷ ὀφειλομένῳ τέλει πρότερον ἠφανίσθη αὐτός. οὐ γὰρ πολλῷ ὕστερον
ᾤχετο ἐκεῖσε. ἐπεὶ δὲ ἥκιστα ἐν οἴκῳ τὴν εὐεξίαν, τὴν ἑτέραν ἐπράπετο.

Ὅτι δημηγορήσας ὁ βασιλεὺς, τοῦ πιεροῦ ξυλλόγου τὸ αὐχένιον τε καὶ βα-
λευτικὸν ἅπαν βασιλέως ἐπαινέσαντος, ὡδὶ χρῆμα δή τι δῶρα ἔστελλε· στει-
ράς τε χρυσῷ διαπεποικιλμένας, καὶ κλίνας, ἐωθινάς τε σκηνάς, καὶ ἕτερα
τοιαῦτα, ἐκπαλθακώσαι οἷά τε ὄντα, καὶ λαζονείας ἀνάπλεα φρονήματος
τοῖς, καὶ πρεσβευσόμενον Βαλεντῖνον (εἷς δὴ ἦν τῶν βασιλικῶν μαχαι-
ροφόρων) προὐτρέπετο τὸ φῦλον ὁμαιχμίαν ἐσάγειν ῥωμαίοις, καὶ κατὰ τῶν
ἀντιπάλων ὁπλίζεσθαι. * ἐμφρονέστατοι οἶμαι πρόμηθευσάμενον ὁ βασι- * ἐμφρονίσατο
λεὺς, ὡς ἢ νικῶντες οἱ ἄβαροι, ἢ καμόντες ἐξ ἀμφοῖν * τοῖν δοῦσι ῥωμαίοις τὸ * παραδοῦσι
συνοῖσον. ὃ δὲ Βαλεντίνου ἐκεῖσε ἀφικομένου, καὶ τὰ δῶρα προφερομένου, καὶ ὅ-
σα ἐσήμηνεν ὁ βασιλεὺς ἐξειπόντος· πρῶτον μὲν ἐξεπολεμήθησαν οὐϊγούροις,
εἶτα ζάλοις, ὑννικῷ φύλῳ· καὶ συμβήσεως δὲ παθεῖλεν.

Ὅτι ἐπεὶ οἱ ἄρχοντες τοῦ * ἀθλίως διετέθησαν, καὶ πρὸς τὴν σφῶν αὐτῶν ἐλ-
πίδα ἐπεπτώκεσαν· αὐτίκα οἱ ἄβαροι ἐκείρον τε τὴν γῆν, καὶ ἐληίζοντο τὴν
χώραν. πεζόμενοι δ' ἐν ταῖς τῶν πολεμίων ἐπιδρομαῖς [οἱόνται] ἐπεσε-
βεύσαντο ὡς αὐτοὺς Μεζάμηρον τὸν Ἰδαριζίου, Κελαγαστοῦ ἀδελφὸν, ἐπὶ
τὴν πρεσβείαν χειροτονήσαντες· ἐδέοντό τε πρίασθαι τοῦ πινὰς ἐκ οἰκείου φύ-
λου δορυαλώτων. καὶ τοίνυν Μεζάμηρ ὁ πρεσβευτὴς, σωμύλος τε ὢν καὶ ὑψη-
γόρας, ὡς ἄβαρος ἀφικόμενος, ἀπέρριψε ῥήμασι ὑπερφαῆ τε καὶ

θρασύ-

πολίονες * ἀξίως ἠτίμησε, καὶ πείσθεις ἀπέστειλε· πρῶτον μὲν Φιλόξενον, εἶπε Ἰουλιανὸν, εἴ πως ἄρα δύναιντο μεταπεῖσαι ξυμμαχῆσαι ἐκείνῳ. ὡς δὲ οὐδὲν ἔπειθε· πέμψας τὰς στρατιώτας, εἰς τὸ πόλεμον ὥρμα, καὶ παρεκάλει θαρσεῖν, ὡς αὐτὸς ἀστρατεύτων, καὶ κινῆ σὺν ἐκείνοις ὅ,τι ἂν δέοι πεισόμενοι. οἱ δὲ ὡς ἐπύθοντο, ὅτι αὐτὸς βασιλεὺς ἐξάγειν ἐθέλοι· ἄτοπα ἔκαστοι αὐτῶν ἠπείγετο ἑαυτὸν ἐπιδεῖξαι βασιλεῖ πολλῆς ἄξιον ὄντα, ὥστε καὶ οἱ πρότερον τοῖς ἡγεμόσιν αὐτῶν, ἐφ' ᾧ μὴ στρατεύοιντο, * ἀργυρίᾳ διδόντες πάλιν, εἰς τὸ μετέχειν τῆς ἐξόδου, παρεῖχον. καὶ πάντες αὐθημεροὶ ἦσαν τῷ πολέμῳ ὀργῶντες καὶ τοὺς τὰ κατασκόπους τοὺς ἀπὸ Θευδερίχου πεμφθέντας ἐζώγρησαν, καὶ τὸ τοῦ * Μαλαμείρου Φυλακῆς μοῖραν, ἐλθοῦσαν ἐπὶ τὸ μακρὸν τεῖχος, οἱ ἐκεῖ φυλάττοντες διαφερόντως ἀπεκρούσαντο. ἐπεὶ δὲ εἰς τὸν αὐτὸν φερόμενος ὁ Ζήνων ἀνεχώρησε φύσιν, καὶ κατὰ τῆς συμφορᾶς ἀπεσβέσθη δειλίας· ἐνταῦθα ὀργίζονται καὶ χαλεπῶς ἔφερον. καὶ συνάσεις τε γινόμενοι, ἐμέμφοντο ἀλλήλους τῆς ὅλης ἀπολμίας· εἰς χεῖράς τε ἔχοντες καὶ βασάζοντες ὅσα μαλακίας τοιαύτης ἀνέξεσθαι ἀνέχονται, δι' ἧς πόλεις ἅπασαι, καὶ ἡ πᾶσα ῥωμαίων ἰσχὺς ἐξαπόλωλε· πάντων ἐπ' ἐξουσίας βουλομένων ἀβούλητον. τοῦτον ὁ Μαρτινιανὸς συνελόμενος τὸν θροῦν, πέμπει Ζήνωνι λέγων· ὅτι δεῖ τὸ στρατόπεδον ὡς τάχιστα διαλύειν, μή τι καὶ νεώτερον συνεστηκότες ἐργάσωνται. πέμψας δὲ ἐκέλευεν ἀπιέναι ἑκάστους ἐπὶ τὰ χειμάδια, ὡς περὶ τὴν θευδέριχον ἐσομένης εἰρήνης. οἱ τὰ χάραξα ἔλυσαν· καὶ ἀπῆλθον οἱ πολῖται τῇ διαλύσει ἀχθόμενοι· καὶ ὅτι θᾶττον αὐτοῖς χωρισθῆναι συνέβη, πρὶν ἄνδρα σκεψαμένους τοῖς κοινοῖς ἐπιστῆσαι, ὃς τὴν παρούσης λύμης ἀντικλύσθη τὴν πολιτείαν ἐπωφελῶν διανήσεται.

* ἀργύριον
* τοῦ τι
* Βαλαμείρου

Τέλος τῆς ἱστορίας Μάλχου.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ Μενάνδρου.

ΠΕρὶ Αβάρων· ὡς πολλὰ δεινοπήσαντες ἦκον ἐς ἀλανούς, καὶ ἱκέται ἐγένοντο, Σαρωσίου δ' ἀλανῶν ἡγεμόνος· ὡς ἂν δὴ αὐτὸν γνώριμοι ὄντες ῥωμαίοις. ὁ δὲ Ιουστίνῳ τῷ Γερμανοῦ κατ' ἐκεῖνο καιρὸν, τῷ ἐν λαζικῇ καπηλεύοντι ἐξηγουμένῳ, τῶν ἀβάρων πέρι ἐδήλωσεν· ὁ δὲ Ιουστῖνος Ιουστινιανῷ βασιλεῖ. καὶ δὴ ἐκκελεύσαντο ὁ βασιλεὺς

τῷ μὴ ἐχὶ γνησίως τὰς σπονδὰς σκπεδώσιν, καὶ ὅσα ἤδη συνέχεπο. εἰδέναι γὰρ χάριν, ὅτι τὴν Ολυβρίου τετιμήκοι γυναῖκα· καὶ ταῦτα πειθόμενος, πάντα ἕτοιμος ἦν βασιλεῖ πράττειν * ὧν βέλοιτο. ἦν δὲ τοῦτο πρόχημα ἐυπρεπὲς τῷ λόγῳ ἐπεὶ τό γε ἀληθὲς πᾶσαν ἐδεδοίκεσαν ὑποψίαν πολέμου καὶ μετὰ τὸν θάνατον Γινζιρίχου, πεσόντες εἰς πᾶσαν μελαγχολίαν, ὅτε τὴν αὐτὴν ῥώμην εἰς πράγματα ἔσχον, ὅτε τὰς αὐτὰς ἔπι συνεῖχον σκευὰς, ἃς σκεῦν ὁ πρὸς πᾶσαν πρᾶξιν εἶχεν ἐφόρμους· ὡς θᾶττον ἀεὶ πράττειν, ἢ ὡς ἂν ἄλλοις βουλεύσαιντο. δεξάμενος δὲ αὐτοὺς φιλοφρόνως ὁ Ζήνων, πιθῆς μὲν ἠξίωσε δεῦρο τὰς πίστεις, καὶ δώροις ἀπέπεμψε τοῖς πίστασι κοσμήσας. Αλέξανδρον δὲ ποιεῖ τῶν πιβάτων κόμητα. * 8

Ὅτι συνθήκας πρὸς ἀλλήλους ποιησάμενοι Θευδέριχος καὶ * ὁ τριάριος οἱ γότθοι, μὴ πολεμεῖν ἀλλήλοις· πέμπουσιν ἄμφω πρέσβεις ἔπὶ τὸ βυζάντιον. ὁ μὲν δὴ Βαλαμείρης τῷ βασιλεῖ ἐγκαλῶν, ὅτι συνθεδομένος ὑπ' ἐκείνου τυγχάνει· καὶ ὡς τῶν συντιθέντων οὐδὲν ἐυρὼν ἀληθὲς, Θευδερίχῳ συμβαίνει αὐτῶν δὲ χώραν αὐτῷ, ἐν ᾗ μένοι, δοθῆναι· καὶ σῖτον, ὅσις αὐτῷ καὶ μέχρι καρποῦ τὸν στρατὸν ἐξαρκέσει διάγειν· καὶ τοὺς συναγωγέας τῶν λημμάτων τῆς ἀρχῆς, οὓς δομεςίκους καλοῦσι ῥωμαῖοι ἐκπέμπειν ὡς τάχιστα, λόγον διδόντας ὧν ἔλαβον, εἰ μὴ ταῦτα ποιουμένων πρὸς αὐτὸν τῶν ῥωμαίων, οὐ δυνήσεσθαι αὐτὸς πολὺν ὄχλον κατέχειν, τῷ μὴ ὅθεν δύναιντο δι' ἁρπαγῆς ἑαυτοῖς ἐπανορθοῦσθαι τὴν ἔνδειαν. ταῦτα μὲν ὁ ἔπιτροπος Θευδέριχος ἔλεγεν. ὁ μέντοι Τριαρίου τὰ ἔπὶ Λέοντος συντιθέντα ἠξίου αὐτῷ πάντως γενέσθαι, καὶ τῶν πρότερον χρόνων τὰς συντάξεις λαμβάνειν· τάς τε κηδεσὰς αὐτῷ ζώσας ἀποδοθῆναι. εἰ δὲ καὶ ἄρα τεθνήκασι τὸν Ιλλῶν πρὸς τούτων ἐπομόσαι, καὶ ἄλλως, οἷς αὐτὸς ἔπὶ τούτων τῶν ἰσαύρων πιστεύει. Ζήνων δὲ πυθόμενος πρὸς μὲν τὸν Βαλαμείρου ἀπεκρίνατο, ὅτι αὐτὸς εἴη πρόδοτης, καὶ πάντα ἐναντία οἷς ὑπέσχετο δράσας· ὅσις Δαπολεμεῖν ἀποφόμενος μόνος, εἶτα καὶ βοήθειαν προσκαλέσηται ἄλλον· πάλιν δὲ τὴν δύναμιν τῶν ῥωμαίων καλέσας, κρύφα πρὸς Θευδέριχον πράττει πρὸ φιλίας. οὔ δὴ καὶ αἰσθόμενον τὸν στρατηγὸν τῆς θράκης, καὶ τοὺς ἄλλους ὁπόσοι τὰ ῥωμαίων φρονοῦσι, μήτε ἀπηντηκέναι, μήτε συμβάλλειν αὐτῷ τὰς δυνάμεις θαρσῆσαι, φοβουμένους ἑκάστην. νῦν τε * εἰ θελήσαι πρὸς αὐτὸν πολεμῆσαι, ἐπαγγέλλεσθαι αὐτῷ ταῦτα δώσειν νικῶντι, χρυσίου λίτρας χιλίας, μυριάδας δὲ ἀργυρίου, πρόσοδόν τε πρὸς τούτοις νομισμάτων μυρίων· καὶ γάμον αὐτῷ δώσειν τῆς Ολυβρίου παιδὸς, ἢ ἄλλης τῶν ἐνδόξων γυναικῶν ἐν τῇ πόλει. ταῦτά τε ἅμα λέγων, τῶν τε ἀποσαλέντων παρ' αὐτοῦ τοὺς

οἱ δὲ ἀμφοτέροις μὲν οὐκ ἔφασαν ἱκανὸν τὸ δημόσιον εἶναι· συντάξεις τε καὶ μισθὸν ἐπαρκέσαι τοσχείρως, ὁπότε γε μηδὲ αὐτοῖς μόνοις τοῖς στρατιώταις ἀμέμπτως ἐπανιέναι τὰς χορηγίας δυνάμεθα. ὁπότερον δὲ αὐτῶν δεῖ φίλον προελέσθαι, τοῦτον κύριον αὐτὸν βασιλέα * καθίσασθαι. ὁ δὲ ἐπὶ τὴν αὐλὴν τάς τε καὶ τὴν πόλιν στρατιώτας κελεύσας, καὶ τὰς χολὰς ἀπάσας· ἀναβὰς ἐπὶ βῆμα, πολλὰ ὑπὲρ Θευδερίχου κατηγόρει. ἐν τούτοις, ὅπως τε τοῖς ῥωμαίοις ἐχθρὸς ἄνωθεν εἴη, καὶ ὡς ἐλυμήνατο τοῖς τὴν θράκην οἰκοῦσι, χεῖράς τε ἀποτέμνων ἅμα τῷ ἁρματίῳ, καὶ τὸ * γεωργὸν ἅπαν ποιήσας ἀνάστατον· ὅπως τε τυραννίδα πάλιν ἐπὶ τοῖς κοινοῖς τὴν Βασιλίσκου ἐπήγειρε· καὶ ὡς τοὺς στρατιώτας ἐκεῖνον ἀνέπεισεν ἐκ ποδῶν ποιήσασθαι, ὡς τῶν γότθων ἀρκούντων. καὶ νῦν δὴ πρεσβεύεσθαι, οὐκ εἰρήνης γε μᾶλλον, ἢ στρατηγίας δεόμενον. ἣν ἂν ἔχητε γνώμην καὶ ὑμεῖς περὶ τούτων, ταύτην (ἔφη) παρ' ὑμῶν ἀκοῦσαι βούλομαι, νυνὶ παρεκάλεσα· εἰδὼς, τῶν βασιλέων τούτους ἀσφαλῶς πράττειν, οἳ ἂν τὰ βουλεύματα τοῖς στρατιώταις κοινώσωσιν. οἱ δὲ ἧς κατέτεινε κατηγορίας ἀκούσαντες, καὶ ἐκ ταύτης διδαχθέντες ὀρθῶς ἀποκρίνασθαι· πάντες ἀνεβόησαν, ἐχθρὸν εἶναι ῥωμαίοις Θευδέριχον, καὶ πάντας εἴ τις ἐκείνῳ σωίσηκεν. οὐ μὴν τοῖς πρέσβεσι ταύτην εὐθὺς ἔδωκεν ἀπόκρισιν ὁ Ζήνων· ἀλλ' ἐπεῖχεν, ἕως τὸ πλέον ἀκούσει τῶν ἔξωθεν. ἐν τούτῳ δὲ γράφοντες τὰ ἔνδον γινόμενα τῶν ἐν τῇ πόλει τινὲς τῷ Θευδερίχῳ ἐάλωσαν, Ἀνθιμός τε ἰατρὸς καὶ Μαρκελλῖνος καὶ Στέφανος. καὶ ἃ μὲν ἑαυτῶν ἔπεμπον· ἀλλὰ καὶ τῶν ἐν τέλει πολιτόμενοι γράμματα, ἐκείνῳ ἐπέστελλον· θαρσύνειν βουλόμενοι, ὡς ἱκανὰς ἔχοντα τὰς συμπράττοντας ἔνδον. καὶ τρεῖς τῶν ἀπὸ βουλῆς, ἓξ μαγίστρους παρόντας, ἐξετάσαντες ταῦτα, καὶ πολλὰς * τὰ σώματα πολλοῖς ἐπιθέμενοι, φυγὴν εἰσάπαξ ἐπέθηκαν. δῆθεν γὰρ ἀπέχεσθαι θανάτου καὶ σφαγῶν δοκεῖν ὁ Ζήνων ἐβούλετο.

Ὅτι τῷ αὐτῷ ἔτει πρέσβεις ἐκ καρχηδόνος εἰς βυζάντιον ἦλθον, ὧς Ἀλέξανδρος ἦγεν ὁ τῆς Ἀλυαρίου γυναικὸς ἐπίτροπος· ἐς ἐτύχαινε πεμφθεὶς ὑπὸ Ζήνωνος πάλαι, σωθέλοντος καὶ αὐτῆς τοῦ τῆς Πλακιδίας. ἔλεγον δὲ οἱ πρέσβεις, ὅτι Ονώριχος φίλος τε τῷ βασιλεῖ καθεστήκοι ἀδόλως, καὶ σπουδαῖος τὰ ῥωμαίων, καὶ ἀφίησι πάντα ἃ προσθεν ἐνεκάλει περί τε τῶν προσόδων, καὶ τῶν ἄλλων χρημάτων, ἃ τοῦ αὐτοῦ γυναικὸς προσοφείλει ὁ Λέων, καὶ ὅσα τῶν ἐμπόρων, τῶν ἐκ τοῦ καρχηδόνος, ἅτε καθισταμένου τοῦ πολέμου, ἐλήφθη, καὶ εἴ τι ἄλλο πάλαι ὁ πατὴρ προς ῥωμαίους ὅπωσοῦν ἔχειν αἰτίαν· τήν τε εἰρήνην ἔχειν ἀξιοῖ βεβαίαν, καὶ μηδὲν εἶναι λοιπὸν τοῖς ῥωμαίοις ὑποπτον

τῷ

* καθίσασθαι

* γεωργὸν

Ὅτι ὁ Αὔγουστος ὁ τοῦ Ὀρέστου υἱὸς, ἀκούσας Ζήνωνα πάλιν τὴν βασιλείαν ἀνακτησάμενον τοῦ Βασιλίσκου ἐλάσαντα· ἠνάγκασε τὸν βουλὴν ἀποστεῖλαι πρεσβείαν, Ζήνωνι σημαίνουσαν, ὡς ἰδίας μὲν αὐτοῖς βασιλείας οὐ δέοι, κοινὸς δὲ ἀποχρήσει μόνος ὢν αὐτοκράτωρ ἐπ' ἀμφοτέροις τοῖς πέρασι. τὸν μέν τοι Ὀδόακρον ὑπ' αὐτῶν προβεβλῆσθαι, ἱκανὸν ὄντα σώζειν τὰ παρ' αὐτοῖς πράγματα, πολιτικὴν ἔχοντα σύνεσιν ὁμοῦ καὶ μάχιμον· καὶ δεῖσθαι τοῦ Ζήνωνος πατρικίου δὲ αὐτῷ ἀποστεῖλαι ἀξίαν, καὶ τὴν τῶν Ἰταλῶν τάξιν ἐφεῖναι διοίκησιν. ἀφικνοῦνται δὴ ἄνδρες τῆς βουλῆς τὸν ἐν ῥώμῃ, τούτους ἐς βυζάντιον κομίζοντες τὰς λόγους· καὶ τῇ αὐταῖς ἡμέραις ἐκ τοῦ Νέπωτος ἄγγελοι τὰ γεγενημένα * σημηνήσοντες τῷ Ζήνωνι, καὶ δεόμενοι ἅμα ταῖς ἴσαις τῷ Νέπωτι συμφοραῖς χρησαμένῳ, συμπονδάσαι προθύμως βασιλείας ἀνάκτησιν· χρήματά τε καὶ στρατὸν δοὺς ταῦτα διώκοντα, καὶ τοῖς ἄλλοις οἷς δέοι, συνεκπονοῦντα τὴν κάθοδον. ταῦτά τε λέγοντας ὁ Νέπως ἀπέστελλεν Ζήνων δὲ τοῖς μὲν ἀπὸ τῆς βουλῆς ἀπεκρίνατο ταῦτα· ὡς δύο ἐκ τοῦ βασιλέως λαβόντες, τὸν μὲν ἐξηλάκασιν, Ἀνθέμιον ἀπέκτειναν. καὶ νῦν τὸ ποιητέον αὐτοὺς ἔφη γινώσκειν. ὃ γὰρ ἂν, βασιλέως ἔπ' ὄντος, ἑτέραν ἡγήσεσθαι γνώμην, ἢ * κατοίσειν πρεσβεύσεσθαι. τοῖς δὲ ἐκ τοῦ βαρβάρου ἐπαλλώσσοις ὡδὶ τοῦ βασιλέως Νέπωτος τὴν ἀξίαν τοῦ πατρικίου δηλοῦντος Ὀδόακρος. σκοπεῖν γὰρ αὐτὸν, εἰ μὴ Νέπωτος ἐπιφθάνει. ἐπαινεῖν δὲ ἀρχὴν ἐπιδείκνυσθαι ταύτην τοῦ κόσμου φυλάττειν τοῖς ῥωμαίοις πρόσηκοντα· καὶ πιστεύειν ἐντεῦθεν, ὡς καὶ τὸν βασιλέα τοῦτο πρήσσοντα καταδέξοιτο θᾶττον, εἰ ποιεῖν θέλοι τὰ δίκαια. καὶ βασίλειον γράμμα πρὸς ὃν ἠβούλετο πέμπων τῷ Ὀδοάκρῳ, πατρίκιον ἐν τούτῳ τῷ γράμματι ἐπωνόμασε. ταῦτα δὲ συνεπῴδαζε τῷ Νέπωτι ὁ Ζήνων, ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ κακῶν τὰ ἐκείνου οἰκείρων· καὶ τόν τε κοινὸν τῆς τύχης εἰς παθήσιν ἔχων τῷ δυσυχήσαντι συμπαθείας. ἅμα δὲ καὶ Βηρίναν συνεπώτρυνε λάθρον, τῇ Νέπωτος γυναικὶ συγγενεῖ οὔσῃ συμπεύσεσθαι.

Ὅτι ἐν τῷ ἑξῆς ἔτει τοῦ Ζήνωνος πρέσβεις ἦλθον ἐκ θράκης τῶν ὑπατοπόνδων γότθων, οὓς δὴ καὶ φοιδεράτους οἱ ῥωμαῖοι καλοῦσιν, ἀξιοῦντες Ζήνωνα Θευδερίχῳ πείσασθαι τῷ παιδὶ * τριβίρᾳ, ἥσυχον ἐθέλοντι διεπάγειν τὸν βίον, καὶ μηδένα πόλεμον τοῖς κοινοῖς αἴρεσθαι πράγμασιν. ἠξίουν δὲ καὶ σκοπεῖν, ὅσοι πολέμιοι ὦν, κατέβλαψε ῥωμαίους, καὶ ὅσοι Θευδέριχος ὁ τοῦ * Βαλαμίνου παῖς, στρατηγὸς ὢν καὶ φίλος, ταῖς πόλεσιν ἐλυμήνατο. καὶ μὴ νῦν ἀπεχθείας παλαιὰς ὁρᾶν μᾶλλον, ἢ ὅπως τι τῷ κοινῷ γένοιτο παντελῶς ὠφέλιμον. εὐθὺς ὖν ὁ βασιλεὺς τὴν βουλὴν συγκαλέσας, γνώμην αὐτοῖς προὔθηκεν ὅ, τι δέοι ποιῆσαι.

* Βαλαμήρου

πσάμενος ὁ βασιλεὺς, ὅπ δὴ χρισιανὸς ἀνεπείθη γενέσθαι. καὶ τέλος ἀπέπεμψεν αὐτὸν, ἰδίαν μὲν παρ' αὑτοῦ εἰκόνα πνὰ χρυσῆν καὶ κατάλιθον λαβών, σφόδρα τι ὄσον πολυτιλῆ· καὶ τῶν ἄλλων κελεύσας ἕκαστον εἰσενεγκεῖν, ὅσοι ἐτέλουν εἰς τὴν βουλήν. τὴν δὲ νῆσον ἐκείνην, ἧς ἐμνήσθημεν πρόσθεν, ἐ μόνον κατέλιπεν αὑπῷ ἔχειν βεβαίως, ἀλλὰ καὶ ἄλλας αὑπῷ κώμας προσέθηκε πλείονας. ταῦτα δ' ἐπράχθη Αμορκέσῳ ὁ Λέων, καὶ τῶν Φυλῶν ἄρχοντα ὧν ἤθελε ποιήσας· ἀπέστειλεν ὑψηλόν, καὶ ὅσος οὐκ ἔμελλε τοῖς δεξαμένοις λυσιτελεῖν.

Ὅπ ὁ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς ἀπέστειλε πρὸς τὰς ἐν τῇ Θράκῃ βαρβάρους πρεσβευτήν τι λόγιον τὸν σιλεντιάριον. οἱ δὲ βάρβαροι τοῦτον ἀσμένως δεξάμενοι ἀντιπέμπουσι πρέσβεις πρὸς τὸν βασιλέα, φίλοι ῥωμαίων εἶναι βουλόμενοι. ἠτήσαντο δὲ τρία. πρῶτον, [ἵνα] Θευδέριχον τὸν καταρχοντα αὑπῶν τὴν κληρονομίαν ἀπολαβεῖν, ἣν ἀφῆκεν αὑπῷ Ασπαρ. δεύτερον, νέμεσθαι τὴν Θράκην συγχωρηθῆναι αὑπῷ· τρίτον, καὶ στρατηλάτην γενέσθαι τῶν παγμάτων, ὧν περ ἦρχε Ασπαρ ἡγήσατο. καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς πρὸς τὰ δύο παντελῶς ἀπείπατο· μόνον δὲ περὶ τῆς στρατηγίας κατένευσεν, εἰ φίλος αὑπῷ γένηται ἄδολος. καὶ ὕστερον τοὺς πρέσβεις ἀπέπεμψεν. ὁ δὲ Θευδέριχος, ὁ τῶν βαρβάρων ἀρχηγὸς, τοὺς πρέσβεις αὑπῷ δεξάμενος ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπράκτους· τὸ μὲν τῆς δυνάμεως αὑπῷ εἰς Φιλίππους ἐκπέμπει, τῷ δὲ προσεκάθητο, τὴν ἀρχαδιούπολιν μηχανῇ πάσῃ πολιορκῶν. καὶ ταύτην προσλαμβάνει οὐχ ὅπλοις, ἀλλὰ λιμῷ, τοὺς ἔνδον τοῦ ἄστεος ἰσχυρῶς ξενοχωρήσαντα. καὶ γὰρ καὶ ἵππων καὶ ὑποζυγίων καὶ νεκρῶν σωμάτων ἥψαντο, καρτερῦντες εἴ ποθεν αὐτοῖς ἔλθοι βοήθεια. τῆς δὲ μὴ παρούσης, ἀπηλπισαν καὶ συνέδωκαν. οἱ δὲ ἐκπεμφθέντες ὅπὶ Φιλίππους, τὰ μὲν ἔξω ἄστεος ἐπέρησαν μόνον, ὐδὲν δὲ ἄλλο δεινὸν εἰργάσαντο. καὶ τούτων οὕτω λυμαινομένων τὴν Θράκην, ὅμως καὶ αὐτοὶ οἱ βάρβαροι ὑπὸ λιμῷ συνεχόμενοι, πρεσβείαν πέμπουσι περὶ εἰρήνης πρὸς τὸν βασιλέα. καὶ γίνεται ἡ σύμβασις τῶν ὁρκῶν ὅπὶ τούτοις. τοῖς μὲν γότθοις δίδοσθαι καθ' ἕτος χρυσίου λίτρας διχιλίας· τὸν δὲ Θευδέριχον καθίστασθαι στρατηγὸν δύο στρατηγιῶν τῶν ἀμφὶ βασιλέα, αἵπερ εἰσὶ μέγισται εἰς τὴν ἑτέραν γῆν· αὐτὸν δὲ τῶν γότθων αὐτοκράτορα εἶναι· καὶ μηδένας ἐξ αὑπῶν ὑποσῆναι θέλοντας τὸν βασιλέα δέχεσθαι. συμμαχεῖν δὲ τῷ βασιλεῖ εἰς πᾶν ὅ, τι κελεύοι πλὴν ἐπὶ μόνων τῶν βανδήλων.

Ὅπ

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΥ-

τοῦ Μάλχου ῥήτορος, τοῦ Φιλαδελφέως.

ΕΤΙ ἐν τῷ ἑπταικαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ μακέλλη, πάντων παυταχόθεν πταράχθαι δοκούντων, ἀφικνεῖταί τις τῶν σκηνιτῶν ἀράβων, οὓς καλοῦσι σαρακηνούς, ἱερεὺς τῶν παρ' ἐκείνοις χρισιανῶν, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. πέρσαι καὶ ῥωμαῖοι σπονδὰς ἐποιήσαντο, ὅτι ὁ μέγις πρὸς αὐτοὺς ὑπὸ Θεοδοσίῳ σωτηράγη πόλεμος, μὴ προσδέχεσθαι τοὺς ἰσπασπόνδους σαρακηνούς, εἴ τις ἐς ὑποψίαν νεωτερισμοῦ προέλοιτο. ἐν δὲ τοῖς πέρσαις ἦν ὁ Ἀμόρκεσος ἐθνοκαλίου γένους· καὶ, εἴτε τιμῆς οὐ τυγχάνων ἐν τῇ περσίδι γῇ, ἢ ἄλλως τὴν ῥωμαίων χώραν βελτίω νενομικὼς, ἐκλιπὼν τὴν περσίδα εἰς τὴν γείτονα πέρσαις ἀραβίαν ἐλαύνει. κἀνθεῦθεν ὁρμώμενος, προνομὰς ἐποιεῖτο καὶ πολέμους, ῥωμαίων μὲν οὐδενί, τοῖς δὲ αἰεὶ ἐν ποσὶν εὑρισκομένοις σαρακηνοῖς. ἐφ' ὧν καὶ τὴν δύναμιν ἄυξων, προῆει κατὰ μικρόν. μίαν δὲ τῶν ῥωμαίων παρεπτάσατο νῆσον ἰωτάβην ὄνομα· καὶ τοὺς πλεκατηλόγους ἐκβαλὼν τῶν ῥωμαίων, αὐτὸς ἔσχε τὴν νῆσον. καὶ τὰ τέλη ταύτης λαμβάνων, χρημάτων εὐπόρησεν οὐκ ὀλίγων ἐντεῦθεν. καὶ ἄλλας δὲ ὁ αὐτὸς Ἀμόρκεσος τῶν πλησίον ἀφελόμενος κωμῶν, ἐπεθύμει ῥωμαίοις ὑποσπόνδους γενέσθαι, καὶ φύλαρχος τῶν ὑπὸ πετραίαν ὑπὸ ῥωμαίοις ὄντων σαρακηνῶν. πέμπει δὴ πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα ῥωμαίων Πέτρον ἐπίσκοπον τῆς Φυλῆς τῆς ἑαυτοῦ, εἴ πως δύναιτο ταῦτα πείσας ποτὲ διαπράξεσθαι. ὡς δ' ἀφίκετο, καὶ διελέχθη τῷ βασιλεῖ· δέχεται τοὺς λόγους ὁ βασιλεὺς καὶ μετάπεμπτον εὐθὺς ποιεῖται τὸν Ἀμόρκεσον ἐκθεῖν πρὸς αὐτὸν, ἀβουλότατα τοῦτο διανοησάμενος καὶ ποιήσας. εἰ γὰρ δὴ καὶ φύλαρχον χειροτονῆσαι προῄρητο, ἔδει πόρρωθεν ὄντι τῷ Ἀμορκέσῳ τοῦτο προστάξαι, ἕως καὶ τὰ ῥωμαίων ἐνόμιζε φοβερά. καὶ τοῖς ἄρχουσιν αἰεὶ τοῖς τυχοῦσι ῥωμαίων ἔμελλεν ἥκειν ἰσπεπηχώς, καὶ τήν γε προσηγορίαν βασιλέως ἀκούων αὐτὴν καὶ γὰρ διὰ πολλοῦ κρεῖττόν τι τῶν ἀνθρώπων εἶναι τῶν ἄλλων ἐνόμιζε. νῦν δὲ πρῶτον μὲν αὐτὸν διὰ πόλεων ἦγεν, ἃς ἔμελλεν ὄψεσθαι, τρυφῆς μόνον γεμούσας, ὅπλοις δὲ ἠχρωμένας. ἔπειτα δὲ ὡς ἀνῆλθεν ἐς βυζάντιον, δέχεται ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀσμένως, καὶ τραπέζης κοινωνὸν βασιλικῆς ἐποιήσατο· καὶ βουλῆς προκειμένης μετὰ τῆς γερουσίας, συμπαρεῖναι ἐποίει καὶ, τό γε δὴ αἴσχιστον ὄνειδος τῶν ῥωμαίων, ὅτι καθέδραν αὐτῷ τὴν πρωτοπατρικίων ἀποδοθῆναι ἐκέλευσε· καὶ ἡμα-

τοῖς πεζοῖσι πεζοίχειν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πάλιν ἀναβὰς Θευδέριχος ἐπίλινα γήλοφον, ὑπὲρ οὗ στρατοπέδου οὗ ἐκείνων ἐβόα, διὰ τοὺς ἐμοὺς συγγενεῖς, ὦ κάκιστε, ἀπόλλυς; τί γυναῖκας ἐπ' οἴκους χηρεύειν; πῶς δὲ οἱ τούτων ἄνδρες; ἢ πῶς ἐξαπόλωλε πάντων ἡ εὐπρία, ἣν ἔχοντες οἴκοθεν συνεστράτευσάν σοι; καὶ σὺν δύο καὶ σὺν τρεῖς ἕκαστος ἵππους ἔχων, νῦν ἄνιπποι χωροῦσι, καὶ πεζοί, καὶ ἁλὼς θράκης ὥσπερ ἐν ἀνδραποδῶν ἐπώμνυοι μερίδι· ἀλλ' ἀκ' ἐλεύθεροί τε καὶ γένους οὐ χείρονος, * ἢ μεδίμνῳ χρυσίου ἐλθόντες ἀπομετρήσονται; ταῦτα ὡς ἐπήκουσε τὸ στρατόπεδον ἅπαν, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ὁμοῦ πάντες ἔσαν ἐπὶ τὸν * Θευδερίχου, τὸν αὐτῶν ἡγεμόνα, κραυγῇ τε καὶ θορύβῳ ἀξιοῦντες συμβαίνειν. εἰ δὲ μή, ἀπολείψειν αὐτὸν ἔφασαν πάντες, εἰς τὸ συμφέρον χωρήσαντες. ἐνταῦθα ἀποστέλλει πρὸς Θευδέριχον πρέσβεις, καὶ συνέρχονται ἄμφω πρὸς ποταμόν τινα, ἐφ' ἑκατέρας ὄχθης. μέσον δὲ ποιησάμενοι τὸν ποταμὸν, διελέγοντο. καὶ ποιοῦνται συνθήκας, μὴ πολεμεῖν ἀλλήλοις ὅσα ἦγον συμφέροντα· καὶ ταῦτα ὁμόσαντες, πέμπουσιν ἄμφω πρέσβεις ἐπὶ τὸ Βυζάντιον.

* οἱ μεδίμνῳ χρυσίου ἐλθ. ἀπομετρήσαντο.
* Θευδερίχου

Ὅτι Ζήνων, ἐπεὶ διέλυσε τὴν στρατιὰν, πέμπει πρὸς Θευδέριχον, τὴν εἰρήνην συνθέσθαι πρὸς αὐτὸν, ἕως καὶ δύναιντο. ἐν δὲ τούτῳ συσπείσας τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ὁ παῖς ὁ Βαλαμείρου ἐπὶ τὰ πρὸς ῥοδόπην ἐξαγίνεται μέρη. καὶ κατατεινάμενος τὰ κάλλιστα τῆς χώρας τῶν θρᾳκῶν ἅπαντα, καὶ εἴ τι ἦν κτηνικὸν ἀφαρπάζει. ἐξέτρεψε δὲ ἅπαν τὸ αὐτόθι γεωργοῦν, κτείνων τε καὶ εἰσπράττων, ὅσα μὴ φέρειν ἠδύναντο. Θευδέριχος δὲ ταῦτα ἀκούσας γινόμενα, ἡδέως μὲν ἔλεγεν, ὅτι φίλος αὐτῶν καὶ υἱὸς λεγόμενος ταῦτα * αὐτοῖς δρᾷ. ἄχθεσθαι μέν τοι, ὅτι τῆς ἐκείνων οἰκείας ἐν τοῖς γεωργοῖς βλέπει γινομένην τὴν δίκην, ὧν οὐδὲν φθειρομένων. Ζήνωνα δὲ ἡ Βηρίναν οὐδ' ὁπωσοῦν ἐπισπέφεσθαι. ὡς δὴ ἦλθον οἱ πρέσβεις, τίθενται τὴν εἰρήνην, ἐφ' ᾧτε μυρίοις μὲν καὶ τρισχιλίοις ἀνδράσιν, οἷς θέλοι Θευδέριχος, συντάξεις τε καὶ τροφὴν χορηγεῖν βασιλέα· δυοῖν δὲ αὐτὸν σχολῶν προβάλλεσθαι ἄρχοντα, ἀπολαβεῖν δὲ αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ὅσην πρότερον εἶχεν· λαβεῖν δὲ τὴν ἑτέραν τῶν δύο στρατηγιῶν τὴν πρὸς βασιλέα, καὶ ἔχειν ἃς ἤδη προσῆκτο ὑπὸ τοῦ βασιλίσκου. πρὸς δὲ τὸν κηδεστῶν, εἰ μὲν ἐπιλεύτησαν, ὡς ἔλεγεν ὁ Ζήνων, μηδὲν εἶναι οἱ πρᾶγμα· εἰ δὲ ζῶσι, λαβόντας ἅπερ εἶχον οὐσίαν, οἴκοθεν πέλειν, ἣν αὐτὸς δοκιμάσειε Ζήνων. ταῦτα ὡς συνέδοξε· πάυσας τὸν Βαλαμείρου τὰ ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς, στρατηγὸν ἀντὶ ἐκείνου Θευδέριχον ποιεῖται· καὶ χρήματα ἔπεμψεν, ὅσα ἔδει αὐτίκα διανεῖμαι τοῖς γότθοις.

† αὐτοὺς

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΥ-

τοῦ Μάλχου ῥήτορος, τοῦ Φιλαδελφέως.

ΕΤΙ ἐν τῷ ἑπτακαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Λέοντος τοῦ μακέλλη, πάντων παντα χόθεν πταράχθαι δοκούντων, ἀφικνεῖταί τις τῶν σκηνιτῶν ἀράβων, οὓς καλοῦσι σαρακηνούς, ἱερεὺς τῶν παρ' ἐκείνοις χρισιανῶν, ἐξ αἰτίας τοιαύτης. πέρσαι καὶ ῥωμαῖοι σπονδὰς ἐποιήσαντο, ὅπερ ὁ μέγις θεὸς αὐτοὺς ἀπὸ Θεοδοσίου σωτῆρος πόλεμος, μὴ δεξασθαι τὰς ὑπατικὰς σαρακηνούς, εἴ τις ἐς ἀπίστασιν νεωτερίσαι προέλοιτο. ἐν δὲ τοῖς πέρσαις ἦν ὁ Ἀμόρκεσος ἐθνικαλίου γένους· καὶ, εἴτε τιμῆς οὐ τυγχάνων ἐν τῇ περσίδι γῇ, ἢ ἄλλως τὴν ῥωμαίων χώραν βελτίω νενομικὼς, ἐκλιπὼν τὴν περσίδα εἰς ἣν γείτονα πέρσαις ἀραβίαν ἐλαύνει. κἀνθεῦθεν ὁρμώμενος, δεινομὰς ἐποιεῖτο καὶ πολέμους, ῥωμαίων μὲν ἀδενὶ, τοῖς δὲ αἰεὶ ἐν ποσὶν εὑρισκομένοις σαρακηνοῖς. ἐφ' ὧν καὶ τὴν δύναμιν ἄυξων, προῆει κατὰ μικρόν. μίαν δὲ τῶν ῥωμαίων παρεπτάσατο νῆσον ἰωτάβην ὄνομα· καὶ τὰς δεκατηλόγους ἐκβαλὼν τῶν ῥωμαίων, αὐτὸς ἔχειν τὴν νῆσον. καὶ τὰ τέλη ταύτης λαμβάνων, χρημάτων εὐπόρησεν οὐκ ὀλίγων ἐντεῦθεν. καὶ ἄλλας δὲ ὁ αὐτὸς Ἀμόρκεσος τῶν πλησίον ἀφελόμενος κωμῶν, ἐπεθύμει ῥωμαίοις ὑποσπονδος γενέσθαι, καὶ φύλαρχος τῶν ὑπὸ πετραίαν ὑπὸ ῥωμαίοις ὄντων σαρακηνῶν. πέμπει δὴ πρὸς Λέοντα τὸν βασιλέα ῥωμαίων Πέτρον ἐπίσκοπον τῆς φυλῆς τῆς ἑαυτοῦ, εἴ πως δύναιτο ταῦτα πείσας ποτὲ διαπράξεσθαι. ὡς δ' ἀφίκετο, καὶ διελέχθη τῷ βασιλεῖ δέχεται τοὺς λόγους ὁ βασιλεὺς καὶ μετάπεμπτον εὐθὺς ποιεῖται τὸν Ἀμόρκεσον ἐκθεῖν πρὸς αὐτὸν, ἀβουλίαν τοῦτο διανοησάμενος καὶ ποιήσας. εἰ γὰρ δὴ καὶ φύλαρχον χειροτονῆσαι προῄρητο, ἔδει πόρρωθεν ὄντι τῷ Ἀμορκέσῳ τοῦτο προστάξαι, ἕως καὶ τὰ ῥωμαίων ἐνόμιζε φοβερά. καὶ τοῖς ἄρχουσιν αἰεὶ τοῖς τυχοῦσι ῥωμαίων ἔμελλεν ἥξειν ὑποπεπηχώς, καὶ τήν γε προσηγορίαν βασιλέως ἀκούων αὐτὴν καὶ γὰρ διὰ πολλοῦ κρεῖττόν τι τῶν ἀνθρώπων εἶναι τῶν ἄλλων ἐνόμιζε. νῦν δὲ πρῶτον μὲν αὐτὸν διὰ πόλεως ἦγεν, ὡς ἔμελλεν ὄψεσθαι, τρυφῆς μόνον γεμούσας, ὅπλοις δὲ ἀχρωμένας. ἔπειτα δὲ ὡς ἀνῆλθεν ἐς βυζάντιον, δέχεται πομπὰ τοῦ βασιλέως ἀσμένως, καὶ τραπέζης κοινωνὸν βασιλικῆς ἐποιήσατο· καὶ βουλῆς προκειμένης μετὰ τῆς γερουσίας, συμπαρεῖναι ἐποίει καί, τό γε δὴ αἴσχιστον ὄνειδος τῶν ῥωμαίων, ὅτι καθέδραν αὐτῷ τὴν πρωτοπατρικίων ἀποδοθῆναι ἐκέλευσε· χημα-

τοῖς πεζοῖσι πεσέχειν. τῇ δευτεραίᾳ πάλιν ἀναβὰς Θευδέριχος ἐπίλυπα γήλοφον, ὑπὲρ ᾧ τραπεῖσι ᾗ σκήνωσε, ἀπόλλυς; τί τοσαύτας γυναῖκας ἐποίησας χηρεύειν; πᾶ δὲ οἱ τούτων ἄνδρες; ἢ πῶς ἐξαπόλωλε πάντων ἡ εὐπορία, ἣν ἔχοντες οἴκοθεν συνεστράτευσάν σοι; καὶ σὺν δύο καὶ σὺν τρεῖς ἕκας ἵππους ἔχων, νῦν ἄνιππος χωρεῖς, καὶ πεζός, καὶ ἀπὸ θράκης ὥσπερ ἐν ἀνδραποδῶν ἐπόμβοι μερίδι· ἀλλά κ' ἐλεύθεροί τι καὶ γένους ἀ χείρονος, * ἢ μεδίμνῳ χρυσίου ἐλθόντες ἀπομετρήσονται; ταῦτα ὡς ἐπήκουσε τὸ στρατόπεδον ἅπαν, ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες ὁμοῦ πάντες ἴεσαν ἐπὶ τὸν * Θευδερίχου, τὸν αὐτῶν ἡγεμόνα, κραυγῇ τε καὶ θορύβῳ ἀξιοῦντες συμβαίνειν. εἰ δὲ μὴ, ἀπολείψειν αὐτὸν ἔφασαν πάντες, ἐς τὸ συμφέρον χωρήσοντες. ἐνταῦθα ἀποστέλλει πρὸς Θευδέριχον πρέσβεις, καὶ συνέρχονται ἄμφω ἀπὸ ποταμόν τινα, ἐφ' ἑκατέρας ὄχθης. μέσον δὲ ποιησάμενοι τὸν ποταμὸν, διελέγοντο. καὶ ποιοῦνται συνθήκας, μὴ πολεμεῖν ἀλλήλοις ὅσα ἤγηντο συμφέροντα· καὶ ταῦτα ὁμόσαντες, πέμπουσιν ἄμφω πρέσβεις ἐπὶ τὸ Βυζάντιον.

Ὅτι Ζήνων, ἐπεὶ διέλυσε τὴν στρατιὰν, πέμπει πρὸς Θευδέριχον, τὴν εἰρήνην συνθέσθαι πρὸς αὐτὸν, ὅπως καὶ δύναιντο. ἐν δὲ τούτῳ συσπείσας τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ὁ παῖς ὁ Βαλαμείρου ἐπὶ τὰ πρὸς ῥοδόπην ἀπαγίνεται μέρη. καὶ κατατεινάμενος τὰ κάλλιστα τῆς χώρας τῶν θρᾳκῶν ἅπαντα, καὶ εἴ τι ἦν κτηνικὸν ἀφαρπάζει. ἐξέτριψε δὲ ἅπαν τὸ αὐτόθι γεωργῶν, κτείνων τε καὶ εἰσπράττων, ὅσα μὴ φέρειν ἠδύναντο. Θευδέριχος δὲ ταῦτα ἀκούσας γινόμενα, ἡδέως μὲν ἔλεγεν, ὅτι φίλος αὐτῶν καὶ υἱὸς λεγόμενος ταῦτα * αὐτοῖς δρᾷ. ἄχθεσθαι μέντοι, ὅτι τῆς ἐκείνων ἀνοίας ἐν τοῖς γεωργοῖς βλέπει γινομένην τὴν δίκην, ὧν οὐδὲν φθειρομένων. Ζήνωνα δὲ ἡ Βηρίναν οὐδ' ὁπωσοῦν ἀπισχύειν. ὡς δ' ἦλθον οἱ πρέσβεις, τίθενται τὴν εἰρήνην, ἐφ' ᾧτε μυρίοις μὲν καὶ τρισχιλίοις ἀνδράσιν, οἷς θέλοι Θευδέριχος, συντάξεις τε καὶ τροφὴν χορηγεῖν βασιλέα· δυοῖν δὲ αὐτὸν σχολῶν προβάλλεσθαι ἄρχοντα, ἀπολαβεῖν δὲ αὖθις τὴν οὐσίαν ὅσην πρότερον εἶχεν· λαβεῖν δὲ τὴν ἑτέραν τῶν δύο στρατηγιῶν τῶν περὶ βασιλέα, καὶ ἔχειν ἃς ἀξίας, εἰς ἃς ἤδη προσῆκτο ὑπὸ βασιλίσκου. περὶ δὲ τῶν κηδεστῶν, εἰ μὲν ἐπιλεύτησαν, ὡς ἔλεγεν ὁ Ζήνων, μηδὲν εἶναι οἱ πρᾶγμα· εἰ δὲ ζῶσι, λαβόντας ἅπερ εἶχον οὐσίαν, οἰκεῖν πόλιν, ἣν αὐτὸς δοκιμάσειε Ζήνων. ταῦτα ὡς συνέδοξε· παύσας τὸν Βαλαμείρου τῆς ἀρχῆς ὁ βασιλεὺς, στρατηγὸν ἀντὶ ἐκείνου Θευδέριχον ποιεῖται· καὶ χρήματα ἔπεμψεν, ὅσα ἔδει αὐτίκα διανεῖμαι τοῖς γότθοις.

* οἱ μεδίμνῳ χρυσίου ἐλθ. ἀπομετρήσαντο.

* Θευδέριχου

* αὐτοὺς

ΕΚ

πρὸς τὸν Βαλαμείρ λέγοντας, ὅτι οὐ δεῖ τρίβειν ἐπὶ τὴν μάχην, ἀλλ' ἔργου νῦν ἔχεσθ, καὶ πληρῶντας ἐλπίδας, ἐφ' αἷς τῆς στρατηγίας ἠξιώθη ῥωμαίων. ὁ δὲ ἀκούσας, ἀντιπέμπει καὶ αὐτὸς ἐς Βυζάντιον πρέσβεις, λέγων· ὡς οὐ πρόπερον ἐγχειρήσοι τῷ ἔργῳ, εἰ μὴ καὶ ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ σύγκλητος αὐτῷ ἐπομόσαιτο πᾶσι, ὡς ἅμα πᾶσι ὑπὲρ τῷ * τριαρίῳ συμβήσονται. οἱ μὲν οὖν ἀπὸ βουλῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες, ὤμοσαν μὴ συμβαίνειν, εἰ μὴ βασιλεὺς θέλοι. αὐτὸς δὲ ὁ βασιλεὺς, μηδὲν ἀποσήσεσθαι τῶν ἤδη συγκειμένων, εἰ μὴ πρῶτον ἐκεῖνον πᾶσι βαίνοντα ἴδοι. τούτων δὲ ὁμοθέντων, αὐτὸν μὲν Θευδέριχον ἔδοξε κινήσαντα τὴν αὐτοῦ δύναμιν, ἐν Μαρκιανοῖ πόλει τῇ πᾶσαν ἱδρυμένην, εἰς τὸ εἴσω ἐλάυνειν. ἐπειδὰν δὲ γένηται πρὸς ταῖς πύλαις τοῦ αἵμου, τότε τὸν τῆς θράκης στρατηγὸν διχιλίοις ἱππεῦσι καὶ ὁπλίταις μυρίοις ἀπατῶντα συμμίξαι. ὑπερβάντι δὲ αἷμον, ἄλλην ἀπαντήσασθαι δύναμιν πρὸς τῷ εὐρῳ καὶ ἀδριανου-πόλει, πεζοὺς μὲν δισμυρίους, ἐξακισχιλίους δὲ μετὰ τούτων ἱππέας. ἀπὸ δὲ ἡρακλείας καὶ τῶν πρὸς βυζαντίῳ πόλεων καὶ φρυρίων ἄλλην ἔλεγον εἶναι δύναμιν, εἰ δέησοι· ὥστε μηδὲν ἐλλείπειν τῶν ἐς ἐλπίδα χρησὴν σωτηρίου τῷ ἔργῳ. ταῦτα ὑποχόμενος ὁ Ζήνων τοῖς πρέσβεσι, καὶ λάχος ἐκπέμπει. ἄρας δὲ ὁ Θευδέριχος τῷ αὐτοῦ στρατεύματι, ἦει ἐπὶ τὰς πύλας, καθάπερ συνέκειτο. ἐρχομένῳ δ' αὐτῷ, ὅτι ὁ στρατηγὸς τῆς θράκης ἀπήντα, ὅτι οἱ πρὸς τῷ εὐρῳ ὑποκαθῆσθαι λεγόμενοι· ἀλλὰ δι' ἐρημίας διελθὼν τὰ ἐν μέσῳ, εἰς τὰς πρὸ σοῦδιν πεδιάδας ἐγένετο χώρας. ἔρος δέ ἐστι τοῦτο ὑψηλόν τι καὶ μέγα, καὶ ἄπορον ἐπελθεῖν, εἴ τις ἄνω κωλύει. ἐνῷ στρατοπεδεύων * ὁ τριαρίος ἐτύγχανε. κἀντεῦθεν προσβάλλοντες ἐξ ἐφόδων ἀλλήλοις, ποιμνιά τε καὶ ἵππους καὶ λείαν ἄλλην ἀφήρπαζον. ὁ δὲ τριαρίος συνεχῶς προσιππεύων ἐπὶ τὸ στρατόπεδον τὸ ἐκείνου, ὕβριζε καὶ ὠνείδιζε πολλὰ, ἐπίορκόν τε καλῶν, καὶ παῖδα καὶ ἄφρονα, καὶ δὴ γένος δὴ κοινὸν ἐχθρόν τε καὶ προδότην ὅστις ἂν συνίησι τὸ γνώμης τὸ ῥωμαίων, μηδὲ ὁρᾶν * ὄψιν, ὅτι αὐτοὶ βέλονται καθήμενοι ἡσυχῇ αὐτοὺς μὲν ἑαυτοὺς καὶ τρίψαι τοὺς γότθους καὶ κεῖνο μὲν τὴν νίκην ἀκονιτὶ ἔχουσιν, ὁπότεροι πέσιμεν. ἡμῖν δὲ ὁπότεροι τοὺς ἑτέρους φθείρωσι, τὴν δὲ λόγῳ καὶ εἰς μίαν ἀποφέρονται νίκην, ἐλάττους λφπόμενοι πρὸς τὴν ῥωμαίων ἐπιβολήν. νῦν γὰρ σὲ καλέσαντες, καὶ ἐπαγγειλάμενοι παρέσεσθαι καὶ αὐτῷ καὶ κοινῇ συστρατεύειν· ὅτι ἐνταῦθα πάρεσιν, ὅτι ἐπὶ τὰς πόλεις ἀπήντησαν, ὡς εἶπον· μόνον τε ἀπέλιπον ἀποδέσθαι κάκιστα, καὶ τὸ γε θρασύτητος δεῖναι δίκην ἀξίαν, ᾧ προσέθηκας γένος. ταῦτα ἐπακούσαντες πολλοὶ τὸ αὐτὸ πλήθος, συνῆδον τοῖς λόγοις. καὶ τῷ σφετέρῳ αὐτῷ στρατηγῷ προσιόντες, ἔλεγον· ὡς εἰκότα ὀνειδίζοι ἐκεῖνος, καὶ ὅτι δὲ προσήκει φθείρεσθαι περαιτέρω, ὅτι τὸ συγγενείας τὸ κοινῆς ἀμελοῦντα

τοὺς

* Οτριάριος

* γρ. σπίψαι

προϊόντι δὲ αὐτῷ ἐν Ἀρκαδίου πόλει, προσπέχουσί τινες γότθοι. καὶ βαδίζοντι τῷ Ἡρακλείῳ, τὶς ἐκ τῶν γότθων βία * τῶν ὤμων ἔψαυσε. τῶν δὲ περὶ τὸν Ἡράκλειον τὶς * ἔπαληξε τῷ γότθῳ· καὶ πῶς, εἶπεν, ἄνθρωπε, οὐ τιμήσεις ὃν ἔπαληξας; ὁ δὲ πάνυ γινώσκειν ἔφη τὸν ὑπ' αὐτοῦ κάκιστα ἀπολλύμενον· καὶ ἅμα πασάμενοι, ὁ μὲν τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἡρακλείου, ὁ δὲ τὰς χεῖρας ἀπέτεμε καί φασιν, ὅτι κατὰ ἀνταπόδοσιν ἔπαθεν Ἡράκλειος. ἐλέγετο γάρ τινας τῶν ὑφ' αὐτῷ πλέντων στρατιωτῶν, δόξαντάς τι πλημμελεῖν οὐκ ἄξιον θανάτου, εἰς βόθρον καὶ βαλὼν πᾶν τὸ στράτευμα ἀναγκάσαι αὐτοὺς καὶ λεύσαι. ἔκτοτε δὲ ἡ τοῦ θεοῦ ἀγανάκτησις εἰς αὐτὸν ἐτηρεῖτο.

* τὸν ὦμον ἔπαισε
* ἐπάταξε

Ὅτι φεύγειν τι καὶ πλανᾶσθαι, καὶ μηδαμῶς δύνασθαι τῶν κακῶν ἀναπνεῦσαι, παρ' οἷς μοι τοῦ παίσματος ἤλπιζον εἶναι τὴν ἀψυχήν.

Ὅτι τὸν ἄρχοντα αἰγύπτου ἐπὶ πόλις χρυσίου λίτρας ἑκατὸν πέμπομενον, ὥσπερ εὐδαιμονεστέρας γενομένης ἢ πρόσθεν ἐπὶ πεντήκοντα λίτρας ἀπέστειλεν.

Ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὁ Ζήνων αἱρεθόμενος, ὡς τὰ μὴ Θευδερίχου, τοῦ παιδὸς Βαλαμείρου ἀεὶ ἀσθενέστερα καὶ ἐλάττονα γίγνοιντο· ὁ δὲ τριαρίου ἔθνη τινὰ συναθροίζει, καὶ συστρέφει δυνάμεις· ἐκέμισε βέλτιον ἐπὶ μετρίοις αὐτῷ, εἰ συμβῆναι βούλοιτο, καταλύσαι τὴν ἔχθραν. καὶ πέσβεις ἀποστείλας, ἠξίου τὸν τι υἱὸν Θευδέριχον ὅμηρον, ὡς πάλαι προὐκαλεῖτο· καὶ ἰδιώτην ὄντα, ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μένειν, μηδὲν ἐνοχλούμενον, ὥσπερ ἦτησε τότε· λαβεῖν τε τὴν οὐσίαν, ὁπόσης ἀφήρητο, καὶ τἄλλα ἡσυχάζειν, οὐδὲν ἔχοντα κακόν, ἀλλὰ ἑτέρῳ παρέχοντα. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι τὸν υἱὸν ἔτι ὅμηρον δώσοι, οὔτε δύναιτο ἐπὶ τῇ μόνῃ τῆς οὐσίας ἰδιώτης διάγειν. ἕως μὲν γὰρ ἦν μόνος, μή πω ἔθνη τοσαῦτα περὶ αὐτὸν ἔχων, μόνην ἂν τὴν οὐσίαν σφόδρα συνελλόμενον ἴσως ἂν ἐπαρκέσαι· νῦν δὲ, ἐπείπερ αὐτὸν εἰς ἀνάγκην ἔθνη συλλέξαι κατέστησαν, ἐκ τῆς ἀνάγκης εἶναι ἢ τρέφειν τοὺς ἐλθόντας, ἢ σὺν αὐτοῖς πολεμεῖν, ἕως παθὼν ἢ δράσας ἐν ἀναμφισβήτητον τῷ παντὶ τέρας ἐξοίσειεν. ταῦτα ὡς ἀπηγγέλθη· ἔδοξεν εἰς ἀκριβῆ κατασκευάζεσθαι πόλεμον, καὶ τάγματα μὲν πάντα, ὅσα τε πρὸς τῷ πόντῳ καὶ κατὰ τὴν ἀσίαν, καὶ ὅσα τοῖς ἑῴοις ἐνίδρυτο μέρεσι, κατὰ τάχος ἐκάλει. καὶ παρῆν πανταχόθεν οὐκ ὀλίγον τὸ πλῆθος. κατεσκευάζοντο δὲ ἅμαξαι σκευοφόροι, καὶ βόες ἐωνοῦντο, καὶ σῖτός τε καὶ ὅσα χρήσιμα στρατοπέδῳ, πάντα ἐγίνετο ἕτοιμα. ὡς αὐτό γε μέλλοντος ἰλλοῦ ἐξιέναι.

Ὁπότε ὁ Ζήνων Μαρκιανὸν προβαλλόμενος στρατηγὸν, καὶ τοῦ στρατοῦ ἐς ἀταξίαν ἐλθόντος, ὡς ταῦτα καλῶς ἔχειν ἐδόκει· πέμπει ἄνδρας αὐτίκα,

πρὸς Προκόπιον καὶ Βάσαλβον πολλάκις ἀποστέλλων, ὥστε δὲ Θευδερίχῳ ἐζήτει ἔνδικμα τῆς εὐνοίας, καὶ εὐπρεθείας αὐτῷ τῷ ἀξιῶν ὥστε χάριν. ὁ δὲ πάντα μὲν ἔλεγε πείθεσθαι τῷ βασιλεῖ μὴ μέντοι ὅσον γότθοις, ὥσπερ δὲ ἄλλοις ἀνθρώποις, ἱκέτας, καὶ σωτηρίας δεομένοις ἀνθρώπους, τοῖς λαβεῖν βουλομένοις ἑκδιδόναι προχείρως. ἐὰν δὲ αὐτὸς ἡξίου, μηδενὶ πλὴν ἢ ὅσα ζῆν ὀχληροὺς ἐσομένους. καὶ οἱ μὲν οὕτω βραχύ τι γήδιον νεμόμενοι ὥστε Θευδερίχῳ δίῆγον.

Ὅτι Ζήνων, ἀνὴρ ὢν ἀπόλεμος ἄγαν, καὶ πολλῆς παντὸς χόθεν παρεχῆς ἐφεδώσης, ἔγνω πρὸς τὸν Βάνδηλον εἰς καρχηδόνα πρεσβεύσασθαι. καὶ Σευῆρον ἐκ τῆς βουλῆς πρεσβευτὴν αἱρεῖται, ἄνδρα καὶ σωφροσύνῃ διαφέρειν δοκοῦντα, καὶ * τὰ ἐθέλειν τὰ δίκαια. καὶ πατρίκιον αὐτὸν ποιήσας, ἀποστέλλει· ὅπως ἐκ τῆς ἀξίας τῆς πρεσβείας τὸ σχῆμα καὶ σεμνότερον. καὶ ὁ μὲν ἐξεπλεύσε. ὁ δὲ Βάνδιλος μαθὼν ὅτι * ἥξοι πρεσβεία· φθάσας ἐκπλῶν ποιεῖται, καὶ νικόπολιν εἷλεν. ὁ δὲ πρεσβευτὴς Σευῆρος διαβὰς, ἀπὸ σικελίας εἰς καρχηδόνα ἀφῖκτο· καὶ πολλὰ διὰ τὸν ἔκπλουν ἐμέμφετο τὸν Βάνδηλον. ὁ δὲ τὰ μὲν ἔλεγεν ὡς πολέμιος πράξειν· τὸν δὲ περὶ τῆς εἰρήνης ἐπειδὴ πρεσβεύοιτο, νῦν ἔφη λόγους προσδέχεσθαι. ὃ δὲ Σευῆρος τὸ τοῦ σώφρονος βίου θαυμάσας, καὶ τῶν λόγων ἠγάσθη. καὶ τῆς δικαιοσύνης αἰεὶ πεῖραν λαμβάνων, πᾶν ἕτοιμος ἦν ποιεῖν ὅπερ ἐκεῖνος προβάλλοιτο. μάλιστα δὲ ἔδοξεν αὐτῷ δίκαιος εἶναι, ὅτι τὰ χρήματα αὐτῷ ὃ βαρβάρος διδόντος, καὶ τὰ πρέποντα δῶρα πρεσβευτῇ δωρούμενος, * ἀπέσωσε τὰ πάντα, εἰπὼν· ὡς ἀντὶ τούτων δώρων ἐστὶν εὐσχημον πρεσβεύοντι ἀνθρώπῳ, τοὺς αἰχμαλώτους κομίσασθαι. ὁ δὲ τῆς διανοίας ἐπαινέσας τὸν ἄνδρα, οὓς μὲν ἔφησε σὺν τοῖς ἐμοῖς υἱέσι τῶν αἰχμαλώτων ἀπέλαχον, τούτους σοι πάντας ἀφίημι. ἦν δὲ τὸ πλῆθος αὐτῶν κατανείμασθαι μοῖραν, τούτους σοι μὲν ἐξέσται παρ' ἐκόντων, εἰ βούλει, πρίασθαι τῶν ἐχόντων· αὐτὸς δ' ἂν ἃ δυναίμην σὺν ἐθέλοντι ταῦτα τὰς εἰληφότας βιάσασθαι. ἐνταῦθα ὁ Σευῆρος ἀπέλυσε μὲν πρῶτα οὓς αὐτὸς εἶχεν ὁ Βάνδηλος· ἃ δὲ εἶχε χρήματα, καὶ ἐσθῆτα, καὶ σκεύη, πάντα τῷ κήρυκι δημοσίᾳ πωλήσας· τούτοις ὅσους ἴσχυσε τῶν αἰχμαλώτων ἐπρίατο.

Ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τῶν γότθων πρεσβευσάμενος, παρὰ Ἡρακλείου τοῦ στρατηγοῦ, καὶ κρατηθέντος ὑπὸ τῶν γότθων, ὑπέσχετο ἐπὶ λύτροις ἀφήσειν καὶ τὰ λύτρα ἀπομολόγησε τάλαντα. ταῦτα τοὺς πρεσβεύσοντας Ἡρακλείῳ Ζήνων ἐκέλευσε πρᾶξαι· ἵνα μὴ δοκοίη λελυμένος ὑπ' ἄλλων, ἐν δουλίᾳ γενέσθαι χρήματι. πέμπεται δὲ εἰς θράκην τοῖς γότθοις τὰ χρήματα. οἱ δὲ ἐδέξαντο μὲν, καὶ δῆθεν ἐκ τῆς φρουρᾶς ἀνίασιν Ἡράκλειον.

* τῷ

* ἥξει

* ἀπεσώσατο

ταῦτα δεξάμενος βασιλεὺς, καὶ νομίσας πόλεμον εἰρήνης αἰσχρᾶς εἶναι βελτίω: πέμψας ἀνεκάλεσε τὸ πρεσβευτήν, κελεύσας μηδὲν ἔτι πρὸς ἐκεῖνον σπουδάζειν· ἀλλ' εἰπεῖν Σαβινιανῷ, καὶ Γέντσι (γότθῳ μὲν ὄντι ἀνδρὶ, γυναῖκα δὲ ῥωμαίων τῶν πρὸ τῆς ἤπειρον γεγαμηκότι, καὶ δύναμιν ἔχοντι) ἔχεσθαι τοῦ πολέμου πάσῃ χειρὶ, ὡς οὐδὲν βασιλέως πρὸς ἐκείνους σπουδήσομένου. καὶ συγκαλέσας τοὺς στρατιώτας ὁ Αδαμάντιος, ἐπῄνεσε αὐτοὺς τῆς προθυμίας, καὶ ἐκέλευσε γενναίως, ὥσπερ πάτριον αὐτοῖς, ἔχεσθαι τῶν πραγμάτων, καὶ τὸ ἐκ βασιλέως ἐπανέγνω πρόσταγμα. ταῖς τε ἐλπίσιν αὐτοὺς μετεώρους ποιήσας, ὡς βασιλέως ἀεὶ πᾶσι τὴν προθυμίαν οὐκ ἄκαρπον ἐῶντος· εὐφυμίας ἔτυχε, καὶ μετὰ τιμῆς παρεπέμφθη. καὶ ὁ μὲν ἀπηλλάγη, μηδὲν πλέον ποιήσας.

Ὅτι δὲ τὴ Ζήνωνος τοῦ βασιλέως, στάσεως γενομένης πρὸς Μαρκιανὸν καὶ ἄλλων τινῶν, θευδέριχος ὁ τριαρίου μαθὼν τὰ γεγονότα, καὶ ὑπολαβὼν καιρὸν νῦν αὐτῷ παρεσκευάσθαι τῇ πόλει δοκεῖν, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῷ πᾶν εὐθὺς ἀνασήσας τὸ βαρβαρικὸν, ἦκε. δῆθεν μὲν, ὡς βοηθήσων αὐτῷ τε τῷ βασιλεῖ καὶ τῇ πόλει ἀμύνας· πρόδηλος δὲ ὢν πᾶσιν ἐφ' ὅτῳ ἥκοι. βασιλεὺς δὲ ἀκούσας, ἱππέας ἐξέπεμψε καὶ βασίλεια γράμματα, τῆς μὲν προθυμίας αὐτὸν ἐπαινῶν, κελεύων δὲ ἀπελθεῖν ὡς οὐκ ἔτι χρείας· μὴ μόλις καὶ στᾶσαν ἐκ τοιούτου σάλου τὴν πόλιν, αὖθις εἰς ὑπόνοιαν ἐμβαλόντες ἑτέραν, τὸ θορυβεῖσθαι φιλοῦν εἰς χεῖρω καὶ μείζονα * ἐκπαράξωσι σύστασιν. ὁ δὲ αὐτὸς μὲν ἔφη τῷ βασιλεῖ πείθεσθαι· τὸ δὲ στῆθος οὐκ ἔτι δύνασθαι ἀναστρέφειν, πρὸσ τοῦτόν τε συλλέγειν, καὶ μέρος τι ἐκ βραχεῖ διαναπαύων. ὑπέρ τε γὰρ τειχῶν ἐδέησε ἐνόμιζεν αὐτῷ ἀνῆχθαι, μήτε ἐπάλξεως μηδεμιᾶς, μήτε πύργου ἐσῳῶντος· καὶ εἰσελθόντι πάντα τὸν δῆμον προσέσεσθαι τῇ τῶν ἰσαύρων ἀπειθείᾳ. ἀδεῶς καὶ φοβούμενος Ζήνων, ἐκπέμπει Πελάγιον χρήματα ἔχοντα πολλὰ: * τὰ μὲν αὐτῷ θευδερίχῳ, τὰ δὲ καὶ τῷ γοτθικῷ τῷ παντὶ διδόασι· καὶ ἄλλας ὑποσχέσεις δωρεῶν οὐκ ὀλίγας. ἐλθὼν δὲ Πελάγιος, καὶ τὰ μὲν ἀπειλήσας, τὰ δὲ ὑποσχόμενος, τὰ δὲ καὶ τοῖς χρήμασιν, οὐκ ὀλίγοις τε οὖσι, τὸ φύσει φιλάργυρον τοῦ τρόπου μετελθὼν διαπέμπει. καὶ ἔδοξε δὴ τοῦτο τοῦ φόβου τοῦ πλείονος ἀναφέρειν τὴν πολιν· οὐδὲν γὰρ ἦν ἐλπίσας εἰσιόντος, ἢ πολέμου τι ἔνδον καὶ τοῦ παντὸς ἔμπρησιν. οὐδὲ γὰρ οἱ ἴσαυροι ἀπλῶς ἀναχωρῆσαι βιαζόμενοι ἐπενόουν· ἀλλὰ κοντοὺς ὑψηλοὺς προσκευάσαντες, λίνον ἐπ' ἄκροις αὐτοῖς προσδήσαντες καὶ θεῖον, πολλοὺς εἶχον ἑτοίμους, εἴ ποτε βιασθεῖεν ἅπασαν ὑφάψαι τὴν πόλιν. καὶ ὁ μὲν θευδέριχος ἔτως ἀπεχώρησε. τοὺς δὲ

πρὸς

κατάξων. Αδαμάνλ@ δὲ οὐκ ἔφη κύρι@ εἶναι ἀδὲν αὐτῷ σωθέσ, μένοντι ἐν τῇ χώρᾳ· ἀλλὰ δεῖν βασιλέα πρῶτον περὶ τούτων πείθεσ. ἀνοίσειν δ' ἐκείνῳ, κ᾽ αὐτὸς ὑπομένειν, ἕως τιν᾽ ἕ κρατοῦντος Δαπύθηπαι γνώμην. ὑπὲ τούτοις διελύθησαν ἀπ᾽ ἀλλήλων. ἐν ὅσῳ δὲ Αδαμάντ@ ἀμφὶ ταῦτα ἦν, σωελήλυθει μὲν πολλὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν * λαχνηδὶν, κ᾽ τὴν ἕ στρατηγοῦ ἀγγελίαν. λέγει δέ πις τῷ Σαβινιανῷ, ὡς οἱ βάρβαροι κ᾽ φρονήσαντες, σχολαίτερον * καπάσειν ἀπὸ τῆς καυδαμείας, οἵ τ σκευοφόροι αὐτῶν, κ᾽ τ᾽ ἀμαξῶν αἱ πλείους, κ᾽ οἱ ὑπὲ τῆς ἀρχγίας· ἐν οἷς κὴ Θευδίμυνδ@ ἦν ὁ ἕ Θευδερίχου ἀδελφὸς, κ᾽ ἡ μήτηρ ἡ τούτων· κὴ ὅτι εἰσὶν ἐλπὶς τ᾽ πλειόνων κρατήσειν. ὁ δὲ τό, τι ἱππικὸν μεθ᾽ ἑαυτοῦ σωτάξας, κὴ πεζοὺς οὐκ ὀλίγους κύκλῳ διὰ τ᾽ ὁρῶν πειπέμψας, κὴ πεφειπὼν, ὁπότε δεῖ, κ᾽ πόθεν ἐκφανῆναι· δειπνήσας, κὴ ἀναλαβὼν τὸ στράτευμα, ἀφ᾽ ἑσπέρας ἐχώρει. κὴ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῖς ὑπιτίθεται ἤδη πορευομένοις. κὴ ὁ μὲν Θευδίμουνδ@, κ᾽ ἡ μήτηρ αὐτοῦ, ὡς εἶδον τὴν ἔφοδον· ταχὺ διεκπεσόντες, ὑπέφυγον εἰς τὸ πεδίον. κὴ τιν᾽ γέφυραν, καθ᾽ ἣν ὑπερέβησαν, ἐυθέως ἀνελόντες, ἡ φάραγγι βαθεία ὑπέζευκτο, μέσης οὔσης τῆς ὁδοῦ, τιν᾽ δίωξιν ἐκείνοις ὑπὲ τοὺς κ᾽ βάντας ἐποίησαν ἄπορον. κὴ μέν τοι κ᾽ τοῖς ἑαυτῶν ἀδύνατον τὴν φυγήν. ὥστε πεζοὺς ὑπάνοιαν, ὀλίγοι ὄντες, ὁμόσε τοῖς ἱππεῦσιν ἐχώρουν. ὡς δὲ ὑπὲρ κεφαλῆς οἱ πεζοὶ ἐφάνησαν κατὰ τὸ συγκείμενον, οὕτω διετράποντο. κ᾽ οἱ μὲν εἰς τοὺς ἱππεῖς, οἱ δὲ εἰς τοὺς ὁπλίτας ἐμπίπλοντες, ἔθνησκον. κ᾽ τὰς ἀμάξας αὐτῶν λαβὼν Σαβινιανὸς, οὔσας ὡς χιλίας, αἰχμαλώτους πλείους ἢ πεντακισχιλίους, κ᾽ λείαν οὐκ ὀλίγην· πινὰς δὲ τῶν ἀμαξῶν κ᾽ κ᾽ καύσας ἐν τῷ ὄρει, ἃς ἦν ἔργον ἑλκύσαι Δαὶ κρημνῶν τοσούτων· εἰς τὴν λυχνιδὸν ἀφικνεῖται. κ᾽ εὑρίσκει Αδαμάντιον, ἐκ τῆς πρὸς Θευδέριχον συνουσίας ἐπανελθόντα. οὐ γάρ που Θευδέριχ@ ἐπέπυστο οὐδενὶ τῶν ὑπὸ Σαβινιανοῦ ἐν τῷ ὄρει πεπραχθέντων. τοὺς μὲν οὖν αἰχμαλώτους, τοὺς μὲν ἐυγενοτάτους, ἐν φυλακῇ ποιεῖται· τοὺς δὲ ἄλλους, μετὰ τῆς λείας, διέδωκε τοῖς στρατιώταις. ἁμάξας μέν τοι πολλὰς κελεύσας πᾶσι πόλεσι πρὸς τοῖς τοῦ στρατοπέδου καπασκευάσαι χρείας. ὡς ἐλήφθησαν αὗται, ἀπεῖπε πᾶσι πόλεσι μηδὲν ἐνοχλεῖσθαι, ὡς τὰς ἀρκούσας ἔχων. μετὰ δὲ ταῦτα γράφει μὲν Αδαμάντ@ τῷ βασιλεῖ, ὡς ὑπέσχετο τὰ πρὸς Θευδέριχον αὐτῷ διειλεγμένα· γράφει ἕ κ᾽ Σαβινιανὸς, κ᾽ Ιωάννης ὁ ὕπαρχος, τὰ γεγενημένα· ὑπὲ μεῖζον ὀγκοῦντες, κὴ λέγοντες· μὴ χρῆναί τι τῷ βαρβάρῳ σωθέσθαι· ὡς ἐλπίδος οὔσης, ἢ καθ᾽ κράτος αὐτὸν ἐξελάσειν τῆς χώρας, ἢ αὐτὸ μένοντα κ᾽ τρίψειν.

* λυχνιδὸν

* καπάσειν

πηθεμένων ἡμῶν ἄφνω τῶν πολεμίων, ἅμα τῷ ἐμῷ πληθει παντὶ ἀποπλέσθαι καθάπαξ. ἐνταῦθα ἀναγκαίαν ἐβιάσθην σύμβασιν πρὸς αὐτοὺς ποιήσασθαι. οἷς χρὴ πολλὴν χάριν ἔχειν, ὅτι ὑφ' ὑμῶν προσηθέντα δυνάμθμοι καὶ ἀφθεῖραι, διέσωσάν γε ὅμως. Ἀδαμάντιος δὲ τῶν τι τοῦ βασιλέως πιῶν αὐτὸν ἀνεμέμνησκε, καὶ ὅτι πατρίκιον καὶ στρατηγὸν ποιήσας (ἃ τοῖς πλείστοις καμοῦσι παρὰ ῥωμαίοις γέρα ἐστὶ) καὶ τῶν ἄλλων δωρεῶν καὶ πολλῶν ἐνέπλησεν· ἀνθ' ὧν ἔδει μηδέποτε πρὸς αὐτὸν, ἀλλ' * ὡς πῶς ἡ πρὸς πατέρα φρονεῖν τι καὶ διατίθεσθαι. καὶ τὰ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐγκλήτων (ἦν γὰρ εἶμαι ἀληθῆ) διακρούεσθαι ἐπειρᾶτο· καὶ ὅτι οὐκ ἀνεκτὰ ποιήσειεν, ἐν πρεσβείας ἐλπίδι καταλαβόντα ῥωμαίων. οἱ καὶ ἀποκεκλεισμένον ἐν θράκῃ ἔχοντες, ὄρεσι καὶ ποταμοῖς καὶ περιβολῇ στρατοπέδων, ὅμως συνεχώρησαν ἐκόντες διεξελθεῖν. οὐ γὰρ ἂν μὴ βουλομένων αὐτὸν ἐκεῖθεν κινηθῆναι, οὐδὲ εἰ δεκαπλασίαν εἶχε δύναμιν τῆς παρούσης. νῦν τε συμβουλέυειν αὐτῷ, μετριώτερον ἑαυτὸν τῷ βασιλεῖ παρέχειν· οὐ γὰρ ἂν δυνηθῆναι τὶ τῶν ῥωμαίων εἰς τέλος ὑπερβάλλειν χεῖρα, παντοχόθεν ἐφεστηκότων. δεῖν οὖν, εἰ αὐτῷ πείθοιτο, ἐκλιπεῖν μὲν τὴν ἤπειρον, καὶ τὰς αὐτόθι πόλεις· οὐδενὶ γὰρ εἶναι φορητὸν πόλεις οὕτω μεγάλας τῶν οἰκητόρων ἐκλυθέντων ὑπ' αὐτοῦ κατέχεσθαι· ἐλθεῖν δὲ εἰς τὴν δαρδανίαν. ἐν ᾗ χώραν εἶναι πολλὴν καὶ τὰ οἰκούμενα, καλήν μοι καὶ εὔγειον, ἐνθεᾶ δὲ οἰκητόρων, * ἣν δύνατον γεωργῶν, ἐν πᾶσιν ἀφθόνοις αὐτοῦ τὴν στρατείαν διάγειν. ὁ δὲ Θευδερίχου αὐτὸς μὲν ἐπῄνησε ταῦτα βούλεσθαι, οὐ μέντοι ἀνέξεσθαι αὐτοῦ τὸ πλῆθος, πολλὰ μὲν προπαλαιπωρηκὸς, μόλις δὲ ἀναπαύσεως νῦν ἐπιλαβόμενον· οὓς οὐ δύνασθαι, μήπω ἀναπνεύσαντας, ἄγειν μακρὰν οὕτω πορείαν. ἀλλὰ νῦν μοι αὐτοὺς ἐᾶν αὐτοῦ ἐπιχειμάσαι, μήτε πρόσω χωρῶντας ἔχωσι πόλεων, μήτε ἐπιφθείροντας. σωθέντος δὲ πρὸς πάντων, ἐπὶ τούτοις ἅμα τῷ ἦρι πέμψαι τὸν ἄξοντα ἐπὶ τὴν δαρδανίαν, * ἕνβως ἑπακολουθήσωσιν. ἔλεγε γὰρ ὡς ἕτοιμος εἴη τὴν αὐτοῦ κατασκευὴν, καὶ τὸ ἄμαχον πλῆθος, καταθέμενος ἐν πόλει ᾗ βούλοιτο βασιλεὺς, καὶ ὁμήρους παρασχὼν τῆς ἀπάσης πίστεως, τήν τε μητέρα καὶ ἀδελφὴν, μετ' ἐξακισχιλίων τῶν μάλιστα μαχίμων, ἐλθεῖν ὡς τάχιστα εἰς θράκην· καὶ ὑπισχνεῖσθαι σὺν τούτοις, καὶ τοῖς ἰλλυριοῖς στρατιώταις, καὶ ἄλλοις, ὁπόσους ἂν βασιλεὺς ἀποστείλῃ, τὰς ἐν τῇ θράκῃ γότθους ἀναλώσειν ἅπαντας. ἐφ' ᾧ τε, εἰ τοῦτο ποιήσει, αὐτόν τε αὖθις Θευδερίχου στρατηγὸν γενέσθαι, καὶ εἰσδεχθῆναι εἰς τὴν πόλιν, τὰ ῥωμαϊκὴν πολιτεύσοντα τρόπον. ἕτοιμος ἦν, εἰ προστάξοι βασιλεὺς, καὶ εἰς δαλματίαν ἀπελθεῖν, ὡς Νέπωτα κατάξων.

* αὐτῷ πρὸς

* ἣν

πολιτός τι γὰρ αὕτη καὶ ἰουδαίων ἡ πόλις) καὶ τ̃ ἄλλων ἁπάντων εἰς ἔρχονται ἐνταῦθα. καὶ ἀποστέλλει πάλιν Ἀδαμάντιος εἰς ἐπίδαμνον, κελεύων, ἢ αὐτὸν τ̃ Θευδέριχον εἰς λυχνηδὸν χωρίων ἁπάντησαι, μετ' ὀλίγων διαλεξόμενον αὐτῷ περὶ ὧν ἀπέστειλε: ἢ, εἰ βούλοιτο, αὐτὸν ἐλθεῖν εἰς ἐπίδαμνον, πέμψαι ὁμήρους εἰς λυχνηδὸν Σόαν τι τὸν αὐτοῦ στρατηγὸν καὶ Δαγίσθεον, φυλαχθησομένους ἕως ἂν αὐτὸς ἐπανέλθῃ. ὁ δὲ πέμπει μὲν τούτους. ἐκέλευσε δὲ αὐτὸς περιμεῖναι ἐν καμπίᾳ, καὶ πεντακοσίους ἄνδρα, ὃς τὸν Σαβινιανὸν ὁρκώσει, ἢ μὴν ἐπανιόντος σώου τ̃ Ἀδαμάντιν, καὶ αὐτὸν τοὺς ὁμήρους ἀπαθεῖς ἀποπέμψαι· ὁ δὲ Σαβινιανὸς οὐκ ἂν ἔφη ὀμεῖσθαι. οὐδὲ γὰρ ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ ὁμωμοκέναι ἐπ' οὐδενὶ πράγματι· καὶ τὸ πάλαι αὐτῷ δόξαι οὐκ ἂν νῦν κ̃ λύσειν. καὶ τ̃ Ἀδαμάντιν λέγοντος, ὡς ἀνάγκη συγχωρῆσαι τῷ καιρῷ, ἢ ἄπρακτον εἶναι τὴν πρεσβείαν· ἃ γὰρ αὐτὸν ἀπελθεῖν, μή τι καὶ ἐνέχυρον τῶν σωμάτων λαβόντα. οὐδὲν μᾶλλον ἐπείθη. ἀλλ' ἐκεῖνον μὲν ἔφη εἰδέναι τὸ ἑαυτῷ πρακτέον, * αὐτὸ δὲ οὐδὲν ποιήσειν παρὰ τὸν αὐτοῦ νόμον. ἐνταῦθα Ἀδαμάντιος καὶ τ̃ς εἰς ἄπορον, λαβὼν στρατιώτας διακοσίους, δι' ἔχθων τι βάτων, καὶ ὁδὸν ἀδήλου μὲν τοῖς πολλοῖς, στενὴν δὲ καὶ ἀτριβοῦς, καὶ τότε πρῶτον ἵππους, ὡς ἐλέγετο, δεξαμένης· ἀφ' ἑαυτοῦ ὁρμήσας, καὶ κύκλῳ περιελθὼν, ἔρχεται εἰς Φρουρίον ἐπιδάμνου πλησίον, ἐπὶ λόφου ὑψηλοῦ κείμενον, καὶ ἄλλως ἄμαχον, ᾧ φάραγξ ὑπέκειτο βαθεῖα, καὶ διὰ τὴν φάραγγα πετρώδης βαθὺς ἔρρει. ἐνταῦθα μεταπέμπεται τὸν Θευδέριχον. καὶ ὁ μὲν ὑπακούσας ἔρχεται· καὶ τὴν ἄλλην στρατιὰν πόρρω κ̃ σήσας, σὺν ὀλίγοις ἱππεῦσι πρὸς τὸν ποταμὸν ἀφικνεῖται. Ἀδαμάντιος δὲ κύκλῳ διὰ τὸν λόφον τάξας στρατιώτας, ὅπως μὴ κύκλωσις παρ' ἐκείνου γένηται, ὑποκ̃ βὰς εἰς πίτυαν, ἀφ' ἧς ἦν ἀκροᾶσθαι, καὶ κελεύσας κἀκείνῳ τοὺς ἄλλους ἀποπέμψαι, μόνος διελέγετο μόνῳ. καὶ κ̃ς ὁ Θευδέριχος κατηγόρει ῥωμαίων, ὡς ἐδόκει, δίκαια, λέγων· ὅτι ἐγὼ μὲν ἔξω τ̃ ὅλης Θρᾴκης διατρίβειν ἠρέμην, πόρρω πρὸς τὴν σκυθίαν· ὅπου μένων, οὔτι σχολὴν ἐνόμιζον ἄδηνα, ἑτοίμως δὲ βασιλεῖ ὑπακούσεσθαι ἐντεῦθεν, ἐς ὅ,τι προσλάξειεν. ὑμεῖς δὲ καλέσαντες ὡς ἐπὶ τ̃ πόλεμον τὸν πρὸς Θευδέριχον, πρῶτον μὲν ὑπέρ εἴδετε τ̃ τ̃ Θρᾴκης στρατηγὸν μετὰ τ̃ δυνάμεως εὐθύς μοι παρίστασθαι· ὃς ἀδαμῶς ἐφάνη. ἔπειτα καὶ Κλαύδιον, τ̃ ἔγγιστα τῆς Θρᾴκης πεμπόμενον, σὺν τῷ ξενικῷ ἥξειν· ὃν ἀδὲ αὐτὸν εἶδον. τρίτον καὶ ἡγεμόνας ὁδῶν μοι δεδώκατε, οἳ τὰς εὐπορωτέρας τῶν ὁδῶν εἰδότες, τὰς εἰς τοὺς πολεμίους φερούσας ἀπήγαγον, διὰ ὀρθίας ἀτραπιᾶς καὶ κρημνῶν ἀμφιῤῥόπων. ἐν οἷς δὴ καὶ μικρὸν ἤλθον, σὺν ἱππεῦσί τισιν (ὡς εἰκὸς) καὶ ἁμάξαις καὶ στρατοπέδων κ̃ σκευῇ,

* αὐτὸν

δὸν, τὴν ὑπὸ τὴν νέαν λεγομένην ἤπειρον ἀπάγουσαν, ἀναζήσας ἤλαυνε. καὶ πρεσβεύεται τοὺς ἱππεῖς τὰ ἄκρα τῆ στρατιᾶ προκαταληψομένους, καὶ ἕως ἀνέλπιστοί εἰσι καὶ * ἐκείνω χωρήσειν, ἐξ ἐφόδου ἀθρόας ἐκπορεύσοντας τὴν φυλακὴν, ἥ τις ἦν αὐτόθι. οἱ δὲ ὡς ἀνέβησαν, οἱ μὲν ἐπὶ τῷ τοίχῳ φρουροῦντες στρατιῶται τό, τε πλῆθος ἰδόντες, καὶ πρὸς τὸ αἰφνίδιον αὐτῶν καταπλαγέντες· ὅτι ἐς ἄλλην ἐπιστρατεύσαι ὑπέμειναν, ὅτι λογισμὸν ἔχον ἀποζεῦξαι τὸ τείχισμα· ἀλλ' ὥρμησαν φεύγειν, ὑπὸ τῆς ἐκπλήξεως ἀπερίοπτοι πάντων εἰς τὸ τότε καιρὸν ὠφελῆσαι δυναμένων. οἱ δὲ κατὰ πολὺ ἐρημίαν προσιόντες, ἐχώρουν· ἐπὶ δ' τόματος αὐτὸς ὁ Θευδέριχος, Σόας δὲ ὁ μέγιστος τῶν ὑπ' αὐτὸν στρατηγῶν κατὰ τὸ μέσον εἶχε, Θευδιμοῦνδος δὲ, ὁ ἐπιτροπος τοῦ Βαλαμείρου παίδων, ἐπὶ τῆς οὐραγίας. Θευδέριχος μὲν οὖν προκαθεζόμενος, καὶ θαρσῶν· ὡς οὐδεὶς ἦν αὐτοῖς ἐφεπόμενος, τοῖς μὲν τὰ ἁμαξῶν καὶ τοῖς ἄλλοις σκευοφόροις εἶπεν, προχωρεῖν. αὐτὸς δὲ ἠπείγετο φθάσαι προκαταλαβὼν ἣν ἂν δύναιτο πόλιν. καὶ πρὸς μὲν τὴν λυχνιδὸν ἐπελθὼν ἀπεκρούσθη, ὅτι ὀχυροῦ κειμένην, καὶ πηγῶν ἔνδον οὔσῃ, καὶ σίτου * προσεόντος. ἀναστὰς δὲ ἐκεῖθεν, τὴν τε καρπίαν αἴρει, τῶν οἰκητόρων αὐτὴν πάλαι ἐκλελοιπότων· καὶ ἐξ αὐτῆς ὁρμήσας, ἐπίδαμνον λαμβάνει. Αδαμάντιος δὲ ταῦτα πυθόμενος, πρεσβεύεται τῶν ἱππέων τῶν βασιλείων τινὰ, οὓς μαγιστριανοὺς καλοῦσι, μεμφόμενός τε αὐτῷ καὶ τὴν ὑποχείσιν τῆς πρεσβείας ποιούμενος, καὶ κελεύων ἠρεμεῖν· καὶ μήτε πλοῖα λαβεῖν, μήτ' ἄλλο τι τῶν παρόντων πλέον νεωτερίσαι, ἕως ἂν αὐτὸς ἔλθῃ· ἀπορρεῖλαι δὲ καὶ ἄνδρα, ὅστις τὰ πιστὰ δώσει, τῆς μὲν τὴν πρεσβείαν αὖθις ἀναχωρήσεως, καὶ τῆς ὅλης ἀδείας. ταῦτά τε πρὸς ἐκεῖνον ἐπέστελλε· καὶ αὐτὸς ἄρας ἀπὸ Θεσσαλονίκης, ἔρχεται εἰς Ἔδεσσαν, ὅπου ἦν Σαβινιανὸς, σὺν δὲ αὐτῷ καὶ Φιλόξενος. καὶ τάς τε δέλτους αὐτῷ παρέχουσι, καὶ στρατηγὸν ἀποφαίνουσι, καὶ πρὸς τῶν παρόντων εὖ διεβουλεύοντο. καὶ τὸ μὲν ἐπιχειρεῖν τοῖς βαρβάροις πορευομένοις, οὐκ ἀσφαλὲς ἐδόκει· ὀλίγων μὲν σωόντων αὐτῷ Σαβινιανῷ μισθοφόρων οἰκείων, τὸ δὲ δημοσίας στρατιᾶς καὶ τῶν κοινῶν ταγμάτων, τὸ μὲν διεσπαρμένων κατὰ πόλεις, τὸ δὲ μὴ ἐκ στρατηγοῦ [ὁ] Εὐούλφου ἀκολουθούντων. ἐδόκει δὲ πέμπειν ἀπαυτασχεδὸν προστάγματα συγκαλοῦντα τοὺς στρατιώτας· καὶ τὸν στρατηγὸν δηλοῦντα προπέμπειν τὸ πρεσβευτήν. ἤδη δὲ ὁρμωμένοις, ὁ μὲν ἐκ Αδαμαντίου προαπεσταλμένος * ἱππεὺς, ἅπαντα τὸ τῶν βαρβάρων ἔχων ἱερεῖα, ἃ οἱ χριστιανοὶ καλοῦσι πρεσβύτερον, ὡς πίστιν τῆς ἀδείας αὐτῷ ἐπιθήσοντα. λέγοντες οὖν αὐτὸν σὺν αὐτοῖς ἠπείγοντο, καὶ ἀφικνοῦνται εἰς λυχνιδόν. τὸ δὲ ἐκ τοῦ πόλεως τὸ ἐν τῇ ἀξίαις (παλαιὸ-

* παρόντος

* ἱππεὺς ἅπαντα, τὸν

πολιτὸς

τοῦ πρεσβευτοῦ ὄντος ἐν Βυζαντίῳ, στρατιῶται συλάντες ἐν τῇ Θεσσαλονίκῃ, τὸν ὕπαρχον Ἰωάννην περιόντα φυλάξαντες, ξιφήρεις ὥρμησαν· καὶ ὠρίωθη παρὰ τ Ζήνωνος Ἀδαμάντιος, καὶ ταῦτα κατέσησεν. ὁ δὲ τ Βαλαμήρου ἐς ὦτα τ Θεσσαλονίκης ἐγένετο πρὶ ἡράκλειαν ἔμβην, καὶ ἐπὶ τὴν ἤπειρον πέμπει πρὸς Σισιμοῦνδον, ἐκμὴ τ αὐτ φυλῆς τὸ ἀνέκαθεν ὄντα, δοκοῦντα δὲ τὸ πεῖναι ῥωμαίοις ὑπόσπονδον, καὶ ἐν τῇ καλ ἐπίδαμνον ἤπειρῳ χώραν πρ νεμόμενον καὶ εὐδαίμονα κλῆρον, καὶ ὡ δὴ βασιλέως δεχόμενον σωτάξεις. ἀνεψιὸς δὲ ἦν οὗτος Αἰδοίγου, Γηρήνητι μάλιστα ὄντος οἰκειοτάτῳ, καὶ τὴν τ λεγομένων δομεστίκων ἀρχὴν ἄρχοντος, μεγάλην πνὰ οὖσαν τ πρὶ βασιλέα· πρὸς τοῦτον ἂν ἔπεμπε, τ πρ παλαιᾶς αὐτὸν συγγενείας ἀναμιμνήσκων, καὶ ἀξιῶν ἐξευρεῖν καὶ συμπράξαι τρόπον, δι οὗ τ τοῦ Ἀτιδάμνου καὶ τ ἄλλης ἠπείρου δυνηθείη κρατήσας στῆναι τῆς πολλῆς πλάνης· καὶ ἱδρύσας ἑαυτὸν ἐν πόλει καὶ τείχεσιν, ἐντεῦθεν ὡς ἂν διδῶ δέχεσθαι τὸ συμβαῖνον. Σισιμοῦνδος δὲ ταῦτα παρ αὐτ δεξάμενος, καὶ βάρβαρος βαρβάρῳ συνοικεῖν, ἢ ῥωμαίοις, ἡγησάμενος κρεῖττον· ἐλθὼν εἰς ἐπίδαμνον, καὶ ἰδίᾳ μετιὼν τῶν πολιτῶν ἕκαστον, ὡς δῆθεν καλ εὐνοίαν συνεβούλευεν αὐτοῖς, ἅπ ἑκαστος ἔχει θᾶττον ὑποστίχεσθαι, καὶ αὐτοὺς ἢ εἰς νήσους, ἢ πόλιν ποι σώζεσθαι, λέγων· ὡς βάρβαρος μὲν πὶ ταύτῃ ὥρμηται, καὶ ὅλῃ τῷ βασιλεῖ ταῦτα δοκεῖ πάσι, καὶ ὡς Ἀδαμάντιος πὶ ταῦτα πεμφθείη. κρεῖττον οὖν εἶναι αὐτοῖς, εὖ ἐπ ἄπεσιν, κατὰ πλείονα σχολὴν τὰ καλ αὐτοὺς διοικήσασθαι. ταῦτα καὶ τοῖς στρατιώταις τοῖς ἐκεῖ φυλάττουσιν, οὖσιν ὡς διχιλίοις, εἰ καὶ ἀμύνασθαι πιόντα πρός γε τὸ παρχρῆμα ῥᾳδίως ἠδύναντο. ἔπεισεν ὁμοῦ πάντας ἐκλίπειν πίδαμνον, καὶ λέγων καὶ παράπτων, καὶ φήμην ἀεὶ καινὴν πειρώμενος ἐμβάλλειν· καὶ ὅτι βασιλεῖ ἀπεχθήσονται μᾶλλον, ἀντιξῆναι θέλοντες. καὶ πρὸς τ Βαλαμήρου εὐθέως ἐπέστειλεν, ὡς τάχος ἐπείγεσθαι. ὁ δὴ τὸ δ Σισιμοῦνδος ἐπέμενε δήλωμα, καὶ ἣν αὐτ ἀδελφὴν νόσῳ καπνομένην, ἐξ ἧς ἐπλεύτησε. Φανερὰν μέντοι τ καθέδρας πόφασιν ἐποιεῖτο τὴν δ πρεσβευτ ὡ δὴ Ζήνωνος ἄφιξιν, καὶ τὸ βούλεσθαι μαθεῖν, ὅπως πρὸς αὐτὸν ἔχοι λόγῳ ἐς δ βασιλέως. ἐπεὶ δὴ τὴν ἀδελφὴν μὲν ἀποθανοῦσαν ἔθαψεν, ταῖς δὴ ὡ δὴ Σισιμούνδου ἀπήντησε καλοῦσι τὰ πρὸς τοὺς ἡρακλεώτας, * ἐκλιπόντα μὲν τὴν πόλιν, εἰς Φρούριον δὲ ἰσχυρὸν ἀνασκευασαμένους· πέμψας ἀπῄτει σῖτον πολύν τινα καὶ οἶνον, ὅπως τῷ στρατῷ ἔχοι ἀπιὼν ἐφόδια. οἱ δὲ οὐδὲν ἔφασαν αὐτῷ δύνασθαι ἐν τοσαύταις ἡμέραις λέγοντες, ὅσον εἶχον ἐπὶ Φρουρίῳ γε μικρῷ δεδαπανῆσθαι. ὁ δὲ πρὸς ὀργὴν τὰ πλεῖστα τ πόλεως ἐμπρήσας, ἀνδρῶν ὕστερον ἐρήμην, εὐθὺς ἀπανίστατο, καὶ τὴν δύσοδον καὶ στενὴν ὁδὸν.

* ἐκλιπόντας

ἔστεργον. ἐπὶ δὲ τούτῳ ὁ Ζήνων πυθόμενος τὸν κατέχοντα κίνδυνον· καὶ ἰδὼν, ὡς, οὐδενὸς βουλομένου μάχεσθαι, ἄρτιον εἶη στρατηγὸς, γράμματα αὐτῷ τῆς ἀρχῆς ὄντα. οἱ ἐλθόντες, ἔλεγον· ὅτι σὲ ὁ βασιλεὺς φίλον ἐποιήσατο, καὶ ἀξίαις, αἷς εἰσι λαμπρόταται ῥωμαίοις, στεμνῶς ἐπεκόσμησε, καὶ ἄρχειν τῶν μεγίστων πραγμάτων ἐποίησεν, οὐδὲν οἷα περ ἀνδρὶ ἀπιστήσας βαρβάρῳ. σὺ δὲ, σὺν ἴσμεν ὅτως, πάσης τῶν χθονῶν δυσμενῶν ἀπάσης ὑπαχθεὶς, τά τε ὑπάρχοντά σοι ἀγαθὰ διέφθειρας, καὶ τῆς εὐδαιμονίας τῆς σῆς ἄλλον ἐποίησας, ὡς σὺν * ἴδεις, κύριον. σὺν ἂν δίκαιος εἶης τῷ βασιλεῖ ἐγκαλῶν, ὧν εἰς ἑαυτὸν ἅμα καὶ εἰς ἐκεῖνον ἐξήμαρτες. νῦν οὖν ἐπειδὴ σαυτὸν εἰς τοῦτο κατέστησας, ὑπόλοιπόν σοί ἐστιν ἐκ τῆς παρούσης τύχης, τὸ τε κατὰ τῶν ἐθνῶν καὶ τῶν πόλεων βλάβης ἐπιχεῖν οἴεσθαι· πέμποντα δὲ πρεσβείαν πειρᾶσθαί τι μέτριον παρὰ τοῦ βασιλέως ἀγαθοῦ ὄντος εὑρίσκεσθαι. ὁ δὲ πεισθεὶς, ἄνδρας μὲν ἐπὶ τὸ Βυζάντιον σὺν αὐτοῖς ἀποπέμπει· αὐτὸς δὲ τὸ μὲν καίειν, ἢ φονεύειν τοὺς ἀνθρώπους, ἀνῆρε τὸ στράτευμα. οὐ μέντοι ἐδύνατο, πάντων ὄντων ἀπόρων, τὰ γῆν ἅπασαν ἐπιτήδεια ἐκπορίσαι κωλύειν. καὶ δὴ προϊὼν ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ἡράκλειαν τὴν ἐν μακεδονίᾳ. καὶ τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἐν ταύτῃ πόλει πολλὰ καὶ παντοδαπὰ τῇ στρατιᾷ καὶ αὐτῷ ἀποσείλαντος δῶρα· τὴν τε χώραν ἀπαθῆ πᾶσαν διεφύλαξε, καὶ οὐδὲν τοὺς οἰκοῦντας ἐκεῖσε * παρηλιτῶν, ἐκ τῶν ταύτῃ * μερῶν τὸ πλῆθος ἐπιεικῶς ἐπειρᾶτο διάγειν. εἰς δὲ τὸ Βυζάντιον ὡς ἦλθον οἱ παρ' αὐτοῦ σταλέντες πρέσβεις, ἔλεγον· ὅτι δέοι ταχέως πεῖσαι πάντων αὐτοκράτορα αὐτῷ πρεσβευτὴν ἀποσεῖλαι, ὡς οὐχ οἱοίτε πλῆθος ἄπειρον εἴργειν ἐπὶ πλείονα χρόνον τῆς ἀφ' ὧν ἂν δύναιντο βλάβης. ὁ δὲ Ἀδαμάντιον τὸν Βιβιανὸν παῖδα, πατρίκιόν τε ὄντα καὶ πλιαρχήσαντα, πρεσθεὶς αὐτῷ καὶ τιμὴν ὑπατικὴν, ἔπεμψε· παραγγείλας χώραν μὲν αὐτῷ δοῦναι ἐν παιονίᾳ, ἣ τὸ μὲν illyrikῆς μοίρας ἐστὶν ἐπαρχία, καὶ πολὺ ἀπέχουσα τῆς εἰσβολῶν τῶν θρᾴκης ὅτως, εἴτε θευδερίχου ὁρμὰς ἐγχειροίη τι κινεῖν, ἕδρον ἔχοι αὐτὸν ἐγγύθεν καὶ ἐκείνου· εἴτε αὐτὸς παράγειν τὰ συγκέμενα θέλοι, ἐν μέσῳ αὐτὸν ἔχων τῆς τε illyrikῶν καὶ τῶν θρᾳκίων δυνάμεων, εὐκολώτερον αὐτὸ ποιεῖσθαι δύναιτο. εἰ δὲ τροφῶν ἀπορεῖν τὸ στρατεύματι λέγοι τὸν παρόντα ἐνιαυτὸν, ἅτε μήτε ἐν * σπόρου, μήτε καρπὸν ἐλπίδα ἔχων ἐν παιονίᾳ· ἔδωκε λίτρας χρυσίου ἀπίοντι δισχιλίας. ἃς ἐκέλευε δόντα τῷ ὑπάρχῳ τῷ ἐκεῖ, πεῖσαι τὴν δαπάνην αὐτοῖς εἰς παιονίαν χορηγῆσαι τὴν ἐπαρχιῶσαν. ἔπι δὲ

τοῦ

Ὅτι Λέων ὁ βασιλεὺς ἔστειλε πρὸς τὸν Γεζερίζον φύλαρχον, τιμὴ τοῦ Ἀνθεμίου βασιλείαν μιμούμενον, καὶ πόλεμον ἀπειλήσαντα, εἰ μή γε τῆς Ἰταλίας καὶ βασιλείας ἀφέξοιτο. ἐπανῆκε δὲ ἀγγέλων, μὴ ἐθέλειν αὐτὸν τὰς τοῦ βασιλέως πρέσβεις λόγους, ἀλλὰ ἐν πολέμῳ εἶναι ὡρμημένον.

ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΡΙΣΚΟΥ σοφιστοῦ τῆς Λατινικῆς.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΛΧΟΥ. ΕΚ ΤΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΚΩΝ.

Ὅτι ὁ Βαλάμηρ, τῶν Ῥωμαίων στρατηγῶν * πολλῶν τῶν ἰδίων ὑποβαλών, οὐ μικρὰν ἔχων ὀργὴν τῷ πάθει, ἀπέδραμε, ἀφειδῶς ὅ, τι ἐν ποσὶν εὑροι καίων τε καὶ φονεύων· καὶ τὴν πρώτην τῆς Μακεδονίας πόλιν τὰς τόβους ἐπόρθησε· καὶ τῶν γε στρατιωτῶν τὰ ταύτῃ ἐμφρουρούντων τοὺς ἀντιστάντας ἀπέκτεινεν. ὡς δὲ τῇ Θεσσαλονίκῃ ἐγγύθεν ἐφοδεύων ἠγγέλθη ὁ βάρβαρος· αὐτίκα οἱ πολῖται, νομίσαντες ἐκ δόλου τι ἐν τῇ πρεσβείᾳ ἀνεγνῶσθαι γράμματα, καὶ τὴν πόλιν βούλεσθαι Ζήνωνά τε καὶ αὐτὸν ἐκείνῳ παραδοῦναι· συγκαλέσαντες ἐν σφίσιν αὐτοῖς, τὰς τοῦ Ζήνωνος στήλας κατέβαλλον πάσας, καὶ αὐτὸν ὁρμήσαντες τὸν ἔπαρχον ἕτοιμοι διαφθεῖραι ἦσαν· οἱ δὲ κομισάμενοι πῦρ ἐπὶ τὸ ἀρχεῖον, ἐμπρῆσαι ἔμελλον, εἰ μὴ ὑποφθάσαντες, τά τε ἱερὰ γένη καὶ οἱ ἐν τῇ ἀξίᾳ ἐξήρπασάν τε αὐτὸν τῆς ὀργῆς τοῦ δήμου· καὶ τὸ ἀπαντοῦν λόγοις πρέσβεσι κατέσειλαν, λέγοντες· ὅτι αὐτὸν αἴτιον εἶναι τούτου, οὔτε τὸν βασιλέα τῇ πόλει διὰ δυσχερείας ἢ κακὸν βεβουλεῦσθαι τὰ τῆς πόλεως χρῆναι ποιήσασθαι φυλακήν, ὅτῳ ἂν ἐθέλωσι, καὶ ὃν ἡγοῦνται σῶσαι, σπεύδοντες ἑαυτήν. οἱ δὲ τὰς κλεῖς τῶν πυλῶν ἐκ τοῦ ὑπάρχου λαβόντες, τῷ ἀρχιερεῖ ἔδοσαν· καὶ διὰ τῶν ἐόντων φρουρὰν ἐπενόησαν, ὡς ἠδύναντο, πολίσην· καὶ τὸν στρατηγὸν

* πολλοὺς

Ὅτι τὸν Κωνσάντιον τ̃ πρεσβευτὴν ἐν τῇ ἐδέσῃ χρόνον διημείναντα, ὡς ἔφηταί μοι, τ̃ πρεσβείας πέρι, τότε ἐδέξατο ὁ περσῶν μόναρχος εἰς τὴν σφετέραν, καὶ παρ' αὐτὸν ἀφικέσθαι προσέταξεν, ὅπως ἐν τ̃ πόλεσιν. ἀλλὰ γὰρ ἐν τοῖς μεθορίοις αὐτῶν τ̃, καὶ ἄννων τ̃ κιδαριτῶν, τὰς διατριβὰς ποιούμενος, αὖθις σωίσατο αἰτίαν ἔχων, ὡς τὰς φόρας τῶν ἄννων μὴ κομιζομένων, ὃς οἱ πάλαι ὑπὸ τ̃ περσῶν καὶ πάρθων βασιλεύοντες ἔθεντο· ὧν ὁ πατὴρ τὴν τοῦ φόρου ἀπαρνησάμενος ἀπαγωγὴν, τὸν πόλεμον ὑπεδέξατο. καὶ τοῦτον μὴ τ̃ βασιλείας παρέπεμψε τῷ παιδί, ὥστε τ̃ μάχαις διπτερυγουμένους τὰς πέρσας, ἀπάτῃ ἐθελῆσαι τὴν τ̃ οὔννων λύσαι διαφοράν· καὶ δὴ διαπέμψασθαι τὸν Πειρώζην (τοῦτο γὰρ ἦν ὄνομα τῷ τότε περσῶν βασιλεύοντι) πρὸς τὸν Κόγχαν τ̃ ἄννων ἡγούμενον, ὡς τὴν πρὸς * αὐτὸν ἀσφαλίζων εἰρήνην, ὅτι τε συμμαχίαν ἀπενδεῖσθαι βούλοιτο, καὶ τὴν αὐτοῦ καταγγυᾶ ἀδελφήν· νεώτατον γὰρ αὐτὴν εἶναι σωέβαινε, καὶ μηδέπω παίδων εἶναι πατέρα. τὸν δὲ πρόσδεξάμενον τοὺς λόγους, γήμασθαι ἀπ' ἐκ Πειρώζου ἀδελφήν, ἀλλ' ἑτέραν γυναῖκα, βασιλικῶς διακοσμηθεῖσαν. ἣν ὁ περσῶν μόναρχος ἐξέπεμψε, παρεγγυήσας, ὡς ἂν ἐν μὴ ἀνακαλύπτεσθαι τ̃ ἐγκεκυημένων, βασιλείας καὶ εὐδαιμονίας μεθέξει· ἐκλέγεσθαι δὲ τὴν ἐπιτήδειον, θάνατον ἔξει ζημίαν. ἀ γὰρ * ἔξεσθαι τ̃ κιδαριτῶν ἄρχοντα θεράπαιναν ἔχειν γαμετήν, ἀντὶ τ̃ ἐν γενομένης. τοῦτο χαλεπὸν ἀπεισάμενος ὁ Πειρώζης πρὸς τ̃ τ̃ ἄννων ἡγούμενον, οὐκ ὀπὶ πολὺ τ̃ ἀπάτης ἀπέσχετο. εὐλαβηθεῖσα γὰρ ἡ γυνὴ, μή ποτε ὁ ἄρχων τ̃ ἔθνους ἐπὶ ἑτέρων πυθόμενος τὴν αὐτῆς τύχην, καλεπῶς αὐτὴν ὑφέξει θανάτῳ, μηνύσῃ τὸ μελετηθέν. ὁ δὲ * Γόγχας ἐπαινέσας τὴν γυναῖκα τ̃ ἀληθείας, αὐτὴν μὲν ἔμεινεν ἔχων γαμετήν· τίσασθαι δὲ τ̃ δόλου * πειράζειν ἐθέλων, πόλεμον πρὸς τὸς ὁμόρους ἔχειν ὑπεκρίνετο· δεῖσθαί τε ἀνδρῶν, ἃ τῶν πρὸς μάχην ὀπιτηδείων (μυρίων γὰρ αὐτῷ παρεῖναι πλῆθος) ἀλλὰ τῶν στρατηγησόντων αὐτῷ τ̃ πόλεμον. ὁ δὲ τ' αὐτῷ ἄνδρας τ̃ λογάδων ἐξέπεμψε. καὶ τὰς μὲν ὁ τῶν κιδαριτῶν ἄρχων ἀπέκτεινε· τὰς δὲ λωβησάμενος, ἵνα δὴ τὸν Πειρώζην ἀπέπεμψεν ἀπαγγελοῦντας, ὡς τῆς ἀπάτης ταύτην ἔδωκε δίκην. ἔτως αὖθις αὐτοῖς ὁ πόλεμος ἀνεζωπυρώθη, καὶ ἐμάχοντο καρτερῶς. ἐν γέργα τεῖνον (τοῦτο γὰρ ὄνομα τῷ χωρίῳ, ἐν ᾧπερ σωέβαινε τοὺς πέρσας στρατοπεδεύεσθαι) τὸν Κωνσάντιον ὁ Πειρώζης ἐδέχετο· καὶ πένας ἡμέρας φιλοφρονησάμενος, διαφῆκεν, δεξιὸν ἄδειν πρὸς τῆς πρεσβείας ἀποκεκλιμένος.

* αὐτὸν.

* ἔξεσθαι.

* Κόγχας.

* Πειράζειν.

Ὅτι

βάζης ἐπρεσβεύετο μὲν καὶ αὐτὸς πρὸς τὸς παρθυαίους· ἐπρεσβεύετο δὲ καὶ πρὸς τὸν βασιλέα ῥωμαίων. καὶ ὁ μὲν τ παρθων μόναρχος, ὡς πολέμιον αὐτῷ σωισταμένην πρὸς οὔννους, τὸς κιδαρίτας καλυμένους, ἀπεστείλατο παρ' αὐτὸν τὸς λαζὸς καὶ φεύγοντας.

Ὅτι δὲ Βαλέμερος δὲ σκύθην πρεσβευσαντος, καὶ πολλὰς πόλεις δηωσαμένην καὶ χώρας ῥωμαϊκὰς ἔπεμπον παρ' αὐτὸν οἱ ῥωμαῖοι πρέσβεις, οἱ αὐτῷ δὲ νεωτερισμοῦ κατημέμφοντο· καὶ ὥστε μὴ αὐθις τὴν χώραν καὶ δραμεῖν, τ' λίτρας φέρειν αὐτῷ ἑκάστου ἔτους ἔταξαν. πρόσει γὰρ τ ἀναγκαίων ἔφερζε πρὸς πόλεμον τὸ οἰκεῖον διανασῆναι βολήθη.

Ὅτι ὁ Γεζερίχος, οὐκ ἐπὶ τ πρὸς Μαϊορανὸν τεθείσας σπονδαῖς ἐμμένων, Βανδίλων καὶ Μαυρουσίων βολήθη διὰ δηώσει τῆς ἰταλίας καὶ σικελίας ἔπεμπε, Μαρκελλίνα ἤδη πρότερον τ νήσου ἀναχωρήσαντα, διὰ τὸ Ρεκίμερα παρελέσθαι αὐτὸν τ δυνάμεως, ἐθελήσαντα τοὺς παρεπομένους αὐτῷ σκύθας, ἦσαν δὲ ἐν πλείσοις ἀνδράσι, θαρραπείθειν χρήμασιν, ὥστε ἐκεῖνον μὲν ἀποπολιπεῖν, ἀφικέσθαι * ἐυλαβηθέντα τὸν διβυλλίν. οὐ γὰρ ἀνθιφιλοτιμεῖσθαι τῷ Ρεκίμερι ἐδύνατο βλέπτω τ σικελίας ἐπανορθῶσαι. ἐστέλλετο οὖν καὶ θαρραπὸν τὸν Γεζερίχον πρεσβεία. τῦτο μὲν θαρρᾷ δὲ Ρεκίμερ, ὡς οὐ δεῖ καταλιγωρεῖν * αὐτῶν τ σπονδῶν, τῦτο δὲ καὶ θαρρᾷ δὲ κρατῦντ τ ἐν τῇ ἑῴᾳ ῥωμαίων, ἐφ' ᾧ τῆς σικελίας καὶ τ ἰταλίας ἀπέχεσθαι, καὶ τὰς βασιλείους σκηπτροφόρους γυναῖκας. Γεζερίχος δὲ πολλῶν πρὸς αὐτὸν πρεσβευτῶν καὶ διαφόρως καλέντων χρόνων, λὰς γυναῖκας ὁπότερον διαφθείρει, πρὶν καλῶ πρεσβυτέραν τ Βαλεντινιανῦ θυγατέρων, Εὐδοκίαν καλῶ ὄνομα αὐτῇ, Ὀνωρίχῳ τῷ ἑαυτῦ παιδὶ καταλεγγύησε. λόπη γὰρ καὶ τὴν Εὐδοξίαν, τὴν Θεοδοσίου θυγατέρα, ἀπέμπει σὺν Πλακιδίᾳ τῇ ἑτέρᾳ αὐτῆς θυγατρὶ, καὶ ἐγκαμήκελ ὁ Λύβελος. δὲ τὰς Ἰταλίας καὶ σικελίαν δηῶν ὁ Γεζερίχος οὐκ ἀπέστη· ἀλλὰ μᾶλλον αὐτὰς ἐξεπόρθει μὴ τ Μαϊορανὸν, βουληθεὶς βασιλεύειν τ ἐν τῇ ἑσπέρῳ ῥωμαίων, ὁ Λύβελος, διὰ τὸν ἐξ Ἀπιαμίας συγγένειαν.

Ὅτι Ἀπὶ Λέοντος, βασιλέως ῥωμαίων, ἐπρεσβεύετο μὲν βανδήλων ὑπὲρ ἰταλῶν Γαπανὸς, ἐν τῇ τ πατρικίων ἀξίᾳ καὶ λεγόμενος· θαρρᾷ δὲ πέρσας Κωνσαντῖνος, τρίτον μὲν ὕπατον λαῶν ἀρχὴν, πρὸς δὲ τῇ ὑπατικῇ ἀξίᾳ καὶ τ πατρικιότητος τυχών· καὶ Γαϊανὸς μὲν ὑπὸ βανδήλων εὐθὺς ἄπρακτος ἀνεχωρησε, τ αὐτὸ ἰσως δὲ Γεζερίχῳ μὴ παραδεχθέντων λόγων. ὁ δὲ Κωνσάντιος τῇ ἑδέσῃ ῥωμαϊκῇ μὲν πόλει, πρεσβεύσας δὲ τ περσῶν χώρας, ἐγκατέμεινεν, ἐσδεξαμένου αὐτὸν Ἀπὶ πολὺ διαβαλλομένης δὲ παρθυαίων μοναρχίας.

νι ἀνδρὸς ἔργον καὶ τοῦτον τὸν καιρὸν φαίνεται λαμπρὸν ἀφαιρούμενος. τῷ γὰρ Ατ-
τήλα μὴ * προσιέμενος τὴν αὐτοῦ πρεσβείαν, μηδὲ εἰς λόγους αὐτῷ ἐλθεῖν βου-
λόμενος, προσκελευομένου δὲ πέμπειν ἅπερ αὐτῷ ἐκ βασιλέως ὅλως ἐκόμι-
ζε, καὶ θάνατον ἀπειλοῦντος, εἰ μὴ δοίη: ἔφησεν· οὐκ αἰτεῖν προσῆκε σκύ-
θας ἅπερ αὐτοῖς ἔξεστιν, ἢ δῶρα ἢ σκῦλα λαβεῖν. προδηλῶν; δῶρα μὲν αὐ-
τοῖς δοθήσεσθαι, εἰ αὐτὸν προσδέξοιντο πρεσβεύοντα· σκῦλα δὲ, εἰ ἀνελόντες
ἀφέλοιντο. ἕτω μὲν ἂν ἅπαντος ἐπαινῆται.

Ὅτι Γεζερίχου τὴν Ῥώμην πορθήσαντος, καὶ βασιλεύοντος Αβίτου, Μαρκια-
νὸς ὁ τῶν τῆς ἑῴας ῥωμαίων βασιλεὺς πρὸς τὸν Γεζέριχον τὸν τῶν Βανδάλων ἄρχοντα
πρέσβεις ἔστειλεν, ὥστε τῆς ἰταλῶν ἀπέχεσθαι γῆς, καὶ τὰς βασιλέως ἐκπέμπειν
γυναῖκας αἰχμαλώτους ἀγομένας, τοῦ τε Βαλεντινιανοῦ γαμετὴν, καὶ τὰς αὐτῆς
θυγατέρας. καὶ οἱ πρέσβεις ἐς τὴν ἑῴαν ἅπαντες ἐπανῆεσαν. ἀδεοῦς γὰρ ἀπεσταλ-
μένους πρὸς τοῦ Μαρκιανοῦ ὁ Γεζέριχος ὑπήκουσεν, ἀδελφὴν δὲ λύειν τὰς γυναῖκας
ἐβούλετο. ὁ δὲ Μαρκιανὸς ἕτερα πρὸς αὐτὸν διέπεμπε γράμματα, καὶ τὸν πρεσ-
βευόμενον Βλήδαν· ἦν δὲ τῆς τοῦ Γεζερίχου αἱρέσεως ἐπίσκοπος. τὸ γὰρ τῶν χρι-
στιανῶν θρησκείας καὶ τὰς Βανδήλους εἶναι συμβαίνει. ἐς ἐπιδὴ παρ' αὐτὸν ἀφίκε-
το, καὶ ἔγνω τῆς αὐτοῦ μὴ τυγχάνοντα πρεσβείας· ἀνθαδεστέρων λόγων ἥψατο. καὶ ἔ-
φη, μὴ σωφρονεῖν αὐτὸν, εἴπερ ὑπὸ τῆς παρούσης εὐημερίας ἀρθεὶς καὶ τὸν τοῦ τὴν
ἑῴαν ῥωμαίων βασιλέα πρὸς πόλεμον αὐτῷ ἀνασῆναι παρασκευάσοι, τὰς βα-
σιλέως μὴ λύων γυναῖκας. ἀλλ' ὅτι τῶν προηγησαμένων δηὶ τῆς πρεσβείας ῥη-
μάτων δηπειλεία, ὅτι ὁ ἀπειληθεὶς Φόβος, μέτρια τὸν Γεζέριχον φρονεῖν ἠ-
νάγκασεν. ἄπρακτον γὰρ καὶ τὸν Βλήδαν ἀπέπεμπε. καὶ ἐς τὴν σικελίαν αὖθις,
καὶ ἐς τὴν προκοπτον αὐτῆ ἰταλίαν, δύναμιν διαπεμψάμενος, πᾶσαν ἐδῄου.
ὁ δὲ Αβίτος, ὁ τῶν ἑσπερίων ῥωμαίων βασιλεὺς, ἔπρεσβεύετο καὶ αὐτὸς πρὸς τὸν Γε-
ζέριχον, τῶν πάλαι αὐτὸν ὑπομιμνήσκων ὁμολογιῶν· ἃς εἰ μὴ φυλάττειν ἔ-
λοιτο, καὶ αὐτὸν καταστρεψάσθαι, πληθεῖ τοικείῳ πίσυνον, καὶ τῆς τῶν συμμάχων
δηκηρίας. ἔπεμπε δὲ καὶ κατὰ τοῦ Ρεκίμερος ἐς τὴν σικελίαν σὺν στρατῷ.

Ὅτι τῶν ῥωμαίων ἐς κόλχους ἐλθόντων, καὶ συμβαλόντων πόλεμον πρὸς λα-
ζούς, ὁ μὲν ῥωμαϊκὸς στρατὸς ἐς τὰ σφέτερα ἐπανέζευξεν· καὶ οἱ ἀμφὶ τὰ
βασίλεια πρὸς τὴν ἑτέραν μάχην παρεσκευάζοντο, βουλευόμενοι πότε-
ρον τὴν αὐτὴν, ἢ τὴν διὰ ἀρμενίας τῆς περσῶν χώρας προσοίκου πορευ-
θέντες ὁδὸν τὸν πόλεμον ἐπάξουσι, πότερον πρεσβείᾳ τὸν μόναρχον τῶν
περσαρμενίων πείσαντες. καὶ γὰρ θάλατταν ἄπορος αὐτοῖς πᾶν ἐνομίζετο
τὰς δυσχωρίας προσπολεῖν, ἁλισθέντος τῆς κόλχου τυχχανούσης. ὁ δὲ Γο-

βάζης

* προσιεμένου

ὁ ἰυνῦχ⟨ος⟩ τῷ βαρβάρῳ χρυσίον, ὥστε αὐτὸν μειλιχθέντα ἀπαχθῆναι τοῦ θυμοῦ.

Ὅπ οἱ ἀμφὶ τὸν Ανατόλιον καὶ Νόμον τὸν ἴστρον περαιωθέντες, ἄχρις τοῦ Δρέγκων⟨ος⟩ λεγομένου ποταμοῦ, ἐς τὴν σκυθικὴν διέβησαν· αἰδοῖ γὰρ τ ἀνδρῶν ὁ Ατ̃ήλας, ὥστε μὴ τῷ τ ὁδῷ ἐπιτρίβεσθαι δρασήματι, ἐν ἐκείνῳ τῷ χωρίῳ πρὸς αὐτοὺς ἐποιήσατο ἔντευξιν. καὶ πρῶτον μὲν ὑπερηφάνως διαλεχθεὶς, ὑπήχθη τῷ πλήθει τ δώρων· καὶ λόγοις πρᾳοτέροις μαλαχθεὶς, φυλάττειν τὴν εἰρήνην ἐπὶ τ αὐταῖς ἐπῳμύνατο συνθήκαις· ἀναχωρεῖν δὲ καὶ τῆς τῷ ἴστρῳ ὁριζομένης ῥωμαίων γῆς, καὶ ξ πράγματα ἔτι παρέχειν πρὸς φυγάδων βασιλεῖ, εἰ μή γε ῥωμαῖοι αὖθις ἑτέρους κ ξ φεύγοντας παρ αὐτοῦ δέξοιντο. ἠφίει δὲ καὶ Βιγίλαν, τὰς ν ξ χρυσοῦ λίτρας δεξάμ⟨ενος⟩ (ταύτας γὰρ αὐτῷ ἐκεκομίκει ὁ παῖς, σὺν τοῖς πρέσβεσιν ἐς τὴν συνθήκην διαβὰς) καὶ αἰχμαλώτους ἄνευ λύτρων ἀφῆκε πολείτας, Ανατολίῳ καὶ Νόμῳ χαριζόμ⟨ενος⟩. δωρησάμ⟨ενος⟩ δὲ καὶ ἵππους αὐτοῖς, καὶ θηρίων δορὰς, αἷς οἱ βασίλειοι κοσμοῦνται σκύθαι, ἀπέπεμπε· συμπέμψας καὶ τ Κωνσάντιον, ὥστε αὐτῷ βασιλέα εἰς ἔργον ἀγαγεῖν τὴν ὑποχείσιν. ὡς δὲ ἐπανῆλθον οἱ πρέσβεις, καὶ ἅπαντα τάπὶ παρ αὐτῶν, τά τε ⟨ὑπὸ⟩ ξ βαρβάρε διεξῆλθον· καπηγυᾶτης τῷ Κωνσαντίνῳ γυνὴ, γαμετὴ * Αρματίε γενομένη, παιδὸς Πλίνθα, ξ ⟨ὑπὸ⟩ ῥωμαίοις στρατηγήσαντος, καὶ τὴν ὕπατον ἀρχὴν ἄρξαντος. συνεβεβήκει ἤ τ Αρμάτον ἐς τὴν λιβύων διαβάντα ἐπὶ τῇ πρὸς ἀυσοριανοὺς μάχῃ, ἐνημερῆσαι μὲν ἐν τῷ πρὸς ἐκείνους πολέμῳ, νοσήσαντα δὲ πλευτῆσαι τ βίον. ξ δὴ τὴν γαμετὴν, καὶ γένει καὶ πειθοῖ διαπρέπουσαν, ἔπεισεν ὁ βασιλεὺς τῷ Κωνσαντίνῳ γήμασθ. ἵνα καὶ τ πρὸς Ατ̃ήλαν λυθέντων διαφορῶν, ὁ Θεοδόσι⟨ος⟩ ἐδεδίει, μή ποτε καὶ Ζήνων τυραννίδι ἐπιθήσεται. * Αρματου

Ὅπ ξ Ατ̃ήλα ⟨ὑπὸ⟩ Θεοδοσίῳ πεπαγμένον φόρον ζητοῦντ⟨ος⟩, ἢ πόλεμον ἀπειλοῦντ⟨ος⟩· τ ῥωμαίων στέλλειν παρ αὐτὸν πρέσβεις ἀποκναμένων, Απολλωνί⟨ῳ⟩ ἐπέμπετο. ὅπερ ὁ ἀδελφὸς τὴν Σαπρίλα γεγαμηκει θυγατέρα, ἣν ὁ Θεοδόσι⟨ος⟩ ἐβούλετο Κωνσαντίνῳ καπηγυᾶν, Ζήνων δὲ Ρ̃ῶφ ἐδεδώκει πρὸς γάμον· τότε ⟨ὑπὸ⟩ ἐξ ἀνθρώπων ἐγεγόνει. ξ Ζήνων⟨ος⟩ ⟨ὄν⟩ τ ἐπιτηδείων ὁ Απωλλόνι⟨ος⟩ γεγονὼς, καὶ τὴν στρατηγίδα λαχὼν ἀρχὴν, ⟨ὑπὲρ⟩ τὸν Ατ̃ήλαν ἐπέμπετο πρεσβευσόμ⟨ενος⟩. καὶ τὸν μὲν ἴστρον ἐπεραιώθη, οὐκ ἔτυχε δὲ τ πρὸς τ βάρβαρον * πρόοδε. ἐν ὀργῇ γὰρ ἐκεῖν⟨ος⟩ ποιούμ⟨ενος⟩, τ μὴ κεκομίσθαι τὰς φόρας, ἃς ἔλεγεν αὐτῷ ⟨ὑπὲρ⟩ τ βελλιόνων καὶ βασιλικωτέρων πεπράχθαι· ὅδε τ πρεσβευσάμ⟨ενον⟩ εἰδέχετο, ξ πέμψαντ⟨ος⟩ καπηλιγορῶν. ὁ δὲ Απολλώ- * προόδου

δὲ αὐτῷ καὶ ἐς αἰχμαλώτων ὠνὴν, πολλῶν ξ τῶν ῥωμαίων δεηθέντων αὐτοῦ, τὰς σφίσι πρεσβήσοντας λύσασθαι. καὶ ὁ Ἀτηλας, ἀλλ' ἄπι, ἔφη, σὺ πονηρὸν θηρίον (τὸν Βιγίλαν λέγων) τῷ δίκῃ * σοφιζομένης λύσεις, ἀδὲ ἔσαι σοι πρόφασις ἱκανὴ εἰς τὸ τῶν κόλασιν διαφυγεῖν· μείζονα μὲν τῆς δαπάνης πρᾳγματείης οἷα χρημάτων ὑπερχούσης, καὶ τὸν ἐμὸν σοῦ ἵππων, καὶ ἁρματοζυγίων ὠνηθησομένων, καὶ τῶν αἰχμαλώτων λύσεως, ἣν σὺν Μαξιμίνῳ παρ' ἐμὲ ἀφιγμένῳ ποιεῖν ἀπηγόρευσα. ταῦτα εἰπὼν, τὸν υἱὸν (ἦν δὲ καὶ τῷ Βιγίλᾳ τόπῳ πρῶτον ἐς τῶν βαρβάρων ἡγεμονικὰς χώρας) ξὺν ἑτέροις βληθῆναι παρεκελεύσατο, εἰ μὴ φθάσας ἵππου, ὅτῳ τὰ χρήματα, καὶ δι' ἣν αἰτίαν, νομίζει; ὁ δὲ, ὡς ἐθεάσατο τὸν παῖδα ὑπὸ θάνατον ἰόντα, ἐς δάκρυά τε καὶ ὀλοφυρμὸς ἐτράπη· καὶ ἀνεβόα τῷ δίκῃ, ἐπ' αὐτὸν φέρειν τὸ ξίφος, οὐχ ὑπὲρ τοῦ νέου τὰ ἀδικοῦντα κόδεν. καὶ μηδὲν μελλήσας, τά τε αὐτῷ καὶ Εδέκωνι, καὶ τῷ εὐνούχῳ, καὶ τῷ βασιλεῖ μελετηθέντα ἔλεγε. συνεχῶς δὲ ἐς ἱκεσίαν τρεπόμενον, ὥστε αὐτὸν μὲν ἀναιρεθῆναι, διαφεθῆναι δὲ τὸν παῖδα· γνοὺς δὲ ὁ Ἀτηλας ὑπὸ τοῦ Εδέκωνι εἰρημένων, μηδὲν διαψεῦσθαι τὸν Βιγίλαν, ἐν δεσμοῖς εἶναι προσέταξεν· ὃ πρότερον λύσειν ἀπειλήσας πρὶν ἢ τὸν παῖδα ἐκπέμψας, ἑτέρας αὐτῷ χρυσίου λίτρας ὑπὲρ τῶν σφετέρων κομίσοι λύτρων. καὶ ὁ μὲν ἐδέδετο, ὁ δὲ ἐς τὴν ῥωμαίων ἐπανῆκε. ἔπεμπε δὲ καὶ Ορέστῃ καὶ Ορέστῃ ὁ Ατηλας ἐς τὴν Κωνσταντίνου.

Ὅτι ὑπ' ἀμφοτέρων, Ἀτήλα τε καὶ Ζήνωνος, αἰτούμενος ὁ Χρυσάφιος, ἐν ἀγωνίᾳ καθεστήκει. πάντων δὲ αὐτῷ εὐνοιάν τε καὶ σπουδὴν σπουδεισφερόντων, ἐδόκει πρὸς τὸν Ἀτήλαν πρεσβεύεσθαι Ανατόλιον καὶ Νόμον. τὸν μὲν Ανατόλιον τὸν ἀμφὶ βασιλέα ἄρχοντα πολλῶν, καὶ τὰς συνθήκας τὰς ἐκείνου εἰρήνης προθέμενον· τὸν δὲ Νόμον τὴν τῷ μαγίστρου * τιμὴν ἄρξαντα, καὶ ἐν τοῖς πατρικίοις σὺν ἐκείνῳ καταλεγόμενον. οἱ δὴ τὰς ἀρχὰς ἀναβεβήκασι πάσας. συνεπέμπετο δὲ Ανατολίῳ Νόμος, οὐ διὰ μέγεθος τύχης μόνον, ἀλλὰ ὡς καὶ τῷ Χρυσαφίῳ ἔνους ὤν, καὶ φιλοτιμίᾳ τῇ βαρβάρου προσιεσόμενος. ὅτι γὰρ μάλιστα προσῆν αὐτῷ τὸ μὴ φείδεσθαι χρημάτων, τὸ παρὸν διαθεῖναι ἐπουδακότι. καὶ ἅτε μὲν ἐσέλλοντο, τὸν Ἀτήλαν ἀπάξοντες τῆς ὀργῆς, καὶ τὴν εἰρήνην διὰ τὴν παρατάξεσι διαφυλάττειν πείσοντες· λέξοντες δὲ καὶ, ὡς τῷ Κωνσταντίῳ καταγνωσθήσεται γυνὴ, ἣ μείων τοῦ Σατορνίλου, γένος τε καὶ οὐσία. ἐκείνῳ γὰρ μὴ βεβουλῆσθαι, ἀλλ' ἑτέρῳ τῷ νόμον γήμασθαι· ἃ γὰρ θέμις τοῖς ῥωμαίοις, ἄκουσαν γυναῖκα καταγυνᾶσθαι ἀνδρί. ἔπεμπε δὲ καὶ ὁ εὐ-

* σοφιζόμενος

* γρ. ἀρχὴν

ναστολοπιοθῆναι παρεκελεύσατο. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, δὴ ἑτέρων κωμῶν πορευομένων ἡμῶν, ἄνδρες δύο τῶν ᾠδρῶν σκύθας δηλευόντων ἤγοντο, ὀπίσω τὼ χεῖρε δεδεμένω, ὡς τὸς καλῶ πόλεμον ἀνελόντας δεσπότας· καὶ ὅπι ξύλων β κεραίας ἐχόντων ἀμφοῖν τὰς κεφαλὰς ἐμβαλόντες, ἀνεσταύρωσαν· ἐφ' ὅσον δὲ τὸν σκυθικὸν διεξήειμεν, ὁ Βέριχος οἰκονόμει τὰ ἡμῖν τῆς ὁδοῦ, καὶ ἥσυχός τις καὶ ὑποπτήδειος ἐνομίζετο. ὡς δὲ τὸν ἴστρον ἐπεραιώθημεν, ἐν ἐχθρᾷ ἡμῖν ἐγένετο μοῖρα, διά τινας ἀόλους προφάσεις, ἐκ τῶν θεραπόντων συνενεχθείσας. καὶ πρότερον μὲν τὸν ἵππον ἀφείλετο, ὡς τὸν Μαξιμῖνον ἀδωρησάμενος. ὁ γὰρ Ἀττήλας πάντας τοὺς ἀμφ' αὐτὸν λογάδας παρεκελεύσατο δώροις τὸν Μαξιμῖνον φιλοφρονήσασθαι, καὶ ἔκας ἐπεπόμφει ἵππον αὐτῷ, μεθ' ὧν καὶ ὁ Βέριχος. ὀλίγους δὲ λαβών, τοὺς ἄλλους ἀπέπεμπε, τὸ σῶφρον δηλῶσαι ἐκ μετριότητος ἐπιτηδεύων. τῶν οὖν ἀφῃρέθη τὸν ἵππον, καὶ οὔτε συνεδοιπορεῖν, οὔτε συνεστιᾶσθαι ἠνέχετο. ὥστε ἡμῖν ἐν τῇ βαρβάρων χώρᾳ γενομένοις συμβόλους, εἰς τοῦπισθεν· καὶ ἐντεῦθεν διὰ τῆς Φιλίππου ὅπι τὴν Ἀδριανούπολιν τὴν πορείαν ἐποιησάμεθα. ἐν ᾗ διαναπαυσάμενοι, εἰς λόγους ἤλθομεν τῷ Βερίχῳ, καὶ αὐτὸν τῆς πρὸς ἡμᾶς σιωπῆς μετεμεμψάμεθα, ὅτι γε δὴ ὀργίζεται τοῖς ἀδικοῦσιν οὐδέν· θεραπεύσαντες οὖν αὐτὸν, καὶ ὅπι ἐσίασιν καλέσαντες, ἐξωρμήσαμεν. καὶ τῷ Βιγίλᾳ ἐν τῇ ὁδῷ ἀπαντήσαντες ὅπι τὴν σκυθικὴν ἐπαναζευγνύμεν, καὶ τὰ ᾠδρὰ Ἀττήλα ἡμῖν τὰ ὅπι τῇ πρεσβείᾳ ἀποκρίσεως εἰρημένα ἀφηγησάμενοι, τὴν ἐπανόδον εἴχομεθα. ὡς δὲ εἰς τὴν Κωνσταντίνου παρεγενόμεθα, μεταβεβλῆσθαι μὲν οἰώμεθα τὸν Βέριχον τὴν ὀργῆς· ὃς δὲ τὴν ἀγρίας οὐκ ἐπελέλησο φύσεως· ἀλλ' εἰς διαφορὰς ἐχώρει, καὶ ἐν κατηγορίᾳ ἐποιεῖτο τὸν Μαξιμῖνον, ὡς ἔφησεν εἰς τὴν σκυθικὴν διαβάς, τὸν Ἀρεσμοῦδον καὶ τὸν Ἀσπερα ἄνδρας στρατηγοὺς, μηδεμίαν ᾠδῇ βασιλεῖ ἔχειν μοῖραν· καὶ ὡς ἐν ὀλιγωρίᾳ τὰ καθ' αὐτὸς ἐποιήσατο, τὴν βαρβαρικὴν ἐλέγχας κακότητα.

Ἀναζεύξαντα δὲ τὸν Βιγίλαν, καὶ ἐν οἷς τὸν Ἀττήλαν τόποις διατριβὴν ποιεῖσθαι ἀφικόμενον, στερισάντες, εἶχον οἱ πρὸς τοῦτο παρεσκευασμένοι βάρβαροι· καὶ τὰ χρήματα, ἅπερ τῷ ἔθνει κομίζειν, ἀφείλοντο. ὡς δὲ καὶ αὐτὸν ᾠδὲ τὸν Ἀττήλαν ἤγον, καὶ ἀνηρώτων ὅτου χάριν τοσοῦτον φέροι χρυσίου; ἔφη οἰκείας τε καὶ τῶν παρεπομένων πρεσβείας ἕνεκα, ὡς μὴ ἐνδεία τροφῶν ἢ ἵππων σπάνει, ἢ καὶ τῶν φορτηγῶν ὑποζυγίων, ὑπὸ τῆς μακρᾶς ἐκδαπανηθέντων ὁδοῦ, διαμαρτεῖν τῆς πρὸς τὸν πρεσβείας σπουδῆς. παρεσκευάσθαι δὲ

λόγος δ'.

πῇ φιλοτιμίᾳ, κύλικα ἡμῖν πλήρη διανισάμενος ἐδίδου· καὶ τὸν σκπιόντα πιβαλὼν, καὶ φιλήσας, ταύτην ἐδέχετο. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον ὅτι τὴν σκηνὴν ἐλθόντες, ἐς ὕπνον ἐτράπημεν. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὅτι συμπόσιον αὖθις ὑμᾶς Ἀττήλας σκάλει. καὶ τῷ πρότερον τρόπῳ πάλιν τε αὐτὸν εἰσήλθομεν, καὶ ἐς τὴν εὐωχίαν ἐτράπημεν. συνέβαινε δὲ ὅτι τὸ κλίνης ἅμα αὐτῷ μὴ τὸ πρεσβύτερον τῶν παίδων ἧσθαι, ἀλλὰ γὰρ * ὦ ἡ βάρσιον, θεῖον αὐτῷ τυγχάνοντα πρὸς πατρός. πάλιν δὲ τὸ συμπόσιον λέγοις φιλοφρονούμενος, φράζειν ἡμᾶς βασιλεῖ παρεκελεύετο τῷ Κωνσταντίῳ, ὃς αὖτῳ πάλιν δὲ Λετίκ᾽ ἀπέσαλτο ὑπογραφέως χάριν, διότι μὴ αὐτῷ γυναῖκα καὶ ὑπέσχετο. πάλιν γὰρ τὸν βασιλέα Θεοδόσιον ἅμα τοῖς σαλεῖσι πάλιν δὲ Ἀττήλα πρέσβεσιν ἀφικόμενος ὁ Κωνστάντιος, τὴν εἰρήνην ῥωμαίοις καὶ σπονδὰς ἔφησεν ὅτι μακρὸν φυλάττεσθαι χρόνον * πανσκευάσειεν ἂν αὐτῷ γυναῖκα εὔπορον δοίη. καὶ πρὸς τοῦτο ἐπένευσε βασιλεύς, καὶ Σατορνίλου, πρώτου ἐν γένει κοσμουμένου, θυγατέρα εἰρήνης δώσειν. τὸν δὲ Σατορνίλον * ἀνηρήκει Ἀθηνᾶς ἡ καὶ Εὐδοκία. ἀμφοτέρους γὰρ ἐκάλεσε τοῖς ὀνόμασιν. ἐς ἔργον δὲ τὴν αὐτὴν οὐ συνεχώρησεν ἀχθῆναι ὑποσχέσιν Ζήνων, ὑπατικὸς ἀνὴρ, καὶ πολλὴν ἀμφ᾽ αὑτὸν ἔχων ἰσαύρων δύναμιν, μεθ᾽ ἧς καὶ τὴν Κωνσταντίνα καὶ τὸ δὲ πολεμικὸν καιρὸν φυλάττειν, ἐπετέτραπτο. τότε δὴ τὸ ἐν τῇ ἕω στρατιωτικῶν ἀρχόντων τάγματα, ὑπεξάγει τοῦ φρουρίου τὴν κόρην, καὶ Ῥάφῳ τινί, ἑνὶ τῶν ὑπατικῶν, κατεγγυᾷ. ταύτης δὲ ἀφηρημένης, ὁ Κωνστάντιος, ἐδεῖτο τοῦ βαρβάρου, ἐνυβρισμένον αὐτὸν μὴ περιοράσθαι· ἀλλὰ ἢ τὴν ἀφαιρεθεῖσαν, ἢ καὶ ἄλλην αὐτῷ δίδοσθαι γαμετήν, φέρνην εἰσοίσουσαν. παρὰ τὸν τοῦ δείπνου τοίνυν καιρὸν ὁ βάρβαρος λέγειν τῷ βασιλεύοντι τὸν Μαξιμῖνον ἐκέλευε, μὴ χρῆναι τῆς ἐξ αὐτοῦ τὸν Κωνστάντιον ἐλπίδος ἁμαρτεῖν· ὅτι γὰρ βασιλεῖ τὸ ψεύδεσθαι. ταῦτα δὲ ὁ Ἀττήλας ἐνετέλλετο, ὑποσχομένου Κωνσταντίου χρήματα δώσειν, εἰ τῶν ζωπυρούντων αὐτῷ παρὰ ῥωμαίοις καπηλικὴν γυνή. ἐν δὲ συμποσίῳ ὑπεξελθόντες μετὰ τὴν νύκτα ἡμερῶν διαγενομένων τριῶν, διηφείθημεν δώροις τοῖς πρεσβεύσασι τιμηθέντες. ἔπεμπε δὲ ὁ Ἀττήλας καὶ Βέρεκον, τὸν ἡμῶν ἐν τῷ συμποσίῳ προκαθεζόμενον, ἄνδρα τῶν λογάδων, καὶ πολλῶν ἐν τῇ σκυθικῇ κωμῶν ἄρχοντα πάλιν δὲ βασιλέα πρεσβευσόμενον, ἄλλως τε καὶ αὐτὸν οἷα δὴ πέρσβιν πάλιν δὲ ῥωμαίων δέξασθαι. ποιουμένων δὲ ἡμῶν τὴν πορείαν, καὶ πρὸς κώμην καταλυσάντων τινί, ἦλθε σκύθης ἀνὴρ, κατασκοπῆς ἕνεκα ἐκ τῆς ῥωμαίων ἐς τὴν βάρβαρον διαβεβηκὼς χώραν· καὶ αὐτὸν Ἀττήλας ἀ-

* Ωβάρσιον

* πανσκευάσειεν, ἂν

νασκο-

ρέπεισεν, ὡς τῇ ἐκείνῳ ἀπιδῇ τῷ γαμετῷ ἀποληψόμενον, ἵν' ἐξ τῶν Βαρβάρων εἰλήφει χώραν, τῷ Βλήδᾳ ἐπιστούδασεν ὤν. ἀπολελοίποι δὲ αὐτῷ ἐν τῇ σκυθικῇ ᾠδῇ ἐξ Ἀτήλα δῶρον Αετίῳ πεμφθείς. ἀλλὰ τ μὴ τοιάυτης διήμαρτεν ἐλπίδος, ἐξ Ἀτήλα χαλεπήναντος, ὅτι γε δὴ ἐς τῷ αὐτοῦ ἐπανῆλθε. τότε δὲ ἀφ' τ εὐωχίας καιρὸν, παρελθὼν τῷ πεῖδει, ἐν τοῖς ἐθήμασι, ἐν τῇ φωνῇ, καὶ τοῖς συγκεχυμένως παρ' αὐτὸ πεφερομένοις ῥήμασι· τῇ γὰρ αὐσονίων τῷ τ οὔννων ἐν τῷ τ Γότθων ᾠδαμῶς γλῶτταν πάντας διέχειν, ἐς ἄσβεστον ὁρμῆσαι γέλωτα παρεσκεύασε, πλὴν Ἀτήλα. αὐτὸς γὰρ ἔμενεν ἀστμφὴς, καὶ τ εἰδος ἀμετάτρεπτος, ἐδέν ὅτι λέγων ὅτι ποιῶν γέλωτος ἐχόμενον ἐφαίνετο. πλὴν ὅτι τὸν νεώτατον τ παίδων, Ἡρνᾶς δὲ ὄνομα τύτῳ, εἰσιόντα ἐν πρεσβῶτα, εἶλκε τ πρεσβείας, γαλλικοῖς ἀποβλέπων ὄμμασι πρὸς αὐτόν. ἐμοῦ δὲ θαυμάζοντος, ὅπως τ μὲν ἄλλων παίδων ὀλιγωρεῖ, πρὸς δὲ ἐκεῖνον ἔχει τ νοῦν· ὁ ᾠδὴ καθήμενος βάρβαρος, σπουδὴς τ αὐσονίων φωνῆς, ἐν τ παρ' αὐτὸ μοι ῥηθησομένων μηδὲν ἐκλέγειν προεῖπών, ἔφασκε τὰς μάντεις τῷ Ἀτήλᾳ προηγορευκέναι, τὸ μὲν αὐτὸ πρεσβεῦσαι γένος, ἐκ δὲ παιδὸς ἀνασήσεσθαι τύτο. ὡς δὲ ἐν τῷ συμποσίῳ ἤλκον τῷ νύκτα· ὑπεξήλθομεν ὀλίγοι μάλα, μὴ βληθέντες τῷ πότῳ πρὸς καρπερεῖν. ἡμέρας δὲ γενομένης, ἐπὶ τὸν Ονηγήσιον ἤλθομεν, χρῆναι ἡμᾶς ἀφεθῆναι λέγοντες, ἐν μὴ τηνάλλως τρίβειν τ χρόνον. καὶ ὃς ἔφη, ἐθέλειν ἐν τ Ἀτήλαν ἀποπέμπειν ἡμᾶς. ἐν μικρὸν ἀμελιτῶν ἅμα τοῖς λογάσιν, ἐβουλεύετο περὶ τ Ἀτήλα δεδογμένων, ἐν τὰ βασιλεῖ ἀποδοθησόμενα συντάττε γράμματα· ἐπωχραφέων αὐτῷ παρόντων, καὶ Ρυσικίᾳ, ἀνδρὸς ὁρμωμένου μὲν ἐκ τ ἄνω μυσίας, ἁλόντος δὲ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἀφ' λόγων ἀρετὴν τῷ βαρβάρῳ ἐπὶ τῇ τ γραμμάτων ἀφαπονουμένου συντάξει. ὡς δὲ ἐκ τ συνόδου ἀφανέσθη· ἐδοκήθη μὲν αὐτὸ πρὸ λύσεως τ Σύλλα γαμετῆς, καὶ τ ἐκείνης παίδων, ἐν τῇ ῥαπαρίας ἀνδραποδισθέντων ἁλώσει· ἐν πρὸς μὲν τῶν αὐτῶν ὐκ ἀπηγόρευσε λύσιν, ἐπὶ πολλοῖς δὲ σφᾶς ἐβούλετο χρήμασιν ἀπεμπολᾶν. ἡμῶν δὲ, * ἐλεύειν αὐτὰς τ τύχης, ἱκετευσάντων, τὴν πρότερον εὐδαιμονίαν λογιζόμενον· διέβη τι πρὸς τ Ἀτήλαν. καὶ τὴν μὲν γυναῖκα ἐπὶ πεντακοσίοις ἀφῆκε χρυσοῖς, τὰς δὲ παῖδας δῶρον ἔπεμπε βασιλεῖ. ἐν τύτῳ δὲ καὶ ἡ Ρέκκαν, ἡ ἐξ Ἀτήλα γαμετὴ, ᾠδὴ * ἀδαμιτῶν αὐτῆς πραγμάτων τὴν ἐπιτροπὴν ἔχοντι, δειπνεῖν ἡμᾶς παρεκάλει. καὶ παρ' * αὐτὸν ἐλθόντες, ἅμα πισὶ τῶν ἐκ ἐθνος λογάδων, φιλοφροσύνης ἐτύχομεν. ἐδεξιῶτο δὲ ἡμᾶς μειλιχίοις τι λόγοις, καὶ τῇ τ ἐδωδίμων ᾠδασκευῇ. καὶ ἕκαστος τ παρόντων, σκυθι-

* ἰλιεῖν

* αὐτῷ

δίδωσι. δεξάμενος δὲ, τὸν τῇ τάξει πρῶτον ἠπάτζετο. ὁ δὲ τῷ ἀπατασμῷ πιμηθεὶς ἀφανίσατο. καὶ ὑ πρότερον ἰζῆσαι θέμις ἦν, πρὶν ἢ τῷ οἰνοχόῳ ἀπογευσάμενος, ἢ καὶ σκπιὼν ἀπέδωκε τὸ κιστύβιον. καθεσθέντα δὲ αὐτὸν τῷ τρόπῳ οἱ παρόντες ἐτίμων, δεχόμενοι τὰς κύλικας, καὶ μετὰ τὸν ἀπατασμὸν ἀπογευόμενοι. ἑκάστῳ δὲ εἷς οἰνοχόος παρῆν, ὃν ἔδει κατὰ στοῖχον εἰσιέναι, ὅταν Ατήλα οἰνοχόου ὑπεξιόντος. τιμηθέντος δὲ καὶ τοῦ δευτέρου, καὶ τοῦ ἑξῆς· καὶ ἡμᾶς τοῖς ἴσοις ὁ Ατήλας ἐδεξιώσατο, κατὰ τὴν τῶν θρόνων τάξιν. ᾧ δὴ ἀπατασμῷ πάντων τιμηθέντων, ὑπεξῄεσαν μὲν οἱ οἰνοχόοι, τραπέζαι δὲ μετὰ Ατήλα παρελίθεντο κατὰ τρεῖς καὶ τέτταρας ἄνδρας ἢ καὶ πλείους· ὅθεν ἕκαστος οἷός τε ἦν τῆ μάγιδι ὀλιγιστάκις μεταλαβεῖν, μὴ ὑπεξιόντος τοῦ θρόνου τάξεως. καὶ πρῶτος εἰσῄει ὁ τοῦ Ατήλα ὑπηρέτης, κρεῶν πλήρη πίνακα φέρων, καὶ οἱ πᾶσι δοκιμώτατοι μετ' αὐτὸν, σῖτον καὶ ὄψα ταῖς τραπέζαις ἐπέθεσαν. ἀλλὰ τοῖς μὲν ἄλλοις βαρβάροις καὶ ἡμῖν *πολυτελῆ δεῖπνον κατεσκεύασε, κύκλοις ὀστρείοις ἀργυροῖς· τῷ δὲ Ατήλα ἐπὶ ξυλίνου πίνακος ἦν ὀλίγον πλέον κρεῶν. μέτριον δὲ ἑαυτὸν καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ἅπασι ἐδείκνυ. τοῖς γὰρ τοῦ εὐωχίας ἀνδράσι κύλικες χρυσαῖ τε καὶ ἀργυραῖ ἐπεδίδοντο· τὸ δὲ αὐτοῦ ἔκπωμα ξύλινον ἦν. λιτὴ δὲ αὐτῷ καὶ ἡ ἐσθὴς ἐτύγχανεν οὖσα, μηδὲν τῶν ἄλλων, πλὴν τοῦ καθαρὰ εἶναι, διαφυλάττουσα. καὶ ὅτι τὸ παρηωρημένον αὐτῷ ξίφος, ὅτι οἱ τῶν βαρβαρικῶν ὑποδημάτων δεσμοὶ, ὅτι τοῦ ἵππου ὁ χαλινὸς, ὡσπερ τῶν ἄλλων σκυθῶν, χρυσῷ, ἢ λίθοις, ἢ τινι τῶν τιμίων κοσμεῖται. τῶν δὲ ὀψῶν, τῶν ἐν τοῖς πρώτοις πίναξιν ὀπτηθέντων, ἀναλωθέντων, πάντες διανέστημεν. καὶ ὑ πρότερον ὀπὶ τὸ δίφρον ἀναστὰς ἦλθε, πρὶν ἢ κατὰ τὴν πρότερον τάξιν ἕκαστος τῷ ὀπαδιδομένῳ αὐτῷ οἶνον πλήρη ἐξέπιε κύλικα, τὸν Ατήλαν σῶν εἶναι ἐπευξάμενος. καὶ τοῦτον τιμηθέντος αὐτοῦ τὸν τρόπον, σκαθέδημεν· καὶ δεύτερος ἑκάστῃ τραπέζῃ ἐπετίθετο πίναξ ἕτερα ἔχων ἐδώδιμα. ὡς δὲ καὶ αὐτοῦ οἱ πάντες μετέλαβον, καὶ τῷ αὐτῷ ἐξαναστάντες τρόπῳ αὖθις σκπιόντες σκαθέδημεν ὀπιγενομένης ἑστίας, δαῖτες ἀνήφθησαν. δύο δὲ ἀντικρὺ τοῦ Ατήλα παρελθόντες βάρβαροι, ἄσματα πεποιημένα ἔλεγον, νίκας αὐτοῦ καὶ τὰς κατὰ πόλεμον ἀδόντες ἀρετὰς· ἐς ἃς οἱ τοῦ εὐωχίας ἀπέβλεπον. καὶ οἱ μὲν ἥδοντο τοῖς ποιήμασιν· οἱ δὲ τῶν πολέμων ἀναμιμνησκόμενοι, διεγείροντο τοῖς φρονήμασιν· ἄλλοι δὲ ἐχώρουν ἐς δάκρυα, ὧν ὑπὸ τοῦ χρόνου ἠσθένει τὸ σῶμα, καὶ ἡσυχάζειν ὁ θυμὸς ἀναγκάζετο. μετὰ δὲ τὰ ἄσματα, σκύθης τις παρελθὼν φρενοβλαβὴς, ἀλόκοτα καὶ ἄδεσμα καὶ οὐδὲν ὑγιὲς φθεγγόμενος, ἐς γέλωτα πάντες παρεσκεύασε παρελθεῖν· μεθ' ὃν ὑπεισῆλθε Ζέρκων ὁ μαυρούσιος. ὁ γὰρ Εδέκων αὐτὸν ὑπὸ τὸν Ατήλαν ἐλθεῖν παρέπει-

*πολυτελὲς δ.κ. κὐπικὸν κρέας ὃν

ρμον, οἷα δὴ τῷ ἐφόρῳ τῶν πολέμων ἀναχείμμον, ἐν τοῖς πάλαι ἀφανισθῆναι χρόνοις, εἶτα διὰ βοὸς ἐυρεθῆναι. καὶ ἐκάστω λέγειν τι περὶ τῶν καθεστώτων βυλομένου· ὀνηγησίου ὑπεξελθόντος, παρ' αὐτὸν ἤλθομμον, καὶ ἐπειρώμεθα περὶ τῶν ἐπανορθωσομένων μανθάνειν. ὁ δέ τισι πρότερον βαρβάροις διαλεχθεὶς, πύθεσθαι με διὰ Μαξιμίνου ἐπέτρεπε, τίνα ῥωμαῖοι ἄνδρα τῶν ὑπατικῶν διὰ τὸν Ατήλαν πρεσβευόμμον στέλλουσιν; ὡς δὲ παρελθὼν εἰς τὴν σκηνὴν ἔφραζον ἅπερ εἴρητό μοι, καὶ ὅτι δεῖ λέγειν ὧν χάριν ὁ βάρβαρος ἡμῶν ἐπύθετο· ἅμα τῷ Μαξιμίνῳ βουλευσάμενος ἐπανῆλθον ὡς τὸν ὀνηγήσιον, λέγων· ὡς ἐθέλουσι μὴν ῥωμαῖοι τὸν διὰ σφᾶς ἐλθόντα τῶν ἀμφιβόλων ἕνεκα διαλέγεσθαι. εἰ δὲ τούτου διαμαρτοῖεν, ἐκπέμψειν βασιλέα, ὃν βούλεται πρεσβευσόμενον. καὶ εὐθὺς μετιέναι μὲ τὸν Μαξιμῖνος παρεκελεύσατο. καὶ ἥκοντα αὐτὸν ἦγε διὰ τὸν Ατήλαν. καὶ μικρὸν ὕστερον ὑπεξελθὼν ὁ Μαξιμῖνος, ἔλεγεν ἐθέλειν τὸν βάρβαρον Νόμον, ἢ Ανατόλιον, ἢ σενάτορα πρεσβεύεσθαι. μὴ γὰρ ἂν ἄλλον διὰ τὰ εἰρημένους δέξασθαι. καὶ ὡς αὐτὸ ἀποκριναμένου, μὴ χρῆναι διὰ τὸν πρεσβείαν τοὺς ἄνδρας καλεῖσθαι ὑπὸ πίστις καθιστᾶν βασιλεῖ εἰρηκέναι τὸ Ατήλαν, εἰ μὴ ἕλοιντο ποιεῖν ἃ βούλεται, ὅπλοις τὰ ἀμφίβολα διακριθήσεσθαι. ἐπανελθόντων δὲ ἡμῶν εἰς τὴν σκηνὴν, ὁ τοῦ Ορέστου πατὴρ ἦκε λέγων, ὡς ἀμφοτέρους ὑμᾶς Ατήλας διὰ τὸ συμπόσιον διακαλεῖ, γενήσεσθαι δὲ αὐτὸ περὶ θ' τὴν ἡμέρας. ὡς δὲ τὸν καιρὸν ἐφυλάξαμμεν, καὶ ἐπὶ τὸ δεῖπνον κληθέντες διαγενόμεθα ἡμεῖς τε, καὶ οἱ διὰ τῶν ἐπαρείων ῥωμαίοις πρέσβεις, ἔσημεν διὰ τοῦ οὐδὲ αὐτίκα Ατήλαν καὶ * ἐπόλικα οἱ οἰνοχόοι κατὰ τὸ διηκόσμημον ἐπέδοσαν ἔθος, ὡς καὶ ἡμᾶς πρὸ τῆς ἑῴας ἐπεύξασθαι. ὃ δὴ γενόμενον, τὸ κύλικος διαπυθόμενοι, ἐπὶ τὰς θύρας ἤλθομμεν, ἃ ἐδόκει καθεσθέντας δειπνεῖν. πρὸς δὲ τοῖς τοίχοις ἅπαν κήμαλος πάντες ὑπῆρχον οἱ δίφροι ἐξ ἑκατέρας πλευρᾶς. ἐν μέσῳ δὲ ἦσαν ἐπὶ κλίνης ὁ Ατήλας, ἑτέρας ἐξόπισθεν κλίνης ὑπαρχούσης αὐτῷ. μεθ' ἣν καθημένας ἐπὶ τὴν αὐλὸν ἀνῆγον εὐρυχωρίαν, καλυπτομένην ὀθόναις καὶ ποικίλοις διαπετάσμασι, κώμης χάριν· καθάπερ ἐπὶ τῶν γαμικῶν ἑλληνίσι καὶ ῥωμαῖοι κατασκευάζουσι. καὶ πρώτην μὲν ἐνόμιζον τὸ δεῖπνον ἀξιωθῆναι ἐν δεξιᾷ τοῦ Ατήλα· δευτέραν δὲ τὴν εὐωνυμον, ἐν ᾗ ἐτυγχάνομεν ὄντες, προκαθεζομένου ἡμῶν Βερίχου διὰ σκύθαις εὐγενοῦς ἀνδρός. ὁ γὰρ Ονηγήσιος ἐπὶ δίφρου ἦσαν ἐν δεξιᾷ τοῦ βασιλέως κλίνης. ἐν τῷ δὲ τοῦ Ονηγησίου ἐπὶ δίφρου ἐκαθέζοντο δύο τοῦ Ατήλα παίδων· ὁ γὰρ πρεσβύτερος ἐπὶ τοῦ ἐκείνου ἦν κλίνης, ἐκ ἐγγυς, ἀλλ' ἐπ' ἄκρου αἰδοῖος πρὸς τὸν βλέπων εἰς γῆν. πάντων δὲ ἐν κόσμῳ καθεζομένων, παρελθὼν εἰς χορὸς τῷ Ατήλᾳ εἶναι χιασάμενον

* κύλικα

λῷ διασήματι τὴν Μήδων ἀφεσάναι τ σκυθικῆς· ἀδὲ γὰρ οὔννους ἀπείρους τ ὁδῶ τούτης εἶναι, ἀλλὰ πάλαι ἐς αὐτὴν ἐμβεβληκέναι λιμῷ τε τὴν χώραν κρατήσαντας, καὶ ῥωμαίων ἀμφὶ τὸν τόπον σωὶς ἄμφον πόλεμον, μὴ συμβαλόντων. παρελθεῖναι δὲ ἐς τὴν Μήδων τόν τε Βασίλιχ καὶ Κουρσὶχ, τοὺς ὕστερον ἐς τὴν Ῥώμην ἐληλυθότας εἰς ὁμαιχμίαν, ἄνδρας τῶν βασιλείων σκυθῶν, καὶ πολλῷ πλήθους ἄρχοντας. καὶ τοὺς ἀμφιβεβηκότας λέγειν, ὡς ἔρημον ἐπελθόντες χώραν, καὶ λιμῷ πνὰ περαιωθέντες, ἣν ὁ Ρωμύλος τὴν Μαιῶτιν εἶναι ᾤετο, πέντε καὶ δέκα διαγενομένων ἡμερῶν, ὄρη τινὰ ὑπερβάντες ἐς τὴν Μηδικὴν ἐσέβαλον. ληϊζομένους δὲ, καὶ τὴν γῆν καὶ τρέχουσι, πλῆθος περσικὸν ἐπελθὸν, τὸν σφῶν ὑπερκείμενον ἄεργα πλῆσαι δεινῶν, ὥστε σφᾶς, δέει ἔτ καὶ χόντος κινδύνου, ἀναχωρῆσαι εἰς τὰ πίσω, καὶ τὰ ὄρη ὑπεξελθεῖν, ὀλίγην ἄγοντας λείαν. ἡ γὰρ πλείστη ὑπὸ τῶν Μήδων ἀφῃρέθη. ἐυλαβυμένους δὲ τὴν τ πολεμίων δίωξιν, ἑτέραν τραπῆναι ὁδόν. καὶ μὴ τ ἐκ τ ὑφάλου πέτρας * ἀναφλεγομένην φλόγα ἐκεῖθεν πορευθέντας, ἡμερῶν ὁδὸν, εἰς τὰ οἰκεῖα ἀφικέσθαι, καὶ γνῶναι ἐ πολλῷ διαφήμαλα τ μήδων ἀφεσάναι τὴν σκυθικήν. τ δὲ Αττήλαν ἐπ' αὐτὴν ἰέναι βουλόμενον, ἐ πονήσειν πολλὰ, ἔτι μακρὰν ἀνύσειν ὁδὸν, ὥστε καὶ μήδους καὶ πάρθους καὶ πέρσας θαῤῥήσειν καὶ ἀναγκάσειν ἐλθεῖν εἰς φόρου ἀπαγωγὴν· πρεῖναι γὰρ αὐτῷ μάχιμον δύναμιν, ἣν ἅδεν ἔθνος ἰσοστήσεται. ἡμῶν δὲ καὶ περσῶν ἐλθεῖν αὐτὸν ἐπιζαμένων, καὶ ἐπ' ἐκείνους τρέψαι τ πόλεμον· ὁ Κωνσταντιόλος ἔλεγε, δεδιέναι μή ποτε καὶ πέρσαις ῥᾳδίως θαῤῥησάμενος ἀντὶ φίλου δεσπότης ἐπαναίξει· νῦν μὲν γὰρ τὸ χρυσίον νομίζεσθαι παρ' αὐτῷ τῆς ἀξίας ἕνεκα. εἰ δὲ καὶ πάρθους καὶ μήδους καὶ πέρσας θαῤῥήσοιτο, οὐκ ἐπ' ῥωμαίων ἀνέξεσθαι τὴν αὐτὸ νοσφιζομένων ἀρχὴν· ἀλλὰ θεράποντας φανῶς ἡγησάμενον, χαλεπώτερα ἐπιτάξειν καὶ οὐκ ἀνεκτὰ ἐκείνοις ἐπιτάγματα. ἣν δὲ ἀξία, ἧς ὁ Κωνσταντιόλος ἐπεμνήσθη στρατηγὸς ῥωμαίων. ἧς χάριν ὁ Αττήλας θαῤῥᾳ βασιλέως ἐδέδεκτο, τὸ δ τοῖς στρατηγοῖς χρηματιζόμενα, τὰς αὐτοκρατείας ἐκπέμπεσθαι. ἔλεγεν ἣν μὴ Μήδους καὶ Πάρθους καὶ Πέρσας τοῦτο τὸ ὄνομα, ὅπερ αὐτὸν βούλονται ῥωμαῖοι καλεῖν, καὶ τὴν ἀξίαν, ἣ αὐτὸν τετιμηκέναι νομίζουσιν ἀποσεισάμενον, ἀναγκάσας σφᾶς ἀντὶ στρατηγοῦ βασιλέα προσαγορεύειν. ἤδη γὰρ καὶ χαλεπαίνοντα εἰπεῖν, ὡς ἐκείνῳ μὲν οἱ αὐτὸ θεράποντες εἰσὶ στρατηγοὶ· αὐτῷ δὲ καὶ τοῖς βασιλεύσασι ῥωμαίων ὁμότιμοι. ἔσεσθαι δὲ οὐκ εἰς μακρὰν τ παρόντος αὐτῷ δυνάμεως, αὔξησιν συμβαίνειν. καὶ τοῦτο τὸν θεὸν τὸ δ Αρεος ἀναφήναντος ξίφος. ὅπερ ὃν ἱερὸν καὶ θαῤῥᾳ τῶν σκυθικῶν βασιλέων τετιμώμενον

* ἐναπεκαυμένην

καὶ αὐτὸν ἐπὶ στρώματος μαλακῆς κειμένῳ κατέλαβον, τοῖς ἐκ τῆς ἰρείας πιλωτοῖς ἐδάφεσι σκεπομένῳ, ὥστε ἐπ' αὐτῶν βαδίζειν. περιέπεσε δὲ αὐτῷ θεραπόντων πλῆθος κύκλῳ· καὶ θεράπαινα ἐπὶ τῆς ἐδάφους, ἀντικρὺ αὐτῆς καθήμεναι, ὀθόνας χρώμασι διεποίκιλλον, ἐπιβληθησομένας τοῖς κόσμον ἐθνημάτων βαρβαρικῶν. προσελθὼν τοίνυν, καὶ τὰ δῶρα μὴ τὸν ἀπατασμὸν δοὺς, ὑπεξῆειν· καὶ ἐπὶ τὰ ἕτερα ἐβάδιζον οἰκήματα, ἐν οἷς Δημητρίβιον τὸν Ἀτήλαν * ἐτύγχανον, ἀπεκδεχόμενοι ὁπότε ἐπεξέλθοι Οὐηγήσιος. ἤδη γὰρ ἀπὸ τῶν αὐτοῦ οἰκημάτων ἐξεληλύθει, καὶ ἔνδον ἦν. μεταξὺ δὲ τῶν παίδων ἱστάμενος πλήθους γνώριμός τις ὢν τοῖς Ἀτήλα φρουροῖς καὶ τοῖς παρεπομένοις αὐτῷ βαρβάροις, ὑπ' ἀδενὲς διεκωλύομεν) εἶδον πλῆθος πορευόμενον, καὶ θορυβῶν καὶ θόρυβον ποιοῦν τὸν τόπον γενόμενον, ὡς τοῦ Ἀτήλα ὑπεξιόντος. προσῆει δὲ τὸ οἰκήματος βαδίζων σοβαρῶς, τῇδε κἀκεῖ περιβλεπόμενος. ὡς δὲ ὑπεξελθὼν σὺν τῷ Οὐηγησίῳ ἔστη πρὸ τοῦ οἰκήματος (πολλοὶ δὲ τῶν ἀμφισβητήσεις πρὸς ἀλλήλους ἐχόντων προσῆσαν, καὶ τινὰ αὐτὸ κρίσιν ἐδέχοντο) εἶτα ἐπανῆει ὡς τὸ οἴκημα, καὶ πρέσβεις παρ' αὐτὸν ἥκοντας βαρβάρους ἐδέχετο. ἐμοὶ δὲ ἀπεκδεχομένῳ τὸν Οὐηγήσιον, Ρωμύλος καὶ Προμοῦτος καὶ Ρωμανὸς, οἱ ἐξ Ἰταλίας ἐλθόντες πρὸς τὸν Ἀτήλαν πρέσβεις, τῶν φιαλῶν ἕνεκα τῶν χρυσῶν, συμπαρόντος αὐτοῖς καὶ Ρεσικίου τοῦ Κωνσάντιον, καὶ Κωνσαντιόλου, ἀνδρὸς ἐκ τῶν παιόνων χώρας, τοῦ τότε Ἀτήλα τεταμένης· εἰς λόγους ἦλθον, καὶ ἀνηρώτων, πότερον διηφείμεθα, ἢ ἐπιμένειν ἀναγκαζόμεθα; καὶ ἐμοῦ φήσαντος, ὡς τάττα χάειν πεισόμεθα τοῦ Οὐηγησίου τοῖς βουλομένοις προσκαρτερῶ, καὶ ἀνηρώτησαν, * αὐτοῖς ὁ Ἀτήλας ἡμερόν τι καὶ πρῶον πρὸς πρεσβείας ἀπεκρίνατο; ἔλεγον, μηδαμῶς μεταστρέπεσθαι τὴν γνώμης, ἀλλὰ πόλεμον καταγγέλλειν, εἰ μή γε αὐτῷ Σηλβανὸς ἢ τὰ ἐκπώματα πεμφθείη. ἀποθαυμαζόντων δὲ ἡμῶν τὴν ἀπονοίας τὸ βάρβαρον· ὑπολαβὼν ὁ Ρωμύλος, πρεσβευτὴς ἀνὴρ, καὶ πολλῶν πραγμάτων ἔμπειρος, ἔλεγε· τῷ αὐτοῦ μεγίστῳ τύχῃ, καὶ τῷ ἐκ τῆς τύχης δύναμιν, ἐξαίρειν αὐτὸν, ὥστε μὴ ἀνέχεσθαι δικαίων λόγων, εἰ μὴ πρὸς αὐτὸν νομίσῃ ὑπάρχειν αὐτούς. ὅπως γὰρ τὸ πώποτε τῆς σκυθικῆς ἢ καὶ ἑτέρας ἀρξάντων γῆς, τοσαῦτα ἐν ὀλίγῳ καταπράχθη, ὥστε καὶ τὴν ἐν τῷ ὠκεανῷ νήσων ἄρχειν, καὶ πρὸς πάσῃ τῇ σκυθικῇ, καὶ ῥωμαίους ἔχειν εἰς φόρου ἀπαγωγήν. ἐφιέμενον δὲ πρὸς τοῖς παροῦσι πολεμίων, καὶ ἐπὶ μεῖζον αὔξοντα τὴν ἀρχὴν, καὶ ἐς πέρσας ἀπίεναι βάλεσθαι. τῶν δὲ ἐν ἡμῖν τινὸς πυθομένου, ποίαν ὁδὸν τραπεὶς, ἐς πέρσας ἐλθεῖν δυνήσοιτο; ἔλεγεν ὁ Ρωμύλος, μὴ πλ-

* ἐτύγχανεν, ἀπεκδεχόμενοι, &c.

* πότερον αὐτοῖς

γὰρ αὐτὸν ὑπεξιέναι· καὶ δὴ, ἀ πολλῶ διαγενομένω χρόνω, ὡς προϊόντα εἶδον· προσελθὼν ἔλεγον ὡς ὁ ῥωμαίων αὐτὸν ἀσπάζεται πρεσβευτὴς, καὶ δῶρα ἐξ αὐτοῦ ἥκω φέρων, σὺν καὶ τῷ τοῦδε βασιλέως πεμφθέντα χρυσίῳ. ἐσπουδακότι δὲ εἰς λόγους ἐλθεῖν, ᾧ καὶ πότε βούλεται διαλέγεσθαι· ὃς καὶ τό, τε χρυσίον, τά τε δῶρα ἐκέλευσε τοὺς προσήκοντας δέξασθαι, ἐμὲ δὲ ἀπαγγέλλειν Μαξιμίνῳ, ὡς ἥξοι αὐτίκα παρ' αὐτόν. ἐμήνυον τοίνυν ἐπανελθών, τὸ Ονηγήσιον τοῦδε γίνεσθαι· καὶ εὐθὺς ἦκεν ἐς τὴν σκηνήν. προσειπὼν δὲ τὸν Μαξιμῖνον, ἔφασκε· χάριν ὁμολογεῖν ὑπὲρ τῶν δώρων αὐτῷ τε καὶ βασιλεῖ, καὶ ἀνηρώτα, ὅ, τι λέγειν βούλοιτο. αὐτὸν μεταπέμψατο. ὁ δὲ ἔφασκεν, ἥκειν καιρὸν, ὥστε Ονηγήσιον *μείζονα ἀνθρώποις ἐξῆν κλέος, εἴπερ τοῦδε βασιλέα ἐλθὼν διευκολύνοι τὰ ἀμφίβολα τῇ ἑτέρᾳ σώσασθαι, καὶ ὁμόνοιαν ῥωμαίοις καὶ σύννοις κτήσεται. γενήσεται γὰρ ἑνθένδε μένειν τοῖς ἔθνεσι ἀμφοτέροις συμφέρον· ἀλλὰ καὶ τῷ σφετέρῳ οἴκῳ ἀγαθὰ παρέξει πολλὰ, ἐπιτήδειος ἐσαεὶ, αὐτός τε καὶ οἱ αὐτοῦ παῖδες βασιλεῖ τε καὶ τῷ ἐκείνου ἐσομένῳ γένει. ὁ δὲ Ονηγήσιος ἔφη· καὶ τί ποιοῦντες κεχαρισμένως βασιλεῖ, ἢ ὅπως παρ' αὐτοῦ τὰ ἀμφίβολα λυθείη; ἀποπεμναμένου δ', ὡς διαβὰς μὲν εἰς τὴν ῥωμαίων, βασιλεῖ τὴν χάριν καὶ θήσει· διευκολυνήσει δὲ τὰ ἀμφίβολα, τὰς αἰτίας διερευνῶν, καὶ ταύτας καὶ τὰ εἰρήνης λύων θεσμὸν· ἔφασκεν ἐκεῖνα ἐρεῖν βασιλεῖ τε καὶ πρὸς ἀμφ' αὐτόν· ἅπερ Αττήλας βούλεται, ἢ οἴεσθαι ἔφη ῥωμαίους, τοσοῦτον ἐκλιπαρήσειν αὐτόν, ὥστε καὶ προδοῦναι δεσπότην, καὶ ἀναστοφῆς τὰ παρὰ σκύθαις καὶ γαμετῶν καὶ παίδων *κατολιγωρήσεις· μὴ μείζονα δὲ ἡγεῖσθαι τοῦδε Αττήλα δυλείαν, ἢ τοῦδε ῥωμαίους πάντα. συνοίσειν δὲ θεμένοντα τῇ οἰκείᾳ. τὰ γὰρ ἢ δεσπότου καὶ πεσοῦντος θυμὸν, ἐφ' οἷς αὐτὸν ὀργίζεσθαι καὶ ῥωμαίων συμβαίνει· ἢ τοῦδε σφᾶς ἐλθόντα, αἰτίαν ἐπάγεσθαι ἑτέραν ἥπερ ἐκείνῳ δοκεῖ διαπεπραγμένον. ταῦτα εἰρηκὼς, καὶ μὲ ποιεῖσθαι τοῦδε πρὸς αὐτὸν ἡγησάμενος ἔντυξιν, περὶ ὧν πυνθάνεσθαι αὐτοῦ βουλόμεθα (ἃ γὰρ τῷ Μαξιμίνῳ ὡς ἂν ἀξία τελοῦντι, συνεχὴς πρόοδος ἔσται) *ἐντρεπῶς ἐντρεπεῖς ἀνεχώρει. ἐγὼ δὲ τῇ ὑστεραίᾳ εἰς τὰ Αττήλα περίβολον ἀφικνοῦμαι, δῶρα τῇ αὐτοῦ νομίζων γαμετῇ· Κρέκα δὲ ὄνομα αὐτῇ, ἐξ ἧς αὐτῷ παῖδες ἐγεγόνεσαν τρεῖς. ὧν ὁ πρεσβύτερος ἦρχε τῶν Ακατήρων, καὶ τῶν λοιπῶν ἐθνῶν, νεμομένων τοῦδε πόντου σκυθικοῦ. ἔνδον δὲ ξυλίβολα πολλὰ εἱστήκει ἐτύγχανεν οἰκήματα, τὰ μὲν ἐκ σανίδων ἐγγλύφων καὶ ἡρμοσμένων εἰς ἐυπρέπειαν, τὰ δὲ *ἐκ λόγων κεκαθαρμένων, καὶ πρὸς εὐθύτητα ἐπεξεσμένων, ἐμβεβλημένων δὲ ξύλοις ἀποπλῶσιν. οἱ δὲ κύκλοι ἐκ ξυλάφυος ἀρχόμενοι ἐς ὕψος ἀνέβαινον μετρίως. ἐνταῦθα τε Αττήλα ἐνδιαιτωμένης γαμετῆς, διά τε πρὸς τῇ θύρᾳ βαρβάρων ἔτυχον εἰσόδου,

καὶ

*μεῖζον ἢ ἀνθρ. ἔξην

*κατολιγωρήσιν

*ἐντρεπῶς

*ἐκ λίθων

πεπεγκαμένα, τῇ αὐλίκῳ ἐπιμένοντα γνώμῃ. εἶναι δὲ καὶ τύπος πεπαγμένον ἀργύριον τοῖς τὰς δίκας ἀγωνιζομένοις, ὡς τοῖς τῶν γεωργῶν τοῖς ὁπλίταις. ἢ οὐχ ὅσιον τὸν ἐπικαρσῶντα τρέφειν, καὶ τῆς εὐνοίας ἀμείβεσθαι; ὥσπερ ἀγαθὸν ἱππεῖ μὲν ἡ τοῦ ἵππου κομιδή, ἀγαθὸν δὲ βυκόλῳ ἡ τῶν βοῶν, καὶ θηρατῇ ἡ τῶν κυνῶν ἐπιμέλεια, καὶ τῶν ἄλλων, ὧν πρὸς σφετέραν φυλακὴν τι καὶ ὠφέλειαν ἔχουσιν ἄνθρωποι. ὁπότε τοὺς δαπάνῃσι, τοὺς ἐπὶ τῇ δίκῃ γενομένοις, ἀλόντες ἐκτίνυσιν· ἀναπιθέντες ἀδικίαν σφετέραν καὶ οὐχ ἑτέροις τοὺς βλάβους. τὸν δὲ ἐπὶ ταῖς δίκαις μακρότερον (ἂν ὕστερον τύχοι) χρόνον, τῆς τοῦ δικαίου προνοίας γίνεσθαι χάριν· ὥστε μὴ χρεμετίζοντας τοὺς δικαστὰς, τῆς ἀκριβείας ἁμαρτεῖν· λογιζομένους ἄμεινον εἶναι ὀψὲ πέρας ἐπιθεῖναι δίκῃ, ἢ ἐσπουδακότας, μὴ μόνον ἄνθρωπον ἀδικεῖν, ἀλλὰ εἰς τοῦ δικαίου εὑρετὴν θεὸν πλημμελεῖν. κεῖται δὲ τοὺς νόμους πάντων, ὥστε αὐτοῖς καὶ βασιλέα πείθεσθαι, καὶ οὐχ ὃς τῇ αὐτοῦ ἔνεστι κατηγορία. ὅπου γε δὴ οἱ εὔποροι τοὺς πένητας ἀκινδύνως βιάζοιντο, εἰ μή γε ἁλαθῶν τις φύγοι τὴν δίκην. ὅπερ οὐκ ἐπὶ τῶν πλουσίων, ἀλλὰ καὶ πενήτων εὕροι τις ἄν. πλημμελοῦντες γὰρ ἅδε αὐτοὶ ἀπορίᾳ ἐλέγχων δοῖεν δίκας. καὶ τοῦτο πᾶσι, καὶ οὐ πᾶσι ῥωμαίοις μόνον συμβαῖνόν ἐστι. χαίρειν δὲ ὁμολογεῖν τῇ τύχῃ ἐπὶ τῇ αὐτῷ ὑπαρξάσῃ ἐλευθερίᾳ, καὶ μὴ τῷ ἐπὶ πόλεμον ἐξάγοντι δεσπότῃ· ὥστε αὐτὸν δὴ ἀπειρίαν ἢ ὑπὸ τῶν πολεμίων ἀναιρεθῆναι, ἢ φεύγοντα ὑπὸ τοῦ κτησαμένου κολάζεσθαι. ἄμεινον δὲ καὶ τοῖς οἰκέταις ἁμαρτάνουσι ῥωμαῖοι χρώμενοι· πατέρων γὰρ ἢ δισμακάλων ἐς αὐτοὺς ἔργα ἐπιδείκνυνται. ἐφ' ᾧ τῶν φαύλων ἀπεχομένους, μετέναι ἅπερ αὐτοῖς καλὰ νενόμισται, σωφρονίζουσι σφᾶς ἐπὶ τοῖς ἁμαρτήμασιν, ὥσπερ τοὺς οἰκείους παῖδας. οὐ δὴ γὰρ οὐδὲ αὐτοῖς θάνατον, ὥσπερ σκύθαις, ἐπάγειν θέμις. ἐλευθερίας δὲ τρόποι παρ' αὐτοῖς πολεῖσι, ἣν οὐ μόνον φείδοντες, ἀλλὰ καὶ πλουτοῦντες χαρίζονται, διατάττοντες τῆς φειδοῦσίας ὃν βούλονται τρόπον. καὶ νόμος ἐστὶν, ὅπερ ἔκαστος πλουτῶν φειδὶ τῶν πρεσβυτέρων βουλεύσοιτο. καὶ ὃς δακρύσας ἔφη, ὡς οἱ μὲν νόμοι καλοὶ, καὶ ἡ πολιτεία ῥωμαίων ἀγαθὴ: οἱ δ' ἄρχοντες, οὐχ ὁμοῖα τοῖς πάλαι φρονοῦντες, αὐτὴν διαλυμαίνονται. ταῦτα διαλεγομένων ἡμῶν, προσελθών τις τῶν ἔνδοθεν, ἀνοίγει τὰς θύρας τοῦ προβόλου. ἐγὼ δὲ προσδραμὼν ἐπυθόμην, ὅ, τι πράττων ὀνησίπορος τυγχάνοι; ἀπαγγεῖλαι γὰρ αὐτῷ μὲ βάλεσθαι τοῦ ῥωμαίων ἥκοντος πρεσβευτοῦ. ὃς δὲ ἀπεκρίνατο, αὐτῷ μοι ἐπεύξεσθαι μικρὸν ἀναμείναντι· μέλλειν γὰρ

τῷ παῖδας· καὶ Ονηγησίῳ τραπέζης κοινωνῆντα, ἀμείνονα δ' ποτέρᾳ, τὸν παρόντα ἡγεῖσθαι. τὰς μὲν γὰρ ποθ' αἱ σκύθαις, μὴ τ πόλεμον, ἐν ἀπραγμοσύνῃ διατελεῖν· ἑκάστῳ τ παρόντων ἀπολαύοντος, καὶ ὑδαμῶς ἡ ὀλίγα ἐνοχλεμένῳ. τὰς μέν τοι ποθ' αἱ ῥωμαίοις ἐν μὲν πολέμῳ ῥαδίως ἀναλίσκεσθαι, εἰς ἑτέρους τὰς τ σωτηρίας ἐλπίδας ἔχοντας· ὡς πάντων διὰ τὰς τυράννους μὴ χρωμένων ὅπλοις. καὶ τ χρωμένων δὲ σφαλερωτέρα ἡ τ στρατηγῶν κακία, μὴ ὑφισαμένων τ πόλεμον. ἐν δὲ εἰρήνῃ ὀδυνηρότερα ὑπάρχειν τὰ συμβαίνοντα τ ἐν τοῖς πολέμοις κακῶν, διά τε τὴν βαρυτάτην εἴσπραξιν τῶν δασμῶν, καὶ τὰς ἐκ τῶν πονηρῶν βλάβας τῶν νόμων, ὑπ' οὓς πάντων κεῖμένων. ἀλλὰ εἰ μὲν ὁ παραβαίνων τ θεσμὸν, τ αὐτὸν τούντων εἴη, ἐπὶ τ ἀδικίας αὐτὸν μὴ διδόναι δίκας· εἰ δὲ πένης εἴη, οὐκ ἄπισα μὴν χρῆσθαι πράγμασιν, ὑπομένῃ τὴν ἀπὸ τ νόμου ζημίαν, εἴπερ μὴ ποθ' τ κρίσεως ἀπολείποι τ βίον μακρὸν ἐπὶ τ δίκαις παρατεινόμενον χρόνον, καὶ τελείων ἐκδαπανωμένων χρημάτων. ὅπερ τ πάντων αἴνιγμα εἴη, ὅτι μισθωτῶν ἀπὸ τ νόμου τυγχάνειν. ὁ δὲ γὰρ τῷ ἀδικημένῳ εἰς
* τῷ τε δικαστήριον ποθ' ἁδοὺς, εἰ μὴ ἦν ἀργύριον * τό τε δικαστῇ, καὶ τοῖς ἐκείνῳ διακονουμένοις καταθεῖτο. τοιαῦτα καὶ τελεῖσθαι ἕτερα ποτιθέντος, ὑπολαβὼν ἔφασκον, πρᾴως αὐτὸν καὶ τὰ ἐξ ἐμοῦ ἀκοῦσαι. καὶ δὴ ἔλεγον· Ὡς οἱ τ ῥωμαίων πολιτείας εὑρεταὶ, σοφοί τε καὶ ἀγαθοὶ ἄνδρες, ὥστε τὰ πράγματα τηνάλλως φέρεσθαι, τὰς μὲν τ νόμων εἶναι φύλακας, τοὺς δὲ ποιεῖσθαι τ ὅπλων ἐπιμέλειαν, ἔταξαν· καὶ τὰς πολεμικὰς μελέτας ἀσκεῖν, ποτὲ μηδὲν ἕτερον ἐπαγομένους, ἢ ὥστε εἶναι ποτὲ μάχῃ ἑτοίμους· καὶ ὡς ἐπὶ τὴν σωτήριον γυμνασίαν θαῤῥοῦντας, ἐπὶ τ πόλεμον
* προαναλ. εἶεναι, * ποτεναλωθέντος αὐτοῖς διὰ τ μελέτης τ φόβον· τὰς δὲ * ποτειμένους τῇ γεωργίᾳ, καὶ τῇ ἐπιμελείᾳ τ γῆς, ἑαυτοὺς ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἀγωνιζομένους τρέφειν. ἔταξαν δὲ καὶ τοὺς τ στρατιωτικὸν εἰσπραττομένους σιτηρέσιον. ἄλλους δὲ τ ἀδικημένων ποτνοεῖν. καὶ τοὺς μὲν τ δικαίᾳ ποτίσασθαι, ὑπὲρ τ δι' ἀσθένειαν φύσεως μὴ οἷόντε ὄντων τὰ σφέτερα ποτέχεσθαι δίκαια· τοὺς δὲ δικάζοντας φυλάττειν ἅπερ ὁ νόμος βούλεται. μὴ ἐστρῆσθαι δὲ φροντίδος μηδὲ τῶν ποτρασάντων τοῖς δικασταῖς· ἀλλὰ καὶκείνων εἶναι τοὺς ποτίνειαν ποιησομένους, ὅπως τῷ τι δικαίᾳ τεύξοιτο ὁ τῆς τῶν δικασῶν τυχὼν κρίσεως, καὶ ὁ ἀδίκων νομισθεὶς, μὴ εἰσπραχθείη πλέον, ἢπερ ἡ δικαστικὴ βούλεται ψῆφος. εἰ γὰρ μὴ ὑπῆρχον οἱ ταῦτα ἐν φροντίδι ποιούμενοι· ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, ἑτέρας δίκης ἐγίνετο ἂν ποτὲ φάσις: ἢ τῷ νενικηκότος χαλεπώτερον ἐπεξιόντος, ἢ [τῇ] τῷ χείρονος ἀ-

πενεγκα-

δον τότε πρῶτον ἐς ὄψιν ἐλθών, καὶ αὐτῷ τὰ ὅπλα τῇ πεάξει, ἐφ' ᾧ ἔσαλπε, ἀπαγγέλλων, καὶ τὸ πάθος τὸ τῷ Ἀτήλα παιδίσωνεχθὲν (τῷ γὰρ δεξιὰν χεῖρα ἐξολισθήσας κατέαξεν) σωσευωχεῖσθαι ἡμῖν σὺν ἤγε σχολῇ. μὴ δὲ τὸ δεῖπνον, ἀπολιπόντες τὰ ἔθνη Ονηγησίᾳ οἰκήματα, πλησίον τ Ἀτήλα κατασκηνώσαμεν, ἢ ὡς τὸ Ἀτήλαν ὅπλα τ Μάξιμον ἤγαγεν καὶ τοῖς ἄλλοις, τοῖς ἀμφ' αὐτὸν, ἐς λόγους ἰέναι ὀφείλοντα, μὴ πολλῷ κεχωρίσθαι διαστήματι. διαγόντων δὲ ἡμῶν ἐκείνῃ τῇ νύκτι, ἐν ᾧπερ κατελύσαμεν χωρίῳ· ὑποφαινούσης ἡμέρας, ὁ Μαξιμῖνος στέλλει μὲ ὡς τὸ Ονηγήσιον τὰ δῶρα δώσοντα, ἅ, τι αὐτὸς ἐδίδου, ἅ, τι βασιλεὺς ἀπεστάλκει· καὶ ὅπως γνοίη, εἰ βούλεται αὐτῷ, καὶ ὁπότε ἐς λόγους ἐλθεῖν. ὡς δ' ἀφικόμην δὲ ἅμα τοῖς κομίζουσιν αὐτῷ ὑπηρέταις, προσεκαρτέρουν ἐπὶ τ θυρῶν κεκλεισμένων, ἄχρις ὅτου τις ὑπεξελθὼν τῷ ἡμετέραν μηνύσειεν ἄφιξιν. διατρίβοντι δέ μοι, καὶ ὠθισμάτων ποιουμένων πρὸς τὸ ὠθίζειν τ οἰκημάτων, * προσελθόντες, ὃν βάρβαρον ἐκ τ σκυθικῆς ὡήθην εἶναι στολῆς, ἑλληνικῇ ἀσπάζεταί με φωνῇ, χαίρειν προσειπών· ὥστε με θαυμάζειν, ὅπη γε δὴ ἑλληνίζει σκύθης ἀνήρ. ξύγκλυδες γὰρ ὄντες πρὸς τῇ σφετέρᾳ βαρβάρῳ γλώσσῃ ζηλοῦσιν ἢ τῷ Ἄννων ἢ τῷ Γότθων, ἢ καὶ τῷ Αὐσονίων, ὅσοις αὖπαν πρὸς ῥωμαίους ἐπιμιξία. καὶ ῥᾳδίως τις σφῶν ἑλληνίζει τῇ φωνῇ, τῷ ὧν ἀπήγαγον αἰχμαλώτων ἀπὸ τ Θρᾳκίας, καὶ ἰλλυρίδος παράλου. ἀλλ' ἐκεῖνοι μὲν γνώριμοι τοῖς ἐντυγχάνουσιν ἐτύγχανον ἐκ τε τ διηρπαγότων ἐνδυμάτων, καὶ ἐκ αὐχμοῦ τ κεφαλῆς, ὡς τῷ χείρονα μεταπεσόντες τύχῃ. ὅπως δὲ τοὺς Οὖννα ἐώκει σκύθῃ εὐειμόνων τε ὢν καὶ ἀποκειράμενον τῷ κεφαλῇ ἐπιτρόχαλα ἀνταπασάμενος δὲ ἀνηρώτων, τίς ὢν καὶ πόθεν ἐς τῷ βάρβαρον παρῆλθε γῆν, καὶ βίον ἀναιρεῖται σκυθικόν; ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ὅτι βούλομεν ταῦτα γνῶναι ἐπιστάδακα. ἐγὼ δὲ ἔφην, αἰτίαν πολυπραγμοσύνης εἶναί μοι τ ἑλλήνων φωνήν. τότε δὴ γελάσας ἔφη, χρηκὸς μὲν εἶναι τὸ γένος, καὶ ἐμπορίαν δὲ ἐς τὸ βιμινάκιον ἐληλυθέναι, τῷ πρὸς τῷ ἴστρῳ μυσῶν πόλιν. πλεῖστον δὲ ἐν αὐτῇ διατρίψαι χρόνον, καὶ γυναῖκα γήμασθαι ζάπλουτον. τῷ δὲ ἐντεῦθεν εὐπραγίαν ἐκδύσασθαι, ὑπὸ τοῖς βαρβάροις τ πόλεως γενομένης· καὶ διὰ τ ὑπάρξαντα πλοῦτον αὐτῷ Ονηγησίῳ ἐν τῇ τ λαφύρων προελθεῖναι διανομῇ. τὰς γὰρ ἀλόντας ἀπὸ τ εὐπόρων μοῖρ τ Ατήλαν ἐκρίτας εἶχον οἱ τ σκυθῶν λογάδες, διὰ τὸ ὅπλ πλείστοις διατίθεσθαι. ἀριστεύσαντα δὲ ἐν τ ὕστερον πρὸς ῥωμαίους μάχαις, καὶ τὸ τ Ακατήρων ἔθνος δόντα τῷ βαρβάρῳ δεσπότῃ, καὶ τ ὡς σκύθαις νόμον· τὰ καὶ τὴν πόλεμον αὐτῷ κτηθέντα ἐλευθερίας τυχεῖν. γυναῖκα δὲ γήμασθαι βάρβαρον, εἶναί τε αὐτῷ

* προσελθών τις

θεῖσι θεῷ. εἰ γὰρ μὴ τ᾽ εὐλόγου προφάσεως, καὶ εὐλαβείᾳ τοῦ θείου ἀποστείη τοῦ τὰς φιάλας αἰτεῖν, ἐκπέμπειν γὰ ὑπὲρ αὐτῶν χρυσίον τὸν Σιλβανὸν παραιτουμένους. οὐ γὰρ ἐκδώσειν ἄνθρωπον ἀδικοῦντα οὐθέν. καὶ αὕτη μὲν αἰτία τ᾽ τῶν ἀνδρῶν πρεσβείας. καὶ παρεῖπον ὅτι καὶ ἀποκρινόμενος ἀποπέμψει σφᾶς ὁ βάρβαρος. ὅπη τ᾽ αὐτῆς οὖν ὁδοῦ γενόμενοι, προπορευθέντα αὐτὸν ἀναμείναντες, σὺν τῷ παντὶ ἐπηκολουθήσαμεν πλήθει. καὶ ποταμούς τινας διαβάντες, ἐν μεγίστῃ παρεγενόμεθα κώμῃ. ἐν ᾗ τὰ τοῦ Ἀττήλα οἰκήματα προφανέστερα τ᾽ ἀπάντων εἶναι ἐλέγετο, ξύλοις τε καὶ σανίσιν εὐξέστοις ἡρμοσμένα, καὶ περιβόλῳ ξυλίνῳ κυκλούμενα· οὐ πρὸς ἀσφάλειαν, ἀλλὰ πρὸς εὐπρέπειαν συλλαμβάνοντι. μιᾷ δ᾽ ἦν τὰ τοῦ βασιλέως καὶ τὰ τοῦ Ονηγησίου διαπρεπῆ· καὶ περίβολον μὲν ἐκ ξύλων καὶ αὐτὰ ἔχοντα, οὐχ ὁμοίως δ᾽ ὥσπερ ὁ Ἀττήλα πύργοις ἐκοσμεῖτο. βαλανεῖον δ᾽ ἦν καὶ πόρρω τοῦ περιβόλου. ὅπερ Ονηγήσιος μὲν τὸν Ἀττήλαν πρὸς σκύθαις ἰσχύων μέγα ᾠκοδόμει, λίθους ἐκ τῶν παιόνων διακομίσας γῆς. οὐδὲ γὰρ λίθος, οὐ δένδρον, πρὸς τοῖς ἐκεῖνο τὸ μέρος οἰκοῦσι βαρβάροις ἐστίν· ἀλλὰ ἐπεισάκτῳ τῇ ὕλῃ κέχρηντο ταύτῃ. ὁ δ᾽ ἀρχιτέκτων τοῦ βαλανείου ἀπὸ τοῦ σιρμίου αἰχμάλωτος ἀχθείς, μισθὸν τοῦ εὑρέματος ἐλευθερίαν λήψεσθαι προσδοκῶν, ἔλαθε μείζονι πόνῳ περιπεσὼν τ᾽ πρὸς σκύθαις δουλείας. βαλανέα γὰρ αὐτὸν Ονηγήσιος κατέσησε, καὶ λουμένῳ αὐτῷ τε καὶ τοῖς ἀμφ᾽ αὐτὸν διηκονεῖτο. ἐν ταύτῃ τῇ κώμῃ εἰσιόντα τὸν Ἀττήλαν ἀπήντων κόραι, στιχηδὸν προπρεύμναι, ὑπὸ ὀθόναις λεπταῖς τε καὶ λευκαῖς, ὅπη πολὺ ἐς μῆκος διατεινόσαις, ὥστε ὑπὸ μιᾷ ἑκάστῃ ὀθόνῃ ἀνεχομένῃ τ᾽ χερσὶ τῶν παρ᾽ ἑκάτερα γυναικῶν, κόρας ζ. ἢ καὶ πλείους * βαδιζούσας (ἦσαν δὲ πολλαὶ τοιαύτῃ τ᾽ γυναικῶν ὑπὸ τ᾽ ὀθόναις τάξεις) ἄδειν ἄσματα σκυθικά. πλησίον δὲ τ᾽ Ονηγησίου οἰκημάτων γενόμενον (δι᾽ αὐτῶν γὰρ ἡ ὅπη τὰ βασίλεια ἦγε ὁδὸς) ὑπεξελθοῦσα ἡ τοῦ Ονηγησίου γαμετὴ, μετὰ πλήθους θεραπόντων, τ᾽ μὲν ὄψα, τ᾽ δὲ καὶ οἶνον φερόντων· μεγίστη δὲ αὐτὴ παρὰ σκύθαις ἐστὶ τιμή· ἠσπάζετό τε κἀμὲ ἡξίου μεταλαβεῖν ὧν αὐτὴ φιλοφρονουμένη ἐκόμισεν. ὃς δὲ ὅπου δεῖ ἀνδρὸς χαριζόμενος γαμετῇ, ἤθελον ὅπη τοῦ ἵππου ἤμην, τ᾽ παρεπομένων τ᾽ πίνακα (ἀργύρεος δὲ ἦν ὅτος) ἐς ὕψος ἀράντων βαρβάρων. ἀπογευσάμενος δὲ κἀγὼ τ᾽ προσενεχθείσης αὐτῷ κύλικος, ἐς τὰ βασίλεια ἐχώρει, ὄντα τ᾽ ἄλλων ὑπέρτερα, καὶ ἐν ὑψηλῷ διακείμενα χωρίῳ. ἡμεῖς δὲ ἐν τοῖς Ονηγησίου, ἐκείνου προσκελευσαμένου, ἐγκατεμείναμεν· ἐπανελήλυθει γὰρ σὺν τῷ Ἀττήλα παιδὶ [καὶ] ἡμῖν ποιησάμενος δεξιωσαμένης ἡμᾶς τ᾽ τῆς γαμετῆς, καὶ τ᾽ κατ᾽ γένος αὐτῷ διαφερόντων. αὐτὸς γὰρ τῷ Ἀττήλα μετὰ τιμὴ ἐπάνο-

δον

* βαδιζούσας

καὶ ἑτέροις * τραγήμασι, διὰ τὸ μὴ δύνασθαι χωλάζειν τοῖς βαρβάροις ἅπασι πιθανοῖς· ἦν) ὑπέλιμπε, εὐξάμενοι αὐτῇ ἀγαθὰ τὰ ξενίας πέρι. ἡμερῶν δὲ ζ ὁδὸν ἀνύσαντες, ἐν κώμῃ τινὶ ἐπεμείναμεν, τὰ ξεναγέντων διαπεπραγμένων σκυθῶν· οἷα δὴ τοῦ Ἀττήλα ἐς αὐτὸν ἐμβαλόντος τὴν ὁδὸν, καὶ ἡμῶν κατόπιν αὐτὸ πορεύεσθαι ὀφειλόντων. ἔνθα δὴ * τυγχάνομεν ἀνδράσι τῶν ἑσπερίων ῥωμαίων, καὶ αὐτοῖς διὰ τὸν Ἀττήλαν πρεσβευομένοις. ὧν Ῥωμύλος ἦν, ἀνὴρ τῇ τοῦ κώμητος ἀξίᾳ τετιμημένος, καὶ Πεμπτος τῆς νωρίκων ἄρχων χώρας, καὶ Ῥωμαίοις στρατιωτικὰ τάγματος ἡγεμών. σωτὴν δὲ αὐτοῖς Κωνσάντιος, ὃν ἀπέστελλε Λέων διὰ τὸν Ἀττήλαν ὑπογραφέως χάριν, καὶ Τατύλος ὁ Ὀρέστου πατὴρ, ἔμπυος ἐδέχετο, οὐ τῆς πρεσβείας ἕνεκα, ἀλλὰ οἰκειότητος χάριν ἅμα σοφίσιν αὐτοῖς τὴν πορείαν ποιούμενοι· Κωνσάντιος μὲν διὰ τὰς ἰταλίας διαπάρξασαν πρὸς τοὺς ἄνδρας γνῶσιν, Τατύλος δὲ διὰ συγγένειαν. ὁ γὰρ αὐτοῦ παῖς Ὀρέστης Ῥωμύλου θυγατέρα ἐγεγαμήκει. ἀπὸ Παταβίωνος, τοῦ ἐν νωρίκῳ πόλεως, ἐπρεσβεύοντο * ἐκμελετήσαντες τὸν Ἀττήλαν, ἐκδοθῆναι αὐτῷ βουλόμενοι Σιλβανὸν, ἁρμόσαντα τραπέζης τῷ Ῥωμύλου θεράποντι, ὡς φιάλας χρυσᾶς διαφόρους Κωνσαντίου δεξάμενον. ἐς ἐκγαλατῶν μὲν τὸ ἐν τῇ ἑσπέρᾳ ὁρμᾶτο, ἀπέσαλτο δὲ καὶ αὐτὸς διαπρὸ Ἀττήλαν τε καὶ Βλήδαν· ὥσπερ ὁ μετ' αὐτὸν Κωνσάντιος, ἵνα πορφυρέως χάριν. ἐν δὲ τῷ χρόνῳ, ἐν ᾧ ἵνα σκυθῶν ἐν τῷ παιόνων ἐπολιορκεῖτο τὸ σίρμιον, τὰς φιάλας διαπρὸ τῆς πόλεως ἐπισκέπτεσθαι ἐδέξαντο, ἐφ' ᾧ αὐτὸν λύσασθαι· εἴ γε * πεσόντος αὐτοῦ ἁλῶναι τὴν * περιόντος πόλιν συμβαίη· ἢ ἀναιρεθέντος, ὠνήσασθαι τοὺς αἰχμαλώτους ἀπαγομένους τῶν ἀστῶν. ὁ δὲ Κωνσάντιος μετὰ τῆς πόλεως ἀνδραποδισμὸν, ὀλιγωρήσας τῶν σκυθικῶν, ἐς τὸν Ῥώμυλον κατὰ πρᾶξίν τινα διαπρὸ ἐγίνετο· καὶ νομίζεται διαπρὸ τοῦ Σιλβανοῦ χρυσίον, τὰς φιάλας δοὺς· ὥστε ῥητοῦ χρόνου ἐντὸς ἢ ἀποδόντα τὸ ἐκδεδανεισθὲν χρυσίον, ἀναλαβεῖν τὰ ἐνέχυρα, ἢ αὐτοῖς τὸν Σιλβανὸν ἐς ὅ, τι βούλοιτο χρήσασθαι. τοῦτον δὴ τὸν Κωνσάντιον ἐν ὑποψίᾳ πρόδοσίας ποιησάμενοι Ἀττήλας τε καὶ Βλήδας, ἀνεσταύρωσαν. μετὰ δὲ χρόνον τῷ Ἀττήλᾳ ὡς τὰ περὶ τῶν φιαλῶν ἐμηνύθη, ἐκδοθῆναι αὐτὸν τὸν Σιλβανὸν, οἷα δὴ * φῶτα τῶν αὐτοῦ * φῶρα * γενομένων, ἐβούλετο. πρέσβεις τοίνυν διαπρὸ Λετίου καὶ τοῦ βασιλεύοντος τῶν ἑσπερίων ῥωμαίων ἐσάλπαιον, ἐρῶντες, ὡς χρήσης Σιλβανὸς Κωνσαντίου γενόμενος, τὰς φιάλας ἐνέχυρα, καὶ ὁ φῶρα λαβὼν ἔχοι. καὶ ὡς ταύτας ἀργυρίου χάριν ἱερεῦσι καὶ τοῖς δέοντο ἀπέδοτο. οὕτω γὰρ θέμις ἀνθρώποις εἰς σφετέραν διακονίαν κεχρῆσθαι ἐκπώμασιν ἀναπεθεῖσι

ρευόμεθα ὁδὸν ὁμαλὴν, ἐν πεδίῳ κειμένην, ναυσιπόροις τε συμβάλλομεν ποταμοῖς· ὧν οἱ μέγιστοι μετ' Ἴστρον, ὅ, τε Δρήκων λεγόμενος, καὶ ὁ Τίγας καὶ ὁ Τιφήσιος ἐστί. καὶ τούτους μὲν ἐπεραιώθημεν τοῖς μονοξύλοις πλοίοις, οἷς οἱ ἐνοικοῦντες τοὺς ποταμοὺς κέχρηνται· τὰς δὲ λοιπὰς τὰ πεδία διεπλεύσαμεν, ἃ δὴ τῶν ἁμαξῶν οἱ βάρβαροι διὰ τὰς λιμνάζουσας φέρουσι τόπους. ἐχορήγουν δὲ ἡμῖν καὶ κώμας τροφάς, ἀντὶ μὲν σίτου κέγχρου, ἀντὶ δὲ οἴνου, ὁ μέδος ἐπιχωρίως καλούμενος. ἐκομίζοντο δὲ καὶ οἱ ἑπόμενοι ἡμῖν ὑπηρέται κέγχρον, καὶ τὸ ἐκ κελθῶν χορηγούμενοι πόμα, κάμον οἱ βάρβαροι καλοῦσιν αὐτό. μακρὰν δὲ ἀνύσαντες ὁδὸν, ἐπὶ δείλην ὀψίαν κατεσκηνώσαμεν ἐπὶ λίμνῃ τινὶ, ποτίμου ὕδατος ἐχούσῃ. ὅπερ οἱ τὰ πλησίον ὑδρεύοντο κώμης. πνεῦμα δὲ καὶ θύελλα ἐξαπίνης διανασᾶσα, μετὰ βροντῶν καὶ συχνῶν ἀστραπῶν, καὶ ὄμβρος πολλὸς, οὐ μόνον ἡμῶν ἔτερψε τὴν σκηνὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν κατασκευὴν σύμπασαν ἐς τὸ ὕδωρ ἐκύλισε τῆς λίμνης. ὑπὸ δὲ τῆς κρατούσης τὸν ἀέρα παραχῆς, καὶ τοῦ συμβάντος διαματωθέντες, τὸ χωρίον ἀπελείπομεν, καὶ ἀλλήλων ἐχωριζόμεθα, ὡς ἐν σκότῳ καὶ ὑετῷ, τραπέντες ὁδὸν, ἣν αὐτῷ ῥᾳδίαν ἕκαστος ἔστεσθαι ᾤετο. ἐς δὲ τὰς καλύβας τῆς κώμης ὡδαγενόμενοι (τὴν αὐτὴν δὲ πάντες διαφόρως ἐτράπημεν) ἐς ταὐτὸν συνήειμεν, καὶ τῶν ἀπολειπομένων σὺν βοῇ τὴν ζήτησιν ἐποιούμεθα. ἐκπηδήσαντες δὲ οἱ σκύθαι, διὰ τὸν θόρυβον, τοὺς καλάμους, οἷς πρὸς τῷ πυρὶ κέχρηνται, ἀνέκαιον, φῶς ἐργαζόμενοι· καὶ ἀνηρώτων, ὅ, τι βουλόμενοι κεκράγαμεν; τῶν δὲ σὺν ἡμῖν βαρβάρων ἀποκριναμένων, ὡς διὰ τὸν χειμῶνα διαπεπόμεθα· πρὸς σφᾶς τε αὐτοὺς καλοῦντες ὑπεδέχοντο, καὶ ἀλεὰν παρεῖχον καλάμους πλείους ἐπάνοντες. ἡ δὲ ἐν τῇ κώμῃ ἀρχόντος γυναικὸς (μία δὲ αὕτη τῶν Βλήδα γυναικῶν ἐγεγόνει) τροφὰς ἡμῖν διαπεμψαμένης, καὶ διὰ συνουσίαν γυναῖκας εὐπρεπεῖς (σκυθικὴ δὲ αὕτη τιμὴ) τὰς μὲν γυναῖκας ἐκ τῶν προκειμένων ἑδωδίμων φιλοφρονησάμενοι, τῇ πρὸς αὐτὰς ὁμιλίᾳ * ἀπαγορεύσαντες· ἐγκαταμείναντες δὲ τῶν καλύβαις, ἅμα ἡμέρᾳ εἰς τὴν τῶν σκευῶν ἐπάνοδον ἀνεζητήσαμεν. καὶ σύμπαντα εὑρηκότες, τὰ μὲν ἐν τῷ χωρίῳ, ἔνθα ἐν τῇ προτεραίᾳ κατέλυσαν ἐτύχομεν, τὰ δὲ καὶ πρὸς τῇ ὄχθῃ τῆς λίμνης, τὰ δὲ καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ὕδατι ἀνελάβομεν. καὶ ἐκείνην τὴν ἡμέραν ἐν τῇ κώμῃ διετρίψαμεν, ἅπαντα διαπερσαίνοντες. ὅ, τι γὰρ χειμὼν ἐπέπαυτο, καὶ λαμπρὸς ἥλιος ἦν. ἐπιμεληθέντες δὲ καὶ τῶν ἵππων καὶ τῶν λοιπῶν ὑποζυγίων, ἐπὶ τὴν βασιλίδα ἀφικόμεθα. καὶ αὖθις ἀποδεξάμενοι, καὶ δώροις ἀμειψάμενοι (τρισί τε ἀργυραῖς φιάλαις, καὶ ἐρυθροῖς δέρμασι, καὶ τῷ ἐξ ἰνδίας πεπέρει, καὶ τῷ καρπῷ τῶν φοινίκων,

καὶ

* ἀπηγορεύσαμεν

παρ αὐτοῦ Εδέκωνος εἰρῆσθαι, ὡς καὶ αὐτῷ ὁ Ατήλας φεὶ τ Φυγάδων καλεπαίνοι· ἔδει γὰρ ἢ πάντας ἀπολαβεῖν, ἢ πρέσβεις ἐκ τ μεγίστης ἐξουσίας ἀφικέσθαι πρὸς αὐτόν. ταῦτα διαλεγομένοις ὡδαγενόμενοί τινες ὑπ Ατήλα, ἔλεγον· μή τι Βιγίλαν, μή τι ἡμᾶς ῥωμαῖον αἰχμάλωτον ἢ βάρβαρον ἀνδράποδον ἢ ἵππους, ἢ ἕτερόν τι, τολμῶ τ εἰς τροφὴν αἰνεῖσθαι, ἄχρις ὅτου τὰ μὴ ξὺν ῥωμαίων καὶ ἵππων ἀμφίβολα διαμελθεῖν. στασιασμένως δὲ ταῦτα καὶ τέχνῃ ἐγένετο τῷ Βαρβάρῳ. ὥστε τ μὲν Βιγίλαν ῥαδίως ὑπὸ τὴν καθ' αὐτοῦ ἀλῶναι πρᾶξιν ἀπορῆναι αἰτίας, ἐφ' ἧπερ τὸ χρυσίον κομίζοι· ἡμᾶς δὲ φάσει ἀποκρίσεως ὑπὸ τὴν πρεσβείαν δοθησομένης Ονηγήσιον ἀπεκδέξασθαι τὰ δῶρα κομιζόμενον, ἅπερ ἡμεῖς τι δίδοναι ἐβουλόμεθα, καὶ βασιλεὺς ἀπησάλκει. σὺν ἐβαινε γὰρ αὐτὸν σὺν τῷ πρεσβυτέρῳ τ Ατήλα παίδων, εἰς τὸ τ * ἀκατζίρων ἔθνος εἰσάλθαι, ὅ ἐστι σκυθικὸν ἔθνος. παρέσῃ δὲ τῷ Ατήλα ἐξ αἰτίας τοιᾶσδε. πολλῶν καὶ φῦλα καὶ γένη ἀρχόντων ὑπ ἔθνος, Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς ἐκπέμπει δῶρα, ὥστε ὁμονοίᾳ σφετέρᾳ ἀπαγορεῦσαι μὲν τῇ ὑπ Ατήλα συμμαχίᾳ, τοῖς δὲ πρὸς ῥωμαίους * συμμαχίαν ἀσπάζεσθαι. ὁ δὲ τὰ δῶρα ἀποκομίζων, ὑπ τάξιν ἑκάστου τ βασιλέων ὑπ ἔθνος δίδωσιν· ὥστε τ Κυριδάχον, πρεσβύτερον ὄντα τῇ ἀρχῇ, τὰ δῶρα δεξάμενον δεύτερον, οἷα δὴ πρὸς φθέντα, καὶ τ σφετέρων στρηθέντα γερῶν, ὑπακαλέσασθαι τ Ατήλαν καὶ τ συμβασιλευόντων· τ δὲ μὴ μελλήσαντα πολλῷ ἐκπέμψαι δύναμιν· καὶ τοὺς μὲν ἀνελόντα, τοὺς δὲ ὡδαγησάμενον, καλεῖν τ Κυρίδαχον, τ νικητηρίων μεθέξοντα. τὸν δὲ ἐπιβουλῇ ἐκποτοπήσαντα εἰπεῖν, ὡς χαλεπὸν ἀνθρώπῳ ἐλθεῖν ἐς ὄψιν θεοῦ. εἰ γὰρ καὶ δὲ τ ἡλίου δίσκον ἀπτῶς ἐσιν ἰδεῖν, πῶς τ μέγιστον τ θεῶν ἀπαθῶς τις ὄψοιτο; ἔτος μὲν ὁ Κυρίδαχος ἔμεινεν ὑπὸ τοῖς σφετέροις, καὶ διεφύλαξε τὴν ἀρχὴν ὑπ λοιπὸν παντὸς ὑπ κατζίρων ἔθνους τῷ Ατήλα ὡδασάντος· ὅπερ ἔθνος βασιλέα τ πρεσβύτερον τ παίδων καθ' ἑσῆσαν βουλόμενος, Ονηγήσιον ὑπὸ ταύτην ἐκπέμπει τὴν πρᾶξιν. διὸ δὴ καὶ ἡμᾶς, ὡς ἔφην, ὑπομεῖναι ὡδακελευσάμενος, τὸν Βιγίλαν διαφθεῖραι αἷμα Ησλα, πρὸς φάσιν μὲν τ Φυγάδων, ἐς τὴν ῥωμαίων διαβησόμενον, τῇ δὲ ἀληθείᾳ τῷ Εδέκωνι τὸ χρυσίον κομιοῦντα. ὑπ δὲ Βιγίλα ἐξορμήσαντος· μίαν μὲν τὴν ἐκείνου ἀναχώρησιν ἡμέραν ὑπομείναντες, τῇ ὑστεραίᾳ ὑπὸ τὰ ἀρκτικώτερα τ χώρας σὺν Ατήλα ἐπορεύθημεν. καὶ ἄχεσθον τῷ Βαρβάρῳ συμπροελθόντες, ἑτέραν ὁδὸν ἐτράπημεν· τ ξεναγόντων ἡμᾶς σκυθῶν τὸ ποιεῖν ὡδακελευσαμένων, ὡς ὑπ Ατήλα ἐς κώμην τινὰ παρεσομένους, ἐν ᾗ γαμεῖν θυγατέρα Εσκὰμ ἐβούλετο· πολείας μὲν ἔχων γαμετὰς, ἀγόμενος δὲ καὶ ταύτην κατὰ νόμον τ σκυθικόν. ἐνθένδε ἐπορευόμεθα

* γρ. εἰρήνην

πρὸς βορρᾶν οἰωνοῖς ἐδεδώκει ἂν, εἰ μή γε τῷ τ πρεσβείας θερμῷ λυμαίνεσθαι ἐδόκει, καὶ ταύτην αὐτῷ ἐπὶ τῇ ἀναιδίᾳ καὶ τῇ τ λόγων ἰταμότητι ἐπιθεῖναι δίκλω· φυγάδας γὰρ ἔφη σφετέρους ἔθνους ὑποδέχεσθαι ῥωμαίους εἶναι πολλούς, ὧν ἐκέλευε τὰ ὀνόματα ἐγγεγραμμένα χάρτῃ λῦσαι τοὺς γραφέας ἀναγινώσκειν. ὡς δὲ διεξῆλθον ἅπαντας, προσέταξε μηδὲν μελλήσαντα ἀπιέναι. συμπέμψειν δὲ αὐτῷ καὶ Ἡσλαν ῥωμαίοις λέξαι τὰ πάντα τοῦ ὑποδεξαμένου σφίσι καὶ φυγόντας βαρβάρους, ὑπὸ τ Καρπιλεόνος χρέων. ὃς ὠμήρευσε παρ' αὐτῷ, παῖς ὢν Αετίου τοῦ ἐν τῇ ἑσπέρᾳ ῥωμαίων στρατηγοῦ, ἐκπέμψαι παρ' αὐτόν. καὶ γὰρ συγχωρήσειν τοῦτο σφετέρους θεράποντας αἴτιον αὐτοῖς ἐς μάχλον ἴέναι, καίπερ μὴ δυναμένους ὠφελεῖν τοῦτο τὸν φυλακὸν αὐτοῖς τ οἰκείας ἐπιτρέψαντας γῆς. τίνα γὰρ πόλιν ἢ ποῖον φρούριον σεσῶσθαι, ἔλεγεν, ὑπ' ἐκείνων, ἅπερ αὐτὸς ποιῆσαι τὸν αἱρεσιν ὥρμησεν; ἀπαγγείλαντες δὲ τὰ αὐτῷ παρὰ τῶν φυγάδων δεδογμένα, αὖθις ἐπανήκειν μιμνύοντας, πότερον αὐτοὺς ἐκδιδόναι βούλονται, ἢ τ ὑπὲρ αὐτῶν ἀναδέχονται πόλεμον; προσκελευσάμενος δὲ καὶ πρότερον καὶ τ Μαξιμῖνον ἐπιμένειν, ὡς δι' αὐτοῦ παρὰ τ γεγραμμένων ἀποκρινούμενος βασιλεῖ· ἐπέτρεπε τὰ δῶρα. δόντες τοίνυν, καὶ ἐπανιόντες εἰς τὸν σκηνὸν, ἑκάστου τ λεχθέντων πέρι διελογούμεθα. καὶ Βιγίλα θαυμάζοντος, ὅπως πάλαι αὐτῷ πρεσβευομένῳ ἥπιός τις καὶ πρᾶος νομισθεὶς, τότε χαλεπῶς ἐλοιδορήσατο· ἔλεγον, μή ποτέ τινες τ βαρβάρων τ ἐν σαρδικῇ αἰχμαλώτων σὺν ἡμῖν δυσμενῆ αὐτῷ τ Ἀτήλαν παρεσκεύασεν, ἀπαγγείλαντες, ὡς θεὸν μὲν τ ῥωμαίων σκάλει βασιλέα, ἄνθρωπον δὲ τ Ἀτήλαν. τοῦτον τ λόγον ὁ Μαξιμῖνος ὡς πιθανὸν ἐδέχετο· οἷα δὴ μετέχων τ συνομοσίας, ἣν κατὰ τοῦ βαρβάρου ὁ εὐνοῦχος ἐποιήσατο. ὁ δὲ Βιγίλας ἀμφίβολός τις ἦν, καὶ ἐμοὶ ἐδόκει προφάσεως ἀπορεῖν, δι' ἣν αὐτῷ ὁ Ἀτήλας ἐλοιδορήσατο. ὅτι γὰρ τὰ ἐν σαρδικῇ, ὡς ὕστερον ἡμῖν διηγεῖτο, ὅτι τὰ τ ὑποβολῆς εἰρῆσθαι τῷ Ἀτήλᾳ ἐνόμιζεν. μηδενὸς μὲν ἑτέρου τ ἐκ τοῦ πολήθους, διὰ τ ὑποκρατοῦντα καὶ πάντων φόβον, εἰς λόγους αὐτοῦ θαρροῦντος ἐλθεῖν. Εδέκων δὲ πάντως ἐχεμυθήσοντος, διά τι τοῦ ὅρκους, καὶ τὴν αἰδηλίαν τοῦ πράγματος, μή ποτε καὶ αὐτὸς, ὡς τοιούτων μέτοχος λόγων, ὑπιτήδειος νομισθεὶς, θάνατον ὑφέξει ζημίαν. ἐν τοιαύτῃ δὴ ἀμφιβολίᾳ τυγχάνουσιν ὑποστὰς Εδέκων, καὶ τ Βιγίλαν ἔξω τ ἡμετέρας ἀπαγαγὼν σκηνῆς, ἐπικερνάμφως τι ἀληθίζεσθαι τ αὐτοῖς βεβουλευμένων ἕνεκα, καὶ τὸ χρυσίον κομισθῆναι προσκελευσάμενος τὸ δοθησόμενον τοῖς ἅμα αὐτῷ πρᾶξιν ἐλευσομένοις, ἀνεχώρει. πολυπραγμονῆσαι δὲ, τίνες οἱ τοῦ Εδέκων πρὸς αὐτὸν λόγοι; ἀπατᾶν ἔσπευδεν, ἠπατημένος αὐτός. καὶ τὴν ἀληθῆ αἰτίαν ὑποκρυψάμενος, ἔφασκε

παρ

ἰδὼν· ϖ̃δε λαβὼν Ρὐσίκιον ἐξεπςάμφον τὴν βαρβάρων φωνὴν, ὃς σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὴν σκυθικὴν ἐληλύθει, ὑ τ πρεσβείας ἕνεκα, ἀλλὰ κ᾽ πρᾶξίν τινα πρὸς Κωνςάντιον· ὃν ἰταλιώτην ὄντα ὑπηρέτην Αττήλα ἀπες άλκει Λέπιδ-, ὁ τ ἐσπερίων ῥωμαίων ςρατηγὸς, ϖ̃δε τ Σκόπαν ἀφικνύμενος· ὑ γὰρ Ονηγήσιος τηνικαῦτα παρῆν. κ᾽ αὐτὸν πρόσθεν ὑπὸ ἑρμηνεῖ τῷ Ρὐσικίῳ, ἔλεγον· δῶρα πολεῖσε ϖ̃δε ὁ Μαξιμῖνος λήψεσθαι, εἴπερ αὐτὸν τ ϖ̃δε ὁ Αττήλα εἰςόδου παρασκευάσοι τυχεῖν. τὴν γὰρ αὐτοῦ πρεσβείαν ὑ μόνον ῥωμαίοις κ᾽ οὔννοις ξυνοίσειν, ἀλλὰ κ᾽ Ονηγησίῳ, ὃν παρ᾽ αὐτὸν βασιλέα ἱέναι βέλεται, κ᾽ τοῖς ἔθνεσι θρυλλήσειν ἀμφίβολα· ἀφικόμενον δὲ μεγίσων πύλεσθαι δωρεῶν. χρῆναι ὧν μὴ παρόντος Ονηγησίου ἡμῖν, μᾶλλον δὲ ἀδελφῷ ὑπὲ τῆ ἀγαθῆ συναγωνίζεσθαι πράξει· πείθεσθαι δὲ κ᾽ αὐτῷ τ Αττήλαν, μεμαθηκέναι ἔλεγον· ὑκ ἐν ἀκοῇ δὲ ἔσεσθαι βεβαίως τὰ καθ᾽ αὑτὸν, εἰ μήγε πεῖρα τοῦ αὐτοῦ γνοίη δύναμιν. ὃς δὲ ὑπολαβὼν, μηκέτι ἀμφιβόλους εἶναι, ἔφη· ὑ κ᾽ αὐτὸν ἴσα τῷ ἀδελφῷ ϖ̃δε Αττήλαν λέγειν τε κ᾽ πράττειν. κ᾽ ϖ̃δε χρῆμα τ ἵππον ἀναβὰς, ἐπὶ τὴν Αττήλα διήλασε σκηνήν. ϖρὸς δὲ τ Μαξιμῖνον ἐπανελθὼν ἀλύοντι ἅμα τῷ Βιγίλᾳ, κ᾽ διαπρεσβεύομενον ἐπὶ τοῖς καθεςῶσιν· ἔλεγον ἅπερ τῷ Σκόπᾳ διείλεγμαι, κ᾽ ἅπερ παρ᾽ αὐτοῦ ἠκηκόειν. κ᾽ ὡς δεῖ τὰ τῷ βαρβάρῳ δοθησόμενα ϖ̃δε σκευάζειν δῶρα, κ᾽ τὰ αὖτε παρ᾽ ἡμῶν ῥηθησόμενα, ἀναλογίζεσθαι. ἀμφότεροι ὧν ἀναπηδήσαντες (ὑπὲ γὰρ ἐδάφους κ᾽ τ πόας κεῖσθαι σφᾶς συνέβαινεν) ἐπῄνεσάν πῃ τὴν πρᾶξιν, κ᾽ τὰς ἤδη μετὰ τ ὑποζυγίων ἐξορμήσαντας ἀνεκάλουν· κ᾽ διεσκέψαντο, ὅπως τι ϖρὸς εἴποιεν τ Αττήλαν, κ᾽ ὅπως αὖτε τά τε βασιλέως δῶρα δοῖεν, κ᾽ ἅπερ αὖτε ὁ Μαξιμῖνος ἐκόμιζεν. ἀμφὶ δὲ ταῦτα πονουμένους ϖ̃δε ὁ Σκόπας ὁ Αττήλας μετέπεμψέ τι, κ᾽ δὴτε ἐς τὸν ἐκεῖνον ϖ̃δε ἀφικνούμεθα, ὑπὸ βαρβαρικῇ κύκλῳ περφερημένῳ καθήμενον. ὡς δὲ εἰς ἐδὲ ἐτύχομεν, εὑρομεν ὑπὲ ξυλίνῃ δίφρῳ τ Αττήλαν καθήμενον. ςάντων δὲ ἡμῶν μικρὸν ἀπωτέρω ὑ θρόνου, ϖρόσελθὼν ὁ Μαξιμῖνος, ἠσπάσατο τ βάρβαρον. τά τε ϖ̃δε βασιλέως χρήματα δῶς, ἔλεγεν· ὡς σῶν εἶναι αὐτὸν κ᾽ τοὺς ἀμφ᾽ αὐτὸν ἔυχεσθαι βασιλεῦσιν. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, ἔσεσθαι ῥωμαίοις ἅπερ αὖτε βέλοιντο. κ᾽ ὑπὲ τὸν Βιγίλαν εὐθὺς τρέπει τὸν λόγον, θηρίον ἀναιδὲς λοιπαλῶν, ὅτου χάριν παρ᾽ αὐτὸν ἐλθεῖν ἠθέλησεν, ὑπισχνούμενον τά τε αὖτε κ᾽ Ανατολίῳ ὑπὲ τῇ εἰρήνῃ δόξαντα· ὡς εἴρητο, μὴ πρότερον πρέσβεις παρ᾽ αὐτὸν ἐλθεῖν, πρὶν ἢ τοὺς φυγάδες ἐκδοθεῖεν βαρβάροις. ὑ δὲ φήσαντος, ὡς ὐκ σκυθικῆ γένους ϖ̃δε ῥωμαίους ὐκ εἴη φυγὰς, τοὺς γὰρ ὄντας ἐκδεδόσθαι· χαλεπήνας μᾶλλον κ᾽ αὖτε, πολεῖσε λοιδορησάμενος μὴ βοῆς ἔλεγεν, ὡς αὐλὸν ἀνασκολοπίσας

ϖρὸς

ἐρχομένους παρ' ὃς ἐστάλησαν, δι' ἑτέρων ἀναχρίνεσθαι, ὧν ἕνεκα πρεσβεύουσιν· καὶ ὅτι μηδὲ αὐτοὺς ἀγνοεῖν σκύθας θαμινὰ τοῖς βασιλέα πρεσβευομένους· χρῆναι δὲ τὰ ἴσων κυρεῖν, μὴ γὰρ ἄλλως τὰ τῆς πρεσβείας ἐρεῖν· ὡς τὰ Ἀτήλαν ἀνέζευξαν, καὶ αὐθις ἐπανῆκον Ἐδέκωνος χωρίς. καὶ ἅπαντα ταῦτ' ὧν ἐπρεσβευόμεθα ἔλεγον, προστάττοντες τῷ ταχίστῳ ἀπιέναι, εἰ μὴ ἕτερα φράζειν ἔχοιμεν. Θπὶ δὲ τοῖς λεχθεῖσι πολέων ἐπαπορούντες· ὁ γὰρ ἰὼν ἐφικτὸν γινώσκειν ὅπως ἔκδηλα ἐγεγόνει τὰ θεῶν θεσπίσματα δεδογμένα βασιλεῖ· συμφέρειν ἡγούμεθα μηδὲν περὶ τῆς πρεσβείας ἀποκρίνεσθαι. εἰ μὴ τὰ θεσπισθέντα τῷ Ἀτήλαν εἰσόδια λύχοιμεν. διὸ ἐφάσκομεν, εἴ τι τὰ εἰρημένα τοῖς σκύθαις, εἴτε καὶ ἕτερα ἤκομεν πρεσβευόμενοι, τῷ σφῶν αὐτῶν ἡγεμόνι τῷ πεῦσιν εἶναι· καὶ μηδαμῶς ἄλλοις τούτου χάριν διαλεχθήσεσθαι. οἱ δὲ ἡμᾶς θεσπεσίῳ χρήματι ἀναχωρεῖν προσέταττον. ἐν θεσπεσίῃ δὲ τῆς ὁδοῦ γενομένους, τὴν ἀποκρίσεως ἡμᾶς ὁ Βιγίλας κατημέμφετο, Θπὶ ψευδῆ ἀλλῶναι ἄμεινον λέγων, ἢ ἀπράκτους ἀναχωρεῖν. εἰ γὰρ ἐς λόγους τῷ Ἀτήλᾳ ἔτυχον φησὶν ἐληλυθὼς, ἐπιπείκειν ῥᾳδίως ἂν αὐτὸν τοῖς ῥωμαίοις ἀποσῆναι διαφοράς, οἷα δὴ Θπιτήδειος αὐτῷ ἐν τῇ χθὲς Ἀνατόλιον πρεσβείᾳ γενόμενος.

* διὰ ταῦτα

* Ταῦτα ἔυνεν αὐτῷ τὸ Ἐδέκωνα ὑπάρχειν· ὥστε λόγῳ τὴν πρεσβείας καὶ τὸ ὁπωσοῦν, εἴτε ἀληθῶς εἴτε ψευδῶς ῥηθησομένων, προφάσεως τυχεῖν, Θπὶ τῷ βουλεύσασθαι περὶ τῶν αὐτοῖς κθὲς Ἀτηλᾳ δεδογμένων. καὶ ὅπως τὸ χρυσίον, ὅπερ ἔφασκε δεῖσθαι ὁ Ἐδέκων, κομίσαι τὸ διανεμηθησόμενον ταπεινοῖς ἀνδράσι, προσδεδομένῳ δὲ ἐληλύθει. ὁ γὰρ Ἐδέκων, εἴτε δόλῳ ὑποχόμενος, εἴτε καὶ τὸ Ὀρέστῃ.* ἐυλαβεῖσθαι, μὴ ἐς τὸ Ἀτήλαν ἀγάγοι, ἅπερ ἡμῖν ἐν τῇ στρατιᾷ μὴ τοῖς ἐσίασιν εἰρήκει· ἐναντία ποιούμενος, τὸ χωρὶς αὐτοῦ βασιλεῖ καὶ τῷ εὐνάχῳ ἐς λόγους αὖθις ἐληλυθέναι, καὶ μηνύει τοῖς μελετηθεῖσαν αὐτῷ Θπιβουλὴν, καὶ τὸ ποσὸν ᾧ ἐκπεμφθησομένῳ χρυσίῳ. ἐκλέγει δὲ καὶ ἐφ' οἷς τοῖς πρεσβείαν ἐποιούμεθα. τὰ δὲ φορλίων ἤδη τοῖς ὑποζυγίοις Θπιτιθέντων, καὶ ἀνάγκη τοῖς πορείαν, καὶ τὸ τῆς νυκτὸς καιρὸν, ποιεῖσθαι πειρώμενοι· μεταξὺ τῶν βαρβάρων θαμὰ γενόμενοι, Θπομεῖναι ἡμᾶς ἕως καιροῦ χάριν, θαμὰ κελεύσασθαι τὸ Ἀτήλαν ἔλεγον. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χωρίῳ, ὅθεν καὶ Θλανέσημεν, ἦκον ἡμῖν βοῦν ἄγοντές τινες, καὶ ποταμίους ἰχθύας, θαμὰ τὰ Ἀτήλα θλαπεμφθέντας. θλειπήσαντες δὲ ἐς ὕπνον ἐτράπημεν. ἡμέρας δὲ γενομένης, ᾠόμεθα μὴ ἥμερόν τι καὶ πρᾶον θαμὰ ἕξειν βαρβάρῳ μηνυθήσεσθαι. ὁ δὲ πάλιν τὰς αὐτὰς ἔπεμπε, θαμὰ κελευόμενος ἀπιέναι, εἰ μὴ ἔχοιμέν τι θαμὰ τὰ αὐτοῖς ἐγνωσμένα λέγειν. ὅθεν δὲ ἀποκναίμενοι, πρὸς τοῦ ὁδὸν θαμασκευαζόμεθα, καίπερ ἕξ Βιγίλα θλαφιλονεικηθέντος λέγειν, εἶναι καὶ ἕτερα ἡμῖν ῥηθησόμενα. ἐν πολλῇ δὲ κατηφείᾳ τὴν Μαξιμῖνον ἰδὼν·

σ̃δαδιδόναι. ἤλθομεν ἐν ἐς λόγους, καὶ σοῦ ἐ Φυγάδας σ̃δαδῦναι αὐτὸν τῆς οὔννοις παρεσκευάζαμεν· ἐς Φιλοφρονησάμενος, σὺν ἡμῖν ἀπέπεμψε. διὰ νυκτὸς δὲ, καὶ ἀπὸ τ ὁρίων τ ναϊσσῶν τὴν πρείαν ποιησάμενοι ἐπὶ τ ἴστρον ποταμὸν· ἐς τι χωρίον ἐς βάλλομεν· σωτηρίας, καμπὰς δὲ καὶ ἐλιγμὸς καὶ ὠθισμὸς πολλὰς ἔχον. ἐν ᾧπερ τ ἡμέρας διαφανέσης, οἰόμενοι ἐπὶ δυσμὰς πορεύεσθαι, τῷ ἡλίῳ ἀνατολὴ καταντίον ἄφθη· ὥστε σοῦ ἀπείρως ἔχοντας τ χωρίων θέσεως, ἀναβοῆσαι, οἷα δὴ ὑπὸ τ ἡλίου τὴν ἐναντίαν ποιούμενοι καταντίον ἄφθη πορείαν· καὶ ἕτερα σ̃δὲ τὰ καθεστῶτα σημαίνοντες. ἐπὶ δὲ τῆς τ τόπων ἀνομαλίας, ἐπὶ ἀνατολὰς ἐκεῖνο τὸ μέρος ἔβλεπε τ ὁδόν. μὴ δὲ τὴν δυχωρίαν ἐν πεδίῳ, καὶ αὐτῷ ὑλώδει, σ̃δαγενόμεθα. ἐκπύθην βάρβαροι πρῶθεν ἐν σκάφεσι μονοξύλοις, ἅπερ αὐτοὶ δένδρα ἐκτέμνοντες καὶ διαγλύφοντες καὶ σκευάζουσιν, ἐδέχοντο ἡμᾶς. καὶ διεπόρθμευον τ ποταμὸν, οὐκ ἡμῶν ἕνεκα σ̃δασκευαζάμενοι, ἀλλὰ διαπορθμεύσοντες τὴν σ̃θ βαρβαρικὸν, ὅπερ ἡμῖν καὶ τὴν ὁδὸν ἀπηλήκει, οἷα δὴ ὑλόμενον ὡς ἐπὶ θήραν Ατήλα διαβαίνοντες τὴν ῥωμαίων γῆν. ἔτ δὲ καὶ πολέμου σ̃δασκευὴ ποιουμένου τῷ βασιλείῳ σκύθῃ, σ̃φάσει ἐ μὴ πάντας αὐτῷ σοῦ Φυγάδας δεδόσθαι. περαωθέντες δὲ τ ἴστρον, καὶ σὺν τοῖς βαυβάροις ὡς ὁ πορευθέντες ταδίους, ἐν πεδίῳ τινὶ ἐπιμένειν ἠναγκάσθημεν, ὥστε σοῦ ἀμφὶ τ Εδέκωνα τῷ Ατήλα γενέσθαι τ ἡμετέρας ἀφίξεως μηνυτάς. καὶ μεινάντων δὲ σὺν ἡμῖν καὶ τ ξεναγησάντων ὑμᾶς βαρβάρων· ἀμφὶ δεῖλιν ὀψίαν δεῖπνον ἡμῶν αἱρουμένων, κρότος ἵππων ὡς ἡμᾶς ἐρχομένων ἠκούετο. καὶ δὴ ἄνδρες β̄ σκύθαι παρεγίνοντο, ὡς τ Ατήλαν ἡμᾶς ἀπέναι σ̃δακελευόμενοι. ἡμῶν δὲ πρότερον ἐπὶ τ δεῖπνον αὐτὰς ἐλθεῖν αἰτησάντων, ἀποβάντες τ ἵππων εὐωχήσασθαι· καὶ ἡμῖν τ ὁδὸν τὴν ὑστεραίαν ἡγήσαντο. σ̃δαγενομένων δὲ ἐς τ Ατήλα σκηνὰς, ἀμφὶ ἡ τ ἡμέρας ὥραν, πολλαὶ δὲ αὐτῶν ἐτύγχανον ἔσαι, ἐπὶ πλόφ τινὸς σκηνοποιησάμεναι βουληθέντων· οἱ ἐπιτυχόντες διεκώλυσαν βάρβαροι, ὡς τ Ατήλα ἐν χθαμαλῷ ὑπαρχούσης σκηνῆς. καταλυσάντων δὲ ὅπου τοῖς σκύθαις ἐδόκει· Εδέκων καὶ Ορέστης, καὶ Σκόπας, καὶ ἕτεροι τ ἐν αὐτοῖς λογάδων, ἦκον ἀνερωτῶντες, τίνων τυχεῖν ἐσπουδακότες, τὴν πρεσβείαν ποιούμεθα; ἡμῶν δὲ τὴν ἄλογον ἐπιθυμαζόντων ἐρώτησιν, καὶ ἐς ἀλλήλους ὁρώντων· διετέλουν σ̃δὸς ὄχλου τ ἀποκρίσεως ἕνεκα γενόμενοι εἰπόντων δὲ, Ατήλα καὶ ἐκ ἄλλοις λέγειν βασιλέα σ̃δακελεύσασθαι· χαλεπήνας ὁ Σκόπας ἀπεκρίνατο, ἐ σφῶν αὐτῶν ἡγουμένου ἐπίταγμα εἶναι. ἐ γὰρ ἂν πολυπραγμοσύνη σφέτερα παρ ἡμᾶς ἐλεύθεραι. φησάντων δὲ, μὴ τοῦτον ἐπὶ τοῖς πρέσβεσι κεῖσθαι τ νόμον, ὥστε μὴ ἐντυγχάνοντας, μηδὲ ἐς ὄψιν

τῶν ἀρξάντων τ σκυθικῆς γενέσθαι· ἀλλὰ πρεσβεύσασθαι τέν τε ἐπιτυχόντα στρατιώτην, καὶ ἀγγελιαφόρον. εἰς δὲ τὸ διευκρινῆσαι τὰ ἀμφιβαλλόμενα, ἐδόκει πέμπειν ὀνηγήσιον τῶν Ῥωμαίων. μὴ οἱόντι γὰρ αὐτὸν, στρατικῆς δηωθείσης, σὺν ὑπαλικῷ ἀνδρὶ εἰς αὐτὸν πρεῖναι, ἐπὶ ταύτην τὴν πρεσβείαν ἐκλιπαρήσας πείθει με Μαξιμῖνος αὐτῷ συμπέμψαι. καὶ δὴ πάμα τοῖς βαρβάροις, ἐχόμενοι τ ὁδῶν, εἰς στρατικὸν ἀφικνούμεθα, τρισκαίδεκα ὁδὸν ἀνδρὶ εὐζώνῳ τ κωνσταντίνα ἀπέχουσαν. ἐν ᾗ καταλύσαντες, καλῶς ἔχειν ἡγησάμεθα ἐπὶ ἑσπέραν Εδέκωνα καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν βαρβάρους καλεῖν. προβάντα δ' ἂν καὶ βόας ἀποδομένων τ ἐπιχωρίων ἡμῖν, καὶ σφάξαντες ἀριστοποιώμεθα. καὶ ὡς τὸ συμποσίου καιρὸν, τὸν μὲν βαρβάρων τ Ἀττήλαν, ἡμῶν δὲ τ βασιλέα θαυμαζόντων· ὁ Βιγίλας ἔφη, ὡς οὐκ εἰη θεὸν καὶ ἄνθρωπον δίκαια συγκρίνειν. ἄνθρωπον μὲν τ Ἀττήλαν, θεὸν δὲ τ Θεοδόσιον λέγων. ἠχαλλον δ' ἂν οἱ οὖννοι, καὶ καὶ μικρὸν ὑποθερμαινόμενοι ἐχαλέπαινον. ἡμῶν δὲ ἑτέρα τρεψάντων τ λόγον, καὶ φιλοφροσύνη τ σφῶν αὐτῶν καὶ παϋνόντων θυμὸν· μετὰ τὸ δεῖπνον ὡς διανεστημεν, δώροις ὁ Μαξιμῖνος Εδέκωνα καὶ Ὀρέστην ἐθεράπευσε, σημείοις ἐσθήμασι, καὶ λίθοις ἰνδικοῖς. ἀναμείνας δὲ τὴν Εδέκωνος Ὀρέστης ἀναχώρησιν, πρὸς τ Μαξιμῖνον φράζει, ὡς σοφός τε εἴη καὶ ἄριστος, μὴ ὁμοία σὺν τοῖς ἀμφὶ τὰ βασίλεια πολυμελήσας. χωρὶς γὰρ αὐτοῦ ἐπὶ δεῖπνον τ Εδέκωνα καλοῦντες δώροις ἐτίμων. ὑπὲρ δὲ τοῦ λόγου ὡς μηδὲν ἐπισταμένους φανέντας, καὶ ἀνερωτήσασιν, ὅπως καὶ καὶ ποῖον καιρὸν πρεσβεύσαιντο πρὸς αὐτούς, πυθόμενος δὲ ὁ Εδέκων; ἅδεν ὑποκρινάμενος ἐξῆλθε. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ ὡς ἐβαδίζομεν, φέρομεν ἐπὶ Βιγίλαν, ἅπερ ἡμῖν Ὀρέστης εἰρήκει. ὃς δὲ ἐκεῖνον μὴ δεῖν χαλεπαίνειν, ὡς τ αὐτῶν Εδέκων μὴ τυγχάνοντας· αὐτὸν μὲν γὰρ ὀπάονά τε καὶ ὑποχρεοφέα εἶναι Ἀττήλα, Εδέκωνα δὲ τὰ καὶ πόλεμον ἄρασθαι, ὡς τοῦ οὔννου γένους ἀναβεβηκέναι τ Ὀρέστην πολύ. ταῦτα * εἰπεῖν· καὶ τῷ Εδέκωνι ἰδιολογησάμενος, ἔφασκεν ὕστερον πρὸς ἡμᾶς, εἴτε ἀληθιζόμενος εἴτε ὑποκρινόμενος, ὡς εἴποιμι αὐτῷ τὰ εἰρημένα· μόγις δὲ αὐτὸν καὶ παῦσαι, τραπέντα ἐπὶ τοῖς λεχθεῖσιν εἰς ὀργήν. ἀφικόμενοι δὲ ἐς ναϊσσὸν, ἔρημον μὲν εὕρομεν ἀνθρώπων τὴν πόλιν, ὡς ὑπὸ τ πολεμίων ἀνατραπεῖσαν· ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς καὶ λύμασι τ ὑπὸ νόσων κατεχομένων τινὲς ἐτύγχανον ὄντες. μικρὸν δὲ ἄνω ὃ ποταμὸς ἐν καπαρῷ καὶ λύσαντες (σύμπαντα γὰρ τὰ ἐπὶ τὴν ὄχθην ὁσίων ἦν πλέα τ ἐν πολέμῳ ἀναιρεθέντων) τῇ ἑπαύριον πρὸς Ἀγίνθεον τ ἐν ἰλλυρίοις τὰ γμάτων ἡγεμόνα ἀφικόμεθα, καὶ πόρρω ὄντα τ ναϊσσοῦ, ἐφ' ᾧ τὰ ὡς βασιλέως ἀγγεῖλαι, καὶ σὺν φυγάδας ὡς λαβεῖν. σὺν γάρ τινες, ὡς ἐν Ἀττήλα ἐγένοντο, αὐτὸν ἔδει ὡς-

* αὐτὸν

τὴν σύνοδον ἔξω τ πόλεως ἐποιοῦντο, ἐπιβεβηκότες ἵππων. ἀ γὰρ ἐδόκει τοῖς βαρβάροις ἀποβᾶσι λογοποιεῖσθαι. ὥστε καὶ τὰς *ῥωμαίων πρέσβεις τ σφῶν αὐτῶν ἀξίας ποιουμένους, ἀπὸ τ αὐτῆς προαιρέσεως, ἐς ταὐτὸν τοῖς σκύθαις ἐλθεῖν, πρὸς τὸ μὴ τὰς μὲν ἀφ' ἵππων, τὰς δὲ πεζὰς διαλέγεσθαι· τὰς ἀπὸ τ σκυθικῆς καὶ φεύγοντας, ἀλλὰ καὶ τὰς ἤδη πεφευγότας, σὺν καὶ τοῖς αἰχμαλώτοις ῥωμαίοις, τοῖς ἄνευ λύτρων ἐς τὰ σφέτερα ἀφιγμένοις ἐκδιδόναι, εἰ μή γε ὑπὲρ ἑκάστου πεφευγότος τοῖς κ' πόλεμον κτησαμένοις ὀκτὼ δοθῆναι χρυσοῦ. ἔθνει δὲ βαρβάρῳ μὴ συμμαχεῖν ῥωμαίοις, πρὸς οὕννους αἱρεμένους πόλεμον. εἶναι δὲ καὶ τὰς παντηγύρεις ἰσονόμους καὶ ἀκινδύνους ῥωμαίοις τε καὶ οὕννοις. φυλάττεσθαι δὲ καὶ διαμένειν τὰς σπονδὰς ἑπτακοσίων λιτρῶν χρυσίου, ἔτους ἑκάστου πλουμένων παρὰ ῥωμαίων τοῖς βασιλείοις σκύθαις. πρότερον δὲ πεντήκοντα καὶ τριακόσιαι αἱ τ τέλους ἐτύγχανον ὄσαι. ἀπὸ τούτου ἐσπένδοντο ῥωμαῖοί τε καὶ οὕννοι· καὶ πάτριον ὅρκον ὀμόσαντες, ἐς τὰ ἀμφότερα ἐπανῆσαν. οἱ δὲ παρὰ ῥωμαίων καταφυγόντες ἐξεδόθησαν βαρβάροις. ἐν οἷς καὶ παῖδες Μάμα, καὶ Ατακὰμ τ βασιλείου γένους, οὓς ἐν καρσῷ φρυρίῳ θρᾳκίῳ οἱ παρειληφότες ἐσαύρωσαν, δίκας αὐτὰς παρ' ὁμῶν τ φυγῆς. οἱ δὲ περὶ Ἀττίλαν καὶ Βλήδαν τὴν εἰρήνην πρὸς ῥωμαίους θέμενοι, διεξῆσαν τὰ ἐν τῇ σκυθικῇ ἔθνη χειρούμενοι· καὶ πόλεμον πρὸς σαρόσγους συνεστήσαντο.

Ὅτι Θεοδόσιος ἔπεμπε Σηνάτορα, ἄνδρα ὑπατικόν, παρὰ τ Ἀττήλαν πρεσβευσόμενον. ὃς δὲ τὸ τ πρεσβευτὰ ἔχων ὄνομα, ἐθάρρησε πρὸς παρὰ τὰς οὕννας ἀφικέσθαι· ἀλλ' ἀπὸ τ πόντου, καὶ τὴν Οδυσσηνῶν ἔπλευσε πόλιν. ἐν ᾗ καὶ Θεόδηλος στρατηγὸς ἐκπεμφθεὶς διέτριβεν.

Ὅπως τ Χρυσαφίου τ εὐνάχου παρασκευασαμένου* εἰκόνα ἀνελεῖν τ Ἀττήλαν, ἐδόκει τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ καὶ τῷ μαγίστρῳ Μαρτιαλίῳ βουλευομένοις τ περὶ κειμένων πέρι, μὴ μόνον Βιγίλαν, ἀλλὰ καὶ Μαξιμῖνον ἐκπέμψαι πρεσβευόμενον παρὰ τ Ἀττήλαν. καὶ Βιγίλαν μὲν τῷ φαινομένῳ τὴν τ ἑρμηνέως ἐπέχοντα τάξιν, πρᾶτον ἅπερ* Εδόκουν δοκεῖ· τ δὲ Μαξιμῖνον μηδὲν τ αὐτοῖς βουλευθέντων ἁπτόμενον, τὰ βασιλέως ἀποδιδόναι γράμματα, ἀναγέγραπτο δὲ τ πρεσβευομένων ἀνδρῶν ἕνεκα, ὡς ὁ μὲν Βιγίλας ἑρμηνεύς, ὁ δὲ Μαξιμῖνος μείζονος, εἴπερ ὁ Βιγίλας, ἀξίας, γένους τε ὠφελιμωτέρου, καὶ ἐπιτηδείου ἐς τὰ μάλιστα βασιλεῖ. ἔπειτα ὡς ἀ δεῖ παρασκευάζοντα τὰς σπονδὰς, τῇ ῥωμαίων ἐμβατεύειν γῇ. φυγάδας δὲ μετὰ τὰς ἤδη ἐκδοθέντας ἑπτακαίδεκα ἀπέσταλκέναι σοι· ὡς ἑτέρων οὐκ ὄντων. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τοῖς γράμμασι. φράζειν δὲ τὸν Μαξιμῖνον ἀπὸ στόματος τῷ Ἀττίλᾳ, μὴ χρῆναι αἰτεῖν πρέσβεις μείζονος ἀξίας παρ' αὐτὸν ἀφικέσθαι· τοῦτο γὰρ ἀδὲ ἐπὶ τ αὐτὸ προγόνων, ἀδὲ ἐπὶ ἑτέρων

σὺν Ηρακλείῳ ἀπεσταλμένης βοηθείας καὶ περσῶν, καὶ ἰβήρων, τ̃ αὐτῷ ἐπαγόντων τ̃ πόλεμον πρὸς ἑτέρων ἐθνῶν τότε ἀπαρχοληθέντων μάχῃ, τῷ συμμαχίαν ἀπέπεμψεν, ἀρχὰ ἄλλων ὑπὸ τῆ τ̃ τροφῶν χορηγία, ὥστε αὖθις τ̃ πάρθων ἐπ' αὐτὸν ἀναζευξάντων ῥωμαίους ὑπικαλέσασθαι. τ̃ δὲ στεῖλαι τῷ βοήθειαν ἐπαγγειλαμένων, καὶ ἄνδρα τ̃ αὐτῆς ἡγησάμενον: παρεγένετο καὶ περσῶν πρεσβεία, ἀγγέλλουσα, τὰς Κιδαρίτας οὔννους ὑπ' αὐτῶν * κατηγωνίσασθαι, καὶ βαλαὰμ πόλιν αὐτῶν ἐκπεπολιορκηκέναι. ἐμήνυον δὲ τῷ νίκῃ, καὶ βαρβαρικῶς ἀπεκόμπαζον, τῷ παρῶσαν αὐτοῖς μεγίστῳ δύναμιν ἀποφαίνειν ἐθέλοντες. ἀλλὰ αὐτὰς ὧδε αὐτίκα, * τῶν ἀγγελθέντων ἀπέπεμπε βασιλεὺς, ἐν μείζονι φροντίδι τὰ ἐν σικελίᾳ συνεχθέντα ποιούμενος.

* τούτων ἀγγελ.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ ΓΟΤΘΙΚΗΣ ΠΡΙΣΚΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ καὶ σοφιστοῦ.

ΟΤΙ Ρούα βασιλεύοντος Οὔννων, ἀμιλζούροις, καὶ ἰπμάροις, καὶ τονώσυροι, καὶ βοΐσκοις, καὶ ἑτέροις ἔθνεσι συνοικοῦσι τ̃ ἴστρον, καὶ ἐς τῷ ῥωμαίων ὁμαιχμίαν κ̃ φυγγάνουσιν, ἐς μάχῃ ἐλθεῖν συνημμένος ἐκπέμπει Εἴσλαν, εἰωθότα τοῖς διαφόροις αὐτῷ τι καὶ ῥωμαίοις διακονεῖσθαι, λύειν τῷ συνυπάρχουσαν εἰρήνῃ ἀπειλῶν, εἰ μή γε πάντας σὺν ὧδὲ σφᾶς κ̃ φυγόντας ἐκδοῖεν. βουλευομένων δὲ ῥωμαίων στεῖλαι πρεσβείαν ὧδὲ σὺν οὔννους· πρεσβεύειν μὲν ἤθελον Πλίνθας, καὶ Διονύσιος· Πλίνθας μὲν ᾧ σκυθικὸς, Διονύσιος δὲ ᾧ θρακίᾳ γένους, ἀμφότεροι δὲ ἑραποπέδων ἡγούμενοι, καὶ ἄρσαντες τῷ ὕπατον ὧδὲ ῥωμαίοις ἀρχεῖ. ἐπειδὴ δὲ ἐδόκει Εἴσλαν ὧδὲ τ̃ Ρούαν ἀφικνεῖσθαι πρότερον τ̃ ἐκπεμφθησομένης πρεσβείας· συνεκπέμπει Πλίνθας Σηγγίλαχον, ἄνδρα τ̃ ἁπτηδείων, πεῖσαι τ̃ Ρούαν αὐτῷ, καὶ μὴ ἑτέροις ῥωμαίων ἐς λόγους ἐλθεῖν. τελευτήσαντος δὲ Ρούα, καὶ ὧδὲ εἰς ἀπασης τ̃ Οὔννων βασιλείας ἐς Ατηλαν ἐδόκει τῇ ῥωμαίων βουλῇ Πλίνθαν πρεσβεύεσθαι παρ' αὐτούς. καὶ κυρωθείσης ἐπ' αὐτῷ ὧδὲ βασιλέως ψήφου, ἐβούλετο κ̃ Επιγένην ὁ Πλίνθας συμπρεσβεύειν αὐτῷ, ὡς μεγίστῳ ἐπὶ σοφίᾳ δόξαν ἁπιφερόμενον, καὶ τῷ ἀρχεῖ ἔχοντα ξ̃ κοιαίσορος. χρονίας δὲ κ̃ ἐπ' αὐτῷ γενομένης, ἄμφω ὑπὸ τῷ πρεσβείαν ἐξώρμησαν, καὶ ὧδὲ γίνονται ἐς μάργον. ἡ δὲ πόλις τ̃ ἐν ἰλλυρίᾳ βυσῶν πρὸς τῷ ἴστρῳ κειμένη ποταμῷ, ἄνισκρυ κωνσανίας φρουρίου κ̃ τῷ ἕτερον ὄχθον διαιρέμενον, εἰς ὃν καὶ οἱ βασίλειοι συνῆσαν Σκύθαις, καὶ τῷ

Digitized by Google

κληρωμένους, καὶ οὐκ εἰς πάντας ἀποβλεπόντων τῶν στρατηγῶν. οἵπερ ἐς φιλοτιμίαν ὁρῶντες, ὡς ἐς τὴν αὐτῶν πάντως ἀμιλληθήσονται κομιδήν. τὸ δὲ σκυθῶν τὰς ἀπαγγελθέντας διὰ τὸ πείσβεων ὡς δεξαμένων λόγους· καὶ ἐς τοσαύτας σφᾶς αὐτὰς παξάντων μοίρας, ἐς ὅσας ἄσπερ καὶ οἱ ῥωμαῖοι διεκέκλητο: Χελχαὶ, τὸ οὔννων γένος ἀνὴρ, καὶ ὑποστράτηγος τῶν διεπόντων τὰ Ἄσπαρος τάγματα, ὡδὲ τὴν ὅπλαχῶσαν αὐτοῖς βαρβαρικὴν μοῖραν ἐλθὼν, καὶ αὐτῶν γόθων· πλείονες δὲ τῶν ἄλλων ὑπῆρχον: μεταπεμψάμενος τὰς λογάδας, τοιῶνδε ἐποιήσατο λόγων ἀρχήν· ὡς δώσει μὴν αὐτοῖς γῆν ὁ βασιλεὺς, οὐκ εἰς σφετέραν δὲ αὐτῶν ὄνησιν, ἀλλὰ τοῖς ἐν σφίσιν οὔννοις. τούτους γὰρ ὀλιγώρους γεωργίας ἔχοντας, δίκην λύκων τὰς αὐτῶν ὄντας διαρπάζεσθαι τροφάς· ὥστε θεραπόντων τάξιν ἐπέχοντας, τὰ ἐκείνων ἕνεκα παλαιπωρεῖσθαι τροφῆς. καίπερ εἰς ἀεί ποτε τοῖς οὔννοις τὰ γόθων γένους ἀσπόνδως διαμείναντος. καὶ ἐκ προγόνων τὴν αὐτῶν ἀποφυγεῖν ὁμαιχμίαν ὁμοσαμένων· ἐφ' ᾧ καὶ ὅρκων πατρίων προὔχῃ τῆς τῶν οἰκείων σπονδῆς καὶ φρονεῖν. αὐτὸν δὲ, εἰ καὶ τὸ οὔννων αὐχεῖν γένος δικαιοσύνης πρόθυμον, τάδε πρὸς αὐτοὺς εἰπόντα, δεδωκέναι πρὸς τοῦ πρακτέα βουλήν. ὑπὸ τούτοις οἱ γόθοι διαπραχθέντες, καὶ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς αὐτοὺς ταῦτα τὸν Χελχαὶ εἰρηκέναι νομίσαντες, τοὺς ἐν αὐτοῖς οὔννους ὡς συμμάχους διεχειρίζοντο· καὶ μάχη καρτερὰ ἀμφοτέρων σωίσατο τὸ ἔθνος, οὐκ σωφήματος οἵαπερ πειθόμενοι. ἀλλὰ γὰρ καὶ οἱ τῶν λοιπῶν στρατοπέδων ἡγεμόνες μὴ τῶν οἰκείων πρόβαλλόμενοι, τὸ ὑπερτυχόντα τῶν βαρβάρων ἀνῄρουν. τῷ δὲ δόλῳ καὶ τῇ ἀπάτῃ οἱ σκῦθαι λαβόντες ἔννοιαν· σφᾶς τε ἀνεκαλοῦντο, καὶ ἐς χεῖρας τοῖς ῥωμαίοις ἐχώρουν. ἀλλ' οἱ μὲν Ἄσπαρος τὴν σφίσιν ὅπλαχῶσαν ἔφθασαν ἀναλώσαντες μοῖραν. τοῖς δὲ λοιποῖς στρατηγοῖς οὐκ ἀκινδύνως ἡ μάχη ἐγένετο, τῶν βαρβάρων καρτερῶς ἀγωνισαμένων· ὥστε τοὺς ἐξ αὐτῶν ὑποληφθέντας τάς τε ῥωμαϊκὰς τάξεις δηώσασθαι, καὶ τῆδε τὴν πολιορκίαν διαφυγεῖν.

Οὐ μεγίστης πρὸς τὸ σκαύνων ἔθνος ῥωμαίοις τε καὶ λαζοῖς ὑπαρχούσης διαφορᾶς, καὶ σφίσι διὰ τὴν τοῦ σκαύνων συνισταμένων μάχην, καὶ πρεσβῶν ἢ ἐθελόντων αὐτῷ πολεμεῖν διὰ τὰ φρέαια, ἅπερ τὸ σκαύνων ἀφήρητο: πρεσβείαν ἔστελλεν, ὑπακούσας αὐτῷ διαπεμφθῆναι ὡδὲ βασιλέως αἰτῶν, ἐκ τῶν ὡδὲ φυλαττόντων στρατιωτῶν τὰ ἁρμάτια ὅπλα τῶν ῥωμαίοις ὑποπλῶν. ἐφ' ᾧ προχώρων ὄντων, ἑτοίμην ἔχειν βοήθειαν, καὶ μὴ κινδυνεύειν τὸν πόρρωθεν ἀπεκδεχόμενον· ἢ ὡδὲ γενομένων ὑπερβῆναι δαπάνῃ τὸ πολέμου ἂν οὕτω τύχῃ διαβαλλομένου, καθάπερ ἤδη πρότερον ἐγεγόνει. τὸ γὰρ

λεμον Ῥωμαίοις ἐπάγειν ἐβούλετο· ὁ δὲ Ἡρνάχ πρὸς ταῦτα ἀπηγόρευε τὴν πρεσβείαν, ἐς τῶν αὐτῶν χώραν ἀπαγόντων αὐτὸν πόλεμον.

Ὅτι Σαράγυροι καὶ Οὖννοι καὶ ἄλλοι ἔθνεσιν ὑπεθέμοντο, ὑπὲρ πέρασ ἐστράτευον. καὶ πρότερον μὲν ὑπὸ κασπίας παρεγένοντο πύλας· καὶ φρουρὰν περσικὴν ἐν αὐταῖς ἐγκαθεσῶσαν εὑρόντες, ἑτέραν ὁδὸν ἐτράποντο. διὸ καὶ ὑπὸ τὰς Ἴβηρας ἐλθόντες, τὴν τε αὐτῶν ἐδῄουν, καὶ τὰ ἀρμενίων χωρία κατέτρεχον. ὥστε πέρσας πρὸς τῷ πολέμῳ τῶν κιδαρειτῶν, τῷ πάλαι αὐτοῖς συμμάχῳ, καὶ ταύτην εὐλαβουμένους ἔφοδον, πρέσβεις Ῥωμαίους πρεσβεύσασθαι, καὶ αἰτεῖν χρήματα σφίσιν αὐτοῖς δίδοσθαι, ἢ ἄνδρας πρὸς φυλακὴν τῶν ἱεροσολύμων Φρουρίων, καὶ λέγειν ἅπερ αὐτοῖς πολλάκις εἴρητο πρεσβευομένοις· αὐτῶν ὑφισαμένων τὰς μάχας, καὶ συγχωρούντων τὰ ὑπόντα ἔθνη βάρβαρα πάροδον ἔχειν, ἢ τῶν Ῥωμαίων ἀδήωτον διαμένει χώρα. τῶν δὲ δοκιμαζομένων, ὡς ἕκαστον ἀνάγκη τῆς οἰκείας ὑπερμαχοῦντα γῆς, τῆς σφετέρας Φρουρᾶς ὑπομελεῖσθαι· πάλιν ἄρξαντες ἐπανέζευξαν.

Ὅτι Δεγγιζὶχ πόλεμον ὑπὲρ Ῥωμαίους ἐπενεγκόντος, καὶ τῇ ἱερᾷ πρόσκαιρῶντος· τὸν μαθὼν ὁ Ὀρνιγίσκλου· αὐτὸς γὰρ εἶχε τὴν πρὸς τῷ Θρᾳκίῳ μέρει ποταμῷ Φυλακὴν· ἐκ τῶν ἀμφ' αὐτὸν ἐκπέμψας ἐπυνθάνετο.

Ὅτι βυλόμβοι πρὸς μάχην παρασκευάζοντο. ὁ δὲ Δεγγιζὶχ τὸν Ἀναγάστην καταλιγωρήσας, τοὺς ὑπ' αὐτὸν πεμφθέντας ἀπράκτους ἠφίει. πρὸς δὲ τὸν βασιλέα τοὺς διαλεξομένους ἔστελλεν, ὡς εἰ μὴ γῆν καὶ χρήματα αὐτῷ ἐπιμένῳ δώη στρατῷ, πόλεμον ἐπάξει. τὰ δὲ παρ' ἐκείνου πρέσβεων εἰς τὰ βασίλεια ἀφικομένων, καὶ τὰ αὐτοῖς ἐντολθέντα ἀπαγγελλόντων· ἀπεκρίναντο βασιλεῖς, ἑτοίμως ἔχειν πάντα ποιεῖν, εἴ γε ὑπακουσόμενοι αὐτῷ παραγένοντο· χαίρειν γὰρ τοῖς ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑπὲρ συμμαχίᾳ ἀφικνουμένοις.

Ὅτι Ἀναγάστης, καὶ Βασιλίσκος, καὶ ὄστρυς, καὶ ἄλλων τινῶν στρατηγῶν Ῥωμαίων, τοὺς γότθους * ἔσω ἀκοίλου χώρου συγκλεισάντων καὶ πολιορκούντων· λιμῷ τε πιεζομένων τὸ σκυθῶν, σπάνει τε ὑποζυγίων, πρεσβείαν πέμπουσι πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ποιησομένους, ὥστε αὐτοὺς ἐκδιδόασι νεμομένους γῆν ὑπακούειν αὐτῶν ἐς ὅ,τι ἂν θέλοιεν. τῶν δὲ ὑπὲρ βασιλέα τὸν ἐκείνων φέρειν δοκιμαζομένων πρεσβείαν καὶ τὰ βαρβάρων, καὶ λιμῷ πέρα σφᾶς θέσθαι ἐθέλειν τὰς συμβάσεις, φαμένων· καὶ μὴ οἷόν τε εἶναι μακρὰς ποιεῖσθαι ἀναχωρήσεις· βυλευόμβοι οἱ τὰς Ῥωμαϊκὰς τάξεις διέποντες, προφὰς χορηγήσειν αὐτοῖς ὑπέσχοντο ἄχρι τοῦ βασιλέως ὑποστροφῆς, εἴ γε σφᾶς αὐτοὺς διέλοιεν, ὥσπερ καὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν διακινεῖσθαι πλῆθος. ἔσεσθαι γὰρ αὐτῶν ῥᾳδίως ἅτοις ὑπομέλειαν ἐς τὰς

κληρω-

* ἐν τὸν

φυλακῇ τῶ χωρίω βαρύνεσθαι. εἰ γὰρ ἐνδοῖεν· οὐκ εἰς πέρσας μένης, ἀλλὰ καὶ εἰς ῥωμαίους τὰ εἰς τῶν παροικούντων ἐθνῶν κακὰ ῥᾳδίως ἀφικέσθαι. χρῆναι δὲ αὐτὰς, ἔλεγον, καὶ χρήμασιν ὑπικρεῖν ὑπὲ τῷ πρὸς σύννας πολέμω τὰς κιδαρίτας λεγομένας· ἑστάναι γὰρ σφίσιν αὐτῶν νικώντων ὄνησιν, μὴ συγχωρεμένης τῶ ἔθνους, καὶ εἰς τὴν ῥωμαϊκὴν ἀφαβαίνειν ὑπικράτειαν. πάντων δὲ ἕνεκα ῥωμαίων ἀποκεναμένων στέλλειν τὸν ἀφαλεξόμενον τῷ παρόντι μονάρχῃ· μήτε γὰρ φυγάδας εἶναι πρὸς σφίσι, μήτε παρενοχλεῖσθαι τοὺς μάγους τῆς θρησκείας πέρι· τὴν φυλακὴν δὲ τοῦ ἱεροεπισκόπου Φρυρίου, καὶ πόλεμον τὸν πρὸς τοὺς σύννους ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἀναδεδειγμένους, μὴ δικαίως χρήματα αἰτεῖν παρ' αὐτῶν. ἐπρεσβεύσαντο δὲ πρὸς μὲν Βανδίλους ὑπὲρ ἰταλῶν Ταπανὸς ἐν τῇ τῶν πατρικίων ἀξίᾳ καταλεγόμενος· πρὸς δὲ πέρσας κωνσταντῖνος, τρίτην μὴν τὴν ὕπαρχον λαχὼν ἀρχὴν· πρὸς δὲ τῇ ὑπαλικῇ ἀξίᾳ καὶ τὴν πατρικιότητος τυχών.

Ὅτι μετὰ τὸν ἐμπρησμὸν τῆς πόλεως τὸν ὑπὸ Λέοντος, ἦκεν ὁ Γωβάζης σὺν διονυσίῳ ἐς τὴν κωνσταντίνου, περσικὴν ἔχων στολὴν, καὶ τῷ μηδικῷ δορυφορήματος τρόπῳ. οὓς οἱ ἀμφὶ τὰ βασίλεια δεξάμενοι, πρότερον μὴν τοῦ νεωτερισμοῦ κατημέλησαν· ἔπειτα δὲ φιλοφρονησάμενοι ἀπέπεμψαν. εἶπε γὰρ αὐτοῖς τῇ τεθωπείᾳ τῶν λόγων, καὶ τὰ τῶν χριστιανῶν ὑπιφερόμενος σύμβολα.

Οἱ σκύθαι καὶ γότθοι εἰς πόλεμον συνελθόντες, καὶ διαχωρισθέντες ἀμφότεροι, πρὸς συμμάχων μᾶλλον κλῆσιν παρεσκευάζοντο· ἐν οἷς καὶ ὡς τοὺς ἐώους ἦλθον· καὶ ἄπειρον μὴν ἠγεῖτο μηδετέροις συμμαχεῖν. ὁ δὲ αὐτοκράτωρ λέων ἐβούλετο σκύθαις ὑπικρεῖν. καὶ δὴ γράμματα πρὸς τὸν ἐν ἰλλυριοῖς στρατηγὸν ἔπεμπεν, ἐντελλόμενος σφίσιν κατὰ τῶν γότθων βοήθειαν τὴν προσήκουσαν πέμπειν.

Οἱ ἦκε κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον ὡς τὸν Ἀτήλα παίδων ὡς τὸν βασιλέα Λέοντα πρεσβεία, τὰς αἰτίας διαλύσα τῆς προπαρξάσης διαφορᾶς· καὶ ὡς χρὴ αὐτοὺς ὑπὸ εἰρήνῃ αὐτένδεσθαι· καὶ κατὰ τὸ παλαιὸν ἔθος· ὡς δὲ τὸν ἶστρον ἐς ταὐτὸν ἰόντας ῥωμαίοις προθυμεῖσθαι ἀγορὰν, καὶ ἀναλαμβάνειν ὧν ἂν δέωνται τύχοιεν. καὶ ἡ μὴν σφῶν αὐτῶν πρεσβεία ἐν τοῖσδε ἦσαν, ἄπρακτος ἐπανῆκεν. οὐ γὰρ ἐδόκει τῷ βασιλεύοντι σύννους τῶν ῥωμαϊκῶν συμβολαίων μετέχειν πολλὰ τὴν αὐτοῦ κακώσαντας γῆν. οἱ δὲ τοῦ Ἀτήλα παῖδες τὴν ὑπὲρ τῆς πρεσβείας ἀποκρισιν δεξάμενοι, πρὸς σφᾶς διέφερον. ὁ μὲν γὰρ Δεγγιζίχ, ἀπράκτως ἐπανελθόντων τῶν πρέσβεων, πόλεμον

πρὸς μὲν τὸν Μαρκελλῖνον φύλαρχος σαλεὶς, ἔπειτα καὶ Ῥωμαίων ὅπλα μὴ κινεῖν· ὁ δὲ αὐτὸν τὸν Βανδήλων διαβὰς, ἄπρακτος ἀνεχώρει· καὶ Γιζερίχου μὴ ἄλλως τὸν πόλεμον καθήσειν ἀπειλοῦντος, εἰ μή γε αὐτῷ καὶ Βαλεντινιανοῦ καὶ Αετίου οὐσία δοθῇ. καὶ γὰρ καὶ αὐτοὶ τῶν ἑῴων Ῥωμαίων ἐκεκόμιστο μοῖραν τῆς Βαλεντινιανοῦ οὐσίας, ὀνόματι Εὐδοκίας τῆς τοῦ Ονωρίχου γεγαμημένης. διὸ δὴ ἔτος ἑκάστου ταύτῃ καὶ πολέμιος πρόφασιν πιέμπων, εὐθὺς ἦρος ἀρχομένου σὺν στόλῳ τινὶ ἐκστράτειαν ἐποιεῖτο ἐπὶ τὴν σικελίαν καὶ τὰς ἰταλίας. καὶ ταῖς μὲν πόλεσιν, ἐν αἷς μάχιμον δύναμιν τῶν ἰταλιωτῶν εἶναι συνέβαινε, ῥᾳδίως προσεφέρετο· καταλαμβάνων δὲ χωρία, ἐν οἷς μὴ ἔτυχεν ὢν ἀντίπαλος δύναμις, ἐδῄου τε καὶ ἠνδραποδίζετο. οὐ γὰρ πρὸς πάντα τὰ πρόβατα τῆς βανδίλων μέρη οἱ ἰταλιῶται ἀρκεῖν ἐδύναντο, πλήθει τῶν πολεμίων βιαζόμενοι· καὶ τῷ μὴ παρεῖναι σφίσι ναυτικὴν δύναμιν, ἣν παρὰ τῶν ἑῴων αἰτοῦντες οὐκ ἐτύγχανον, διὰ τὰς πρὸς Γιζέριχον ἐκείνοις πεποιημένας σπονδάς. ὅπερ ἔτι μᾶλλον ἐπῆρε τὸν Γιζέριχον ἐπὶ τῇ ἑσπέρᾳ Ῥωμαίων πράγματα, διὰ τὸ διηρῆσθαι τὴν βασιλείαν. ἐπρεσβεύσαντο δὲ καὶ ἐκεῖνον τὸν χρόνον παρὰ τὰς ἑῴους Ῥωμαίους Ζαράγυροι καὶ Ἄρωγοι καὶ Ὀνόγυροι, ἔθνη ἐξανασάντα τῶν οἰκείων ἐθνῶν, σὺν ἱππεῦσιν εἰς μάχην σφίσιν ἐληλυθότων. οὓς ἐξήλασαν ἄβαροι, μεταναστάσεως γενόμενοι τῶν ἐθνῶν, οἰκούντων μὲν τὴν παρωκεανίτιν αὐτὴν, ὥσπερ καὶ οἱ σαράγυροι, ἐλαθέντες κατὰ ζήτησιν γῆς, πρὸς τοῖς ἀκατίροις οὔννοις ἐγένοντο. καὶ μάχας πρὸς ἐκείνους πολλὰς συνισάμενοι, τό, τι φῦλον κατηγωνίσαντο, καὶ πρὸς Ῥωμαίους ἀφίκοντο, τυχεῖν τῆς αὐτῶν βουλόμενοι φιλοτιμότητος. βασιλεὺς οὖν καὶ οἱ ἀμφ' αὐτὸν φιλοφρονησάμενοι, καὶ δῶρα δόντες, αὐτοὺς ἀπέπεμψαν.

Ὅπως σασισάντων τῶν φυγάδων ἐθνῶν κατὰ τοὺς κατὰ τὴν ἑῴαν Ῥωμαίους, πρὸς τῶν ἰταλῶν πρεσβεία ἀφίκετο λέγουσα· Ὡς οὐκ ἀνασχήσονται, εἰ μή γε σφίσι τοὺς βανδίλους ἀπαλλάξοιεν. ἀφίκετο δὲ καὶ πρὸς τοῦ Περσῶν μοναρχοῦ, τῶν τε παρ' αὐτοὺς καταφευγόντων, ἐκ τοῦ σφετέρου ἔθνους αἰτίαν ἔχοντα, καὶ τῶν μάγων, καὶ τῶν ἐν τῇ Ῥωμαίων γῇ ἐκ παλαιῶν οἰκούντων χρόνων, ὡς ἀπάγειν αὐτοὺς τῶν πατρίων ἐθῶν καὶ νόμων ἐθέλοντας, καὶ τῆς πρὸς τὸ θεῖον ἁγιστείας. πρὸς ἃ χωροῦσι δὲ, καὶ ἐσαεὶ ἀναχαίσθαι κατὰ τὸν θεσμὸν οὐ συγχωροῦσι τὸ παρ' αὐτοῖς ἄσβεστον καλούμενον πῦρ. καὶ ὡς χρὴ τοῦ * ἡρουσιάχ φρουρίου ἐπὶ τῶν κασπίων κειμένου πυλῶν, χρήματα χορηγοῦντας Ῥωμαίους, ποιεῖσθαι ἐπιμέλειαν, ἢ γοῦν τοὺς φερεπόντας αὐτὸ στρατιώτας σέλλειν, καὶ μὴ μόνους δαπανᾶν καὶ

* al. ἰυρουπαάχ

βάζης ἀποθοιτο τὴν ἀρχὴν, ἢ γᾶν παῖδα τῆς βασιλείας ἀφέλοιτο. ἀ γὰρ θέμις τῆς χώρας ἀμφοτέρους ἡγεμονέυειν ωδε τὸν παλαιὸν θεσμόν. ὥστε * δὲ θάτερον βασιλεύειν, Γωβάζην, ἢ τὸν αὐτᾶ παῖδα τῆς πολχίδ☉· καὶ τῆδε λυθῆναι τὸν πόλεμον. Ευφήμι☉· ἐσηγήσατο, τὴν τᾶ μαγίσρα διέπων ἀρχὴν· ὃς ἐπὶ σωφρόσει καὶ λόγων ἀρετῇ δόξαν ἔχων μαρκιανᾶ τᾶ βασιλέως τὴν τ πραγμάτων ἔλαχεν ἐπιτροπήν. καὶ πολίων τῶν ἐν βυλευθέντων ἐκείνῳ καθηγητὴς ἐγένετο· ὃς καὶ Πρίσκον, τὸν συγγραφέα τ ἀρχῆς Φροντίδων, ἐδέξατο κοινωνέν. τ δὲ αἱρέσεως τῆς αὐτῷ δοθείσης· ὁ Γωβάζης εἵλετο τ βασιλείας παραχωρῆσαι τῷ παιδὶ, αὐτὸς δὲ σύμβολα ἀποθέμω☉· τ ἀρχῆς. καὶ ωδὲ τὸν κρᾶντα ῥωμαίων τὰς δεησομένας ἔπεμπεν, ὡς ἐνὸς κόλχου ἡγεμονέυοντος οὐκ ἔτι δι αὐτὸν χαλεπαίνοντα ἐπὶ τὰ ὅπλα χωρεῖν. βασιλεὺς δὲ διαβαίνειν αὐτὸν ἐς τὴν ῥωμαίων ἐκέλευε, καὶ τ αὐτῷ δεδογμένων διδόναι λόγον. ὃς δὲ τὴν μὲν ἄφιξιν οὐκ ἠρνήσατο. Διονύσιος δὲ τ ἐς τὴν κολχίδα πάλαι διαπεμφθέντα, τ τι αὐτᾶ Γωβάζου διαφορᾶς ἕνεκα πίστιν δώσοντα ἤτησεν, ὡς ὐδὲν ὑποφαίη ἀνήκεστον. διὸ δὴ ἐς τὴν κολχίδα Διονύσι☉· ἐξέλλετο, καὶ ωδὲ τ διαφόρων συνέβησαν.

Ὁ δὲ ὁ Μαϊορίανὸς, ὁ τ ἑσπερίων ῥωμαίων βασιλεὺς, ὡς αὐτῷ οἱ ἐν γαλατίᾳ γότθοι σύμμαχοι κατέστησαν, καὶ τὰ παροικοῦντα τὴν αὐτᾶ ὁπικράτειαν ἔθνη, τὰ μὲν ὅπλοις, τὰ δὲ λόγοις παρεστήσαντο· καὶ ὁπὶ τὴν λιβύην σὺν πολλῇ διαβαίνειν ἐπειρᾶτο δυνάμει, νηῶν ἀμφὶ τὰς τριακοσίας ἠθροισμένων αὐτῷ· πρέσβεις μὲν πρότερον παρ * αὐτῶν ὁ τῶν βανδήλων ἡγεμὼ☉· ἔπεμπε, λύειν τὰ διάφορα λόγοις βυλόμω☉. ὡς δὲ οὐκ ἔπειθε· τὴν μαυρουσίων γῆν, ἐς ἣν τὰς ἀμφὶ τ Μαϊορίανὸν ἀπὸ τ ἰβηρίας διαβαίνειν ἐχρῆν, πάσαν ἐδήωσε· καὶ κάκωσε καὶ τὰ ὕδατα.

Οἱ δὲ οἱ ἑωσφόροι ῥωμαῖοι ἐς δέ☉· ἐλθόντες ωδὲ μαρκελλίνα, μή ποτε, αὐξανομένης αὐτῷ τ δυνάμεως καὶ ἐπ' αὐτὰς ἀγάγοι τ πόλεμον· διαφόρως περαπομένων αὐτοῖς τ πραγμάτων· τᾶτο μὲν οὐ βανδήλων, ἅτε δὲ καὶ Νεμιδίᾳ, ἀνδρὸς οὐ γαλατῶν μὲν τ ωδὸς τῇ ἑσπέρᾳ ὁρμωμένων, τῷ δὲ Μαϊορίανῷ συστρατευσαμένῳ, καὶ πολίσιν ἀμφ' αὐτὸν ἔχοντος δύναμιν· καὶ χαλεπαίνοντος διὰ τὴν τ βασιλέως ἀναίρεσιν· ὃν τ ωδὸς ἑσπερίους πολέμου ἢ ωδὸς γότθους τ ἐν γαλατίᾳ διαφορά. ωδὲ γὰρ τῆς ὁμόρου ωδὸς οὐκείνους διαφιλονεικῶν γῆς, καρτερῶς ἐμάχετο· καὶ ἀνδρὸς ἔργα μέγιστα ἐν ἐκείνῳ ἐπεδείξατο τῷ πολέμῳ· τᾶτων δὴ ἕνεκα ἑσπέριοι ῥωμαῖοι ωδὲ τὰς ἑῴους πρέσβεις ἔστελλαν, ὥστε αὐτοῖς καὶ τὸν μάρκελλῖνον καὶ τὰς βανδήλους διαλύσαι.

* δίον.

* αὐτὸν.

ἀφαιρεθεῖσαν πλεονεξίαν. ὡς δὲ οἱ ἑσπέριοι ῥωμαῖοι, τῆς παρούσης ἐχόμενοι γνώμης· ὡς ἐδέησεν τῶν αὐτῷ δεδογμένων ὑπήκοον· εἶχεν μᾶλλον τῆς τοῦ πολέμου παρασκευῆς, πᾶν τὸ τῶν μαχίμων ἀγείρων πλῆθος.

* ἀναζεῦξαι. Ὅτι ὁ Ἀτήλας μὴ τὸ τὴν Ἰταλίαν ἀνδραποδίσασθαι, ἀλλὰ τὰ σφέτερα * ἀναζεῦξαι, τοῖς κρατοῦσιν τῶν ἑῴων ῥωμαίων πόλεμον καὶ ἀνδραποδισμὸν τῆς χώρας κατήγγελλεν, ὡς μὴ ἐκπεμφθέντος τοῦ παρὰ Θεοδοσίου πεπαγμένου φόρου.

Ὅτι Ἀρδαβούριος ὁ τοῦ Ἀσπαρούκιος ἀδελφὸς ἐπολέμει καὶ τὴν δαμασκὸν· καὶ ἐκεῖσε παραγενομένου Μαξιμίνου τοῦ στρατηγοῦ, καὶ Πρίσκου τοῦ συγγραφέως, ἔυρον αὐτὸν τοῖς ἀδελφοῖς πρέσβεσι περὶ εἰρήνης διαλεγόμενον.

Ὅτι Βλέμμυες καὶ νουβάδες ἡττηθέντες ὑπὸ ῥωμαίων, πρέσβεις παρὰ τὸν Μαξιμῖνον ἔπεμπον ἐξ ἀμφοτέρων ἐθνῶν, εἰρήνης περὶ βουλόμενοι ἀπενδεῖν. καὶ ταύτην διατηρῆσαι ἔφασαν, ἐφ' ὅσον ὁ Μαξιμῖνος τὴν ἡμετέραν ἐγκαταμένοι χώραν. τοῦ δὲ μὴ προσδεξαμένου ἐπὶ χρόνῳ ἀπένδειν τοσούτῳ· ἔλεγον, ἄχρι τοῦ αὐτοῦ ζωῆς μὴ κινήσειν ὁπλα. ὡς δὲ καὶ τὰς δευτέρας τῆς πρεσβείας παρῆσαν λόγους, ἑκατοντούτειν ἔθετο σπονδάς. ἐν αἷς ἐδόκει ῥωμαίων μὲν αἰχμαλώτων ἄνευ λύτρων ἀφεῖναι, εἴτι καὶ ἐκείνην εἴτι καὶ ἑτέραν ἔφοδον ἥλω· τὰ δὲ τότε ἁπαχθέντα ἀποδοθῆναι βοσκήματα, καὶ τῶν δαπανηθέντων καὶ τίθεσθαι τὴν ἀποτίμησιν· ὁμήρους δὲ τοὺς ἐυγενεστάτους παρὰ σφίσι δίδοσθαι, ὥστε ὧν ἕνεκα τῶν σπονδῶν. εἶναι δὲ αὐτοῖς καὶ τὸν παλαιὸν νόμον ἀκώλυτον τὴν εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἰσιδος διάβασιν, τοῦ ποταμοῦ σκάφας αἰγυπτίων ἐχόντων τὴν ἐπιμέλειαν, ἐν ᾧπερ τὸ ἄγαλμα τῆς θεοῦ ἐνιδρύμενον διαπορθμεύεται. ἐν ῥητῷ γὰρ οἱ βάρβαροι χρόνῳ ἐς τὴν οἰκείαν διακομίζοντες τὸ ξόανον, πάλιν αὐτῷ χρησμασάμενοι ἐς τὴν νῆσον ἀποσώζουσιν. ἐμπεδωθῆναι τοίνυν ἐν τῷ φίλαις ἱερῷ τὰς συνθήκας ἐδόκει τῷ Μαξιμίνῳ, ἐπιτήδειον ὄν. ἐπέμποντο μεταξέπρεσι. παρεγίνοντο δὲ καὶ τῶν βλεμμύων καὶ νουβάδων οἱ τὰς σπονδὰς ἐν τῇ νήσῳ πιθέμενοι. ἐγγραφέντων δὲ τῶν συνδοξάντων, καὶ τῶν ὁμήρων παραδοθέντων (ἦσαν δὲ τῶν τε τυραννησάντων καὶ ὑπὸ τυράννων γεγονότων, ὅπερ καὶ δὴ καὶ ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ ἐγένετο· ἔστι γὰρ νουβάδων καὶ βλεμμύων παρὰ ῥωμαίοις ὁμήρευσαν παῖδες) συνηνέχθη δὲ τὸν μαξιμῖνον ἀνωμάλως διατεθῆναι τὸ σῶμα, καὶ ἀποθανεῖν. τὴν δὲ τοῦ Μαξιμίνου τελευτὴν μαθόντες οἱ βάρβαροι, τότε ὁμήρους ἀφείλοντο βιασάμενοι, καὶ τὴν χώραν κατέδραμον.

Ὅτι Γαϊνᾶς πρεσβεύεται παρὰ ῥωμαίους· ῥωμαῖοι δὲ ἀπεκρίναντο τοῖς παρὰ Γαϊνᾶ σταλεῖσι πρέσβεσιν, ὡς ἀφέξονται τοῦ πολέμου, εἰ γε ἡ αὐτὸς Γαϊνᾶς

Digitized by Google

ρᾶν τὴν ὑποχεσιν, καὶ τῷ Κωνσαντίῳ πλὴ γυναῖκα διδόναι, ἣν ὐδαμῶς παρὰ τὴν ἐκείνε βελὴν ἑτέρῳ καπηγγυηθῆναι οἷόντε ἦν. ἡ γὰρ ὁ τολμήσας ἐκδεδώκει δίκας· ἡ τοιαῦτα τὰ βασιλέως ἐσὶν, ὥστι μηδὲ τ σφετέρων κρατεῖν οἰκετῶν, καθ' ὧν συμμαχίαν (εἴ γε βέλοιτο) ἕτοιμον εἶναι ωδοχεῖν. ἐδείχθη πι ὁ Θεοδόσι τ θυμὸν, καὶ * δημόσιον τὴν τ κόρης ὐσίαν ποιεῖ. * al. δημοσίαν

Ὅ πι ὡς ἠγγέλθη τῷ Ατθήλα, τ Μαρκιανὸν ἐς τὰ κ τὴν ἑω ρωμαϊκὰ παρεληλυθέναι βασίλεια, μ τὴν Θεοδοσίε πλευτὴν· ἠγγέλθη δὲ αὐτῷ καὶ τὰ τ Ωνωρίας πέρι γεγενημένα: πρὸς μὲν τ κρατοῦντα τῶν ἑσπερίων ρωμαίων ἔσελλε τὰς Δαλεξαμένας, μηδὲν Ωνωρίαν πλημμελεῖσθαι, ἣν ἑαυτῷ πρὸς γάμον καπηγγύησι. πημωρήσειν γὰρ αὐτῇ, εἰ μὴ καὶ τὰ τ βασιλείας ἀπολάβη σκῆπτρα. ἔπεμπε δὲ καὶ πρὸς τὰς ἑώας ρωμαίας, τ ταχθέντων φόρων ἕνεκα. ἀπράκτων δὲ ἐξ ἀμφοτέρων τ αὐτὸ ἑωαπελθόντων πρέσβεων (οἱ μὲν γὰρ τ ἑσπερίας ἀπεκρίναντο, Ωνωρίαν αὐτῷ ἐς γάμον ἐλθεῖν μήτι δύνασθαι, ἐκδεδομένην ἀνδρὶ· σκῆπτρον δὲ αὐτῇ μὴ ὀφείλεσθαι· ὐ γὰρ θηλειῶν, ἀλλὰ ἀῤῥένων ἡ τ ρωμαϊκῆς βασιλείας ἀρχή: οἱ δὲ τ ἑω ἔφασαν ὐκ ἐπιστήσεσθαι τὴν ξ φόρε ἀπαγωγὴν, ἣν ὁ Θεοδόσι ἔταξε· καὶ ἡσυχάζοντι μὲν δῶρα δώσειν, πόλεμον δὲ ἀπειλοῦντι ὅπλα καὶ ἄνδρας ἐπάξειν, τ αὐτὸ μὴ λειπομένης δυνάμεως) ἐμερίζετο ὅν τὴν γνώμην, καὶ διηπόρει τίσι πρότερον ὀπιθήσεται; καὶ ἔχειν αὐτῷ ἐδόκει καλῶς, εἰ ἐπὶ τ μείζονα τρέπεσθαι πόλεμον, καὶ ἐς τὴν ἑσπέραν στρατεύεσθαι· τ μάχης αὐτῷ μὴ μόνον πρὸς ἰταλιώτας, ἀλλὰ κ πρὸς γότθους κ Φράγγους ἐσομένης. πρὸς μὲν ἰταλιώτας, ὥστε τὴν Ωνωρίαν μ τ χρημάτων λαβεῖν· πρὸς δὲ γότθους, χάριν γε ζερίχῳ κ ζιβέμνον.

Ὅ πι τῷ Ατθήλα ἦν ξ πρὸς Φράγγους πολέμου πρόφασις, ἡ ξ σφῶν βασιλέως πλευτὴ, καὶ ἡ τ ἀρχῆς τ ἐκείνε παίδων διαφορά: ξ πρεσβύτερος μὲν, Ατθήλαν· ξ δὲ νεώτερος, Αέτιον ὀπὶ συμμαχίᾳ ἐπάγεσθαι ἐγνωκότ. ὃν κ τὴν ῥώμην εἰδόμενοι πρεσβευόμενον, μὴ πω ἰσχὺν ἀρχόμενον, ξαυθὶν τὴν κόμην, τοῖς αὐτῷ πρεπεχυμένην διὰ μέγεθ ὤμοις. ἦτον δὲ αὐτὸν ὁ Αέτι ποιησάμενο παῖδα, κ πολέσι δώροις, ἅμα τῷ βασιλεύοντι ὀπὶ φιλίᾳ τε καὶ ὁμαιχμίᾳ ἀπέπεμψε. ἰόντων ἕνεκα ὁ Ατθήλας τὴν ἐκστρατιὰν ποιήμενο, αὖθις τ ἀμφ' αὐτὸν ἄνδρας ἐς τὴν ἰταλίαν ἔπεμπεν, ὥστε τὴν Ονωρίαν ἐκδιδόναι. εἶναι γὰρ αὐτῷ ἡρμοσμένην πρὸς γάμον, πεμήλιον ποιήμενο τ παρ' αὐτῆς πεμφθέντα δακτύλιον, ὃν κ ὀπιδειχθησόμενον ἐς ἄλκει. ωδοχωρεῖν δὲ αὐτῷ τ Βαλεντινιανὸν καὶ ξ ἡμίσεως τ βασιλείας μέρος· ὡς καὶ τ Ονωρίας διαδεξαμένης μὲν ωδὲ πατρὸς τὴν ἀρχὴν, παύτης δὲ τῇ τοῦ ἀδελφοῦ

τον μάγιστον. ὃς δὲ ὑποσχομένου, καὶ φήσαντος δεῖν τῇ πράξει δεῖσθαι χρημάτων, ἃ * πολλῷ δὲ, ἀλλὰ πεντήκοντα λιτρῶν χρυσίου, δοθησομένων τῷ ὑπ' αὐτὸν καλῆσαι, ὥστε αὐτῷ πλείους συνεργῆσαι πρὸς τὴν ἐπίθεσιν. καὶ τὸ εὐνοῦχον τὸ χρυσίον σθαχρῆμα δώσειν ὑποσχομένου, ἔλεγεν ὁ βάρβαρος, ὑποπέμπεσθαι μὲν αὐτὸν ἀπαγγελοῦντα τῷ Ἀττήλᾳ περὶ τῆς πρεσβείας: συμπέμπεσθαι δ' αὐτῷ Βιγίλαν τὸν παρὰ τοῦ Ἀττήλα ἐπὶ τοῖς φυγάσιν ὑποκρισιν δεξάμενον· δι' αὐτοῦ γὰρ περὶ τοῦ αὐτοῦ χρυσίου μηνύσειν, καὶ ἐν τρόπῳ τοῦτο ἐκπεμφθήσεσθαι. ἀπληλυθότα γὰρ, ὥσπερ καὶ τοὺς ἄλλους, πλυπεραγμονήσειν τὸν Ἀττήλαν, τίσι αὐτῷ δωρεαὶ, καὶ ὁπόσαι σθαὶ ῥωμαίων δέδοται χρήματα; μὴ οἴόντι δὲ ταῦτα ὑποκρύπτειν, διὰ τοὺς συμπρευομένους. ἔδοξε δὴ τῷ εὐνούχῳ ἓν λέγειν. καὶ τῆς γνώμης τὸν βάρβαρον ὑποδεξάμενον, ὑποπέμπει μετὰ τὸ δεῖπνον, καὶ ἐπὶ βασιλέα φέρει τὴν βυλήν. ὃς Μαρτιάλιον τὸν μάγιστρον διέποντα ἀρχὴν σφίσι μεταπεμψάμενον, ἔλεγε τὰς πρὸς τὸν βάρβαρον συνθήκας: ἀνάγκη δὲ ἐφαρμόττειν τῆς ἀρχῆς· πασῶν γὰρ τῶν βασιλέως βυλῶν ὁ μάγιστρος κοινωνός, διὰ δὴ τῶν τε ἀγγελιαφόρων καὶ ἑρμηνέων καὶ στρατιωτῶν ἀμφὶ τὴν βασιλείαν φυλακὴν ὑπ' αὐτὸν τεταγμένων. ἐδόκει δὲ αὐτοῖς βουλευσαμένοις τῶν προκειμένων πέρι μὴ μόνον Βιγίλαν, ἀλλὰ γὰρ καὶ Μαξιμῖνον ἐκπέμπειν πρεσβευόμενον σθὸς τὸν Ἀττήλαν.

Ὅτι φοβηθέντα τὸν Βιγίλαν ἐπιβουλεύσαντα τῷ Ἀττήλᾳ καὶ τὸ χρυσίου τὰς ἑκατὸν λίτρας τὰς σθὸς τοῦ Χρυσαφίου τοῦ εὐνούχου καλείσας ἀφελομένου· παρευθὺς ἔπεμπεν Ὀρέστην καὶ Ἥσλαν ὁ Ἀττήλας ἐς τὴν κωνσταντίνου, ἐπιλαμβανομένους, τὸν μὲν Ὀρέστην τοῦ βαλαντίου, ἐν ᾧπερ ἐμβεβλήκει Βιγίλας τὸ χρυσίον, Εὐνοῦχον δοθησόμενον, τῷ σφετέρῳ σθειθέντα τραχήλῳ ἐλθεῖν τε σθὸς βασιλέα, καὶ αὐτῷ ἐπιδείξαντα καὶ τῷ εὐνούχῳ, ἀνερωτᾶν εἴ γε αὐτὸ ἐπιγνώσκοιεν· τὸν δὲ Ἥλσαν λέγειν ἀπὸ στόματος εὖ μὲν γεγονότα εἶναι πατρὸς τὸν Θεοδόσιον παῖδα, εὖ δὲ καὶ αὐτὸν φύντα καὶ τὸ πατέρα μεγαλοπρεπῶς διαδεξάμενον διαφυλάξαι τὴν εὐγένειαν. ταύτης δὲ τοῦ Θεοδόσιον ἐκπεπλωκότα δουλεύειν αὐτῷ τὴν τοῦ φόρου ἀπαγωγὴν ὑφισάμενον. ἃ δίκαιον ἂν ποιεῖν, τῷ βελτίονι, καὶ ὃν αὐτῷ ἡ τύχη δεσπότην ἀνέδειξεν, ὡς πονηρὸς οἰκέτης ἀθελεδίως ἐπιτιθέμενον. ἃ λύσειν ἂν τὴν αἰτίαν, ἔφη, τῶν εἰς αὐτὸν ἡμαρτημένων, εἰ μή γε τὸν εὐνοῦχον ἐκπέμψοι σθὸς κόλασιν. καὶ ἅπερ μὲν ἐπὶ τοῖσδε ἐς τὴν Κωνσταντίνου παρεγένοντο. συνηνέχθη δὲ τὸν Χρυσάφιον ἐξαιτεῖσθαι καὶ σθὸς Ζήνωνα. Μαξιμῖνος γὰρ εἰρηκέναι τὸν Ἀττήλαν ἀπαγγείλαντος, χρῆναι βασιλέα πλη-

ρῶσαι

* πολλῶν

ἑσπερίων ῥωμαίων σκυθήκας ὑπακούοντων. ἔτης ὁ Εδήκων, ἐς τὰ βασίλεια παρελθών, ἀπέδιδε τὰ τοῦ Ἀτήλα γράμματα, ἐν οἷς ἐποιεῖτο τοὺς ῥωμαίους ἐν αἰτίᾳ τῶν φυγάδων περὶ ἀνδ' ὧν ἠπείλει ὅπη τὰ ὅπλα χωρεῖν, εἰ μὴ ἀποδοθεῖεν αὐτῷ, καὶ ἀφέξοντας ῥωμαίους τὴν δορυάλωτον ἀρχὴν τῆς. εἶναι δὲ μῆκος μὲν αὐτῆς κατὰ τὸ ῥεῦμα τοῦ ἴστρου, ἀπὸ τῆς παιόνων ἀχελωόβωνος τῶν θρακίων· τὸ δὲ βάθος, πέντε ἡμερῶν ὁδόν. καὶ τὴν ἀγορὰν, τὴν ἐν ἰλλυριοῖς, μὴ πρὸς τῇ ὄχθῃ τοῦ ἴστρου πταμοῦ γίνεσθαι, ὥσπερ καὶ πάλαι, ἀλλ' ἐν ναϊσσῷ· ἦν ὅριον, ὡς ἐπ' αὐτοῦ δηλωθεῖσαν, τῆς σκυθῶν καὶ ῥωμαίων ἐτίθετο γῆς· πέντε ἡμερῶν ὁδὸν ἰσζώνῳ ἀνδρὶ τοῦ ἴστρου ἀπέχουσαν πταμοῦ. πρέσβεις δὲ σκέλευσε πρὸς αὐτὸν ἀφικνεῖσθαι τοὺς περὶ τὰ ἀμφιβόλων διαλεξομένους, ἀ τῶν ὑπατικῶν ἀνδρῶν τοὺς μεγίστους. ὃς εἰ σκῆπτρον εὐλαβηθεῖεν· αὐτὸν δεξάμενον σφᾶς, ἐς τὴν βαρδικὴν διαβήσεσθαι. τούτων ἀναγνωσθέντων βασιλεῖ τῶν γραμμάτων, ὡς ὑπεξῆλθεν ὁ Εδήκων σὺν τῷ Βιγίλᾳ, ἑρμηνεύοντι ὅσαπερ ὁ βάρβαρος ἀπὸ στόματος ἔφρασε τῶν Ἀτήλα δεδογμένων· καὶ ἐς ἑτέρους οἴκους παρεγένετο, ὥστε αὐτὸν Χρυσαφίῳ τῷ βασιλέως ὑποσπισῇ, οἷα δὴ τὰ μέγιστα δυναμένῳ, ἐς ὃ ψὶν ἐλθεῖν· ἀποθαυμάσαι τὴν τῶν βασιλείων οἴκων πρεπόφανειαν. Βιγίλας δὲ, ὡς τῷ Χρυσαφίῳ ἐς λόγους ἦλθεν ὁ βάρβαρος, ἔλεγεν ἑρμηνεύων, ὡς ἐπαινοίη ὁ Εδήκων τὰ βασίλεια, καὶ τὸν παρὰ σφίσιν μακαρίζοι πλοῦτον. ὁ δὲ χρυσάφιος ἔφασκεν, ἔστιν καὶ αὐτὸν οἴκων τε χρυσοτεύχων καὶ πλούτου κύριον, εἴ γε περιίδοι μὲν τὰ ὅπλα σκύθαις, ἕλοιτο δὲ τὰ ῥωμαίων. τοῦ δὲ ἀποκριναμένου ὡς τὸν ἑτέρου δεσπότην θεραπεύοι, ἄνευ τοῦ κυρίου δ' θέμις τοῦτο ποιεῖν· ἐπυνθάνετο ὁ εὐνοῦχος, εἴ γε ἀκώλυτος αὐτῷ ἡ παρὰ τὸν Ἀτήλαν εἴη εἴσοδος, καὶ δύναμιν ὅπλα σκύθαις ἔχειν τινά; τοῦ δὲ ἀποκριναμένου, ὡς καὶ ἀπιτήδειος εἴη τῷ Ἀτήλα, καὶ τὴν αὐτοῦ ἅμα πᾶς εἰς τοῦτο διοκεκεμένοις λογάσιν ἐμπίστευεται φυλακήν· ἐκ διαδοχῆς γὰρ, κατ' ἔτας ἡμέρας, ἕκαστον αὐτῶν ἔλεγε μετ' ὅπλων φυλάττειν τὸν Ἀτήλαν· ἔφασκεν ὁ εὐνοῦχος, εἴπερ πίστεις δέξοιτο, μέγιστα αὐτῷ ἐρεῖν ἀγαθά· δεῖσθαι δὲ σχολῆς. ἑαυτὴν δὲ αὐτῷ ὑπάρχειν, εἴ γε παρ' αὐτὸν ὅπη δεῖπνον ἔλθοι χωρὶς ὀρέστου καὶ τῶν ἄλλων συμπεσεῖσθαι τῶν. ὑποχόμενος δὲ τοῦτο ποιεῖν, ὅπη τὴν ἑστίασιν πρὸς τὸν εὐνοῦχον παραγενόμενος, καὶ ὑπὸ τῷ Βιγίλᾳ ἑρμηνεῖ δεξιάς καὶ ὅρκους ἔδοσαν· ὁ μὲν εὐνοῦχος, ὡς οὐκ ὅπη κακῷ τῷ *Εδήκωνι ἀλλ' ὅπη μεγίστοις ἀγαθοῖς, τοὺς λόγους ποιήσοιτο· ὁ δὲ, ὡς οὐκ ἐξείποι τὰ αὐτῷ ῥηθησόμενα, εἰ καὶ μὴ πίστεις κυρήσοι, τότε δὴ ὁ εὐνοῦχος ἔλεγε τῷ Εδήκωνι, εἰ βαίη ἐς τὴν σκυθικὴν ἀνέλοι τὸν Ἀτήλαν, καὶ παρὰ ῥωμαίους ἥξει, ἔσεσθαι αὐτῷ βίον εὐδαίμονα, καὶ πλοῦ-

* al. Εδίκωνι.

γόνας αἰχμαλώτους ῥωμαίους, ἢ ὑπὲρ ἑκάστου δώδεκα λιθέναι χρυσᾶς, διαφθαρῆναι δὲ καὶ τὰς αἰχμαλώτους ἅπασας. οἱ δὲ τὰ αὐτοῖς ἐπεσταλμένα ἀναγνόντες, ἔφασαν· τὰς μὲν παρ' αὐτοῖς καὶ φυγόντας ῥωμαίους ἀφεῖναι ἐπ' ἐλευθερίᾳ· σκύθας δὲ ὅσους αἰχμαλώτους ἔλαβον ἀνηρηκέναι· δύο δὲ συλλαβόντας ἔχειν. διὰ τὸ καὶ τὰς πολεμίους, μὴ τὴν γενομένην ὑπὸ χρόνου πολιορκίαν ἐξ ἐνέδρας ὑπομεμένας τὸ πρὸ τοῦ φρυρίου νεμόντων παίδων ἁρπάσαι ἵνας. οὓς εἰ μὴ ἀπολάβοιεν· ἀδὲ τὰς νόμῳ πολέμου κτηθέντας ἀποδώσειν. ταῦτα ἀπαγγειλάντων, τῶν δὲ πρὸς τὰς ἀσημοτέρας ἀφιγμένων· τῷ τε σκυθῶν βασιλεῖ, καὶ τοῖς ῥωμαίοις ἄρχουσιν ἐδόκει μὲν ἀναζητεῖσθαι οὓς οἱ ἀσημότεροι ἔφασαν ἁρπάσθαι παῖδας. ἀδενὸς δὲ φανέντος, οἱ δὲ πρὸς τοῖς ἀσημοτέροις βάρβαροι ἀπεδόθησαν, πίστεως τοῦ σκυθῶν δέντων, ὡς παρ' αὐτοῖς οἱ παῖδες οὐκ * εἰσὶν. εἰσιν. ἐπωμνύοντο δὲ καὶ οἱ ἀσημότεροι, ὡς οἱ πρὸς σφᾶς καὶ φυγόντες ῥωμαῖοι ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἀφείθησαν. ὤμνυον δὲ, καίπερ πρὸς σφίσιν ὄντων ῥωμαίων. ἐπὶ γὰρ ἐπιόρκοις ὤοντο ὅρκοις ὀμνύναι ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ἐκ τοῦ σφετέρου γένους ἀνδρῶν.

Οὗ γενομένων τοῦ σπονδῶν, Ἀτήλας αὖθις πρὸς τὰς ἑῴας ἔπεμψε πρέσβεις, φυγάδας αἰτῶν. οἱ δὲ τὰς πρεσβευομένους δεξάμενοι, καὶ πολλοῖς δώροις θεραπεύσαντες, ἀπέπεμψαν, φυγάδας μὴ ἔχειν φήσαντες. πάλιν ἑτέρους ἔπεμψε. χρηματισαμένων ἢ καὶ αὐτῶν· τρίτη παρεγένετο πρεσβεία, καὶ τετάρτη μετ' αὐτήν. ὁ γὰρ ἐς τὴν ῥωμαίων ἀφορῶν φιλοτιμίαν, ἣν ἐποιοῦντο· εὐλαβεία τοῦ μὴ πρὸς βαθῆναι τὰς σπονδὰς, ὅσους τοῦ ὑπηκόους εὖ ποιεῖν ἐβούλετο, ἔπεμπε παρ' αὐτοὺς· αἰτίας τε ἀναπλάττων, καὶ προφάσεις ἐφευρίσκων κενάς. οἱ δὲ παντὶ ὑπήκοον ὑπετάγματι, καὶ δεσποτοῦντι ἡγοῦντο τὸ πρόσταγμα, ὅπερ ἂν * ἐκεῖνο παρεκελεύσατο. ἐκεῖνος οὐ γὰρ μόνον τὸν πρὸς αὐτὸν ἀνελέσθαι πόλεμον ἐυλαβοῦντο, ἀλλὰ καὶ παρασκευῇ τυγχάνοντας ἐδεδίασαν, καὶ βανδίλους τὰ κατὰ θάλατταν καταπονοῦντας, καὶ ἰσαύρους πρὸς τὴν ληστείαν διανισαμένους, καὶ σαρακηνοὺς τῆς αὐτῶν ὑπερκρατείας τὴν ἕως κατέχοντας, καὶ τὰ αἰθιοπικὰ ἔθνη σωτισάμενα. διὸ δὴ πεπαπεινωμένοι, τὸν μὲν Ἀτήλαν ἐθεράπευον· πρὸς ἢ τὰ λοιπὰ ἔθνη ἐπειρῶντο πολεμοτάτοις, δυνάμεις τε ἀθροίζοντες καὶ στρατηγοὺς χειροτονοῦντες.

Οὗ καὶ αὖθις Εδήκων ἦκε πρέσβις, ἀνὴρ σκύθης, μέγιστος κατὰ πόλεμον ἔργα διαπεραξάμενος, σὺν Ορέστῃ. ὃς τοῦ ῥωμαϊκοῦ γένους ὢν, ᾤκει τὴν πρὸς τῷ πάνω ποταμῷ παιόνων χώραν, τῷ βαρβάρῳ κατὰ τὰς Λετίου στρατηγοῦ τῶν ἑσπε-

φέρειν πάντας ἠνάγκασε, δασμὸν εἰσπραττομένους καὶ τὰς κ᾽ χρόνου πνὰ τὴν βαρυτάτην καθιστάντας τῆς γῆς ἀποτίμησιν εἴτε δικαστῶν κρίσει, εἴτε βασιλέων φιλοτιμίαις. συνεισέφερον καὶ ῥητὸν χρυσίον καὶ οἱ ἐν τῇ γερουσίᾳ ἄνω γεγραμμένοι ὑπὲρ σφῶν αὐτῶν ἀξίας. καὶ ἦν πολλοῖς ἡ λαμπρὰ τύχη, βίου μεταβολή· εἰσπράττοντο γὰρ μετὰ αἰκισμῶν, ἅπερ ἕκαστον ἀπεγράψαντο οἱ τοῦ βασιλέως τοῦτο ποιεῖν ἐπιτεταγμένοι· ὥστε τὸν κόσμον τῶν γυναικῶν καὶ τὰ ἐπιπλα τοὺς πάλαι εὐδαίμονας ποτὲ θέναι ἐν ἀγορᾷ. τοῦτο μὲν μετὰ τὸν πόλεμον τὸ κακὸν ῥωμαίους ἐδέξατο, ὥστε πολλοὺς ἢ ἀποκαρτερήσαντας, ἢ βρόχον αἰρομένους τὸν βίον ἀπολιπεῖν. τότε δὴ ἐκ τοῦ πλήθους τῶν ἡσσωμένων ἐξανηλωθέντων, τό, τε χρυσίον καὶ οἱ φυγάδες ἐπέμποντο, σκόπελα δὴ ταύτην πρᾶξιν ἀφιγμένην· ὧν πολίτας ῥωμαῖοι ἀπέκτειναν, ἀπειθοῦντας ποὸς τὴν ἔκδοσιν. ἐν οἷς καὶ τῶν βασιλικῶν ὑπῆρχον σκυθῶν, οἱ ὑπὸ Ἀττήλα τάττεσθαι ἀνηνάμενοι, πολλοὶ ῥωμαίους ἀφίκοντο. τοῖς δὲ αὐτοῦ ὁ Ἀττήλας ποστιθεὶς ἐπιτάγμασι, καὶ ἀσημνντίους ἐκέλευσεν ἐκδιδόναι ὅσους αἰχμαλώτους ὑπῆρχον ἔχοντες, εἴτε ῥωμαίους εἴτε βαρβάρους. ἀσημος δέ ἐστι φρέελον καρπὸν, ὁ πολὺ μὲν ἀπέχον τῆς ἰλλυρίδος, τῷ δὲ θρᾳκίῳ ποσκείμενον μέρει. ὅπερ οἱ ἐποικοῦντες ἄνδρες πολλὰ δεινὰ τοὺς ἐχθροὺς εἰργάσαντο, οὐκ ἀπὸ τειχῶν ἀμυνόμενοι, ἀλλ᾽ ἔξω τ᾽ τάφρου μάχας ὑφισάμενοι ποὸς πᾶν ἄπειρον πλῆθος καὶ στρατηγὸς, μέγιστον πολὺ σκύθαις ἔχοντες κλέος. ὥστε τοὺς μὲν ἵππους ἀπορρεύσαντας τοῦ φρουρίου ὑπαναχωρῆσαι, τοὺς δὲ ἐπεκτείνοντας, καὶ πραστέρῳ τ᾽ οἰκείων γινομένους, ἡνίκα ἀπήγγελλον αὐτοῖς οἱ σκοποὶ, διιέναι τοὺς πολεμίους λείαν ῥωμαϊκὴν ἀπάγοντας, ἀδοκήτως τε ἐμπίπτειν, καὶ σφέτερα τὰ ἐκείνων ποιεῖσθαι λάφυρα· πλήθει μὲν λειπομένους τῶν ἀντιπολεμούντων, ἀρετῇ δὲ καὶ ῥώμῃ πολὺ φέροντας. πλείστους τοίνυν οἱ ἀσημάντιοι ἐν τῷδε τῷ πολέμῳ σκύθας μὲν ἀπέκτειναν, ῥωμαίους δὲ ἠλευθέρωσαν· τοὺς δὲ καὶ ἀποδράσαντας τῶν ἐναντίων ἐδέξαντο. οὐκ ἀπάγειν ἔφη ὁ Ἀττήλας, στρατὸν, ὃς δὲ ἀπεκυρῶν τὰς τῆς εἰρήνης συνθήκας· εἰ μὴ * ἐκποθεῖεν οἱ παρ᾽ ἐκείνοις καταφυγόντες ῥωμαῖοι, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν δοθεῖεν ἀποτιμήσεις. ἀφεθείησαν δὲ καὶ οἱ τοῦ ἀσημαντίου ἁπαχθέντες αἰχμάλωτοι βάρβαροι. ἀντιλέγειν δὲ αὐτῷ ὡς οὐκ οἴοιτο ἦν ὅτι Ἀνατόλιος πρεσβευόμενος, ὅτι Θεόδωρος ὁ τῶν στρατιωτῶν κ᾽ τὸ θρᾴκιον πραγμάτων ἡγούμενος· ὅτι γὰρ ἔπειθον, ὅτι τὰ εὔλογα ποστείνοντες (τοῦ μὲν γὰρ βαρβάρου πλαρρήτου, καὶ ποχείρως ἐς τὰ ὅπλα ὁρμῶντος· αὐτῶν δὲ καταπτυχότων, καὶ τὰ ποσυπάρξαντα·) γράμματα τοὺς ἀσημαντίους ἔστελλον, ἢ ἐκδιδόναι τοὺς παρ᾽ αὐτοῖς κ᾽ φυ-

* ἐκδοθεῖεν.

πολυανθρωπίας ἐς τὴν ῥωμαϊκὴν ἐπανίσῃσι γῆν. καὶ πεύτην προλοχίσας ἀνδικρὺ τ' ὄχθης, νυκτὸς Δηνίσησιν ὁκ σὺν θήμασι, καὶ ὑπὸ τοῖς ἀνδιπάλοις τὴν πόλιν ποιεῖ. δηωθείσης δὲ τ' μάχης τὸν τρόπον τοῦτον, ἐπὶ μεῖζον ἠυξήθη τὰ τῶν βαρβάρων πράγματα.

Οὗλις ἐπὶ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ βασιλέως, Ατίλλας ὁ τῶν ὕννων βασιλεὺς τ' οἰκεῖον στρατὸν ἀγείρας, χράμματα πέμπει πρὸς τ' βασιλέα, τῶν τε φυγάδων καὶ τ' Φόρων περὶ, ὅσοι προφάσει τῇδε τῷ πολέμῳ ὁκ ἐδέδοντο· τὴν ταχίστην οἱ ἐκπέμπεσθαι πρὸς κελεύομεν. συντάξεως δὴ ἕνεκα μέλλοντες Φόρου, παρ' αὐτὸν πέσβεις τὰς δηλεξαμένας ἀφικνεῖσθαι, ὡς εἰ μελλήσειεν, πρὸς πόλεμον ὁρμήσειαν, ἐδὲ αὐτὸν εἶναι ἐθέλοντα τὸ σκυθικὸν ἐφέξειν πλῆθος. ταῦτα ἀναγνόντες οἱ ἀμφὶ τὰ βασίλεια· ἐδαμῶς τὰς πρὸς σφᾶς κ' φυγόντας ἐκδώσειν ἔφασαν, ἀλλὰ σὺν ἐκείνοις τ' πόλεμον ὑποστήσεσθαι, πέμψειν δὲ πέσβεις τὰς τὰ διάφορα λύσοντας. ὡς δὲ τῷ Ατίλλα τὰ δεδογμένα ῥωμαίοις ἠγγέλθη· ἐν ὀργῇ τ' πρᾶγμα ποιεῖται, τὴν ῥωμαϊκὴν ἐδῄου γῆν. καὶ φρούρια πινα καθελὼν, τῇ ῥαπαρίᾳ προσέβαλλε μεγίστῃ καὶ πολυανθρώπῳ.

Ὅτι μ' τὴν ἐν χερρονήσῳ μάχην, ῥωμαίων πρὸς ὕννους ἐγίνοντο καὶ αἱ συμβάσεις, ἀναπολίτ πεσβευσαμένων. καὶ ἐπὶ τοῖσδε ἐσπένδοντο, ὅπως ἐκδοθεῖεν μὲν ἂν τοῖς ὕννοις οἱ φυγάδες, καὶ ἑξ χιλιάδες χρυσίου λιτρῶν ὑπὲρ τῶν πάλαι συντάξεων δοθεῖεν αὐτοῖς. φόρον δὲ ἔτους ἑκάστου δισχιλίας καὶ ἑκατὸν λίτρας χρυσοῦ σφίσιν πεπαγμένον εἶναι. ὑπὲρ δὲ αἰχμαλώτου ῥωμαίου φεύγοντος, καὶ εἰς τὴν σφετέραν γῆν ἄνευ λύτρων διαβαίνοντος, δώδεκα χρυσοῦς εἶναι ἀποτίμησιν. μὴ κ' βάλλοντας δὲ, τοὺς ὑποδεχομένους ἐκδιδόναι τὸν φεύγοντα· μηδένα δὲ βάρβαρον ῥωμαίους κατὰ σφᾶς φεύγοντα δέχεσθαι. ταύτας ποιήσεσθαι μὲν ἐθέλοντας ῥωμαίους τὰς συνθήκας τίθεσθαι. ἀνάγκη δὲ ὑπερβάλλοντι δέει, ὅπερ καλεῖχε τοὺς σφῶν ἄρχοντας, πᾶν ἐπίταγμα, καίπερ ὂν χαλεπὸν, τυχεῖν τ' εἰρήνης ἐσπουδακότας, ἡσμένιζον. καὶ τὴν τῶν Φόρων σύνταξιν βαρυτάτῳ οὔσαν ποιοῦντο· τῶν χρημάτων αὐτοῖς καὶ τῶν βασιλικῶν θησαυρῶν ὁκ εἰς δέον ἐκδεδαπανημένων, ἀλλὰ πρὸς ἡδέας ἀτόπους κ' φιλοτιμίας ὁκ εὐλόγους, καὶ ἡδονὰς καὶ δαπάνας ἀνειμένας. ἃς ἁδεὶς τῶν εὖ φρονούντων ἁδὲ ἐν εὐπραγίαις ὑποσαίη· μή πῃ δὴ οἱ τῶν ὅπλων ὀλιγωρήσαντες, ὥστε μὴ μόνον σκύθαις, ἀλλὰ γὰρ καὶ τοῖς λοιποῖς βαρβάροις τοῖς παροικοῦσιν τὴν ῥωμαίων ὑπακοὴν εἰς φόρου ἀπαγωγήν. τούτων τῶν συντάξεων, καὶ τῶν χρημάτων περὶ, ἅπερ ἔδει τοῖς ὕννοις ἐκπέμπεσθαι, σπουδὴν

φέρειν

ποταμὸν ἑκατέρας πολιτείας ὁροθέσιον εἶναι· Ἀρμενίαν δὲ ζίνθα τὸ κάστρον ἐν μεθορίῳ τῆς μηδικῆς κείμενον ὁρίζειν. τὸν δὲ ἰβηρίας βασιλέα τῆς οἰκείας βασιλείας τὰ σύμβολα ῥωμαίοις ὀφείλειν. εἶναι δὲ τόπον τῶν συναλλαγμάτων νίσιβιν, τὴν πόλιν ὑποκειμένην τῷ Τίγριδι. τούτων ὁ ναρσαῖος ἀκούσας, ἐπειδὴ οὐδὲν μηδὲν τούτων ἡ παροῦσα τύχη ἀρνῆσθαι αὐτὸν συνεχώρει· συνέθετο τούτοις ἅπασι· σπονδὰς, ἵνα μὴ δόξῃ ἀνάγκῃ πάντα ποιεῖν, διηρνήσατο μόνον τὸ, τόπον εἶναι τῶν συναλλαγμάτων τὴν νίσιβιν. ὁ δὲ σικόριος, ἐνδεδωκέναι χρὴ οὐδὲν τούτων. τότε γὰρ αὐτοκράτορι πρεσβεία καὶ οὐδὲ τούτων ἐκ τῶν αὐτοκρατόρων οὐδὲν ἐπετέτραπτο. τούτων δὲ συντεθέντων, ἀπεδόθησαν τῷ ναρσαίῳ αἵπι γαμεταὶ καὶ οἱ παῖδες μετὰ φιλοτιμίας τῶν βασιλέων, τῆς σωφροσύνης αὐτοῖς καθαρᾶς φυλαχθείσης.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
ΠΡΙΣΚΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ.

ΤΙ τῶν σκυθῶν καὶ τὸν τῆς πανηγύρεως καιρὸν καὶ στρατηγησάντων ῥωμαίοις, καὶ πολλὰς ἀνελόντων· οἱ ῥωμαῖοι ἐπέστελλον πρὸς τοὺς σκύθας, ἐν αἰτίᾳ ποιούμενοι, τῆς τοῦ Φρυρίου αἱρέσεως ἕνεκεν, καὶ τῆς τῶν σπονδῶν ὀλιγωρίας. οἱ δὲ ἀπεκρίναντο, ὡς οὐκ ἀρξάμενοι, ἀλλ' ἀμυνόμενοι, ταῦτα δράσειαν. τὸν γὰρ τοῦ μάργου ἐπίσκοπον εἰς ἑαυτῶν ἀναβεβηκότα γῆν, καὶ διερευνησάμενον τὰς πρὸ σφίσιν βασιλείους θήκας, σπουληκέναι τοὺς ἀποκειμένους θησαυροὺς· καὶ εἰ μὴ * τοῦτον ἐκδοῖεν· ἐκδοῖεν δὲ καὶ τοὺς φυγάδας, καὶ τὰ ὑποκείμενα, εἶναι γὰρ πρὸς ῥωμαίοις πολεμίους· τὸν πόλεμον ἐπάξειν. ῥωμαίων ἢ τὴν αἰτίαν οὐκ ἀληθῆ φαμένων εἶναι· ἐν τοῖς σφετέροις λόγοις τὸ πιστὸν οἱ βάρβαροι θέμενοι, κρίσεως μὲν τῶν ἀμφιβόλων κατωλιγώρουν, πρὸς πόλεμον δὲ ἐτράποντο. καὶ περαιωθέντες τὸν ἴστρον, πόλεις καὶ φρούρια πολλὰ πρὸ τοῦ ποταμοῦ ἐκάκωσαν. ἐν οἷς καὶ τὸ βιμινάκιον εἷλον· πόλις δὲ αὕτη τῶν ἐν ἰλλυριοῖς μυσῶν. ὧν γινομένων, καὶ λόγων λεγομένων, ὡς ὁ ἐπίσκοπος ἐκδοθείη, ὥστε μὴ ἑνὸς ἀνδρὸς πέρι τῷ παντὶ ῥωμαίων τὸν ἐκ τοῦ πολέμου ἐπαχθῆναι κίνδυνον· ἐπιστοῦσθαι ὁ ἄνθρωπος ἐκδοθήσεσθαι, λαθὼν τοὺς ἐν τῷ ἄστει πρὸς τοὺς πολεμίους προσγίνεται· καὶ αὐτοῖς προδόσειν ὑπισχνεῖται τὴν πόλιν, εἴτε βασιλικής τι οἱ τῶν σκυθῶν βουλεύσαιντο βασιλεῖς. οἱ δὲ ἔφασαν πάντα ποιήσειν τὰ ἀγαθὰ, εἰ τὴν αὐτοῦ ἄγοι ἐς ἔργον ἐπιτυχεσιν. δεξιῶν τε καὶ ὅρκων ὑπὸ τοῖς εἰρηκόσιν δοθέντων, μετὰ βαρβαρικῆς

* ἴσ. τοῦτον

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΟΥ ΑΥ-

ΤΟΥ ΠΕΤΡΟΥ, ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

καὶ μαγίστρου.

ΤΙ Βαλεριανὸς ἐυλαβηθεὶς τὴν ἔφοδον τ̃ περσῶν (ἐλίμωξε γὰρ τὸ στράτευμα αὐτ̃, καὶ μᾶλλον οἱ μαυρούσιοι) χρυσίον ἄφατον συναγαγὼν, ἔπεμψε πείσβεις πρὸς Σαπώρην, ὅπως μεγάλαις δόσεσι τὸν πόλεμον κ̃ λύσῃ βυλόμενος. ὁ δὲ τά τε περὶ τ̃ λοιπ̃ μαθὼν, τῇ τε πρὸ ἡμέρᾳ Βαλεριανὸν πλέον ἐπαρθεὶς, τὰς πείσβεις * παρεκύλισας, ἀπράκτους αὐτὰς ἀπολύσας, εὐθὺς ἐπηκολούθησεν.

* παρελκύσας

Ὅτι ὁ Δέναθος τὸν Σαπώρην πολὺ ἐθεράπευεν, ὡς ὑπερβεβηκέναι κ̃ πολὺ τὰς ῥωμαίους. βυλόμενος δὲ αὐτὸν ὑπαγάγεσθαι, πέμπει δῶρα μεγαλοπρεπῆ, καὶ ἄλλα ἀγώγιμα, ὧν ἡ περσὶς οὐκ ἦν ἔυφορος, καμήλους ὀπιθείς. καὶ γράμματα πέμπει, δεήσεως δύναμιν ἔχοντα καὶ οἷα ἐδέει πέρσαις ὑπεναντίον αὐτὸς εἰργάσατο. ὁ δὲ τὰς οἰκείας ὑπέλαστε, δεξαμένας τὰ δῶρα ῥίπτειν εἰς τὸν ποταμόν. καὶ τὰς ὀπισθολὰς διαῤῥήξας σπείρειψε, κ̃ ἐδήλωσε, τίς ὢν κ̃ πόθεν ἐτόλμησε πρὸς τὸν οἰκεῖον δεσπότην γράψαι; κ̃ νῦν εἰ βούλεται ἐλαφροτέρας κολάσεως τυχεῖν, ὀπίσω τὰς χεῖρας δήσας προσπεσέτω. εἰ δὲ μή, ἴσως κ̃ αὐτὸν κ̃ τὸ γένος κ̃ τὴν πατρίδα ἀπολῶ.

Ὅτι Γαλέριος καὶ Διοκλητιανὸς εἰς νίσιβιν σπουδὴν ἔνθα κοινῇ βυλευσάμενοι, στέλλουσιν εἰς περσίδα πρεσβευτὴν Σικόριον πρόβον ἀνδριαντοφόρον τ̃ς μνήμης. τ̃τον ὁ ναρσαῖος, τ̃ῇ τῶν ἐπαγγελθέντων ἐλπίδι, φιλοφρόνως ἐδέξατο. χρ̃ῆται δὲ καὶ ἰανὶ ἀναβολῇ ὁ Ναρσαῖος. ὡς γὰρ βυλόμενος δ̃ῆθεν τὰς περὶ σικόριον πείσβεις, οἷα δὴ κεκοσμημένας, ἀνακτήσασθαι· μέχρι τοσούτου περὶ τὸν ἀσπιδῖνον ποταμὸν τ̃ς μηδικ̃ς τὸν σικόριον παρείλκυσεν· οὐκ ἔγνω δ' ἂν τάμέν τι τὸ γινόμενον, ἕως οἱ τ̃δε κἀκεῖσε διὰ τὸν πόλεμον σπορπισθέντες συνελέγησαν. καὶ τηνικαῦτα ἐν τοῖς ἐνδοτέρω τῷ βασιλεῖ πάντας τὰς ἄλλας χωρίσας, καὶ ἀρκεσθεὶς τ̃ῇ περσίᾳ ΑΦΦΑΦΑΡΒΑ καὶ Αρχαπέτῃ καὶ Βαρσαβώρᾳ· ὧν ὁ μὲν ἕτερος ὕπαρχος ἦν πραιτωρίων, ὁ δὲ ἕτερος τὴν τ̃ συμίᾳ εἶχεν ἀρχήν· ἐπέτρεψε τῷ Πρόβῳ τὴν πρεσβείαν διεξιέναι. ἵν' δὲ τὰ κεφάλαια τ̃ς πρεσβείας ταῦτα· ὥστε κ̃ τὸ ἀνατολικὸν κλίμα τὴν ἰντηλητὴν μετὰ σοφητ̃ς, καὶ ἀρζακητὴν μ̃ καρδουηνῶν καὶ ζαβδικητ̃ς ῥωμαίους ἔχειν· καὶ τὸν τίγριν πο-

χμηκότα ἤδη τῆς πολεμίοις, δύο καὶ αὐτὸν βασιλεῖς, στρατιωτικῆς τε ἀπειρίας ἐμπείρους, καὶ ὁμονοοῦντας ἀλλήλοις, καὶ ἔτι ἀκεραίους ὄντας, εἰς πόλεμον προκαλεῖσθαι. οἵτινες εἰ μὴ περὶ εἰρήνης σωφρόνως ἔμελλον, ὡς ἐποίουν καὶ πολίκοι τὸν ἐμφύλιον πόλεμον ἔσονται σφαττόμενοι, εἴτε εἰς μόνος, εἴτε ὁμοῦ ἅμφω παραγένοιντο· μὴ θέλειν αὐτὸν ἑτέρωθεν μαθεῖν, ἢ ἐκ τῆς ἤδη πεπραγμένων αὐτοῖς, ὅτι τε ἐκείνων σφετέρᾳ ἔστι καὶ τῷ γένει αὐτῶν θρίαμβοι κατωρθώθησαν. καὶ ὁ Νερέχιος εὐθὺς ἔφη τῷ πρεσβυτῇ, εἰρήνην αἰτεῖν τὸν μαγνήσιον. ταύτης τε πρεσβείας ἀκούσας ὁ βασιλεὺς, ἐν φροντίσι πολλαῖς ἦν. καὶ εἰς ὕπνον τραπεὶς, εἶδεν ὄψιν, ὅτι ὁ πατὴρ αὐτοῦ ὥσπερ ἐξ ὕψους κατιὼν, καὶ τῇ χειρὶ κατέχων τὸν Κώνσταντα, ὃν ἀπέκτεινε μαγνήσιος, τοῦτον αὐτῷ προσφέρων, ταῦτα πρὸς αὐτὸν ἐδόκει τὰ ῥήματα φθέγγεσθαι· Κώνσταντα, ἰδοὺ κώνσας, ὁ πολλῶν βασιλέων ἀπόγονος, ὁ ἐμὸς υἱὸς, καὶ σὸς ἀδελφὸς, τυραννικῶς ἀπολύμενος. μήτε οὖν τὴν βασιλείαν διαπομένην, μήτε τὴν πολιτείαν ἀνατρεπομένην ἀνέλπιδος, μήτε ἐυλαβηθῆς ἀπειλὰς· ἀλλὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐσομένην σοι δόξαν, πάσης ἐκβάσεως προτίμησον· καὶ μὴ ἰδὼς ἀνεκδίκητον ἀδελφόν· μὴ ταύτην τὴν ὄψιν ἀφυπνισθεὶς ὁ κώνσταντος, τὰς πρέσβεων πλὴν Ῥωφίνου φυλακῇ παραδόντων.

Ὅτι δὴ κώνσταντίου πρέσβεις ἦλθον παρῶν. ὁ δὲ τῆς πρεσβείας ἡγεμὼν παρῆς τὸ τραχὺ τῶν γραμμάτων, ὧν ἐπεφέρετο, τῇ τε οἰκείων ἡμερότητι τρόπων συγκεράσας, ἔδωκε πρὸς ἀναγνῶσιν.

Ὅτι οἱ βάρβαροι δὴ Ἰουλιανὸν τὸν παραβάτην εἰρήνην ἤτουν· ὁ δὲ ἦλθεν εἰς τὸ πείσασθαι αὐτοῖς, καὶ ἐζήτει ὁμήρους λαβεῖν. οἱ δὲ βάρβαροι πάνυ πολλὰς ἔλεγον ἔχειν πρόφασιν, ἀλλ' ὑπαρ ἐκείνων δεδομένους· νῦν δὲ ζητεῖν εἰρήνης ἐνέχυρα, εἴτινες εἶεν πρὸς τοῦτο παρ' αὐτοῖς δοκιμώτατοι. ἐκείνων δὲ ἤδεν ἀπαρνουμένων, ἀλλὰ δώσειν σωτηρίας, οὓς ἂν αὐτὸς προέλοιτο· τὸν τοῦ βασιλέως υἱὸν ἠξίουν λαβεῖν, ὡς ἀντὶ πολλῶν μόνον ἀρκοῦντα, ὃν εἶχεν ἀκμαλώτον. οἱ δὲ βάρβαροι ἤδη πιθανὰ αὐτὸν ὑπολαμβάνοντες μετὰ τοῦ σφῶν βασιλέως, ἀθυρόμυθοί τε καὶ ξένοπες, ἐδέοντο τοῦ καίσαρος ἀδύνατα μὴ ζητεῖν, ἀπαιτοῦντα τοὺς ἤδη πιθανοὺς ὁμήρους. τοῦτο δὲ τεκμήριον εἶναι τοῦ ἀσυνδέτου αὐτὸν μὴ ἐθέλειν ποιήσασθαι.

ἀθάνατον ὕβριν ἐπηγάγετο. ταῦτα διεξελθὼν ὁ βασιλεὺς, καὶ εἰπὼν ἑαυτὸν ὑπεραμφθῆναι ἀκόλοις πέρυσι διὰ τὴν πρεσβείας ὑπέμνησεν, ὡς δεῖ πρὸς τὰς ἀνθρωπίνας ἀφορᾶν τύχας· διὰ τοῦτο γὰρ μᾶλλον καὶ πρὸς ὀργὴν προσήκει κινεῖσθαι, εἰ μὴ πρὸς ἃ πέρυσι πεπράχασιν * ἀποβλέψειν) ἀλλὰ τοῖς τῶν οἰκείων προγόνοις ἔγκλημα ἀκολουθεῖν· οἷς ἔδει φείδεσθαι μὲν τῶν ὑπηκόων, καταγωνίζεσθαι δὲ τὰ ἀντιτασσόμενα· κέλευσε τῷ πρεσβευομένῳ τῷ ἰδίῳ βασιλεῖ ἀπαγγεῖλαι τὴν ῥωμαίων καλοκαγαθίαν, ὧν τῆς ἀρετῆς ἐπειράθη· καὶ ἐπὶ πολλῷ ὕστερον προσελπίζειν παρ' αὐτὸν ἀφιξομένους κατὰ γνώμην τοῦ βασιλέως.

* ἀποβλέψειν.

Ὅτι Λικίννιος πέμψας πρεσβευτὴν πρὸς Κωνσταντῖνον μεσολανὸν κόμητα, ἐλθόντα δὲ τὸν μεσολανὸν ὁ βασιλεὺς ἐπίλυνα χρόνον διέσυρε μὴ ταῦτα δὲ πρός τι τὸ ἄδηλον τοῦ πολέμου ἀποβλέπων, ἅμα δὲ καὶ ὅτι οἱ τοῦ λικιννίου ἐφόδῳ λανθανούσῃ χρησάμενοι, τὴν βασάγην αὐτοῦ ἐκ τῆς βασιλικῆς ὑπηρεσίας κατέσχον· δέχεται αὐτόν. ὁ δὲ τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τὴν εἰρήνην ἐπρεσβεύετο, μὴ χρῆναι λέγων τὸν τοὺς ὁμοφύλους νενικηκότα καὶ αὐτὸν χαλεπαίνειν. ὅ,τε γὰρ ἂν ἀπόλοιτο, τοῦτο λοιπὸν τῷ νενικηκότι, ἀλλ' οὐχὶ τοῖς ἡττωμένοις ἀπόλλυσθαι· καὶ ὅλως ὁ ἐνὶ τὴν εἰρήνην ἀρνούμενος, πολλῶν ἐμφυλίων πολέμων γίνεται αἴτιος. ὁ δὲ βασιλεὺς τῷ τε προσώπῳ, καὶ τῇ τοῦ σώματος κινήσει, τὸ μέγεθος ὀργῆς δηλῶν, καὶ μόλις φωνὴν ἀφεὶς, εἶπεν· Οὐχ οὕτω μέχρι τοῦ παρόντος διαγενόμεθα, ὥστε διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ ὠκεανοῦ μέχρι τῶν ἐνταῦθα πολεμοῦντες καὶ νικῶντες ἀφικόμεθα, ὥστε μὴ ἐθέλειν τὸν οἰκεῖον γαμβρὸν κοινωνὸν ἔχειν διὰ τὰ μύση αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀγχιστείαν ἀπαγορεύειν, εὐπλεῖς δὲ ἀνδράποδον μετ' αὐτοῦ εἰς τὰ βασίλεια προσδέξασθαι. κέλευσεν οὖν τὸν μεσολανὸν τούτου τοῦ μέρους τῆς πρεσβείας χολάζοντα, εἴ τι ἕτερον αἰτεῖν βούλητο, λέγειν· καὶ ἔδοξε τὸν Βάλεντα ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας.

Ὅτι Μαγνέντιος καὶ Βρεττανίων πέμψασι πρέσβεις πρὸς κωνσάντιον. πέμψαντα δὲ ῥοφῖνον καὶ μαρκελλῖνον, ὁ μὲν ὕπαρχος ὢν τῶν πραιτωρίων, ὁ δὲ ἕτερος στρατηλάτης· καὶ νουνέχιος συγκλητικὸς ὑπάρχος, καὶ μάξιμος πρὸς τάττεις· ὑπομνήσαντες τὸ κωνσάντιον ὅπλων ἀποχὴν ἔχειν καὶ πρώτην ἔχειν ἐν τῇ βασιλείᾳ τιμήν. ὁ δὲ μαγνέντιος δι' αὐτῶν τὴν ἰδίαν θυγατέρα τῷ κωνσαντίῳ ὑποχεῖρο δίδοναι γαμετὴν, ὅπως τῷ καὶ αὐτὸς τὴν κωνσαντίαν λαβεῖν τὴν ἀδελφὴν τοῦ κωνσαντίου. ἐδέξατο οὖν ὁ βασιλεὺς τοὺς βρεττανίους καὶ μαγνεντίου πρέσβεις, ἐν οἷς πολλάκις τῆς περὶ τὰ παρόντα πραγμάτων χύσεως τὸ κωνσάντιον ὑπεμίμνησκε, φάσκων, μὴ χρῆναι αὐτὸν ἀπροόπτως μὴ κεκμηκότα

Digitized by Google

ναι, ἔφη· ἀλλ' ἐπειγόμενος τὴν ἑορτὴν εἰς τὰ οἰκεῖα ποιῆσαι, καὶ μὴ βουλόμενος τριβὴν καὶ ὑπέρθεσιν γενέσθαι τῇ ἐξοιτορίᾳ αὐτῷ. καὶ εἴλοντο οἱ στρατιῶται λαβεῖν τὸ χρυσίον ἀκινδύνως, καὶ ἀπαχωρῆσαι αὐτοῖς παρελθεῖν.

Οἱ δὲ Οὐανδαλοὶ ἡττηθέντες ἔπεμψαν πρεσβείαν πρὸς Αὐρηλιανὸν, ἀπαιτοῦντες εἰρήνην. Αὐρηλιανὸς δὲ ἀσμένως ἐδέξατο, καὶ πακτεύσας πρὸς αὐτοὺς, ἀνεχώρησεν.

Οἱ δὲ ΑΦΦαρβᾶν, φίλτατος ὢν ὡς μάλιστα τῷ Ναρσαίῳ τῷ περσῶν βασιλεῖ, εἰς πρεσβείαν πεμφθεὶς σὺν ἱκετείᾳ τῷ Γαλερίῳ ὑπήντησεν. ὅστις ἄδδαν τοῦ λέγειν λαβὼν εἶπε· Φανερόν ἐστι τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων, ὅτι ὥσπερ ἂν * εἴη δύο λαμπῆρες εἰσὶν ἥτε ῥωμαϊκὴ καὶ περσικὴ βασιλεία· καὶ χρὴ καθάπερ ὀφθαλμοὺς τὴν ἑτέραν τῇ τῆς ἑτέρας κοσμεῖσθαι λαμπρότητι, καὶ μὴ πρὸς ἀναίρεσιν ἑαυτῶν ἀμοιβαδὸν μέχρι παντὸς χαλεπαίνειν. τοῦτο γὰρ οὐκ ἀρετῆ μᾶλλον, ἀλλὰ κουφότητι νομίζεται, ἢ μαλακίᾳ. τοὺς γὰρ μὴ γενναίους οἰόμενοι μὴ δύνασθαι ἑαυτοῖς βοηθεῖν, σπουδάζουσι τοὺς ἀνθισταμένους ἀνελεῖν. μὴ χρῆναι μέντοι μηδὲ Ναρσαῖον ἀθενέστερον πάντων τῶν ἄλλων βασιλέων νομίζεσθαι· ἀλλὰ τοσοῦτον τῶν ἄλλων βασιλέων Γαλέριον ὑπερέχειν, ὥστε αὐτὸν τούτῳ μόνῳ δικαίως Ναρσαῖον ἡττᾶσθαι, καὶ τῆς τῶν οἰκείων προγόνων ἀξίας κατὰ δεύτερον οὐ γενόμενον. πρὸς τούτοις ἔλεγεν ὁ ΑΦΦαρβᾶν, ἐντιτάλθαι αὐτῷ * παρὰ Ναρσαίου, ὡς ἔχοντος ἐπιεικείαν τὸ τῆς οἰκείας βασιλείας δίκαιον τῇ ῥωμαίων ἀπιστρέψαι φιλανθρωπίᾳ. τοιγαροῦν μηδὲ τοὺς ὅρκους νομίζειν, ἐφ' οἷς χρὴ γίνεσθαι τὴν εἰρήνην, ἀλλὰ τὸ ὅλον τῇ γνώμῃ τοῦ βασιλέως διδόναι. πολὺν εἶναι παιδαγωγεῖν τοὺς παῖδας μόνον, καὶ τὰς γαμετὰς αὐτῷ ἀποδοθῆναι. διὰ τῆς τούτων ἀποδόσεως πολὺν εὐεργεσίαις ἔνοχος εἶναι λέγων ἢ ὅπλοις, περὶ ὧν οὐδὲ νῦν δύνασθαι καλὴν ἀξίαν χάριτας ὁμολογεῖν.

Οἱ δὲ ἐν αἰχμαλωσίᾳ γενόμενοι, τῆς ἐντεῦθεν οὐκ ἐπειράθησαν ὕβρεως· ἀλλ' οὕτω μετεχειρίσθησαν, ὡς τῇ οἰκείᾳ εὐγενείᾳ ὅσον οὔπω ἀποδοθησόμενοι. ἐν τούτοις εἰς μνήμην ἦγε καὶ τὸ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων εὐμετάβλητον. ὁ δὲ Γαλέριος πρὸς ταῦτα δεξάμενος ὀργίζεσθαι, συγκινήσας τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, ἀπεκρίνατο λέγων· Οὐ καλῶς πέρσας ἀξιοῖ τῆς μεταβολῆς τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ἑτέρους μεμνῆσθαι, ὁπότε αὐτὸν καιρὸς ἐπιλαμβανόμενοι, οὐ παύσονται τῶν ἀνθρώπων συμφοραῖς ἐπικείμενοι· καλῶς γὰρ καὶ ὑπὲρ Γαλεριανοῦ τὸ μέτριον τῆς νίκης ἐφυλάξατο, οἵτινες δόλοις αὐτὸν ἀπατήσαντες κατέσχεθη, καὶ μέχρι γήρως ἐφ' ἅπου καὶ τελευτῆς ἀτίμου οὐκ ἀπελύσατο. εἶτα μετὰ θάνατον μυσαρᾷ τινὶ τέχνῃ τὸ δέρμα αὐτοῦ φυλάξαντες, ἐνηνθῷ σώματι

Ὅτι κάαδοι πρέσβεις ἔπεμψαν πρὸς μάρκον εἰρήνην αἰτήσωσι, καὶ ἔτυχον. καὶ πολλὰς μὲν ἵππους, πολλὰς δὲ βόας δεδώκασι, καὶ αἰχμαλώτους τό τε μέν μυρίους καὶ τρισχιλίους, ὕστερον δὲ καὶ ἑτέρους πολείους ἀπέλυσαν.

Ὅτι ἦλθον καὶ ἄσιγγοι καὶ λακρίγγοι εἰς βοήθειαν τῷ μάρκῳ.

Ὅτι Κάρποι τὸ ἔθνος φθονοῦντες τοῖς καθέκαστον ἑαυτὸν πολεμοῦσι τοῖς γότθοις, ἔπεμψαν πρὸς τέλιον μηνόφιλον πρεσβείαν μὴ ὑπερηφανίας, ἀπαιτοῦντες χρήματα. ἔτος ἦν δόξης μυσίας, καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν τὸ* στρατὸν ἐγύμναζε. καὶ πομαθὼν τὴν ὑπερηφάνειαν αὐλῶν, ὅτι πολλὰς ἡμέρας οὐκ ἐδέξατο αὐτούς, διδοὺς αὐτοῖς ἄδειαν ὁρᾶν τοὺς στρατιώτας γυμναζομένους. καὶ ἵνα τῷ παρελκυσμῷ καθέλοι αὐτῶν τὰ φρονήματα, καθίσας ὅπι βήματος ὑψηλοῦ, καὶ θεασάμενος τοὺς μεγίστους τοῦ στρατοπέδου: ἐδέξατο αὐτούς, μηδένα λόγον αὐτῶν ποιούμενος. ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ λεγόντων αὐτῶν τὴν πρεσβείαν, συνεχῶς ἑτέροις διελέγετο, ὡς δὴ ἄλλα ἡμιώτερα πράγματα ἔχων οἱ δὲ θεοδοσίου γινόμενοι, οὐδὲν ἄλλο εἰρήκασιν, εἰ μὴ ὅτι. Δᾶτοι οἱ γότθοι τοσαῦτα χρήματα παρ' ἡμῶν λαμβάνουσιν, καὶ ὑμεῖς οὐ λαμβάνομεν. ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι αὐτοκράτωρ πολλῶν χρημάτων κύριός ἐστι, καὶ τοῖς δεομένοις αὐτοῦ χαρίζεται. οἱ δὲ ἐπῆγαγον, ὅτι καὶ ἡμᾶς ἐχέτω εἰς τοὺς δεομένους· καὶ δότω ἡμῖν τοσαῦτα. ἡμεῖς γὰρ χρείττονες ἐκείνων ἐσμέν. καὶ γελάσας ὁ Μηνόφιλος, εἶπε· καὶ σοὶ τούτων μείονος δέομαι τῷ αὐτοκράτορι. καὶ μὴ δ' μείους δεῦτε εἰς τόνδε τὸν τόπον, καὶ λαμβάνετε ἀπόκρισιν. καὶ μεθῆλθεν ἐκεῖ, καὶ πάλιν τοὺς στρατιώτας ἐγύμναζε. καὶ ἦλθον οἱ Κάρποι μὴ τοὺς ἑξακοσίους μείους. καὶ τὸ ὅμοιον σχῆμα ποιήσας αὐτοῖς, ἑτέραν εὗρεν ἀναβολὴν τριῶν μηνῶν. καὶ πάλιν εἰς ἕτερον στρατόπεδον ἐδέξατο αὐτοὺς ὁμοίως. καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀποκρίσιν, ὅτι ὅσον ἐξ ὑποχέσεως οὐδὲν ὑμῖν ὁ παντελῶς δίδωσιν ὁ βασιλεύς: εἰ δὲ δέεσθε συγκρότησεως, ἀπελθόντες ῥίψατε ἑαυτοὺς πρηνεῖς, καὶ δεήθητε αὐτοῦ: καὶ εἰκὸς ἐστι συγκροτηθῆναι ὑμᾶς. οἱ δὲ μὴ ἀναναλήσεως ἀνεχώρησαν, καὶ τὴν τοῦ μηνοφίλου ἀρχὴν εἰς τρία ἔτη ἀνυποθεῖσαν ἡσυχίαν ἔσχον.

Ὅτι Σαπώρης ὁ περσῶν βασιλεὺς τὸν εὐφράτην διαβὰς μὴ τοῦ οἰκείου στρατοπέδου, ἠσπάζοντο ἀλλήλους καὶ ἔχαιρον, ὡς* ἀπωλωμένου κινδύνου φυγόντες. πρὸς δὲ τοὺς ἐν ἐδέσση στρατιώτας πέμπειν, ὑποσχόμενος αὐτοῖς δίδοναι πᾶν τὸ σύριον νόμισμα τὸ ὂν παρ' αὐλῶν, ἵν' ἀνενόχλητον αὐλῶν συγχωρήσωσι παρελθεῖν, καὶ μὴ ἕλωνται κίνδυνον εἰς ἀμφιβολίαν αὐτοὺς ἄγοντα, καὶ ἀσχολίαν αὐλῷ πρὸς ποιῆσαι καὶ βραδυτῆτα. ὁ γὰρ δεδιὼς αὐτοὺς ταῦτα ἐποίδο-

ναι

* al. στρατηγὸν

Ὅτι μιθριδάτης ὁ τῆς ἰβήρων βασιλεὺς ἐνεωτέρισε, καὶ παρεσκευάζετο εἰς τὸν πρὸς τοὺς ῥωμαίων πόλεμον. τὸ δὲ μητρὸς ἀνθιλεγούσης, καὶ φυγεῖν, ἐπειδὴ μὴ πείθειν αὐτὸν ἠδύναντο, βουληθείσης· βυλόμενος ἀποκαλύψαι τὸ σπουδαζόμενον, αὐτὸς μὲν παρεσκευάζετο, πέμπει δὲ κότην τὸν ἀδελφὸν εἰς πρεσβείαν, φιλίους λόγους τῷ κλαυδίῳ κομίζοντα. ὁ δὲ ὡς ἀπρεσβεύσατο, πάντα αὐτῷ κατεμήνυσε, καὶ βασιλεὺς ἰβηρίας ἀντὶ μιθριδάτου γίνεται.

Ὅτι δεκέβαλος ὁ δακῶν βασιλεὺς ἐπεκηρυκεύετο πρὸς δομετιανὸν, εἰρήνην ὑποχούμενος· ἐφ' οὗ ἔπεμψε δομετιανὸς φάσκων μετὰ πολλῆς δυνάμεως. ὅπερ μαθὼν ὁ δεκέβαλος, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν πρεσβείαν αὖθις ἐν χλευασμῷ, λέγων· ὡς εἰ ἔλοιτο ἕκαστος ῥωμαίων δύο ὀβόλους δεκεβάλῳ ἑκάστου ἔτους τελεῖν, εἰρήνην πρὸς αὐτὸν τίθεσθαι. εἰ δὲ μὴ τοῦτο ἔλοιτο· πολεμήσειν, καὶ μεγάλα αὐτοῖς προστρίψασθαι κακά.

Ὅτι δεκέβαλος πρὸς τραϊανὸν πρέσβεις ἔπεμψε πλοφόρους· οὗτοι γάρ εἰσι παρ' αὐτοῖς οἱ ἡμιόπροι· πρόπροι γὰρ κόμητας ἔπεμπεν, εὐπατεστέρους δοκοῦντας παρ' αὐτοῖς εἶναι. ἐκεῖνοι δὲ ἐλθόντες ἀπὸ τοῦ τραϊανοῦ, ἔρριψαν καὶ τὰ ὅπλα. καὶ τὰς χεῖρας ὄπισθεν δήσαντες, ἐν αἰχμαλώτων τάξει, ἐδέοντο τοῦ τραϊανοῦ εἰς λόγους ἐλθεῖν δεκεβάλου.

Ὅτι πάλιν ὁ δεκέβαλος πρεσβείαν ἔπεμψε πρὸς τραϊανὸν, τῶν παρόντων ἀναχωρὴν κομιζόμενος. ὑπεχεῖτο δὲ τά τε ὅπλα πάντα καὶ τὰ μηχανήματα ἀποδιδόναι τῷ τραϊανῷ, καὶ τοὺς μηχανοποιοὺς τοὺς ῥωμαίους, τοὺς παρ' αὐτῷ ὄντας, καὶ τοὺς αὐτομόλους, καὶ τὰ ἐρύματα πάντα ὅσα κατεσκεύασε καθαιρεῖν, ἀποχωρεῖν δὲ καὶ τῆς γῆς ἣν ἐκράτησεν ὁ τραϊανὸς, καὶ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ καὶ τῶν ῥωμαίων, οἰκείους ἐχθροὺς νομίζειν, καὶ * αὐτομόλους μὴ ὑποδέχεσθαι. μηδὲ τραλιώτην ῥωμαίων ἔχειν ἐγγὺς ἑαυτοῦ. προσεδέξατο δὲ τὴν πρεσβείαν ὁ τραϊανὸς ἀπὸ ταύταις τῶν σωθήκαις. ὁ δὲ δεκέβαλος τὰ ὅπλα ἔρριψεν ἀπὸ αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν γῆν πεσὼν προσεκύνησε, καὶ εἰς ῥώμην πρέσβεις ἔπεμψε. καὶ αὐτὸς ἐμοίως τὰς χεῖρας ἔδησαν, ὡς ἐν αἰχμαλώτων τάξει.

* αὐτόμολον

Ὅτι λαγγιοβάρδων καὶ ὀβίων ἑξακισχιλίων ἴσρον περαιωθέντων, τῶν περὶ βίνδικα ἱππέων ἐξελασάντων, καὶ τὰ ἀμφὶ κάνδιδον πεζῶν ἀπιφθασάντων· εἰς παντελῆ φυγὴν οἱ βάρβαροι ἐτράποντο. ἐφ' οἷς οὕτω πραχθεῖσιν ἐν δέει καταστάντες, ἐκ πρώτης ἐπιχειρήσεως οἱ βάρβαροι, πρέσβεις ὡς τὸ Αλιόνβασον τὴν παιονίαν διέποντα στέλλουσι. βαλλομαρίον τε τὸν βασιλέα * μαρκομάννων, καὶ ἑτέρους δέκα, καὶ ἔθνος ἅπαν ἐξαμφοῖ ἕνα, καὶ ὅρκοις τὴν εἰρήνην οἱ πρέσβεις πιστωσάμενοι, οἴκαδε χωροῦσιν.

* al. μαρκομάνη

ἡλικίαν, γεγονὼς δὲ εἰς ἀρετὴν καὶ ἀλήθειαν ἁπάντων ἀνθρώπων κάλλιστος. θεὸς γὰρ ὡμολόγει θεραπεύειν κατὰ τὸν ἀρχαῖον τρόπον, καὶ ὑδρομίαν ὑπέρη πλάσιν εἰς ἀπάτην καὶ μαγγάνησιν, ἀλλὰ γυμνὴν καὶ καθαρὰν διέφαινε τὴν ψυχὴν πρὸς τὸ βίᾳ, ἐχθρὸν ὑπολαμβάνων ὁμῶς ἅπαντα πύλησιν, ὃς χ' ἕτερον μὲν κέυθει ἐνὶ φρεσὶν, ἄλλο δ' εἴπῃ. γυναῖκα οὖν ἤτησε ῥωμαίαν εὐθὺς, ἵνα μηδὲν ὑβρίζῃ διὰ σώματος ἀνάγκην. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐπέτρεψε τὸν γάμον, καὶ ὁ πατὴρ τῆς κόρης. ἐτρέφετο γὰρ ὑπὸ * πατρὶ, καὶ τὸ πρᾶγμα ἐθαύμασε· μακάριον ἑαυτὸν ὑπολάμβανων, εἰ τοι οὗτον ἔξει γαμβρόν. τῶν μὲν οὖν ὁμοφύλων ὀλίγοι τινὲς τὴν εὐσέβειαν καὶ ἀρετὴν ἀγαθέντες τοῦ νεανίσκου, πρὸς τὴν ἐκείνου γνώμην ἐχώρησαν καὶ συνεσήκεσαν. οἱ δὲ πολλοὶ καὶ δυνατώτεροι τῶν δεδογμένων ἐξ ἀρχῆς ἀπεῖχον. καὶ πρὸς τὸν ὠδῖνα τῆς ἐπιβουλῆς σφαδάζοντες, ἐμεμήνεσαν· ὧν ἦρχεν Ερίουλφος, ἀνὴρ ἡμιμανὴς, καὶ τῶν ἄλλων λυσσωδέστερος. συμποσίῳ δὲ προτεθέντος αὐτοῖς παρὰ τοῦ βασιλέως ἀδροτέρου καὶ πλουσιωτέρου, τὴν παροιμίαν ἐπιδείξαντες ἀληθῆ, τὴν λέγουσαν· οἶνος καὶ ἀλήθεια τοῦ Διονύσου, καὶ τότε ῥήξαντες αὐτοῖς παρὰ πότον τὴν ἐπικρυπτομένην φάσιν. διαλύεται μὲν τὸ συμπόσιον ἀτάκτως, καὶ διὰ θυρῶν ἐχώρουν τεθορυβημένοι καὶ παρακεκινηκότες. ὁ δὲ Φράβιθος δι' ἀρετῆς ὑπερβολὴν, τὸ καλὸν καὶ δίκαιον κάλλιον ἅμα καὶ θεοφιλέστερον ὀφθήσεσθαι νομίζων, εἰ προθείη τάχος· οὐ προιμένας ἕτερον καιρὸν, ἀλλὰ ἀσασάμενος τὸ ξίφος, τῆς πλευρᾶς Ερίουλφου διήλασε. καὶ ὁ μὲν ἐκεῖνος πεσὼν, ὀνειροπλήσας τὴν ἄδικον ἐπιβουλὴν· οἱ δὲ * * *

* πατρὸς

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΠΕΤΡΟΥ
ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ ΚΑΙ ΜΑΓΙΣΤΡΟΥ.

ΟΤΙ οἱ πάρθοι πρὸς Τιβέριον ἐπρεύοντο, βασιλέα σφίσιν ἐκ τῶν ὁμηρευόντων δοῦναι. καὶ δέδωκεν αὐτοῖς Φράατου υἱόν. ἐκείνου δὲ κατὰ τῆς ὁδοῦ πλευτήσαντος, * Τιριδάτην ἐκ τοῦ βασιλικοῦ γένους ἔπεμψε. καὶ ὅπως ῥᾷον τὴν βασιλείαν παραλάβοι, ἔγραψε Μιθριδάτῃ, τῷ ἰβήρων βασιλεῖ, εἰς τὴν ἀρμενίαν εἰσβαλεῖν· ἵνα ὁ Αρτάβανος τῷ υἱῷ βοηθῶν ἀπὸ τῆς οἰκίας παρῇ. καὶ εἰσελθὼν ὁ Τιριδάτης, τὴν βασιλείαν κατέσχεν· οὐ μέντοι καὶ ἐπὶ πολὺ ἐβασίλευσεν. ὁ γὰρ Αρτάβανος σκύθας μεταλαβὼν, οὐ χαλεπῶς αὐτὸν ἐξήλασε. καὶ ταῦτα μὲν τὰ κατὰ πάρθους.

* al. Τιριδάτην

ΟΤΙ

αὐτὴν, καὶ οὕτω πολυάνθρωπον, ἐνδαίμονά τε ἅμα καὶ ἔνανδρον, ἡ τῶν Σκυθῶν ἄπιστος καὶ ἀβέβαιος ἐπανάστασις ἐξαπίνης καὶ ἀδοκήτως διαβάσεως συντελουμένης καὶ ἀνοιδήσασα κατισόρεσεν ἐς τοσόνδε καὶ καθημάξευσε τοῖς συμφοραῖς, ὥστε χρυσὸν ἀποδειχθῆναι πρὸς τὰ θράκια πάθη, τὴν μυσῶν παροιμιώδη λείαν· δόξαν αὐτοῖς σασιάζειν, ἀξιομαχεῖν μὴ παρούσης δυνάμεως εἰς ἄμυναν. τῷ πολλῷ γὰρ τῶν ἀνθρώπων ἀφυλάκτους καὶ ἀνόπλους ἐφάνησαν φοβερώτατοι, καὶ τῷ φονικωτάτῳ πρὸς τὸ κρατούμενον πάντα ἀνδρῶν ἐχρήσαντο. πρεσβεύσασι δὲ ἐς ἴσον λόγον, καὶ σκύθας ἄννων μὴ φέρειν ὄνομα, καὶ ῥωμαίους σκυθῶν. πόλεις γὰρ ἐναρίθμητοι καὶ ὀλίγαι τινὲς διεσώθησαν, καὶ εἰ σώζονται τείχων ἕνεκεν καὶ οἰκοδομημάτων. ἡ δὲ χώρα καὶ τὸ πλεῖστον ἀπανάλωται, καὶ ἔστιν ἀοίκητον καὶ ἄβατον διὰ τὸν πόλεμον. βασιλεὺς δὲ, ἐπειδὴ τούτων ἐπύθετο τὰ ἀδιηγήτων κακῶν, πρὸς μὲν τοὺς πέρσας ἀναγκαίαν εἰρήνην συνθέμενος, ἑαυτῷ δὲ πολεμήσας ὅτι μεγαγνώσει τὴν ὑποδοχῆς. τῷ θυμῷ τὲ ὑπερέζεσε· καὶ πρὸς τὸν πόλεμον ἐντείνων ἑαυτὸν, πρὸς πέμπει τὸ στρατηγικὸν ἱππικὸν ὡς ἀνθέξοντας τοῖς βαρβάροις. ἤδη γὰρ καὶ τὴν χωρς αντίνου πόλιν κατέτρεχον, καὶ τοῖς τείχεσιν ἠνώχλουν προσκαθήμενοι· πολέμιόν τε οὐδὲν ὁρῶντες ἐς ἀντίπαλον μάχην, καὶ τοῖς φρονήμασιν εἰς πᾶσαν ὕβριν ὠλισθηκότες. * ὁ δὴ καὶ σαφῶς ἔδοξε κάλλιστα στρατηγῆσαι τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ἡ τύχη. * ὕβριν

Ὅτι ἐπὶ Θεοδοσίου τοὺς πρώτους χρόνους τῆς βασιλείας τὸ τῶν Σκυθῶν ἔθνος ἐξελαυνόμενοι τῆς χώρας ὑπὸ τῶν ὄννων, διαβεβήκεσαν τὸν Φυλῶν ἡγεμόνες, ἀξιώματι καὶ γένει πρώτοι. οὗτοι ταῖς ἰδίαις τὰ βασιλέως ἐξωγκώμενοι, καὶ πάντα ἐφ' ἑαυτοὺς ὁρῶντες κείμενα, στάσιν ἐν ἀλλήλοις ὀλίγου ἤγειραν. οἱ μὲν ἀναπαύειν καὶ δέχεσθαι τὴν παροῦσαν εὐδαιμονίαν κελεύοντες, οἱ δὲ τὸν οἶκοι γιγνόμενα φυλάττειν ὅρκον αὐτοῖς, καὶ μὴ προβαίνειν ἐκείνας τὰς συνθήκας. αὗται δὲ ἦσαν ἀσεβέσατα καὶ βαρβαρικὸν ἦθος εἰς ὠμότητα προσεκτείχουσαι, παντὶ τρόπῳ ῥωμαίοις ἐπιβουλεύειν, καὶ πάσῃ μηχανῇ καὶ δόλῳ τοὺς ὑποδεξαμένους ἀδικεῖν, κἂν τὰ μέγιστα ὑπ' αὐτῶν εὖ πάσχωσιν, ὡς ἂν τῆς ἐκείνων ἁπάσης χώρας ἐγκρατεῖς γένωνται. περὶ τούτου μὲν οὖν ἦν αὐτοῖς ἡ στάσις· καὶ διαμεμηθέντες ἀπερράγησαν, οἱ μὲν τὰ χείρω προθέμενοι τῆς βουλῆς, οἱ δὲ τὰ εὐσεβέστερα. ἐπικρύπτοντες δὲ ἑκατέρα στάσις τὴν πρόφασιν τῆς ὀργῆς, ὅμως καὶ ὁ βασιλεὺς ἡμῶν οὐκ ἔλαθεν, ἀλλ' ὁμοπαθέστερος εἶχε καὶ ὁμοσκήνους, καὶ πολὺ τὸ φιλόδωρον ἐς αὐτοὺς ἦν. ἑδαμοῦ γὰρ ἐξέφερε καὶ παρεγυμνοῦτο τὰ τῆς φιλονεικίας. ἦν δὲ ἡγεμόνων τὸ μὲν θεοφιλοῦς καὶ θείας μερίδος φαβιθος, ἀνὴρ νέος μὲν καὶ τὴν

Ὅλη πολεμίους διέφθειραν· ὅτι παραδυναστεύοντες βασιλεῖ, καὶ δυνάμενοι μέγιστον, καταγέλων αὐτῶν τὸ φιλοπόλεμον καὶ στρατηλικὸν, πολιτικοὺς δὲ οὐκ ἔφασαν εἶναι. ὁ μὲν γὰρ βασιλεὺς ἐξ ἀνθοχείας ἐπέτρεπεν αὐτοῖς τὴν ἀχρεῖον ἡλικίαν πρῶτον ὑποδεξαμένοις, καὶ ὕστερον πέμψασιν εἰς τὴν ῥωμαϊκὴν ἀπικράτειαν, καὶ ταύτην εἰς ὁμηρίαν ἀσφαλῶς κατέχουσιν, ἀπισάναι ταῖς ὄχθαις. καὶ μὴ πρότερον τοὺς μαχίμους δέξασθαι διαβαίνοντας, μηδὲ τὰ πλοῖα παράγειν εἰς τὴν περαίωσιν, εἰ μὴ τὰ ὅπλα καταθέμενοι, γυμνοὶ διαβαίνοιεν. οἱ δὲ ταῦτα ἀπιστήσαντες, ὁ μὲν ἐκ τῶν διαβεβηκότων ἦρα παιδαρίου τινὸς λευκῆ καὶ χαρίεντος τὴν ὄψιν· ὁ δὲ ἠλέει γυναικὸς εὐπροσώπου τῶν αἰχμαλώτων, ὃς δὲ ἦν αἰχμάλωτος ὑποπαρθένου. τοὺς δὲ τὸ μέγεθος κατεῖχε τῶν δώρων, τά τε λινᾶ ὑφάσματα, καὶ τὸ τῶν στρωμάτων ἐπ' ἀμφότερα θυσανοειδές. ἕκαστος δὲ ἁπλῶς αὐτῶν ὑπελάμβανε καὶ τῷ *οἰκείαν κτήσειν οἰκετῶν, καὶ τὰ χωρία βοηλατῶν, καὶ τὴν ἐρωϊκὴν λύσαν τῶν θεῖ ταῦτα ἐξουσίας. νικηθέντες δὲ ὑπὸ τούτων νίκην αἰσχίστην καὶ ἀνομωτάτην, ὥσπερ τινὰς εὐεργέτας καὶ σωτῆρας παλαιοὺς μετὰ τῶν ὅπλων ἐδέξαντο. οἱ δὲ τοσοῦτον ἀκονιτὶ πρᾶγμα διαπεπραγμένοι, καὶ τὴν οἴκοι συμφορὰν εὐτυχήσαντες, οἷον ἀντὶ τῶν σκυθῶν ἐρημίας, καὶ βαράθρου, τὴν ῥωμαϊκὴν ἀρχὴν ὑπελάμβανον· εὐθὺς πολὺ βάρβαρον ἐν τῷ ἀσπόνδῳ καὶ ἀπίστῳ διέφαινον. ἡ μὲν γὰρ ἄχρηστος ἡλικία, ἀφελαβοῦσα καὶ τὴν διάβασιν μετὰ βαθείας σπουδῆς καὶ φροντίδος τῶν ταῦτα βεβουλευμένων, εἰς τὰ ἔθνη κατιχεῖτο καὶ διεσπείρετο. αἱ κατὰ δὲ καὶ γυναῖκες καὶ παῖδες ἐκείνων, οἱ μὲν βασιλικὰ ἀνδρίσματα ἔχοντες· τὰς δὲ ἦν ἀδροτέρας ὁρᾶν, ἢ καὶ αἰχμαλώτων. παῖδες δὲ αὐτῶν, καὶ τὸ οἰκεῖακὸν, πρός τε τὴν εὐκρασίαν τοῦ ἀέρων ἀνέδραμον, καὶ παρὰ τὴν ἡλικίαν ἤθησαν, καὶ πολὺ τὸ ἐπιφυόμενον ἦν πολέμιον γένος. οἱ μὲν ἂν παλαιοὶ μῦθοι λέγουσι, περὶ τὴν βοιωτίαν καὶ τὴν κολχίδα δρακοντίων ὀδόντων καὶ σπαρέντων, ἐν ὅπλοις ἅμα τῷ σπόρῳ τοὺς ἄνδρας ἀναπάλλεσθαι. ὁ δὲ καθ' ἡμᾶς χρόνος καὶ τὸν μῦθον τοῦτον εἰς φῶς καὶ ἔργον συνήγαγε, καὶ ὀφθῆναι κατηνάγκασεν. ἀ γὰρ ἔφασαν τὰ σκυθικὰ γένος εἰς τὴν ἀπικράτειαν τὴν ῥωμαϊκὴν οἱ παῖδες, ὥσπερ ὀδόντες διασπαρέντες, καὶ πάντα μὲν θυμῷ καὶ μανίας, καὶ φόνων, ἀνελθόντων αὐτῶν εἰς ἡλικίαν μάχιμον κατὰ τὸν χρόνον. τὸ δὲ ἀκμάζον τῆς σκυθικῆς ἀλκῆς καὶ *γενναιότητος, τοῖς ὑποδεξαμένοις ἀντὶ τῶν ἐκβεβληκότων εἰς ἐπανάστασιν εὐθὺς ἐγερθῆναι καὶ μαχόμενον, πολυδεινότερα καὶ τραγικώτερα συνετόλμησαν ὧν ἔπαθεν. ἡ μὲν γὰρ θρᾴκη πᾶσα, καὶ ἡ συνεχὴς αὐτῇ χώρα μακεδονία καὶ θεσσαλία, τοιαύτη τίς ἐστι, καὶ ὕστατα πολυύμνητος, ὥστε καὶ εἰς ταῦτα ἀναγράφειν ὁ λόγος ἦν. τοσαύτην δὲ ἔσχεν αὐτὴν,

*οἰκείαν

*al. γενναιότατον

διεσφιγμένα, ἥπερ φησὶν Αριστοτέλης τὰ ἔντομα, δεχόμενα δῦναι αὐλοὺς εἰς τὰς οἰκίας. οἱ τὰς πόλεις οἰκοῦντες, καὶ πειρώμενοι τῆς ἀθηνείας, τὴν ἑαυτῶν ἐξαπάτην γελᾶν ἠναγκάζοντο. τούτοις ἀπῄτει τὰς γενναίας ὁ σκυθῶν βασιλεὺς καὶ ἦν τὸ πρᾶγμα δριμὺ, καὶ πρὸς τὸν τῶν δικαίων λόγον οὐκ εὐδιαίτητον. ὁ μὲν γὰρ ἔφασκε βασιλεῖ, δεδωκέναι κατὰ συμμαχίαν καὶ ὅρκους: ὁ δ' ἀπέφασκε, βασιλέα μὴ τυγχάνειν, καὶ αὐλὸν οὐκ ὁμωμοκέναι. ἐκεῖνος δὲ προσπθέντος τὸν ἰουλιανὸν, καὶ ὅτι διὰ τὴν ἐκείνου δεδώκει συγγένειαν. * * *

καὶ τὰ τῶν πρέσβεων ἀξιώματα προσιθέντες: ὁ βασιλεὺς ἀντιφώνει, τούς τε πρέσβεις ἔχειν τὴν δίκην, καὶ τοὺς παρόντας ὡς πολεμίους κατέχειθαι, πολεμίῳ πρὸς συμμαχίαν ἥκοντας. ἐκ τούτων δὲ τῶν φάσεων, ὁ σκυθικὸς ἀνεγείρεται πόλεμος. τῷ μὲν ἀξιώματι τῶν συνιόντων ἐθνῶν, καὶ τῷ μεγέθει τῆς παρασκευῆς, ὑπὸ μέγα πεφοβῆσθαι καὶ χωρῆσαι, πολυτρόπων συμφορῶν, καὶ ἀπροσδοκήτου τύχης, προσδοκηθείς· τῇ δὲ τοῦ βασιλέως ὀξύτητι καὶ προνοίᾳ κατισχεθεὶς ὑπὸ τὸ σαθρὸν καὶ ἀσφαλέστερον.

Ὅλων σκυθῶν ἡττηθέντων, καὶ τοῦ τε ὄυννων ἀναιρεθέντων, καὶ ἄρδην ἀπολλυμένων τὸ πλῆθος, οἱ μὲν ἐγκαταλαμβανόμενοι σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις διεφθείροντο, καὶ ἅδε μία φειδὼ τοῦ περὶ τοὺς φόνους ἦν ὠμότητος. τὸ δὲ συναλισθὲν εἰς φυγὴν ὁρμῆσαν πλῆθος μὲν ὑπὲρ τὰ εἴκοσι μυριάδων ἀποδέουσαν, συνῆλθον εἰς τὸ μάχιμον ἀκμάζουσας. * κινηθέντες δὲ ταῖς ὄχθαις ἐπιστάντες, χεῖράς τε ὤρεγον πόρρωθεν μὴ ὁλοφυρμοῖς καὶ βοῇ, καὶ προέτεινον ἱκετηρίας, ὑπερβαπῆναι τὴν διάβασιν παρακαλοῦντες, καὶ τὴν σφῶν συμφορὰν ὀδυρόμενοι, καὶ προθήκην τῇ συμμαχίᾳ παρέξειν ἀπαγγελλόμενοι. οἱ δὲ ταῖς ὄχθαις ἐπιβεβηκότες ῥωμαίων, οὐδὲν ἔφασαν πρᾶξαι ἄνευ βασιλέως γνώμης. ἐντεῦθεν ἀναφέρεται μὲν ὑπὸ τὸν βασιλέα ἡ γνῶσις. πολλῆς δὲ ἀνθρωπολογίας γενομένης, καὶ πολλῶν ἐφ' ἑκάτερα γνωμῶν ἐν τῷ βασιλικῷ συλλόγῳ ῥηθεισῶν: ἔδοξε τῷ βασιλεῖ. καὶ γὰρ ὑπ' ἀνθρωπολατρείας αὐτῷ πρὸς τοὺς συμβασιλεύοντας: οἱ παῖδες μὲν ἦσαν ἀδελφοῦ. καὶ γέγραπται ὅτι πρότερον. τὴν βασιλείαν δὲ διῃρῆσθαι καὶ σφᾶς ἐδόκουν τὴν διανομὴν, οὐκ ἐνεγκόντες ὑπὸ τὸ θεῖον. τούτων δὴ ἕνεκα καὶ ὡς μεγάλη προσθήκη τὸ ῥωμαϊκὸν αὐξῆσαν: δεχθῆναι κελεύει τοὺς ἄνδρας, τὰ ὅπλα καὶ θεμένους. πρὶν δὲ τὴν διάθεσιν ἐκ βασιλέως ὑπερβαπῆναι, σκυθῶν οἱ πολεμικώτατοι καὶ αὐθάδεις βιάσασθαι τὸν πόρον ἔγνωσαν, καὶ βιαζόμενοι κατεκόπησαν. οἱ δὲ διαφθείραντες τὸν ἀπόδασμον ἕτερον, καὶ τὰ ἀρχῆς παρελύθησαν, καὶ περὶ τοῖς σώμασιν ἐκινδύνευσαν.

ἀνέζευξεν ἐπὶ τοιαύταις πράξεσι· μεποπώρυ τε ἐσηκότος, καὶ χειμῶνος ἤδη συνισαμένυ καὶ διαψύχοντος.

Ὅτι Βαδομάριός τις δυνάμει καὶ τόλμῃ προσεῖχε γερμανῶν, καὶ ἐς τοῦτο ὑπετύφετο μεγαλαυχίας, ὥστε ἐτύγχανε μὲν ὅμηρον τὸν ἑαυτοῦ δεδωκὼς υἱόν, ἕως ἂν ἀποδῷ τοὺς αἰχμαλώτους, οὓς ἐκ τῆς καταδρομῆς εἶχε συνηρπασμένους. τούτους δὲ οὐκ ἀποδιδοὺς, ἀπῄτει τὸν ὅμηρον· πολλὰ ἀπειλῶν, εἰ μὴ λάβοι. ἀποπέμπει δὴ τοῦτον ἰουλιανὸς αὐλῷ, τοσοῦτον ἐπιθεὶς, ὡς οὐκ ἔστιν ἀξιόπιστον ἓν μειράκιον, ὑπὲρ πολλῶν εὐγενέστερον, ὅμηρεῦον παρ' αὐτῷ· ἀλλ' ἢ τοὺς αἰχμαλώτους ἀποδιδόναι προσῆκον, ὄντας ὑπὲρ τρισχιλίους τοῖς αὐτίκα ἥξουσι πρέσβεσιν, ἢ ἀδικοῦντα εἰδέναι. ταῦτα ἔγραφέ τε, καὶ τὴν πρεσβείαν ἔστελλε. καὶ αὐτὸς εἵπετο τῇ πρεσβείᾳ, ἀπὸ νεμέτων ἄρας ἐπὶ τὸν ῥῆνον. ἤδη τε ἦν πρὸς τοῖς ῥαυράκοις, ὅ ἐστι Φρύελον.

Οἷα μετὰ τὴν ἰουλιανοῦ τῆς βασιλείας ἀναγόρευσιν πρεσβεῖαι πανταχόθεν συνέβαινον, καὶ στέφανοι πολλοὶ χρυσοῖ, οἱ αὐτῷ παρὰ τῶν ἐθνῶν ἀνεκομίζοντο. ἐνταῦθα καὶ οἱ τὴν ἰωνίαν οἰκοῦντες, ἔτυχον ὅσων ἐδεήθησαν, καὶ πλειόνων ἢ *ἐλάσσονων. λυδοὶ δὲ καὶ ἐυχῆς κρεῖττον ἔπραξαν Εὐναπίου μὲν τοῦ ῥήτορος ὑπὲρ αὐτῶν πρεσβεύοντος, ἐυημερήσαντος δὲ ὕστερον τὴν πρεσβείαν, ὥστε καὶ δίκῃ τινὶ συμμαχήτῳ συνεῖπεῖν, ᾗ ὁ βασιλεὺς αὐτὸν ἐκέλευεν. ὁ δὲ ἐνίκα καὶ τὴν δίκην, καὶ ἐκ κλαζομενῶν δὲ πείσων ἐυδοκίμει λέγων.

Οἷα Βαλεντινιανοῦ ἀναῤῥῆσις ἐν νικαίᾳ τῆς βιθυνίας γίνεται, πρεσβεῖαί τε, ὅσαι συνεπεφοιτήκεσαν ἐπὶ τοῦτον, τοὺς χρυσοῦς ἔχουσαι στεφάνους πρὸς ἐκεῖνον ἀνεφέροντο· καὶ πρὸς πάσας ἀπεφαίνετο μὲν, οὐδὲν ἐπιτρέχων, ῥᾳδίως οὕτωσὶ καὶ συντόμως, ἐπήγγελλέ τε δὲ ἅπασιν, ὡς ποιήσων αὐτίκα μάλα.

Οἷα τῷ βασιλεῖ Οὐάλεντι, ἡσυχίαν ἀπὸ τῶν οἰκείων καὶ τῶν ὀθνείων ἄγοντι, τὸ ἐπίλεκτον ἀγγέλλεται τῶν σκυθῶν στράτευμα, πλησίον ἤδη που τυγχάνειν· ὃς ὁ Προκόπιος εἰς συμμαχίαν ἐξεκεκλήκει πρὸς τοῦ σκυθῶν βασιλέως. γαύρως εἶναι τὰ φρονήματα ἔλεγον τοὺς προσιόντας, καὶ περιφρονητικοὺς τῶν ὁρωμένων, ὀλιγώρως τε πρὸς τὸ ἀκόλαστον, μεθ' ὕβρεως καὶ πολὺ τὸ ἀγέροχον καὶ θερμὸν ἐπὶ πᾶσιν ἔχοντας. ὁ δὲ βασιλεὺς συνήμους αὐτοὺς ἀποταμὼν τῆς ἐπὶ σκύθας ὑποψοφῆς, κατεῖχεν ἐντὸς ἀρχύων, καὶ τὰ ὅπλα παραδοῦναι κελεύσας. οἱ δὲ ἔδοσαν, τῷ τ' γνώμης ὑπεροψίαν μέχρι τοῦ κινῆσαι τὰς κέρας ἐπιδειξάμενοι. διασπείρας δ' αὐτοὺς καθὰ τὰς πόλεις, ἐν ἀδέσμῳ καθεῖχε φρουρῷ, καὶ τῇ φρόνησιν ἐνεποιεῖτο τοῖς θεωμένοις αὐτῶν τὰ σώματα, πρός τε μῆκος ἀχρεῖον ἐλαυνόμενα, καὶ βαρύτερα τοῖς ποσὶ, καθά τι τὸ μέσον

διεσφιγ-

πάντων ἠτυχηκότι· ἂν δὲ ἀπιστήσῃς· καὶ πάλιν ἀτυχὴς, καὶ βασιλεὺς ὀφθήσομαι. τοῖς γὰρ ἐμοῖς κακοῖς σὺκ ἀκολουθήσει μοι ὁ πρὸς τ' ἄλλων ἔλεος, ὅσπερ ἅπασιν ὀφείλεται τοῖς ἐν τύτοις καθεστηκόσι: προσκείσεται γὰρ αἱ κοιναὶ συμφοραί. ἐὰν δ' αἰτήσωμαι τοῖς ἄλλοις ἀτυχῶν, ἀλλὰ κοινωνεῖν ἐμοὶ τ' δεινῶν ἀναγκάσω, τοσοῦτον ἀπολαύων τ' βασιλικῆς ἐξουσίας, ὅσον ἀτυχεῖν μόνος μὴ δύναμαι. τύτων ἀκούων ὁ βασιλεὺς, τήν τι ψυχὴν ἔπαθε, καὶ τοῖς λεγομένοις ἁπαθῶς ἐξεδάκρυσε. καὶ καθάπερ ἐν τοῖς δράμασιν, ὅταν εἰς ἄπορον καὶ δύσλυτον αἰτῶν ὑποκειμένων ἔργων πλοκὴ τελευτήσωσιν, ὁ καλούμενος ἀπὸ μηχανῆς θεὸς ἐπισπόδιος εἰς μέσον ἔλκεται, πάντα συμπεραίνων καὶ καταστρέφων ἐπὶ τὸ σαφέστερον καὶ εὐκρινέστερον: οὕτω καὶ αὐτὸς ἐπὶ πράγμασιν ἀμηχάνοις καὶ δυσεξόδοις μετ' οἰμωγῆς ἁπάντων, τὴν μὲν εἰρήνην αἰτούντων, τὸν δὲ ἐπιζητούμενον ὅμηρον ἀπαγορευόντων μὴ ἔχειν: τόν τε νεανίσκον παραγαγὼν, ἅπασιν ἔδειξε βασιλικῶς παρ' αὐτοῦ διαπτώμενον· καὶ διαλεχθῆναι τῷ πατρὶ κελεύσας ὅσα ἐβούλετο, προεισκόπει τὸ πραχθησόμενον. τὰ δὲ ἐπὶ τύτοις ἦν ἄξια τούτων. σὺκ ἔτεκεν ὁ ἥλιος τοιαύτην ἡμέραν, οἵαν τότε ἐξὸν τοῖς παροῦσιν ὁρᾶν καὶ ἰσορρεῖν. οἱ μὲν γὰρ ἀπὸ θορύβου καὶ θρήνων ἐκπλήξει καὶ θάμβει συνδεθέντες, εἰς τὸ ἀκίνητον ἐπάγησαν, ὥσπερ ἰουλιανοῦ πορίζοντος αὐτοῖς τὸν νεανίσκον, ἀλλ' εἴδωλον. ὁ δὲ βασιλεὺς ἐπεὶ ἡσυχία μοχθηρίων ἁπάντων ἐγένετο σαθερωτέρα, βαρὺ φθεγξάμενος εἰς μέσον, τοῦτον (εἶπεν) ὁ μὲν ὑμέτερος, ὡς ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, πόλεμος ἀπολώλεκε: θεὸς δὲ ἴσως καὶ τὸ ῥωμαίων δέδωκε φιλάνθρωπον. ἔξω δὲ αὐτὸν ὅμηρον, ὃ παρ' ὑμῶν καθ' ὁμολογίαν, ἀλλὰ παρὰ τῦ πολέμου λαβὼν, καὶ τῷ κρατεῖν ἀρκούμενος. καὶ ὗτος μὲν οὐδενὸς ἀτυχήσει τῶν καλλίσων, ἐμοὶ ξυνὼν· ὑμεῖς δὲ πειρώμενοι πλαβαίνειν τὰς συνθήκας, ἀπιστεύεσθε πάντων. φημὶ δὲ, οὐχ ὅτι κολάσομαι τὸν ὅμηρον, ὃν ὗτε ἐνέχυρον παρ' ὑμῶν εἴληφα τ' εἰρήνης, ἀλλ' ἀνδρείας ἀπόδειξιν καθ' ὑμῶν ἔχω. ὃ καὶ ἄλλως ἄνισον καὶ θεομισὲς, τὰς ὑδὲν ἀδικῆσας ὑπὲρ τῶν ἀδικούντων δάκνειν καὶ σπαράτ̃ειν, ὥσπερ τὰ θηρία τὰς ἁπανταχῦντας, ὅταν ὑφ' ἑτέρων διώκηται. ἀλλ' ὅτι πρῶτον μὲν ἤρξατε χειρῶν ἀδίκων, ἃ μείζων ὄλεθρος οὐκ ἔστιν ἀνθρώποις, καὶ δοκῶσι πρὸς τὸ βραχὺ καὶ παρὸν ἐπιτυγχάνειν. δεύτερον δὲ ὅτι πρὸς ῥωμαίους ὑμῖν ὁ λόγος ἔσται, καὶ μὲ τὸν ἄρχοντα τύτων, ὃν ὗτε πολεμῦντες, ὗτε εἰρήνην αἰτοῦντες ἐνικήσατε. προσεκύνησαν δὴ τύτοις ἅπαντες καὶ ἀνευφήμων, θεόν τινα δὴ τοῖς λόγοις ἡγούμενοι. ἀποσιασάμενος γῦν, καὶ τὴν τῦ Νεβισγάρδ μητέρα μόνον αἰτήσας, ἐκείνων ὁμολογούντων τὲ ἅμα καὶ δόντων,

μάχων ὅσοι ἦσαν Βανδήλων, Ϛ τοῦ ὁμηρεύειν αὐτῷ δοθέντας παῖδας ἐπεγόμω, Ϛ αὐτὸς ἐπ' ἰταλίας ἐξήλαυνε ἀσευδῆ, λιπὼν τῶν Ιουθούγγων αὖθις παρασίαν.

Τέλ. τῆς Δεξίππου ἱστορίας.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΕΥΝΑΠΙΟΥ ΣΑΡΔΙΑΝΟΥ.

ΟΤΙ τῷ ἰουλιανῷ ἐς τὴν πολεμίαν χωρῆν, καὶ τ χαμάβων ἱκετδούλων, φείδεσθ Ϛ παύτης ὡς οἰκείας: ὁ ἰουλιανὸς συνεχώρει, καὶ τ βασιλέα σφῶν προελθεῖν κελεύσας, ἐπειδὴ προῆλθε, καὶ ἐπὶ τ ὄχθης εἶδεν ἑστηκότα ἐπιβὰς πλοίου. τὸ πλοῖον δ' ἔχων τοξεύματος, ἑρμηνέα ἔχων διελέγετο πρὸς βαρβάρους. ἐκείνων δὲ πάντα ποιεῖν ὄντων ἑτοίμων· ὁρῶν ἐυπρόσωπόν τε ἅμα, καὶ ἀναγκαίαν αὐτῷ τὴν εἰρήνην (χαμάβων γὰρ μὴ βουλομένων, ἀδύνατόν ἐστι τὴν τ βρεττανικῆς νήσου ζιτοπομπίαν ἐπὶ τὰ ῥωμαϊκὰ φρούρια διαπέμπειν· καμπτόμω τοῦ τ χρείας, χαρίζε) τὴν εἰρήνην, Ϛ ὅμηρα ἤτ λαβεῖν πίστεως ἕνεκεν. τ δ' ἱκανὰς εἶναι αἰχμαλώτους λεγόντων: ἐκείνους, ἔφη, τ πόλεμον αὐτῷ δεδωκέναι, καθ' ὁμολογίαν γὰρ μὴ λαβεῖν: νυνὶ δ' ζητεῖν παρ' αὐτῶν τοῦ ἀρίστους, εἰ μὴ τεχνάζοσι περὶ τὴν εἰρήνην. τ δ' ἱκετδούλων, καὶ ἀξιούντων εἰπεῖν, ὃς βούλεται; μεταλαβὼν αὖθις, τ δ' βασιλέως αὐτῶν αἰτεῖται παῖδα, πλατόμω τοῦ ἐν εἶχεν αἰχμάλωτον, ὥσπερ οὐκ ἔχων. ἐνταῦθα ὁ, τε βασιλεὺς αὐτῶν καὶ οἱ βάρβαροι πρηνεῖς ἐκτα θέντες, οἰμωγῇ τε ἀφθόνῳ καὶ ὀλοφύρσῃ προσεκέχρηντο, δεόμενοι μηδὲν ἀδύνατον ἐπιτάττειν. ἀδύνατον δ' αὐτοῖς εἶναι καὶ τοῦ τ πεσόντας ἀναστῆσαι, Ϛ ὁμήρους δοῦναι τοῦ τελευτηκότας. γνωμένης δ' ζιωπῆς, ὁ τ βαρβάρων βασιλεὺς ἀναβοήσας μέγιστον ὅσον, εἶθε ἔζη μοι, ἔφη, ὁ παῖς, ἵνα σοι δοθεὶς ὅμηρος, ὦ καῖσαρ, διὰ λείαν ηὐτύχει τ ἐμῆς βασιλείας εὐδαιμονεστέραν· ἀλλ' ὁποῖός τέθνηκεν, ἀτυχήσας ἴσως Ϛ τὸ ἀγνοηθῆναι. πολέμῳ γὰρ ἐπίσευσε τὸ σῶμα νέος ὢν, ὃν σὺ μόνον ἀντάξιον εἰρήνης ὑπολαμβάνεις. καὶ νῦν, ὦ βασιλεῦ, σὺ μὲν ἐξαιτεῖς ὡς ὄντα· ἐγὼ δὲ ἄρχομαι θρηνεῖν, σπουδῶν τίνα οὐκ ἔχω. παῖδα γὰρ ὀδυρόμω ἕνα, Ϛ κοινὸν εἰρήνης τῷ παιδὶ σπασάμενον. κἂν μὲν πιστεύσῃς τοῖς ἐμοῖς ἀτυχήμασι, πολλαχοῦ ἔχοιμι τὸ πάθος, ὡς ὑπὲρ ἁπάντων

ἐυπρεπίᾳ τ̃ φόβᾳ ζύγκειται, ὅπως ἂν τὸ σφέτερον δέος ἐπιλυγάζηται. ἤν τι δὴ πρεσβεύεσθε καλῶς ὑπάρχον, παντραχόθεν ἀποκλεισθεῖσιν ὑμῖν τῆς οἰκαδε πορείας, ὡς οἷον ἔζω πυλῶν ἀπηλλαγμένοις· χρῆσθαι εὖ τε ὡς μὴ, ὅπως ἂν ἔχωμεν πρὸς ὑμᾶς διαιρέσεις. ὅτι τάδε λεχθεῖσιν ὑπ τοῦ βασιλέως, κατεπλάγησάν τε ἰσθῦγγοι· καὶ ὡς ἀδλὸν αὐτοῖς τὰς ἐλπίδας ἐπασάμενοι, παντελῶς τῶν παρόντων ἀπογνόντες ἐχόμενοι πόλεως σὺν σφετέροις ἀπεχώρησαν.

Ὅτι δὴ Αὐρηλιανὸς, οἱ βανδῆλοι κ̃ κρατήσαντες πόλεως ῥωμαίων, πρεσβείαν ἐποιήσαντο πρὸς ῥωμαίους περὶ διαλύσεως πολέμου καὶ συμβάσεως. καὶ πολλὰ ἀνὰ μεταξὺ εἰπόντων ἀλλήλων, τοῦ τε βασιλέως τ̃ βαρβάρων· διελύθη μὲν ὁ ζύλλογος. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ, τό τε πλῆθος τ̃ ῥωμαίων στρατιωτῶν αὖθις ἠθροίσθη· καὶ ἐρομένου βασιλέως, ὅ, τι σφίσι περὶ τ̃ παρόντων λαῶν εἶναι δοκεῖ· κρίνοντες τὴν εὐτυχίαν τὴν ὑπάρχουσαν, πρεσμηθείᾳ τ̃ ὑπὲρ τ̃ ὄντων ἀσφαλείας διαζώσασθαι· καὶ βοῇ τὸ βουλόμενον σημαίνοντες· ζύμπαντες ἐς τὴν κατάλυσιν τ̃ πολέμου ἐχώρησαν. καὶ οἵδε μὲν ὧδε σωηνέχθησαν γνώμῃ. Οἱ δὲ τ̃ βαρβάρων βασιλεῖς καὶ ἄρχοντες, ἥκοντες καθ᾽ ἓν σφίσι πρεσειρημένον, ἔδοσαν ὁμήρους σφῶν αὐτῶν, ἃ τὰ δεύτερα ἀξιώσεως καὶ τύχης. οἵ τε γὰρ βασιλεῖς σὺν παῖδας ἑκάτεροι διδόασιν ἐς τὴν ὁμηρείαν, ἐσδυόντες ἀδλεῖν, ὡς ἕτεροι ἅμα αὐτοῖς ἀμάλα πόρρω ἀξιώσεως. καὶ ὅτι τάδε ἐχώρησάν τε πρὸς ζύμβασιν, καὶ αἱ σπονδαὶ ἐγένοντο. σωεμάχεν ἢ ἀπὸ τῆσδε * ῥωμαίων, βανδήλων ἱππεῖς εἰς χιλίους· οἱ μέν τινες αἱρετοὶ ἐκ τ̃ πλήθους ἐς τὴν συμμαχίαν καταλεχθέντες, οἱ δὲ καὶ ἐθέλοντες ἐκούσιον στρατιὰν ἀποδυόμενοι. ὁ δὲ λοιπὸς βανδήλων ὅμιλος ἐπ᾽ οἴκου ἐκομίζετο, παρεχόντος τ̃ ῥωμαίων ἄρχοντος ἀγορὰν ἔς τε ὅτι τ̃ ἴσχυν. ὡς τὸ μὲν πλεῖστον αὐτῶν ἀπαθὴς διεσώθη: ὅσοι δὲ πραδόσαν τ̃ σπονδῶν ὅτι λείας συλλογὴν ἀφθόνως ἀπεσκεδάσθησαν, ἀνῃρέθησαν ζύμπαντες ὑπὸ τ̃ ἡγεμόνος τ̃ ξενικῶν στρατοπέδων, οὐ μείους χιλίων τριακοσίων. οἱ γὰρ δὴ διὰ φιλίας τ̃ χώρας πορευόμενοι, καὶ θάρσει τ̃ ἡγουμένης πρὸς ῥωμαίους εἰρήνης ἐπαρθέντες, τ̃ πάσης τάξεως πεφειμένοις, καθά τινας ἀφυλάκτους ὁδοιπορίας πεσέβαλλον, γνώμῃ τ̃ ἄρχοντος, ὡς σὺν ὁλίγα τ̃ χώρας ἐκακούργουν. ὡς τὸ ἔργον τοῦτο τ̃ ἐργασάμενον πραδὸς τῷ βασιλεῖ κ̃ τοξεύθηναι. οἱ δὲ λοιποὶ βανδήλων διεσκεδάσθησαν ὡς ἀπενόησαν ἐπ᾽ οἴκου. βασιλεὺς ῥωμαίων τὴν πολέμου δυνάμεως τ̃ πεζικῆς ὡς ἱππικῆς ἐκπέμπει ἐπ᾽ ἰταλίας. ὡς διαλιπών, ὀλίγα συχνῶν ἡμερῶν, τὴν τε ἀμφ᾽ αὐτὸν τάξιν ἐπισκοπῶν, ὡς ὅση δορυφορία τοῦ ἄρχοντος, τ̃ τε συμ-

μάχων

λφαι, καὶ τὸ σύμπαν ᾗ τὸ εἰκὸς θαύμαζον ἀπήλλαχται. ἀνδιπάλως ἡμῖν τυχόντας καὶ ἠθῶν ἀνομοίων, καὶ ἐς τὰς γνώμας προσιόντων διεσάναι σὸκ
* ἴσ. ἀπεικὸς * ἀποπεπαικώς· καὶ ὑμᾶς μὲν ἀμαθία, ἡμᾶς δ᾽ ἢ λόγῳ σωθῆναι. σωθῆ μάλισα δ᾽ τὸ κρατεῖν σὺ ἴσως τ᾽ πλείονων προεγίνεται, σωέσει πρὸς δυνάμεως πι-
* ἀμύνασθαι στεύοντας. τάς τε πλείονας σωὶ τῷ ἀλογίστῳ ἀφὶ μάχης ἰόντας, κάκιον * ἀμυνᾶσθαι, ἔργου πείρᾳ μᾶλλον ἢ λόγῳ κρεμπωδεστέρᾳ προσποιήσῃ διδάσκεσθε. βλέψοντες ἐς τὰ σκυθῶν πάθη. μὴ ζαφεστάτων γὰρ τεκμηρίων, καὶ σὸκ ἀμάρτυρα λέξομεν. ὅπου δὴ λ᾽ μυριάσι στρατῷ ἐφ᾽ ἑκατέρας τὰς ἠπείρους σκεδασθέντες πάζῃ τῇ δυνάμει ἠτιήθησαν πρὸς ἡμῶν, καὶ λαμπρὰ τοῖς νενικηκόσιν ὑπελείποντο τ᾽ οἰκείας ἀρετῆς ὑπομνήματα, ὧν τὸ εὐκλεὲς ἐς τὸ παντελὲς ἔξομεν, νῦν τε καὶ ἔπειτα τῷ χρόνῳ. * συμπαθύσας τι χαλεπῶν συμ-
* al. ζυμπαθῦζαν τάς τε φορὰς ἄμεν ζφᾶς ᾗ προχείρως τῷ ἀναρριφθέντι τ᾽ ἐπιχειρήσεως ταχυτέραν. καὶ δι᾽ ὀλίγου ἔθεντο τὸ μεταγνῶσιν. ἡμεῖς τε ἐπὶ ταῖς πολυμελείαις ὑμῶν, αἷς εἰς ἡμᾶς ἐπλημμελήσατε, σὸκ ἀποχρῆν ἡγούμεθα ὧν ἐπάθετε τιμωρίαν, εἰ μὴ καὶ τ᾽ ἴσον ὑπερβάντες, ἐν ὅροις τοῖς ὑμετέροις τῷ ὀργῷ ὡς προαδικήσαντας ὑμᾶς ἀποπλεύσαμεν. πόλεμον γὰρ ἐπὶ σπονδαῖς ἀκήρυκτον ἐφ᾽ ἡμᾶς ἠγείρατε,
* προαδικήσαντας ἐγκλήματα μὲν ὡς εἰς * προαδικῆσαν εἰπεῖν σὸκ ἔχοντες, ἐπιθυμίαις δέ τισι καὶ ἐλπίσιν κυφιθέντες, ζὺν αἷς ὥμιλον ἀλόγιστον ἐπαίρετε, σραλιᾶς καὶ πολέμου ἀντιλαμβάνεσθε. ὅθεν σὸκ ἔχω προσδοκίας ἄγομαι, καὶ πρὸς τοῦ θείου ἔσεσθαι ἡμῖν ἀρωγά· οἷα δὴ ἡμῶν μὲν ὅσιον τ᾽ ἐπὶ σπονδαῖς σὸκ ἀτιμαζάντων, ἰσθύγγων ἢ ἄδικον ὁδόν τι ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐλθόντων, καὶ ὅρκους, καὶ πᾶσαν πίστεως βεβαιότητα πρὸς φαῦλον τιθεμένων. τοῖς τε αὖ φθάνουσι κατορθώμασιν τὸ μέλλον λαμβάνοντες, καὶ πρὸ τ᾽ ἐσομένων σὸκ ἀφανῶς πρὸς τοῖς εἰρημένοις χρησὰ δοξάζομεν. ἡ μὲν γὰρ ἐπ᾽ εὐπραγίᾳ ἐλπὶς, θάρσος φέρει, φόβος ἢ ἡ ἐπὶ ᾗ ἀνάγκῃ. λογισμῷ τε ἡγεμόνι πρὸς τὰς πράξεις χρώμενοι, τάς τε δόξας τ᾽ συμβησομένων σὸκ ἀβασανίστως προσίεμεθα· κἀν τοῖς πάρεσιν, οἷα ἄνδρες ἆθληταὶ κινδύνων τ᾽ ἀρίστων, σὸκ ἐκπληττόμεθα ταῖς ᾗ πολέμου χαλεπότησιν. ἐξ ὧν τὸ ἐλπιζόμενον κέρδος σὸκ ἀθενὲς, καὶ πειθόπρον τῆς ἀχθηδόνος. τὸ γὰρ πλῆθος ὑμῶν ζώμασί τε ἥκιστα ἰσχύει καὶ φρονήμασιν. ἐπείληπται γὰρ ῥοδανῷ μὲν ἔσω ἐς τ᾽ ἡμετέρων ὁρίων· πανίῳ ἢ ἀγορᾷ συνεχόμενον, καὶ τῇ ἄλλῃ παλαιπωρήσῃ, τοῖς ἀλγεινοῖς τοῖς μὲν ἤδη ζύνεσι, τοῖς ἢ μέλλει. ἐς προκαμὸν ἐν τῷ ἀεὶ μοχθεῖν, ἀτολμότερον ἔσαι· ἐς χρῆσθαι αὖτῳ παρέξει ἁμαχεὶ ὅ, τι ἂν βυλόμεθα, ὡς ἂν πρὸς τ᾽ χρόνιον διατριβὴν ἀπρηκότι. ὅθεν ὑμῖν τὸ μὲν πᾶν σφαλερῶς κινδυνεύεται· ἐς ἡ δ᾽ εἰρήνης ὑμῶν αἴτησις ἐπ᾽

εὐπρε-

μᾶλλον ἢ ἀρετῇ ὑμετέρᾳ σφαλέντες οὐκ ἀπροσδόκητοι ἐσμὲν· ἀλλὰ τῶν, ἅμα τῷ δ μέλλειν θ προμηθεῖ, ἀχ ὑπόσα περ ὑμῖν γνώαχ. κράτιστον δὴ τούτων εἵνεκα δι' εἰρήνης αἱρεῖσθαι ὑμᾶς τὰς ἐκ τ ὁμονοίας ὠφελείας, καὶ δ πολέμου πράγματα σοὶ ἡμῖν τίθεσθαι· τῇ τε παρ' ἡμῖν συμμαχίᾳ ῥωσθέντας, πολέον ἔχειν πρὸς σοῦ ἀπόντας. εἰ δὲ ταῦτα ποιεῖν ὧδε κρίνοιτε· ὑπάρχειν ἡμῖν δίκαιον, καὶ ὅσα ἐν χρυσῷ ἀσήμου τε καὶ ἐπισήμου δόσει καὶ ἀργύρου παρ ὑμῶν ἐφοίτα ἐπὶ Φιλίας βεβαιότητι. ἀπραμφώων γὰρ, ὅσα ἐχθρὸς ἀμυνόμενοι, καθ' ὅσον δυνατὸν * πολεμησόμενοι. Πρὸς ταῦτα ὁ ῥωμαίων βασιλεὺς ἔλεξεν ὧδε. Εἰ μὲν ἐς ἀφανὲς καθέντες τὴν γνώμην ὑμῶν, ἐπὶ ὧν πρεσβεύεσθε, ἐδιδάσκετε· ἔθ' ἡμῖν, τοῖς ἐκδεξαμένοις τ λόγον, χαλεπὴν παρεῖχε ταύτην ἀπόκρισιν. ἐπεὶ δὲ τὰ εἰρημένα ἐς μὲν εὐπρέπειαν σύγκειται, ἔργῳ δ ἐναντίως ἔχει· τῇ μὲν εἰρήνης μνημονεύοντων, ἅτε δ' αὖθις πόλεμον ἐπαναλεινομένων ὑμῶν, ὧν συγχεῖν εἰκαπὶ ἑκάτερον ἐκ θατέρου: ἀμφίβολον καὶ ὑμῖν καθίσκειν, πρὸς ὅ,τι χρὴ πρῶτον ἀπεκλαμμένους μὴ ἁμαρτάνειν. λέλειπται δέ τι καὶ ἐκ τ παρόντων βουλεύσασθαι· χρὴ γὰρ τῷ ἀτίμῳ τούτῳ λόγῳ διελόντας ἀπαντᾶν πρὸς ἄμφω. εἰ μὲν γὰρ καθαρῶς εἰρήνην ἐπαγγέλλεσθε, τί δεῖ μεμνῆσθαι χρημάτων αἰτήσεως; καίτοι κἀν τούτῳ, ἃ σοὶ τῷ πρόχειρα ἡ βουλὴ τοῖς νενικηκόσιν πρὸς τὴν ἄρνησιν ἢ τ κτίνεσιν. εἰ δὲ ἀπισκοπεῖν ὑμῖν πρὸς τὸ συμφέρον, καὶ τὰς ἐκ δ πολέμου πλεονεξίας ἡγεῖσθε τὴν σύμβασιν, ἣν ἠτησθέντες, ὥσπερ δασμὸς παρ' ἡμῶν ἀπαιτήσοντες ἥκετε· τ ῥᾳστώνης τὸ τίμιον, ὅσον εἰρήνη δίδωσιν. ἐκ παντὸς μεταδιώκειν ἡμᾶς νομίζοντες, ἔχεσθε τῆς ὁμοίας τ πρόθεν ἀπιχειρήσεως. μηδεὶς ἐνεργείας λόγων * προσχόμενοι, δ πολέμου τὴν καλλύνσιν αἰτεῖτε μισθὸν τ συγχωρήσεως, ὠνητὴν καὶ ἐκ ἐθέλουσιν ποιούμενοι τὴν παρεῦσαν ἐς τὴν φιλίαν προσκλησιν. ἃ γὰρ δὴ πολέμων ἀπείρως ὄντας ἡμᾶς τῷ πλήθει τ πολλὰ δὴ κομπαθείσης ὑφ' ἡμῶν δυνάμεως ἐκπλήξειτε· ἢ * πλύτῳ λαφύρων ἰταλικῶν, ἀπικομιζομένους, ἀδεῶς ἐπ' οἴκου πορεύσεσθε. ἀλλὰ δῆλα μὲν ὑμῶν αἱ πρὸς ἀλλήλους ἀσθένειαι· ἀκ ἄδηλοι δ αἱ τ ἱππέων· πρὸς ἃς ἐς τρόπον τ δυνατὸν ἀνήσομεθα. πολεμοῦμέν τε γὰρ μετ' ἀσφαλείας, καὶ ἀναχωρεῖμεν σὺν προμηθείᾳ· οἷα δὴ λογισμῷ ἡμερόνι ἐς πάντα χρώμενοι· οἷς ἡ ἰσχὺς βεβαιοτάτη, καὶ ἐμπειρίαν πολεμικῶν ἔργων διαφερόντως ἐχόντες. ὑμεῖς δ' εἴ τι δ προχείρου, ἔπειτα καὶ διαμαρτάνοντες τ ἔργων, διὰ τὸ μὴ προσκέψασθαι ἐφ' ἃ δεῖ ἐλθεῖν, πείρᾳ τ βλάβην δ προπεσόντες φερόμενοι μεταγινώσκετε. τοῖς γὰρ ζεσταῖς ἐς τὰς πράξεις μὴ συμφερομένοις, ἀνάγκη δ βελτίστου ἁμαρτάνειν. καὶ τἀκεῖα μὲν ὑμῶν αἱ ἐπιχειρήσεις, ὀλίγου δ' αἱ μεταμέλ-

* πολεμήσομεν.

* al. προϊσχόμενοι.

νος ἑρμηνέως ἔλεξαν τοιάδε. Οὔπω τὸ ὅπλ καιρὸ συμβάσης κακῆς παγίας ἡμῶν, ὥ δὲ τὸ εἰκὸς κ̄ πεπληγότις, ἔτι δυνάμεως ἐνδεῶς ἐχούσες, ἢ κ̄ πολέμων ἄπειρος καθεστηκότις, ἀσθενείας ἐυπρεπεία, κ̄ τὸ ὑμῖν αὐτοῖς μόνοις συμφέρον ἐς τ̄ εἰρήνλω κ̄ πεύδομθ: ἀλλὰ περίεσι μὲν ἡμῖν τοσῶτον τ̄ ἐν τοῖς πολέμοις πλεισ-
* ἰσ. πλήθυς σίας [* πλείθη εἵνεκα] κ̄ ἰσχύος, ὥςπ μέρει ἐλαχίςῳ, τὰς πρὸς ἴσῳ πόλεις ἐπελθόντις, ἰταλίαν μικρᾶ πᾶσαν καλειλήφαμθ· ἱππικῷ μὲν πρατύσαντις ἐς μυριάδας ιʹ. κ̄ τούτων ὁ μιγάδων, ὁδὲ ἀσθενῶν, ἀλλὰ ἰσθύγγων καθαρῶς· ὧν πολὺς ἐφ' ἱππομαχίᾳ λόγος. ἀπωλόμεθα γ̄ ἄγομεν ὁπλασίαν, δυνάμεως τ̄ ἱππικῆς. ὁδὲ ἐν τούτοις ταῖς ἑτέρων ὅπλμιξίαις ὅπλσκιάζομες ᾧ σφέτερα πρατᾶ τ̄ ἀνταγωνίςαν. ἔχοντις γ̄ κ̄ ὧδε πρὸς ἀλλήλους, ὁ ἀλκιβιάδης ἀκροτέαν, ὁ ἀλκιβιάδης ἐς ἀνθρωπολογίαν ἥκειν τ̄ συμφορᾶς πέρι. ὁ ἀλλὰ τὸ μὴ κ̄ κράτος νενικῆθαι, κ̄ γ̄ τὸ ἄδηλον ᾧ ἐκθησομθα, εἰρήνλω πολέμα πεδιμῶμθ. εἰκάζοντις καὶ ὑμῖν ὡς γένοιτ' ἂν διὰ γνώμης πρὸς ἰσθύγγους εὖ πρᾶξαι, τ̄ πρόθεν ἀλλοφορᾶς συμβῆναι. διὰ δὴ τοῦτο ἡσυχάζειν καὶ πολλὰς ἀμφὶ τὴν γνοῦν πρὸς ἄλληλα πίστεως, ἐς τὸ ἡσυχάζειν. ὃ ἦν χρὴ τὼ ὅπλ καιρῷ ἀλλοφορὰν ἀπερίσκεπτον ἐν τῷ παρόντι καλαλύσαντας, πρὸς τὸ παλαίτερον καὶ λυσιπλῆν μεταπίθεσθαι ἑκατέρους. ἔνπ τῷ πολέμῳ οὐκ ὅπλ πλεῖσον ταῖς κ̄ δρομαῖς λῃζόμθοι, ἀλλ' ὅσον ἐς ἀφορμὴν τ̄ ὅπλτηδείων ἀγαπῶντις τῷ ἄθροισιν, μέχρι τ̄ γνομθμένης μάχης ἡσυχίαν τ̄ καιρὸν διεξίομθ. ὡς τοῖς ὅπλσιν ὑμῶν σὺν τῇ ὑμετέρᾳ δυνάμει, τὸ καθ' αὑτοὺς ἀνυτάξαντις. ὁ δὴ κ̄ νῦν ποιεῖν παρεσκευάσμεθα· καὶ τό, τι ὑμέτερον πρὸς πάντα κίνδυνον οὐ τούτῳ ἀδεέστερον ἔξει· καὶ τ̄ μεγίσων πραπτέδων σωελθόντων, ὅθ' εἴτις ἂν ἑτέρᾳ χειρ ἀξιόμαχος ἡμῖν νομισθήσεται. εἰ δέ τις τῇ ἐυτυχίᾳ τῶ πολέμῳ ἐπαιρόμθος ὀλίγωρός, ἐστι πρὸς τὸν τύμβασιν· γνώτω, ὁ βεβαίῳ πράγματι θεσυνόμθος· καὶ ὅτι ὅπλ παντὶ φέρον, τ̄ δοκούσης ἐυπραγίας ἡττηθέντας, καὶ πρὸς τὸν παρῶσαν τῆς τύχης ἀκμὴν ἀποκλίναντας, τῶν ἀμεινόνων ἐξηρτῆσθαι μόνων ἐλπίδων· καὶ ὑπὸ τοιαύταις ἀνομίαις, τ̄ τε πρὸς θάτερον μεταβολῆς ὑπερβολὴν, κ̄ συμμαχίαν ἐυκαίρως διδομένην αἰτήσασθαι πρόφασίν τε αἰ μείζες πραλαὶ, ὧδε μὲν τ̄ πρώτην θάρσος οἰκείας δυνάμεως ἐπαιρόμθοι· ἔπειτα ἐλαχίςην πρόνοιαν ποιούμθοι, σὺν κ̄ φρονήσει τ̄ ἀντιπολεμίντων, ὅπλ τὰς μάχας πορεύεσθαι, ἔπ κ̄ τ̄ ἀφύλακτον, ὡς ὅπλ πολὺ τ̄ ἧττον ἔχει· αἱ γ̄ τῷ αἰφνιδίῳ καὶ παρ' ἐλπίδα χωρήσαντι λογισμῷ τὲ ἀσφαλεῖ, καὶ πρεσβείᾳ δυνάμεως, βεβαίως χρησάμθοι, δυσμαχώτατοι τοῖς ἀντιπάλοις γίνεσθ. σὺν δὴ τοιαύτῃ ἐλπίδι καὶ ὑμεῖς δίχῃ τὸν δύναμιν διελόντις τ̄ πρῶτον, ἔπ ἐν τῷ πολλαπλασίῳ τὸ πολλὰ τύχῃ

μᾶλλον

ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ ΕΘΝΩΝ ΠΡΟΣ ΡΩΜΑΙΟΥΣ

ΟΣΟΥΣ ΕΔΕΞΑΝΤΟ ΠΡΕΣΒΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΡΩμαίων ἐθνικοὶ, καὶ ποίῳ χήματι τούτους ἐδέξαντο, καὶ μεθ' ὁποίας δοχῆς.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΔΕΞΙΠΠΟΥ ΑΘΗΝΑΙΟΥ.

ΟΤΙ Αὐρηλιανὸς κ͞ρ κράτ͞ω νικήσας τοὺς ἰαθύγγους Σκύθας, καὶ κατὰ τὸν τῶν ἱερῶν περαιώσας εἰς τὴν ἀποφυγὴν, πολλοὺς τούτων * ἀνεῖλεν· οἱ λειπόμενοι εἰς ἀπονοίας ἦκον, καὶ πρεσβείαν εἰσέλαυν. τὴν δὲ αἴτησιν τῆς εἰρήνης * ἐδόκει μὴ σὺν τῷ ἄγαν πρεπόντως καὶ κ͞ς πεπληγότι ἐκ τῆς ἥττης ποιεῖσθαι· ὡς ἂν ὑπάρχοι σφίσι καὶ τὰ πρόσθεν Φοιβώνιον χρημάτων πρὸς ῥωμαίων ἡ ἀποδοχὴ, μὴ εἰς τὸ ἀδεὲς πάντη τῶν ἐναντίων καθιστάμενον. ὁ δὲ ῥωμαίων βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς, ὡς ἐπείθετο ἀφιγμένην τὴν ἰαθύγγων πρεσβείαν, εἰς τὴν ὑστεραίαν Φήσας χρηματιεῖν πρὸς οὓς ἦκεν· διέταττε τοὺς στρατιώτας ὡς εἰς μάχην, ἐκπολήξεως εἵνεκα τῶν ἐναντίων. ἐπεὶ δὲ καλῶς εἶχεν αὐτῷ ἡ διάκόσμησις, ἐπὶ ὑψηλοῦ βήματος μετέωρος βέβηκε κὰ ἀλυργίδα ἀμπέχων, τὴν πᾶσαν τάξιν ἐπὶ * ἄμφαυσον μηνοειδῆ. παρεσήσαντο ὴ κὰ τὸ ἐν τέλει, ὅσοι δορυχάς τινας ἐπιπεραμένοι, σύμπαντες ἀφ' ἵππων. κατόπιν δὲ βασιλέως τὰ σήματα ἦν τὸ ἐπιλέκτου στρατιᾶς. τὰ δέ εἰσιν ἀετοὶ χρυσοῖ, καὶ εἰκόνες βασίλειοι, καὶ στρατοπέδων καταλογοι, γράμμασι χρυσοῖς δηλούμενοι. ἃ δὴ σύμπαντα ἀναπεταμένα προὐφαίνετο, ἐπὶ ξυστῶν ἠρτωμένων. ἐπὶ δὲ τούτοις ὧδε διακοσμηθεῖσιν, ἰαθύγγους ἤξιον. τοὺς ὴ σωιέδη θαμβήσεσθαι ἰδόντας, καὶ ἐπὶ πολὺ σιγὴ ἔχειν. ἐπεὶ ὴ σφίσιν ἐκ τοῦ βασιλέως ἀπεδόθη λέγειν, διὰ πα-

* ἀνειλὼν

* ἐδόκουν

* ἀμφ' αὐτὸν

βίῳ ὀνησιφόρον, πρότερον μὲν ζητητικῇ διεγείρασι βίβλους, ἄλλοθεν ἄλλας, ἐξ ἁπάσης ἐκάστοτε οἰκουμένης συλλέξασθαι, παντοδαπῆς τε πολυειδοῦς ἱστορίας ἐγκύμονας· ἔπειτα τὸ τῆς πλατυτέρας μέγεθος καὶ ἀκριβὲς ἀποκναῖον, ἄλλως τε καὶ ὀχληρὸν τοῖς πολλοῖς· δεῖν ᾠήθη καταμερίσαι τοῦτο εἰς λεπτομερείαν, ἀνεπιφθόνως τε προθεῖναι κοινῇ πᾶσι τῶν ἐκ τούτων ἀναφυομένων ὠφέλειαν. ὡς ἐκ μὲν τῆς ἐκλογῆς προσηνεστέρως καὶ εὐδιαληπτότερον καταντυγχάνειν εἰς σοῦ τοῖς τροφίμοις τοὺς λόγους, καὶ μονιμώτερον ἐντυπώσασθαι τούτοις τοὺς τῶν λόγων εὐφράδειαν· μεγαλοφυῶς τε καὶ εὐεπιβόλως πρὸς [ἅπερ] τύπους καταμερίσαι εἰς ἰσοθέους διαφοράς, τρεῖς ἅπερ τοῖς πεντήκοντα τὸν ἀριθμὸν ἴσας. ἐν αἷς καὶ ὑφ' αἷς ἅπασα ἱστορικὴ μεγαλουργία συγκλείεται. καὶ ἔκ τε ἐστιν εὐδὲν τῶν ἐγκυμόνων, ὃ διαφεύξει τοιαύτῃ τῶν ἰσοθέστων ἀπαριθμήσιν· εὐδὲν πως ἅπαξ ἀφαιρεμένης τοῦ λόγου ἀκολουθίας τῇ διαιρέσει τῶν ἐννοιῶν, ἀλλὰ σύστασιν σωζούσης καὶ ἑκάστῃ ἰσοθέσει προσαρμοζομένης τὴν ἡλικίαν τε καὶ σπουδήν, ἀληθέστερον δ' εἰπεῖν οἰκειώσεως. ὧν κεφαλαιωδῶν ἰσοθέστων, ἡ προκειμένη αὕτη καὶ διηρθρωμένη πρὸς τρέσβεων * ῥωμαίων πρὸς ἐθνικοὺς, τυγχάνει ὅσα ἑβδόμη ἅπερ τοῖς ἑπτά, τοῦ πρώτης τὸ ἐπώνυμον λαχούσης πρὸ βασιλέων ἀναγορεύσεως. ἐμφαίνει δὲ τοῦτό γε τὸ προοίμιον, τίνας οἱ λόγοι πατέρας κέκτηνται, καὶ ὅθεν ἀποκυίσκονται. ὡς ἂν μὴ ὦσιν αἱ κεφαλαιώδεις ἰσοθέσεις ἀκατονόμαστοι καὶ μὴ γνήσιοι, ἀλλὰ νόθοι τε καὶ ψευδώνυμοι. εἰσὶ δὲ ἐκ τῶν ἰσοπεταγμένων χρονικῶν. α'. πέτρου πατριάρχου καὶ μαγίστρου. β'. γεωργίου μοναχοῦ χρονικῆς. γ'. Ἰωάννου ἀντιοχέως. δ'. διονυσίου ἁλικαρνασέως ῥωμαϊκῆς ἀρχαιολογίας. ε. ς'. πολυβίου μεγαλοπολίτου, καὶ ἀπποπανοῦ. ζ'. ζωσίμου ἀσκαλωνίτου. η'. Ἰωσήπου ἰουδαϊκῆς ἀρχαιολογίας. θ'. διοδώρου σικελιώτου. ι'. δίωνος κασσιανοῦ. ια'. προκοπίου καισαρέως. ιβ'. πείσκου ῥήτορος. ιγ'. μάλχου σοφιστοῦ. ιδ'. μωάνδρου πρωτίκτορος. ιε'. θεοφυλάκτου ἀπὸ ἐπάρχων ἀντιγραφέως τοῦ σιμοκάττου.

* ἐθνῶν πρὸς ῥωμαίους.

ΟΣΟΥΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ
ΤΟΥ ΠΕΡΙ ΠΡΕΣΒΕΩΝ
ΤΕΥΧΟΥΣ ΡΩΜΑΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ.

ΠΡΟΟΙΜΙΟΝ.

ΟΣΟΙ τῶν πάλαι ποτὲ βασιλέων τε καὶ ἰδιωτῶν μὴ τὸν νῶν παρεσύρησαν ἡδοναῖς, ἢ κατημαλακίσθησαν, ἀλλὰ τὴν τῆς ψυχῆς εὐγενῆ ἀκηλίδωτον ἀρετὴν συνετήρησαν· ὅτι δὴ ὅτι καὶ πόνοις ἐνεκαρτέρησαν, καὶ λόγοις ἐνηχολήθησαν, καὶ ἄλλῳ ἄλλο τι, τῶν ὅσοι λογικώτερον ἐπεβίωσαν, παιδείας ἑρμῆ γεγονότες ἀνδραγαθίαν τινὰ συνεγράψαντο. ὧν τὸ μὲν τῶν σφῶν αὐτῶν πολυμαθίας δεῖγμα ἐναργὲς τοῖς μετέπειτα καταλιπεῖν ἠμελήκασι· τοῦτο δὲ καὶ εὔκλειαν ἀείμνηστον ἐκ τῶν ἐντυγχανόντων καρπώσασθαι μεμήκασι. ἐπεὶ δὲ ἐκ τῆς τῶν πρότερον ἐτῶν ἀθεωρησίας ἄπλετόν τι χρῆμα καὶ πραγμάτων ἐγίνετο, καὶ λόγων ἐπλέκετο, ἐπ' ἄπειρόν τι καὶ ἀμήχανον ἡ τῶν ἱστορίας ἐυρύνετο συμπλοκή· ἔδει δὲ διαπρεπέστερον πρὸς τὰ χείρω τῶν ἀνθρώπων προαίρεσιν μεταθεσθαι χρόνοις ὕστερον, καὶ ὀλιγώρως ἔχειν πρὸς τὰ καλὰ, καὶ ῥαθυμότερον διακεῖσθαι πρὸς τὴν τῶν φαυλοτέρων γνῶσιν κατάληψιν, κατόπιν γινόμενος τῆς ἀληθοῦς διηγήσεως· ὡς ἐντεῦθεν ἀδηλίαν σκιάζεσθαι τὴν τῆς ἱστορίας ἐφεύρεσιν, τῇ μὲν παίνει βίβλων ἐπωφελῶν, τῇ δὲ πρὸς τὴν ἐκλάθην πολυλογίαν διαμαινόντων καὶ καπηρωδόντων: ὁ τοι πορφύρας ἀπόγονος Κωνσταντῖνος, ὁ ὀρθοδοξότατος καὶ χριστιανικώτατος τῶν πώποτε βεβασιλευκότων, ὀξυωπέστερον πρὸς τὴν τῶν καλῶν κρίσιν διακείμενος, ἐδραστήριον ἐχηκόως νῶν, ἔκρινε βέλτιστον εἶναι καὶ κοινωφελὲς, τῷ τε

DESCRIPTA

De munere legatos mittentium, & legationem obeuntium, *Nonnoti.* ex Auguſtano Codice.
Proœmium in volumen Legationum, Theodoſii cuiusdam, Pag. 1. ex Cod. M. S. Andreæ Schotti.
DEXIPPVS Athenienſis, P. 3. è Cod. mſs. Boico & A. Schotti.
EVNAPIVS Sardianus, P. 8. ex Cod. iisdem.
PETRVS, patricius & magiſter, P. 14. ex iisdem.
Aliud eiusdem fragmentum, P. 20. ex C. A. S.
PRISCVS rhetor, P. 21. è Cod. B. & A. S.
Alia ex eiusdem hiſtoria Gotthica, P. 34. è Cod. A. S.
MALCHVS Philadelphenſis, P. 61. è Cod. A. S.
Eiusdem alia, P. 73. ex Cod. B. & A. S.
MENANDER Protector, P. 78. è Cod. B. & A. S.
Alia eiusdem, P. 109. ex Cod. A. S.
Eclogę librorum DIODORI SICVLI amiſſorum, XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI. Pag. 150. è bibliotheca Ludouici Alemanni Florentini.

Digitized by Google

τε λόγε τῶτο σεμνολόϊ· ὁ μὲν ἀλλὰ καὶ ἱπποβώτης, οἱ τὸ ζῆν σεσῳκὼν τῷ συγγραφεῖ, ὡς τῶ ἱδέμε λόγε τὸ πίσος ἐσοίσοντι. Ἔστ ὁ συγγραφεὺς, φιλοσίλφιος, οὗ ἕνεκα, καὶ συγγραφὴ ἰσορίας ἄρισ, καθαρὸς, ἀπίρατος, ἰυκρινὴς, λέξιν τοῖς ἀνθρώποις, καὶ ἰυσήμως, καὶ οὐ ἄγκον πνὰ ἀνηγμένως χαράμε. καὶ ἐδὲ αἱ κωμοπαιγνιεῖς αὐτῷ, ὅσαι τὸ ἰμφαίνειν καὶ ἴυηχον καὶ μεγαλεῖον ἴχυσι παρωδοῦσι πάντως, ἄσπερ τὸ, καὶ τοιαῦτ ἰπὶ καὶ ἄλ καιρὸν ἰς τὰ ἱσορικὰ λήκυθ σοφιστὴς ὁ ἰὼ τὸ ἰπιτηδύμα, καὶ ῥητορικῆς εἰς ἄκρον ἑλληνικὸς, καὶ τὸν θρησκείαν οὐκ ἔξω τῆ χρισιανικῆ διάσε. *Photius.*

ΠΕΡΙ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ ΣΟΦΙΣΤΟΥ.

Μένανδρ σοφισὴς, ἱσορικὸς· ὃς λέγ ἑαυτὸν, Ἐμοὶ πατρὶς Εὐφεσσός, ὁ βυζαντίε ὁρμώμε, ἰώ. Οὗτος δὲ ἓν ἥκυσε τ τῶν λόγων μετελθὼν παιδείας. Ἡρόδοτος μὲν ἦν μοι ὁμόγν δ μοι, τῆς σεὶ τ νόμον λαμπρυσαμέμ παιδείας, εἶτα ἀφοίσασ τ σφὲ τοιῶτ σεμνότ. ἀλλ ἵνα μὴ χρόνῳ ἐμὲ μὴ νόμις ὁμιλῆσιν, καὶ ἰς τέλ ικὸς τῶν πόνων. καὶ δὴ ἀφικόμην, ὡς μοι ὑπῆρχε δυνατὸν ἅπασι ἦ ἐχρησόμην τῇ παγγελίᾳ τῶ ἱπποτοξεύμασ· ὁ γάρ μοι θυμὸς ἦν αἰωνίζειν δίκας, ὅτι μὲν ὑπὸ τῇ βασιλείᾳ σοῦ ζωμιζόν, καὶ δυνάσηλόγων τὰς τῶν ὑστερογενῶν χαιόντων οἰκειῶς φρονήσεις. καὶ τὰ αὐτόθεν τιμαρῶν πᾶς ἰς, καὶ τὰ χείρισα ἰλόμην, καὶ ἀμφὶ ἀξιωσικὰ. καί μοι κῦμοι ἦσαν ὅτε τ δόξυδοι τῶν ὁ χρυσόντων, καὶ οἱ ἀμιλλητῆρες τῶν ἐκ ἀγώνις, ἵνα μὲν καὶ ἡ παστόμιμος ἔρχησις. ὁ μὲν ἀλλὰ καὶ παλαίσραις σκαπτόμε. καὶ ἰς τοσῦ τον ἐξώκελα εὐφροσύνης, ὡς καὶ τ φανύλλω ἀποδῦσαι, συναποδύσαι ἢ αὐτῷ καὶ τὸ σωιχὶς, καὶ ἄλλο ὅ, πεὶς βίον ἀγλάισμα. ἐπεὶ ἦ Μαυρίκι τὸ βασίλειον διεδύσατο κράτος, τῶτο μὲν σωμυθίσασ ἔχειν ἰς τὰς ἱσορίας, τῶτο ἦ καὶ μετῶν ἰρχθὺς, ποιημάτων τι ἢ ἱσορίας ἥδισα ἐπῆν, ὡς καὶ τὸ πολὺ τ νυκτὸς μέρος καθαναλίσκ τοῖς τοιαύτας φροντίσιν καὶ παραμυθίαν ἐσπούδιζ καὶ ὀξύνθ τοῖς χρήμασι τὰς ἀμβλυτέρας τ λογισμῶν· ἀγαπητῶς ὁ τῇ ὑπ ἔγκα ἀλύων, καὶ δυσεκχετῶν· τῷ μὲν τὰ δέοντα ἔχ, ἀναλογιζόμ ὡς ἂ χρεὼν αὐτὸν ζῆ με σφενοστῶν. ὥς ἂν μὴ λῇ πάντ ἐκπεμπόμενον ἀορίσθω ἐπὶ τοῦδε συγγραφῶ, ἄρξασ μὲν τῶν λαοδίκων τῆ Λυδίας, καὶ τ ἱσορίας πεύσασ τὸν ἀρχαῖον. Suidas.

ἢ ἀμελήτων.

ἢ ἵνα μὴ

ΠΕΡΙ ΠΕΤΡΟΥ ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ
καὶ μαγίστρου.

Πέτρος ὁ ῥήτωρ, ὁ καὶ μάγιστρος καὶ ὑπατικὸς, πεπεισμένος εἰς Χοσρόην πολλὰ, μόλις ἐνέδωκεν εἰρήνην, καὶ ἀνέλυσαν εἰς τὴν ἑαυτῶν, τὴν ὑπερμεγάλην φρονήσαντες βασιλικὴν, σπληνές τε καὶ ἡπατίδα. ἔγραψεν ἱστορίας, καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ σπουδαῖα. *Suidas.*

ΠΕΡΙ ΠΡΙΣΚΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ
καὶ σοφιστοῦ.

Πρίσκος παννίτης, σοφιστὴς, γεγονὼς ἐπὶ τῶν χρόνων Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ. ἔγραψεν ἱστορίαν βυζαντιακὴν, καὶ τῶν Ἀττήλου, εἰς βιβλίους ἑπτά. μιλίσιός τε ῥητορικὸς, καὶ ἱστορικός. *Suidas.* Tali ergo Hunni stirpe creati, Gothorum finibus aduenere. Quorum natio sæua, vt Priscus historicus refert, in Mæotide palude vlteriorem ripam insedit, venatione tantùm, nec alio labore experta, nisi quòd postquam creuisset in populos, fraudibus & rapinis vicinam gentem conturbauit. *Iornand. Cap.* XXIV. Ad quem in legationem remissus à Theodosio iuniore Priscus, tali voce inter alia refert. Ingentia siquidem flumina, id est Tysiam, Tibisiamq;, & Dricean transeuntes, venimus in locum illum vbi dudum Vidicula Gothorum fortissimus Sarmatum dolo occubuit. Indeq; non longè ad vicum in quo rex Attila morabatur accessimus: vicum inquam, ad instar ciuitatis amplissimæ, in quo lignea mœnia ex tabulis nitentibus fabricata reperimus, quarum compago ita solidum mentiebatur, vt vix ab intento posset iunctura tabularum comprehendi. Videres triclinia ambitu prolixiore distenta, porticusq; in omni decore dispositas. Area verò curtis ingenti ambitu cingebatur, vt amplitudo ipsa regiam aulam ostenderet. Hæ sedes erant Attilæ regis barbariam totam tenentis: hæc captis ciuitatibus habitacula præponebat. *Cap.* XXXIV. Qui [*Attila*] quamuis huius esset naturæ vt semper magna confideret, addebat ei tamen confidentiam gladius Martis inuentus, apud Scytharum reges semper habitus. Quem Priscus historicus tali refert occasione detectum. Quum pastor, inquiens, quidam gregis vnam buculam conspiceret claudicantem, nec causam tanti vulneris inueniret, sollicitus vestigia cruoris insequitur: tandemq; venit ad gladium, quem depascens herbas bucula incautè calcauerat, effossumq; protinus ad Attilam defert. Quo ille munere gratulatus, vt erat magnanimus, arbitratur se totius mundi principem constitutum, & per Martis gladium potestatem sibi concessam esse bellorum. *Cap.* XXXV. Quumq; ad Romam animus fuisset eius [*Attila*] attentus accedere, sui eum (vt Priscus refert historicus) remouere, non vrbi, cui inimici erant, consulentes; sed Alarici quondam Vesegotharum regis obiicientes exemplum, veriti regis sui fortunam, quia ille post fractam Romam diu non superuixerat, sed protinus rebus excessit humanis. *Cap.* XLII. Id accessit mirabile, vt Martiano principi Orientis de tam feroci hoste sollicito in somnis diuinitas adsistens, arcum Attilæ in eadem nocte fractum ostenderet, quasi quòd gens ipsa eo telo multa præsumat. Hoc Priscus historicus vera se dicit adtestatione probare. *Cap.* XLIX.

ΠΕΡΙ ΜΑΛΧΟΥ ΡΗΤΟΡΟΣ
τῦ φιλαδελφίως.

Ἀνεγράψατο Μάλχος σοφιστὴς Βυζαντιακὰ τὰ βιβλίους ζ'. Οὗτοι δὲ οἱ ζ' τῆς ἱστορίας λόγοι καὶ ἀκριβογράφως ἱστοροῦσιν, καὶ τοὺς λόγους ἄλλως ἀξιοπιστοτάτους. καὶ ἡ ἀπαρχὴ ἦν τῶν ἱστορικῶν τοῦ πρώ-

ἡθεμιθήων αὐτῷ τῶν κεφαλαίων, καὶ ἐρωτώμενος, ὅπως ἑκάστῳ αὐτῶν οἰκονομήσειεν, ὅτως ἢ ἑτέρως αὐτῷ τῶν πραγμάτων ἐπισυμβαινόντων.

TESTIMONIA VETERVM.

ΠΕΡΙ ΔΕΞΙΠΠΟΥ.

Ἀνεγνώσθη Δεξίππου τοῦ μὲν Ἀλέξανδρον, ὃν λόγους ἐποιήσατο. Ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ ἕτερα σύντομον ἱστορίαν μέχρι τῆς Κλαυδίου, ἐπιτρέχων τοῖς κεφαλαιώδεσι πράξεσι, βασιλείας. Ἀνεγνώσθη δὲ αὐτοῦ καὶ τὰ Σκυθικά· ὧν εἰσὶ αἱ τῶν Ῥωμαίων αὐτῇ καὶ Σκυθῶν ἀνταγωνίσεσι ἀξιόλογοι πράξεις. Ἔστι δὲ τὸν τρόπον ἐπιτηδείως πως, καὶ ὄγκῳ καὶ ἀξιώματι χαίρων, καὶ (ὡς ἄν τις εἴποι) ἄνδρα μᾶλλον σοφιστοῦ Θουκυδίδην, μάλιστά γε ἐν ταῖς σκυθικαῖς ἱστορίαις. è Photii Bibliotheca.

DE EODEM DEXIPPO.

VENETIANO item duce, nauali bello Gothi superati sunt; tum ipse Venetianus militari periit morte. Atq; inde Cyzicum & Asiam, deinceps Achaiam omnem vastauerunt; & ab Athenienſibus, duce DEXIPPO, ſcriptore horum temporum, victi ſunt. *Trebell. Pollio* in Gallienis duob. Idem DEXIPPVS citatur ab *Ælio Lampridio* in Alexand. Seuero; à *Iulio Capitolino* in Maximinis II. & in Gordianis III. (vbi DEXIPPVS, Græcus auctor, etiam ſi breuiter, ad fidem tamen omnia perſecutus ſcribitur:) in Maximo & Balbino; à *Treb. Pollione* in Tito, & D. Claudio.

ΠΕΡΙ ΕΥΝΑΠΙΟΥ, ΤΟΥ ΣΑΡΔΙΑΝΟΥ.

Ἀνεγνώσθη Εὐναπίου χρονικῆς ἱστορίας, τοῦ μὲν Δεξίππου νέας σοφίστου, ὃν βιβλίοις ἑπτά. Οὗτος Σαρδιανὸς τὸ γένος ἦν, πόλις δὲ οὐ λυδίᾳ σαρδέων ἦν πατρίδα. Ἔστι δὲ κομιδῇ πόλις τὸν τρόπον, εἰ ἐξείλοι τις αὐτῷ τῶν λόγων τὸ ἀλεκτρυόνης καὶ ἰλαφηδίσειεν καὶ συαδίσειεν· καὶ δὴ καὶ τὸ ἱερακῶδες καὶ κορακῶδες καὶ πιθηκῶδες· καὶ τὸ πορφυρῶδες διώκειεν, καὶ τὰ ὅμοια. τούτου δὲ ἐν τῷ ἄλλῳ τῶν ἀνθρώπων ἐξελυμαίνετο καὶ διαφθείρει ὑγιάζων. καὶ προσπαίζει μὲν κίχρηται παροιμίαις, ὅσας ὁ τῆς ἱστορίας ἐν βίβλοις ἐφαπτῶσι δ τοῦ λυκίου ἢ τοῦ λίβυος ἁμφισβητεῖ τὸ πολὺ καὶ ἀσαφές. τῇ συνθήκῃ δὲ, καὶ τῷ σαφεῖ ὡς ἱστορίαν, καὶ τοῖς ἐξειλόγοις, συμμίσγει καὶ εἰκαίως ἔχει πολὺ σοφιστικῆς ἀπαιδευσίας μᾶλλον, ἢ ἱστορικώτερον, μεστῶν καὶ ἐξειλόγων τὸν λόγον. πεπαιδεύσθαι δ' οὐκ ὀλίγα δεῖ τὸν συνιέντα· πολὺ οὖν εἰς τὸ ἄχαρι, ἀεὶ εἰς τὸ τοῖς ἐξειλόγοις λανθάνειν ἐπιδιδοῦσι. Δύο δὲ πραγματείαις, τῷ αὐτῷ ἐξειργάσατο ἱστορίαν, συνιχρήσατο, πρώτῳ καὶ δευτέρῳ. Ἀμφοῖν δὲ τοῖς σοφίσταιν ἐστὶν ἐγκεχωρημένα βιβλίοις, ἰδίως ἑκατέρῳ τὸν ἑτέρου πύκνα καὶ ἑτέρῳ συμπλεκόμενα· ἐξ ὧν αὐτῶν καὶ τῷ διαφόρῳ ἀναλεξάμενοι ἐγνωμεν. Συμβαίνει δὲ τοῦτο νέᾳ σοφίστῃ πολλὰ τῶν χαρίεντα διὰ τὰς μεγαληγορίας τὰν ἀκρῶν ἐξεκπεσεῖν ἀσαφῆ σοφιστὴν, καὶ τοι φρονοῦντα ἐν τῷ σαφεῖ· ἀλλ' ὅτῳ πρέπει, λέγειν ἐπιέχειν, μὴ κομᾶν τοῖς ἐξεκπεσεῖν ἁρμόσασι τοὺς λόγους τῷ τῆς δυνάμεως σοφίσται. Ἐν γὰρ τοῖς ἀπλανεστάτοις τῶν ἀναγινωσκομένων. Photius.

ΠΕΡΙ

διασμῶς, καθάπερ ὁ Αἰγύπλιος ἰατρός. ὧν ὁ μὲν δὴ Καρχηδονίοις δέσμιος ἦν, καὶ σοὶ Ρωμαίους δὲ εἰρήνης πρεσβεύσων ἀπεσαλμένους, ὅμνυσιν ἐπανελθεῖν σοὶ αὐτοὺς, τῶν ρωμαίων τὴν εἰρήνην ὑ καταδεχομένων. ἐπεὶ δὲ εἰς ρωμαίους ἀφίκετο, ἀπαγορεύει μὲν ρωμαίοις τὴν εἰρήνην, ἀσύμφορον αὐτοῖς οὖσαν, πείθει δ' αὐτοὺς ἐπανελθεῖν αὐτὸν σοὶς Καρχηδονίους, τῷ ὅρκῳ φθόμενος: ὁ δ' κ τοῦ βασιλέως τῆς Αἰγύπλου τὸν πέρσιν κινήσας, τὰ Αἰγυπλίων διόλωλε. Χρὴ δ' τοὺς πρέσβεις, σοὶ αγενομένους σοὶς οὓς ἀποστέλλον), φαίνεσθαι πικαρεῖς, μεγαλοψύχους, εὐεργελικοὺς τὰ εἰς δύναμιν, ἄμφω τά, τε οἰκεῖα τά, τε τῶν πολεμίων ὃν ἐπαίνῳ ποιεμένους, ἀλλὰ μὴ τὰ ἐκείνων ὃν διαβάλλοντας. Οἰκονομεῖν δ' δεῖ τοὺς πρέσβεις, κ τοῖς καιροῖς ἐπακολυθεῖν, ἀλλ' ὐκ ἐξ ἀνάγκης πρᾶξιν τὰ κελευόμενα, εἰ μή τι πρᾶξαι πᾶσι τρόποις παρεκελεύσθησαν. οἷον, ἀπεσάλης, ὡς φίλοις δῶρα τοῖς γείτοσιν πικομιζόμενος. ὁ δ' τούτους κ λαβὼν τὰ τῶν ἐχθρῶν πράγματα· τὰ μὲν δῶρα σὺν τῷ γράμματι σοσαπέδεκε, λόγους δ' φιλίας ἀντὶ δώρων ἐπεκομίσατο. ἐρεῖ γάρ τις εἰκότως, ὡς ἐχρῆν μᾶλλον πιδεῖναι τὰ δῶρα, καθημερδῦναι τῶν πολεμίων τὸ ἄγειον: ἢ, τὰ μὲν ἡμιώτερα σοσδέχεσθαι, τὰ δ' ἄλλα πιδεῖναι, ἀλλὰ μὴ πάντα κεραλεῖν· ὡς μήτε τοὺς ἐχθροὺς πλυτεῖν ἐθέλειν, καὶ τὸ πολὺ τ ἔχθρας ὑποτέμνειν τῶν πολεμίων. Δοκιμάζε) δ' πρέσβις καὶ σοὶ τ ἀποστολῆς, ὑποθε-

EX CODICE MANV SCRIpto Augustano.

Πῶς δεῖ πρεσβεύειν καὶ πρεσβεύειν.

ΠΡέσβεις ἢ παρ' ἡμῶν ἢ πρὸς ἡμᾶς ἀποστέλλονται. ἐὰν μὲν ἔν πρὸς ἡμᾶς ἀποστέλλωνται, χρὴ φιλοτίμως τε καὶ δαψιλῶς τούτους ὑποδέχεσθαι. καὶ γὰρ ἡμῶσι πάντες αὐτοί. τοὺς δὲ ὑπηρετοῦντας αὐτοῖς δι' ἀσφαλείας ἔχειν, εἰς τὸ μηδενί τι διδάσκειν ἐπεξωτωμένους αὐτούς. κἂν μὲν τὴν λίαν ἀφεστηκότων οἱ πρέσβεις εἶεν, ὥστε μεταξὺ ἐκείνων τε καὶ ἡμῶν εἶναί τινα τῶν ἐθνῶν, ἐμφανίζειν αὐτοῖς τὴν ἡμετέρων ὁπόσα καὶ οἷα βουλόμεθα. ὁμοίως δὲ εἰ καὶ πλησιόχωροι μὲν ἡμῶν καθεστήκεσαν, ἐνδεεῖς δὲ πρὸς τιὼ ἡμετέραν ἔχοιεν δύναμιν. εἰ δὲ καταπολὺ ἡμῶν διενηνόχασιν, εἴτε πλήθει στρατοῦ, εἴτε ἀνδρείᾳ: χρὴ μήτε πλοῦτον, μήτε γυναικῶν κάλλη, ἐμφανίζειν αὐτοῖς· πλήθη μὲν ἀνδρῶν, καὶ ὅπλων εὐκοσμίαν, καὶ τάχων ὑψώματα. Εἰ δὲ παρ' ἡμῶν πρέσβεις ἀποστέλλοιεν: χρὴ τούτους πρῶτον μὲν ἐπ' εὐσεβείᾳ γνωρίζεσθαι, καὶ μὴ ἐπ' ἐγκλήμασι καταγορηθέντας ποτὲ δημοσίᾳ καὶ κεκριμένους· εἶναι δὲ φρονίμους τιὼ φύσιν, ξύνους τὰ κοινὰ, ὡς καὶ πρὸς κινδυνεύειν τῶν ἰδίων, καθάπερ * Ρίβυλλος. βύλος· καὶ τιὼ ἀποστολιὼ προθύμους, ἀλλ' ὁ βεβιασ-

iterariæ commodum ornasti maximo. Pro quo grati & memoris animi testimonium hoc esse aliquod patiaris, meq; porrò commendatum habere digneris, etiam atq; etiam oro. Benè vale præsidium ac decus Musarum.

Augustæ Vindelic. postridie Non. Aprilis,
A. S. N. CIↃ. IↃC. III.

an alicubi ſeruentur? nondum liquet. Eius verò, quæ de Legatis agit, partem Fuluius Vrſinus, vir præclariſſimè de omni antiquitate meritus, magno eruditorum applauſu, ante annos aliquot quam multos edidit; partem ex Sereniſſimi Maximiliani Boiorum Ducis, & Cl. viri Andreæ Schotti bibliotheca, quæ nemini rem publicam iuuare cupienti non patet, nos iam euulgamus. hancq; eo nobiliorem, quòd eorum hiſtoricorum fragmenta ſuppeditat, quorum nihil fere hactenus pręter nomen extitit. His corollariũ addidimus, Eclogas librorum Diodori Siculi amiſſorum, quas è Codice Ludouici Alemanni Florentini doctiſs. R. Thomſon Anglus mecum amicè communicauit. Hæc veterum monumenta, vir ampliſſime, tibi tantæ dignitatis, tantæq; eruditionis, dicare non fuiſſem auſus, niſi nobiliſs. Marcus Velſerus Duumvir noſter, amicus tuus, me confirmaſſet, cuius liberalitati editio hæc debetur. Ac ſanè iucundam fore horum tibi lectionem, arbitramur, cognituro cum alia obſeruatu per quàm digna, tum exempla (quæ potior Operis pars) eius muneris, quod ſingulari fide, cura & prudentia, de grauiſſimis rebus, qua per Germaniam, & Sarmatiam, qua per Italiam, à maximo Cæſare ad ſummos Principes miſſus, obiiſti. Iucundiorem, quia linguâ Græcâ iſthæc prodeunt: cuius is eſt amor tuus, ea peritia, vt locos ſcias auctorum reſtituere illos, ad quos ab aliis conclamatum eſt. Nihil dicam de beneficio, quo me in Reip. lite-

NOBILISS. ET AMPLISS. VIRO IO. MATTHÆO WACKERO, A WACKENFELSA, EQ. S. Cæs. Maiest. à Consiliis Imperii aulicis, Dn. & Patrono in primis honorando.

S. P. D.

DAVID HOESHELIVS AVG.

CONSTANTINVS Porphyrogenneta, vt à Theodosio proditum inuenio, non contentus ex omnibus terrarum Orbis partibus libros quosq; optimos cura summa conquirere; id etiam operæ publicè vtilis nauari voluit, vt pro rerum discrimine autorum quorumque scripta in certas classes, quæ LIII fuerunt, tributa cõgererentur: vt qua qua de re, si tempus postularet, exemplorum hypotheses in promtu essent. Illarum prima περὶ βασιλέων ἀναγορεύσεως erat, vicesima septima περὶ πρέσβεων. Cæterarum, neq; nisi paucarum, præter τὸ ἐπώνυμον sciturnihil; idq; ex margine libri Legationum calamo exarati, vbi Lector argumentum quod aliâs aliud attingitur obiter, ζητεῖν iubetur ἐν τῷ περὶ πλοίων, ἐν τῷ περὶ κυνηγεσίας, ἐν τῷ περὶ στρατηγημάτων, τῶν στρατῶν, ἐν τῷ περὶ νίκης, περὶ δημηγοριῶν, πολλῶν, ἐθῶν. Hæ igitur, iniuria ne temporis sint amissæ,

Digitized by Google

ECLOGÆ LEGATIONVM.

DEXIPPI ATHENIENSIS.
EVNAPII SARDIANI.
PETRI PATRICII ET MAGISTRI.
PRISCI SOPHISTÆ.
MALCHI PHILADELPHENSIS.
MENANDRI PROTECTORIS.

Cum corollario

Excerptorum è libris DIODORI SICVLI amiſſis, XXI. XXII. XXIII. XXIV. XXV. XXVI.

Omnia è M. SS. Cod. à DAVIDE HOESCHELIO Auguſtano edita.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA

AVGVSTÆ VINDELICORVM.

Typis Ioannis Prætorii,

M. DC. III.

Cum Priuilegiis S. Caſ. Maieſt. & Chriſtianiſſimi Regis Galliarum.